Bundel van de Raadsvergaderingen 2018-2022 van 8 juli 2021

Agenda bijlagen

Agenda raadsvergadering 7 juli 2021

1 Heropening

8 Z/21/392472 Bekrachtiging geheimhouding stukken vestiging voorkeursrecht Businesspark 7PoortII Zevenaar

De raad wordt voorgesteld:
Geheimhouding te bekrachtigen ten aanzien van de volgende stukken bij het raadsvoorstel ""Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118):
\- Ontwikkelingsperspectief BusinessPark 7Poort II\, Zevenaar
\- Grondexploitatieberekening 7Poort\-II
\- Presentatie d\.d\. 26 mei 2021 Plancapaciteit 7Poort II

Portefeuillehouders: Belinda Elfrink en Nanne van Dellen

1034060 Raadsvoorstel en -besluit bekrachtiging geheimhouding stukken vestiging voorkeursrecht Businesspark 7PoortII Zevenaar

9 Z/21/390118 Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar

De raad wordt voorgesteld om:
1. Op grond van artikel 4 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7 Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, de grootte van deze percelen en de namen van de eigenaren van deze percelen en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021;

2. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen', zoals (indicatief) aangeduid op de kaarten op pagina 62 en 92 in de door de raad op 20 februari 2013 vastgestelde 'Structuurvisie Zevenaar 2030';

3. Dit besluit te nemen ter bestendiging van het besluit van 25 mei 2021 van het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar, welk besluit van rechtswege vervalt, zodra dit raadsbesluit rechtskracht heeft;
4. Dat dit besluit een maximale werkingsduur heeft van drie jaar, tenzij voordien een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) is vastgesteld dat kan dienen als grondslag voor continuering van het voorkeursrecht;
5. Dit besluit te publiceren in het Gemeenteblad van 14 juli 2021, kenbaar te maken conform de eisen welke artikel 7 lid 1 en 2 van de Wvg stelt en te registreren in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, zodat het voorkeursrecht met ingang van 15 juli 2021 rechtskracht heeft.

Portefeuillehouders: Nanne van Dellen en Belinda Elfrink

Er zijn burgerbrieven ontvangen waarin bezwaar wordt aangetekend tegen de vestiging van het voorkeursrecht. De brieven zijn bij de stukken gevoegd.

Dossier 2484 voorblad

1029245_2_2. Aangepast raadsvoorstel en raadsbesluit Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II'

1031252 Bijlage 1 Grondplantekening met kenmerk 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021

1031251 Bijlage 2 Percelenlijst

1039602 Bijlage 3 Collegebrief 6 juli 2021 Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark7Poort II

1039602 Bijlage 4 Collegebrief (2) 7 juli 2021 Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark7Poort II

Bijlage 5 Zienswijzenota Wvg 7Poort II 07072021 Def GEANONIMISEERD

Bijlage 6 Aanvullende zienswijzennota Wvg 7Poort II 07072021 def GEANONIMISEERD

1039907 Collegebrief vestiging voorkeusrecht in het gebied "BusinessParkPoortII, zienswijzen (Collegebrief Vestiging voorkeursrecht)

21-525 210618 Beantwoording TV PvdA 210613 Vestiging voorkeursrecht (cie. Ruimte)

210706 Burgerbrieven 22 juni tot en met 6 juli 2021 bezwaren-zienswijzen vestiging voorkeursrecht in het gebied Businesspark 7Poort II

9.a INGETROKKEN Motie 7Poort VVD

INGETROKKEN Motie 7Poort

10 HAMERSTUK Z/20/376293 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

De raad wordt voorgesteld de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 vast te stellen.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Dossier 2481 voorblad

1028187 Raadsvoorstel en raadsbesluit Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

1029438 Uittreksel uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

11 HAMERSTUK Z/20/376291 Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021

De raad wordt voorgesteld om:
1\. De Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021 vast te stellen;
2\. De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar\, vastgesteld op 11 januari 2012\, in te trekken\.

Portefeuillehouder: Nanne van Dellen

Dossier 2472 voorblad

1003280 Raadsvoorstel en raadsbesluit Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar 2021

1013246 Bijlage 1 Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar 2021

12 HAMERSTUK Z/18/314595 Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein.

De raad wordt voorgesteld:
1\. in te stemmen met het definitief herinrichtingsontwerp van het Raadhuisplein;
2\. kennis te nemen van de ontvangen suggesties na de gegeven presentatie van het concept herinrichtingsontwerp en de wijze waarop met de suggesties is omgegaan;
3\. het uitvoeringskrediet van € 650\.000\,\- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsfase\.

Portefeuillehouder: Hans Winters

Dossier 2471 voorblad

1029423 Raadsvoorstel en raadsbesluit Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein RVS

1030579 Bijlage 1 Lijst met suggesties online presentatie

1030581 Bijlage 2 Reactie Erfgoedcommissie

1030582 Bijlage 3 Ontwerp DO kostenraming

21-524 210617 Beantwoording TV 210613 PvdA Herinrichting Raadhuisplein

13 HAMERSTUK Z/21/381379 Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek

De raad wordt voorgesteld om:
1\. Het bestemmingsplan 'Uitmeentsestraat 4 Giesbeek' ongewijzigd vast te stellen\, zowel in papieren vorm als digitaal\, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding\, regels en toelichting;
2\. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6\.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen\.

Portefeuillehouder: Hans Winters

Dossier 2466 voorblad

1026724 Raadsvoorstel en raadsbesluit Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek

1010374 Bijlage 1 Toelichting

1010375 Bijlage 2 Regels

1010377 Bijlage 3 Verbeelding

1010379 Bijlage 4 Voortoets N2000

1010380 Bijlage 5 Ecologie

1010381 Bijlage 6 Aerius aanlegfase

1010382 Bijlage 7 Aerius gebruiksfase

1010387 Bijlage 8 Inrichtingsplan

1010389 Bijlage 9 Voorlopig ontwerp

21-521 Beantwoording 210611 TV PvdA Uitmeentsestraat Giesbeek - recreatiewoningen

21-529 Beantwoording 210615 TV GL bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek

14 HAMERSTUK Z/21/386116 Begroting RDL 2022-2025

De raad wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2022 van Reinigingsdienst De Liemers.

Portefeuillehouder: Carla Koers-de Graaf

Dossier 2455 voorblad

1025633 Raadsvoorstel en raadsbesluit Begroting RDL 2022-2025

1025651 Bijlage 1 Begroting RDL 2022-2025

21-523 210615 Beantwoording TV 210612 PvdA Begroting RDL

15 HAMERSTUK Z/21/389841 Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland

De raad wordt voorgesteld:
1\. In te stemmen met de zienswijze op concept\-regionale agenda 2022;
2\. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
3\. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem\-Nijmegen\, The Economic Board en provincie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen\.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

1030640 Raadsvoorstel regionale agenda 2022, begroting 2022 en bestuursakkoord Groene Metropoolregio (rvs regionale agenda 2022 Groene Metropoolregio)

1027528 Bijlage 1 Concept regionale agenda 2022 en de actualisatie van de regionale agenda 2021

1027541 Bijlage 2 Concept begroting 2022 Groene Metropoolregio

1027549 Bijlage 3 Bestuursakkoord 2021 Groene Metropoolregio, provincie Gelderland en The Economic Board

1027552 Bijlage 4 Concept regionale investeringsagenda 2022

1030846 Bijlage 5 Zienswijze op concept-regionale agenda 2022

1027570 Bijlage 6 Hoofdlijnen concept Verstedelijkingsstrategie ANF april 2021

16 HAMERSTUK Z/21/388475 Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

De raad wordt voorgesteld het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen 2020 te wijzigen.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

1029173 Raadsvoorstel en raadsbesluit Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

2021-GMAB-08a - aanbieden gewijzigde gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

1028008 Bijlage 2 Wijzigingsbesluit

17 HAMERSTUK Z/21/389366 Jaarrekening 2020 tevens liquidatierekening Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen met inbegrip van jaarverslag/rekening 2020 van The Economic Board

De raad wordt voorgesteld:
1\. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan van de Regio Arnhem Nijmegen;
2\. Een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van The Economic Board

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

1029140 Raadsvoorstel en raadsbesluit Jaarrekening 2020 tevens liquidatierekening Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen met inbegrip van jaarverslagrekening 2020 van The Economic Board

1026238 Bijlage 1 Jaarrekening 2020 Gemeenschappelijke Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

1027538 Bijlage 2 Het jaarverslag 2020, met de jaarrekening 2020, van The Economic Board

1031034 Bijlage 3 Zienswijze op jaarrekening 2020 van The Economic Board

18 HAMERSTUK Z/21/389785 Zienswijze SALD jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025

De raad wordt voorgesteld:
1\. In te stemmen met de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg;
2\. In te stemmen met de conceptbegroting 2022\-2025 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg\, met de volgende kanttekeningen:
1. In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om een bezuinigingsmaatregel te realiseren. Er is kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen en uit diverse gesprekken is gebleken dat de gevraagde bezuinigingsdoelstellingen om moverende maatregelen niet haalbaar zijn.
2. De gemeenteraad Zevenaar wil geïnformeerd worden zodra meer helderheid is over de richting van het besluit van het algemeen bestuur naar aanleiding van de businesscase e-depot.
3\. Het college op te dragen de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2020 en de conceptbegroting 2022\-2025 kenbaar te maken aan het SALD\.

Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk

1028160 Raadvoorstel en raadsbesluit zienswijze Jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025 SALD

1027373 Bijlage 1 Aanbiedingsbrief SALD zienswijze jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025

1028156 Bijlage 2 Kaderbrief SALD

1028165 Bijlage 3 Jaarstukken 2020 SALD

1028168 Bijlage 4 Meerjarenbegroting 2022-2025 SALD

1028845 Bijlage 5 Briefaan SALD met zienswijze

1028169 Bijlage 6 Dashboard Verbonden Partijen 2021 SALD

19 Moties vreemd aan de orde van de dag

Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.

20 Sluiting

Agenda raadsvergadering 2 juni 2021

Tijd	19:30 uur
Locatie	Digitaal
Voorzitter	L.J.E.M. van Riswijk

1	**Opening**
2	**Vaststellen agenda**
3	**Vragenuur** **3a. Beantwoorden schriftelijke vragen door het college** Door de fractie van de PvdA is een schriftelijke vraag ter mondelinge beantwoording ingediend over informatiebijeenkomst Vestersbos. Door de fractie van de VVD zijn twee schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording ingediend. Beide vragen hebben betrekking op de late toezending van stukken door het college. **3b. Mededelingen raadsleden vanuit hun vertegenwoordigende rol in diverse besturen zoals bv Euregio en Groene Metropool regio** **3c. Mededelingen college** **3d. Wijze van afdoening van de ingekomen stukken**
4	**Vaststellen besluitenlijst van de vorige vergadering** De raad wordt gevraagd de concept-besluitenlijst van de raadsvergadering van 2 juni jl. vast te stellen.
5	**Z/21/387787 Jaarstukken 2020** De raad wordt voorgesteld: 1. De jaarstukken 2020 vast te stellen; 2. Kennis te nemen van het accountantsverslag van Stolwijk & Kelderman en de reactie van het college op dit verslag; 3. Voor de resterende uitvoeringskosten van de TOZO van € 217.313 een nieuwe bestemmingsreserve te vormen en dit bedrag toe te voegen;

	4. Het restant van het voordelige resultaat 2020 van € 5.350.460 toe te voegen aan de algemene reserve. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
6	**Z/20/365174 Uitvoering geven aan amendement 9 behorende bij het Herstelplan sociaaleconomische injectie Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met bijbehorend voorstel dat ziet op de uitvoering van amendement 9 behorende bij raadsvoorstel INT/20/0980451. Het gaat hierbij om een pakket van maatregelen met een totaalbedrag van € 1.005.000,-. 2. Het college te mandateren om voor het resterende bedrag binnen amendement 9 de maatregelen te laten nemen die passend zijn voor het sociaaleconomisch herstel. Portefeuillehouders: Nanne van Dellen en Belinda Elfrink Er zijn 2 amendementen ingediend: 6a. Door de fracties van de PvdA, SP, VVD en D66 (schrappen beslispunt 2) 6b. Door de fracties van VVD, GroenLinks, Lokaal Belang en CDA (mandatering college invulling gratis parkeren centrum)
7	**Z/21/387254 Kadernota 2022-2025** De raad wordt voorgesteld: 1. in te stemmen met de inhoud en de voorstellen zoals deze zijn opgenomen in de Kadernota 2022-2025; 2. een bestemmingsreserve afschrijvingslasten locatie Vestersbos in te stellen; 3. de Kadernota 2022-2025 vast te stellen. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen Er zijn 5 amendementen ingediend: 7a. amendement Vestersbos door PvdA, SP, VVD, D66 en GroenLinks 7b. amendement fietstunnel door VVD en GroenLinks 7c. amendement aantrekkelijke werkgever (KPI's) door VVD en GroenLinks 7d. amendement HUB 7Poort door de VVD 7e. amendement Warmtenet door de VVD Er zijn 4 moties ingediend: 7f. Motie D66 en GroenLinks duurzaamheid 7g. Motie PvdA en SP (reserve afschrijvingslasten en bezuinigingen) 7h. Motie PvdA, raadslid T. Albers, D66 en SP hondenbelasting 7i. Motie PvdA, SP, VVD, D66 en GroenLinks basisscholen Zonnemaat

8	**Z/21/392472 Bekrachtiging geheimhouding stukken vestiging voorkeursrecht Businesspark 7PoortII Zevenaar** De raad wordt voorgesteld: Geheimhouding te bekrachtigen ten aanzien van de volgende stukken bij het raadsvoorstel ""Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118): - Ontwikkelingsperspectief BusinessPark 7Poort II, Zevenaar - Grondexploitatieberekening 7Poort-II - Presentatie d.d. 26 mei 2021 Plancapaciteit 7Poort II Portefeuillehouders: Belinda Elfrink en Nanne van Dellen
9	**Z/21/390118 Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar** De raad wordt voorgesteld om: 1. Op grond van artikel 4 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7 Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, de grootte van deze percelen en de namen van de eigenaren van deze percelen en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021; 2. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen', zoals (indicatief) aangeduid op de kaarten op pagina 62 en 92 in de door de raad op 20 februari 2013 vastgestelde 'Structuurvisie Zevenaar 2030'; 3. Dit besluit te nemen ter bestendiging van het besluit van 25 mei 2021 van het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar, welk besluit van rechtswege vervalt, zodra dit raadsbesluit rechtskracht heeft; 4. Dat dit besluit een maximale werkingsduur heeft van drie jaar, tenzij voordien een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) is vastgesteld dat kan dienen als grondslag voor continuering van het voorkeursrecht; 5. Dit besluit te publiceren in het Gemeenteblad van 14 juli 2021, kenbaar te maken conform de eisen welke artikel 7 lid 1 en 2 van de Wvg stelt en te registreren in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, zodat het voorkeursrecht met ingang van 15 juli 2021 rechtskracht heeft. Portefeuillehouders: Nanne van Dellen en Belinda Elfrink

10	**HAMERSTUK Z/20/376293 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020** De raad wordt voorgesteld de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 vast te stellen. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
11	**HAMERSTUK Z/20/376291 Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021** De raad wordt voorgesteld om: 1. De Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021 vast te stellen; 2. De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar, vastgesteld op 11 januari 2012, in te trekken. Portefeuillehouder: Nanne van Dellen
12	**HAMERSTUK Z/18/314595 Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein.** De raad wordt voorgesteld: 1. in te stemmen met het definitief herinrichtingsontwerp van het Raadhuisplein; 2. kennis te nemen van de ontvangen suggesties na de gegeven presentatie van het concept herinrichtingsontwerp en de wijze waarop met de suggesties is omgegaan; 3. het uitvoeringskrediet van € 650.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsfase. Portefeuillehouder: Hans Winters
13	**HAMERSTUK Z/21/381379 Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek** De raad wordt voorgesteld om: 1. Het bestemmingsplan 'Uitmeentsestraat 4 Giesbeek' ongewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting; 2. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. Portefeuillehouder: Hans Winters
14	**HAMERSTUK Z/21/386116 Begroting RDL 2022-2025** De raad wordt voorgesteld geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2022 van Reinigingsdienst De Liemers. Portefeuillehouder: Carla Koers-de Graaf

15	**HAMERSTUK Z/21/389841 Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de zienswijze op concept-regionale agenda 2022; 2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen; 3. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
16	**HAMERSTUK Z/21/388475 Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen** De raad wordt voorgesteld het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen 2020 te wijzigen. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
17	**HAMERSTUK Z/21/389366 Jaarrekening 2020 tevens liquidatierekening Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen met inbegrip van jaarverslag/rekening 2020 van The Economic Board** De raad wordt voorgesteld: 1. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan van de Regio Arnhem Nijmegen; 2. Een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van The Economic Board Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
18	**HAMERSTUK Z/21/389785 Zienswijze SALD jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025** De raad wordt voorgesteld: 1. In te stemmen met de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg; 2. In te stemmen met de conceptbegroting 2022-2025 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg, met de volgende kanttekeningen: 1. In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om een bezuinigingsmaatregel te realiseren. Er is kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen en uit diverse gesprekken is gebleken dat de gevraagde bezuinigingsdoelstellingen om moverende maatregelen niet haalbaar zijn.

	2. De gemeenteraad Zevenaar wil geïnformeerd worden zodra meer helderheid is over de richting van het besluit van het algemeen bestuur naar aanleiding van de businesscase e-depot. 3. Het college op te dragen de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2020 en de conceptbegroting 2022-2025 kenbaar te maken aan het SALD. Portefeuillehouder: Lucien van Riswijk
19	**Moties vreemd aan de orde van de dag** Er zijn geen moties vreemd aan de orde van de dag ingediend.
20	**Sluiting**

Zevenaar, 2 juli 2021

De burgemeester van Zevenaar,
L.J.E.M. van Riswijk

Z04E6B4EF38

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

Onderwerp	Bekrachtiging geheimhouding stukken vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar
Zaaknummer	Z/21/392472
Documentnummer	INT/21/1034060
Portefeuillehouder	B. Elfrink en N. van Dellen
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. van Duren (RO)
Telefoon	0316-595183
E-mail	l.vanduren@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het college heeft op drie bijlagen bij het raadsvoorstel "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118) geheimhouding opgelegd. De gemeenteraad wordt verzocht de geheimhouding op grond van artikel 25 Gemeentewet (Gw) en artikel 10, lid 2 onder g Wet openbaarheid van Bestuur (Wob) te bekrachtigen.

2. Raadsvoorstel

Geheimhouding te bekrachtigen ten aanzien van de volgende stukken bij het raadsvoorstel ""Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118):
- Ontwikkelingsperspectief BusinessPark 7Poort II, Zevenaar
- Grondexploitatieberekening 7Poort-II
- Presentatie d.d. 26 mei 2021 Plancapaciteit 7Poort II

3. Waarom naar de raad

Het college kan op grond van artikel 25, tweede lid, van de Gw op grond van een belang, genoemd in artikel 10 lid 2 van de Wob, geheimhouding opleggen ten aanzien van de stukken die zij aan de raad of leden van de raad overlegt. De opgelegde verplichting tot geheimhouding moet in de eerstvolgende raadsvergadering worden bekrachtigd. De geheimhouding wordt door hen die bij de behandeling aanwezig waren en allen die van het behandelde of de stukken kennis dragen, in acht genomen totdat de raad haar opheft.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Het college van B&W wil u graag inhoudelijk informeren over het ontwikkelperspectief van BusinessPark 7Poort II en de financiële consequenties daarvan.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
De reden van geheimhouding is dat de financiële en economische belangen van de gemeente ten aanzien van de mogelijke ontwikkeling van BusinessPark 7Poort II beschermd moeten worden, een en ander conform artikel 10 lid 2 sub b Wet openbaarheid bestuur.

Alternatieven
De gemeenteraad kan uiteraard besluiten om de geheimhouding niet te bekrachtigen. Daarmee zal de informatie echter openbaar worden met inachtneming van de bepalingen uit de Algemene verordening gegevensbescherming en de Wet openbaarheid van bestuur.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
n.v.t.

8. Communicatie
n.v.t.

9. Kosten, baten en dekking
n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De gemeentesecretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Bekrachtiging geheimhouding stukken vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar
Zaaknummer	Z/21/392472
Documentnummer	INT/21/1034060

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat:

- het college op drie bijlagen bij het raadsvoorstel "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118) geheimhouding heeft opgelegd;

- het college van B&W de raad inhoudelijk wil informeren over het ontwikkelperspectief van BusinessPark 7Poort II en de financiële consequenties daarvan;

- de financiële en economische belangen van de gemeente ten aanzien van de mogelijke ontwikkeling van BusinessPark 7Poort II beschermd moeten worden;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op artikel 25 lid 2, van de Gemeentewet en artikel 10, lid 2 onder g van de Wet openbaarheid van bestuur;

besluit:

Geheimhouding te bekrachtigen ten aanzien van de volgende stukken bij het raadsvoorstel ""Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' (Z/21/390118):
- Ontwikkelingsperspectief BusinessPark 7Poort II, Zevenaar
- Grondexploitatieberekening 7Poort-II
- Presentatie d.d. 26 mei 2021 Plancapaciteit 7Poort II

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2484
Vertrouwelijk	Ja
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	9
Omschrijving	Z/21/390118 Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

tbv Raadsvergadering 7 juli 2021

*Z04DBFFA3
56*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II'
Zaaknummer	Z/21/390118
Documentnummer	INT/21/1029245
Portefeuillehouder	B. Elfrink en N. van Dellen
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. van Duren en M. van Os / Ruimtelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316 595 183 / 0316 595 260
E-mail	l.vanduren@zevenaar.nl / m.vanos@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeente overweegt een mogelijke uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein 'BusinessPark 7Poort' in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar. De gemeente heeft daartoe in februari van dit jaar bij de Groene Metropoolregio een aanvraag ingediend om voor de uitvoering van de eerste fase van BusinessPark 7Poort II 11,6 hectare (netto) ontwikkelruimte toegekend te krijgen. Op 9 juni a.s. zal het Portefeuillehoudersoverleg Economie hierover een besluit nemen. Na de evaluatie (monitor) van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) in het tweede halfjaar van 2022 zal de gemeente voor de tweede fase van BusinessPark 7Poort II nog eens 24,3 hectare (netto) ontwikkelruimte aanvragen bij de Groene Metropoolregio. De ontwikkelruimte voor de tweede fase kan op dit moment nog niet worden aangevraagd. Om evenwel ook voor deze tweede fase de regie te kunnen voeren is het wenselijk / noodzakelijk ook op de percelen grond ten behoeve van de ontwikkeling van de tweede fase van "BusinessPark 7 Poort II" een voorkeursrecht te vestigen in de zin van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg).
Vanwege het creëren van werkgelegenheid, de financiële belangen van de gemeente en invulling van de vastgestelde gemeentelijke beleidsdoelstellingen, is het van belang om regie te hebben en te houden bij de eventuele ontwikkeling van "BusinessPark 7Poort II" en daarom wordt voorgesteld om een voorkeursrecht te vestigen zoals verwoord in dit voorstel.
De gemeente kan het instrument van de Wvg toepassen, waarmee zij haar positie op de grondmarkt verstevigt en een actieve en regisserende rol kan spelen bij de invulling van haar plannen in het gebied.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Op grond van artikel 4 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7 Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, de grootte van deze percelen en de namen van de eigenaren van deze percelen en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021;

2. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen', zoals (indicatief) aangeduid op de

kaarten op pagina 62 en 92 in de door de raad op 20 februari 2013 vastgestelde 'Structuurvisie Zevenaar 2030';

3. Dit besluit te nemen ter bestendiging van het besluit van 25 mei 2021 van het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar, welk besluit van rechtswege vervalt, zodra dit raadsbesluit rechtskracht heeft;

4. Dat dit besluit een maximale werkingsduur heeft van drie jaar, tenzij voordien een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) is vastgesteld dat kan dienen als grondslag voor continuering van het voorkeursrecht;

5. Dit besluit te publiceren in het Gemeenteblad van 14 juli 2021, kenbaar te maken conform de eisen welke artikel 7 lid 1 en 2 van de Wvg stelt en te registreren in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, zodat het voorkeursrecht met ingang van 15 juli 2021 rechtskracht heeft.

3. Waarom naar de raad

Op grond van de Wvg is de hoofdregel dat de raad het bevoegde orgaan is om een aanwijzingsbesluit te nemen. De raad kan een aanwijzingsbesluit nemen op verschillende grondslagen, te weten op basis van een buitenwettelijk ruimtelijk plan (zoals een masterplan of een stedenbouwkundig plan) of in samenhang met een ruimtelijk plan met formele grondslag, dat wil zeggen een structuurvisie of een bestemmingsplan. De maximale werkingsduur van een door de raad gevestigd voorkeursrecht is drie of tien jaar, afhankelijk van de grondslag van het aanwijzingsbesluit. In dit geval wordt aan de raad voorgesteld om een aanwijzingsbesluit te nemen op basis van een structuurvisie waarvoor een maximale werkingsduur van drie jaar geldt een en ander zoals hierna onder 'Argumenten' nader wordt toegelicht.

Burgemeester en wethouders kunnen vooruitlopend op een aanwijzing door de raad een voorlopig voorkeursrecht vestigen in lijn met (voorlopige) beleidsvoornemens op het gebied van de ruimtelijke ordening. De gronden genieten dan direct voorbescherming voor een periode van maximaal drie maanden. De ratio van een voorlopige aanwijzing is van praktische aard, omdat het besluit in de wekelijkse collegevergadering kan worden besproken en derhalve aanzienlijk sneller tot stand kan komen dan een aanwijzingsbesluit van de gemeenteraad. Hierdoor is de werking van het voorkeursrecht voor de gemeente eerder van kracht.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door de vestiging van een voorkeursrecht is de eigenaar van de betreffende grond namelijk verplicht om, wanneer hij de grond wenst te verkopen, deze eerst te koop aan te bieden aan de gemeente. De mogelijkheid tot het vestigen van een voorkeursrecht moet dan ook worden gezien als een instrument voor de gemeente om positie op de grondmarkt in te nemen. Een aanwijzing maakt het mogelijk om preventief te acteren, anticiperend op eventuele grondtransacties in het gebied. De inschatting van de gemeente is dat grondtransacties in het plangebied zouden kunnen leiden tot verlies van de gewenste gemeentelijke regie over de toekomstige planrealisatie en/of tot prijsopdrijving van de in dat gebied gelegen gronden. Daarom doet zij er verstandig aan een voorkeursrecht te vestigen om daarmee ongewenste vervreemdingen tegen te gaan.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 *De Structuurvisie Zevenaar 2030 biedt hiervoor de mogelijkheid.*
Artikel 4 Wvg biedt de raad de mogelijkheid een voorkeursrecht te vestigen op gronden die zijn begrepen in een structuurvisie, waarbij aanwijzingen zijn gegeven voor de bestemming en waaraan bij de structuurvisie een niet-agrarische bestemming is toegedacht en waarvan het gebruik afwijkt van de toegedachte bestemming.

2.1 *De gronden komen in aanmerking voor vestiging van het voorkeursrecht.*
De in de aanwijzing betrokken gronden zijn (hoofdzakelijk) bestemd tot 'agrarisch' en feitelijk ook als zodanig in gebruik. De percelen zijn gelegen in het gebied dat op de kaarten op pagina 62 en 92 in de door de raad op 20 februari 2013 vastgestelde 'Structuurvisie Zevenaar 2030' is aangeduid als 'zoekgebied bedrijventerrein'. Het huidige gebruik wijkt daarmee af van de toegedachte bestemming en daarmee wordt voldaan aan de in de Wvg gestelde formele vereisten tot vestiging.

3.1 *Het voorkeursrecht kan anders niet worden gecontinueerd.*
Artikel 6 lid 1 Wvg stelt dat het besluit van het college van rechtswege vervalt drie maanden na dagtekening of zoveel eerder als een besluit van de gemeenteraad tot aanwijzing ingevolge artikel 3, 4 of 5 Wvg in werking treedt.

4.1 *Werkingsduur van het voorkeursrecht.*
Artikel 9 lid 2 Wvg bepaalt dat een besluit tot aanwijzing als bedoeld in artikel 4 Wvg van rechtswege vervalt drie jaar na dagtekening van dat besluit, tenzij voordien een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) is vastgesteld. Op grond van artikel 2 lid 2 van het Besluit voorkeursrecht gemeenten 2010 dient het besluit tot aanwijzing de eerst mogelijke vervaldatum van het voorkeursrecht te vermelden.

5.1 *Het besluit moet formele rechtskracht krijgen.*
In artikel 7 lid 1 en 2 Wvg worden de eisen genoemd die de wet stelt, om het voorkeursrecht in werking te laten treden.

Alternatieven / kanttekeningen

Het ontwikkelen van dit plan is niet zonder risico's.
Ten aanzien van de ontwikkeling van fase 2 is pas vanaf eind 2022 duidelijkheid. Voor beide fases geldt dat een bestemmingsplanprocedure moet worden doorlopen.
Voor wat betreft de regelgeving vanuit het Besluit Begroten en Verantwoording (BBV) is het essentieel dat er tijdig een grondexploitatie door de raad wordt vastgesteld. Hieraan wordt gewerkt zodra de ontwikkelruimte toegekend wordt vanuit de regio. Een vastgestelde grondexploitatie biedt de mogelijkheid om de toerekenbare kosten hier te verantwoorden zonder dat deze ten laste van de gemeentelijke begroting moeten worden gebracht.

Coronacrisis

Als gevolg van de effecten van de coronacrisis stellen bedrijven investeringen uit, waardoor het uitgiftetempo mogelijk gaat achter lopen. Alhoewel de crisis in het afgelopen jaar slechts een beperkte invloed had op de uitgifte van 7Poort is lastig te voorspellen wat er in de komende periode gebeurt.

Tracébesluit A15/A12
Het Tracébesluit is nog niet onherroepelijk omdat de Raad van State in een tussenuitspraak op 20-01-2021 heeft gevraagd om een nadere motivering en onderbouwing ten aanzien van de stikstofberekeningen. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft hiervoor een half jaar de tijd gekregen. Tot een definitieve uitspraak van de Raad van State blijft het dus onzeker of de doortrekking van de A15, verbreding van de A12 en de nieuwe aansluiting Zevenaar-Oost gerealiseerd kunnen worden. Dit kan een bedreiging vormen voor (o.a.) de ontwikkelmogelijkheid van 7PoortII in verband met interesse van bedrijven en de bereikbaarheid.

Vennootschapsbelasting
De gemeente is vanaf 1 januari 2016 Vpb-plichtig (vennootschapsbelasting) voor zover sprake is van ondernemersactiviteiten. De ontwikkeling van gronden hoort daar in beginsel ook bij, ook indien voor deze gronden nog geen operationele grondexploitatie is vastgesteld. Dit betekent dat de waardeontwikkeling vanaf de verwerving volledig onder de Vpb valt. De toekomstige ontwikkeling en de daarmee samenhangende kosten en opbrengsten moeten fiscaal worden getoetst. Er dient in beginsel rekening te worden gehouden met een belastingdruk welke varieert van 15 tot 25% over de fiscale winst (tarieven 2021). Te zijner tijd zal uiteraard gekeken worden naar een optimalisering hiervan.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het onderhavige raadsvoorstel alsmede het voorgenomen raadsbesluit heeft met ingang van 27 mei 2021 gedurende vier weken ter inzage gelegen. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn belanghebbenden ingevolge artikel 4.8 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in de gelegenheid gesteld om mondelinge of schriftelijke zienswijzen bij uw raad naar voren te brengen. Indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, dan zullen wij door middel van een aanvullende bijlage bij dit raadsvoorstel de Raad hierover informeren en adviseren.
Deze aanvullende bijlage zal alsdan zo spoedig mogelijk na afloop van de zienswijzeperiode aan de Raad worden aangeboden, zodat de Raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

Indien de raad conform voorstel besluit, wordt op 14 juli 2021 het besluit gepubliceerd in het Gemeenteblad en treedt het voorkeursrecht op 15 juli 2021 in werking. Vervolgens bestaat de mogelijkheid voor belanghebbenden om uiterlijk 25 augustus 2021 bezwaar te maken. Indien een belanghebbende bezwaar heeft gemaakt kan deze tevens aan de voorzieningenrechter van de rechtbank verzoeken om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor afloop van de werkingsduur van het voorkeursrecht zal moeten worden overgegaan tot vaststelling van een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) dat als grondslag kan dienen voor de continuering van het voorkeursrecht.

In het kader van het budgetrecht van de raad zal voor een eventuele aankoop van gronden een kredietaanvraag aan de raad worden voorgelegd, behalve als dit binnen een door de raad vastgestelde grondexploitatie kan worden afgedekt. Het betreffende raadsvoorstel zal alsdan uiteraard worden voorzien van argumenten, kanttekeningen en risico-afweging op basis waarvan de raad een besluit kan nemen.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing.

8. Communicatie

Het communicatietraject is als volgt:

- Publicatie Gemeenteblad;
- Publicatie Weekblad Zevenaar Post;
- Aangetekende brieven aan eigenaren en beperkt gerechtigden;
- Inschrijving stukken in de Basisregistratie Kadaster;
- Terinzagelegging stukken gemeentehuis.

9. Kosten, baten en dekking

Vooralsnog zijn er geen financiële consequenties verbonden aan het besluit. De voorbereidingskosten met betrekking tot dit raadsvoorstel bedragen ca. € 10.000,- welke worden opgevangen in de bestaande grondexploitatie Zevenaar Oost.
De kosten voor het opstellen van een plan van aanpak voor de verdere uitwerking worden geraamd op € 20.000,-. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de post voor externe advisering binnen het taakveld Ruimtelijke Ordening.

Ten behoeve van het voorliggende raadsvoorstel en -besluit heeft een globale financiële doorrekening plaatsgevonden waarbij wordt uitgegaan van een behoudende gefaseerde ontwikkeling. Fase 1 bevat de ontwikkelmogelijkheid van 11,6 hectare welke naar verwachting op korte termijn wordt toegewezen. Voor fase 2 (24,3 hectare) is deze duidelijkheid er naar verwachting eind 2022.
Ten aanzien van fase 1 bestaat de verwachting dat deze een positief resultaat oplevert van ca. € 1,8 miljoen Netto Contante Waarde per 01-01-2021. Wanneer fase 2 kan worden toegevoegd dan kan het resultaat oplopen naar ca. € 2,6 miljoen Netto Contante Waarde per 01-01-2021.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1031252	Grondplantekening met kenmerk 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021
2.	1031251	Percelenlijst
3.	1029245	Concept raadsbesluit

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp
Zaaknummer Z/21/390118
Documentnummer INT/21/1029245

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 4 alsmede de overige van toepassing zijnde bepalingen van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, de Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht;

besluit:

1. Op grond van artikel 4 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7 Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, de grootte van deze percelen en de namen van de eigenaren van deze percelen en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021;

2. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen', zoals (indicatief) aangeduid op de kaarten op pagina 62 en 92 in de door de raad op 20 februari 2013 vastgestelde 'Structuurvisie Zevenaar 2030';

3. Dit besluit te nemen ter bestendiging van het besluit van 25 mei 2021 van het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar, welk besluit van rechtswege vervalt, zodra dit raadsbesluit rechtskracht heeft;

4. Dat dit besluit een maximale werkingsduur heeft van drie jaar, tenzij voordien een bestemmingsplan (of na inwerkingtreding van de Omgevingswet een omgevingsplan) is vastgesteld dat kan dienen als grondslag voor continuering van het voorkeursrecht;

5. Dit besluit te publiceren in het Gemeenteblad van 14 juli 2021, kenbaar te maken conform de eisen welke artikel 7 lid 1 en 2 van de Wvg stelt en te registreren in het kader van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen, zodat het voorkeursrecht met ingang van 15 juli 2021 rechtskracht heeft.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 8 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Verklaring:

f2	Perceelsnummer
(19)	Grondplannummer
	Voor vestiging voorkeursrecht aangewezen perceel en of perceelsgedeelte
	Wvg-grens
	Kadastrale grens
	Bebouwingscontour

Kadastrale gemeente Didam, sectie N

Kadastrale gemeente Oud-Zevenaar, sectie M

Kadastrale gemeente Oud-Zevenaar, sectie C

Kadastrale gemeente Oud-Zevenaar, sectie D

Kadastrale gemeente Zevenaar
Burgerlijke gemeente Zevenaar

0 20 40 m

Kadastrale gemeente Oud-Zevenaar, sectie D

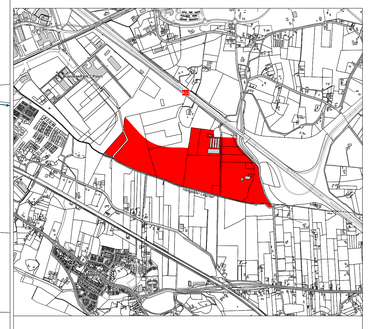

Renswoude GIS
E: info@renswoudegis.nl
W: www.renswoudegis.nl

Wet voorkeursrecht gemeenten

Wvg Business Park 7Poort II te Zevenaar
Grondplantekening

Schaal: 1: 2 000	Project 373-21.8039	
Formaat: A0 (841 x 1189)	Tekeningnr 373.21.8039-GPN001	
Datum: 17 mei 2021	Blad 1 van 1	

RENSWOUDE GIS 2021

Lijst van eigenaren en/of zakelijk gerechtigden Wet voorkeursrecht gemeenten

Lijst van aangewezen percelen of perceelsgedeelten in de kadastrale gemeente Oud-Zevenaar, sectie M, waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wet voorkeursrecht gemeenten van toepassing zijn, zoals deze voorkomen op de grondplantekening “Wvg BusinessPark 7Poort II te Zevenaar” met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021, naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021.

Behorend bij het collebesluit van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar van 25 mei 2021.

Kadastrale gemeente Oud-Zevenaar

Sectie M

Grondplan-nummer	Perceelnummer	Aangewezen ha\a\ca	Totale grootte ha\a\ca		Ten name van:
19	12	0.12.90	0.12.90		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: KPN B.V., Wilhelminakade 123, 3072 AP Rotterdam
8	366	10.05.60	10.05.60		De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich

9	367	0.59.75	0.59.75		De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich
5	369	2.19.50	2.19.50		De heer T.G.A.M. Holleman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich
10	378	1.01.41	1.33.20		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer T.G.A.M. Holleman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebachweg 123, 1096 AM Amsterdam
12	380	1.27.00	1.27.00		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebachweg 123, 1096 AM Amsterdam

17	381	0.26.20	0.26.20		De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich
21	382	0.11.85	0.12.85		Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148, 7000 AC Doetinchem
13	384	1.75.00	1.75.00		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebachweg 123, 1096 AM Amsterdam
14	385	0.37.50	0.37.50		De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich

18	387	3.96.10	3.96.10		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: KPN B.V., Wilhelminakade 123, 3072 AP Rotterdam Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebachweg 123, 1096 AM Amsterdam
7	415	0.16.30	0.16.30		1/2 Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: De heer T.G.A.M. Holleman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich 1/2 Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Mevrouw Y.A.W.M. Kemperman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen

6	416	4.26.68	4.75.10		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: De heer T.G.A.M. Holleman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen
2	781	9.81.25	11.58.30		Eigendom belast met Erfpacht: Leisurelands Onroerend Goed B.V., Postbus 2108, 6802 CC Arnhem Erfpacht (recht van): De heer M.J.M. Bomers, Didamseweg 41, 7037 DJ Beek (gemeente Montferland)
3	952	0.57.87	3.69.30		1/3 eigendom: De heer W.T.R. Weenink, Poelwijkerlaan 16, 6905 BE Zevenaar 1/3 eigendom: Mevrouw I.G. Weenink, Kruisstraat 16, 6942 EH Didam 1/3 eigendom: Mevrouw J.B.L. Weenink, Poelwijkerlaan 14, 6905 BE Zevenaar

4	1485	9.58.80	14.75.48		1/3 eigendom belast met Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Mevrouw J.G. Hiddink, Havikerwaard 49, 6994 JH De Steeg 1/3 eigendom belast met Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer W.N. van der Weele, Havikerwaard 49, 6994 JH De Steeg 1/3 eigendom belast met Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer F.J. van der Weele, Havikerwaard 49, 6994 JH De Steeg Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Liander N.V., Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem
22	1703	0.53.95	0.66.17		Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148, 7000 AC Doetinchem
1	1711	1.84.24	1.84.24		Eigendom belast met Erfpacht en Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenweg Privaatrecht: Leisurelands Onroerend Goed B.V., Postbus 2108, 6802 CC Arnhem Erfpacht (recht van): De heer M.J.M. Bomers, Didamseweg 41, 7037 DJ Beek (gemeente Montferland) Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen

15	1922	8.99.52	8.99.52		Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebach 123, 1096 AM Amsterdam
16	1923	0.07.88	0.07.88		1/2 Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: De heer J.J.H. Gieling, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich 1/2 Eigendom belast met Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht en Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Mevrouw E.M. Lucassen, Ravenstraat 5, 6909 DV Babberich Zakelijk recht als bedoeld in artikel 5, lid 3, onder b, van de Belemmeringenwet Privaatrecht: Gasunie Transport Services B.V., Postbus 181, 9700 AD Groningen Opstalrecht Nutsvoorzieningen op gedeelte van perceel: Verizon Nederland B.V., Wenckebach 123, 1096 AM Amsterdam

11	2008	0.00.11	0.03.08		De heer T.G.A.M. Holleman, Hazenpad 1, 6909 NB Babberich
20	2009	0.14.17	0.18.22		De Staat (Infrastructuur en Waterstaat), Postbus 16169, 2500 BD ’s-Gravenhage

Aan de leden van de gemeenteraad

datum 6 juli 2021
zaaknummer Z/21/390118/UIT/21/1039602
onderwerp Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II', zienswijzen
contactpersoon Ludwig van Duren / Mirjam van Os

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 25 mei jl. hebben wij een besluit genomen om op grond van artikel 6 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, voorlopig aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op een bij dat besluit gevoegde grondplantekening "Wvg BusinessPark 7Poort II" en op een percelenlijst. Daarnaast hebben wij op 25 mei jl. een besluit genomen om aan de raad van de gemeente Zevenaar voor te stellen om de hiervoor bedoelde percelen op grond van artikel 4 Wvg aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. Daartoe is een concept raadsvoorstel en raadsbesluit opgesteld dat is ingediend ten behoeve van de raadsvergadering van 7 juli 2021. Het raadsvoorstel en raadsbesluit zijn vanaf 27 mei 2021 ter inzage gelegd en belanghebbenden hadden gedurende een periode van 4 weken, derhalve uiterlijk 23 juni 2021, de mogelijkheid om zienswijzen tegen dit raadsvoorstel en raadsbesluit in te dienen. In het raadsvoorstel is opgenomen dat indien van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt, wij door middel van een aanvullende bijlage bij het raadsvoorstel de raad hierover zullen informeren en adviseren. Bij dezen bieden wij u deze aanvullende bijlage aan, zodat de raad beschikt over deze informatie ten tijde van de behandeling van dit raadsvoorstel.

De aanvullende bijlage betreft de zienswijzennota 'Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II'. Hierin is opgenomen dat wij vijf brieven hebben ontvangen. Deze brieven zijn allen zowel aan het college als aan de gemeenteraad gericht, waardoor wij alle vijf brieven beschouwen als zienswijzen tegen het voorgenomen raadsbesluit en als bezwaar tegen het collegebesluit van 25 mei jl. Geen van de brievenschrijvers is aan te merken als belanghebbende, omdat geen van hen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond ten aanzien waarvan de voorlopige aanwijzing geldt. Daarnaast worden in de betreffende brieven enkel argumenten vermeld die van ruimtelijke aard zijn en die niet zien op de Wvg en daarom niet ontvankelijk zijn. In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.

Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop ook degenen die de brieven aan de gemeente hebben verzonden de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kunnen brengen.

Het vorenstaande leidt ertoe dat het raadsvoorstel en raadsbesluit "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II" dat wij aan de raad hebben voorgelegd ter besluitvorming op 7 juli 2021 ongewijzigd in stand kunnen blijven.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
Zienswijzennota "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II"

Aan de leden van de gemeenteraad

datum	7 juli 2021
zaaknummer	Z/21/390118/UIT/21/1039907
onderwerp	Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II', zienswijzen
contactpersoon	Ludwig van Duren / Mirjam van Os

Geachte leden van de gemeenteraad,

Gisteren, dinsdag 6 juli jl., hebben wij u een brief toegezonden met als bijlage 'Zienswijzennota Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II". Nadat wij deze brief aan u hadden verzonden, werd ons gisteren bekend dat er nog twee brieven zijn ontvangen door de gemeente. Ook deze twee brieven beschouwen we elk als zienswijze tegen het betreffende conceptraadsvoorstel en het voorgenomen raadsbesluit en als bezwaar tegen het collegebesluit van 25 mei jl. Daarnaast bleek helaas dat niet de juiste zienswijzennota was toegevoegd aan de hiervoor genoemde brief. De voormelde zienswijzennota hebben wij hierop aangepast en deze aangepaste versie van de zienswijzennota ontvangt u hierbij.

Vanmiddag werd bekend dat er nog een zienswijze ontvangen is door de gemeente. Deze zienswijze is na afloop van de reactietermijn ontvangen. In het kader van de zorgvuldigheid is het van belang dat u deze toch nog kunt betrekken bij de besluitvorming. Wij zullen daarom onze reactie op deze zienswijze in een aanvullende zienwijzennota opnemen en u deze eind van de middag toezenden, zodat u deze bij uw besluitvorming vanavond kunt betrekken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
Geanonimiseerde-openbare Zienswijzennota "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II"

Zienswijzennota “Vestiging voorkeursrecht in het gebied ‘BusinessPark 7Poort II”

Gemeente Zevenaar

afdeling	Ruimtelijke ontwikkeling (zaaknummer: Z/21/390118)
auteur(s)	Mirjam van Os / Ludwig van Duren
datum	7 juli 2021
versie	1
status	vrijgegeven door college

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Inhoud

Inleiding 3
Zienswijzen 4
Reactie zienswijzen 5

Inleiding

In deze nota geeft de raad zijn standpunt op de ingekomen zienswijzen op het concept raadsvoorstel en raadsbesluit "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II".

Het concept raadsvoorstel en het raadsbesluit zijn met ingang van 27 mei 2021 ter inzage gelegd. Belanghebbenden konden binnen 4 weken na de ter inzage legging, derhalve uiterlijk op 23 juni jl., zienswijzen indienen. Er zijn zeven brieven ontvangen. Deze brieven worden alle zeven beschouwd als zienswijzen tegen het concept raadsvoorstel en het raadsbesluit en als bezwaren tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar van 25 mei 2021, waarbij op grond van artikel 6 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen grond, gelegen in 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar voorlopig zijn aangewezen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.

Indien de raad op 7 juli 2021 een positief besluit neemt op basis van het daartoe voorgelegde raadsvoorstel dan wordt de voorlopige aanwijzing door het college van burgemeester en wethouders bestendigd. Het raadsbesluit treedt de dag na publicatie ervan inwerking en dan vervalt het hiervoor bedoelde besluit van het college tot voorlopige aanwijzing. Op grond van artikel 6 lid 3 van de Wvg zullen in dat geval deze bezwaren worden geacht mede te zijn gericht tegen het besluit van de gemeenteraad.

Zienswijzen

Binnengekomen zienswijzen:

1. bewoners van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 28 juni 2021 en derhalve na de wettelijke termijn van 4 weken.
2. bewoners van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 23 juni 2021.
3. bewoner van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 23 juni 2021.
4. bewoner van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 23 juni 2021.
5. bewoners van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 24 juni 2021.
6. bewoners van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 30 juni 2021.
7. bewoner van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 5 juli 2021.

Reactie zienswijze

1. Zienswijze van de bewoners van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over het uitzicht, de toename van verkeer, de waardevermindering van de woning en de overlast van nachtelijke verlichting. Daarnaast geeft reclamant aan dat het niet duidelijk is welke bedrijven zich op 7Poort II willen vestigen. Reclamant geeft aan dat het woongenot de laatste jaren al behoorlijk is afgenomen door de toename van verkeer op de A12. Met het vooruitzicht dat de A15 doorgetrokken gaat worden zal de overlast alleen maar toenemen (fijnstof en geluid). Als reclamant daarnaast ook nog eens tegen een muur van een bedrijventerrein aan gaat kijken, voelt reclamant zich behoorlijk in de kou gezet door de overheid.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Reclamant stelt het zeer op prijs als met deze zienswijze / bezwaren rekening wordt gehouden en dat met de eventuele ontwikkeling van plannen rekening wordt gehouden met de woonsituatie van reclamant.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

2. Zienswijze van de bewoners van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over aantasting van het woongenot, het verdwijnen van landschappelijke waarden, beperking van het uitzicht, het verdwijnen van groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen en de waardevermindering van de woning. Daarnaast geeft reclamant aan dat het hen aan het hart gaat dat prima landbouwgrond verloren gaat.
Reclamant geeft aan dat zij samen met de buurtbewoners ook geconfronteerd worden met de aanleg van de Betuweroute plus het derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Reclamant hoopt dat de door hen aangegeven bezwaren leiden tot heroverweging.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

3. Zienswijze van de bewoner van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over aantasting van het woongenot, het verdwijnen van landschappelijke waarden, beperking van het uitzicht, het verdwijnen van groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen en de waardevermindering van de woning. Daarnaast geeft reclamant aan dat het hen aan het hart gaat dat prima landbouwgrond verloren gaat.
Reclamant geeft aan dat zij samen met de buurtbewoners ook geconfronteerd worden met de aanleg van de Betuweroute plus het derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.
Voorts geeft reclamant aan dat de buren, wiens grond onder de werking van het voorkeursrecht valt, hard getroffen worden in de exploitatie van hun bedrijf.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Reclamant hoopt dat de door hen aangegeven bezwaren leiden tot heroverweging.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

4. Zienswijze van de bewoner van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over aantasting van het woongenot, het verdwijnen van landschappelijke waarden, beperking van het uitzicht, het verdwijnen van groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen en de waardevermindering van de woning. Daarnaast geeft reclamant aan dat het hen aan het hart gaat dat prima landbouwgrond verloren gaat.
Reclamant geeft aan dat zij samen met de buurtbewoners ook geconfronteerd worden met de aanleg van de Betuweroute plus het derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Reclamant hoopt dat de door hen aangegeven bezwaren leiden tot heroverweging.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

5. Zienswijze van de bewoners van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Reclamant geeft aan het niet eens te zijn met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II. De redenen die reclamant hiervoor aanvoert is dat de woning van reclamant aan de noordzijde direct aan de A12 is gelegen verbreed wordt, knooppunt Ouddijk wordt uitgebreid en het viaduct wordt verbreed. Daarnaast voert reclamant aan dat aan de oostzijde van de woning bedrijventerrein Transito Babberich ligt en dat men daar reeds tegenaan kijkt. Voorts geeft reclamant aan dat de Betuwelijn ten zuidwesten van de woning van reclamant ligt en dat voor de Betuwelijn in de toekomst plannen voor uitbreiding zijn. Reclamant geeft aan dat als ten westen van de woning van reclamant de uitbreiding van 7Poort komt het woongenot verdwenen is. Reclamant voert daar nog bij aan dat het kleine stukje natuur dat er nog is daardoor behoorlijk wordt aangetast.
Tot slot geeft reclamant aan de nieuwbouw van Groot Holthuizen al te zien en dat bij de voorgenomen uitbreiding van 7Poort de woning van reclamant ingeklemd staat tussen twee industriegebieden, de A12 en de Betuwelijn. Reclamant geeft aan dat de waarde van hun huis en het woongenot hierdoor behoorlijk zal dalen.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

6. Zienswijze van de bewoners van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over aantasting van het woongenot, het verdwijnen van landschappelijke waarden en flora en fauna, het verdwijnen van groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen en de waardevermindering van de woning. Daarnaast geeft reclamant aan dat het hen aan het hart gaat dat prima landbouwgrond verloren gaat.
Reclamant geeft aan dat zij samen met de buurtbewoners ook geconfronteerd worden met de aanleg van de Betuweroute plus het derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12. Daarnaast geeft reclamant aan dat bij de voorgenomen uitbreiding van 7Poort de woning van reclamant op een eiland tussen twee industriegebieden komt te liggen.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Tot slot is reclamant van mening dat de wijze van communiceren onduidelijk is en naar de betreffende grondeigenaren onpersoonlijk is.
Reclamant hoopt dat de door hen aangegeven bezwaren leiden tot heroverweging.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.

Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

7. Zienswijze van de bewoner van de [redacted].

Reclamant woont aan de [redacted]. De [redacted] grenst aan het plangebied van beoogd BusinessPark 7Poort II.

Zienswijze

Met de uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II heeft reclamant zorgen over aantasting van het woongenot, het verdwijnen van landschappelijke waarden, beperking van het uitzicht, het verdwijnen van groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen en de waardevermindering van de woning. Daarnaast geeft reclamant aan dat het hen aan het hart gaat dat prima landbouwgrond verloren gaat.
Reclamant geeft aan dat zij samen met de buurtbewoners ook geconfronteerd worden met de aanleg van de Betuweroute plus het derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.
Voorts geeft reclamant aan dat de buren, wiens grond onder de werking van het voorkeursrecht valt, hard getroffen worden in de exploitatie van hun bedrijf.
Voor reclamant is verdere aantasting van het woongenot onaanvaardbaar.
Reclamant hoopt dat de door hen aangegeven bezwaren leiden tot heroverweging.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant geen eigenaar of beperkt gerechtigde is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant niet aangemerkt als belanghebbende. Daarnaast noemt reclamant in de zienswijze argumenten die van ruimtelijke aard zijn. Deze argumenten zien niet op de aanwijzing van de percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.
In de zienswijze gebruikt reclamant ook de term 'bezwaar'. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college. Echter ook hiervoor geldt dat, zoals hiervoor aangegeven, reclamant niet ontvankelijk is.

In reactie op de naar voren gebrachte argumenten van ruimtelijke aard geldt dat de voorgenomen uitbreiding van BusinessPark 7Poort naar 7Poort II nog uitgewerkt dient te worden. Tijdens de uitwerking zullen de door reclamant aangegeven bezwaren en bedenkingen worden meegenomen en zorgvuldig afgewogen.
Onderdeel van de uitwerking betreft het opstellen van een (ontwerp) bestemmingsplan. Het (ontwerp) bestemmingsplan zal op enig moment in procedure worden gebracht, waarbij eenieder in de gelegenheid gesteld wordt hierop te reageren en/of bezwaar aan te tekenen. Dit is ook het moment waarop reclamant de aangevoerde bezwaren / bedenkingen naar voren kan brengen.
Conclusie

Reclamant is niet ontvankelijk.

Aanvullende zienswijzennota “Vestiging voorkeursrecht in het gebied ‘BusinessPark 7Poort II”

Gemeente Zevenaar

afdeling	Ruimtelijke ontwikkeling (zaaknummer: Z/21/390118)
auteur(s)	Mirjam van Os / Ludwig van Duren
datum	7 juli 2021
versie	1
status	vrijgegeven door college

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Inhoud

Inleiding 3
Zienswijze 4
Reactie zienswijze 5

Inleiding

Deze aanvullende zienswijzennota is een aanvulling op de Zienswijzennota "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II. In deze aanvullende zienswijzennota geeft de raad zijn standpunt op de op 6 juli jl. binnengekomen zienswijze op het concept raadsvoorstel en raadsbesluit "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II".

Het concept raadsvoorstel en het raadsbesluit zijn met ingang van 27 mei 2021 ter inzage gelegd. Belanghebbenden konden binnen 4 weken na de ter inzage legging, derhalve uiterlijk op 23 juni jl., zienswijzen indienen. Er zijn acht brieven ontvangen. Deze brieven worden alle acht beschouwd als zienswijzen tegen het concept raadsvoorstel en het raadsbesluit en als bezwaren tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zevenaar van 25 mei 2021, waarbij op grond van artikel 6 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen grond, gelegen in 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar voorlopig zijn aangewezen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. Ten aanzien van zeven van de hiervoor vermelde brieven is een reactie opgenomen in de Zienswijzennota "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II. In deze aanvullende zienswijzenota wordt een reactie gegeven op de achtste brief die op 6 juli jl. is binnengekomen bij de gemeente.

Indien de raad op 7 juli 2021 een positief besluit neemt op basis van het daartoe voorgelegde raadsvoorstel dan wordt de voorlopige aanwijzing door het college van burgemeester en wethouders bestendigd. Het raadsbesluit treedt de dag na publicatie ervan inwerking en dan vervalt het hiervoor bedoelde besluit van het college tot voorlopige aanwijzing. Op grond van artikel 6 lid 3 van de Wvg zullen in dat geval deze bezwaren worden geacht mede te zijn gericht tegen het besluit van de gemeenteraad.

Zienswijze

Binnengekomen zienswijze:

1. De bewoners van de [redacted]. De zienswijze is ontvangen op 6 juli 2021 en derhalve na afloop van de wettelijke reactietermijn van 4 weken.

Reactie zienswijze

1. Zienswijze van de bewoners van de [redacted].

Reclamant is eigenaar van percelen grond die op grond van het collegebesluit van 25 mei jl. voorlopig zijn aangewezen als percelen grond waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn.

Zienswijze

Reclamant geeft aan dat zij enigszins geschokt kennis hebben genomen van het voornemen van de gemeente om een voorkeursrecht op grond van de Wvg te vestigen op hun locatie. Op deze locatie exploiteert reclamant een melkveebedrijf van redelijke omvang waar met aandacht en affiniteit wordt gezorgd voor dier en natuur waarbij zij de focus hebben op verduurzaming, biodiversiteit en ontwikkeling van het bedrijf. Reclamant geeft aan dat het vestigen van het voorkeursrecht resulteert in een verlamming van hun bedrijf, hun woongenot en hun ondernemerschap, vanwege zorgen die reclamant heeft of zij worden belemmerd in de ontwikkeling in de komende jaren, omdat de gemeente blijkbaar andere plannen heeft met hun locatie. Reclamant vraagt zich af of zij nu het risico lopen dat een vergunning voor een extra stalling om een gesloten bedrijfsopzet te ontwikkelen moeilijker zal worden.
Reclamant vraagt in hoeverre zij worden gecompenseerd als de gemeente over een paar jaar tot aankoop besluit over te gaan. Stilstand is achteruitgang en de gemeente verplicht zich tot niets bij het vestigen van een voorkeursrecht, terwijl niet verder ontwikkelen de ondergang voor het bedrijf van reclamant zal zijn.
Verder geeft reclamant aan dat zij ook begrijpen dat de gemeente zich economisch verder wil ontwikkelen en dat deze uitbreiding per definitie op agrarische grond zal plaatsvinden. Reclamant verwacht, om de verlamming in hun ondernemen op te heffen, dat de gemeente een stap zal zetten en een aanbod zal doen. En als de gemeente dat niet doet, dan verwacht reclamant van de gemeente dat zij niet zullen worden belemmerd in de bedrijfsvoering omdat het voorkeursrecht op de hun percelen grond is gevestigd.
Verder geeft reclamant aan dat als het voorkeursrecht gevestigd blijft op hun percelen grond en de gemeente op een later moment alsnog een aanbod zal doen, dat zij ervan uitgaan dat alle gedane investeringen en gemaakte kosten, zowel voor de onderneming als voor de woning, met terugwerkende kracht tot 27 mei 2021, volledig aan hen zullen worden vergoed.
Reclamant geeft aan de ontwikkelingsbehoefte van de gemeente te begrijpen maar vragen om een eerlijke omgang met degenen die hierdoor worden getroffen. Het uitgangspunt van reclamant is om er in goed overleg uit te komen en vragen om begrip voor hun situatie.

Reactie van de gemeente

Tegen de besluitvorming door het college en voorgenomen besluitvorming door de raad over het vestigen van een voorkeursrecht op grond van de Wvg, en met inachtneming van de Algemene wet bestuursrecht (Awb), kunnen uitsluitend belanghebbenden bezwaar dan wel zienswijzen indienen. Aangezien reclamant eigenaar is van percelen grond waarop het voorkeursrecht zoals hiervoor bedoeld van toepassing is, wordt reclamant aangemerkt als belanghebbende. De brief heeft reclamant gericht aan zowel het college als aan de raad. Om deze reden wordt de zienswijze ook beschouwd als bezwaar tegen het besluit van het college.

De vestiging van het voorkeursrecht heeft een directe relatie met de beoogde plannen om het bestaande bedrijventerrein BusinessPark 7Poort II uit te breiden. Immers, de beoogde uitbreiding is ook de reden dat er een voorkeursrecht wordt gevestigd. De gevolgen van het voorkeursrechtbesluit moeten echter wel los worden gezien van de gevolgen van het ruimtelijk – planologisch kader. De gemeente realiseert zich dat de beoogde uitbreiding van BusinessPark 7Poort veel onzekerheid en risico's met zich brengt. De gevolgen van het voorkeursrechtbesluit zijn dat de eigenaar zijn percelen grond niet mag verkopen aan derden, voordat hij deze aan de gemeente heeft aangeboden. De onzekerheid ontstaat daardoor grotendeels door de beoogde gebiedsontwikkeling en niet zozeer door het voorkeursrecht.

Reclamant ervaart beperkende consequenties door het voorkeursrecht. Het voorkeursrecht zou verlammend werken voor hun bedrijf, hun woongenot en hun ondernemerschap. Zoals reeds eerder aangegeven houdt het voorkeursrecht in dat reclamant bij een voorgenomen verkoop de percelen grond eerst moet aanbieden aan de gemeente. Als er geen voornemen tot verkoop is, kan reclamant de bedrijfsvoering onveranderd voortzetten. De huidige bedrijfsvoering wordt door het voorkeursrecht op geen enkele wijze beperkt. Eventuele wijziging van de bedrijfsstructuur (en daarbij behorende overdracht van percelen) kunnen wel worden beperkt, aangezien er geen sprake kan zijn van een overdracht zonder dat de percelen worden aangeboden aan de gemeente. Een andere belemmering voor de huidige bedrijfsvoering zien wij niet, anders dan de door de beoogde uitbreiding van het bedrijventerrein wellicht ontstane onzekerheid. Dit is echter niet het gevolg van het voorkeursrechtbesluit.

Wij zullen met reclamant contact opnemen om met hen in gesprek te gaan.

<u>Conclusie</u>

Reclamant is ontvankelijk. De zienswijze heeft vooral betrekking op de beoogde, mogelijke gebiedsontwikkeling en deze geeft geen aanleiding om het raadsvoorstel en het voorgenomen raadsbesluit voor de aanwijzing te wijzigen.

Aan de leden van de gemeenteraad

datum	7 juli 2021
zaaknummer	Z/21/390118/UIT/21/1039907
onderwerp	Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II', zienswijzen
contactpersoon	Ludwig van Duren / Mirjam van Os

Geachte leden van de gemeenteraad,

Gisteren, dinsdag 6 juli jl., hebben wij u een brief toegezonden met als bijlage 'Zienswijzennota Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II". Nadat wij deze brief aan u hadden verzonden, werd ons gisteren bekend dat er nog twee brieven zijn ontvangen door de gemeente. Ook deze twee brieven beschouwen we elk als zienswijze tegen het betreffende conceptraadsvoorstel en het voorgenomen raadsbesluit en als bezwaar tegen het collegebesluit van 25 mei jl. Daarnaast bleek helaas dat niet de juiste zienswijzennota was toegevoegd aan de hiervoor genoemde brief. De voormelde zienswijzennota hebben wij hierop aangepast en deze aangepaste versie van de zienswijzennota ontvangt u hierbij.

Vanmiddag werd bekend dat er nog een zienswijze ontvangen is door de gemeente. Deze zienswijze is na afloop van de reactietermijn ontvangen. In het kader van de zorgvuldigheid is het van belang dat u deze toch nog kunt betrekken bij de besluitvorming. Wij zullen daarom onze reactie op deze zienswijze in een aanvullende zienwijzennota opnemen en u deze eind van de middag toezenden, zodat u deze bij uw besluitvorming vanavond kunt betrekken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen
secretaris

Lucien van Riswijk
burgemeester

Bijlagen
Geanonimiseerde-openbare Zienswijzennota "Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II"

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B~~ / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Vestiging voorkeursrecht

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 13 juni 2021

Afdeling: …….. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:
Samenvatting van het raadsvoorstel: *"De gemeente overweegt een mogelijke uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein 'BusinessPark 7Poort' in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar. De gemeente heeft daartoe in februari van dit jaar bij de Groene Metropoolregio een aanvraag ingediend om voor de uitvoering van de eerste fase van BusinessPark 7Poort II 11,6 hectare (netto) ontwikkelruimte toegekend te krijgen. Op 9 juni a.s. zal het portefeuillehoudersoverleg Economie hierover een besluit nemen."*

Vraag/Vragen:

1. Welk besluit heeft het portefeuillehoudersoverleg Economie op 9 juni jl. genomen.

Antwoord:

Het portefeuillehoudersoverleg Economie heeft inmiddels een besluit genomen. De gevraagde ontwikkelruimte van 11,6 ha netto uitgeefbaar bedrijventerrein voor de eerste fase van BusinessPark 7Poort II is toegekend. Voor verdere informatie verwijzen we naar het gezamenlijke persbericht hierover van de Liemerse gemeente welke u al ontvangen heeft.

De gemeenteraad en het college van Burgermeesters en Wethouders
Van de gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
- 6 JULI 2021
INGEKOMEN

Babberich 2 juli 2021
Kenmerk: Z/21/390118
Betreft: zienswijze op het voornemen tot het vestigen voorkeursrecht gronden Businesspark 7poort II

Geacht college,

Namens ondergetekenden, wonende en bedrijfvoerende te [redacted], dienen wij hierbij een zienswijze in tegen het voornemen omtrent het vestigen voorkeursrecht gronden Businesspark 7poort II met bovengenoemd kenmerk.

Enigszins geschokt hebben we kennis genomen van uw voornemen tot het vestigen van een WVG op onze locatie.

Op deze locatie wordt een melkveebedrijf van redelijke omvang geëxploiteerd waar met aandacht en affiniteit wordt gezorgd voor dier en natuur. Wij als 'jonge' ondernemers hebben de focus op verduurzaming, biodiversiteit en ontwikkeling van het bedrijf.

Het vestigen van een voorkeursrecht resulteert in een verlamming van ons bedrijf, ons woongenot en ons ondernemerschap. De verlamming bestaat uit zorgen die we hebben of we belemmert zullen worden in onze ontwikkeling in de komende jaren, opdat de gemeente blijkbaar andere voornemens heeft met onze boerderij. Lopen we nu risico's dat een vergunning voor extra stalling om een gesloten bedrijfsopzet te ontwikkelen (welke een positief effect heeft op de garantie qua diergezondheid) moeilijker gaat worden?

In hoeverre worden we gecompenseerd als u over een paar jaar besluit tot aankoop over te gaan? Stilstand is immers achteruitgang. U verplicht zich tot niets bij een WVG, maar niet verder ontwikkelen zal op den duur de ondergang voor ons bedrijf zijn.

Als ondernemers begrijpen ook wij dat de gemeente zich economisch verder wil ontwikkelen en dat deze uitbreiding per definitie op agrarische grond zal plaatsvinden.

Om de verlamming in ons ondernemen op te heffen verwachten wij dat de gemeente direct een stap vooruit zet en met een aanbod zal komen.

Wanneer de gemeente dit niet zal doen verwachten wij dat we niet belemmerd zullen worden in de bedrijfsvoering doordat het voorkeursrecht op onze gronden gevestigd is. Wanneer het voorkeursrecht op onze gronden gevestigd blijft, en de gemeente op een later moment alsnog een aanbod zal doen gaan we er vanuit dat alle gedane investeringen en gemaakte kosten, zowel voor de onderneming als de woning, in ieder geval met terugwerkende kracht tot 27-05-2021 volledig vergoedt zullen worden.

We begrijpen dus de ontwikkelingsbehoefte van de gemeente maar vragen een eerlijke omgang met degene die hierdoor getroffen worden.

Ons uitgangspunt is om er in goed overleg uit te komen. We horen graag van de gemeenteraad dat men ook begrip heeft voor onze situatie en dat u onze standpunten als hierboven beschreven onderschrijft.

Wij zien uw reactie in vertrouwen tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

GEMEENTE ZEVENAAR

ONTVANGSTBEWIJS

Vandaag, 6 juli 2021

ontvangen van [redacted]

een schrijven van

gericht aan B. en W. gemeente Zevenaar

over het onderwerp Zienswijze op het voornemen tot het vestigen voorkeursrecht gronden Businesspark 7poort II

A4: 1x dubbelzijdig

Gemeente Zevenaar,

[redacted]

GEMEENTE ZEVENAAR
- 6 JULI 2021
INGEKOMEN

GEMEENTE ZEVENAAR
- 6 JULI 2021
INGEKOMEN

De gemeenteraad en het college
van Burgemeesters en Wethouders
van de gemeente Zevenaar

Postbus 10
6900 AA Zevenaar

[redacted], 22-06-2021

Aan: Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraad Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
23 JUNI 2021
INGEKOMEN

Betreft: Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort 2

Zaaknummer: Z/21/390118

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de door u bekend gemaakte vestiging voorkeursrecht zend ik u hierbij mijn bezwaar.

De gronden die door u aangewezen worden zijn bestemd voor een aanzienlijke uitbreiding van BusinessPark 7Poort. Dit betekend voor mij als direct aanwonende:

-aantasting van mijn woongenot door het verdwijnen van landschappelijke waarden.

-beperking van mijn uitzicht. Ik ben hier komen wonen vanwege het weidse landschap en de verscheidenheid van flora en fauna.

-het verdwijnen van het laatste stukje groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen.

-waardevermindering van mijn huis.

-het gaat mij ook aan het hart dat meer dan 50 hectare prima landbouwgrond verloren gaat.

Naast genoemde argumenten ben ik, samen met mijn buurtbewoners, ook geconfronteerd met de aanleg ven de Betuweroute + derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.

Afgezien van bovenstaande, moet mij ook van het hart dat mijn buren, wiens land onder deze vestiging voorkeursrecht valt, heel hard getroffen worden in de exploitatie van hun bedrijf. Investeringen kunnen van de ene op de andere dag waardeloos worden. En wat misschien nog wel erger is, is de emotionele waarde die een bedrijf voor hen en familieleden heeft.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verder gaande aantasting van mijn woongenot onaanvaardbaar is.

Ik hoop dat mijn bezwaren zullen leiden tot heroverweging van dit initiatief.

Hoogachtend,

[redacted]

[redacted]

GEMEENTE ZEVENAAR
23 JUNI 2021
INGEKOMEN

Aan: Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraad Zevenaar

Betreft: ***Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort 2***
Zaaknummer: ***Z/21/390118***

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de door u bekend gemaakte vestiging voorkeursrecht zend ik u hierbij mijn bezwaar.

De gronden die door u aangewezen worden zijn bestemd voor een aanzienlijke uitbreiding van BusinessPark 7Poort.
Dit betekend voor mij als direct aanwonende:

- aantasting van mijn woongenot door het verdwijnen van landschappelijke waarden.
- beperking van mijn uitzicht. Ik ben hier komen wonen vanwege het weidse landschap en de verscheidenheid van flora en fauna.
- het verdwijnen van het laatste stukje groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen.
- waardevermindering van mijn huis.
- verlies van meer dan 50 hectare landbouwgrond.

Naast genoemde argumenten ben ik, samen met mijn buurtbewoners, ook geconfronteerd met de aanleg van de Betuweroute + derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verderd aantasting van mijn woongenot onaanvaardbaar is. Ik hoop dat mijn bezwaren zullen leiden tot her-overweging en locatie van dit initiatief.

In afwachting van uw bericht verblijf ik,

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Z/21/390118

B&W Gemeenteraad
Afd bezwaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
- 1 JULI 2021
INGEKOMEN

Burgemeester en Wethouders en leden van de raad van gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

[redacted], 29 juni 2021
Betreft: Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort II
Zaaknummer: Z/21/390118

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij geef ik u onze zienswijze op de vestiging voorkeursrecht op de gronden gelegen in het gebied "businessPark 7Poort II te Zevenaar.

Wij maken bezwaar tegen het feit dat dit prachtige gebied mogelijk ingezet gaat worden als uitbreiding van het industriegebied/bedrijventerrein 7Poort II.

Uitbreiding van dit industriegebied treft ons als buurtbewoner. Met name het uitzicht, de toename van verkeer, de waarde vermindering van onze woning en de overlast van nachtelijke verlichting baart ons zorgen. Daarnaast is het compleet onduidelijk welke bedrijven zich hier willen vestigen. Wanneer dit bekend is volgen mogelijk meer bezwaren.

Ons woongenot is de laatste jaren al behoorlijk afgenomen door de toename van verkeer op de A12. Met het vooruitzicht dat de A15 doorgetrokken gaat worden zal de overlast alleen maar toenemen (fijnstof en geluid). Als we daarnaast ook nog eens tegen een muur van een bedrijventerrein aan gaan kijken dan voelen wij ons behoorlijk in de kou gezet door de overheid.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verdere aantasting van ons woongenot onaanvaardbaar is.
Wij zouden het daarom zeer op prijs stellen dat u met dit bezwaar/zienswijze rekening houdt en dat u met de eventuele ontwikkeling van plannen rekening houdt met onze woonsituatie.

Wij vertrouwen erop dat u deze zienswijze in behandeling neemt en een reactie hierover zien wij gaarne tegemoet.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

ps graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging

NIEUWEGEIN
30.VI.21-17
402
2020
1
NEDERLAND

Burgemeester en wethouders
en leden van de raad van
Gemeente Zevenaar
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

N09CC #X900X0X#00#0000#

GEMEENTE ZEVENAAR
30 JUNI 2021
INGEKOMEN

[redacted], 30-06-2021

Aan: Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraad Zevenaar

Betreft: Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort 2

Zaaknummer: Z/21/390118

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de door u bekend gemaakte vestiging voorkeursrecht zend ik u hierbij ons bezwaar.

De gronden die door u aangewezen worden zijn bestemd voor een aanzienlijke uitbreiding van BusinessPark 7Poort. Dit betekend voor ons als aanwonende:

-aantasting van ons woongenot door het verdwijnen van landschappelijke waarden.

-wij zijn hier komen wonen vanwege het weidse landschap en de verscheidenheid van flora en fauna.

-het verdwijnen van het laatste stukje groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen.

-waardevermindering van ons huis.

-het gaat ons ook aan het hart dat meer dan 50 hectare prima landbouwgrond verloren gaat.

-het stuk groen dient nu prima voor het compenseren van de Co2 uitstoot.

-Wij met onze woning op een eiland komen tussen twee industrieterreinen in.

-onze kinderen zien hun toekomst in industrie opgaan. Ook zij vragen zich af waarom alle flora en fauna moet verdwijnen voor industrie.

Naast genoemde argumenten zijn wij, samen met mijn buurtbewoners, ook geconfronteerd met de aanleg van de Betuweroute + derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verder gaande aantasting van ons woongenot onaanvaardbaar is.

Over de manier van bekendmaking van dit plan, hebben wij weinig goeds over. Vooral de onpersoonlijke manier naar de betreffende grondeigenaren die hart en ziel in het bedrijf hebben gestopt. Zo ook de onduidelijke manier van communiceren in de gemeente krant.

Ik hoop dat onze bezwaren zullen leiden tot heroverweging van dit initiatief.

Graag ontvangen wij een reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Naam en contactgegevens zijn op te vragen bij de griffie

Besluit College van B&W

25-05-2021
9:00 - 13:00
Raadzaal
Lucien van Riswijk
n Nanne van Dellen, Belinda Elfrink, Daniëlle Jansen, Carla Koers, Lucien van Riswijk en Hans Winters

Z/21/390118 Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar

Besluit

Conform advies:

1. Op grond van artikel 6 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar voorlopig aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, grootte en de namen van de eigenaren en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021;
2. De raad van de gemeente Zevenaar voor te stellen om de onder 1 bedoelde percelen op grond van artikel 4 Wvg aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn, een en ander conform het bij dit besluit behorende concept raadsvoorstel en raadsbesluit;
3. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen';
4. Ter voorkoming van speculatieve grondaankopen ingevolge artikel 4:11, onder a en c van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) geen toepassing te geven aan artikel 4:8 de Gemeentewet en gelet op artikel 10, lid 2 sub b en g van de Wet Openbaarheid van Bestuur, geheimhouding op te leggen met betrekking tot het collegevoorstel, toelichting, bijlagen, raadsvoorstel en conceptraadsbesluit tot het voorkeursrecht rechtskracht heeft op 27 mei 2021;
5. Dit besluit te publiceren in de Staatscourant en het Weekblad Zevenaar Post, in te schrijven in de openbare registers alsmede de eigenaren en beperkt gerechtigden van de procedurele en materiele rechtsgevolgen van dit besluit in kennis te stellen en aan de andere eisen te voldoen welke artikel 7 lid 1 en 2 van de Wvg stelt, opdat het rechtsgevolg als bedoeld in artikel 6 Wvg ontstaat.

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

Daniëlle Jansen
Secretaris

Lucien van Riswijk
Burgemeester

Z04DBFFA356

GEMEENTE ZEVENAAR

Raadsvoorstel

Onderwerp	Vestiging voorkeursrecht in het gebied 'BusinessPark 7Poort II'
Zaaknummer	Z/21/390118
Documentnummer	INT/21/1029245
Portefeuillehouder	B. Elfrink en N. van Dellen
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	L. van Duren en M. van Os / Ruimtelijke Ontwikkeling
Telefoon	0316 595 183 / 0316 595 260
E-mail	l.vanduren@zevenaar.nl / m.vanos@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De gemeente overweegt een mogelijke uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein 'BusinessPark 7Poort' in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar. De gemeente heeft daartoe in februari van dit jaar bij de Groene Metropoolregio een aanvraag ingediend om voor de uitvoering van de eerste fase van BusinessPark 7Poort II 11,6 hectare (netto) ontwikkelruimte toegekend te krijgen. Op 9 juni a.s. zal het Portefeuillehoudersoverleg Economie hierover een besluit nemen. Na de evaluatie (monitor) van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) in het tweede halfjaar van 2022 zal de gemeente voor de tweede fase van BusinessPark 7Poort II nog eens 24,3 hectare (netto) ontwikkelruimte aanvragen bij de Groene Metropoolregio. De ontwikkelruimte voor de tweede fase kan op dit moment nog niet worden aangevraagd. Om evenwel ook voor deze tweede fase de regie te kunnen voeren is het wenselijk / noodzakelijk ook op de percelen grond ten behoeve van de ontwikkeling van de tweede fase van "BusinessPark 7 Poort II" een voorkeursrecht te vestigen in de zin van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg).
Vanwege het creëren van werkgelegenheid, de financiële belangen van de gemeente en invulling van de vastgestelde gemeentelijke beleidsdoelstellingen, is het van belang om regie te hebben en te houden bij de eventuele ontwikkeling van "BusinessPark 7Poort II" en daarom wordt voorgesteld om een voorkeursrecht te vestigen zoals verwoord in dit voorstel.
De gemeente kan het instrument van de Wvg toepassen, waarmee zij haar positie op de grondmarkt verstevigt en een actieve en regisserende rol kan spelen bij de invulling van haar plannen in het gebied.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Op grond van artikel 4 van de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) percelen, gelegen in het gebied 'BusinessPark 7Poort II' te Zevenaar, aan te wijzen als gronden waarop de artikelen 10 tot en met 15, 24 en 26 van de Wvg van toepassing zijn. De percelen zijn aangegeven op het bij dit besluit behorende en als zodanig gewaarmerkte grondplantekening "Wvg BusinessPark 7 Poort II" met nummer 373.21.8039-GPN001 d.d. 17 mei 2021 en op de percelenlijst, waarop zijn vermeld de in de aanwijzing opgenomen percelen, de grootte van deze percelen en de namen van de eigenaren van deze percelen en van de rechthebbenden op de daarop rustende beperkte rechten, een en ander naar de rechtstoestand van (volledig bijgewerkt t/m) 11 mei 2021 respectievelijk 12 mei 2021;

2. De onder 1 bedoelde percelen aan te wijzen ten behoeve van de realisatie van de toegedachte bestemming 'Bedrijventerrein met bijbehorende voorzieningen', zoals (indicatief) aangeduid op de

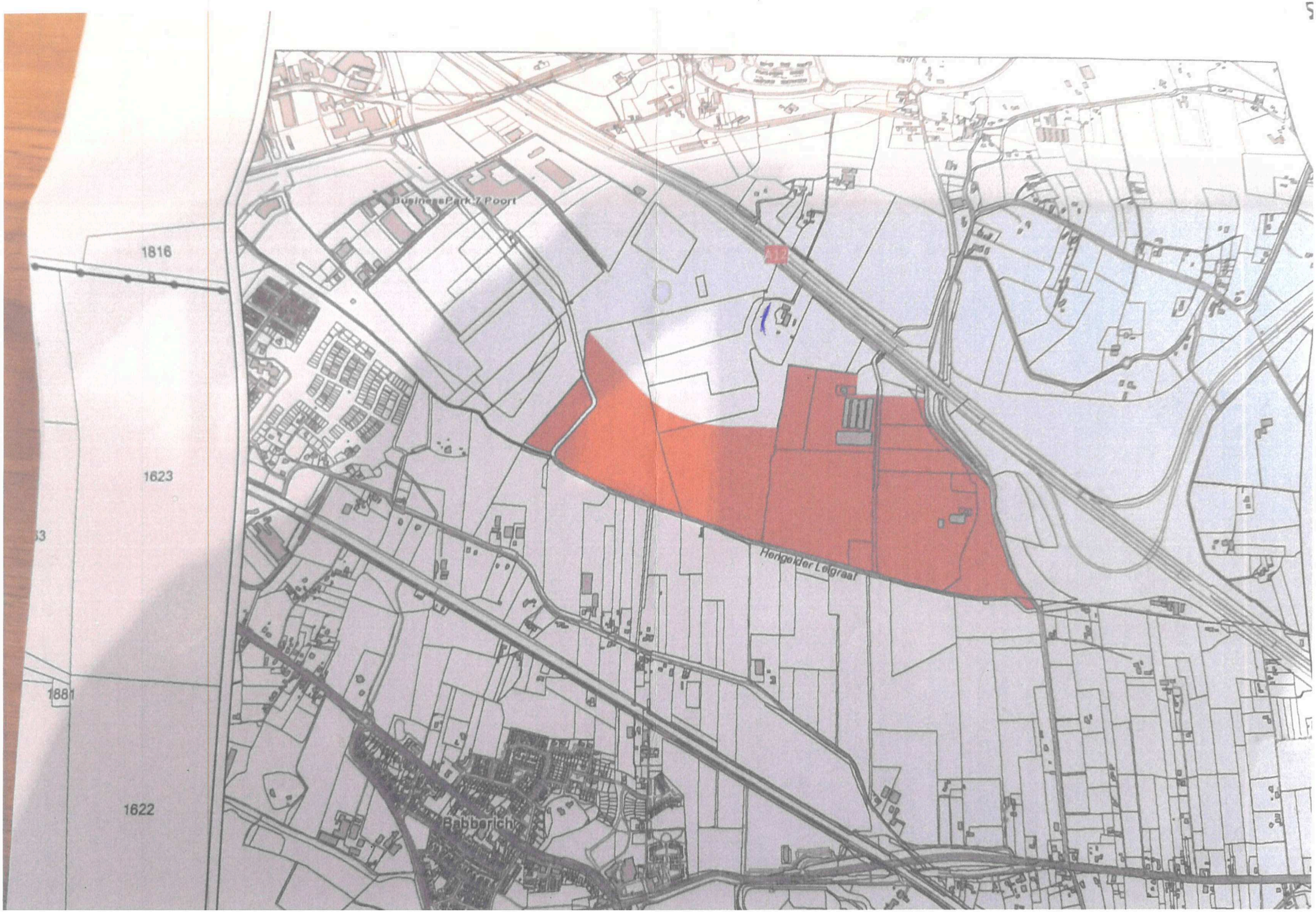
BusinessPark 7 Poort
1816
1623
1881
1622
Hengelder Leigraaf
Babberich

GEMEENTE ZEVENAAR
30 JUNI 2021
INGEKOMEN

Gemeente Zevenaar.
T.a.v. Burgemeester en Wethouders
Postbus 10
6900 AA Zevenaar

[redacted], 02-07-2021

Aan: Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraad Zevenaar

GEMEENTE ZEVENAAR
-5 JULI 2021
INGEKOMEN

Betreft: Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort 2

Zaaknummer: Z/21/390118

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de door u bekend gemaakte vestiging voorkeursrecht zend ik u hierbij mijn bezwaar.

De gronden die door u aangewezen worden zijn bestemd voor een aanzienlijke uitbreiding van BusinessPark 7Poort. Dit betekend voor mij als direct aanwonende:

-Aantasting van mijn woongenot door het verdwijnen van landschappelijke waarden.

-Beperking van mijn uitzicht. Ik ben hier komen wonen vanwege het weidse landschap en de verscheidenheid van flora en fauna.

-Het verdwijnen van het laatste stukje groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen.

-Waardevermindering van mijn huis en Geluidsoverlast door weerkaatsing geluid van de A12 bij bepaalde windrichting.

-Het gaat mij ook aan het hart dat meer dan 50 hectare prima landbouwgrond verloren gaat.

Naast genoemde argumenten ben ik, samen met mijn buurtbewoners, ook geconfronteerd met de aanleg ven de Betuweroute + derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.

Afgezien van bovenstaande, moet mij ook van het hart dat mijn buren, wiens land onder deze vestiging voorkeursrecht valt, heel hard getroffen worden in de exploitatie van hun bedrijf. Investeringen kunnen van de ene op de andere dag waardeloos worden. En wat misschien nog wel erger is, is de emotionele waarde die een bedrijf voor hen en familieleden heeft.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verder gaande aantasting van mijn woongenot onaanvaardbaar is.

Ik hoop dat mijn bezwaren zullen leiden tot heroverweging van dit initiatief.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted], 23-06-2021

Aan: Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraad Zevenaar

Betreft: Vestiging voorkeursrecht in het gebied BusinessPark 7Poort 2

Zaaknummer: Z/21/390118

Geachte heer/mevrouw,

Naar aanleiding van de door u bekend gemaakte vestiging voorkeursrecht zend ik u hierbij onze bezwaren.

De gronden die door u aangewezen worden zijn bestemd voor een aanzienlijke uitbreiding van BusinessPark 7Poort. Dit betekend voor mij als direct aanwonende:

-aantasting van ons woongenot door het verdwijnen van landschappelijke waarden.

-beperking van ons uitzicht. Wij zijn hier komen wonen vanwege het weidse landschap en de verscheidenheid aan flora en fauna.

-het verdwijnen van het laatste stukje groen tussen A12, Betuwelijn en Groot Holthuizen.

-waardevermindering van ons huis.

-het gaat ons ook aan het hart dat meer dan 50 hectare prima landbouwgrond verloren gaat.

Naast genoemde argumenten worden wij, samen met de buurtbewoners, ook geconfronteerd met de aanleg ven de Betuweroute + derde spoor, het viaduct in de Beekseweg, de oprukkende nieuwbouwwijk Groot Holthuizen en de aanstaande verbreding van de A12.

Het zal u duidelijk zijn dat een nog verder gaande aantasting van ons woongenot onaanvaardbaar is.

Wij hopen dat onze bezwaren zullen leiden tot heroverweging van dit initiatief.

Hoogachtend,

[redacted]

Motie BusinessPark 7Poort 2, deelplan fase 1

De gemeenteraad van Zevenaar, in vergadering bijeen op 7 juli 2021

Constaterende dat:

Er bij deelplan Fase 1 van BusinessPark 7Poort er een maximale ontwikkelmogelijkheid / uitbreiding wordt beoogd van netto uitgeefbare 11,6 hectare aan bebouwing.

De resterende onbebouwde hectare bij deelplan Fase 1, conform toezegging van de wethouder in de commissie Ruimte van 23 juni 2021, voor dubbel gebruik ingezet konden worden.

Overwegende dat:

Er met het vestigen van voorkeursrecht BusinessPark 7 Poort er gelijktijdig een toekomstgerichte oplossing geboden wordt om te Gelders Eiland te kunnen ontsluiten.

Draagt het college:

De toekomstige infrastructuur die noodzakelijk is voor BusinessPark 7Poort, deelplan fase 1 zodanig in te richten en aan te leggen waarbij middels een soort fly-over, over de Betuwelijn, de koppeling en doortrekking van het Witte Kruis in Babberich gerealiseerd wordt.

en gaat over tot de orde van de dag.

Zevenaar, 7 juli 2021

VVD, Peter Vos

Deze motie is ingetrokken in de raadsvergadering van 8 juli 2021

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2481
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	10
Omschrijving	HAMERSTUK Z/20/376293 Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

tbv Raadsvergadering 7 juli 2021

*Z04D987EB3B
*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020
Zaaknummer	Z/20/376293
Documentnummer	INT/21/1028187
Portefeuillehouder	De heer N. van Dellen
Portefeuille	Grondexploitaties/financiën
Behandelend ambtenaar/afdeling	Roland van den Bogaard
Telefoon	0316 – 595 525
E-mail	r.vandenbogaard@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 geeft inzicht in de te verwachten resultaten van de grondexploitaties in de gemeente Zevenaar. Op dit moment kent Zevenaar 3 grondexploitaties, waarvan Zevenaar Oost de omvangrijkste is. Door vaststelling van voorliggende rapportage wordt de herziening van de grondexploitaties geformaliseerd.

De wereld gaat inmiddels meer dan een jaar gebukt onder de Coronacrisis. De economische gevolgen zijn groot, onder meer als gevolg van de door de overheid gestelde beperkende maatregelen en het steunpakket dat hiervoor beschikbaar is gesteld. Voor de grondexploitaties lijken deze echter mee te vallen. Op Groot Holthuizen is het aantal verkochte en geleverde kavels opnieuw ver boven de verwachtingen uitgekomen. Het Businesspark 7Poort heeft nog slechts enkele kavels te koop, waarover we met serieuze kandidaten in gesprek zijn.

Ten opzichte van de 2e Voortgangsrapportage 2020 is er daarom een financieel positieve ontwikkeling waar te nemen en de mogelijke gevolgen, welke de coronacrisis nog kan hebben, is verwerkt in het risicoprofiel. De hoogte van laatstgenoemde is aanzienlijk afgenomen, onder meer doordat het risico als gevolg van het mogelijk schrappen van het deel van het Businesspark kon worden weggenomen in verband met de hernieuwde afspraken binnen het Regionaal Programma Werklocaties.

Met betrekking tot de gemeentelijke grondexploitaties benoemen we op hoofdlijnen de volgende bijzonderheden:

1. De ontwikkeling van Groot Holthuizen verloopt nog steeds voorspoedig. Nadat in 2019 67 kavels waren geleverd, betrof het in 2020 een uitgifte van 135 kavels. In de bestaande deelgebieden Tol, Bem en Stede zijn nog 38 kavels te leveren. Samen met de in 2020 geopende deelgrondexploitatie De Holtkamp -met een capaciteit van ca. 120 kavels- hadden we per 1-1-2021 dus nog een voorraad van 158 kavels;
2. In De Stede is een groot aantal woningen opgeleverd en zijn de eerste delen woonrijp gemaakt. In De Tol en Bem is verder gegaan met het woonrijp maken;
3. In 2020 zijn negen bedrijfskavels verkocht met een totale oppervlakte van ca. 4,2 ha. Hiervan zijn acht kavels ook in 2020 geleverd en zes kavels inmiddels bebouwd;
4. Medio 2020 is de realisatie van de laatste weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort afgerond, waarmee alle weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort gerealiseerd is en alle bedrijfskavels

bereikbaar zijn. Ook is in 2020 een nog ontbrekende verbinding in de waterstructuur van het businesspark gerealiseerd;
5. Tevens is de voorbereiding voor de aanbesteding en realisatie van de inrichting van de Wal Masqué en de naastliggende waterstructuur gestart. Tot slot is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het woonrijp maken (aanleg voet- en fietspaden, definitieve inrichting kruispunten, inrichting bermen en groenvoorzieningen, etc.) van het gehele Businesspark. Deze werkzaamheden besteden we in 2021 aan;
6. Met betrekking tot de ontwikkeling van de Middag Oost is de bouw van de woningen van de 1e fase van de projectontwikkelaar gereed. In december heeft deze ontwikkelaar ook grond afgenomen voor de bouw van fase 2 van 17 woningen. Daarnaast zijn er ook 2 vrije kavels geleverd Op dit plan zijn er nog 3 vrije kavels beschikbaar. Er was een bodemsanering noodzakelijk op en rond het Kloosterpad.

In voorliggende Uitvoeringsrapportage informeren wij u over de integrale herziening van de gemeentelijke grondexploitaties, waarbij we opmerken dat deze ook zijn verwerkt in de jaarstukken 2020.
Naast het resultaat van de grondexploitaties maken we ook een inschatting van de mogelijke risico's.
Bij de bepaling van het weerstandsvermogen van de gemeente houden we hier rekening mee.

In hoofdlijnen kent de herziening van de grondexploitaties de volgende uitkomsten[1]:

	Uitvoerings-rapportage 2019/2e VGR 2020	**Uitvoerings-rapportage 2020**	**verschil**	**Effect op**
Verwacht **resultaat** (NCW)	-/-36,3	-/-30,2	Verbetering 6,1	Verliesvoorziening en saldo jaarstukken 2020
Verwacht **risico**	7,1	1,1	Verbetering 6,0	Claim op weerstandvermogen jaarstukken 2020

Resultaten verbeteren:
In de voorliggende uitvoeringsrapportage wordt duidelijk dat het resultaat verbetert met afgerond € 6,1 miljoen tot een totaal van € 30,2 miljoen negatief.

Deze verbetering verklaren we op hoofdlijnen als volgt:

Voordelen:
1. Er heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van het uitgeefbaar gebied van Businesspark 7Poort waaruit bleek dat de afgelopen jaren een gunstige gronduitgifte heeft plaatsgehad;
2. Hogere grondprijzen woningbouw door hogere VON-prijzen;
3. Rentevoordelen door een lagere rekenrente.

Nadelen:
4. Een prijspeilcorrectie van 1-1-2020 naar 1-1-2021 wegens kostenstijgingen in de markt;
5. Lagere opbrengststijgingen voor de resterende looptijd van de grex door versnelde gronduitgifte.

[1] Cijfers in € miljoen o.b.v. Netto Contante Waarde per 01-01-2021

Risico's nemen af
Daarnaast zien we bij het opmaken van de voorliggende rapportage en de jaarstukken 2020 ook een verbetering van het risicoprofiel van afgerond € 6,0 miljoen tot een totaal van € 1,1 miljoen.

1. Het risico in het kader van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is komen te vervallen doordat de marktsituatie aangeeft dat er geen sprake meer is van overaanbod van bedrijventerreinen. Er blijkt zelfs ruimte voor toevoeging van nieuwe ontwikkelgebieden. Dit maakt dat het risico van het schrappen van bedrijfsgronden voor (logistieke) bedrijfsdoeleinden kan worden weggenomen.
2. Het vertragingsrisico als gevolg van de coronacrisis was bij de 2e Voortgangsrapportage voor een belangrijk deel verwerkt door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Deze toevoeging is in voorliggende jaarstukken achterwege gebleven, wat niet wegneemt dat er geen risico op vertraging is. Het vertragingsrisico is nu verwerkt in het voorliggende risicoprofiel.
3. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.

Wat betekent dit voor de reservepositie en het weerstandsvermogen van Zevenaar?
Bovenstaande getallen kunnen we niet zomaar bij elkaar optellen of aftrekken.

- Voor dit verbeterde resultaat van de grondexploitaties Zevenaar Oost en Middag Oost & Zwanenwaay valt een gedeelte van de zogenaamde verliesvoorziening vrij. Voor beide grondexploitaties samen gaat het om een bedrag van afgerond € 5,6 miljoen. Deze bestaat uit de verbetering van het resultaat van € 4,4 miljoen op basis van de herziening van de grondexploitaties ten opzichte van vorig jaar en een vrijval van € 1,2 miljoen als gevolg van de uitbreiding van Groot Holthuizen met De Holtkamp (raadsbesluit van 07-10-2020).
- Als gevolg van de start van de Holtkamp, de uitkomsten uit corona impactanalyse grondexploitaties en effecten van doorbelasting van rente- en salariskosten werd in de 2e Voortgangsrapportage per saldo rekening gehouden met een dotatie aan de verliesvoorziening (= negatief) van 0,5 miljoen in het jaar 2020.
- Het verschil tussen bovenstaande bedragen betekent een extra vrijval van de verliesvoorziening van € 6,1 miljoen. Een en ander manifesteert zich in het resultaat van de jaarstukken 2020.

Voor het risicoprofiel wordt een claim gelegd op het weerstandsvermogen. Dit nemen we integraal op in de jaarstukken 2020.

2. Raadsvoorstel

We stellen u voor om:

1. De Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

In de Nota Grondbeleid van de Gemeente Zevenaar is bepaald, dat de vaststelling van grondexploitaties is voorbehouden aan de raad. Dit geldt ook voor de jaarlijkse herziening daarvan.
De herzieningen zijn uitgewerkt in de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 welke vertrouwelijk ter inzage is gelegd.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Beoogd wordt om inzicht te verschaffen in de diverse grondexploitaties van de gemeente Zevenaar. In de rapportage brengen wij de - vaak- complexe materie op het gebied van grondexploitaties op een leesbare manier voor het voetlicht. Het boekwerk is opgebouwd in een onderdeel hoofdlijnen (deel 1) en een onderdeel details en bijlagen (deel 2). Als bijlage bij dit raadsvoorstel voegen wij een uittreksel bij van de uitvoeringsrapportage (bevattende Hoofdstuk 1 t/m 3). De reden van dit uittreksel is, dat de uitvoeringsrapportage een vertrouwelijk document is. Door middel van dit openbare uittreksel kunt u toch op eenvoudige wijze kennis nemen van de belangrijkste informatie.

De uitvoeringsrapportage heeft een vertrouwelijk karakter, omdat het bedrijfsgevoelige informatie bevat die bij openbaarheid de onderhandelingspositie van de gemeente kan schaden. De eventuele vertrouwelijkheden in dit uittreksel zijn onleesbaar gemaakt. Indien u van deze vertrouwelijkheden toch kennis wilt nemen dan kunt u daarvoor de volledige vertrouwelijke rapportage inzien door daarvoor een afspraak te maken met de griffie.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 *De uitvoeringsrapportage grondexploitaties geeft inzicht in de actuele ontwikkelingen van de grondexploitaties*
Analoog aan het proces van de jaarstukken 2020 brengen wij uw raad op de hoogte van de voortgang, de financiën en het risicoprofiel van de grondexploitaties. De uitkomsten hiervan verwerken wij in de jaarstukken 2020.

1.2 *Het totaalresultaat van de gemeentelijke grondexploitaties laat een verbetering zien*
Om tot een realistische berekening van het financiële resultaat te komen, stonden wij opnieuw stil bij de te hanteren uitgangspunten. Op 23 maart 2021 stelden wij de uitgangspunten voor de herziening van de grondexploitaties vast. Hierin hebben we onder meer de rente, parameters voor inflatie en fasering bepaald.

De integrale doorrekening van de grondexploitaties heeft de volgende financiële gevolgen voor de jaarstukken 2020 (op basis van Netto Contante Waarde per 01-01-2021):

Zevenaar Oost Bedrijven	€ 6,6 mln. positief	verbetering € 4,7 mln.
Zevenaar Oost Wonen	€ 32,6 mln. negatief	verbetering € 1,1 mln.
Middag Oost & Zwanenwaay	€ 4,5 mln. negatief	verbetering € 0,3 mln.
Mercurion	€ 0,3 mln. positief	Ongewijzigd

Per saldo is sprake van een eenmalig positief effect in de jaarstukken 2020 van € 6,1 mln. NCW per 01-01-2021.

Alternatieven
N.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
N.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
N.v.t.

8. Communicatie

Na besluitvorming in het college over dit onderwerp is een toelichting gegeven tijdens het reguliere persgesprek.

9. Kosten, baten en dekking

Op basis van de voorliggende Uitvoeringsrapportage grondexploitaties valt de bestaande verliesvoorziening met een bedrag van € 5,6 miljoen vrij. Het financiële effect hiervan verwerken we in de jaarstukken 2020. Omdat rekening werd gehouden met een verslechtering van de resultaten van € 0,5 miljoen is het effect ten opzichte van de 2e Voortgangsrapportage 2020 als volgt:

Effecten op jaarrekeningresultaat/verliesvoorziening 2020						
(bedragen x € 1.000,--) Grondexploitatie	Vrijval verliesvoorz-ening primitieve begroting 2020-2023	Begrote dotatie a.g.v. Corona Impact Analyse	Begrote vrijval 2020 door raadsbesluit openen deelgrex Holtkamp	Begrote mutaties doorbelasting salarissen en rente	Werkelijke vrijval verliesvoor-ziening	Effect jaarrekening-resultaat 2020
Zevenaar-Oost Wonen (progr. 8)	-	-670	1.212	283	1.973	1.148
Zevenaar-Oost Bedrijven (progr. 3)	-	-1.304		89	3.519	4.734
Middag-Oost & Zwanenwaay (progr. 8)	-	-185	-	28	116	273
Totaal	**-**	**-2.159**	**1.212**	**400**	**5.608**	**6.155**

De benodigde risicoreservering voor de gemeentelijke grex-projecten bedraagt € 1,1 miljoen. Hiervoor leggen we een claim op de beschikbare weerstandscapaciteit. Ten opzichte van de genoemde claim in de Meerjarenbegroting 2021-2024 is deze € 6,0 miljoen lager, hetgeen een gunstig effect heeft op het weerstandsvermogen. Het eerstgenoemde bedrag maakt onderdeel uit van de totale gemeentelijke risicoanalyse in de jaarstukken 2020.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1029438	Uittreksel Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020
Zaaknummer	Z/20/376293
Documentnummer	INT/21/1028187

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

besluit:

1. De Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020 vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Uittreksel uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

Versie: Concept1
Datum: 18-05-2021

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding **3**
1.1 Definities en uitleg Netto Contante Waarde 3
1.2 Opbouw en inhoud van de Uitvoeringsrapportage Grondexploitaties 2020 5
1.3 Ontwikkelingen 2020 op hoofdlijnen 5
1.4 De resultaten in het kort 6

DEEL I: RESULTATEN OP HOOFDLIJNEN **9**

2. Samenvatting uitgangspunten, resultaten en risico's **9**
2.1 Uitgangspunten en resultaten in exploitatie zijnde grexen per 01-01-2021 9
2.2 Totaalbeeld resultaten 12
2.2 Risicoprofiel in exploitatie zijnde grondexploitaties per 01-01-2021 15
2.3 Gevolgen voor de reservepositie en het weerstandsvermogen van de gemeente Zevenaar 15

3. Ontwikkeling en van de in exploitatie zijnde grondexploitaties **17**
3.1 Zevenaar Oost Wonen en Bedrijven 17
3.2 Middag Oost & Zwanenwaay 17
3.3 Mercurion 18
3.4 Overgang naar deel II 19

Uitvoeringsrapportage grondexploitaties 2020

1. Inleiding

Voor u ligt het openbare uittreksel uit de Uitvoeringsrapportage Grondexploitaties van de gemeente Zevenaar over het jaar 2020.
In deze rapportage worden de grondexploitaties getoetst op hun financieel-economische haalbaarheid en er wordt op hoofdlijnen ingegaan op de voortgang van de desbetreffende projecten.

Indien u toegang wilt hebben tot de vertrouwelijke stukken inzake de gemeentelijke grondexploitaties dan kunt u daarvoor een afspraak maken bij de griffie.

1.1 Definities en uitleg Netto Contante Waarde

Bouwkostenindex: de index van bouwkosten van een opstal, rentekosten, ontwikkelingskosten (winst en risico van de aannemer), overdrachtskosten en dergelijke.

BIE: bouwgrond in exploitatie; de formele term in het kader van het BBV als het gaat om grondexploitaties waaraan een raadsbesluit ten grondslag ligt.

BBV: Besluit Begroting en Verantwoording; de regelgeving omtrent de jaarlijkse begrotings- en verantwoordingsstukken die gelden voor gemeenten en provincies.

GWW Index: de index voor de Grond- Weg- en Waterbouw. In deze sector wordt de GWW index overwegend toegepast waarbij de prijsontwikkelingen m.b.t. loon, materiaal en materieel worden gevolgd.

Discontovoet: de rekenfactor die ervoor zorgt dat reeksen met jaarlijkse kosten met diverse looptijden met elkaar vergelijkbaar kunnen worden gemaakt.

Eindwaarde: het resultaat van een (deel)grondexploitatie aan het einde van de looptijd. In deze eindwaarde zijn effecten van kosten- en opbrengststijging en rente gedurende deze looptijd verwerkt. Om grondexploitaties met verschillende looptijden met elkaar te kunnen vergelijken dient de Netto Contante Waarde te worden berekend. Zie hierna.

GREX: voluit grondexploitatie. Een grondexploitatie is een begroting die wordt opgesteld om grondkosten en grondopbrengsten van een ruimtelijk ontwikkelingsplan (zoals een nieuw bestemmingsplan) in beeld te brengen. Aan de kostenkant staan de aankoop van grond, het bouwrijp maken ervan, het inrichten van de openbare ruimte en VTU- en plankosten (voor uitleg VTU: zie hierna). Aan de opbrengstenkant staan grondverkopen en eventuele andere bijdragen welke verband houden met de desbetreffende grex. In BBV-terminologie is het gewenst om van een BIE te spreken.

Netto Contante Waarde: om resultaten met elkaar te kunnen vergelijken en bij elkaar te kunnen optellen worden de nominale kosten en opbrengsten gedurende de grondexploitatieperiode vermeerderd met rente en inflatie (tot een eindwaarde) en vervolgens teruggerekend naar een geldwaarde op eenzelfde tijdstip, de zogenaamde Netto Contante Waarde. Dit contant maken gebeurt met de zgn. discontovoet. Aan het eind van dit hoofdstuk lichten we de berekening met behulp van voorbeelden toe.

Nominale waarde: de waarde, op basis van de huidige ramingen op het huidige prijspeil. Invloeden van rente en inflatie worden hier buiten beschouwing gelaten.

Rentevoet: het percentage waarmee de grondexploitaties worden belast tot het einde van de looptijd.

Prijspeilcorrectie: dit is de correctie van het prijsniveau van de (prijspeil)datum 01-01-2020 naar 01-01-2021. De prijspeilcorrectie wordt toegepast op de nog te maken kosten op het gebied van civieltechnische werken, VTU- en plankosten.
Aan de opbrengstkant vindt de prijspeilcorrectie voor bouwgronden plaats aan de hand van de nieuwe grondprijzen volgens de grondprijsbrief 2020.

Kostenstijging: dit is het percentage welke wordt toegepast op de nog te maken kosten vanaf 01-01-2021 op het gebied van civieltechnische werken, VTU- en plankosten. Met andere woorden: voor toekomstige uitgaven wordt een percentage toegepast tot het moment waarop deze uitgave wordt verwacht.

Opbrengststijging: dit is het percentage welke wordt toegepast op de nog te verwachten opbrengsten vanaf 01-01-2021. Met andere woorden: voor toekomstige inkomsten wordt een percentage toegepast tot het moment waarop deze inkomst wordt verwacht.

V.O.N.: Vrij Op Naam betekent dat de kosten van de koop voor rekening van de verkoper zijn. De tegenhanger van 'vrij op naam' is 'kosten koper'. In het laatste geval komen de kosten van een koop voor rekening van de koper. Het gaat om kosten voor de belasting (omzet- of overdrachtsbelasting), notaris- en kadasterkosten en eventuele andere bijkomende kosten. Onder de V.O.N.-prijs wordt verstaan de verkoopprijs van een complete woning (dus een -zonder meerwerk- bewoonbare woning).

VTU- en plankosten: dit betreffen de kosten voor Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering enerzijds en plankosten anderzijds. Kosten van Voorbereiding, Toezicht en Uitvoering betreffen de personele kosten van eigen medewerkers en ingehuurd personeel ten behoeve van een desbetreffend project. Plankosten zijn kosten van andere ondersteuning (advieskosten, kosten van communicatie e.d.) welke bij derden wordt ingekocht.

Uitleg methode Netto Contante Waarde

Hieronder leggen we het begrip Netto Contante Waarde (NCW) in het kort uit. Het is de enige methode om getallen goed met elkaar te kunnen vergelijken.

De grexperiodes van bijvoorbeeld Zevenaar Oost en Middag Oost & Zwanenwaay verschillen van elkaar. De kosten en opbrengsten komen op verschillende tijdstippen tot uiting. Door gebruik te maken van de Netto Contante Waarde berekening zijn ze toch vergelijkbaar, te weten per 1 januari 2021. De geldwaarde van een nominaal bedrag in het ene jaar heeft immers een andere waarde dan een vergelijkbaar nominaal bedrag in het andere jaar.

In onderstaand schema verduidelijken we deze werkwijze:

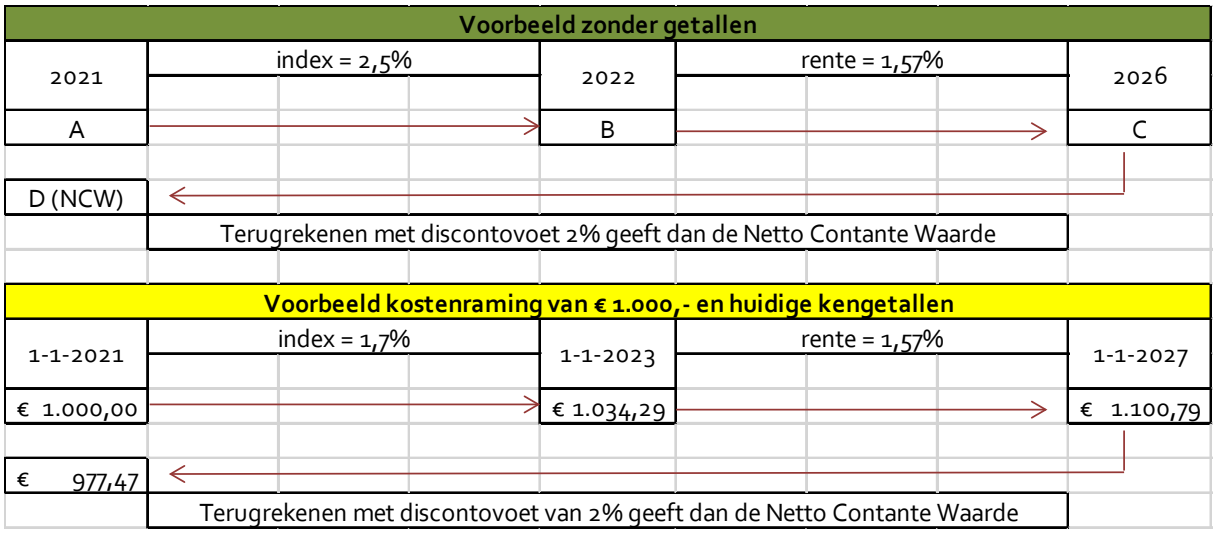

In bovenstaand schema zijn de volgende momenten te onderkennen:

1. Moment A is de prijspeildatum; dat datum van kostenraming en start van de exploitatie
2. Moment B is het jaar/de datum van investering. In bovenstaand voorbeeld worden de kosten jaarlijks met 1,7% geïndexeerd. In dit voorbeeld vindt de investering op 1-1-2023 plaats. Deze wordt vanaf dat moment rentedragend tegen (in dit rekenvoorbeeld) 1,57%. Kostenstijging is niet meer aan de orde omdat de investering reeds heeft plaatsgevonden.
3. Moment C is het eindjaar/de einddatum van de exploitatie. Vanaf die datum wordt de kostenpost, verhoogd met rente weer teruggebracht naar het moment van nu, ofwel Netto Contant gemaakt.
4. Dit contant maken gebeurt met behulp van de zgn. discontovoet. Sinds 2016 zijn hier in het kader van het BBV aanvullende regels over bepaald. Dit houdt in dat de huidige discontovoet op 2% is bepaald. Vóór 2016 was de discontovoet gelijk aan het rentpercentage (nu 1,57%).

1.2 Opbouw en inhoud van het uittreksel Uitvoeringsrapportage Grondexploitaties 2020

In dit document geven wij u eerst een samenvatting van resultaten en risico's. Hierbij wordt inzicht verschaft in het hoe en waarom van de verandering van het resultaat en de bepaling van de uitgangspunten. Vervolgens rapporteren wij inhoudelijk en financieel over de voortgang van de actieve grondexploitaties (in BBV-term: Bouwgronden in exploitatie).

In deze rapportage is rekening gehouden met de BBV-regels en de daarbij behorende boekhoudkundige regels rond verliesvoorzieningen en het nemen van (tussentijdse) winst. Cijfermatig is een en ander ook verwerkt in de jaarstukken 2020. Het hierbij behorende (openbare) raadsvoorstel wordt ter vaststelling aan de raad voorgelegd.

1.3 Ontwikkelingen 2020 op hoofdlijnen

Ten aanzien van de gemeentelijke grondexploitaties profiteren we momenteel van de gunstige marktomstandigheden.
We benoemen de volgende bijzonderheden met betrekking tot 2020, op hoofdlijnen:

1. In 2020 zijn er in Groot Holthuizen 135 kavels uitgegeven.

2. In 2020 is de deelgrondgrondexploitatie De Holtkamp geopend met een capaciteit van circa 120 woningen (raadsbesluit van 07-10-2020). Per 1-1-2021 kunnen er nog 158 woningen in Groot

Holthuizen worden gerealiseerd. De voorbereidingen voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan en de civieltechnische voorbereiding voor het bouwrijp maken van De Holtkamp zijn in 2020 in gang gezet.

3. In De Stede is een groot aantal woningen opgeleverd en zijn de eerste delen woonrijp gemaakt. In de deelgebieden Tol en Bem hebben we in 2020 7 vrije kavels en 31 kavels voor projectmatige ontwikkeling geleverd. In beide plannen is verdergegaan met het woonrijp maken.

4. In 2020 zijn negen kavels verkocht met een totale oppervlakte van ca. 4,2 ha. Hiervan zijn acht kavels ook in 2020 geleverd en zes kavels inmiddels bebouwd. Medio 2020 is de realisatie van de laatste weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort afgerond, waarmee alle weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort gerealiseerd is en alle bedrijfskavels bereikbaar zijn. Ook is in 2020 een nog ontbrekende verbinding in de waterstructuur van het businesspark gerealiseerd.

5. Tevens is de voorbereiding voor de aanbesteding en realisatie van de inrichting van de Wal Masqué en de naastliggende waterstructuur gestart. Tot slot is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het woonrijp maken (aanleg voet- en fietspaden, definitieve inrichting kruispunten, inrichting bermen en groenvoorzieningen, etc.) van het gehele businesspark. Deze werkzaamheden besteden we in 2021 aan.

6. Met betrekking tot de ontwikkeling van de Middag Oost is de bouw van de woningen van ontwikkelaar Zegers van fase 1 gereed. In december 2020 heeft deze ontwikkelaar de grond afgenomen voor de bouw in fase 2 van 17 woningen. Daarnaast zijn er ook 2 vrije kavels geleverd. Op dit moment zijn er nog 3 vrije kavels beschikbaar. Er worden verkenningen uitgevoerd voor een 3e fase waarbij het gaat om 20-30 woningen. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en daarom kan dit nog niet in de grondexploitatie verwerkt worden, wat ook geldt voor de civieltechnische- en plankosten.

In de hoofdstukken hierna lichten we de ontwikkelingen nader toe en gaan we in op de financiële gevolgen.

1.4 De resultaten in het kort

<u>Hoe zat het ook alweer?</u>
Dit uittreksel uit de uitvoeringsrapportage geeft inzicht in de te verwachten resultaten van de grondexploitaties in de gemeente Zevenaar. Op dit moment kent Zevenaar 3 grondexploitaties, waarvan Zevenaar Oost de omvangrijkste is.

1. Ieder jaar stelt de gemeenteraad de uitvoeringsrapportage vast. In de uitvoeringsrapportage 2019 was er sprake van een resultaat van alle grondexploitaties samen van € 35,1 miljoen negatief.
2. De deelgrondexploitatie Holtkamp is bij raadsbesluit van 7 oktober 2020 geopend met een verwacht resultaat van € 1,2 miljoen Netto Contante Waarde per 1 januari 2020.
3. Het bijgestelde uitgangspunt, na verwerking van voorgaande, is een resultaat van € 33,9 miljoen Netto Contante Waarde per 01-01-2020. Dit getal vindt u terug in tabel 2.1 op pagina 12 van voorliggende rapportage.
4. Rekening houdend met bovenstaande mutaties en door de effecten van rente bedraagt het verwachte resultaat op 1 januari 2021 € 34,6 miljoen negatief. Dit bedrag vindt u ook terug in tabel 2.1. Met de dekking van deze verliezen is rekening gehouden in de voorgaande jaarstukken en in de meerjarenbegroting. Vanuit dit uitgangspunt leggen wij de herziening van de grex aan u voor.

Naast het resultaat van de grondexploitaties maken we ook een inschatting van de mogelijke risico's. In de meerjarenbegroting 2021-2024 hielden we voor de grondexploitaties rekening met een risicoprofiel van € 7,2 miljoen. Daarbij houden we bijvoorbeeld rekening met mogelijke bijstelling van grondprijzen of stijging van kosten door een langere looptijd. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen van de gemeente houden we rekening met deze risico's.

Hoe is de stand van zaken nu?

Resultaten verbeteren:
In de voorliggende uitvoeringsrapportage wordt duidelijk dat het resultaat verbetert met afgerond € 4,4 miljoen tot een totaal van € 30,2 miljoen negatief.
In vergelijk met de situatie tot 2e Voortgangsrapportage 2020 bedraagt de verbetering van het resultaat € 6,1 miljoen netto contant. Dit komt hoofdzakelijk doordat coronarisico's als eenmalig financieel effect waren verwerkt in de 2e VGR. Deze zijn nu als risico meegenomen in de risico-analyse.

Deze verbetering van het resultaat verklaren we op hoofdlijnen als volgt:

Voordelen:
1. Er heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van het uitgeefbaar gebied van 7Poort waaruit bleek dat de afgelopen jaren een gunstige gronduitgifte heeft plaatsgehad.
2. Hogere grondprijzen woningbouw door hogere VON-prijzen.
3. Rentevoordelen door een lagere rekenrente

Nadelen:
4. Een prijspeilcorrectie van 1-1-2020 naar 1-1-2021 wegens kostenstijgingen in de markt
5. Lagere opbrengststijgingen voor de resterende looptijd van de grex door versnelde gronduitgifte

Risico's nemen af
Daarnaast zien we ook een verbetering van het risicoprofiel van afgerond € 6,0 miljoen tot een totaal van € 1,1 miljoen.

1. Het risico in het kader van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) is komen te vervallen doordat de marktsituatie aangeeft dat er geen sprake meer is van overaanbod van bedrijventerreinen. Er blijkt zelfs ruimte voor toevoeging van nieuwe ontwikkelgebieden. Dit maakt dat het risico van het schrappen van bedrijfsgronden voor (logistieke) bedrijfsdoeleinden kan worden weggenomen.
2. Het vertragingsrisico als gevolg van de coronacrisis was bij de 2e Voortgangsrapportage voor een belangrijk deel verwerkt door een extra toevoeging aan de verliesvoorziening. Deze toevoeging is in voorliggende jaarstukken achterwege gebleven wat niet wegneemt dat er geen risico op vertraging is. Het vertragingsrisico is nu verwerkt in het voorliggende risicoprofiel.
3. We hebben een risicopost opgenomen voor mogelijke stijging van materiaalkosten en kosten voor inhuur en externe advisering.

Wat betekent dit voor de reservepositie en het weerstandsvermogen van Zevenaar?
Bovenstaande getallen kunnen we niet zomaar bij elkaar optellen of aftrekken.

- Voor dit verbeterde resultaat van de grondexploitaties Zevenaar Oost en Middag Oost & Zwanenwaay valt een gedeelte van de zogenaamde verliesvoorziening vrij. Voor beide

grondexploitaties samen gaat het om een bedrag van afgerond € 5,6 miljoen. Deze bestaat uit de eerder genoemde verbetering van het resultaat van € 4,4 miljoen en de vrijval van € 1,2 als gevolg van de uitbreiding van Groot Holthuizen met De Holtkamp (raadsbesluit van 07-10-2020).

- Als gevolg van de start van de Holtkamp, de uitkomsten uit corona impactanalyse grondexploitaties en effecten van doorbelasting van rente- en salariskosten werd in de 2e Voortgangsrapportage per saldo rekening gehouden met een dotatie aan de verliesvoorziening (= negatief) van 0,5 miljoen in het jaar 2020.
- Het verschil tussen bovenstaande bedragen betekent een extra vrijval van de verliesvoorziening van € 6,1 miljoen. Een en ander manifesteert zich in het resultaat van de jaarstukken 2020.

Voor het risicoprofiel wordt een claim gelegd op het weerstandsvermogen. Dit nemen we integraal op in de jaarstukken 2020.

Hieronder zijn bovenstaande afgeronde getallen (in miljoenen euro's) in een overzicht geplaatst.

	Uitvoerings-rapportage 2019/2e VGR 2020	**Uitvoerings-rapportage 2020**	**Verschil**	**Effect op**
Verwacht **resultaat** (NCW)	-/-36,3	-/-30,2	Verbetering 6,1	Verliesvoorziening en saldo jaarstukken 2020
Verwacht **risico**	7,1	1,1	Verbetering 6,0	Claim op weerstandsvermogen jaarstukken 2020

DEEL I: RESULTATEN OP HOOFDLIJNEN

2. Samenvatting uitgangspunten, resultaten en risico's

Dit hoofdstuk biedt een samengevat overzicht van de gehanteerde uitgangspunten, de uitkomsten van de herziene grondexploitaties (lees: de te verwachten resultaten) en het risicoprofiel welke aan de grondexploitaties kunnen worden toegerekend.

2.1 Uitgangspunten en resultaten in exploitatie zijnde grexen per 01-01-2021

Om tot een realistische berekening van het financiële resultaat te komen hebben we de te hanteren uitgangspunten opnieuw bepaald. Op 23 maart 2021 zijn de uitgangspunten voor de herziening van de grondexploitaties door het college vastgesteld. Deze uitgangspunten worden als vertrouwelijk aangemerkt omdat ze marktgevoelige informatie bevatten.

Voor een deel zijn deze uitgangspunten openbaar. Deze luiden als volgt:

Zevenaar Oost Bedrijven (7Poort, Landeweer en Spoorallee)

In de fasering van de voorliggende grondexploitatie Zevenaar Oost Bedrijven gaan we uit van een realistisch scenario waarbij rekening wordt gehouden met een aantal leveringen waarvoor inmiddels koopovereenkomsten zijn gesloten te weten:

- Ontwikkeling van de Fashion Outlet Zevenaar
- Een aantal koopovereenkomsten waarbij de levering in 2021 plaatsvindt.
- Daarnaast houden we rekening met een aanvullende afzet van kavels waarover we in gesprek zijn.

Door middel van de periodieke rapportages (2-maandelijks of per kwartaal in 2020) stelden wij u op de hoogte van de voortgang van de gronduitgifte op 7Poort. In de maandrapportage over november-december 2020 hebben we gemeld dat er in 2020 in totaal 3,4 hectare bedrijventerrein was geleverd. De prognose voor dat jaar bedroeg 5,56 hectare.

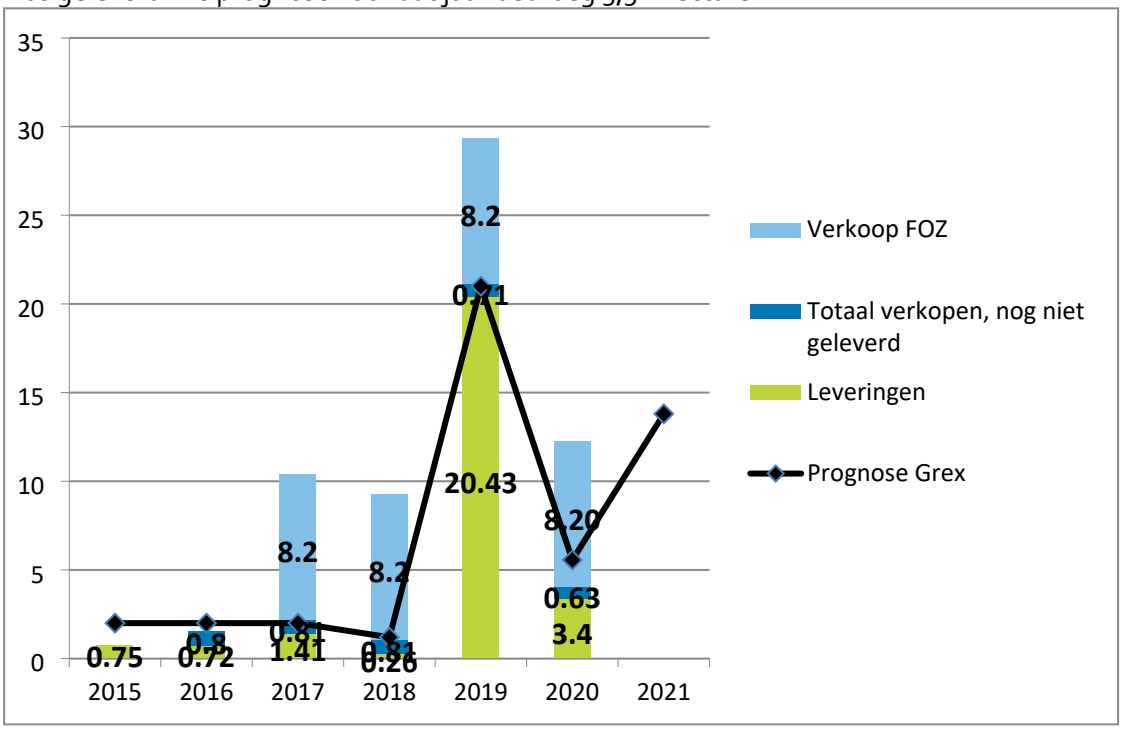

Zevenaar Oost Wonen (Groot Holthuizen)

In de bovengenoemde rapportages stelden wij u ook op de hoogte van de voortgang van de gronduitgifte op Groot Holthuizen. In de maandrapportage over november-december 2020 hebben we gemeld dat er in 2020 in totaal 135 kavels waren geleverd. De prognose voor dat jaar bedroeg 46 kavels.

Onderstaande grafiek laat een beeld zien van de verkopen, leveringen en reserveringen/opties van de afgelopen jaren en de verwachting voor het aantal leveringen in 2021.

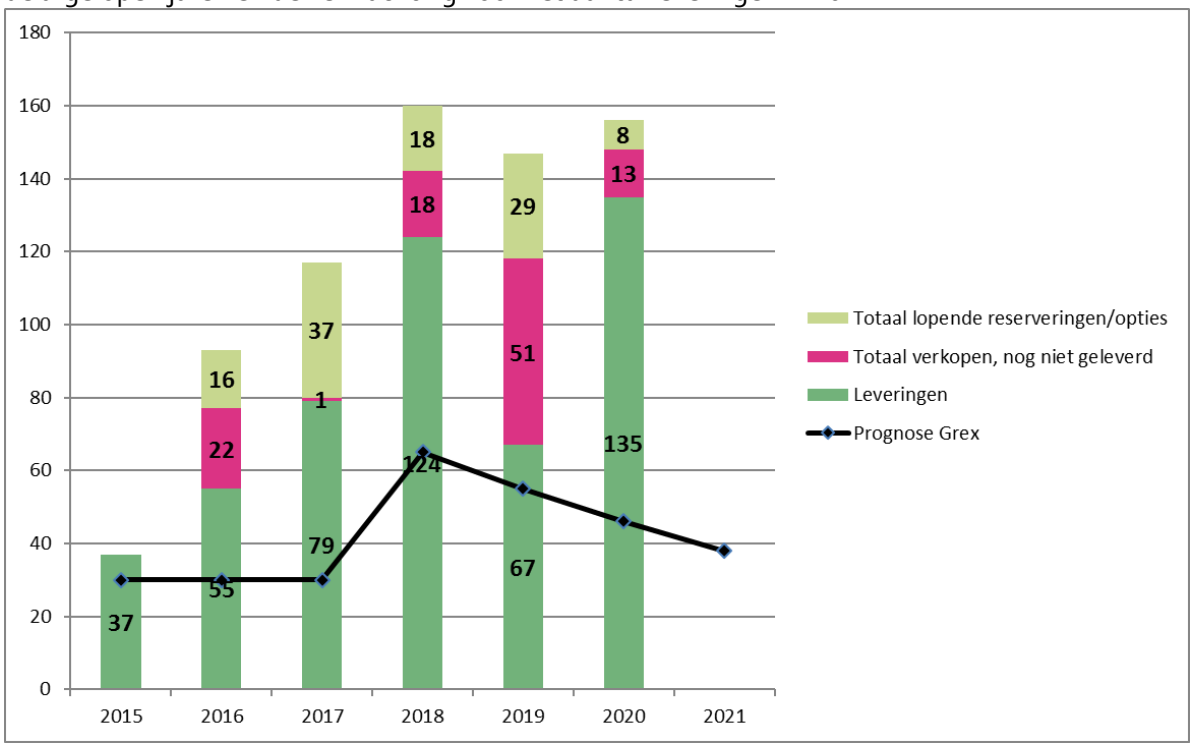

De gemiddelde gronduitgifte in de jaren 2017 t/m 2020 bedraagt 89 kavels per jaar.

Voor de komende jaren kunnen deze verkoopaantallen niet worden gehaald omdat we daarvoor onvoldoende kavels op voorraad hebben. Samen met de uitbreiding van Groot Holthuizen met De Holtkamp zijn er per 1 januari 2021 158 kavels te koop deze zijn in de grondexploitatie met een gemiddelde van 40 uitgiftes per jaar opgenomen, waardoor we in 2024 gereed zijn met de gronduitgifte.

De relatie moet de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen

Op 03-03-2020 heeft het college ingestemd met de overeenkomst Woondeal regio Arnhem-Nijmegen. Aanleiding hiervoor zijn de toenemende woningtekorten en de complexiteit van de stedelijke vraagstukken. Doel van deze woondeal is om tot een gezamenlijke inzet van instrumentarium en middelen te komen om opgaven op de woningmarkt op te pakken. De woondeal bevat een zestal kernafspraken, waar onder woningbouwopgave en versnelling en betaalbaarheid. Met betrekking tot de woningbouwopgave en versnelling worden de locaties Hof, Holtkamp en BAT met name genoemd. Het Hof en de Holtkamp zijn gemeentelijke locaties welke volgens bestemmingsplan geschikt zijn voor woningbouw. De BAT locatie is inmiddels in ontwikkeling maar is een particulier initiatief.

De gemeentelijke ambitie om Groot Holthuizen verder te ontwikkelen (waaronder De Holtkamp) wordt ondersteund door de woondeal.
Nu we met De Holtkamp in ontwikkeling zijn gegaan ligt het voor de hand dat we daarna Het Hof oppakken. Uitgaande van een grondgebonden programma is hier ruimte voor ca. 40 woningen.

Overige grondexploitaties
Aan bovenstaande planning zijn de volgende gronduitgiftes van andere plannen toegevoegd:

- 1 kavel per jaar in Zwanenwaay in de periode 2022 tot en met 2029
- 3 vrije kavels in de Middag-Oost, verdeeld over de jaren 2021 t/m 2024.

Met betrekking tot de ontwikkeling van de Middag Oost is de bouw van de woningen van het projectmatige deel van fase 1 gereed. In december 2020 heeft deze ontwikkelaar de grond afgenomen voor de bouw in fase 2 van 17 woningen. Daarnaast zijn er ook 2 vrije kavels geleverd. Er worden verkenningen uitgevoerd voor een 3e fase waarbij het gaat om 20-30 woningen. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en daarom kan dit nog niet in de grondexploitatie verwerkt worden, wat ook geldt voor de civieltechnische- en plankosten. Hierover wordt de raad later geïnformeerd.

Voor de korte termijn staat de ontwikkeling van de Zwanenwaay op een laag pitje. Prioriteit wordt gegeven aan de Middag Oost. Hiermee moet worden voorkomen dat plannen elkaars concurrent worden.

Grondprijzen
In de Nota Grondbeleid van de Gemeente Zevenaar is onder meer de beleidsregel vastgelegd dat de uitgifte van bouwgrond geschiedt tegen marktconforme prijzen, gebaseerd op de functie van de uit te geven bouwgronden.
Door middel van de grondprijsbrief 2021 geven wij hieraan uitvoering. Op basis van de huidige marktontwikkelingen stelden wij een nieuwe grondprijsbrief op met daarin marktconforme prijzen voor (bouw)grond voor woningbouw, bedrijventerreinen en kantoren voor het jaar 2021. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Om duurzaamheid in de projectmatige woningbouw te stimuleren zetten wij al enkele jaren de bandbreedte van de grondquote in. Ontwikkelaars komen in aanmerking voor een lagere grondquote als wordt voldaan aan bepaalde bouwnormen. Deze bouwnormen zijn in de grondprijsbrief exact en objectief vastgelegd.
- Voor reeds gesloten overeenkomsten met ontwikkelaars en particuliere kavelkopers zijn de desbetreffende afspraken in de grondexploitatie verwerkt.
- De overige grondprijzen sluiten aan op de bovengenoemde grondprijsbrief 2021.
- De grondprijzen voor de resterende bedrijvenlocaties zijn "op aanvraag" beschikbaar.

We stelden de Grondprijsbrief 2021 (Z/20/376292/ADV/21/1010274) op 16 maart 2021 vast. Door middel van de Raadsinformatiebrief 2021-024 van 16 maart 2021 stelden wij u hiervan op de hoogte en heeft u de grondprijsbrief ontvangen.

Parameters
De parameters zijn middels een vertrouwelijk document door het college van B&W vastgesteld en deze is als vertrouwelijke bijlage aan de Uitvoeringsrapportage Grondexploitaties 2020 toegevoegd. In dit uittreksel wordt hierop niet nader ingegaan.

2.2 Totaalbeeld resultaten

In onderstaand overzicht worden de resultaten van de actieve grondexploitaties weergegeven:

(bedragen x € 1.000,-)

Financiële resultaten actieve grondexploitaties januari 2020 en januari 2021							
Naam grondexploitatie	Einddatum exploitatie	Resultaat eindwaarde	Resultaat herziene grex NCW per 01-01-2020	Resultaat 01-01-2020 NCW per 01-01-2021	Resultaat herziene grex NCW per 01-01-2021	Verschil	Afwijking in %
Zevenaar Oost - bedrijven	31-12-2024	7.051	3.057	3.118	6.637	3.519	112,9%
Zevenaar Oost – wonen	31-12-2025	-35.634	-32.644	-33.324	-32.559	765	2,3%
Totaal Zevenaar Oost	**31-12-2025**	**-28.583**	**-29.587**	**-30.206**	**-25.922**	**4.284**	**14,2%**
Middag Oost & Zwanenwaay	31-12-2029	4.952-	-4.524	-4.615	-4.499	116	2,5%
Mercurion	31-12-2024	276	257	262	255	-7	-2,7%
TOTAAL GRONDEXPLOITATIES	**31-12-2029**	**-33.259**	**-33.854**	**-34.559**	**-30.166**	**4.393**	**12,7%**

Tabel 2.1: Financiële resultaten actieve grondexploitaties januari 2020 en 2021

De tabel laat een verbetering van het totale resultaat zien van € 4.393.000 NCW per 01-01-2021.

Het resultaat van Zevenaar Oost is met € 4.284.000 verbeterd waarvan de oorzaken hieronder worden weergegeven.

Toelichting Zevenaar Oost

Hieronder verklaren we de verschillen – ten opzichte van de grondexploitatie van vorig jaar- in de verschillende kosten- en opbrengstsoorten op hoofdlijnen. Hierbij merken we op dat, indien onderliggende bedragen worden gespecificeerd, dit op nominale waarde gebeurt. Gevolgen in verband met kosten-, opbrengststijging en rente zijn opgenomen onder het kopje "verschil inflatie" en "renteverschil". De totalen van deze verschillen worden in de rekenmodellen vervolgens "netto contant gemaakt".

Het effect op de jaarstukken kunt u verderop lezen in paragraaf 2.3.

Zevenaar Oost Bedrijven

(bedragen x € 1.000,-)

Zevenaar Oost Bedrijven	Prijspeil-correctie	Verschil inflatie	Rente-verschil	Verkoop-resultaat/ prijsver-schillen	Budget VTU- en plankosten	CT-kosten	Overige	totaal
7Poort	108-	115	90-	2.746	-	796	8	€ 3.467
Landeweer	31-	56	43	74	-	-	2-	€ 140
Regionale weg *	-	4	10	-	-	78	-	€ 92
Spoorviaduct *	-	8	19	-	-	482	1-	€ 508
Spoorallee	30-	57	9	-	31	1.011-	-	€ 944-
Alg. Bedrijven	43-	31	299	-	31-	-	-	€ 256
Totaal Bedrijven	€ 212-	€ 271	€ 290	€ 2.820	€ -	€ 345	€ 5	€ 3.519

* Deze deelgrondexploitaties worden per 31-12-2020 afgesloten.

Toelichting op hoofdlijnen:

1. Er heeft een herbeoordeling plaatsgevonden van het uitgeefbaar gebied waaruit bleek dat de afgelopen jaren een gunstige gronduitgifte heeft plaatsgehad. Aanvankelijk openbaar gebied kon worden uitgegeven. Dit is met name zichtbaar gebleken bij de kavel van 19 hectare welke in 2019 in erfpacht is uitgegeven. Op deze kavel was voor een deel nog openbare ruimte voorzien omdat in de oorsprong werd uitgegaan van een uitgifte in kleinere kavels met daardoor noodzakelijke ontsluitingswegen en inritten. Dit geldt ook voor andere kavels waarbij bijvoorbeeld aanleg van schanskorven op uitgeefbaar gebied is gesitueerd. Aanvankelijk was dit op openbaar gebied ingetekend. Met inachtneming van de nu geldende grondprijzen levert dit een voordeel op van € 2.746.000,-
2. Overige extra grondopbrengsten als gevolg van de vaststelling grondprijsbrief 2021 € 74.000,-
3. Doordat een groot deel van de ontsluitingsstructuur op 7Poort in 2020 bouwrijp is gemaakt binnen budget, kon een deel van de post onvoorzien vrijvallen wat een voordeel betekent van per saldo € 345.000,-. Er heeft hierbij overigens ook een budgetverschuiving plaatsgevonden tussen de deelgrex Spoorviaduct (deze wordt per 31-12-2020 afgesloten) naar de Spoorallee. Dit betreft het budget voor het herinrichten van de vestibule rond het bestaande viaduct.
4. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Afgezet tegen toekomstige inflatieverschillen leverde dit een voordeel op van € 59.000 (€ -212.000 + € 271.000).
5. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Bedrijven bedragen € 290.000,- voordelig, onder meer door een lagere rentevoet (1,57% in plaats van 1,93%) en verschillen in looptijd. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.
6. De overige niet nader verklaarde verschillen bedragen per saldo € 5.000,- voordelig.

Zevenaar Oost Wonen
(bedragen x € 1.000,-)

Z.oost Wonen	Prijspeil-correctie	Verschil inflatie	Rente-verschil	verkoop-resultaat/ prijsver-schillen	CT-kosten	huur/pachtinkomsten	Overige	totaal
Tol	13-	28-	3-	52	9	-	-	€ 17
Bem	22-	6-	36	8-	10	-	-	€ 10
De Stede	65-	202-	53	400	373-	-	4	€ 183-
De Stede	68-	82-	130	60	-	-	-	€ 40
Hoofdstructuur	15-	5-	435	-	24	-	10-	€ 429
Alg. Wonen	36-	40	434	3-	-	8	2-	€ 441
								€ -
Totaal Wonen	€ 219-	€ 283-	€ 1.085	€ 501	€ 330-	€ 8	€ 8-	€ 754

Toelichting op hoofdlijnen:

1. De rente-effecten op de diverse deelgrondexploitaties Wonen bedragen € 1.085.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%) en verkorting van de looptijd van de grondexploitatie. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Ook de voorgeschreven discontovoet van 2% (zoals hierboven ook genoemd onder Zevenaar Oost Bedrijven) levert hier rente-effecten op.

2. Een snelle uitgifte van bouwkavels betekent echter ook dat toekomstige opbrengststijgingen niet meer worden gerealiseerd. Dat geldt andersom voor de geraamde kostenstijgingen; deze doen zich in mindere mate voor als de woongebieden versneld bouw- en woonrijp worden gemaakt. Per saldo is er sprake van een nadelig inflatieverschil van € 283.000,-.
3. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 501.000,-.
4. In deelgebied De Stede zijn tegenvallers ontstaan bij het bouw- en woonrijp maken. Het plaatsen van de damwanden ten behoeve van de woningen aan het water pakte aanmerkelijk duurder uit. Dit gold ook voor de aanbesteding van het woonrijp maken van De Stede 2. Omdat deze nadeliger was dan de ramingen in de grex, hebben we de budgetten voor het woonrijp maken van de 3e fase ook moeten bijstellen. In de andere deelgebieden was sprake van (beperkte) voordelen. Per saldo was er sprake van een nadeel van € 330.000,-.
5. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 219.000,-.
6. Het saldo van overige voor- en nadelen bedraagt € 8.000,- Dit nadeel wordt opgevangen door niet geraamde huur- en pachtinkomsten.

In § 3.1 en in bijlage 9.5 verstrekken we een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen en de verschillen in deze grondexploitatie.

Toelichting Middag Oost & Zwanenwaay
Voor de grex Middag Oost & Zwanenwaay leidt de herziening van de grondexploitatie op netto contante waarde tot een verbetering van het resultaat van € 116.000 (Netto Contant) ten opzichte van de stand per 01-01-2021.

Op hoofdlijnen verklaren we de verschillen als volgt:

(bedragen x € 1.000,-)

Middag Oost/Zwanen-waay	Prijspeil-correctie	Verschil inflatie	Rente-verschil	verkoop-resultaat/ prijsver-schillen	CT-kosten	Overige	totaal
Middag Oost	14-	10	85	62	49-	1-	€ 93
Zwanenwaay	17-	36-	75	-	-	1	€ 23
					-		
Totaal	€ 31-	€ 26-	€ 160	€ 62	€ 49-	€ -	€ 116

Toelichting op hoofdlijnen:
1. De rente-effecten op deze grondexploitatie bedragen € 160.000 voordelig, onder meer door een lagere rekenrente (1,57% in plaats van 1,93%), hogere opbrengsten en verkorting van de looptijd van de deelgrondexploitatie Middag Oost. Deze looptijd is verkort doordat er in 2020 aanzienlijk meer kavels zijn uitgegeven dan verwacht. Doordat de voorgeschreven discontovoet van 2% (ten behoeve van het contant maken van de resultaten) afwijkt van de gehanteerde rekenrente levert dit ook rente-effecten op.
2. Het saldo van toekomstige kosten- minus opbrengststijgingen bedraagt € 26.000,- negatief.
3. Doordat de woningprijzen in het afgelopen jaar opnieuw aanzienlijk zijn gestegen leverde dat voor de gemeente ook hogere grondprijzen op. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 62.000,-.

4. Als gevolg van geconstateerde bodemvervuiling diende een deel van de grond te worden gesaneerd. Dit heeft in totaal € 49.000,- extra gekost waarmee geen rekening was gehouden.
5. Er heeft een prijspeilcorrectie plaatsgevonden om de budgetten te actualiseren op het huidige prijsniveau. Dit leverde een extra last op van € 31.000,-.

In § 3.2 en in bijlage 9.5 verstrekken we een nadere toelichting gegeven op de ontwikkelingen en de verschillen in deze grondexploitatie.

2.2 Risicoprofiel in exploitatie zijnde grondexploitaties per 01-01-2021

De risico's van de actieve gemeentelijke grondexploitaties waarvoor een risicoanalyse heeft plaatsgevonden bedragen:

(bedragen x € 1.000,-)

Risicoprofiel gemeentelijke grondexploitaties 01-09-2020 en 01-01-2021				
Naam grondexploitatie	Risicoprofiel per 01-09-2020	Risicoprofiel per 01-01-2021	Verschil jan. 2021 - sept. 2020	Afwijking in%
Zevenaar Oost - bedrijven	6.668	686	5.982	89,7%
Zevenaar Oost – wonen	289	351	-62	-21,5%
Totaal Zevenaar Oost	**6.957**	**1.037**	**5.920**	**85,1%**
Middag Oost & Zwanenwaay	98	47	51	52,0%
TOTAAL RISICO'S	**7.055**	**1.084**	**5.971**	**84,6%**

Het totale risicoprofiel voor deze grondexploitaties bedraagt € 1,1 miljoen. In vergelijk met het risicoprofiel per 1 september 2020 (zoals verwerkt in de MJB 2021-2024) is sprake van een verbetering van het risicoprofiel van € 5,9 miljoen.

De belangrijkste oorzaken voor de wijziging van het risicoprofiel zijn op pagina 7 en 8 van voorliggend document toegelicht. Voor een verdere onderbouw wordt verwezen naar de vertrouwelijke uitvoeringsrapportage.

2.3 Gevolgen voor de reservepositie en het weerstandsvermogen van de gemeente Zevenaar

De resultaten, zoals becijferd in § 2.1, verwerken we in de jaarstukken 2020.

Ten opzichte van de 2e Voortgangsrapportage 2020 en de bezuinigingsvoorstellen, behorende bij de MJB 2021-2023 is er sprake van een voordelig effect van € 6.155.000 wat in onderstaand overzicht is gespecificeerd. Omdat de BBV- voorschriften eisen dat de grondexploitaties m.b.t. wonen en bedrijven tot verschillende taakvelden behoren, zijn de gevolgen voor "bedrijven" in de jaarstukken verantwoord binnen programma 3 (Economie) en "wonen" in programma 8 (Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing).

Effecten op jaarrekeningresultaat/verliesvoorziening 2020						
(bedragen x € 1.000,--) Grondexploitatie	Vrijval verliesvoorz-ening primitieve begroting 2020-2023	Begrote dotatie a.g.v. Corona Impact Analyse	Begrote vrijval 2020 door raadsbesluit openen deelgrex Holtkamp	Begrote mutaties doorbelasting salarissen en rente	Werkelijke vrijval verliesvoor-ziening	Effect jaarrekening-resultaat 2020
Zevenaar-Oost Wonen (progr. 8)	-	-670	1.212	283	1.973	1.148
Zevenaar-Oost Bedrijven (progr. 3)	-	-1.304		89	3.519	4.734
Middag-Oost & Zwanenwaay (progr. 8)	-	-185	-	28	116	273
Totaal	**-**	**-2.159**	**1.212**	**400**	**5.608**	**6.155**

1. De in de 2e VGR genoemde Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde een vertraging in de gronduitgifte en afname van grondprijzen voor zowel Zevenaar Oost-Wonen als voor Middag Oost & Zwanenwaay. Dit, omdat er rekening werd gehouden met een toename van de werkloosheid en een achterblijvende economie Naast lagere grondopbrengsten veroorzaakt dit ook extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet merkbaar. De uitgifte van kavels is in 2020 voorspoedig verlopen en door toegenomen woningprijzen profiteerde de gemeente ook van hogere grondprijzen. Ook voor de nabije komst zijn er nog geen signalen dat de woningbouw zal stagneren, wat het gevolg is van de enorme vraag naar woningen. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog financieel geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. In de risicoanalyse doen we dat nog wel.
2. De Corona Impact Analyse grondexploitaties voorspelde ook een vertraging in de gronduitgifte voor Zevenaar Oost Bedrijven. Doordat investeringsbeslissingen van bedrijven worden uitgesteld. Dit veroorzaakt extra rentelasten en plankosten. Op dit moment echter is deze vertraging niet significant merkbaar, althans de vraag bestaat in hoeverre deze aan de coronacrisis is te wijten. Ook het uitblijven van de uitspraak van de Raad van State rond het Tracébesluit ViA15 kan meespelen in de beslissing van bedrijven om zich op 7Poort te vestigen dan wel tot uitbreiding over te gaan. Op dit moment zijn de beoogde leveringen voor 2020 vrijwel geheel behaald en is de belangstelling voor de nog resterende kavels groot. In de uitgangspunten m.b.t. de gronduitgifte wordt vooralsnog financieel geen rekening meer gehouden met de gevolgen van de coronacrisis. In de risicoanalyse doen we dat nog wel.
3. De begrote mutaties met betrekking tot salarissen en rente van in totaal € 400.000,- maken nu deel uit van de integrale herziening van de grex en zijn als zodanig verwerkt in de vrijval van de verliesvoorziening.

Voor wat betreft het risicoprofiel van € 1,1 miljoen (verbetering € 6,0 miljoen) kan de claim op het benodigde weerstandsvermogen worden verminderd.

3. Ontwikkeling en van de in exploitatie zijnde grondexploitaties

In dit hoofdstuk lichten we de in exploitatie zijnde plannen per grex in afzonderlijke paragrafen toe. Daarbij staan we stil bij de belangrijkste ontwikkelingen in de grondexploitaties van Zevenaar Oost en Babberich (Middag Oost en Zwanenwaay. Voor deze beide grexen is een nadere toelichting op de financiële uitwerking en risicoanalyse opgenomen in de hoofdstukken 4 tot en met 7. Ten aanzien van de overige grexen benoemen we een aantal kengetallen en de algemene ontwikkelingen met daarbij een overzicht met uitgevoerde dan wel nog uit te voeren activiteiten. Tevens vermelden we de risico's per grex.

3.1 Zevenaar Oost Wonen en Bedrijven

Algemeen:
Door middel van de periodieke rapportages bent u op de hoogte gesteld van de voortgang van de gronduitgifte voor het woningbouwgebied Groot Holthuizen en Businesspark 7Poort. Gelet op de voortgang van deze projecten ontvangt u deze rapportage voortaan eenmaal per halfjaar.

1. In 2020 zijn er in Groot Holthuizen 135 kavels uitgegeven. In 2019 waren het er 67. De ervaringscijfers over de jaren daarvoor luiden: 124 bouwkavels in 2018 en 79 stuks in 2017. Dit komt neer op een gemiddelde uitgifte van 89 kavels per jaar.

2. In 2020 is de deelgrondgrondexploitatie De Holtkamp geopend met een capaciteit van circa 120 woningen. Per 1-1-2021 kunnen er nog 158 woningen in Groot Holthuizen worden gerealiseerd. De voorbereidingen voor het in procedure brengen van het bestemmingsplan en de civieltechnische voorbereiding voor het bouwrijp maken van De Holtkamp zijn in 2020 in gang gezet.

3. In De Stede is een groot aantal woningen opgeleverd en zijn de eerste delen woonrijp gemaakt.de deelgebieden Tol en Bem hebben we in 2019 7 vrije kavels en 31 kavels voor projectmatige ontwikkeling geleverd. In beide plannen is verder gegaan met het woonrijp maken.

4. In 2020 zijn negen bedrijfskavels verkocht met een totale oppervlakte van ca. 4,2 ha. Hiervan zijn acht kavels ook in 2020 geleverd en zes kavels inmiddels bebouwd. Medio 2020 is de realisatie van de laatste weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort afgerond, waarmee alle weginfrastructuur op BusinessPark 7Poort gerealiseerd is en alle bedrijfskavels bereikbaar zijn. Ook is in 2020 een nog ontbrekende verbinding in de waterstructuur van het businesspark gerealiseerd.

5. Tevens is de voorbereiding voor de aanbesteding en realisatie van de inrichting van de Wal Masqué en de naastliggende waterstructuur gestart. Tot slot is een aanvang gemaakt met de voorbereiding van het woonrijp maken (aanleg voet- en fietspaden, definitieve inrichting kruispunten, inrichting bermen en groenvoorzieningen, etc.) van het gehele businesspark. Deze werkzaamheden besteden we in 2021 aan.

3.2 Middag Oost & Zwanenwaay

Met betrekking tot de ontwikkeling van de Middag Oost is de bouw van de woningen van ontwikkelaar Zegers van fase 1 gereed. In december 2020 heeft deze ontwikkelaar de grond afgenomen voor de bouw in fase 2 van 17 woningen. Daarnaast zijn er ook 2 vrije kavels geleverd. Op dit moment zijn er nog 3 vrije kavels beschikbaar.

Er worden verkenningen uitgevoerd voor een 3e fase waarbij het gaat om 20-30 woningen. Dit moet nog verder worden uitgewerkt en daarom kan dit nog niet in de grondexploitatie verwerkt worden, wat ook geldt voor de civieltechnische- en plankosten.

Voor de komende korte termijn staat de ontwikkeling van de Zwanenwaay op een laag pitje. Prioriteit wordt hierbij gegeven aan de Middag Oost en voorkomen moet worden dat plannen elkaars concurrent worden.

Kengetallen

Aantal m² projectgebied	34.226
Boekwaarde per 31-12-2020	€ 5.480.060
Verwachte exploitatie-uitkomst (NCW) 01-01-2021	-/- € 4.499.000
Restant looptijd	10 jaar
Bestemming	Woningbouw

Voor Middag Oost en Zwanenwaay stelden we per 1 januari 2021 een geactualiseerde grondexploitatie op. In hoofdstuk 6 lichten we deze nader toe.

Gerealiseerde activiteiten 2020	**Geplande activiteiten**	**Risico's**
Middag Oost:	**Korte termijn:**	
Levering van 17 project-matige en 2 vrije kavels.	Uitwerken van fase 3 voor een projectmatig programma. Verkoop en levering vrije kavels, afhankelijk van belangstelling. Inrichting buitenruimte fase 2.	Voor de risico's wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van deze rapportage
Bodemsanering Kloosterpad	**(Middel)lange termijn**	
	Inrichting buitenruimte rond fase 2 en vrije kavels.	
Zwanenwaay:	**Korte termijn:**	
Geen		
	(Middel)lange termijn	
	Restant van het plan fasegewijs verder ontwikkelen, afhankelijk van belangstelling	

3.3 Mercurion

Kengetallen:

Aantal m² uitgeefbaar resterend	8.167
Boekwaarde per 31-12-2020	€ -
Verwachte exploitatie-uitkomst NCW 01-01-2021	€ 255.000
Boekwaarde per m² uitgeefbaar	€ -
Restant looptijd	3 jaar
Bestemming	Bedrijventerrein

In 2020 heeft geen verkoop plaatsgevonden. Er zijn nu nog 2 kavels beschikbaar.

Gerealiseerde activiteiten 2020	**Geplande activiteiten**	**Risico's**
Geen	**Korte termijn:** In verkoop houden van de resterende 2 kavels	Financiële risico's zijn nihil doordat de boekwaarde nihil is. Investeringen voeren we pas uit bij verdere verkoop van kavels.
	(Middel)lange termijn	
	Nog niet bekend	

3.4 Overgang naar deel II

Vanwege mogelijk marktgevoelige informatie zijn deze gegevens vertrouwelijk.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2472
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	11
Omschrijving	HAMERSTUK Z/20/376291 Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

tbv raadsvergadering 7 juli 2021

*Z049FBD1CFE
*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Nota grondbeleid gemeente Zevenaar 2021
Zaaknummer	Z/20/376291
Documentnummer	INT/21/1003280
Portefeuillehouder	N. van Dellen
Portefeuille	Middelen
Behandelend ambtenaar/afdeling	Roland van den Bogaard, afd. Ruimtelijke ontwikkeling
Telefoon	0316 – 595 525
E-mail	r.vandenbogaard@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het grondbeleid ondersteunt de diverse beleidsdoelstellingen van onze gemeente. We gaan in gebiedsontwikkelingen, de bestaande stad en dorpskernen voor behoud van de sterke maatschappelijke basis, en optimalisatie van het financieel rendement. We bereiken deze doelstellingen door voldoende vrijheid te garanderen voor de markt en tegelijkertijd door zichtbaar aanwezig te zijn als proactieve en meedenkende gemeente. Zo behalen we een optimaal financieel rendement, terwijl we de maatschappelijke wensen en eisen niet uit het oog verliezen.

We kiezen voor een situationeel grondbeleid. Dat betekent dat we onze rol per project of locatie op basis van het afwegingskader bepalen. De belangrijkste vraag is dan ook: in welke mate sluit een ontwikkeling aan bij het behalen van onze eigen beleidsdoelen en die waaraan Zevenaar zich heeft gecommitteerd op regionaal (of provinciaal) niveau. We kiezen per project of locatie een actieve of faciliterende houding. Aan de hand van de thema's in de nota beoordelen we in hoeverre we een initiatief belangrijk vinden en welke rol we daarin als gemeente willen spelen. Vanuit de publieke taak hebben we als gemeente altijd een rol. Denk hierbij aan de Omgevingsvisie of vanuit vergunningverlening. Grondeigendom kan helpen om gemeentelijke doelen te bereiken, maar is geen voorwaarde om als gemeente invloed te kunnen uitoefenen op het ontwikkelingsproces.

We werken nauw samen met andere (markt)partijen en voorkomen dat de gemeente onaanvaardbare risico's neemt. De traditionele benadering maakt daarbij plaats voor beleid waarin we meer gehoor geven aan ideeën van onderaf: particuliere initiatieven. Met een flexibele houding laten we zoveel mogelijk ruimte aan bewoners, ontwikkelaars, particuliere grondbezitters, ondernemers en corporaties om zelf het initiatief te nemen. Tegelijkertijd behouden we ook de mogelijkheid om actief grond te (ver)kopen.

Hiermee sluit de nota ook aan bij het coalitieakkoord 2018-2022, waarin we hebben aangegeven dat we een aantrekkelijk woningaanbod in alle dorpen willen, zodat een brede afspiegeling van de samenleving hier ook kan en wil wonen.

2. Raadsvoorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. De Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021 vast te stellen;
2. De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar, vastgesteld op 11 januari 2012, in te trekken.

3. Waarom naar de raad

Op 18 december 2019 heeft u een verzamelbesluit genomen om een aantal gemeentelijke voorschriften geldend en van toepassing te verklaren voor het gehele grondgebied van de gemeente Zevenaar (Z19/318917/928929). Dit besluit vond zijn aanleiding in de gemeentelijke herindeling van de gemeenten Zevenaar en Rijnwaarden op 1 januari 2018.
De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar, vastgesteld op 11 januari 2012, maakte deel uit van dit verzamelbesluit.
Actuele vraagstukken vragen om een andere invulling van het grondbeleid. Zevenaar staat voor enorme opgaven. Denk – in het fysieke domein- aan transformatie van bestaande bouw, nieuwbouw, klimaatadaptatie, duurzaamheid[1] en de energietransitie, verbetering van economische vitaliteit, leefbaarheid, gezondheid en levensloopgeschiktheid, aansluitend bij de Omgevingswet welke nog in werking gaat treden. Met deze nieuwe Nota Grondbeleid kunnen we de uitdagingen die voor ons liggen effectief aanpakken. We maken het gemeentelijk grondbeleid inzichtelijk, en definiëren onze rol als gemeente bij ruimtelijke ontwikkeling in Zevenaar.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

In het nieuwe grondbeleid streven we naar een beleidskader dat past bij de opgaven waarvoor Zevenaar staat en past bij de actualiteit. Dit doen we aan de hand van de diverse thema's, welke in de nota zijn uitgewerkt. Denk hierbij aan de thema's:

a. Duurzaamheid & energietransitie;
b. Gezondheid, leefbaarheid en passende huisvesting;
c. Economie;
d. Infrastuctuur.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten
De actualisatie van het grondbeleid is vastgelegd in voorliggende Nota Grondbeleid 2021.
Enkele belangrijke punten in de nota:

1.1. Beleidsmatig.
Er wordt voorgesteld om uit te gaan van een zgn. situationeel grondbeleid. Dit betekent dat we onze rol per project of locatie op basis van het afwegingskader (zie hoofdstuk 3) bepalen. De belangrijkste vraag is dan ook: In welke mate sluit een ontwikkeling aan bij het behalen van onze eigen beleidsdoelen en die waaraan Zevenaar zich heeft gecommitteerd op regionaal (of provinciaal) niveau? We kiezen per project of locatie een actieve of faciliterende houding. Vanuit de publieke taak hebben we als gemeente altijd een regisserende rol. Grondeigendom kan daarbij helpen om gemeentelijke doelen te bereiken, maar is geen voorwaarde om als gemeente invloed te kunnen uitoefenen op het ontwikkelingsproces.

1.2. Sturing in de gebiedsontwikkeling
Binnen de Wro-kaders (en straks onder de Omgevingswet) kunnen we een sterke positie innemen bij de uitvoering van het grondbeleid. De regiefunctie en het kostenverhaal voor gemeenten zijn goed geregeld in de wet. Vanuit de publieke taak hebben we sturing door middel van bestemmings- en exploitatieplannen, de omgevingsvergunning en andere beleidskaders. Op privaat gebied kunnen we overgaan tot (strategische) grondverwerving en -ruil, stedelijke herverkaveling en samenwerkingsovereenkomsten. Het verhalen van gemeentelijke kosten

[1] Inclusief circulariteit en biodiversiteit

kunnen we bij eigen (actieve) gebiedsontwikkeling ondervangen door de (marktconforme) grondprijs. Met betrekking tot faciliterend of passief grondbeleid werken we momenteel aan een Nota Kostenverhaal, welke naar verwachting vóór de komende zomer gereed is.

1.3. Thema's in het grondbeleid.
Aan de hand van de voor onze gemeente belangrijke thema's wegen we af hoe we onze rol bepalen. Hierbij is ook het financieel rendement van belang. De afweging vindt altijd gefundeerd plaats. Dit betekent dus niet dat de gemeente elk initiatief per definitie mogelijk maakt.

1.4. Financiële kaders:
Met betrekking tot de financiële kaders worden de regels op grond van het BBV uiteraard gehanteerd. Op dit moment is de "Notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019" vigerend. In deze notitie is regelgeving geformuleerd hoe de verschillende "typen gronden" gepresenteerd en gewaardeerd moeten worden. Ook wordt antwoord gegeven op de vragen:
- Hoe wordt omgegaan met gronden welke verworven zijn ten behoeve van een gebiedsontwikkeling?
- Wat is de definitie van een bouwgrond in exploitatie (BIE) en wat is daarin de rol van de raad?
- Wat zijn de regels omtrent (tussentijdse) winst- en verliesneming ?
- Hoe dient te worden omgegaan met risico's bij een BIE?

In de nota wordt bovenstaande in hoofdstuk 5 nader uitgewerkt. In de bestaande mandateringsregeling van onze gemeente zijn kaders aangegeven waarbinnen college en ambtelijke organisatie kunnen bewegen als het gaat om grond aan- en verkopen, aanbesteden van werken, leveringen en diensten e.d..

Alternatieven
In het grondbeleid kunt u aan knoppen draaien door beleidsmatige toevoegingen te doen of weg te laten. Ook kunt u er voor kiezen de financiële kaders (binnen de regelgeving) aan te passen.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Met de Nota Grondbeleid 2021 in de hand worden initiatieven beoordeeld en pakt de gemeente al dan niet een actieve rol op.

7. Klimaat en duurzaamheid
In de voorliggende nota wordt het belang van klimaat en duurzaamheid uitgebreid meegewogen als het gaat de toepassing van het grondbeleid.

8. Communicatie
De Nota Grondbeleid is van toepassing op het grondgebied van de gemeente Zevenaar. Diverse stakeholders, met name ontwikkelaars en andere initiatiefnemers hebben hiermee inzicht in de beleidsrichting van de gemeente.

9. Kosten, baten en dekking
De kosten van het opstellen van voorliggende nota zijn afgedekt binnen de daarvoor aangewezen posten in de begroting. Het omgaan met kosten, baten en dekking voor wat betreft gebiedsontwikkelingen is omschreven en grotendeels vastgelegd in de regelgeving van het BBV en de Wro. In hoofdstuk 5 van de nota wordt dit nader uitgewerkt.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1013246_2	Nota grondbeleid gemeente Zevenaar 2021

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Nota grondbeleid gemeente Zevenaar 2021
Zaaknummer	Z/20/376291
Documentnummer	INT/21/1003280

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 160 van de Gemeentewet en artikel 16 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten.

besluit:

1. De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar 2021 vast te stellen;
2. De Nota Grondbeleid gemeente Zevenaar, vastgesteld op 11 januari 2012, in te trekken.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Nota Grondbeleid Gemeente Zevenaar 2021

afdeling	Ruimtelijke Ontwikkeling
auteur(s)	Stec Groep/Werkgroep Nota Grondbeleid
datum	17 mei 2021
versie	0.8
status	Concept

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Inhoud

1 Inleiding **3**
1.1 Begrippenlijst 3
1.2 Waarom deze nieuwe Nota Grondbeleid? 5
1.3 Zevenaar, maatschappelijk sterk en financieel gezond 5
1.4 Naar een nieuw afwegingskader 5
1.5 Leeswijzer 6
2 Zichtbaar en flexibel **7**
2.1 Situationeel grondbeleid 7
2.2 Total-life-cycle benadering en kernthema's in grondbeleid 8
2.3 Beleidskeuzes binnen het grondbeleid 9
3 Afwegingskader situationeel grondbeleid **9**
3.1 Opzet en afwegingskader situationeel grondbeleid 9
3.2 Aanpak situationeel grondbeleid 12
3.3 Sturing binnen gebiedsontwikkeling 13
4 Thema's in het grondbeleid **15**
4.1 Duurzaamheid & Energietransitie 16
4.1.1 Duurzaamheid 16
4.1.2 Energietransitie 17
4.2 Gezondheid, leefbaarheid en passende huisvesting 17
4.2.1 Gezondheid 17
4.2.2 Leefbaarheid 17
4.2.3 Passende huisvesting 18
4.2.4 Adaptief programmeren 19
4.3 Economie 20
4.4 Infrastructuur 21
4.5 De beleidskeuzes in relatie tot de thema's 22
5 Financiële kaders **24**
5.1 Waardering 24
5.2 Grondexploitaties 24
5.3 Bevoegdheid college 25
5.4 Balansverschuivingen 25
5.5 Verantwoording en bijsturing via P & C-cyclus 26
5.6 Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen 26
5.7 Grondprijsbeleid 27
5.8 Snippergroen- en reststrokenbeleid en verjaring van grondeigendom 28
Bijlage A: Samenhang beleid **29**
Bijlage B: Samenwerking **30**

1 Inleiding

1.1 Begrippenlijst

Deze begrippenlijst bevat een korte toelichting op een aantal termen die in deze nota worden gebruikt. De begrippen zijn alfabetisch gerangschikt.

- Aanbesteding: Een inkoopmethode waarbij een opdrachtgever een voorgenomen opdracht bekendmaakt. In de bekendmaking staat een programma van eisen waarin de eisen staan beschreven die de opdrachtgever aan het product of de dienst stelt.
- Actief grondbeleid: Een vorm van grondbeleid waarbij de gemeente voor eigen rekening en risico grond verwerft, bouw- en woonrijp maakt en bouwrijpe percelen verkoopt aan particulieren en/of een ontwikkelaar.
- Anterieure overeenkomst: Een overeenkomst over de ontwikkeling van een locatie met marktpartijen voorafgaand aan de vaststelling van het bestemmings-/omgevingsplan en het exploitatieplan.
- Balanswaarde: De boekwaarde in de grondexploitatie verminderd met tussentijdse winsten, verliesvoorzieningen en faciliterend grondbeleid (kosten gerelateerd aan gronden van derden).
- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording.
- Boekwaarde: Het saldo van de gerealiseerde kosten en gerealiseerde opbrengsten, oftewel het door de gemeente geïnvesteerde vermogen.
- Bouwrijp maken: Grond geschikt maken voor ontwikkeling door slopen van opstallen, bodemsanering, ophogen en andere grondwerken.
- Bijdrage Bovenwijkse voorzieningen en Ruimtelijke ontwikkelingen: Op basis van de Structuurvisie en de Omgevingsvisie Rijnwaarden en binnen de voorwaarden van de Wet ruimtelijke ordening (en straks de Omgevingswet) wordt aan initiatiefnemers voor nieuwe ontwikkelingen een bijdrage gevraagd.
- Demografische ontwikkelingen: De ontwikkelingen in omvang, samenstelling en ruimtelijke verdeling van de bevolking.
- Dubbele vergrijzing: Dit houdt in dat de groep 65-plussers in aandeel toeneemt en dat binnen de groep 65-plussers het deel 80-plussers toeneemt.
- Exploitatieplan: Een door de gemeenteraad vastgesteld plan dat van toepassing is op gronden waarop een bouwplan is voorgenomen. Het plan omvat ondermeer een omschrijving van de werken en werkzaamheden voor het bouwrijp maken van het exploitatiegebied, de aanleg van nutsvoorzieningen en het inrichten van de openbare ruimte in het exploitatiegebied. Een exploitatieplan moet (verplicht) worden opgesteld wanneer kostenverhaal van de grondexploitatiekosten en (kwaliteits-)eisen voor de werken en werkzaamheden niet op andere wijze verzekerd is.
- Faciliterend grondbeleid: De gemeente voert zelf geen grondexploitaties maar laat dit over aan private ontwikkelaars. De ontwikkelingen worden getoetst aan het gemeentelijk beleid. De kosten die de gemeente maakt worden doorberekend aan de initiatiefnemer.
- Grondbeleid: Dit vormt het kader waarbinnen de gemeente haar ruimtelijke doelstellingen wil realiseren. Dit beleid wordt enerzijds omkaderd door wettelijke regelgeving en anderzijds door bestuurlijke keuzes.
- Grondexploitatie: Een raming van alle investeringen noodzakelijk om ruwe bouwgrond te transformeren naar bouw- en woonrijpe grond. Deze investeringen en opbrengsten worden in jaarschijven gepresenteerd en afgezet tegen de toekomstige opbrengsten uit de verkoop van de grond.

- Grondexploitatiewet: Deze wet biedt het instrumentarium voor het verhalen van kosten voor de productie van bouwgrond bij particuliere grondexploitaties. Ook kan de gemeente publiekrechtelijke locatie-eisen en eisen aan woningbouwcategorieën stellen.
- Grondprijsbeleid: In de grondprijsbrief worden periodiek (meestal jaarlijks) kaders gesteld door het college waarbinnen de ambtelijke organisatie kan opereren. De grondprijzen worden onderbouwd in een vertrouwelijk document.
- Harde plannen: Bij 'harde' plannen is het bestemmings-/omgevingsplan reeds vastgesteld.
- Inbrengwaarde: De getaxeerde waarde bij aankoop van gebouwen of de interne waardering van gronden.
- Jaarrekening: De programmarekening en de toelichting daarop evenals de balans en de toelichting daarop. De jaarrekening maakt onderdeel uit van de gemeentelijke planning en control cyclus.
- Klimaatadaptatie: het proces waarbij de samenleving zich aanpast aan het veranderende klimaat en de schadelijke gevolgen ervan probeert te beperken. Klimaatverandering betekent voor Nederland dat het vaker regent. Verder komt extreem weer vaker voor. Zoals lang aanhoudende droogte of hevige regenval.
- Markt: Met markt wordt de grond- en vastgoedmarkt bedoeld, maar ook de (vraag vanuit de) eindgebruiker.
- Marktpartijen: Bestaande en nieuwe actoren op de vastgoed- en grondmarkt zoals projectontwikkelaars, corporaties, ontwikkelende bouwers, eindgebruikers, institutionele beleggers (pensioenfondsen, verzekeringsmaatschappijen e.d.) en overige beleggers.
- Omgevingswet (inwerkingtreding naar verwachting 2022)De nieuwe wet behelst een aanzienlijke inhoudelijke reductie van regels, wetten en regelingen op het terrein van de fysieke leefomgeving. De nieuwe wet regelt
    - het versnellen en verbeteren van besluitvorming in het brede fysieke domein
    - de integratie van plannen en toetsingskaders
    - het vergroten van bestuurlijke afwegingsruimte
    - het doelmatig uitvoeren van onderzoek.
- P & C-cyclus: Planning en control cyclus.
- Posterieure overeenkomst: Een overeenkomst die, na opstelling van een exploitatieplan, met private partijen wordt gesloten. De overeenkomst moet passen binnen het kader van het exploitatieplan.
- Private partijen: Marktpartijen waarmee de gemeente in locatie- en gebiedsontwikkeling een overeenkomst sluit.
- Publiek-private samenwerking (PPS): Gemeente en particuliere initiatiefnemers leggen een vorm van samenwerking vast in een overeenkomst. De grondexploitatie wordt gezamenlijk gevoerd.
- Risicomanagement: Risicomanagement bij ruimtelijke projecten behelst het periodiek kwalitatief en kwantitatief in beeld brengen van de risico's, het treffen van beheersmaatregelen en de toetsing aan de weerstandscapaciteit.
- Situationeel grondbeleid: Afhankelijk van de situatie (potentiële winstmogelijkheden, risico's en maatschappelijk belang) wordt bepaald welke strategie van grondbeleid (actief, faciliterend of publiek-private samenwerking) wordt ingezet.
- Structuurvisie: Een structuurvisie bevat de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling van dat gebied, alsmede de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren ruimtelijk beleid. Een structuurvisie gaat tevens in op de wijze waarop de raad zich voorstelt die voorgenomen ontwikkeling te verwezenlijken.
- Vigerend beleid: Het op dat moment geldende beleid.
- Woonrijp maken: Aanleg en inrichting van de openbare ruimte, groenvoorzieningen, riolering, et cetera.

- Zachte plannen: Voor zachte plannen moet de planvorming nog plaatsvinden: het bestemmings-/omgevingsplan is nog niet vastgesteld.

1.2 Waarom deze nieuwe Nota Grondbeleid?

De Nota Grondbeleid van de voormalige gemeente Zevenaar (vastgesteld in februari 2012) is op 18 december 2019 door de raad geldend en van toepassing verklaard op het gehele grondgebied van de gemeente Zevenaar. Dit hield verband met de gemeentelijke herindeling van de gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar per 1 januari 2018 waardoor er 2 nota's actief waren.

Actuele vraagstukken vragen om een andere invulling van het grondbeleid. Zevenaar staat voor enorme opgaven. Denk – in het fysieke domein- aan transformatie van bestaande bouw, nieuwbouw, klimaatadaptatie, duurzaamheid[1] en de energietransitie, verbetering van economische vitaliteit, leefbaarheid, gezondheid en levensloopgeschiktheid, aansluitend bij de Omgevingswet welke nog in werking gaat treden.

Het college wil de werking van de Omgevingswet in de nog op te stellen Omgevingsvisie niet afwachten. De inwerkingtreding van de wet in 2022 staat nog allerminst vast. De omgevingsvisie komt ook pas in de loop van 2022 en deze is vormvrij. De voorliggende Nota Grondbeleid loopt hierop vooruit, is vernieuwend en is geschreven met het gedachtengoed van de Omgevingswet. Het document heeft een nieuwe manier van denken in zich. Het geeft ons nu al flexibel in te vullen kaders mee en zal straks niet strijdend zijn met de Omgevingswet en -visie. Met deze nieuwe Nota Grondbeleid kunnen we de uitdagingen die voor ons liggen effectief aanpakken. We maken het gemeentelijk grondbeleid inzichtelijk, en definiëren onze rol als gemeente bij ruimtelijke ontwikkelingen in Zevenaar.

1.3 Zevenaar, maatschappelijk sterk en financieel gezond

Zevenaar is een populaire woongemeente. Het woningtekort loopt steeds verder op en de betaalbaarheid staat onder druk. Betaalbare woningen, optimale leefbaarheid en een brede welvaart staan hoog op de agenda. In maart 2020 is in de regionale Woondeal de ambitie opgenomen om in de regio Arnhem-Nijmegen 50.000 tot 60.000 woningen toe te voegen in de periode tot 2040. In de Woondeal en Liemerse Woonagenda zijn afspraken gemaakt rond de betaalbaarheid van woningen.

1.4 Naar een nieuw afwegingskader

Deze Nota Grondbeleid sluit aan op de diverse beleidsdocumenten welke in de bijlage zijn genoemd.Woonvisie 2015-2025. Het grondbeleid is hierbij ondersteunend. We bereiken onze doelstellingen door voldoende vrijheid te garanderen voor de markt en tegelijkertijd door zichtbaar aanwezig te zijn als proactieve en meedenkende gemeente. Zo behalen we een optimaal financieel rendement, terwijl we de maatschappelijke wensen en eisen niet uit het oog verliezen.

In het coalitieakkoord 2018-2022 hebben we aangegeven dat we een aantrekkelijk woningaanbod in alle dorpen willen zodat een brede afspiegeling van de samenleving hier kan en wil wonen. Dat betekent bouwen, passend bij de vraag naar het soort woningen en voor bepaalde doelgroepen (denk hierbij aan starters, jongeren, alleenstaanden, gezinnen, senioren en statushouders) en betaalbaar voor de betreffende doelgroepen. Niet de projectontwikkelaar, maar de gemeente geeft de richting van de planontwikkeling aan. Daarbij stimuleren we de renovatie van bestaande, oudere woonwijken.

[1] Inclusief circulariteit en biodiversiteit

Inbreidingsplannen moeten mogelijk blijven. De woningvoorraad moet op peil gehouden worden om te voorkomen dat er lange wachttijden ontstaan. Hierbij sluiten we aan op regionale woningbehoefteonderzoeken en bespreken we nieuwe (woningbouw)plannen in regionaal verband. Wij zetten in op levensloopbestendige woningen, zodat mensen langer in hun huis kunnen blijven wonen. We willen betaalbare woningen bouwen voor jongeren. We staan open voor kleine, verplaatsbare woningen, maar slechts in kleine aantallen per wijk. Wij investeren in goed overleg met de woningcorporaties.

We erkennen de stuwende kracht van de markt voor thema's en opgaven zoals klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid, leefbaarheid en economie. Daarom is niet slechts de Woonvisie van belang, ook andere beleidsstukken en afspraken met ruimteclaims binnen het Zevenaarse grondgebied vormen het relevante kader. Een opsomming van het relevante beleid is als bijlage A bij deze Nota Grondbeleid gevoegd. Naast de RES heeft de regio al een aanbesteding gehouden voor de inkoop van groene stroom die regionaal wordt opgewekt. De ruimteclaim die regionale stroomopwekking legt op het grondgebied vraagt om een inspanning van de gemeente om over voldoende geschikte locaties te beschikken.

De Omgevingsvisie gaat in op de hoofdlijnen van de voorgenomen ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied en de hoofdzaken van het te voeren beleid op alle relevante terreinen van de fysieke leefomgeving. Dit politiek-bestuurlijk document beschrijft het beleid voor de fysieke leefomgeving op integrale wijze. De fysieke leefomgeving is breder dan alleen de ruimtelijke aspecten: onder meer ontwikkelingen op het gebied van cultureel erfgoed, energie-infrastructuur, landbouw, landschap, milieu, natuur en water worden meegewogen en beschreven in de Omgevingsvisie. Een Omgevingsvisie bestrijkt daarmee de hele breedte van de fysieke leefomgeving.

Het grondbeleid daarentegen geeft antwoord op de vragen wat we belangrijk vinden om met gebiedsontwikkeling te realiseren. Hoe passen de gemeentelijke opgaven in het grondbeleid en andersom? Welke rol nemen wij als gemeente aan ten aanzien van de verschillende gebiedsontwikkelingen?

Om optimaal financieel rendement te behalen binnen maatschappelijke kaders moeten we anders omgaan met bestaande gemeentelijke gronden en aanvullend het verwervingsbeleid voor grond en vastgoed. Inzet van bestaande grondposities en verwerving van nieuwe gronden is in de eerste plaats een ruimtelijk-maatschappelijke afweging. In het verlengde daarvan moeten nieuwe ontwikkelingen ook vanuit financieel oogpunt kunnen bijdragen aan het behalen van bredere gemeentelijke beleidsdoelen. We kiezen als gemeente daarom voor een flexibel situationeel grondbeleid: per project en locatie passen we onze rol aan. Hiervoor hebben we een afwegingskader opgesteld. In het volgende hoofdstuk introduceren we dit afwegingskader, verklaren we waarom en hoe we tot dit afwegingskader zijn gekomen, en leggen we uit wat dit afwegingskader inhoudt.

1.5 Leeswijzer

Het volgende hoofdstuk gaat over de keuze voor het situationele grondbeleid van gemeente Zevenaar. In hoofdstuk drie gaan we in op het Zevenaarse afwegingskader dat we hierbij hanteren. Belangrijke thema's binnen het grondbeleid volgen in hoofdstuk vier, waarna de financiële kaders in hoofdstuk vijf aan bod komen.

2 Zichtbaar en flexibel

2.1 Situationeel grondbeleid

We kiezen voor een situationeel grondbeleid. Dat betekent dat we onze rol per project of locatie op basis van het afwegingskader (zie hoofdstuk 3) bepalen. De belangrijkste vraag is dan ook: in welke mate sluit een ontwikkeling aan bij het behalen van onze eigen beleidsdoelen en die waar Zevenaar zich aan heeft gecommitteerd op regionaal (of provinciaal) niveau? We kiezen per project of locatie een actieve of faciliterende houding. Vanuit de publieke taak hebben we als gemeente altijd een rol. Denk hierbij aan de Omgevingsvisie of vanuit vergunningverlening. Grondeigendom kan daarbij helpen om gemeentelijke doelen te bereiken, maar is geen voorwaarde om als gemeente invloed te kunnen uitoefenen op het ontwikkelingsproces.

We werken nauw samen met andere (markt)partijen, en voorkomen dat de gemeente onaanvaardbare risico's neemt. De traditionele benadering maakt daarbij plaats voor beleid waarin we meer gehoor geven aan ideeën van onderaf: particuliere initiatieven. Met een flexibele houding laten we zoveel mogelijk ruimte aan bewoners, ontwikkelaars, particuliere grondeigenaren, ondernemers en corporaties om zelf het initiatief te nemen. Tegelijkertijd behouden we ook de mogelijkheid om actief grond te (ver)kopen.

Gemeentelijk grondeigendom leidt overigens niet altijd tot projecten met een hoge prioriteit. Denk hierbij aan openbaar gebied, grondruil, reststroken en historische grondposities.

(Pro)Actief grondbeleid
Kiezen voor een actief grondbeleid betekent dat we handelen als marktpartij. Daarbij voeren we zelf de regie: we zijn verantwoordelijk voor de planvorming, grondaankoop en -uitgifte, het bouw- en woonrijp maken van de grond, en het beheer van de openbare ruimte. Als (pro)actieve gemeente voeren we zelf de grondexploitatie uit, en dragen we verantwoordelijkheid voor de bijbehorende risico's. Alle kosten en opbrengsten komen dan ook ten laste respectievelijk ten gunste van de gemeente. Met een proactief grondbeleid kopen we vooraf strategische locaties op, nog voordat er (actieve) plannen zijn op die locaties.

Het is ook mogelijk om een (pro)actief grondbeleid te voeren als gemeente, waarbij we de uitvoering overlaten aan marktpartijen. We handelen in dergelijke gevallen wel in grond, maar laten de ontwikkeling over aan de markt. Het kan bijvoorbeeld gaan om zonnepanelenvelden die mogelijk bijdragen aan duurzaamheidsambities van de gemeente, provincie of het Rijk. We stellen hier actief grond voor beschikbaar, maar laten de regie en uitvoering (planning, installatie, beheer et cetera) over aan een marktpartij.

Met een actief grondbeleid bereiken we (maatschappelijke) beleidsdoelen optimaal. Een succesvol actief grondbeleid vraagt echter om actieve verwerving van grond en vastgoed. Hiervoor zijn substantiële investeringen nodig. Dit vormt een (financieel) risico voor ons als gemeente maar kan ook kansen bieden.

(Pro)actief faciliterend grondbeleid
Marktpartijen zijn aan zet bij een proactief faciliterend gemeentelijk grondbeleid. We denken wel actief mee. Voor zover marktinitiatieven onvoldoende van de grond komen spelen we de rol van verbinder. We nemen stimuleringsmaatregelen en scheppen gunstige voorwaarden om nieuwe ontwikkelingen van de grond te krijgen. We kunnen een actievere houding aannemen voor marktinitiatieven die bijdragen aan het verwezenlijken van gemeentelijke doelstellingen. Als faciliterende partij zijn we echter niet of slechts beperkt bereid om risico's te dragen.

Faciliterend grondbeleid
Bij een faciliterend grondbeleid (vroeger ook wel passief grondbeleid genoemd) hebben we de grond niet zelf in eigendom. Initiatieven laten we over aan de markt. Gemeentelijke sturing voor ruimtelijke ontwikkeling gebeurt vooral via het bestemmings-/omgevingsplan[2]. De planrealisatie is volledig de verantwoordelijkheid van marktpartijen. Ook de (financiële) risico's worden door die marktpartijen gedragen. Eventuele gemeentelijke kosten worden via een exploitatiebijdrage door de marktpartijen vergoed. De precieze verdeling van de kosten regelen we samen met de initiatiefnemers via een anterieure overeenkomst, die afgesloten moet worden voor de verlening van de Omgevingsvergunning, conform de Aanvullingswet Grondeigendom die op 1 januari 2022 in werking treedt.

Een passief grondbeleid is vooral voordelig op plekken waar we beperkte doelen hebben. De markt heeft dan ruimte om met eigen initiatieven te komen. Ons financieel risico is kleiner. Hier staat wel een ander risico tegenover. Met een passief grondbeleid zijn we namelijk afhankelijk van externe partijen. Dit kan leiden tot vertragingen of het uitblijven van gewenste ontwikkelingen. Ook de financiële opbrengsten zijn beperkt.

2.2 Total-life-cycle benadering en kernthema's in grondbeleid

In het grondbeleid volgen we de principes van een 'total-life-cycle' benadering. In plaats van nadruk te leggen op het directe financiële resultaat van een grondexploitatie kijken we naar het financiële én maatschappelijke resultaat voor de hele levenscyclus van de ruimtelijke ontwikkeling. Het directe financiële effect is een onderdeel van het totale integrale resultaat. Andere aspecten, zoals lange termijn voordelen voor duurzaamheid, de gezondheid en leefbaarheid nemen we mee in de integrale beoordeling. Daarbij houden we ook rekening met verwachte inkomsten- en uitgavenstromen, bijvoorbeeld aan toekomstig onderhoud (als gevolg van areaaluitbreiding) en OZB.
Voorbeelden zijn onder meer:

- De ontwikkeling van De Holtkamp (waartoe de raad op 7 oktober 2020 heeft besloten) kan worden gezien als een investering in het behoud van de opbouw van de demografische samenstelling; starters, jonge gezinnen en lagere middeninkomsens blijven zo behouden voor Zevenaar, wat ten goede komt aan de leefbaarheid;
- De particuliere initiatiefnemer die in zijn woningbouwplan niet kan voldoen aan geldende parkeernormen kan om een extra bijdrage worden gevraagd om het parkeervraagstuk elders op te lossen.

Maatschappelijke kosten en baten in beeld
De 'total-life-cycle' benadering vraagt om nieuwe manieren van toetsing van de meerwaarde voortkomend uit grondexploitaties. We hanteren een maatschappelijke kosten-batenanalyse (MKBA) om de bredere effecten van een grondexploitatie in beeld te brengen. Een MKBA geeft inzicht in de positieve en negatieve effecten van beleidsopties op de maatschappij en helpt bij het verbeteren en vergelijken van en kiezen tussen verschillende oplossingsrichtingen.

Voor de MKBA worden verschillende scenario's vergeleken met een nul alternatief. Dat is de meest waarschijnlijke ontwikkeling zonder exploitatie. Dit is ingevuld als voortzetting van het bestaande beleid. Dit nul alternatief helpt inzichtelijk te maken wat de effecten zijn die maatregelen realiseren ten opzichte van het nul alternatief, dat wil zeggen de effecten die specifiek toe te schrijven zijn aan de nieuwe

[2] Met de invoering van de Omgevingswet wordt een belangrijk nieuw instrument geïntroduceerd waarmee regels worden gesteld: het omgevingsplan. Het begrip bestemmingsplan komt dan te vervallen.

maatregel. Zo wordt overschatting van effecten voorkomen. (Bron: MKBA-handreiking van de Rijksoverheid)
De nadruk komt te liggen op het gecombineerde effect van korte termijn financiële resultaten en financiële en maatschappelijke resultaten op de lange termijn. Maatschappelijke resultaten in het grondbeleid zijn resultaten die ondersteunend zijn aan beleidsdoelen die in het collegeakkoord of andere beleidsvelden zijn geformuleerd. Denk bijvoorbeeld aan een economisch vitale gemeente, voldoende banen, een goede leefbaarheid.

2.3 Beleidskeuzes binnen het grondbeleid

Binnen dit grondbeleid maken we twee belangrijke beleidskeuzes. Deze twee keuzes zijn van grote invloed op het effect van een gebiedsontwikkeling op de gemeentelijke organisatie en financiën.
We kiezen voor een situationeel grondbeleid dat actief of faciliterend is, afhankelijk van de situatie en de impact op het realiseren van onze maatschappelijke doelen. De tweede beleidskeuze is dat we thema's in het grondbeleid meenemen in de afwegingen voor gebiedsontwikkelingen.

BELEIDSKEUZES ZEVENAAR
BELEIDSKEUZE 1: ALS GEMEENTE KIEZEN WE EEN SITUATIONEEL GRONDBELEID. PER PROJECT EN LOCATIE MAKEN WE EEN AFWEGING OVER ONZE ROL.
BELEIDSKEUZE 2: THEMA'S IN HET GRONDBELEID MEENEMEN IN AFWEGINGEN VOOR GEBIEDSONTWIKKELINGEN.

3 Afwegingskader situationeel grondbeleid

3.1 Opzet en afwegingskader situationeel grondbeleid

We voerden de laatste jaren zowel actief als faciliterend grondbeleid. Met deze nieuwe Nota Grondbeleid, zetten we in op een situationeel grondbeleid, dat actief, samenwerkend of faciliterend kan zijn. Hierdoor kunnen we als gemeente in specifieke situaties meer op de voorgrond treden, en specifieker inzetten op maatschappelijk rendement.

Het maatschappelijk rendement kan o.a. uitgedrukt worden in:
Het voorzien in woningen voor specifieke doelgroepen:
- lage inkomens
- ouderen
- mensen met een (zware) zorgvraag),

vastgoed dat extra duurzaam is:
- qua energieverbruik
- Co2-uitstoot (ook bij de bouw)
- lang mee gaat of eenvoudig is om te zetten naar andere units,

voorzieningen die sociale contacten binnen de wijk bevorderen
- buurthuizen o.i.d.
- groenstroken
- inrichting openbaar gebied
- gezamenlijke/ gedeelde voorzieningen

BELEIDSKEUZE 1: ALS GEMEENTE KIEZEN WE EEN SITUATIONEEL GRONDBELEID. PER PROJECT EN LOCATIE MAKEN WE EEN AFWEGING OVER ONZE ROL.

Situationele rol van de gemeente, vanuit maatschappelijk doelbereik
Per project of locatie kiezen we een actieve, samenwerkende of faciliterende rol op basis van verschillende criteria. Deze keuze hangt samen met de bestuurlijke ambities, het strategische belang van een project/locatie en de meerwaarde voor Zevenaar.

Gemeentelijke rol kiezen op basis van de criteria in het afwegingskader
Op basis van gemeentelijke beleidsdoelen, de eigen grondpositie, de thema's in het grondbeleid en maatschappelijke neveneffecten, en overige strategische afwegingen maken we een keuze voor actieve of faciliterende regievoering en kiezen we positie ten aanzien van het betreffende project dan wel de betreffende locatie. Deze keuze wordt per project en per locatie bestuurlijk vastgelegd.

Een reden voor een actief grondbeleid is bijvoorbeeld onvoldoende interesse van marktpartijen voor de aanpak/herontwikkeling van verloederde gebieden en/of leegstaande (gemeentelijke) locaties. Zo kan het zijn, dat marktpartijen binnen hun tijdshorizon de businesscase niet rendabel (verwachten te) maken. Bij cruciale en strategische locaties kunnen we met een actief grondbeleid meer invloed uitoefenen dan met slechts publiekrechtelijke instrumenten. Ook kunnen we met actief grondbeleid grondspeculatie en prijsopdrijving tegengaan. Een efficiënt grondgebruik kan hierbij ook een argument zijn om te kiezen voor actieve grondpolitiek. Bij een actief beleid is de grond namelijk eigendom van de gemeente zelf. Wij beslissen dan of, wanneer en onder welke voorwaarden de grond in productie wordt gebracht of wordt ontwikkeld.

Er zijn grote opgaven in de bestaande vastgoed- en grondmarkt. Dit is enerzijds het gevolg van demografische veranderingen zoals vergrijzing, ontgroening, huishoudensverdunning, arbeidsmigratie en een veranderende economische structuur (onder andere de opkomst van zzp'ers, flexibele contracten en andere typen werkgelegenheid). Ook de energietransitie is een grote opgave. Deze zaken vragen om een meer betrokken, en in bepaalde gevallen actief gemeentelijk grondbeleid.

Met een situationeel grondbeleid spelen we als gemeente effectiever in op verschuivingen en ontwikkelingen in de vastgoed- en grondmarkt. Zo kunnen wij kansen aangrijpen dan wel risico's ontlopen of verkleinen.

Hoe bepalen we onze rol?
In onderstaande stroomdiagram staan de belangrijkste afwegingen in het kiezen van onze rol als gemeente.

Figuur 1: Stroomdiagram afwegingskader gemeentelijk grondbeleid Zevenaar

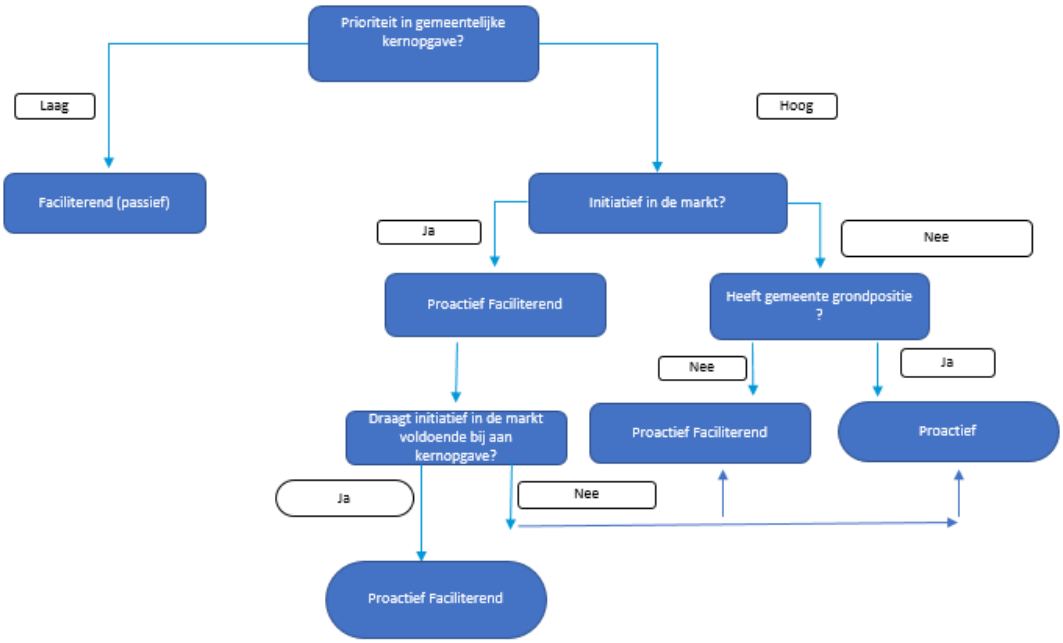

De criteria nalopen
Vanuit de prioriteit in onze gemeentelijke kernopgaven bepalen we onze rol. Een (pro)actief grondbeleid is noodzakelijk als blijkt dat een gebiedsontwikkeling op basis van onze thema's in het grondbeleid een hoge prioriteit heeft voor ons als gemeente. Als blijkt dat regievoering noodzakelijk is nemen we ook die rol op ons. Voorwaarde hiervoor is wel dat we hiermee beter kunnen sturen op de opgaven, negatieve maatschappelijke effecten beter kunnen voorkomen, of een effectieve bijdrage kunnen leveren aan overige strategische doelen. Als marktinitiatieven uitblijven nemen we bij gebiedsontwikkelingen die wij als gemeente ambiëren mogelijk een actievere rol aan. We ondernemen dan stappen om marktpartijen te verleiden om initiatief te nemen bijvoorbeeld door voor bepaalde risico's deels verantwoordelijkheid te dragen. Als dit initiatief te weinig vruchten afwerpt kunnen hierin pro-actiever optreden of kunnen we overgaan tot grondaankoop en zelf de ontwikkeling oppakken.
Gebiedsontwikkelingen die vanuit gemeentelijk oogpunt minder belangrijk zijn (bijvoorbeeld naar aard, omvang of ligging) benaderen we deze eerder (passief) faciliterend.

In het bepalen van de gemeentelijke rol zijn verwachte maatschappelijke effecten belangrijk. Als aannemelijk is dat negatieve maatschappelijke effecten van een project of locatie vooral voor rekening komen van de omgeving – bijvoorbeeld een toenemende parkeerdruk, toenemende uitstoot van schadelijke stoffen, verdwijning van groen et cetera – zijn we als gemeente eerder geneigd om een actieve of actieve faciliterende rol op te pakken. Ook andere strategische aspecten kunnen ertoe leiden dat we een actieve(re) rol aannemen. Bijvoorbeeld omdat sturing op fasering gewenst is, of omdat de beoogde ontwikkeling niet aantrekkelijk is voor marktpartijen.

Complexe ontwikkelingen vragen soms om publiek-private samenwerking

Complexe ontwikkelingen (bijvoorbeeld herstructurering of herontwikkelingslocaties, locaties met veel versnipperde eigendom en/of het mogelijk maken van zeer specifieke functies) vragen soms om een publiek-private samenwerking. Hierbinnen kiezen we een passende rol waarbij we onze ambities, doelstellingen, grondpositie, financiële armslag en risico's in beeld brengen. Wel waken wij ervoor om alle risico's op ons te nemen en achtergesteld te worden bij winstdeling.

We zijn soms bereid risicodragend grondbeleid te voeren
Ons grondbeleid is flexibel situationeel: per project en locatie passen we onze rol aan. Bij ontwikkelingen met grote maatschappelijke en/of financiële belangen, of wanneer gebiedsontwikkelingen aansluiten op de thema's in het grondbeleid, kiezen we mogelijk voor actieve grondproductie. Op plekken waar we al grondeigenaar zijn, ontwikkelen we zelf risicodragend de initiatieven en plannen, en betrekken we andere stakeholders hierin. Voor projecten en locaties waaraan grote (financiële) risico's verbonden zijn, die gecompenseerd worden door de maatschappelijke rendementen, zijn we mogelijk bereid om tot ontwikkeling over te gaan. Het is dan wel noodzakelijk de risico's goed in beeld te hebben, en voor te leggen aan de raad. Ook moeten financiële tekorten op voorhand worden afgedekt.

Faciliterende rol met gemeentelijke kaderstelling
In andere gevallen laten we grondproductie vooral aan derden over. We doen dit vooral als marktpartijen animo tonen voor een ontwikkeling of die ontwikkeling effectiever kunnen oppakken dan wijzelf. Wel geven we in dat geval kaders mee voor de ontwikkeling, zodat de bijdrage aan onze maatschappelijke doelen gewaarborgd blijven, en ongewenste neveneffecten voorkomen worden.
We stellen voor de toekomst een Omgevingsvisie, strategische visie, ontwikkelvisie, verstedelijkingsstrategie et cetera op. Voor bepaalde projecten en locaties hebben we een eindresultaat voor ogen. Op die plekken nemen we het initiatief om anterieure afspraken te maken, om een exploitatieplan te produceren of zodra de Omgevingswet van kracht is, de daarin opgenomen nieuwe rechtsfiguren toe te passen (zie opsomming in box). Voor locaties die niet in de omgevingsvisie komen te staan ontwikkelen we (een) handleiding/kaders met kostenverhaalsprincipes.

3.2 Aanpak situationeel grondbeleid

Met een meer situationeel grondbeleid is het belangrijk dat er slagvaardig wordt gehandeld. Het is namelijk vaak maar één keer mogelijk om een grondpositie in te nemen. Het incalculeren van de doorlooptijd van besluitvorming voorkomt dat achter het net wordt gevist.

Situationeel grondbeleid vraagt om goed markt- en portefeuille inzicht
Kennis van en inzicht in de grondmarkt en de eigen gemeenteportefeuille zijn van groot belang bij een gemeente met (pro)actief grondbeleid, of we nu situationeel (pro)actief of (proactief)faciliterend zijn. De voornaamste pijlers zijn de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en het cluster Vastgoed van afdeling Beheer, Ontwerp en Realisatie. Binnen deze afdelingen wordt nu al zo nu en dan projectmatig omgegaan met gebieden en objecten waar sprake is van een transitie. De administratie en verantwoording wordt hier dan op afgestemd. Het verbinden van (strategisch) vastgoed met de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling zorgt voor een verdere professionaliseringsslag. Een diepe verbinding tussen de twee afdelingen stelt ons beter in staat strategisch om te gaan met panden, gronden en te ontwikkelen objecten.

Als gemeente moeten we onszelf ook verder ontwikkelen op het gebied van Publiek-private Samenwerkingsvormen (PPS) en samenwerkingen op andere terreinen. Dit betekent een andere manier van werken, en vergroting van kennis over dit type samenwerkingen. Publiek-private samenwerkingsvormen strekken zich in toenemende mate uit over meerdere levensfasen van vastgoed en/of locaties. Binnen de gemeentelijke organisatie is daarom meer kennis nodig over de uitvoering en het

beheer van projecten (vastgoedexploitaties). Ook moet meer afgerekend worden op basis van bijvoorbeeld geleverde prestaties, en moeten partijen die later in de ontwikkelingsketen betrokken zijn ook eerder aanschuiven in overleggen (bijvoorbeeld transport, architecten, bouwbedrijven, eindgebruikers, en ambtelijke beheerders van openbaar gebied van afdeling BOR). Dit alles vergt verbreding van de taken en kennis binnen de afdelingen Ruimtelijke Ontwikkelingen en cluster Vastgoed van afdeling BOR. In feite gaat het om een opstap naar de samenhang tussen grond, (her)ontwikkeling en (vastgoed)exploitatie.

3.3 Sturing binnen gebiedsontwikkeling

Binnen de Wro-kaders (en straks onder de Omgevingswet) kunnen we een sterke positie innemen bij de uitvoering van het grondbeleid. De regiefunctie en het kostenverhaal voor gemeenten zijn goed geregeld in de wet. Dit betreft de publieke taak (en rechten en plichten) van gemeenten. We hebben ook andere grondbeleidsinstrumenten tot onze beschikking. Deze zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Tabel 3: Grondbeleidsinstrumenten voor gemeenten

Taak	Actief	Actief faciliteren & passief
Normale publieke taak	• Bestemmings/omgevings- en exploitatieplan • Omgevingsvergunning en beleidskaders	• Bestemmings-/omgevingsplan
Private mogelijkheden	• Grondverwerving (minnelijk of via onteigening) • Stedelijke herverkaveling • Strategische verwerving • (Ver)koop, / huur / recht van opstal • Overeenkomsten (intentieovereenkomst, samenwerkingsovereenkomst, ontwikkelovereenkomst)	• Intentieovereenkomsten en anterieure en posterieure overeenkomsten • Grondverwerving via WVG • Grondruil

Normale publieke taak en instrumenten

Een wijziging van het bestemmings-/omgevingsplan is mogelijk, mits de plannen in lijn liggen met gemeentelijke beleidsdoelen. Bij wijzigingen worden de kosten voor het opstellen, toetsen en andere kosten doorberekend aan de ontwikkelaar. Ontwikkelaars kunnen ook zelf bestemmings-/omgevingsplannen opstellen, die we vervolgens toetsen. Op die manier kunnen we invloed uitoefenen om gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren. Bij anterieure overeenkomsten is (tot de invoering van de Omgevingswet en de Aanvullingswet Grondeigendom) de Wro het uitgangspunt: alle plankosten komen voor rekening van de ontwikkelaar. De anterieure overeenkomst betreft een vrijwillige overeenkomst, waarmee een ruimtelijke ontwikkeling in gang wordt gezet. Als alternatief kan een exploitatieplan worden opgesteld, expliciet vastgelegd in de Wro. In een exploitatieplan leggen we het programma, de fasering, én het kostenverhaal vast. Het exploitatieplan vervalt onder de Omgevingswet. De Omgevingswet kent andere rechtsfiguren voor het verzekeren van kostenverhaal, zoals hieronder nader is toegelicht.

(RECHTSFIGUREN) KOSTENVERHAAL IN DE OMGEVINGSWET

ONDER DE NIEUWE OMGEVINGSWET WORDT HET KOSTENVERHAAL VOOR GEMEENTEN OP DE VOLGENDE MANIEREN MOGELIJK:

1. HET PRIVAATRECHTELIJK KOSTENVERHAAL (ARTIKEL 13.13 OW) DUS DE ANTERIEURE EN POSTERIEURE OVEREENKOMSTEN, HET PUBLIEKRECHTELIJKE KOSTENVERHAAL VIA DE BESCHIKKING BESTUURSRECHTELIJKE GELDSCHULD OP BASIS VAN DE KOSTENSOORTENLIJST OF HET KOSTENPLAFOND UIT HET OMGEVINGSPLAN (ARTIKEL 13.21 OW)
2. DE PUBLIEKRECHTELIJKE FINANCIËLE BIJDRAGE (ARTIKEL 13.22 – 13.24 OW)
3. DE PRIVAATRECHTELIJKE REGELING FINANCIËLE BIJDRAGE (ARTIKEL 13.22).

DE REGELING PUBLIEKRECHTELIJKE FINANCIËLE BIJDRAGE MAAKT HET MOGELIJK OP EEN INITIATIEFNEMER KOSTEN TE VERHALEN TER VERBETERING VAN DE KWALITEIT VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING.
HET HEEFT ECHTER DE VOORKEUR OM VOORAFGAAND VIA EEN DE PRIVAATRECHTELIJKE WEG, BIJ OVEREENKOMST DE FINANCIËLE BIJDRAGEN AAN ONTWIKKELINGEN IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING TE REGELEN.
HET GAAT OM BIJDRAGEN VOOR ACTIVITEITEN TER VERBETERING VAN DE RUIMTELIJKE KWALITEIT EN REALISATIE VAN MAATSCHAPPELIJKE FUNCTIES. DEZE ONTWIKKELINGEN MOETEN ZIJN VASTGELEGD IN EEN OMGEVINGSVISIE OF PROGRAMMA.

Grondverwerving

Voor grondverwerving bestaan de volgende instrumenten: minnelijke verwerving, verwerving door middel van toepassing van de Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG) dan wel via de wettelijke onteigeningsprocedure.
Als gemeente zetten we in op minnelijke verwerving: het op vrijwillige basis verkrijgen van grond van een grondeigenaar. Een uitgewerkt plan, volledige planning en financiële onderlegger worden hiervoor opgesteld.
De aankoop van strategische locaties vergroot de sturingsmogelijkheden voor de door ons gewenste ruimtelijke ontwikkelingen. Voor zover minnelijke verwerving niet slaagt, is er het instrument van het voorkeursrecht gemeenten (op basis van de Wet voorkeursrecht gemeenten, de WVG). Uit strategisch oogpunt is het soms noodzakelijk om, voorafgaand aan een minnelijk traject, voorkeursrecht te vestigen. Met de vestiging van een voorkeursrecht verkrijgen we een positie op de vastgoedmarkt. Het voorkeursrecht geeft ons een exclusieve optie tot koop, indien en zodra de eigenaar de kavel waarop het voorkeursrecht is gevestigd te koop aanbiedt. De eigenaar is echter niet verplicht zijn grond te koop aan te bieden. Vestiging van een voorkeursrecht is daarmee een passief verwervingsinstrument.

Tot slot is er het actieve verwervingsinstrument van de wettelijke onteigeningsprocedure. Hiervoor dient een zorgvuldige wettelijke procedure gevolgd te worden. Bij onteigening motiveren we een eigenaar om, op basis van het algemeen belang, zijn grondeigendom tegen een volledige schadeloosstelling af te staan. Blijft vrijwillige medewerking van de grondeigenaar onverhoopt uit en is aan alle voor onteigening geldende vereisten voldaan, dan kan onteigening in rechte worden afgedwongen.

Stedelijke herverkaveling

Stedelijke herverkaveling is een nieuw instrument dat wordt opgenomen in de Omgevingswet. Stedelijke herverkaveling maakt het mogelijk nieuwe ontwikkelingen te realiseren zonder actief overheidsingrijpen. Het is een wettelijke regeling met een vrijwillig karakter. Dat wil zeggen dat voor succesvolle toepassing alle betrokken grondeigenaren met de beoogde stedelijke herverkaveling zullen moeten instemmen. Het is bijvoorbeeld mogelijk om meerdere grondruilen onder te brengen in één ruilakte. We kunnen op die

manier onze doelstellingen bereiken zonder vooraf actief vastgoed aan te kopen. Hiermee hoeven we minder een beroep te doen op publieke middelen en worden de financiële risico's kleiner, maar neemt ook de gemeentelijke regie af.

Strategische verwerving
Het strategisch aan- of verkopen van grond vraagt om een kritische, integrale kijk op locaties, ook met het oog op de langere termijn. De vraag hoe strategisch eigendom op (middel)lange termijn kan worden ingezet staat hierbij centraal. We concretiseren het beleid voor de strategische aan- en verkoop van vastgoed in het Integraal Accommodatieplan dat op 16 december 2020 door de raad is vastgesteld. Als gemeente moeten we kunnen inspelen op ruimtelijke vraagstukken zoals duurzaamheid (inclusief circulariteit en biodiversiteit), klimaatadaptatie & energietransitie, volkshuisvesting en infrastructuur. Het gaat hierbij om posities binnen Beheer, Ontwerp en Realisatie (vastgoed).

Gebiedsontwikkeling en projecten
Met gronduitgifte houden we de regie in handen, en kan de gemeente de manier waarop grond wordt ingezet effectief en privaatrechtelijk controleren. We geven de grond uit, nadat deze bouwrijp gemaakt is, conform gemeentelijke voorwaarden. De kosten worden zoveel mogelijk gedekt met opbrengsten die voortvloeien uit de gronduitgifte. In openbare procedures hanteert Zevenaar in principe marktconforme prijzen. Het woonrijp maken van de grond gebeurt doorgaans na uitgifte en stichting van het vastgoed. De verantwoordelijkheid voor het woonrijp maken van de grond komt bij een gemeentelijke ontwikkeling voor rekening en risico van de gemeente.

4 Thema's in het grondbeleid

In dit hoofdstuk worden de thema's besproken die binnen het grondbeleid als belangrijk zijn aangeduid. We formuleren een aantal thema's die van belang zijn voor de keuze hoe het situationele grondbeleid kan worden toegepast. Bij de afweging in het situationele grondbeleid screenen we projecten volgens deze thema's. Ze liggen ten grondslag aan het grondbeleid voor de komende periode. De thema's zijn allemaal belangrijk vanuit het gemeentelijk perspectief. We nemen ze allemaal in de afweging mee. Naast thema's blijft het financieel rendement van belang. Per project of locatie kunnen daarnaast ook andere opgaven belangrijk zijn. Hierbij past ook de gedachte dat grond meervoudig kan worden ingezet, te denken aan woningbouw, waterproblematiek e.d..

In paragraaf 4.6 leidt dat uiteindelijk tot de beleidskeuze dat we de thema's in het grondbeleid meenemen bij de afweging voor gebiedsontwikkelingen.

Hierna geven we per thema een nadere toelichting, aan de hand waarvan we bij beoordeling van initiatieven een weging maken. Het gaat om de volgende thema's:
1. Duurzaamheid[3] & energietransitie
2. Leefbaarheid, gezondheid & passende huisvesting
3. Economie
4. Adaptief programmeren
5. Infrastructuur.

In de Liemerse woonagenda hebben we geconstateerd dat de woningcorporaties bij een aantal thema's een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor de hierboven genoemde thema's als leefbaarheid,

[3] Inclusief circulariteit

gezondheid & passende huisvesting, duurzaamheid en adaptief programmeren. Daarom gaan we (op Liemers niveau) met hen het gesprek aan.

GEMEENTELIJKE AFWEGING

WE VINDEN HET BELANGRIJK OM INITIATIEVEN TE ONDERSTEUNEN DIE AAN DE GENOEMDE THEMA'S VOLDOEN. WE BLIJVEN HIERBIJ ECHTER ALTIJD EEN INDIVIDUELE AFWEGING MAKEN. HET FEIT DAT EEN INITIATIEF BIJDRAAGT AAN DE THEMA'S IN DEZE NOTA EN/OF AAN ANDERE BELEIDSSTUKKEN (WAARONDER DE NOG VAST TE STELLEN OMGEVINGSVISIE) BETEKENT ECHTER NIET DAT DE GEMEENTE ELK INITIATIEF PER DEFINITIE - OP BASIS VAN EEN ACTIEVE OF FACILITERENDE ROL- MOGELIJK MAAKT. ER VINDT IMMERS ALTIJD EEN GEMEENTELIJK BESLUIT PLAATS, ONDER ANDERE IN HET BESTEMMINGSPLAN.

Deze Nota Grondbeleid loopt voor op de nog op te stellen Omgevingsvisie. Dat betekent dat de in dit hoofdstuk benoemde thema's nog aangescherpt, aangevuld of aangepast kunnen worden aan de hand van de thema's uit de Omgevingsvisie. Bij de vaststelling van de Omgevingsvisie zullen de thema's uit de Omgevingsvisie leidend worden.

4.1 Duurzaamheid & Energietransitie

4.1.1 Duurzaamheid

Duurzaamheid (en klimaatadaptatie) zijn van cruciaal belang voor Zevenaar. We hebben concreet geformuleerde duurzaamheids- en klimaatadaptieve ambities We zijn ons er als gemeente van bewust dat duurzaamheid meer is dan verbeterde energieprestaties, vermindering van de CO_2 uitstoot en (her)gebruik van milieuvriendelijke materialen. Duurzaamheid in Zevenaar betekent een harmonieuze gebiedsontwikkeling van wonen, werken, natuur (en overige gebruiksfuncties), zonder uitputting of verdere aantasting van het klimaat. . In 2025 is het vastgoed, dat in gebruik is door de eigen organisatie,energieneutraal. In 2040 is de gehele vastgoedportefeuille energieneutraal, gasvrij en circulair en is de CO_2 uitstoot met 95% gedaald ten opzichte van 1990.
In raadsvergadering van 13 mei 2020 is het geamendeerde "toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) vastgesteld.
Naast dat initiatieven duurzaam (behoren te) zijn wordt ook de afweging gemaakt of een locatie (eigen grondpositie) ingezet wordt voor duurzame initiatieven (bijvoorbeeld grootschalige opwek). Hiermee wordt de Nota Grondbeleid actief ingezet om ook andere gemeentelijke ambities en doelstellingen te realiseren. Ook klimaatadaptatie, en het tegengaan van hittestress en wateroverlast zijn belangrijk. Als gemeente ambiëren we een gezonde en leefbare stad en dorpskernen, nu en in de toekomst.

Nieuwe initiatieven dienen zo energieneutraal mogelijk te worden gerealiseerd. Daarnaast kijken we verder dan de realisatie en opleverfase: de total-life-cycle-benadering geeft inzicht in de effecten van investeringen in verduurzaming op bijvoorbeeld energielasten. We sturen aan op een circulaire economie: zowel bij planvorming, bouw-, gebruik- en sloopfase. Maximaliseren van hergebruik (zoals van bouwmaterialen uit bestaande gebouwen) en minimaliseren van waardevernietiging. Hogere kosten die uit hergebruik van materialen voortkomen, leiden niet per sé tot 'verliezen'. De circulaire economie kan leiden tot een toename van arbeidsplaatsen voor praktische beroepen en heeft in zoverre een positief effect op de werkgelegenheid binnen de gemeente. Denk hierbij aan onderhoudsberoepen zoals elektriciens, schilders, reparateurs etc. (bij onderhoud van materialen en installaties) en bij (ver)bouw werkzaamheden omdat materialen hergebruikt worden.

4.1.2 Energietransitie

Er is landelijk en regionaal veel aandacht voor de energietransitie; (inter)nationale verdragen zijn uitgewerkt in wet- en regelgeving en convenanten. Dit uit zich onder andere in Regionale Energie-strategieën (RES). De energietransitie vraagt ook vanuit het grondbeleid blijvend om aandacht. We laten daarom in het grondbeleid ruimte voor aansluiting op een (regionaal) warmtenet, voor andere (collectieve) voorzieningen of (ruimte voor) initiatieven zoals zonneparken of andere maatregelen die bijdragen aan duurzaamheidsdoelstellingen.

4.2 Gezondheid, leefbaarheid en passende huisvesting

4.2.1 Gezondheid

Zevenaar moet voor al haar inwoners een fijne plek zijn om te leven. Een aangename en gezonde fysieke leefomgeving betekent een goede luchtkwaliteit, voldoende groen, minimale geluidsoverlast, een gezonde bodem en voldoende mogelijkheden om te sporten, te bewegen en gezond te verplaatsen. Wonen gaat over meer dan alleen een woning. Het voorzieningenniveau en hoe mensen met elkaar samenleven zijn van evenredig belang. De kwaliteit van de openbare ruimte moet op peil blijven. Ook moet er voldoende mogelijkheid zijn voor inwoners om elkaar te ontmoeten en sociale contacten aan te gaan en te onderhouden.

4.2.2 Leefbaarheid

Op wijkniveau staat de leefbaarheid in Zevenaar niet onder druk. Een aantal woonbuurten en -complexen vormt een uitzondering op die regel. Op basis van de landelijke leefbaarheidsmonitor en geluiden uit de buurt houden we samen met de woningcorporatie het leefbaarheidsniveau nauwlettend in de gaten. We zoeken elkaar, en zo nodig andere partijen op als leefbaarheidsproblemen worden geconstateerd. Daarnaast kijken we in de dorpskernen en in Zevenaar op wijkniveau welke maatregelen nodig zijn voor het op peil houden van de leefbaarheid. Een start daarmee is bijvoorbeeld gemaakt met het opknappen van de openbare ruimte in de wijk Zonnemaat, waar in overleg met de bewoners, corporatie en anderen de verbeterpunten zijn bepaald. Naast de fysieke aanpak willen we ook sociale aspecten en de woningen zelf meenemen om een gezamenlijke toekomstagenda uit te voeren. In het Integraal Accommodatieplan, dat op 16 december 2020 door de raad is vastgesteld, formuleren we de ambitie om een visie te ontwikkelen omtrent de leefbaarheid van wijken en kernen.
Een ander belangrijk aspect dat samenhangt met / onderdeel is van leefbaarheid is de ruimtelijke kwaliteit. Dit kan naast de stedenbouwkundige en landschappelijke kwaliteit van woonlocaties ook betrekking hebben op het actief ontwikkelen van essentiële locaties zoals bijvoorbeeld een entreegebied of het actief

overnemen van verloederde locaties. Dit sluit overigens ook aan op de duurzaamheid en houdbaarheid van locaties, terreinen en wijken.

4.2.3 Passende huisvesting

Zevenaar heeft een relatief grote voorraad betaalbare koopwoningen. Dit maakt van Zevenaar een aantrekkelijke woongemeente. Deze betaalbare woningen zijn momenteel echter niet beschikbaar, ze worden veelal bewoond en muteren niet op de markt. Daarbij laat de meest recente prognose voor de woningbehoefte uit 2019 tenminste tot 2040 een veranderende samenstelling van de huishoudens zien (het aantal personen per huishouden daalt) en een stijgend aantal eenpersoons huishoudens. Daarmee loopt het woningtekort steeds verder op, en komt de betaalbaarheid meer onder druk te staan. Het accent ligt daarom nu sterk op de oplopende woningtekorten en de betaalbaarheid van woningen voor middeninkomensgroepen. Volgens het woningbehoefteonderzoek zou tot 2025 bijna de helft van het woningbouwprogramma moeten bestaan uit betaalbare koopwoningen. Daarnaast geeft het onderzoek aan dat er vanuit middeninkomens ook behoefte is aan vrije-sectorwoningen in de categorie middenhuur.

In maart 2020 is de regionale Woondeal gesloten met daarin de ambitie om tot 2040 in de regio Arnhem-Nijmegen 50.000 tot 60.000 woningen tot te voegen, met de grootste opgave tot 2025. Aanvullend op de kwantitatieve ambitie heeft de regio afgesproken om 50% van de zachte plancapaciteit realiseren in het betaalbare segment (sociale en middeldure huur en betaalbare koop). In de Woondeal is betaalbaar tot de NHG-grens).In de Liemerse woonagenda zijn de afspraken verder geconcretiseerd voor de deelnemende gemeenten.

De huurprijzen zijn zo sterk gestegen dat het betaalbare aanbod in de bestaande woningvoorraad nog maar mondjesmaat beschikbaar is. Voor nieuwbouwontwikkelaars is een businesscase met betaalbare huurwoningen meestal niet aantrekkelijk. In het betaalbare segment zien we dan ook een belangrijke rol weggelegd voor ons als gemeente. We sturen bij nieuwbouwprojecten op prijsklassen en het aandeel sociale huurwoningen.
Het overgrote deel van de toekomstige woningvoorraad staat er al, en wordt naar tevredenheid bewoond. Nieuwbouw moet dus kwalitatief echt iets toevoegen om overaanbod te voorkomen en doorstroming te bevorderen. Dat geldt niet alleen voor de prijsklasse maar ook voor het woningtype. Daarbij geldt ook een must dat bij nieuwbouw een gedifferentieerd programma wordt gerealiseerd dat aansluit op de bestaande omgeving. Dit alles betekent dat de gemeente Zevenaar nog een forse opgave heeft uit te voeren. De focus ligt vooral in de kern Zevenaar. In de omliggende kernen willen wij maatwerk leveren. Naar verwachting in de periode 2021 tot 2026 worden er ca. 1.200 woningen toegevoegd of zijn in aanbouw. Na 2026 staan er ook nog ruim 500 woningen gepland.

Door vergrijzing zijn aanpassingen nodig om de bestaande woningvoorraad courant te houden. We zetten daarnaast in op levensloopgeschikte nieuwbouw. We kiezen voor een gemêleerde aanpak om te voldoen aan verschuivende kwalitatieve woonbehoeften. Voor veel ouderen biedt een (kleine) aanpassing van de huidige woning namelijk een prima oplossing. De Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek (TNO) classificeert een woning als 'aanpasbaar' als deze aanpassingen mogelijk zijn met een budget tot € 10.000[4]. Deze kosten zijn voor de gemeente (WMO)budget.

LEVENSLOOPBESTENDIGE WONINGEN

TNO HEEFT ONDERZOEK GEDAAN NAAR DE MATE WAARIN BESTAANDE WONINGEN GESCHIKT ZIJN OF MET BEPERKTE MIDDELEN GESCHIKT ZIJN TE MAKEN VOOR MENSEN MET MOBILITEITSBEPERKINGEN DIE NOG WEL DE REGIE OVER HUN LEVEN KUNNEN VOEREN. LEVENSLOOPGESCHIKTE NIEUWBOUW (IN GROEPSVERBAND) IS INGERICHT OP ZO LANG MOGELIJK THUIS BLIJVEN WONEN. DIT GAAT EENZAAMHEID TEGEN, WAT NAAR SCHATTING JAARLIJKS CIRCA € 1.800 SCHEELT AAN ZORGKOSTEN PER HOOFD VAN DE BEVOLKING. NAAR DIT LAATSTE HEEFT DE UNIVERSITEIT MAASTRICHT (UM) ONDERZOEK GEDAAN ONDER BIJNA 350.000 NEDERLANDERS.

OVER EEN 10-JAARSPERIODE KAN HET VOORKOMEN VAN EENZAAMHEID IN PRINCIPE DUS EEN BESPARING OPLEVEREN VAN CIRCA € 18.000.
DIT MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT, SAMEN MET BESPARING VAN DE € 10.000 VOOR HET ALTERNATIEF OP EEN NIEUWBOUWWONING: HET AANPASSEN VAN DE REGULIERE WONING, KAN DE GEMEENTE IN TOTAAL DUS ZO'N € 18.000 PER WONING BESPAREN. DIT BEDRAG ZAL NIET ÉÉN OP ÉÉN IN DE GEMEENTELIJKE BEGROTING ZIJN TERUG TE VINDEN VANWEGE HET OPEN-EINDE KARAKTER VAN DE WMO.

Het hierboven genoemde onderzoek van de UM is te vinden op
https://www.maastrichtuniversity.nl/nl/nieuws/aanpakken-eenzaamheid-drukt-ook-zorgkosten
Met een situationeel grondbeleid leveren we maatwerk per project. Per project is de vergelijking tussen de besparing op de WMO-kosten versus mogelijk lagere grondopbrengsten bijvoorbeeld wezenlijk. Het leveren van maatwerk is ook waardevol en nodig in de huisvesting van bijzondere doelgroepen. Denk bijvoorbeeld aan arbeidsmigranten, woonwagenbewoners, statushouders en woonurgenten. Voor deze doelgroepen kunnen we tijdelijke (modulaire) woningen toevoegen, of tijdelijke huisvesting in bestaande gebouwen realiseren.

4.2.4 Adaptief programmeren

Adaptief programmeren is een aanpak en planningsmethodiek die besluitvormers helpt bij het nemen van beslissingen in complexe omgevingen onder onzekere omstandigheden. Adaptief programmeren speelt flexibel in op actuele ontwikkelingen, en borgt tegelijkertijd lange termijn ambities.

Programmeren gaat niet alleen over de toevoeging van woningen (kwantitatieve behoefte), maar ook over het voorzien in de juiste typen woningen (kwalitatieve behoefte). Door de dubbele vergrijzing (het aandeel 65-plussers neemt toe en daarbinnen neemt het aandeel 80-plussers toe) neemt het aantal en aandeel ouderen in rap tempo toe. Met deze toename verschuift de kwalitatieve woonbehoefte. Er is meer behoefte aan appartementen en nultredenwoningen. Het grootste deel van de toekomstige woningvraag

[4] TNO-onderzoek "Woningvoorraad, woningaanpassingen en langer zelfstandig wonen d.d. 11-11-2016

kan echter worden ingevuld met bestaande, veelal oudere, woningen. Nieuwbouw betreft maar een beperkt deel van de totale opgave op de woningmarkt in Zevenaar. De huidige voorraad, overwegend bestaande uit grondgebonden woningen, is niet voldoende geschikt (te maken) voor de toenemende groep oudere en kleine(re) huishoudens. Complementair toevoegen aan de voorraad gaat daarom steeds vaker om toevoegen van die woningtypen waarvan in de bestaande voorraad nog weinig aanbod is.

Door adaptief te programmeren kunnen we beter inspelen op een verschuivende kwalitatieve behoefte. Hierdoor en door te werken met scenario's voor mogelijke toekomstbeelden is het mogelijk om flexibel te blijven, mee te bewegen met ontwikkelingen en in te spelen op kansen. In plaats van de toekomst vast te leggen en te willen beheersen, is adaptief programmeren meer een werkwijze om het proces te beheersen. Via ontwikkelpaden werken we toe naar het gewenste toekomstbeeld.
Adaptief programmeren past bij de wens uit het coalitieakkoord om de ouderen te ondersteunen bij hun wens om langer thuis te blijven wonen.

4.3 Economie

Economische ontwikkeling en een gezonde economische structuur met voldoende werkgelegenheid voor inwoners van Zevenaar is een belangrijk thema voor onze gemeente. Een gebiedsontwikkeling kan direct én indirect invloed hebben op de werkgelegenheid en economische groei. Bij de uitgifte van kavels en beoordeling van initiatieven wegen we mee in hoeverre een project of bedrijfsactiviteit de toekomstige economische structuur van Zevenaar versterkt, en of de toekomstige werkgelegenheid in lijn ligt met het profiel van Zevenaarders. We zetten Liemers-breed in op de speerpunten logistiek, maakindustrie en de vrijetijdseconomie.

Via het grondbeleid kunnen we de richting beïnvloeden van economische ontwikkelingen in de gemeente Zevenaar. De rol van de gemeente zal afhangen in welke mate de ontwikkeling bijdraagt aan de visies en ambities op het gebied van economie en vrijetijdseconomie. Hoe meer dit aansluit, hoe actiever de rol kan zijn. Zo voeren we bijvoorbeeld een actief grondbeleid voor de ontwikkeling van Businesspark 7Poort. Op dit bedrijventerrein zijn slechts nog enkele kavels te koop. De ontwikkeling op de Spoorallee voor de bouw van Fashion Outlet Zevenaar is in volle gang.
In de Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 staat de uitbreiding van 7Poort (in de vorm van 7PoortII) als zoekgebied bedrijventerrein opgenomen.

In het centrumgebied sturen we op concentratie van het winkelbestand, het bieden van een compleet aanbod en een comfortabele beleving van de ruimte: van place-to-buy naar place-to-be. We willen samen met andere (markt)partijen de vrijetijdseconomie in de gemeente versterken. Doel is om van Zevenaar, en in bredere zin De Liemers, een aantrekkelijke en bekende toeristisch-recreatieve bestemming te maken voor dagjesmensen en verblijfsgasten uit Nederland en Duitsland.

Via het grondbeleid beïnvloeden we de richting van economische ontwikkelingen in het centrum. Met het stellen van sociaal-maatschappelijke voorwaarden bij uitvragen en aanbestedingen en het beoordelen van private initiatieven kunnen we gewenste activiteiten stimuleren of ontmoedigen.

4.4 Infrastructuur

We zien dat verkeersstromen tussen en binnen onze gemeente de afgelopen jaren zijn veranderd en we verwachten dat die in de toekomst zullen blijven veranderen. Veranderingen vragen om aanpassingen en een grotere capaciteit op het wegennet van en naar Zevenaar, met name op het onderliggende wegennet bij de snelweg.

In de afgelopen jaren zijn de Arnhemseweg en de weg Hengelder daarom aangepast[5]. Er komen twee nieuwe aansluitingen op het rijkswegennet: bij de Arnhemseweg (A15) en Zevenaar-Oost (A12). De bestaande aansluiting op de A12 – ter hoogte van de Griethse Poort – komt te vervallen.
Naast verbeteringen voor het autoverkeer investeren we in het vervoer over het spoor. Op het traject Zevenaar-Didam is het spoor verdubbeld. Zo zorgen we dat Zevenaar goed bereikbaar blijft voor inwoners, bezoekers en alle andere reizigers. Indien wij daar noodzaak toe zien, zullen we overgaan tot strategische aankoop van gronden, zodat op (de langere) termijn Zevenaar goed op weg blijft.

[5] Bij het schrijven van dit document was het zgn. tracé-besluit doortrekkingA15/verbreding A12 nog niet onherroepelijk. Vooralsnog bestaat dit voorbehoud dus nog.

4.5 De beleidskeuzes in relatie tot de thema's

Vele wegen leiden naar Rome: daarom is het belangrijk onze rol voorafgaande aan ieder project en iedere locatie transparant en zorgvuldig te bepalen.

BELEIDSKEUZE 2: THEMA'S IN HET GRONDBELEID MEENEMEN BIJ AFWEGING VOOR GEBIEDSONTWIKKELINGEN

Deze beleidskeuze houdt voor grondexploitaties in dat we de genoemde thema's meenemen in de afweging voor een (gebieds)ontwikkeling. Maatschappelijke kosten en opbrengsten die hier uit voortvloeien zetten we af tegen de directe financiële resultaten van een gebiedsontwikkeling. Als gemeente streven we natuurlijk naar optimalisatie binnen projecten. Het financiële aspect is daarbij niet leidend, maar wel een belangrijk onderdeel van het integrale resultaat. Als gemeente zijn we daarbij bereid om risico's te dragen bij specifieke projecten. Deze risico's worden vooraf in kaart gebracht en in de besluitvorming meegewogen.

MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT EN TOTAL-LIFE-CYCLE-BENADERING BIJ PROJECTEN
ALS GEMEENTE VOEREN WE MOGELIJK OOK PROJECTEN UIT MET MAATSCHAPPELIJKE WINST EN FINANCIËLE TEKORTEN. OOK ALS WE NIET RISICODRAGEND ONTWIKKELEN KAN WAARDE WORDEN TOEGEVOEGD. HET MAATSCHAPPELIJK RENDEMENT RECHTVAARDIGT DAN DERGELIJKE INVESTERINGEN.

Thema's in het grondbeleid wegen mee bij de uitgifte van gemeentegrond en bij initiatieven van derden
Bij de uitgifte van gemeentegrond bepalen we als gemeente de selectiemethode. Ook de opgave binnen het maatschappelijk rendement – op basis van de thema's in het grondbeleid – bepalen we per locatie en project. We kiezen de beste selectiemethode, rekening houdend met het vooraf geformuleerde gewenste integrale resultaat. Daarbij kijken we naar maatschappelijk en financieel rendement, zowel op korte als lange termijn. Voor iedere locatie of project wordt het rendement getoetst aan de thema's in het grondbeleid.

De weging van de thema's in het grondbeleid verschillen per project. In het kader van transparantie wordt dit voorafgaand aan een selectieprocedure gecommuniceerd. Selectieprocedures blijken echter soms kostbaar en tijdrovend te zijn. Om te garanderen dat ook kleinere marktpartijen, inwonersgroepen en andere particuliere actoren kunnen meedingen in voor hen interessante projecten zoeken we als gemeente naar innovatieve selectiemethoden (zoals prijsvragen, tenders met innovatieve of uitdagende kaders en nieuwe samenwerkingsvormen).

We beoordelen initiatieven van derden, waarbij een ondergrens geldt van meer dan 20 woningen of één hectare bedrijventerrein, met een maatschappelijke kosten-batenanalyse volgens de 'total-life-cycle' benadering. Projecten worden, naast ruimtelijke/ landschappelijke inpasbaarheid, beoordeeld op zowel financieel als maatschappelijk rendement. Op die manier nemen we ook indirecte positieve en negatieve effecten van een ontwikkeling mee in ons waardeoordeel. We hebben daarbij in de eerste plaats een faciliterende rol. Met inachtneming van de hierboven genoemde ondergrenzen is het aan initiatiefnemers zelf om bij aanvragen te vermelden hoe zij de financiële en maatschappelijke aspecten meenemen, zowel op korte als lange termijn (denk hierbij aan duurzaamheidseisen e.d.).

We hanteren, afhankelijk van het thema, verschillende rendementen, financiën en (grond)opbrengsten. Bij de uitgifte van gemeentelijke grond hanteren we – grond bestemd voor sociale huur daargelaten – in principe marktconforme functionele grondprijzen. Dit betekent dat gemeente Zevenaar een prijs hanteert

die afhankelijk is van functie en gebruik. We denken echter graag mee over de betaalbaarheid van ontwikkelingen, zeker als die vanwege de te verwachten maatschappelijke meerwaarde, bijdragen aan het totale integrale rendement.

Voor projecten zetten we altijd het financieel rendement af tegen het maatschappelijk rendement. Dit rendement meten we over de totale levenscyclus van dat wat gerealiseerd wordt. We werpen hiermee een brede blik op gebiedsontwikkelingen, waarbij we ook de effecten op lange termijn meenemen. Denk bijvoorbeeld aan lange termijn toenames in beheer en onderhoud van (openbare) ruimten, de fysieke en mentale gezondheid van inwoners, duurzaamheid, werkgelegenheid of de toekomstige economische levensvatbaarheid van Zevenaar. Het gaat dus niet alleen om het directe economische resultaat in de grondexploitatie. Een mogelijke bijdrage aan het maatschappelijk rendement, bijvoorbeeld door eindgebruikers, nemen we ook mee in de total-life-cycle-benadering. Grotere investeringen voorafgaande aan een ontwikkeling zijn daarom mogelijk wenselijk als daarmee bijvoorbeeld op lange termijn kosten worden bespaard. Voorbeelden zijn investeringen in verduurzaming, klimaatadaptatie of levensloopgeschiktheid.

We dragen vanwege onze publiekrechtelijke taak altijd enige verantwoordelijkheid voor het kostenverhaal, en voor het rekenen van leges bij nieuwe ontwikkelingen. Ten aanzien van het kostenverhaal zijn we gebonden aan wettelijke kaders terwijl voor het innen van leges onze legesverordening leidend is. Denk bijvoorbeeld aan plankosten, planschade en de kosten verbonden aan het verlenen van de omgevingsvergunning. Als we betrokken zijn, sturen we bij een actief grondbeleid op de cashflow, risicomanagement en de grondexploitatie. Bij een faciliterende rol geven we richting via anterieure overeenkomsten met waarborgzekerheden en sturen we, waar gemeentelijke kosten worden gemaakt op het budget.

Toepassen van nieuwe regelgeving zoals de Omgevingswet
Het gemeentelijke grondbeleid en dat voor gebiedsontwikkeling is onderworpen aan wetgeving zoals de Onteigeningswet, de Wet Voorkeursrecht gemeenten en de afdeling grondexploitatie van de Wro. Ook is in maart 2020 – in aanvulling op de Omgevingswet- de Aanvullingswet Grondeigendom aangenomen. Deze wet vereenvoudigt een deel van de bestaande instrumenten voor grondbeleid en brengt deze samen in het stelsel van het omgevingsrecht. Het gaat daarbij om instrumenten om in te grijpen in het eigendomsrecht van de grond, zoals voorkeursrecht, onteigening, herverkaveling en kavelruil in landelijk gebied. Ook faciliteert het wetsvoorstel (vrijwillige) kavelruil in stedelijk gebied. Via de Aanvullingswet Grondeigendom worden verder een aantal verbeterpunten aangebracht in de bestaande regeling voor het kostenverhaal, met als doel deze eenvoudiger en flexibeler te maken.

We maken de Zevenaarse thema's in het grondbeleid kenbaar in de nog op te stellen Omgevingsvisie. In het onderliggende Omgevingsplan vertalen we deze thema's naar een collectief van regels en (open) normen. Om ontwikkelingen te kunnen toetsen aan deze regels en normen introduceren we meetinstrumenten en meetbare opgaven in de Omgevingsvisie. Ook op het gebied van staatssteunbeoordeling, aanbesteding en verslaggevingsregels zijn er wetswijzigingen en/of is er jurisprudentie.
In hoeverre we aan de - in deze voorliggende nota genoemde- thema's meetinstrumenten en/of meetbare opgaven kunnen/willen opnemen, is op dit moment nog niet duidelijk. Dit wordt in het proces rond de Omgevingsvisie verder bekeken. Waar nodig worden de thema's in het grondbeleid nog aangescherpt, aangevuld en of/aangepast aan de hand van de thema's in de Omgevingsvisie.
De komende tijd moet duidelijk worden hoe de interactie tussen beleid waarin integraal waardedenken centraal staat en geldende regelgeving (zoals het Besluit begroting en verantwoording) verloopt. Wij

moeten helder voor ogen hebben wanneer actieve grondpolitiek overgaat in een grondexploitatie, en wanneer juist sprake is van een strategisch belang voor de gemeente-balans.

De Omgevingsvisie wordt in de loop van 2022 aan de raad ter vaststelling voorgelegd.

5 Financiële kaders

5.1 Waardering

De commissie Besluit begroting en verantwoording (hierna: BVV) heeft in haar notities "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" en "Vastgoed" omschreven hoe gronden gewaardeerd moeten worden, welke kosten geactiveerd mogen worden en hoe tekorten en risico's afgedekt moeten worden. Leidend daarbij is of de grond in transitie is of gaat, of wat de toekomstige bestemming wordt. In die zin hebben we weinig beleidsvrijheid en zijn we gehouden aan de regelgeving.

5.2 Grondexploitaties

Uit de grondexploitatieberekening blijkt of alle investeringen terugverdiend kunnen worden en of er winst wordt verwacht. De eindwaarde van een project staat gelijk aan de opbrengsten minus de kosten gedurende de gehele looptijd. Is de eindwaarde negatief, dan wordt een verliesvoorziening getroffen om het toekomstige verwachte verlies te dekken.
Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van een grondexploitatie. De commissie BBV schrijft in dat geval voor dat tussentijds winst genomen moet worden conform de 'percentage of completion' methode (POC-methode). Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie genomen).

Alvorens hiertoe wordt overgegaan worden de projectspecifieke risico's in kaart gebracht en betrokken bij de deze tussentijdse winstneming. Deze winstneming wordt met de hoogte van de gekwantificeerde projectspecifieke risico's gecorrigeerd. Het gaat bij het bepalen van de risico's uitdrukkelijk niet om de risico's ten aanzien van (macro) ontwikkelingen voor de totale grondexploitatie zoals verwachtingen op het gebied van economische groei of de vastgoedmarkt in zijn algemeenheid (conjunctuurrisico's). Het gaat ook niet om risico's die samenhangen met mogelijke toekomstige programmatische aanpassingen van grondexploitaties waarover de gemeenteraad nog moet besluiten.

Bij de start van een nieuwe ontwikkeling, waarbij de gemeente een grondpositie heeft dan wel gaat innemen, wordt de grondexploitatieberekening ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Als het verwachte resultaat negatief is zal het voorstel altijd voorzien zijn van een dekkingsvoorstel, en een onderbouwing van het maatschappelijk rendement. Wat onder dit maatschappelijk rendement wordt verstaan, wordt door middel van voorbeelden verduidelijkt in § 3.1.

De grondexploitaties worden minimaal één keer per jaar bijgesteld. Dat wil zeggen dat jaarlijks beoordeeld wordt of de verwachte investeringen en opbrengsten van een project gedurende de gehele looptijd juist

zijn ingeschat. De grondexploitatieberekening wordt bijgesteld indien zich gedurende het jaar nieuwe feiten voordoen, met substantiële wijzigingen tot gevolg. Noodzakelijk geachte investeringen en opbrengsten worden bij de begroting als benodigd budget voorgelegd aan de gemeenteraad. In voorkomende gevallen worden deze budgetten bijgesteld in tussenrapportages. Bij de jaarrekening wordt een verantwoording van de behaalde resultaten gepresenteerd. We hanteren een uniforme aanpak voor wat betreft risicomanagement bij ruimtelijke projecten. De risico's worden minimaal één keer per jaar geïnventariseerd middels een kwalitatieve analyse. Waar mogelijk worden de risico's gereduceerd door het treffen van beheersmaatregelen. De resterende risico's worden berekend middels een kwantitatieve analyse en vastgelegd. Met deze informatie kan de projectleider de directie en het bestuur juist informeren over de bestaande risico's binnen projecten.

Het risicoprofiel van de grondexploitaties vormt – samen met de andere gemeente-brede risico's – de noodzakelijke omvang van de benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit wordt aangevuld met winsten uit grondexploitaties en vrijval uit de verliesvoorzieningen van de grondexploitaties. Op basis van de Nota reserves en voorzieningen 2018 (vastgesteld op 19-12-2018) worden deze resultaten via resultaatsbestemming toegevoegd aan de Algemene reserve, tenzij hiertoe bij resultaatsbestemming in het kader van de jaarstukken anders wordt besloten.
De Algemene reserve is, conform dezelfde Nota reserves en voorzieningen, onder meer bedoeld om risico's af te dekken.

EVENTUELE TEKORTEN VOOR PROJECTEN WORDEN AFGEDEKT VIA EEN VERLIESVOORZIENING OP NETTO CONTANTE WAARDE.
WE BRENGEN MINIMAAL ÉÉN KEER PER JAAR DE RISICO'S VOOR RUIMTELIJKE PROJECTEN KWALITATIEF EN KWANTITATIEF IN BEELD, DOOR HET TREFFEN VAN BEHEERSMAATREGELEN EN DOOR DE TOETSING AAN DE WEERSTANDSCAPACITEIT.

5.3 Bevoegdheid college

Het college is op grond van artikel 160 Gemeentewet bevoegd tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen (transacties onroerend goed, sluiten van exploitatieovereenkomsten, publiek-private samenwerkingsovereenkomsten). In artikel 171, eerste lid, van de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester (als rechtspersoon) de gemeente in en buiten rechte vertegenwoordigt. Daaronder valt het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen waartoe het college besluit. Het college dient de raad in staat te stellen om zijn wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Met betrekking tot de aan- en verkoop van gronden wordt aansluiting gezocht bij de gemeentelijke mandatenregeling welke periodiek wordt geactualiseerd

5.4 Balansverschuivingen

Met veranderingen in de bestemming van grond verandert ook de verantwoording op de balans. De commissie BBV heeft regels opgesteld voor deze zogenoemde balansverschuivingen. Gronden worden te allen tijde verschoven tegen boekwaarde. De boekwaarde is echter niet altijd een-twee-drie te herleiden. In dat geval zijn er regels om de boekwaarde te bepalen. Wanneer een grondexploitatie is afgerond bestaat deze uit bouwrijpe grond en openbaar gebied. De opbrengsten van de bouwkavels dekken in principe de kosten van de inrichting van het openbaar gebied. Daarmee is de boekwaarde van de grondexploitaties het totaal van bouwkavels. Openbaar gebied heeft in deze geen boekwaarde. Het

openbaar gebied wordt wanneer een grondexploitatie klaar is dan ook "om niet" overgedragen en wordt ook niet opgenomen in de materiële vaste activa. Zodra de transitie van de grond zo goed als afgerond is maar nog niet alles is verkocht kan de grondexploitatie worden afgesloten maar de resterende kavels blijven – conform huidige regelgeving- verantwoord onder de voorraden. De waarde van de kavels is dan als volgt:

Waarde kavel = Kaveloppervlak (in hectare) (Totale boekwaarde grondexploitatie (in euro's) / (Totaal onverkochte hectares)*

Gronden die onder de materiele vaste activa gepresenteerd worden en waarvan besloten is dat zij verkocht gaan worden, verschuiven naar de voorraad.

5.5 Verantwoording en bijsturing via P & C-cyclus

Overeenkomstig artikel 9, lid 2 van het BBV provincies en gemeenten dient een paragraaf grondbeleid deel uit te maken van de programmabegroting en het jaarverslag van de gemeente. Transparantie van het grondbeleid is om twee redenen van belang. In de eerste plaats vanwege het financiële belang voor zowel de gemeente als haar partners/ de andere partijen op de grondmarkt en de risico's en in de tweede plaats vanwege de relatie tot de doelstellingen zoals aangegeven in onze programma's zoals bijvoorbeeld Wonen, Zorg, Recreatie of Economie. Door hier meer inzicht in te geven wordt duidelijk waarom de gemeente Zevenaar wel of niet actief betrokken is in specifieke situaties.
De geprognosticeerde resultaten van de gemeentelijke grondexploitaties worden jaarlijks per 1 januari herzien. Daarna worden deze verwerkt in de Uitvoeringsrapportage grondexploitaties die door de raad worden vastgesteld. De financiële effecten worden verwerkt in de door de raad vastgestelde jaarrekening van het voorafgaande jaar.

Voor de verliesgevende grondexploitaties wordt, conform de voorschriften van het BBV, een verliesvoorziening getroffen. De raad bepaalt uit hoofde van zijn budgetrecht (meestal bij de vaststelling van de jaarrekening) de bestemming van eventueel vrijgevallen verliezen dan wel de dekking van een noodzakelijke aanvulling van de verliesvoorziening.
Omdat een verliesvoorziening wordt bepaald op basis van de Netto Contante Waarde van het resultaat van een grondexploitatie (zoals bepaald in de Financiële verordening 2021) heeft de vorming dan wel een vrijval van deze verliesvoorziening een effect op de meerjarenbegroting. Aan deze verliesvoorziening dient immers jaarlijks rente te worden toegevoegd. Deze toevoeging komt ten laste van de begroting. Een vrijval van de verliesvoorziening betekent een lagere toevoeging van rente en heeft dus een gunstig effect op de begroting.

De Paragraaf Weerstandsvermogen van de Meerjarenbegroting verschaft inzicht in de verhouding van de grondexploitatie-risico's in relatie tot het gemeentebrede risicoprofiel.

5.6 Bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen

Via de Wet ruimtelijke ordening (Wro) – en vanaf 1 januari 2022 via de Omgevingswet – kunnen gemeenten een bijdrage vragen voor bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen aan initiatiefnemers. De Structuurvisie 2025 (vastgesteld op 11 december 2013) en de Omgevingsvisie Rijnwaarden zijn de nieuwe basis voor het in rekening brengen van een (financiële) bijdrage voor bovenwijkse voorzieningen. Voor het verhalen van de bijdrage voor Bovenwijkse voorzieningen gelden de volgende criteria:

- Het exploitatiegebied heeft profijt van de betreffende voorzieningen.

- Er wordt aangetoond dat de voorzieningen toerekenbaar zijn aan het exploitatiegebied (causaliteit).
- Er wordt aangegeven in welke mate de kosten van de voorzieningen ten laste kunnen worden gebracht van het exploitatiegebied (proportionaliteit).

Om kosten van ruimtelijke ontwikkelingen te verhalen op derden hoeft niet aan de drie hierboven vermelde criteria profijt, causaliteit en proportionaliteit te zijn voldaan. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten wel zijn onderbouwd in de structuurvisie, en de bijdrage moet gebaseerd zijn op een overeenkomst.

De commissie BBV beveelt aan om de wijze waarop met de toerekening van bovenwijkse voorzieningen wordt omgegaan, vast te leggen in de paragraaf grondbeleid, een Nota Grondbeleid of de financiële verordening ex artikel 212 Gw. Om aan deze aanbeveling tegemoet te komen is het college momenteel bezig om een Nota Kostenverhaal op te stellen. In deze nota wordt ook vastgelegd hoe wordt omgegaan met het kostenverhaal indien er sprake is van ruimtelijke ontwikkelingen.

5.7 Grondprijsbeleid

Voor het bepalen van de hoogte van de prijs van bouwgrond hanteren we een functioneel en marktconform grondprijsniveau. De grondprijs is hiermee afhankelijk gesteld van de functie waarvoor een perceel grond door de afnemer wordt aangekocht. Uitgangspunt is verder dat de grond tegen een marktconforme verkoopprijs wordt verkocht, zodat we een reële marktprijs ontvangen en vermeden wordt dat de afnemer van de grond wordt gesubsidieerd. Daarbij spelen ook het voorkomen van (verboden) staatssteun en de gedragsregels uit de Wet Markt en Overheid een belangrijke rol. Voor het bepalen van de hoogte van de grondprijzen worden onderstaande vijf methoden het vaakst toegepast in Nederland:

1 Comparatieve methode
Deze methode leidt de waarde van de grond af uit vergelijkbare gerealiseerde transacties. De waarde wordt gecorrigeerd voor eventuele verschillen die zich voordoen met de referentielocatie. Het voordeel van deze methode is de eenvoud en toepasbaarheid, maar het nadeel is dat er vaak een gebrek is aan kwalitatief goed vergelijkingstransacties. De comparatieve methode wordt veelal gebruikt om te verifiëren of bepaling met behulp van een andere methode een acceptabele uitkomst geeft.

2 Kostprijsmethode
De kostprijs is een optelling van alle productiekosten die we als gemeente maken (verwerving, bouw- en woonrijp maken en plankosten). Omdat deze vrijwel nooit een goede afspiegeling is van de marktconforme prijs, wordt deze methode in beginsel niet gehanteerd. Hantering van deze methode wordt gehanteerd om te bepalen of de marktconforme prijs niet onder het kostprijsniveau is gedaald. Daarmee kan dan de afweging worden gemaakt of productie van deze bouwgrond onder het kostprijsniveau wenselijk is.

3 Residuele waardemethode
Met deze methode wordt de waarde van de grond afgeleid van de opbrengsten en kosten van de op die bestemming te realiseren ontwikkeling. De residuele grondwaarde is het verschil tussen de commerciële verkoop- of beleggingswaarde van het op de grond te realiseren vastgoed en de bouw- en bijkomende kosten inclusief btw.

4 Grondquote / grondcurve

Met de ervaringen van de residuele methode kan de grondprijs als percentage van de v.o.n.- prijs (vrij op naam prijs) van de projectmatige woningen worden uitgedrukt. Dit percentage kan variëren naarmate de v.o.n. prijs stijgt. Deze genormeerde residuele waardemethode wordt vertaald in een grondcurve. Afspraken over de kwaliteit van het vastgoed blijven noodzakelijk in het contractvorming proces.

5 Vaste vierkantemeterprijs of vaste kavelprijs
Hierbij wordt een vast bedrag per m² bouwgrond of kavel gehanteerd. Indien gewenst kan een verschillende m² prijs gehanteerd worden bij verschillende prijscategorieën, locaties of kavelgrootte. Voor sociale huur en koop wordt gewerkt met een vaste kavelprijs welke in de gemeentelijke grondprijsbrief wordt vastgesteld en onderbouwd.

De onderbouwing van de grondprijzen vindt u terug in de nota. Deze leggen we jaarlijks door een vertrouwelijke onderbouwing voor aan het college. De in het grondprijsbeleid vastgelegde tarieven worden toegepast in alle overeenkomsten die betrekking hebben op kavels en losse grondstroken. Voor transacties waarvan (een deel van) de levering plaats vindt buiten het tijdvak van het vigerende grondprijsbeleid zal de waardestijging worden gecompenseerd door een in de overeenkomst opgenomen rentebepaling, dan wel door de toepassing van een indexering. Indien het niet mogelijk blijkt om een specifieke kavel binnen de kaders van het grondprijsbeleid te verkopen, dan wordt dit gemotiveerd ter besluitvorming aan het college voorgelegd.

UITGIFTE VAN BOUWGROND
DE UITGIFTE VAN BOUWGROND GESCHIEDT – GROND VOOR SOCIALE WONINGBOUW DAARGELATEN – TEGEN MARKTCONFORME GRONDPRIJZEN GEBASEERD OP DE BEOOGDE FUNCTIE VAN DE UIT TE GEVEN BOUWGRONDEN. DE GRONDPRIJZEN ZIJN BEPAALD MET DE RESIDUELE GRONDWAARDEMETHODE EN BETREFFEN BOUWRIJPE GROND.
JAARLIJKS GEVEN BURGEMEESTER & WETHOUDERS INZICHT IN DE TE HANTEREN METHODEN EN PRIJZEN IN DE GRONDPRIJZENNOTA, WAARBIJ TEVENS REKENING WORDT GEHOUDEN MET EUROPESE WET- EN REGELGEVING. AFWIJKINGEN VAN HET GRONDPRIJSBELEID ZIJN VOORBEHOUDEN AAN HET COLLEGE MITS DEZE VALLEN BINNEN DE KADERS VAN DE DESBETREFFENDE VASTGESTELDE GRONDEXPLOITATIE.

5.8 Snippergroen- en reststrokenbeleid en verjaring van grondeigendom

Voor snippergroen en reststroken verwijzen wij naar het gemeentelijke groenbeleid, met kenmerk Z/19/330403/INT/19/927837. De (vermeende) verjaring van gemeentelijke grondeigendom wordt per casus separaat beoordeeld en behandeld. Verder volgt de gemeente de nieuwste inzichten over verjaring uit de rechtspraak en wetgeving.

Bijlage A: Samenhang beleid

In deze bijlage staat een lijst (niet uitputtend) met beleid dat sterk samenhangt met het grondbeleid en/of belangrijke ruimteclaims binnen het Zevenaarse grondgebied.

- Omgevingsvisie (wordt nog opgesteld)
- Ambitiedocument Entree Hengelder)
- Centrumvisie Zevenaar
- De Zevenaarse economische agenda (nog niet vastgesteld)
- De economische visie De Liemers
- Regionale Energie Strategie Arnhem-Nijmegen (nog niet vastgesteld)
- Integraal Accommodatieplan
- Nota kostenverhaal (nog niet vastgesteld)
- Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030
- Woondeal
- Woonvisie Gelders Eiland
- Woonvisie Zevenaar (nog niet vastgesteld)
- Economische Agenda Zevenaar
- Routekaart Verduurzamen maatschappelijk vastgoed (nog niet vastgesteld)
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)
- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030
- (Intergemeentelijke) Structuurvisie Rivierklimaatpark IJsselpoort
- Grondprijsbrief gemeente Zevenaar 2020 (wordt jaarlijks geactualiseerd)
- Beleidsregels uitgifte groenstroken

Bijlage B: Samenwerking

De meest voorkomende vormen van Publiek-Private Samenwerkingsvormen (PPS-constructies) zijn:

- PPS – concessiemodel;
- PPS – coalitiemodel (bouwclaim);
- PPS – alliantiemodel (joint venture).

Ad 1 Concessiemodel

De gemeente neemt het initiatief, maar betrekt marktpartijen al in een vroeg stadium van de gebiedsontwikkeling. De gemeente regisseert de aanbesteding, en samen met de marktpartijen wordt het projectresultaat bepaald, bijvoorbeeld met het stedenbouwkundig programma van eisen of kwaliteitsnormen voor groen of openbaar gebied. Met het concessiemodel voeren marktpartijen de gebiedsontwikkeling zoveel mogelijk zelf uit.

Ad 2 Coalitiemodel (bouwclaim)

Al vooraf verdelen de gemeente en ontwikkelaars de werkzaamheden, verantwoordelijkheden, de zeggenschap en de risico's. Deze verdeling wordt vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst (SOK). Bij de bouwclaim zijn grondposities in eigendom van marktpartijen. Zij dragen deze grondposities over aan de gemeente die op haar beurt de grondexploitatie voert. Overdracht gebeurt vaak tegen lagere prijs dan de actuele marktwaarde. Marktpartijen zijn namelijk doorgaans niet geïnteresseerd in sec de grondexploitatie, voor zover dit überhaupt mogelijk is op basis van de aanbestedingsregels. Met een korting op de marktwaarde 'kopen' de marktpartijen ontwikkelrechten ofwel bouwclaims. Deze rechten hebben betrekking op aantallen te realiseren woningen, op de locatie zelf, en mogelijk ook deels op locaties elders.

Ad 3 Alliantiemodel (joint venture)

De gemeente en de markt werken gezamenlijk aan de ontwikkeling van voorzieningen, de bouw, exploitatie en beheer. Zij accepteren samen risico's voor wat betreft kosten en opbrengsten. Werkzaamheden, verantwoordelijkheden, zeggenschap en risico's worden gelijkmatig gedragen. Ze worden overgedragen aan een losstaande projectorganisatie of joint venture, waar de gemeente en marktpartijen gezamenlijk aan deelnemen. In dit model hebben partijen een gezamenlijk ontwikkelingsbelang.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2471
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	12
Omschrijving	HAMERSTUK Z/18/314595 Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein.

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

tbv raadsvergadering 7 juli 2021

*Z04DC5EA987
*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein RVS
Zaaknummer	Z/18/314595
Documentnummer	INT/21/1029423
Portefeuillehouder	Hans Winters
Portefeuille	Openbare Ruimte
Behandelend ambtenaar/afdeling	Sjoerd de Haas
Telefoon	
E-mail	s.dehaas@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op 5 juli 2018 is de Kadernota 2018-2022 vastgesteld door de gemeenteraad, waarin krediet is opgenomen voor de herinrichting van het Raadhuisplan. Met voorliggend raadsvoorstel wordt de gemeenteraad gevraagd op basis van het definitief ontwerp met kostenraming het uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen, zodat de uitvoering ter hand kan worden genomen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. in te stemmen met het definitief herinrichtingsontwerp van het Raadhuisplein;
2. kennis te nemen van de ontvangen suggesties na de gegeven presentatie van het concept herinrichtingsontwerp en de wijze waarop met de suggesties is omgegaan;
3. het uitvoeringskrediet van € 650.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsfase.

3. Waarom naar de raad

In de Kadernota 2018-2022 heeft u middelen gereserveerd voor de herinrichting van het Raadhuisplein. U bent het bevoegde orgaan deze middelen beschikbaar te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Vrijgeven van het gereserveerde krediet om de uitvoering te kunnen starten van de opwaardering van de openbare ruimte Raadhuisplein, zo spoedig mogelijk aansluitend op de oplevering van het Oude Raadhuys.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. en 1.2. Participatietraject afgerond en herinrichtingsontwerp is gereed.

Op 24 oktober 2018 heeft de gemeenteraad met het beschikbaar stellen van een krediet besloten om het participatietraject te starten en te komen tot een definitief ontwerp met kostenraming voor de herinrichting van het Raadhuisplein.
Het participatietraject is in 2019 gestart. Tijdens twee bijeenkomsten met inwoners, gebruikers van het plein en ondernemers, alsmede individuele gesprekken met diverse belanghebbenden, zijn de wensen voor de herinrichting verzameld. Op basis van deze wensen – daar waar breed gedragen- en het Inspiratiedocument, door u in april 2018 ter kennisgeving aangenomen, is een concept herinrichtingsplan opgesteld door Buro Lubbers.

Op 25 januari 2017 is er een motie door de Raad aangenomen om de mogelijkheden en de kosten van een (semi-)permanente overkapping van het Raadhuisplein te onderzoek. In februari 2020 bent u middels een raadsinformatiebrief in kennis gesteld dat het College heeft besloten om de overkapping van het Raadhuisplein geen onderdeel te laten uitmaken van het herinrichtingsponwerp.
Het concept ontwerp is op 18 juni 2020 online gepresenteerd. Naar aanleiding hiervan zijn suggesties op de plannen ontvangen en onderverdeeld in twee categorieën:

1. Suggesties die worden meegenomen in de uitwerking naar het definitief ontwerp;
2. Suggesties die niet worden meegenomen in de technische uitwerking.

Kortheidshalve verwijzen wij u naar bijlage 1 voor de ontvangen suggesties met verdeling over de twee categorieën, inclusief een beknopte onderbouwing.
Naar aanleiding van ontvangen suggesties van de Commissie Erfgoed op het gepresenteerde concept ontwerp, heeft er nog nader overleg plaatsgevonden met de commissie. Dit heeft geleid tot een definitief herinrichtingsontwerp, waarbij de historische context van het plein sterker is belicht. Het advies van de Commissie Erfgoed op het definitieve ontwerp is toegevoegd in bijlage 2. Met het boven- en ondergrondse ontwerp is specifiek aandacht besteed aan de ruimtebehoefte en gewenste technische installaties voor de markt en de stichting Muziekstad.
1.3. Krediet beschikbaar stellen voor de uitvoering van het ontwerp.
Het participatietraject is daarmee afgerond. Het definitief ontwerp inclusief kostenraming en een werkschrift voor de totstandkoming van het ontwerp is gereed, toegevoegd in bijlage 3. Wij stellen daarom voor het uitvoeringskrediet van € 650.000,- beschikbaar te stellen om de technische detailuitwerking en de uitvoering ter hand te kunnen nemen.
Note: het Raadhuisplein kent een hoge archeologische waarde. Daar waar ondergrondse voorzieningen worden gerealiseerd, kunnen archeologische vondsten worden aangetroffen. Dit kan leiden tot extra kosten en vertraging in de uitvoering.

Alternatieven
Het alternatief is dat het uitvoeringskrediet nu niet beschikbaar wordt gesteld. De technische detailuitwerking gevolgd door de aanbesteding kan dan niet opgestart worden. De uitvoering van de herinrichting zal daarmee verschuiven naar een later moment in 2022 en niet meer aansluitend plaatsvinden op de herontwikkeling van het Oude Raadhuys.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Met het uitvoeringskrediet kan gestart worden met de technische detailuitwerking van het definitief ontwerp en kan de aanbesteding worden gestart. Een nadere evaluatie is niet nodig.

7. Communicatie
Via de gemeentelijke site is het herinrichtingsontwerp gedeeld zodat alle belangstellenden vroegtijdig inzicht hebben in het ontwerp. Voor de start van de uitvoering zullen de omwonenden, ondernemers rond het plein en gebruikers van het plein worden geïnformeerd over de start en de duur van de werkzaamheden en de bereikbaarheid. Via de gemeentelijke site zal deze informatie voor een breder publiek tevens kenbaar worden gemaakt.

8. Kosten, baten en dekking
Op 5 juli 2018 is de Kadernota 2018-2022 vastgesteld door de gemeenteraad. Onder 3.2 Bruisend maken centrum Zevenaar is een krediet opgenomen van € 690.000 voor de herinrichting van het Raadhuisplein. Op 24 oktober 2018 heeft de gemeenteraad hiervan € 40.000,- krediet beschikbaar gesteld om het participatietraject te starten en te komen tot een definitief ontwerp met kostenraming. Voor de uitvoeringsfase vragen wij u om het krediet van € 650.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsfase.

9. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1. INT/21/1030579 Bijlage 1 Lijst met suggesties online presentatie
2. INT/21/1030581 Bijlage 2 Reactie erfgoedcommissie
3. INT/21/1030582 Bijlage 3 Ontwerp DO kostenraming

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Beschikbaar stellen krediet herinrichting Raadhuisplein RVS
Zaaknummer	Z/18/314595
Documentnummer	INT/21/1029423

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

- op 5 juli 2018 de Kadernota 2018-2022 is vastgesteld door de gemeenteraad;
- met de gemeenteraad de afspraak is gemaakt dat investeringen in het kader van grote projecten aan de gemeenteraad worden voorgelegd middels concrete voorstellen;
- voorliggend voorstel ziet op het uitvoeren van de herinrichting van het Raadhuisplein met bijbehorende investeringen;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 189 van de Gemeentewet

besluit:

1. in te stemmen met het definitief herinrichtingsontwerp van het Raadhuisplein;
2. kennis te nemen van de ontvangen suggesties na de gegeven presentatie van het concept herinrichtingsontwerp en de wijze waarop met de suggesties is omgegaan;
3. het uitvoeringskrediet van € 650.000,- beschikbaar te stellen voor de uitvoeringsfase.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

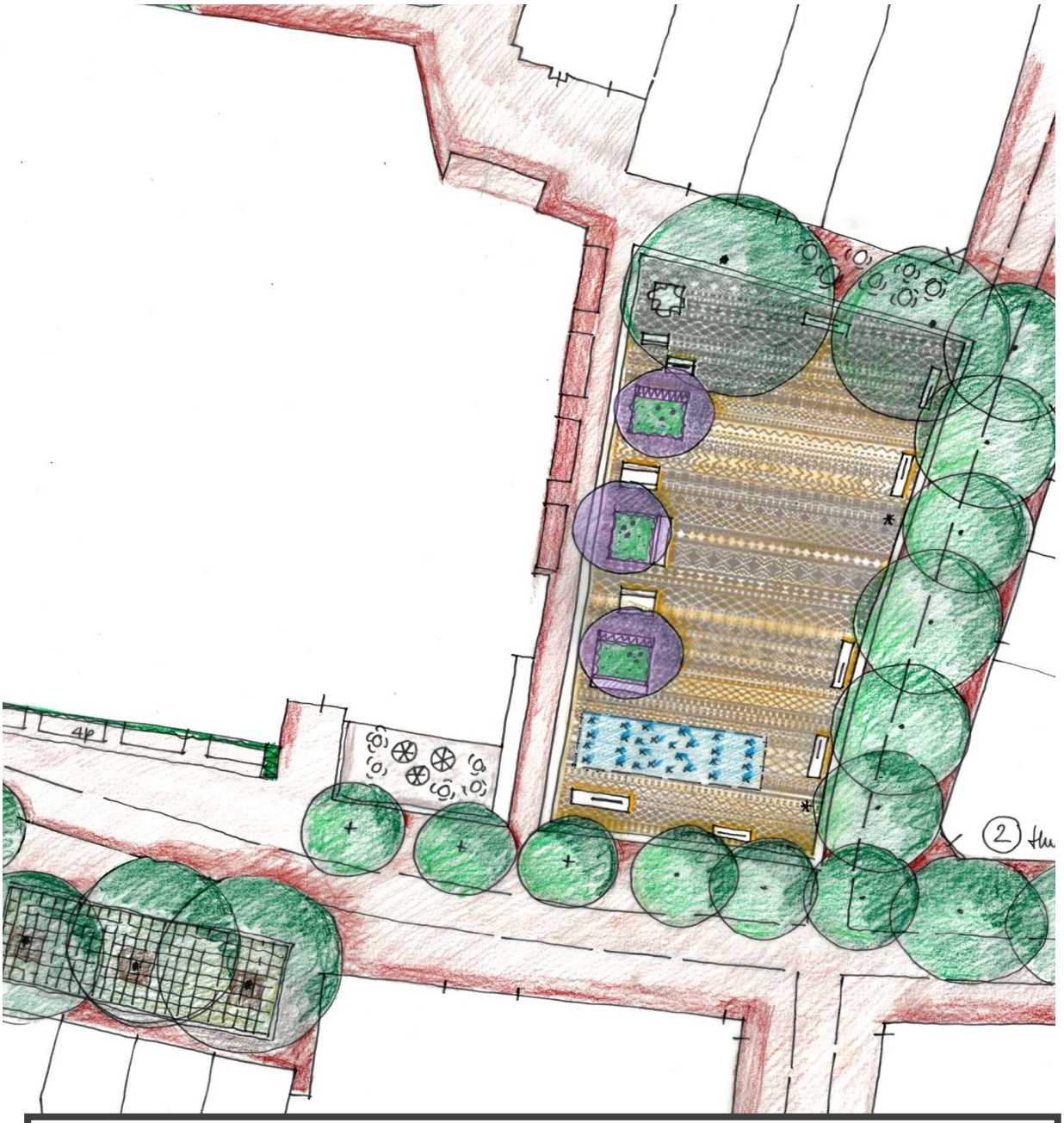

Schetsontwerp

online gepresenteerd dd. 18 juni 2020

Raadhuisplein te Zevenaar

Ingekomen suggesties n.a.v. online presentatie 18 juni 2020

Categorie 1: Suggestie wordt meegenomen in de uitwerking
Categorie 2: Suggestie wordt niet meegenomen in de uitwerking

Nr	Suggestie	Ingediend door	Categorie	Onderbouwing
Monument				
1	De vier Tamboers plaatsen in het midden van het kruispunt (historische plek) - prominenten plek [red. kruising Arnhemseweg - Grietsestraat)	Een bewoner	1	Bij het voorstel tot verplaatsing van het monument is de historisch context onderbelicht. De locatie van het monument wordt in het licht van de binnengekomen reacties heroverwogen.
2	Omstreeks 2015 gestart om duidelijkheid te geven waarvoor het monument staat. Destijds is een ontwerp gemaakt van natuurstenen banden in een zeskant met een tekst die duidelijk verwijst naar de oorlog en oorlogsslachtoffers WO II. Gezien de voorziene herinrichting van het plein is gekozen voor een tijdelijke oplossing met een plaquette. Verzoek is de natuursteenbanden nu wel in het ontwerp mee te nemen.	Commissie 4/5mei	1	De natuurstenen banden worden meegenomen in het totale ontwerp. Met de initiatiefnemers wordt hierover nader in overleg getreden over de exacte vormgeving. De kosten voor het realiseren en aanbrengen van de banden worden specifiek inzichtelijk gemaakt in de kostenraming die ter besluitvorming aan de Raad wordt voorgelegd.
3	De vier Tamboers behouden op de huidige plek	- Ondernemers aan het Raadhuisplein - Bewoners Stadspoort	1	Bij het voorstel tot verplaatsing van het monument is de historisch context onderbelicht. De locatie van het monument wordt in het licht van de binnengekomen reacties heroverwogen.
4	Gesprek aangaan de erfgenamen van de kunstenaar in geval van verplaatsing monument 4 tamboers		1	Bij het voorstel tot verplaatsing van het monument is de historisch context onderbelicht. De locatie van het monument wordt in het licht van de binnengekomen reacties heroverwogen.
5	Het monument "de 4 Tamboers" is wat oneerbiedig weggestopt in de hoek. Wij stellen voor deze te laten staan in combinatie met het fontein kunstwerk. Een andere mogelijkheid is het monument te plaatsen in het voorterrein van ons nieuwe gemeentehuis.	Burger Initiatief Raadhuisplein	1	Bij het voorstel tot verplaatsing van het monument is de historisch context onderbelicht. De locatie van het monument wordt in het licht van de binnengekomen reacties heroverwogen. Het monument zal wel op het Raadhuisplein blijven staan.
6	Voorkeur voor behoud op de locatie. Tamboers staan op de pek waar ooit het stamhuis van de toemalige burgermeester Antoine van Nispen tot Pannerden stond.	Commissie Erfgoed	1	Bij het voorstel tot verplaatsing van het monument is de historisch context onderbelicht. De locatie van het monument wordt in het licht van de binnengekomen reacties heroverwogen.
7	Wij zouden graag een link zien met het Freule Bosje! Dit kan via de Arnhemseweg en de andere hoek doorgang.	Burger Initiatief Raadhuisplein	2	De ontwikkelingen in het Freulebos en de herinrichting achter het Oude Raedhuys maken geen onderdeel uit van het herinrichtingsontwerp van het Raadhuisplein. De raadvlakken tussen beide projecten worden op elkaar afgestemd.
8	Carrillon (muurschilderin) inpassen op het plein, anders op de Arnhemseweg. Eventueel in combinatie met het kunstwerk de Wolk.	- Commissie 4/5mei - Bewoners Stadspoort	2	Het Carrillon stond oorsponkelijk op het Raadhuis. Herplaatsen op het dak van de nieuwe ontwikkeling is niet mogelijk omdat dit gebouw niet in eigendom is van de gemeente. Bij plaatsing van het Carrillon op het Raadhuisplein zou deze op een hoge en nieuw aan te brengen constructie moeten worden bevestigd. Deze constructie past niet binnen de plannen van het Raadhuisplein. De nieuwe locatie van het Carrillon is nog niet vastgesteld. Besluitvorming vindt hierover nog plaats.
Parkeren				
9	Plein minder aantrekkelijk maken voor scooters en verzoek hierop meer te handhaven	Bewoner	2	Dit betreft een verkeerskundig en handhavingsvraagstuk. Dit heeft geen impact op het ontwerp. De suggestie wordt meegegeven aan de betreffende beleidsmedewerkers.
10	Parkeerplaatsen realiseren langs de Arnhemseweg t.h.v. Freulebos. Niet alleen kijken naar wat mooi is, maar ook naar de behoefte van ondernemers en omwonenden.	Ondernemers aan het Raadhuisplein	2	De beoogde parkeerplekken aan de Arnhemseweg liggen buiten de scope van de herinrichtingsplannen van het Raadhuisplein. De suggestie wordt meegegeven aan de betreffende beleidsmedewerkers.
11	Parkeren klantvriendelijker maken in overleg met ondernemers binnenstad	Vertegenwoordiger van enkele ondernemers aan het Raadhuisplein	2	Parkeren rond de binnenstad valt buiten de scope van de herinrichtingsplannen van het Raadhuisplein. De suggestie wordt meegegeven aan de betreffende beleidsmedewerkers.
12	Kort parkeren toepassen op het Raadhuisplein	Vertegenwoordiger van enkele ondernemers aan het Raadhuisplein	2	Parkeren op het Raadhuisplein past niet in binnen het parkeerbeleid van de gemeente en wordt in het ontwerp niet verder meegenomen.
Waterelement				
13	Let bij de waterpartij op gladheid op de bestrating etc. en goed onderhoud. Voor de rest een leuk en mooi ontwerp.	- Een bewoner - Ondernemers aan het Raadhuisplein	1	Dit betreft een aandachtspunt voor de technische uitwerking.
14	Voorstel om deze waterpartij in het midden van het plein te zetten. Dit geeft door de weeks een leuker beeld dan een groot kaal middengedeelte. Leidt tevens tussen een betere verdeling monument - waterelement op het plein.	Raadhuisplein ondernemers	2	Met het positioneren van het waterelement meer aan de rand van het plein is beoogd ook tijdens diverse evenementen het waterelement in bedrijf te kunnen laten. Vanuit het ontwerp levert centrale plaatsing van een eyecatcher niet per definitie de meest interessante invulling op. Het 'open' middengebied is overigens met dit ontwerp al sterk beperkt door de nieuwe afbakening in de bestrating, groenelementen en straatmeubilair.
15	Kan het waterelement bijdragen aan een betere waterafvoer bij flinke buien.	Ondernemers Raadhuisplein	1	Het waterelement zal op zichzelf niet bijdragen aan een betere waterafvoer. Wel maakt een goede waterafvoer onderdeel uit van de technische uitwerking.
16	Het element "water" is zeker belangrijk, maar "bedriegertjes" hebben we al op Muldershof. Dan is een kunstwerk in de vorm van bv een eigentijdse fonteinpartij wenselijker.	Burger Initiatief Raadhuisplein	2	Een waterelement is in de inspraak als een veelgehoorde wens naar voren gebracht om evenals bij Muldershof een bijzonder en levendig element toe te voegen. De uitwerking hiervan zal onderscheidend moeten zijn.
Verharding				
17	De sierlijke bestrating laten aansluiten op de gevels. De gevels en bomen zorgen immers al voor begrenzing.	Commissie Erfgoed	2	De verbijzondering ligt als een helder afgekaderd tapijt in de openbare ruimte, nadrukkelijk los van de hoofdwinkelstraten en de functionele ruimte voor de gevels langs. Hiermee wordt een meer intiem en minder grootschalig plein bereikt. Dit wordt versterkt door de groenstructuur. De omliggende klinkerverharding loopt op uniforme wijze door tot aan de gevels.
18	Bestrating biedt de mogelijkheid om historie terug te laten komen. Zoeken naar samenhang historie. Bijvoorbeeld de ligging van oude stadvest aangeven met waterloop.	Commissie Erfgoed	1	De uitstraling en vormgeving van het tapijt moet verder worden uitgewerkt, waarbij terugbrengen van historische elementen als opties wordt beschouwd. Samen met de ontwerper van het tapijt, zullen we nader in overleg treden met de Commissie Erfgoed.
19	Tapijt: Mensen zullen meteen zeggen: dat hebben ze in Westervoort ook. Het is niet meer uniek/onderscheidend. Het is gekopieerd! Met deze opmerkingen in het achterhoofd is de vraag of het verwantwoord is om hier dan zoveel geld aan te gaan spenderen.	Raadhuisplein ondernemers, Burger initiatief Raadhuisplein	1	De uitstraling en vormgeving van het patroon in de verharding moet verder worden uitgewerkt. Aandachtspunt hierbij is om het onderscheidend te maken en passend voor Zevenaar.
20	Tapijt prima (liefst in bijvoorbeeld cirkels) maar niet zo bont.	Bewoners Stadspoort	1	De uitstraling en vormgeving van het tapijt moet verder worden uitgewerkt. De suggestie wordt hierin meegenomen.
21	Verspreid de bijzondere tegels. Maak het Raadhuisplein visueel groter. Laat het doorlopen tot aan het begin van de Arnhemseweg.	Bewoners Stadspoort	2	Beoogd is het plein een intiemere uitstraling te geven, maar tegelijkertijd ruimtelijkheid te behouden voor (grote) evenementen. De tegels hebben een onderlinge samenhang, en zullen op die wijze een nieuwe plek moeten krijgen, mede in overleg met de kunstenaar. Een eventuele herinrichting van de Arnhemseweg maakt geen onderdeel uit van de scope voor de herinrichting van het Raadhuisplein
Inrichtingselememten				
22	Denk eens aan aparte kunstzinnige zitgelegenheden. Zitgelegenheden die onderscheidend zijn en waar mensen over praten of jeugd misschien op social media zal plaatsen. Misschien leuk om hier Zevenaarse “kunstzinnige mensen in te betrekken”	Ondernemers aan het Raadhuisplein	2	De gemeente streeft naar eenheid in de te plaatsen inrichtingselementen. Hierbij spelen gelijke uitstraling en beheer en onderhoud een rol.
23	Suggestie voor het geven van invulling voor een service/informatiepunt, openbare toiletten, fysiek punt waar je elektrische fietsen/scootmobiles kan opladen en een AED unit.	Ondernemers aan het Raadhuisplein	2	De suggestie wordt niet meegenomen in de uitwerking van het ontwerp voor het Raadhuisplein. De suggestie wordt echter wel meegenomen in het kader van de inrichting van de door gemeente gehuurde ruimte binnen Het Oude Raedhuys
24	Banken mooi maar over het hele plein (tot aan Arnhemseweg).	Bewoners Stadspoort	1	Dit is reeds onderdeel van het plan.
25	Overdekt "buiten" t.b.v. evenementen. Een plein moet faciliteren en ervaring leert dat een overdekt "buiten" (zie veranda's, galerijen, agora's, markthallen, enz.) de aanleiding geeft voor evenementen, altijd beschikbaar, dus uitnodigend voor nog meer activiteiten, beschermt tegen regen en zon, een eenmalige investering, is het element, dat dit plein identiteit moet geven…. Uit noodzaak zal de mogelijkheid van realisatie een tijd op zich laten wachten, maar het begint met het voornemen en lef dit te willen. Zo lang een overkapping in deze zin niet komt, gaat dit plein niet leven het hele jaar door.	Burger Initiatief Raadhuisplein	2	Op 25 januari 2017 is er een motie door de Raad aangenomen om de mogelijkheden en de kosten van een (semi)permanente overkapping van het Raadhuisplein te onderzoeken. Op basis van het uitgevoerde onderzoek heeft het College op 28 januari 2020 het besluit genomen af te zien van de realisering van een permanente pleinoverkapping bij de herinrichting van het Raadhuisplein. Een dergelijke overkapping beperkt de gebruiksmogelijkheden van het plein, zorgt voor minder pleinbeleving en een eventuele gemeentelijke bijdrage hierin zou ten koste gaan van de uitvoering van het herinrichtingsontwerp van het plein. De Gemeenteraad is over het besluit geïnformeerd middens een Raadsinformatiebrief.
Verlichting				
26	Sfeerverlichting - Wellicht is er iets met licht te doen. Kan me voorstellen dat in het huidige plein een soort lichtjes komen, leuk als het donker is. Misschien kunnen die langzaam van kleur veranderen. Sfeerverlichting voor de donker dagen bijv. in bomen.	Een bewoner, Ondernemers aan het Raadhuisplein	1	Goede (plein)verlichting is een belangrijk onderdeel van de uitwerking van het ontwerp. Daarbij is ook goede verlichting voor veiligheid van groot belang
Groen				
27	Bomen zorgen voor overlast. Deze bomen geven, naast het gebruikelijke blad dat van bomen valt, heel veel overlast door de bollen met pluizen die eraan hangen. Deze pluizen verstoppen alle afvoeren, zowel de goten op het plein als de regenwater afvoeren op daken van de huizen. Daarnaast zijn de platanen heel hoog, vaak hoger dan de panden, en hangen ze soms tegen of over de bebouwing. Misschien kan dit op een of andere manier worden meegenomen in de plannen.	Een bewoner	2	Er heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. Het behoud van groen is uit de inspraak overwegend wenselijk gebleken. Het snoeien van de bomen is onderdeel van de uitvoering om een deel van de geuitte overlast te voorkomen. Daarbij worden de bomen in het onderhoudsprogramma opgenomen.
28	Het viel me op dat er vooral bomen worden bijgezet, maar ik hoop dat er bij de ronde banken ook mooie planten worden neergezet, zoals op het station en op de Arnhemseweg is gebeurd. Goed voor de bijen en een feestje voor het oog. Zevenaar wordt steeds mooier. Fijn ook dat er meer bankjes komen.	Een bewoner	1	Beoogd is naast enkele nieuwe bomen ook fraaie beplanting aan te brengen.
29	Alle bomen weg en vervangen voor kleinere bomen	Ondernemers aan het Raadhuisplein, Bewoners Stadspoort	2	Er heeft een uitgebreid participatietraject plaatsgevonden. Het behoud van groen is uit de inspraak overwegend wenselijk gebleken. Het snoeien van de bomen is onderdeel van de uitvoering om een deel van de geuitte overlast te voorkomen. Daarbij worden de bomen in het onderhoudsprogramma opgenomen.
30	Mooie plantenbakken/planten rondom de bomen bijvoorbeeld, zoals op Stationsplein.	Ondernemers aan het Raadhuisplein, Bewoners Stadspoort	1	In het ontwerp is beoogd om naast enkele nieuwe bomen ook fraaie beplanting aan te brengen.

31	Tegen uitbreiding (richting de Arnhemseweg)van welke bomen dan ook.	Bewoners Stadspoort	2	Behoud en uitbreiding van groen is uit de inspraak overwegend wenselijk gebleken. Ook vermindering van hittestress in stedelijk gebied is reden voor behoud en uitbreiding van groen
Overige				
32	Zorg dat er voldoende ruimte voor de markt over blijft.	Een bewoner	1	Dit is reeds afgestemd. Er is voldoende ruimte voor de markt
33	De meerderheid van de bewoners van Stadspoort vinden het behoud van het evenementenplein positief. Wel zou er meer gecontroleerd dienen te worden op het toegestane aantal decibel.	Bewoners Stadspoort	2	Dit betreft een handhavingsvraagstuk en heeft geen betrekking op het ontwerp.
34	Realiseren van een kelder onder het Raadhuisplein dat kan dienen als omkleedruimte tijdens evenementen.	Stichting Muziekstad Zevenaar	2	Het realiseren van een kelder onder het Raadhuisplein voor dergelijke activiteiten wordt niet meegenomen. Onderzocht wordt of de behoefte aan omkleedruimte meegenomen kan worden in de inrichting van de door de gemeente gehuurde ruimte binnen het Oude Raedhyus
35	Stel een goed onderhoudsplan op voor het plein om de goede uitstraling te behouden	Ondernemers aan het Raadhuisplein	1	De suggestie wordt meegenomen. Het behoud van de uitstraling door het plegen van goed onderhoud wordt besproken met de doorvoor verantwoordelijke beleidsmedewerkers.

Reactie Erfgoedcommissie op het herinrichtingsplan van het Raadhuisplein
dd. 3 mei 2021

Inleiding
Naar aanleiding van het advies van de erfgoedcommissie uit juli 2020 over de herinrichting van het Raadhuisplein in Zevenaar heeft in de afgelopen periode overleg plaats gevonden tussen de ontwerper, de gemeentelijk projectleider en een afvaardiging van de commissie. De tijdens deze gesprekken gemaakte opmerkingen zijn verwerkt in een aangepast ontwerp.

Reactie
De commissie heeft veel waardering voor het feit dat de gemaakte opmerkingen in een aangepast plan zijn verwerkt. Het huidige ontwerp sluit qua opzet en uitstraling beter aan bij de Wederopbouwperiode. De huidige stedenbouwkundige situatie en een groot deel van de bebouwing rondom het plein dateert immers uit deze periode. Zeer positief is daarbij de positie van het van gemeentewege beschermde monument De Vier Tamboers en de waterpartij, waar op een subtiele wijze nog iets over de geschiedenis van deze plek verteld zal worden. Heel positief is ook dat de op het huidige plein aanwezige mozaïektegels met kunstuiting nabij het Raadhuisplein worden herplaatst. De commissie vraagt nog wel aandacht voor een zorgvuldige omgang met het carillon. Zoals eerder in een advies van de commissie aangegeven is het carillon onlosmakelijk verbonden met het in de voormalige raadszaal aanwezige kunstwerk. Vanuit die optiek wordt nogmaals geadviseerd om dit object een passende plek te geven op of nabij het Raadhuisplein.

Conclusie
De commissie adviseert positief over ingediende ontwerp voor het Raadhuisplein en ziet een verder uitgewerkt voorstel met belangstelling tegemoet.

RAADHUISPLEIN ZEVENAAR

werkschrift Buro Lubbers 14 april 2021- onderzoek tapijt

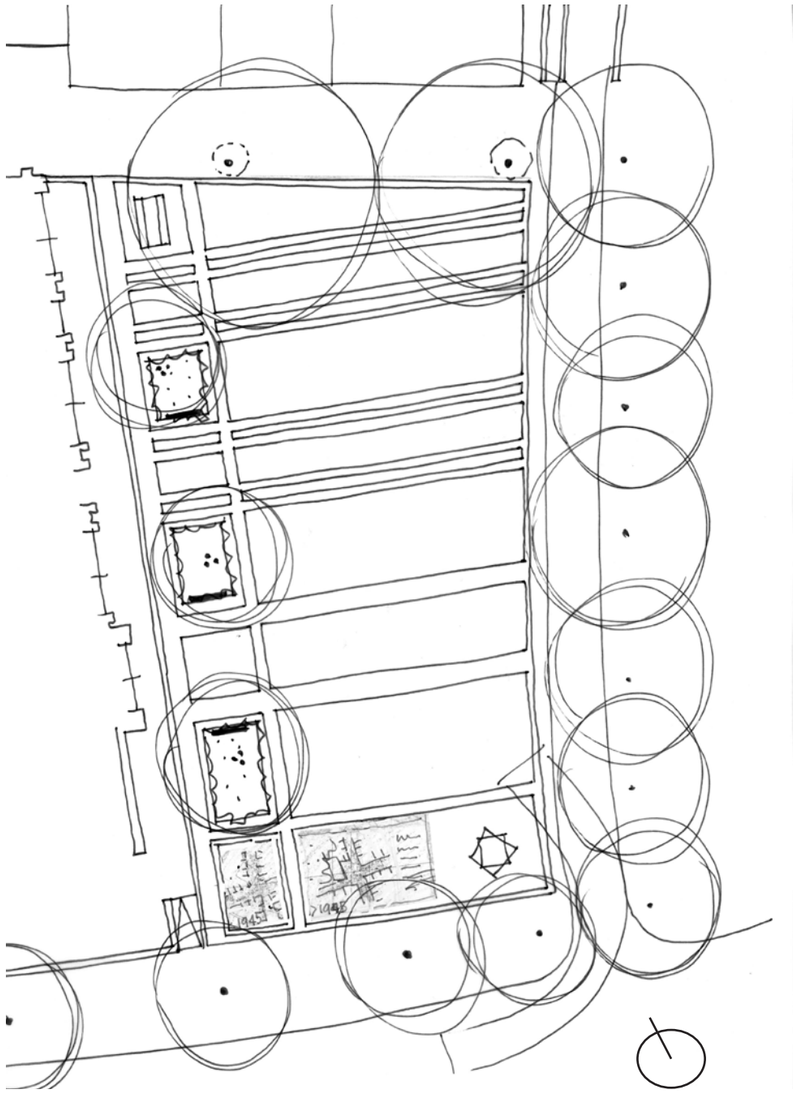

Bestrating
Grafisch patroon met contrasterende kleuren:

nieuw lijnen:
- strekken van bestaande gebakken klinkers geel dikformaat
- strekken van nieuwe gebakken klinkers in warm okergeel, dikformaat
- smalle lijngoten van gietijzer in combinatie met strekken donkere tint gebakken klinker (in kleur lijngoot), breedte klinker = breedte goot
- natuursteen lijnen keiformaat

Vlakken:
- bestaande klinkers roodbruin, keperverband

Fontein
- grote tegels (bewerkt met eenvoudige plattegronden) natuursteen

lijnen oost-west: streklagen van
gele en okergele gebakken klinkers +
gietzijzeren lijngoot +
natuursteen keien

vlakken van rode klinkers
keperverband

in basis eenvoudig grafisch patroon, in detail verfijnder

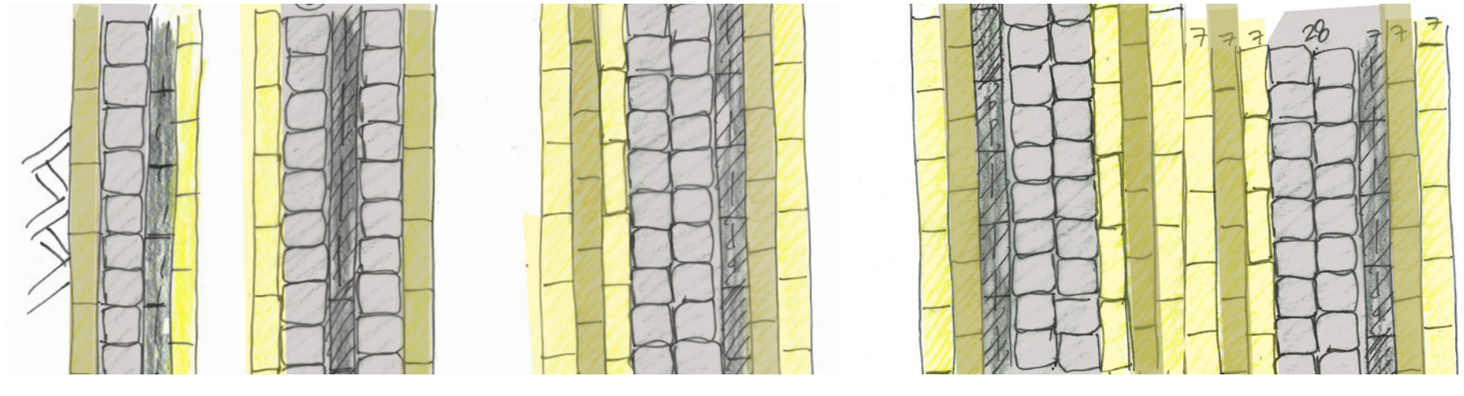

bestratingspatroon: maatvoering gebaseerd op architectuur nieuwbouw: lijnen variëren van 28 - 49 - 63- 133 cm,
(In autocad zijn bovenstaande patronen terug te vinden)

+11.98
+11.90
herstraten tot ca. 10m in straat,
(tot aan kolken), vanuit dat punt
lijn opnieuw uitzetten
grondspot
verplaatsen
+11.75
+11.73
+11.90
+11.92
+12.07
+11.83
+12.02
vloerpeil
traptrede
+12.30
+12.80
+12.30
1:16
+12.04
kunstwerk en
grondspot
verplaatsen
+12.10
+12.20
+12.20
+12.21
+12.31
+12.35
+12.26

PROJECT RAADHUISPLEIN ZEVENAAR

onderdeel Schetsontwerp

opdrachtgever Gemeente Zevenaar
architect xx

- *projectnummer* 1861
- *bladnummer* 1
- *schaal* 1:200
- *datum* 08-05-2019
- *behoort bij* xx
- *bestandsnaam* _BL_1861_210421_basiskaart.dwg
- *gewijzigd dd.* 23.04.2021

BURO LUBBERS
landschapsarchitectuur & stedenbouw

Reutsedijk 15
5264 PC
Vught

telefoon 073 - 6149321
internet www.burolubbers.nl
e-mail info@burolubbers.nl

Aanbrengen welput
- putdekselhoogte op 0,20 m onder laagste punt plein
- locatie welput n.t.b.

Nieuwe bebouwing:
Het Oude Raadhuys

VP +12.32

Raadhuisplein

Toekomstig terras

Herplaatsing bestaande putkast

Locaties nieuwe bomen n.t.b.
dit i.v.m. bereikbaarheid markt

Herplaatsing monument 4 Tamboers
- voor inrichting zie detail

Parkeerplaatsen Het Oude Raadhuys

Herstellen bestaand groen
- beplantingen en haagplantsoen

Ontwerp 'pleintje' Arnhemseweg n.t.b.

Arnhemseweg

Grietsestraat

Didamsestraat

Marktstraat

Luifellijn

VP +12.00
VP +12.05
VP +12.10
VP +12.19
VP +12.20
VP +12.22
VP +12.25
VP +12.30
VP +12.35
VP +12.45
VP +12.82

Legenda

- Aanbrengen sierbestrating Raadhuisplein
  - 'tapijt' motief: diverse verbanden
  - kleur: bruinrood en oker (hergebruik) aangevuld met nieuwe gele/oker stenen
- Aanbrengen straatbakstenen rijweg
  - afm. keiformaat sbs, kepenverband
  - kleur: bruinrood (hergebruik)
- Aanbrengen straatbakstenen voetgangersgebied
  - afm. dikformaat sbs, halfsteensverband
  - kleur: bruinrood (hergebruik)
- Aanbrengen rollaag (kantopsluiting)
  - afm. dikformaat sbs
  - kleur: rood en geel (hergebruik)
- Aanbrengen kunsttegels (hergebruik)
  - afm. ca. 500 x 500 mm, 61 st. vnjkomend in werk
  - als omlijsting van sierbestrating
- Aanbrengen sierbestrating plein Arnhemseweg
  - afm. dikformaat sbs
  - kleur: rood-geel mix (hergebruik)
- Aanbrengen waterplein met bedriegertjes
  - n.t.b.
- Aanbrengen lijngoot
  - Qmax 350
- Aanbrengen lijngoot
  - Qmax 150
- Aanbrengen doorspuitput
- Aanbrengen inspectieput
- Bestaande putkast
- Aanbrengen putkast
  - elektravoorzieningen plein
- Aanbrengen vuilwaterafvoer en watertappunt
- Aanbrengen straatkolk
  - type: n.t.b.
- Planten nieuwe boom
  Type 1: geen plataan, soort n.t.b.
  Type 2: kleurrijk, soort n.t.b.
- Bestaande boom
- Herplaatsen monument 4-Tamboers
  - achthoek maken met hardsteen banden 150 mm
  - achthoek bestraten met natuursteen kasseien
  - verdere detaillering volgt in volgende fase
- Aanbrengen zitmeubilair
  - lengte: ca. 3,00 m
- Aanbrengen boomrooster
- Bestaand boomrooster
  - opnieuw stellen
- Aanbrengen plantvak
- +12.25 Nieuwe hoogtemaat
- +11.87 Bestaande hoogtemaat
- Projectgrens

Verlichting:
- Bestaande lichtmasten behouden nabij de bestaande locatie
- Bestaande grondspots onder bomen te behouden
- Grondspot onder te verwijderen boom verplaatsen naar boom t.p.v. ingang Freulebos
- Grondspots 4 Tamboers te verplaatsen met 4 Tamboers.
- Lichtlijn om boombanken

Uitgangspunten:
- Maatvoering in meters, met een nauwkeurigheid in centimeters
- Hoogtepeilen in meters t.o.v. NAP
- B.o.b. hoogtes nolering in meters t.o.v. NAP

opdrachtgever
Gemeente Zevenaar

project
Herinrichting Raadhuisplein Zevenaar

omschrijving
Definitief ontwerp
Bovengrondse infrastructuur

schaal	1:200
projectnr.	20 075 01
besteknr.	– –
getekend	MvdB
gecontr.	BG
datum	25-05-2021
tekeningnr.	2007501-00-03-C01

DRONG OMGEVING & TECHNIEK
post Anthonie Fokkerstraat 4, 3772 MR Barneveld
digitaal E. info@drong.nl W. www.drong.nl
telecom T. 0342 - 76 00 88

Concept

formaat: A1

Bestand: 2007501-00-03.DWG

Aanbrengen welput
- putdeksel locatie op 0.20 m onder laagste punt plein
- locatie welput n.t.b.

Aandachtspunt bestaande traforuimte
- ca. 22.00 m verplaatsen naar het noorden
- groot KSL tracé

Plaatsen eindkap
- ACO Qmax 350 mm

Overstortleiding
- PP Ø315 mm

Ondergronds verbinden
- ACO Qmax 350 mm
- PP Ø315 mm
- 45° bocht

Doorspuitput
- ACO Qmax 350 mm

Nieuwe bebouwing:
Het Oude Raadhuys

VP +12.32

VP +12.82

Raadhuisplein

Toekomstig terras

Herplaatsing bestaande putkast

Doorspuitput
- ACO Qmax 150 mm

Ondergronds verbinden
- ACO Qmax 150 mm
- PP Ø160 mm

Plaatsen eindkap
- ACO Qmax 150 mm

Arnhemseweg

Ontwerp 'pleintje' Arnhemseweg n.t.b.

Gretestraat

Didamsestraat

Marktstraat

VP +12.00
VP +12.05
VP +12.00
VP +12.00
VP +12.20
VP +12.20
VP +12.25
VP +12.30
VP +12.35
VP +12.45
VP +12.19
VP +12.22
VP +12.10

Legenda

- Voorstel nutstracé
  - t.b.v. aansluitingen markt
- Aanbrengen lijngoot
  - Qmax 350
- Aanbrengen lijngoot
  - Qmax 150
- Aanbrengen HWA overstortleiding
  - PP Ø315 mm
- Aanbrengen HWA verbinding
  - PP Ø160 mm
- Aanbrengen doorspuitput
- Aanbrengen inspectieput
- Aanbrengen uistroomvoorziening
  - afmetingen en type n.t.b.
- Aanbrengen putkast
  - elektravoorzieningen plein
- Aanbrengen vuilwaterafvoer en watertappunt
- Aanbrengen straatkolk
  - type: n.t.b.
- Planten nieuwe boom
- Bestaande boom
- Projectgrens

Uitgangspunten:
- Maatvoering in meters, met een nauwkeurigheid in centimeters
- Hoogtepeilen in meters t.o.v. NAP
- B.o.b. hoogtes riolering in meters t.o.v. NAP

opdrachtgever
Gemeente Zevenaar

project
Herinrichting Raadhuisplein Zevenaar

omschrijving
Definitief ontwerp
Ondergrondse infrastructuur

schaal	1:200
projectnr.	20 075 01
besteknr.	--
getekend	MvdB
gecontr.	BG
datum	25-05-2021
tekeningnr.	2007501-00-03-002

Concept

DRONG
OMGEVING & TECHNIEK
post Anthonie Fokkerstraat 4
3772 MR Barneveld
digitaal E. info@drong.nl
W. www.drong.nl
telecom T. 0342 - 76 00 88

formaat: A1

Bestand: 2007501-00-03.DWG

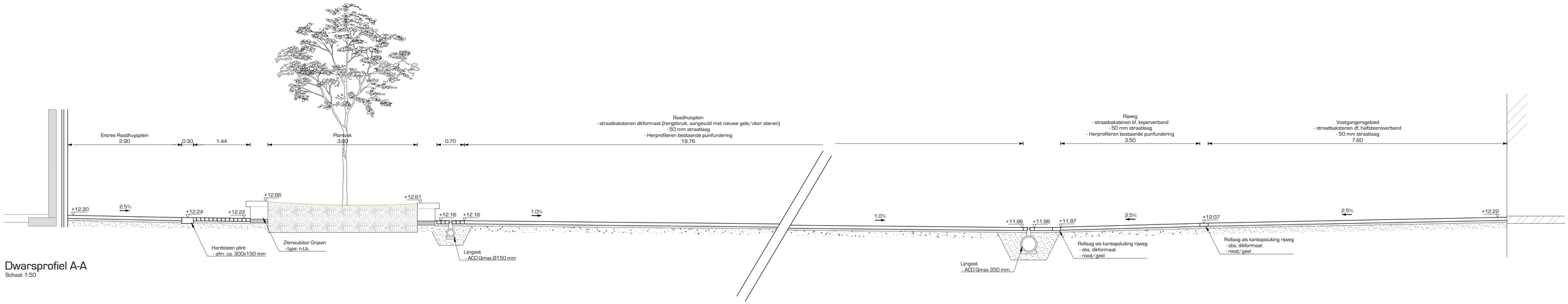

Dwarsprofiel A-A
Schaal: 1:50

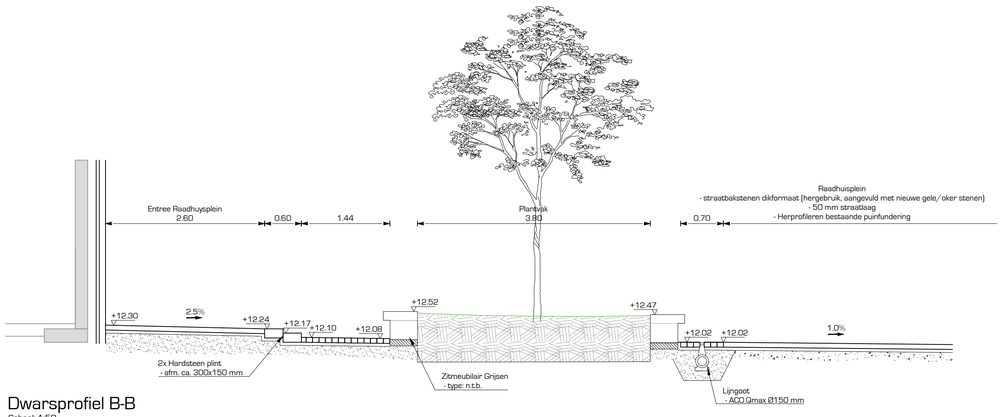

Dwarsprofiel B-B
Schaal: 1:50

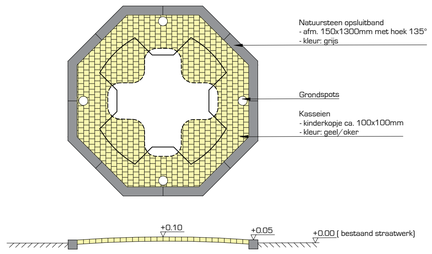

Principedetail: Monument 4 Tamboers
Schaal: 1:50

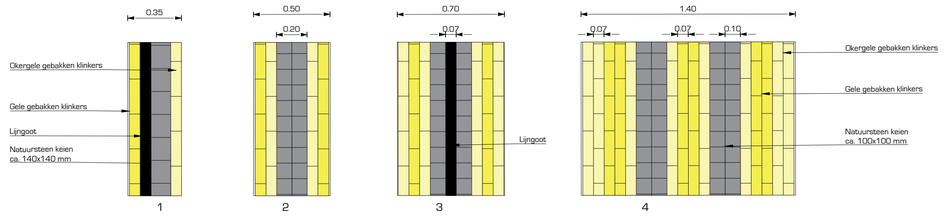

Principedetail: Lijngoten
Schaal: 1:20

Uitgangspunten:
- Maatvoering in meters, met een nauwkeurigheid in centimeters
- Hoogtepeilen in meters t.o.v. NAP
- B.o.b. hoogtes riolering in meters t.o.v. NAP

opdrachtgever
Gemeente Zevenaar

project
Herinrichting Raadhuisplein Zevenaar

omschrijving
Definitief ontwerp
Dwarspofielen en details

DRONG
OMGEVING & TECHNIEK

post Anthonie Fokkerstraat 4
3772 MR Barneveld
digitaal E. info@drong.nl
W. www.drong.nl
telecom T. 0342 - 76 00 88

schaal	1:50 / 1:20
projectnr.	20 075 01
besteknr.	- -
getekend	MvdB
gecontr.	BG
datum	25-05-2021
tekeningnr.	2007501-00-03-003

Concept

formaat: A1

Bestand: 2007501-00-03.DWG

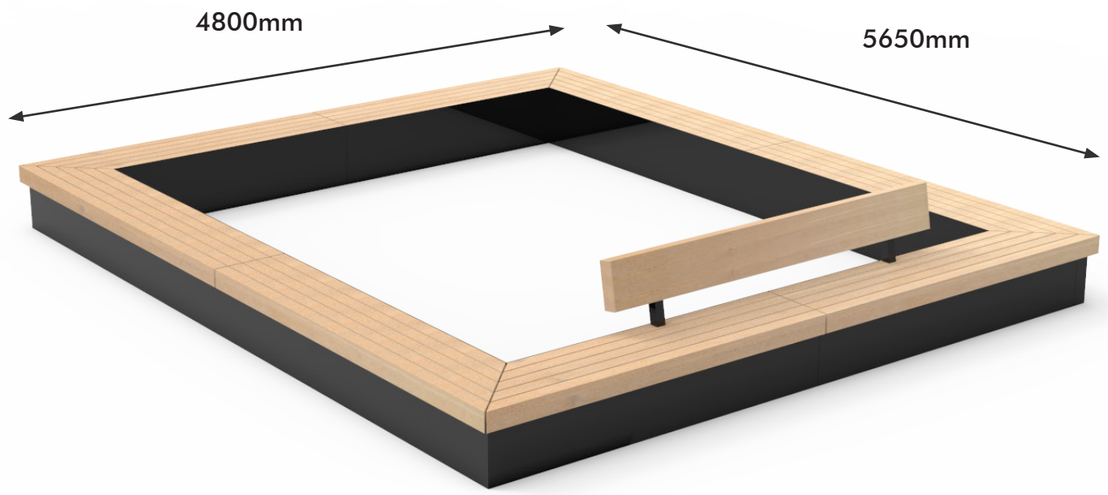

plantvak Raadhuisplein Zevenaar

grijsen

KOSTENRAMING

Opdrachtgever: **Gemeente Zevenaar**
Project: **Herinrichting Raadhuisplein**
Betreft: **Kostenraming DO**
Datum: **18-5-2021**
Projectnr: **2007501**

UITGANGSPUNTEN

- Kostenraming o.b.v. DO d.d. 12-05-2021.
- Kosten voor hoofdriolering en infiltratievoorzieningen zijn niet meegenomen.
- In het Raadhuisplein komen te leveren sbs DF.
- In de Grietsestraat en Arnhemseweg wordt gebruik gemaakt van hergebruikte sbs DF, in de rijlopers komen te leveren sbs KF.
- Bestaande verhardingen liggen op een te behouden fundering van 15cm puin welke opnieuw geprofileerd wordt.
- Voor de afwatering van het plein is gerekend met het toepassen van lijngoten.
- Marktvoorzieningen conform opgave
- Kosten voor archeologische werkzaamheden (sleuvenonderzoek of ontgravingen) maken geen onderdeel uit van de kostenraming.

0	**Voorbereiding, Advies en Toezicht (VAT)**		€	68.873,79
1	**Voorbereidende werkzaamheden**		€	31.753,50
2	**Grondwerken**		€	11.070,00
3	**Rioleringswerkzaamheden**		€	34.832,50
4	**Verhardingen**		€	153.995,50
420030	Lev en aanbr natuursteenband rond Tambours	€ 1.600,00		
430100	Leveren en aanbrengen kinderkopjes Tambours	€ 165,00		
5	**Inrichtingselementen**		€	4.915,00
6	**Groenwerkzaamheden**		€	49.300,00
7	**Overig (verlichting en inrichtingselementen)**		€	184.632,00
	SUBTOTAAL bouwkosten		€	470.498,50
9	**Staartposten**		€	108.627,71
	TOTAAL BOUWKOSTEN, EXCLUSIEF BTW		**€**	**579.126,21**
	TOTAAL VAT- EN BOUWKOSTEN, EXCL. BTW		**€**	**648.000,00**

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B~~ / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Herinrichting Raadshuisplein

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 12 juni 2021

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Contactpersoon: Sjoerd de Haas

Inleiding/Aanleiding:
In de kadernota 2018-2022 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het Raadshuisplein (€ 690.000). Hiervan is € 40.000 beschikbaar gesteld als voorbereiding om te komen tot een definitief plan. Bij het voorstel is een kostenraming opgesteld in een aantal grote posten. In het overzicht zijn kosten voor de hoofdriolering en infiltratievoorzieningen nog niet meegenomen. Dit geldt ook voor archeologische werkzaamheden. Samengevat incl. de € 40.000 voorbereiding.

Krediet om te komen tot def. Plan		€ 40.000,00		A
Kostenraming DO				
Voorbereiding Advies & Toezicht	€ 68.873,79	11,9%		A
Voorbereidende werkzaamheden	€ 31.753,50	5,5%		A
Grondwerk	€ 11.070,00	1,9%		A
Rioleringswerkzaamheden	€ 34.832,50	6,0%		A
Verharding	€ 153.995,50	26,6%		B
Inrichtingselementen	€ 4.915,00	0,8%		C
Groenwerkzaamheden	€ 49.300,00	8,5%		D
Overige (verlichting en inrichtingselementen)	€ 184.632,00	31,9%		C
Substotaal bouwkosten	€ 470.498,50	81,2%		
Staartposten	€ 108.627,71	18,8%		E
Totaal bouwkosten excl. btw	**€ 579.126,21**			
Totaal VAT en Bouwkosten excl. Btw	**€ 648.000,00**			

A: voorbereidingskosten/werkzaamheden (?)
B: verharding / bestrating
C: Inrichtingselementen en Overige (verlichting en inrichtingselementen ?)
D: Groenwerkzaamheden (?)
E: Staartposten (?)

Vraag/Vragen:

1. Meerdere elementen in de kostenraming hebben iets met “voorbereiding”. Enkele kosten zijn niet meegenomen. Daarnaast is eerder een “voorbereidingskrediet” beschikbaar gesteld om tot het ontwerp te komen.
   Graag een nadere toelichting wat de verschillende posten inhouden (A) en wat de geschatte kosten zijn die nog niet meegenomen zijn in het voorstel.

   Antwoord:
   In de post ‘Voorbereiding Advies & Toezicht’ zijn opgenomen:
   - *Verdere planvoorbereiding.*
     Hieronder valt het uitwerken van enkele details door het landschap ontwerpbureau alsmede het technisch bureau. Het uitwerken van het DO tot een uitvoeringsontwerp, bestek en directieraming. Tevens behoort hiertoe de projectleiding en het voeren van de aanbesteding.
   - *Onderzoeken*
     Hieronder vallen het archeologisch bureauonderzoek, een boomeffectanalyse en een nadere digitale inmeting.
   - *Directie en toezicht*
     Hieronder vallen de kosten voor het voeren van directie en houden van toezicht tijdens de uitvoering.

   Onder de post ‘Voorbereidende werkzaamheden’ vallen:
   - *Voorbereidende algemene werkzaamheden*
     Zoals het toepassen van verkeersmaatregelen, bouwhekken, schoonhouden wegen etc.
   - *Opruimwerkzaamheden*
     Hieronder valt het verwijderen van verhardingen, opnemen van de kunstregels, rooien van bomen, verwijderen rioleringsonderdelen en opnemen van inrichtingselementen

   Onder de post ‘grondwerk’ wordt verstaan:
   - *Alle grond werkzaamheden (en transport) voor het aanbrengen van kolk(leidingen), riolering, nutssleuven, grond/groeiplaatsverbetering*

   Onder ‘rioleringswerkzaamheden’ vallen:
   - *Alle levering en werken die behorende tot de rioleringswerkzaamheden voor kolken en kolkleidingen en het opnieuw stellen van putranden*

   Kosten die niet meegenomen zijn betreffen aanpassingen van het hoofdriool en kosten voor archeologisch veldonderzoek. Kosten voor het archeologisch veldonderzoek zijn niet in te schatten. Hiervoor moet eerst een bureau en mogelijk sleuven onderzoek plaatsvinden. De kosten voor aanpassing van het hoofdriool vallen onder de rioolvervanging van het centrum

2. Wanneer een deel of het geheel van de huidige bestrating wordt vervangen. Wat gaat met de huidige bestrating gebeuren?

   Antwoord:
   Hiervoor is op dit moment nog geen bestemming. De verwachting is dat dit, mits niet toegepast op het Raadhuisplein, elders in de gemeente wordt hergebruikt.

3. Waarom zijn er twee posten voor inrichtingselementen opgenomen (C). Tevens wordt verlichting genoemd. Enkele jaren terug zijn kleine verlichtingselementen in het straatwerk aangebracht – wat gaat hier mee gebeuren?
   Graag een nadere toelichting wat deze posten (C) inhouden.

   Antwoord:
   De eerste post inrichtingselementen betreft het herplaatsen van bestaande elementen, zoals verkeersborden en de 4 Tamboers en betreft het herstellen van boomroosters.
   De tweede post betreft het aanbrengen van de nieuwe elementen, zoals de banken en waterpartij.

   Specifiek wordt hier verlichting benoemd. Hiermee wordt bedoeld het verplaatsen van de bestaande verlichting naar hun nieuwe locatie op het plein. De bestaande kleine verlichtingselementen worden opnieuw ingezet.

4. Wat zijn staartposten en wat moeten wij daar onder verstaan? (E) Waarom is bijna 19% van de totale kosten voor deze post voorzien?

   Antwoord:
   Staartposten zijn gebruikelijke kosten die de aannemer meerekent in zijn calculatie. Hieronder vallen bijvoorbeeld; inrichting werkterrein, verzekeringen, uitvoeringskosten, algemene kosten en winst en risico. 19% is hierbij een gebruikelijk uitgangspunt voor een DO raming.

5. Op het Raadhuisplein zijn meerdere ondergrondse voorzieningen voor de markt en evenementen aanwezig. Blijven de huidige voorzieningen op de plaats, worden ze verplaatst en/of worden uitgebreid.
   Naast de elektra-kasten worden nog extra voorzieningen aangebracht voor water /afvoer om bij evenementen flexibel de ruimte te kunnen indelen (denk aan podium, bar, toiletruimte etc.)

   Wanneer het ontwerp goed bekeken heb, dan zie ik alleen op het "plein" voorzieningen aan de zijde van Godschalk/Phonehouse en het appartementencomplex/oude Raadhuis. Aan de zijde van de Grietsestraat of in de richting van de Arnhemseweg (plein voor Vida) komen geen voorzieningen voor electra/water/afvoer. Volgens mij zijn daar nu wel voorzieningen (nabij Mooy-Grietsestraat en voor de groenvoorziening Arnhemseweg)

   Antwoord:
   De bestaande voorzieningen blijven behouden, of worden minimaal verplaatst a.g.v. de nieuwe inrichting. Daarnaast komen er enkele van de hierboven bedoelde voorzieningen bij (ook voor afvoer van vuilwater). Deze locaties zijn overeengekomen met de vertegenwoordiger van Muziekstad en de marktmeester.

6. Klopt het dat deze boom op het plein wordt vervangen door 3 groenelementen en 1 bank/tafel.

   Antwoord:
   Dat is correct. Deze boom komt te vervallen. Hiervoor in de plaats komen bovenbeschreven elementen.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2466
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	13
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/381379 Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 7 juli 2021.

*Z04D677E5
C7*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek
Zaaknummer	Z/21/381379
Documentnummer	INT/21/1026724
Portefeuillehouder	Hans Winters
Portefeuille	Ruimtelijke Ontwikkeling
Behandelend ambtenaar/afdeling	Ard Schenk
Telefoon	0316-595670
E-mail	a.schenk@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Er is een initiatief ingediend voor de ontwikkeling van 23 recreatiewoningen op een voormalige parkeerplaats van Leisurelands aan de Uitmeentsestraat 4 in Giesbeek. De recreatiewoningen worden naast de Bandijk geplaatst. Het niveau van het terrein wordt daarbij ter plekke van de recreatiewoningen iets opgehoogd, zodat de huurders van de recreatiewoningen vanaf de verdieping uit kunnen kijken over het water. De geschakelde recreatiewoningen hebben een maximumoppervlakte van 70 m2. De vrijstaande recreatiewoningen, in totaal 3, hebben een maximumoppervlakte 90 m2. Hieronder staat voor de beeldvorming een inrichtingsschets en een impressie van de beoogde woningen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Het bestemmingsplan 'Uitmeentsestraat 4 Giesbeek' ongewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL. NL.IMRO.0299.BP05.UITMEENTSESTR4-VA01, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting;
2. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

3. Waarom naar de raad

Artikel 3.1 Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad bevoegd is een bestemmingsplan vast te stellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Vaststellen van het bestemmingsplan "Uitmeentsestraat 4 Giesbeek" als toetsingskader voor de omgevingsvergunning(en) binnen het plangebied.

5. Argumenten en alternatieven

1.1 De oorspronkelijk beoogde invulling is niet aantrekkelijk genoeg.

Deze plek heeft in het nu geldende bestemmingsplan de bestemming "kampeerterrein". Dit naar aanleiding van een in 2012 vastgestelde visie op het gebied. Dit houdt in dat bedrijfsmatige exploitatie van een kampeerterrein tot maximaal 40 niet permanente kampeervoorzieningen is toegestaan. Door de ligging kijken recreanten aan de ene zijde tegen de dijk aan en aan de andere zijde tegen het industrieterrein. Dit is niet aantrekkelijk voor een recreatieve ontwikkeling. Door gebrek aan een mooi uitzicht kan geconcludeerd worden dat dit terrein minder geschikt is voor niet permanente kampeervoorzieningen.

1.2 Een ontwerp met uitzicht over de dijk biedt wel kansen.

Het nu voorliggende initiatief gaat uit van 23 permanente recreatiewoningen, waarbij de eerste verdieping gebruikt gaat worden als leefgedeelte (woonkamer/keuken). De begane grond wordt dan gebruikt voor functies waarvoor uitzicht minder belangrijk is. Door de woningen op de eerste verdieping te creëren, krijgen deze woningen vrij uitzicht over de dijk, over Rhederlaag ,richting de Veluwe. Met deze invulling kan het terrein wel functioneel gebruikt worden als recreatieterrein. Aandachtspunt hierbij is nog wel dat bij de definitieve aanvraag meer aandacht moet worden besteed aan het type woningen, de positionering van de woningen en de landschappelijke inrichting van het terrein.

1.3 Plan past binnen doelstelling beleidskader vrijetijdseconomie 2030

Eén van de doelstellingen in het genoemde beleidskader is "meer overnachtingen" 3% in 2023 en 8% in 2030. Dit plan geeft hier invulling aan. Het beeld dat geschetst wordt met uitzicht over Rhederlaag, geeft een kwalitatieve en recreatieve meerwaarde voor het gebied. Daarbij kan op deze locatie een aanvullend aanbod worden gecreëerd, omdat op deze locatie recreatiewoningen kunnen worden gerealiseerd, terwijl op Rhederlaag vanwege de beleidslijn grote rivieren geen permanente gebouwen mogelijk zijn.

1.4 Commissie Welstand is overwegend positief.

De commissie heeft ten aanzien van de woningen positief gereageerd, echter wordt een aantal kritische opmerkingen geplaatst wat betreft de verdere uitwerkingen. Dit heeft met name betrekking op kleurstelling en positie van de recreatiewoningen.

1.5 Er is draagvlak voor het plan.
Initiatiefnemer heeft het plan besproken met belanghebbenden in de directe omgeving. Het plan heeft erna gedurende 6 weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn geen zienswijzen binnengekomen. Daarmee mag er vanuit worden gegaan dat er draagvlak is voor dit plan.

2.1 Een exploitatieplan is niet nodig
Omdat het verhaal van onze kosten anderszins verzekerd is, te weten via een planschadeovereenkomst, is het niet nodig een exploitatieplan vast te stellen.

Alternatieven
Als het bestemmingsplan niet wordt vastgesteld blijft het oude bestemmingsplan van kracht.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Na vaststelling vormt het vastgestelde plan het toetsingskader.
Evaluatie is bij dit plan niet noodzakelijk.

7. Klimaat en duurzaamheid
De daken van de reactiewoningen lenen zich voor het plaatsen van pv-panelen. In totaal is er ruimte voor 666 panelen die een energieopbrengst opleveren voor ca. 84 huishoudens. Op deze wijze kunnen de recreatiewoningen volledig elektrisch zijn. Tevens ontstaat er op deze manier een nieuw en duurzaam verdienmodel met een energieproducerend dak. Dit dak voorziet in de energiebehoefte van de bewoners maar kan tevens worden ingezet als postcode-roos voor de omliggende buurt.

8. Communicatie
Na vaststelling van het bestemmingsplan door uw gemeenteraad wordt het plan gedurende zes weken ter inzage gelegd. Daarvan wordt kennisgeving gedaan in de Zevenaar Post en Staatscourant. Het bestemmingsplan treedt in werking één dag na afloop van de inzagetermijn, tenzij er een verzoek is gedaan tot het treffen van een voorlopige voorziening in samenhang met het instellen van beroep tegen het bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is onherroepelijk indien er geen beroep is ingesteld.

9. Kosten, baten en dekking
Er zijn op leges na geen kosten die verrekend moeten worden.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INT/21/1010374	Bijlage 1 Toelichting
2.	INT/21/1010375	Bijlage 2 Regels
3.	INT/21/1010377	Bijlage 3 Verbeelding
4.	INT/21/1010379	Bijlage 4 Voortoets N2000
5.	INT/21/1010380	Bijlage 5 Ecologie
6.	INT/21/1010381	Bijlage 6 Aerius aanlegfase
7.	INT/21/1010382	Bijlage 7 Aerius gebruiksfase
8.	INT/21/1010387	Bijlage 8 Inrichtingsplan
9.	INT/21/1010389	Bijlage 9 voorlopig ontwerp

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek
Zaaknummer	Z/21/381379
Documentnummer	INT/21/1026724

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat;

- van 4 maart 2021 tot en met 16 april 2021 het ontwerpbestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek voor iedereen langs elektronische weg beschikbaar is gesteld en raadpleegbaar gemaakt en tevens volledig op papier ter inzage heeft gelegen;

- het digitale ontwerpbestemmingsplan tevens is gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl met IDN: NL.IMRO.0299.BP05.UITMEENTSESTR4-ON01;

- voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan openbare kennisgeving is gedaan in de Staatscourant en de Zevenaar Post, waarbij is gewezen op de mogelijkheid tot het indienen van zienswijzen gedurende de hiervoor genoemde inzagetermijn;

- van de geboden gelegenheid tot het indienen van zienswijzen geen gebruik is gemaakt;

- het niet noodzakelijk is een exploitatieplan vast te stelen, omdat de kosten anderszins verzekerd zijn;

gelet op artikel 3.1 lid 1, artikel 3.8 lid 1 onder e en artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening.

besluit:

1. Het bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4 Giesbeek ongewijzigd vast te stellen, zowel in papieren vorm als digitaal met IDN: NL.IMRO.0299.BP05.UITMEENTSESTR4-VA01, overeenkomstig de daartoe behorende verbeelding, regels en toelichting;
2. Geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Uitmeentsestraat 4, 2020

Imrocode: NL.IMRO.0299.BP05.UITMEENTSESTR4-ON01

Inhoudsopgave

Toelichting *3*

Hoofdstuk 1 Inleiding *4*
1.1 Aanleiding 4
1.2 Ligging plangebied 4
1.3 Een nieuw bestemmingsplan 6
1.4 Leeswijzer 7

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving *8*
2.1 Bestaande situatie 8
2.2 Toekomstige situatie 10
2.3 Communicatie 15

Hoofdstuk 3 Beleid *13*
3.1 Inleiding 13
3.2 Rijksbeleid 13
3.3 Provinciaal beleid 15
3.4 Gemeentelijk beleid 17

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid *21*
4.1 Inleiding 21
4.2 Bodem 21
4.3 Lucht 22
4.4 Geluid 22
4.5 Milieuzonering 22
4.6 Externe veiligheid 23
4.7 Water 24
4.8 Archeologie en cultuurhistorie 27
4.9 Natuurwaarden 28
4.10 Verkeer en parkeren 31
4.11 Economische uitvoerbaarheid 31

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet *32*
5.1 Algemeen 32
5.2 Planregels 34

Hoofdstuk 6 Procedure *35*
6.1 Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro 35
6.2 Zienswijzen 35
6.3 Ambtshalve wijzigingen 35
6.4 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen 35

Bijlage toelichting *36*

Bijlage 1 Planbeschrijving NEXIT architecten Arnhem *37*

Bijlage 2 Beplantingsplan (Ontwikkeling recreatiewoningen, Bureau Buitenruimte) *39*

Bijlage 3 Quickscan Flora- en fauna (Econsultancy) *40*

Bijlage 4 Voortoets (Econsultancy) *41*

Bijlage 5 AERIUS berekeningen (Econsultancy) *42*

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Uitmeentsestraat 4 in Giesbeek bevindt zich een terrein dat bestemd is als kampeerterrein. Het terrein was oorspronkelijk het parkeerterrein bij het recreatiegebied Rhederlaag. Deze functie is verplaatst en de locatie is nu bestemd als kampeerterrein met de mogelijkheid max. 40 (niet permanente) kampeervoorzieningen te exploiteren. De initiatiefnemer (en eigenaar) van de locatie wil het gebruik wijzigen en de bouw van 23 (luxe) recreatiewoningen mogelijk maken op het terrein. Hiervoor is een wijziging van het bestemmingsplan nodig.

1.2 Ligging plangebied

De locatie is kadastraal bekend als gemeente Zevenaar, onder de nummers 3025 en 3026 en ligt ten westen van de kern Giesbeek. De Uitmeentsestraat is een 'afslag' van de Rivierweg (N338). De weg vormt de zuidelijk begrenzing van de locatie en ontsluit naast de locatie ook het recreatiegebied Rhederlaag met de woonwijk Riverparc en het bedrijventerrein Giesbeek. De N338 leidt naar de A12. De noordgrens wordt gevormd door de dijk: de Bandijk. Aan de andere kant van de dijk ligt de Gieseplas. De dijk is geen onderdeel van de planlocatie.

Afbeelding 1: Het plangebied (binnen rode cirkel) in een bredere context. Het plangebied ligt ten westen van de kern Giesbeek. Ten noorden van de locatie ligt de Gieseplas. Aan de zuidkant ligt het bedrijventerrein Giesbeek (bron Google Earth)

Afbeelding 2: De planlocatie (groen omlijnd) met als zuidgrens de Uitmeentsestraat en aan de noordkant de dijk met aan de andere kant van de dijk de Gieseplas (bron Google Maps)

Afbeelding 3: De entree naar de planlocatie vanaf de Uitmeentsestraat. Deze entree blijft gehandhaafd (bron Google Maps). De bestaande bebouwing (rechts op de foto) ook.

1.3 Een nieuw bestemmingsplan

Bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Giesbeek (vastgesteld 2016-12-21)'

Het voorliggende plan herziet een deel van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Giesbeek (vastgesteld 2016-12-21). De locatie heeft de enkelbestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ en de aanduiding ‘kampeerterrein’. Als gevolg van deze aanduiding is de bedrijfsmatige exploitatie van een kampeerterrein met maximaal 40 (niet permanente) kampeervoorzieningen mogelijk. Daarnaast is er ruimte voor een bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding ‘bedrijfswoning’ en een werkplaats met kantoor ten behoeve van de bestemming. Daarnaast heeft de locatie nog de dubbelbestemmingen ‘Waarde – Archeologie’ en ‘Waterstaat – Waterkering’.

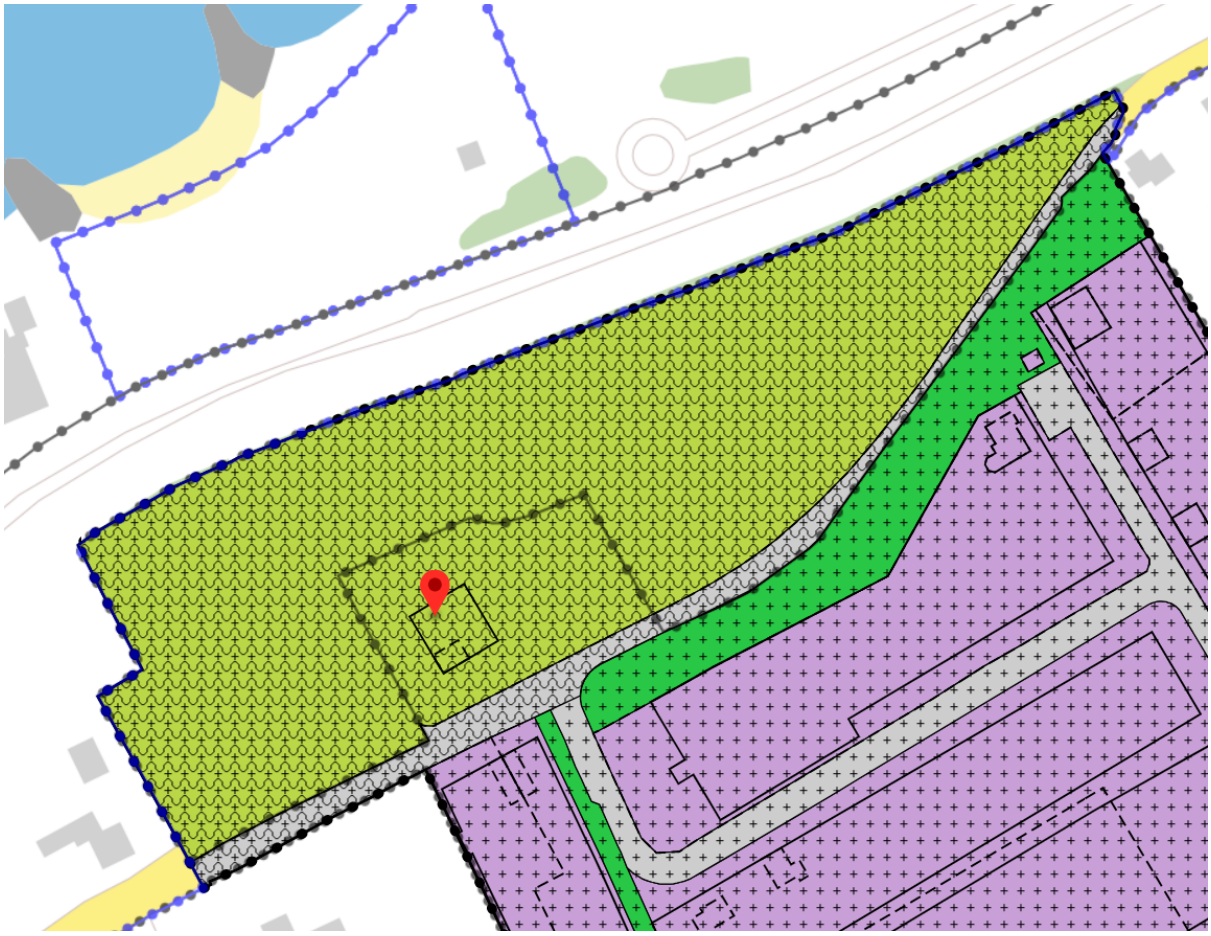

Afbeelding 4: Verbeelding van het geldende bestemmingsplan ‘Bedrijventerrein Giesbeek’. Het plangebied heeft primair de enkelbestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ het bouwvlak geeft de locatie aan waar het kantoor staat.

Nieuw bestemmingsplan Uitmeentsestraat 4, 2020:

In het nieuwe bestemmingsplan krijgt de locatie opnieuw de enkelbestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ maar nu met de mogelijkheid om op de locatie de 23 recreatiewoningen te bouwen. De bestemming ‘Waarde – Archeologie’ vervalt. De bestemming ‘Waterstaat – Waterkering’ blijft in stand. Daarbij wordt wel het systeem van bestemmen beperkt aangepast. De systematiek van bestemmen wordt geënt op de manier waarop ook het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Zevenaar zal worden opgezet.

Afbeelding 5: Verbeelding van het nieuwe bestemmingsplan "Uitmeentsestraat 4, 2020.

1.4 Leeswijzer

Het bestemmingsplan bestaat uit een verbeelding, de regels en deze toelichting. Op de verbeelding zijn de te onderscheiden bestemmingen door middel van kleuren en tekens aangegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. De verbeelding en de regels vormen samen de juridisch bindende elementen van het bestemmingsplan.

De toelichting van dit bestemmingsplan is opgebouwd uit 5 hoofdstukken. Na dit inleidende hoofdstuk volgt in hoofdstuk 2 de beschrijving van het plan(-gebied). In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op het beleidskader. In hoofdstuk 4 komt de haalbaarheid van het plan aan de orde. Vanuit de verschillende van invloed zijnde haalbaarheidsaspecten wordt in dit hoofdstuk beschreven waarom het voorliggend bestemmingplan kan worden uitgevoerd. In hoofdstuk 5 is de wijze van bestemmen aangegeven. Er wordt een antwoord gegeven op de vraag hoe hetgeen in voorliggend plan is vastgelegd juridisch wordt geregeld. Verder wordt er beschreven hoe de verbeelding en de regels zijn opgebouwd en welke bestemmingen er in het plan voorkomen. Ook wordt in dit hoofdstuk aangegeven hoe de regels moeten worden geïnterpreteerd en uitgelegd. In dit hoofdstuk worden ook alle bestemmingen uitgelegd en wat daar in hoofdlijnen is toegestaan. In het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 6, van dit bestemmingsplan wordt ingegaan op de procedures, die voorliggend bestemmingsplan doorloopt.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

De locatie was oorspronkelijk agrarisch in gebruik. Op de plek van het huidige kantoor stond een ander gebouw. Dit was waarschijnlijk een boerderij behorende bij de locatie.

Afbeelding 6: Situatie jaren '80 tot begin jaren '90. Die periode markeerde de start van een grootschalige recreatieve ontwikkeling na het afronden van de zandwinning.

Met de aanleg van de recreatieve voorzieningen en de ontwikkeling van Rhederlaag ontstond de behoefte aan parkeren. De planlocatie werd daarvoor ingericht. De parkeerplaats werd ingepakt in groen. Dit groen bepaalt nu nog het karakter van de locatie (zie ook afbeeldingen 2, 3 en 9)

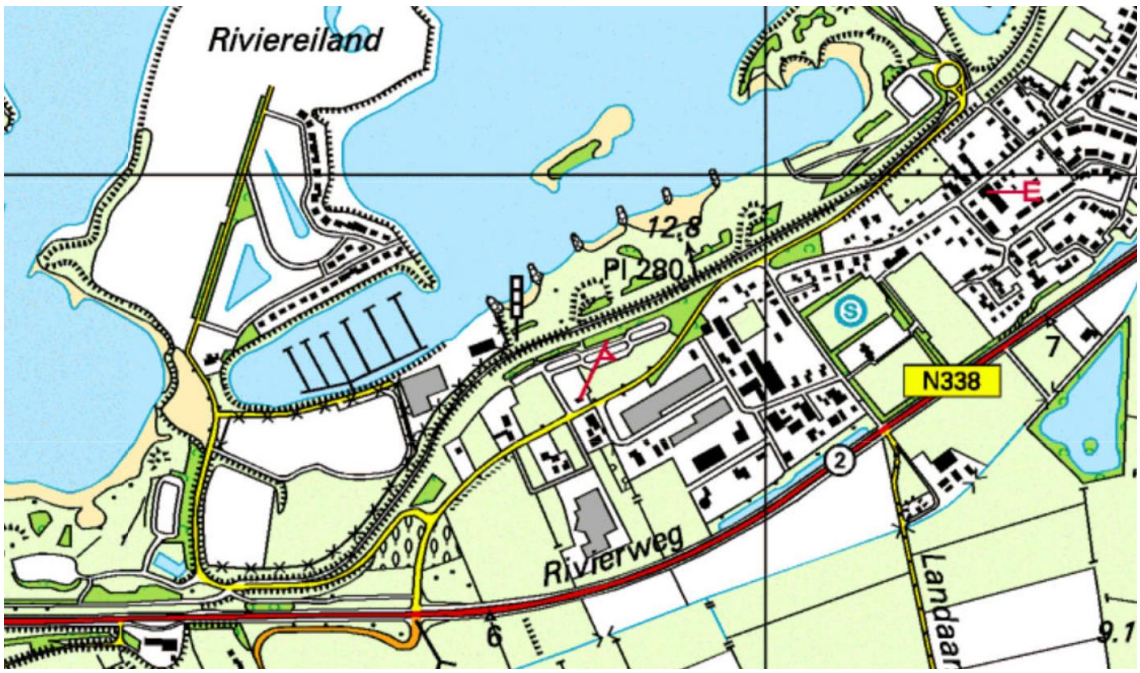

Afbeelding 7: Situatie eind jaren '90. De planlocatie functioneert als parkeerplaats voor het recreatiegebied Rhederlaag.

Afbeelding 8: Situatie in 2019. De functie als parkeerplaats heeft plaats gemaakt voor een mogelijk gebruik als kampeerterrein. De inrichting van de locatie is hiervoor niet gewijzigd.

De bestemming van de planlocatie voor parkeren is vervallen. Het parkeren is verplaatst naar de andere kant van de dijk. Het parkeren heeft qua bestemmingsplan plaatsgemaakt voor een kampeerterrein. Dit heeft niet geleid tot een aanpassing van de inrichting van het terrein. Van de mogelijkheid om het terrein daadwerkelijk te gebruiken als kampeerterrein is ook nooit gebruikt gemaakt.

Afbeelding 9: Luchtfoto planlocatie (bron Google Maps). De inrichting komt nog overeen met de inrichting als parkeerterrein. De locatie is nooit daadwerkelijk als kampeerterrein gebruikt.

2.2 *Toekomstige situatie*

De initiatiefnemer wil op de locatie in totaal 23 recreatiewoningen realiseren. Hiervoor is door NEXIT architecten uit Arnhem een plan gemaakt. De recreatiewoningen worden naast de Bandijk geplaatst. Het niveau van het terrein wordt daarbij ter plekke van de recreatiewoningen iets opgehoogd, zodat de bezoekers vanaf de verdieping uit kunnen kijken over het water.

De geschakelde recreatiewoningen hebben een maximumoppervlakte van 70 m2 De vrijstaande recreatiewoningen – in totaal 3 – hebben een maximumoppervlakte 90 m2. Voor een verdere beschrijving van het plan zie bijlage 1.

De bouw van de recreatiewoningen zal leiden tot de kap van een aantal bomen op en bij de dijk. Om dit zorgvuldig te doen is bureau Buitenruimte uit Giesbeek ingeschakeld (zie afbeelding 11).

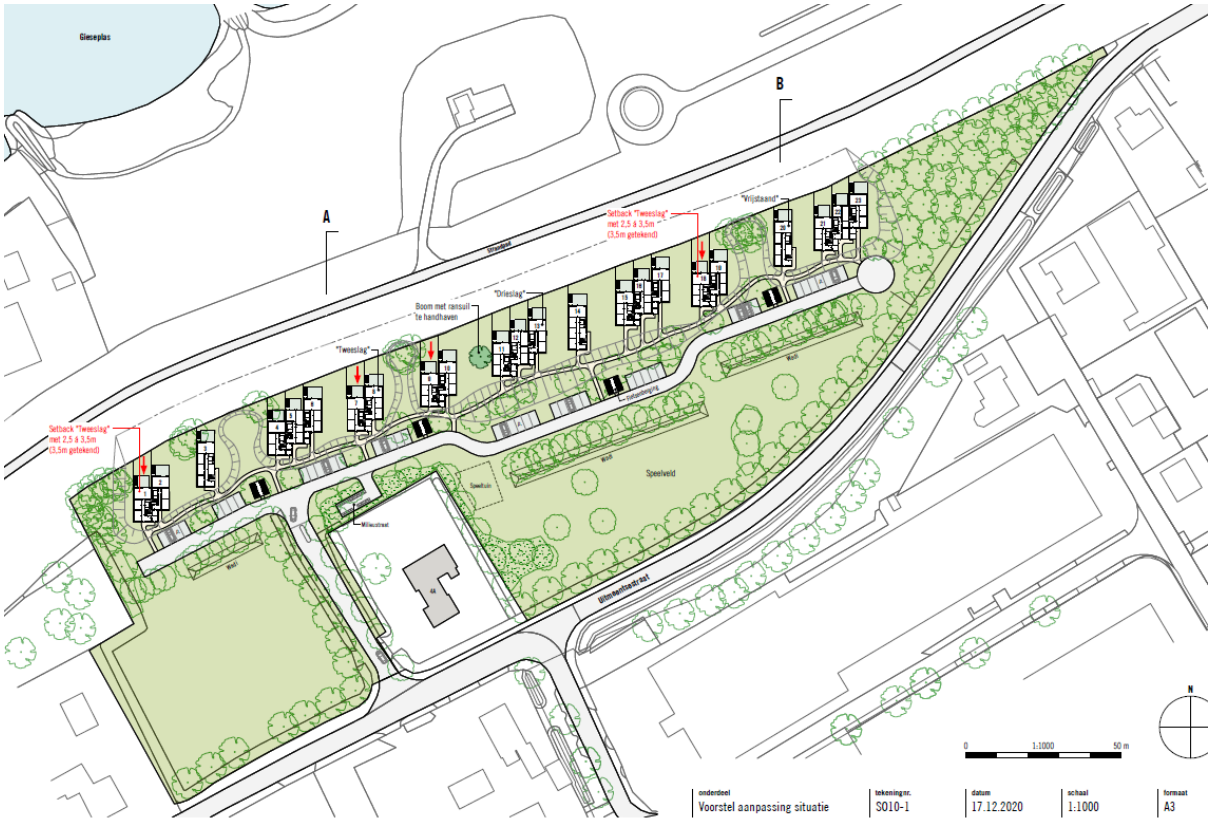

Afbeelding 10: Plattegrond beoogde ontwikkeling (bron Nexit architecten). De recreatiewoningen worden verhoogd naast de dijk gepositioneerd. Op die manier kan worden geprofiteerd van het uitzicht over het water. Om de monotonie van de reeks te doorbreken zijn de 'blokjes' van 2 recreatiewoningen ten opzichte van de dijk 3,5 meter naar achteren geplaatst.

Voor de locatie is, naast andere onderzoeken, door Econsultancy een quickscan Flora- en fauna uitgevoerd. Uit deze quickscan kwam naar voren dat er een boom bij de dijk staat waarin een ransuil een plek zou kunnen vinden om te nestelen. In reactie hierop is het plan aangepast, zodat deze boom gespaard kan blijven en behouden blijft voor gebruik door de ransuil.

Afbeelding 11: Bureau Buitenruimte heeft gekeken naar een zorgvuldige inpassing van de recreatiewoningen op het terrein (bron Bureau Buitenruimte; Schetsontwerp, februari 2021). Daar waar mogelijke worden bomen behouden. Voor de nieuwe aanplant wordt alleen inheems assortiment gebruikt.

Afbeelding 12: De recreatiewoningen worden achter de dijk geplaatst. Vanaf de verdieping is er uitzicht over het water mogelijk.

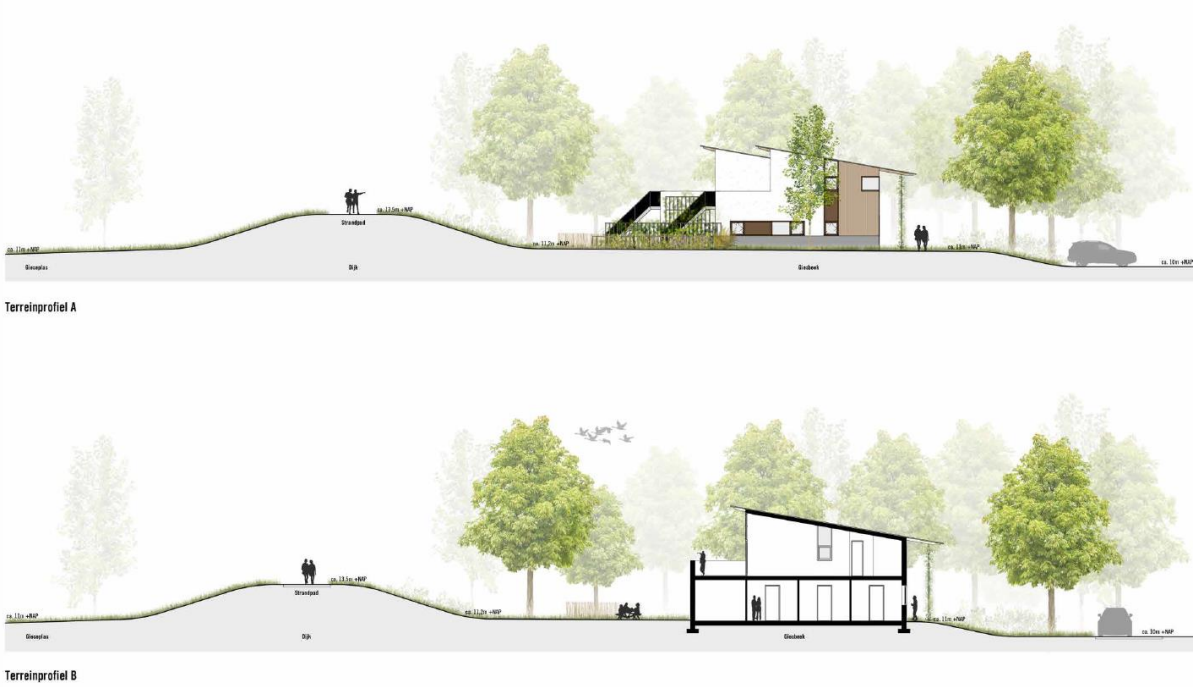

Afbeelding 13: De recreatiewoningen staan op een lichte verhoging en op een ruime afstand van de dijk. Het dijklichaam wordt door de bouw van de recreatiewoningen niet negatief beïnvloedt.

2.3 Communicatie

Het plan is op 17 maart 2020 in het college van de gemeente Zevenaar besproken. Het college ondersteunt het initiatief. Het plan is in juni 2020 voorgelegd aan de welstandscommissie in het kader van een voortoets. De welstandscommissie was, met enkele opmerkingen, positief over het plan. In november is nog een nadere uitleg van de opmerkingen gevraagd. De rayonarchitect heeft op 9 december 2020 deze nadere uitleg gegeven. De opmerkingen betroffen de materialisering van de gebouwen en de positionering ten opzichte van de dijk. De materialisering zal na de uitwerking van het plannen voor de gebouwen, bij de formele welstandstoets opnieuw aan de orde komen. Naar aanleiding van de opmerking over de positionering van de gebouwen is er een geleding in de rij reacreatiewoningen aangebracht. De ‘blokjes’ van twee gecombineerde recreatiewoningen zijn ten opzichte van de dijk 3,5 meter naar achteren geplaatst. De rij recreatiewoningen wordt daarmee minder monotoon. Deze nieuwe ordening is voorgelegd aan de gemeente. De gemeente is hiermee akkoord.

Het plan is begin september 2020 voorgelegd aan omwonenden. De omwonenden hebben positief gereageerd op de plannen.

Het plan is ook voorgelegd aan het IGOR (Integraal gebiedsoverleg Rhederlaag) en positief ontvangen. Op 30 september 2020 is het plan besproken met het Waterschap Rijn en IJssel. De opmerkingen en uitgangspunten voorkomend uit dit overleg zijn meegenomen in de planvorming en daar waar mogelijk verwerkt in het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.7 voor de uitgangspunten van het Water Rijn en IJssel). Een deel van uitgangspunten zal bij de nadere uitvoering in het traject van de aanvraag van de omgevingsvergunningen worden meegenomen.

Hoofdstuk 3 Beleid

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een weergave van het relevante beleid op rijks-, provinciaal-, regionaal en gemeentelijk niveau gegeven. Aangegeven wordt hoe het plan zich verhoudt tot de diverse beleidskaders.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 1 januari 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De Omgevingswet bundelt alle huidige wetten over de leefomgeving. Daarbij hoort één Rijksvisie op de leefomgeving: de Nationale Omgevingsvisie. Op 20 juni 2019 is het ontwerp voor de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) verschenen. In Nederland staan we voor een aantal urgente opgaven, die zowel lokaal, nationaal als wereldwijd spelen. Denk aan de opgaven op het gebied van klimaatverandering, energietransitie, circulaire economie, bereikbaarheid en woningbouw. Deze opgaven zullen Nederland flink veranderen. Door goed in te spelen op deze verandering kan Nederland vooroplopen en kansen verzilveren. Met de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op de toekomst en de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland. In de NOVI in deze maatschappelijke opgaven samengevat in vier prioriteiten:

- ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie;
- duurzaam economisch groeipotentieel;
- sterk en gezonde steden en regio’s;
- toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.

De ontwerp – NOVI vormt de basis voor een maatschappelijk debat over de ruimtelijke inrichting en de kwaliteit van de leefomgeving in Nederland. Met provincies, gemeenten en waterschappen, maar ook met kennisinstellingen en maatschappelijke partijen. Ook de opvattingen van bewoners worden gehoord en betrokken, inclusief die van de jongeren. De ontwerp – NOVI is van 20 augustus tot en met 30 september 2019, samen met het Milieueffectrapport NOVI (PlanMER) ter inzage gelegd. Verwacht wordt dat de NOVI nog in 2020 wordt vastgesteld. Tot die tijd blijft de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte het vigerend beleid.

3.2.2 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Indertijd was een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid nodig omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. Op 13 maart 2012 is de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)' vastgesteld. Deze structuurvisie gag en geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau.

De visie is vernieuwend in die zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de 'Nota Ruimte', de 'Structuurvisie Randstad 2040', de 'Nota Mobiliteit', de 'Mobiliteits Aanpak', de 'Structuurvisie voor de Snelwegomgeving' en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB 'Tweede structuurschema Militaire terreinen' , de 'Agenda Landschap', de 'Agenda Vitaal Platteland' en 'Pieken in de Delta'. De 'Structuurvisie Nationaal Waterplan' blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

In de structuurvisie schetst het rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn).

De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk “concurrerend, bereikbaar en leefbaar & veilig”. Voor de drie rijksdoelen zijn de onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelstellingen zijn:

1. *Concurrerend* = Het vergroten van de concurrentiekracht van Nederland door het versterken van de ruimtelijk-economisch structuur van Nederland.
2. *Bereikbaar* = Het verbeteren, instandhouden en ruimtelijk zekerstellen van de bereikbaarheid waarbij de gebruiker voorop staat.
3. *Leefbaar & veilig* = Het waarborgen van een leefbare en veilige omgeving waarin unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden behouden zijn.

Naast de drie hoofddoelen wordt een zorgvuldig gebruik van de schaarse ruimte bevorderd. Hiervoor is een ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Dat betekent: eerst kijken of er vraag is naar een bepaalde nieuwe ontwikkeling, vervolgens kijken of het bestaande stedelijk gebied of bestaande bebouwing kan worden hergebruikt en mocht nieuwbouw echt nodig zijn, dan altijd zorgen voor een optimale inpassing en multimodale bereikbaarheid.

Conclusie

In de 'Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte' zijn nationale belangen opgenomen die zorgen voor een gegarandeerde basiskwaliteit voor alle bewoners van Nederland. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte is van beperkte betekenis voor dit bestemmingsplan. Het voorliggend bestemmingsplan is niet van nationaal belang en een verdere toetsing aan het nationaal beleid is niet nodig.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het kabinet heeft in de hiervoor genoemde SVIR vastgesteld dat voor een beperkt aantal onderwerpen de bevoegdheid om algemene regels te stellen zou moeten worden ingezet. Het gaat om de volgende nationale belangen: Rijksvaarwegen, Project Mainportontwikkeling Rotterdam, Kustfundament, Grote rivieren, Waddenzee en waddengebied, Defensie, Ecologische hoofdstructuur, Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, Hoofdwegen en hoofdspoorwegen, Elektriciteitsvoorziening, Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen, Primaire waterkeringen buiten het kustfundament en IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Ten aanzien daarvan is een borging door middel van normstelling, gebaseerd op de Wro, gewenst. Die uitspraken onderscheiden zich in die zin dat van de provincies en de gemeenten wordt gevraagd om de inhoud daarvan te laten doorwerken in de ruimtelijke besluitvorming. Zij zijn dus concreet normstellend bedoeld en worden geacht direct of indirect, d.w.z. door tussenkomst van de provincie, door te werken tot op het niveau van de lokale besluitvorming, zoals de vaststelling van bestemmingsplannen.

Het 'Besluit algemene regels ruimtelijke ordening' (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Op 30 december 2011 is het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening in werking getreden. Slechts daar waar een directe doorwerking niet mogelijk is, bij de Ecologische Hoofdstructuur (de artikelen worden later aan het Barro toegevoegd) en bij de Erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde, is gekozen voor indirecte doorwerking via provinciaal medebewind. Voor één onderwerp geregeld in dit besluit, voorziet het besluit niet in de (definitieve) begrenzing. Dit betreft de EHS. Ten aanzien van deze begrenzing is bepaald dat de provincies die grenzen (nader) bepalen.

Door de nationale belangen vooraf in bestemmingsplannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van de bestuurlijke drukte.

Conclusie

De planlocatie is geen onderdeel van de EHS. Het Barro heeft geen directe doorwerking op deze ontwikkeling en belemmert deze verder niet. Daar waar het nationaal belang in het geding zou kunnen zijn is dit belang geborgd in het beleid van de andere overheden.

3.2.3 Ladder voor duurzame verstedelijking

Besluit ruimtelijke ordening

Op 1 oktober is het *'Besluit van 28 augustus 2012, houdende wijziging van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening en van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in verband met de toevoeging van enkele onderwerpen van nationaal ruimtelijk belang'* (Stb. 2012, nr. 388) in werking getreden. Door dit wijzigingsbesluit is ook het Bro aangepast. In artikel 3.1.6 is het tweede lid toegevoegd. Dit lid heeft betrekking op de 'ladder voor duurzame verstedelijking'. Deze ladder stelt eisen aan de motivering van onder meer bestemmingsplannen en ruimtelijke onderbouwing die nieuwe stedelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De wettelijke regeling gaat vergezeld van een handreiking die andere overheden ondersteunt bij de praktische toepassing van de juridische verplichting.

Artikel 1.1.1, lid 1 onder i Bro definieert een '*stedelijke ontwikkeling' als: ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen*'.

> Ook accommodaties voor onderwijs, zorg, cultuur, bestuur en indoor sport en leisure vallen binnen het begrip stedelijke voorzieningen. De bouw van 23 recreatiewoningen kan hiermee worden geclassificeerd als een ‘stedelijke ontwikkeling’.

Artikel 3.1.6 tweede lid Bro: De ruimtelijke onderbouwing bij een omgevingsvergunning of de toelichting bij een bestemmingsplan die/dat een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt, moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

a. Er wordt beschreven dat de voorgenomen stedelijke ontwikkeling voorziet in een actuele (regionale) behoefte;
b. Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel a, blijkt dat sprake is van een actuele (regionale) behoefte, wordt beschreven in hoeverre in die behoefte binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan worden voorzien door benutting van beschikbare gronden door herstructurering, transformatie of anderszins, en;
   Indien uit de beschrijving, bedoeld in onderdeel b, blijkt dat de stedelijke ontwikkeling niet binnen het bestaand stedelijk gebied van de betreffende regio kan plaatsvinden, wordt beschreven in hoeverre wordt voorzien in die behoefte op locaties die, gebruikmakend van verschillende middelen van vervoer, passend ontsloten zijn of als zodanig worden ontwikkeld

Een vraag die hierbij ook zou moeten worden beantwoord is de vraag of de Uitmeentsestraat behoort tot het stedelijke gebied. Als stedelijk gebied wordt gedefinieerd: een bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal-culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur. Het antwoord hierop is lastig te geven. De locatie kan ook worden gezien als onderdeel van het buitengebied.

Ten aanzien van de behoefte aan de bouw van 23 recreatiewoningen kan het volgende worden opgemerkt. De locatie ligt in een omgeving die al intensief voor verblijfsrecreatie wordt gebruikt. In de directe omgeving rondom de Gieseplas en de Lathumse plas is een groot en gevarieerde aanbod van recreatiewoningen en andere recreatieve voorzieningen. Recreatiewoningen van deze (hoge) kwaliteit vormen echter nog geen onderdeel van het aanbod en zijn daarmee een toegevoegde waarde. De vraag naar dit type recreatiewoningen is groot. Een deel van de vraag is internationaal, waarbij vooral bij Duitse recreanten de vraag groot.

De woningen zijn specifiek voor deze locatie ontworpen, waarbij kan worden geprofiteerd van de directe nabijheid van het water. De vraag of de locatie behoort tot het stedelijk gebied is daarmee niet meer relevant. De behoefte is immers aanwezig en dit type recreatiewoningen is door het ontwerp locatiegebonden. De bouw van de woningen op een andere locatie is niet aan de orde. De locatie kan bovendien via de Uitmeentsestraat uitstekend worden ontsloten.

Conclusie

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in de bouw van 23 (luxe) recreatiewoningen en valt als zodanig onder de definitie ‘stedelijke ontwikkeling’ De vraag naar dit type recreatiewoningen is groot. Er is dus sprake van een actuele behoefte aan deze woningen. De woningen zijn specifiek voor deze locatie ontworpen en sluiten aan op het al sterk recreatieve karakter van de omgeving.

Realisatie op een andere locatie, al dan niet behorend tot het stedelijk gebied, is niet realistisch Getoetst aan de ladder van duurzame verstedelijking past deze ontwikkeling op deze locatie.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 Omgevingsvisie en Omgevingsverordening

Provinciale Staten hebben in hun vergaderingen van 9 juli 2014 en 24 september 2014 respectievelijk de Omgevingsvisie en Omgevingsverordening vastgesteld. Beiden zijn in eerste op 17 oktober 2014 in werking getreden. Beide documenten worden regelmatig aangepast, geactualiseerd en geconsolideerd. Op dit moment gelden de volgende versies als actueel provinciaal beleid.

- Geconsolideerde Omgevingsvisie Gaaf Gelderland,
- Actualisatieplan 6 Omgevingsverordening,
- Geconsolideerde Omgevingsverordening 2018

Alle drie zijn ze op 1 maart 2019 in werking getreden. De provincie werkt aan nieuwe omgevingsverordening op basis van de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland. Deze zal eind 2020, voorafgaand aan het in werking treden van de Omgevingswet, worden vastgesteld

Met de consolidatie van de verschillende plannen zijn besluiten die sinds oktober 2014 zijn genomen verwerkt in de plannen. Deze consolidatie heeft voor het plangebied niet geleid tot wijzigingen. De Omgevingsvisie Gelderland vervangt enkele structuurvisies. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is.

De visie richt zich formeel op de komende tien jaar, maar wil ook een doorkijk bieden aan Gelderland op een langere termijn. Veel maatschappelijke vraagstukken zijn zo complex dat alleen een gezamenlijke inzet succesvol kan zijn. In de omgevingsvisie zijn de opgaven voor Gelderland daarom in nauwe samenwerking met partners uitgedacht. Daarbij kijken de provincie en partners vanuit een integraal en internationaal perspectief naar Gelderland. Met deze bestuurlijke strategie kunnen voor Gelderland toekomstbestendige keuzes gemaakt worden. De provincie heeft in de Omgevingsvisie twee doelen gedefinieerd. Het zijn doelen die de rol en kerntaken van de provincie als middenbestuur benadrukken.

De provincie beschikt over verschillende instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De verordening wordt ingezet voor die onderwerpen waarvoor de provincie eraan hecht dat de doorwerking van het beleid van de Omgevingsvisie juridisch gewaarborgd is.

De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, water, mobiliteit en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.

Gelderse Ladder voor duurzame verstedelijking

Voor een goede afweging van keuzes voor locaties van nieuwe gebouwen staat de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik centraal. Met deze ladder wordt een transparante besluitvorming en een zorgvuldige ruimtelijke afweging nagestreefd. Het gaat om het tijdig afwegen van kansen en mogelijkheden om bestaande gebouwen te benutten bij overwegingen van nieuwe bebouwing. Een goede afweging volgens de ladder vraagt om kennis van de bestaande voorraad. Gekoppeld daaraan zijn er vragen over de opgaven en kwaliteiten in een gebied:

- Past de ontwikkeling bij de doelen in Gelderland? Zo ja:
- Hoe voegt de ontwikkeling extra kwaliteit toe aan een gebied?

Als juridische basis gebruikt de provincie de Ladder voor duurzame verstedelijking die het Rijk heeft

vastgelegd in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). In elk bestemmingsplan dat voorziet in een nieuwe stedelijke ontwikkeling dienen gemeenten volgens de Rijksladder aan de hand van drie stappen de locatiekeuze te motiveren (zie paragraaf 3.2.3). Deze Rijksladder is van provinciaal belang. Aangezien de juridische borging van de ladder al geregeld is in het Bro, heeft de provincie de ladder niet nogmaals opgenomen in de provinciale omgevingsverordening.

Conclusie

Een van de doelstellingen uit de Omgevingsvisie betreft het borgen van de kwaliteit en veiligheid van onze leefomgeving. Daarbij wordt gefocused op het ontwikkelen met kwaliteit, waarbij recht wordt gedaan aan de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteiten van een plek.

Door deze beperkte herbestemming waarbij een ongebruikte voorziening voor verblijfsrecreatie opnieuw in gebruik kan worden genomen draagt de ontwikkeling bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Door een zorgvuldige inpassing wordt recht gedaan aan de ruimtelijk en landschappelijke kwaliteiten van de plek. De ontwikkeling voegt een schakel toe aan een breed scala van recreatieve voorzieningen in de directe omgeving.

Een toetsing aan de Gelderse ladder van duurzame verstedelijking is niet nodig (zie ook eerder 3.2.3).

3.4 Gemeentelijk beleid

3.4.1 Structuurvisie Zevenaar

De Structuurvisie gemeente Zevenaar (vastgesteld 20 februari 2013) is het richtinggevend kader voor het ruimtelijk beleid van de gemeente Zevenaar. De visie geeft richting aan de ruimtelijke, economische en maatschappelijke ontwikkelingen van de gemeente Zevenaar tot 2030. Er worden drie kernopgaven onderscheiden:

- verbinden,
- diversiteit,
- kwaliteit.

Bij verbinden gaat het naast fysiek ruimtelijke verbindingen (in verschillende vormen) ook om verbinden op sociaal maatschappelijk, bestuurlijk en organisatorisch vlak. Bij diversiteit gaat het om diversiteit in leefmilieus, voorzieningen, landschappen en kernen. ‘Diversiteit’ is onlosmakelijk onderdeel van de identiteit van Zevenaar. Bij kwaliteit gaat het tenslotte om een goede, duurzame ruimtelijke ontwikkeling met weloverwogen integrale keuzes.

De structuurvisie geeft een visie op de kernen / gebieden in de gemeente Zevenaar. Daarnaast is op verschillende thema’s aangegeven hoe deze een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de visie, waaronder de relevante thema’s werken, cultuurhistorie, milieu en landschap.

De gemeente Zevenaar streeft naar het vergroten van de diversiteit en (kwaliteits-)versterking van de verblijfsrecreatievoorzieningen, en naar een verbreding van de recreatiemogelijkheden.

Met de beoogde ontwikkeling krijgt een bestaande, maar niet langer functionerende voorziening voor verblijfsrecreatie nieuw leven. Kampeervoorzieningen worden vervangen door recreatiewoningen in het luxe segment en met een bijzondere architectuur. Daarmee draagt de ontwikkeling bij aan kwaliteitsversterking. De mogelijkheden van het gebied worden verbreed door een specifieke vorm van de recreatiewoningen te ontwikkelen die iets extra’s bieden ten opzichte van het normale aanbod.

Conclusie

De ontwikkeling van 23 nieuwe recreatiewoningen past binnen het in de structuurvisie geformuleerde beleid.

3.4.2. Gebiedsvisie Rhederlaag

De Structuurvisie Zevenaar geeft een visie op hoofdlijnen op Rhederlaag. De planlocatie valt binnen deze visie. De verdere uitwerking voor de visie op hoofdlijnen is opgenomen in de Gebiedsvisie Rhederlaag. De gebiedsvisie geeft, nog steeds op hoofdlijnen, de visie op dit gebied.

In de Gebiedsvisie Rhederlaag wordt aandacht besteed aan de combinatie van landschapsversterking, natuurontwikkeling en recreatie. De basis wordt gevormd door een zonering, waarbij in enkele gebieden het accent ligt op (intensieve) recreatie en in andere gebieden op landschap en/of natuurontwikkeling. Gezien de gedeelde belangen van landschap / natuur en (extensieve) recreatie is er geen sprake van een strikte scheiding.

Het plangebied is aangeduid als 'intensief recreatielandschap (II)'. Naast de aanwezige voorzieningen, zoals strandjes en een jachthaven kan dit gebied een impuls krijgen met de ontwikkeling van een recreatieve voorziening. Hier valt, volgens de visie, te denken aan een grotere recreatieve voorziening die binnen de landschappelijke en wellicht historische setting kunnen ontstaan.

Conclusie

De ontwikkeling van 23 nieuwe recreatiewoningen geeft verdere invulling aan de Gebiedsvisie Rhederlaag en past in de zone die intensieve recreatie toestaat.

3.5.3. Nota ruimtelijke kwaliteit

In de Nota ruimtelijke kwaliteit (vastgesteld 1 november 2012) is het beoordelingskader voor de ruimtelijke kwaliteit beschreven. Hoewel het planologisch kader leidend is, is afstemming met het welstandsbeleid (uiterlijke verschijningsvorm, de wijze waarop naar een gebied/ locatie wordt gekeken, 'gewicht' van welstand) wenselijk. Stedenbouwkundige en ruimtelijk relevante elementen kunnen in het bestemmingsplan opgenomen worden. De gebiedsgerichte welstandscriteria binnen de gemeente Zevenaar zijn gekoppeld aan duidelijk te onderscheiden deelgebieden. Per deelgebied is een welstandsniveau vastgesteld (van welstandsvrij tot bijzonder welstandsniveau..

Het plangebied valt in deelgebied recreatiegebied Rhederlaag (BU01 Recreatiegebied Rhederlaag). In dit gebied is regulier welstandsniveau van toepassing.

Hieronder vallen gebieden, die vanuit het perspectief van de gehele gemeente geen zware toetsing nodig hebben, maar waar wel aanleiding is om alert te blijven op de ontwikkeling van de ruimtelijke kwaliteit. In deze gebieden dient de basiskwaliteit gehandhaafd te worden, voor zover deze niet grenzen aan belangrijke wegen of openbare ruimtes.

Het beleid voor het gedeelte van het recreatiegebied dat in dit gebied is opgenomen is voornamelijk gericht op bestendiging van de recreatieve functie.

Gezien het feit dat het op deze locatie toch om bijzondere recreatiewoningen gaat is besloten het plan aan de welstandscommissie in de vorm van een voortoets. De welstandscommissie was enthousiast over het plan.

Conclusie

Het initiatief past binnen de kaders van het welstandsbeleid. Dit is in een voortoets door de welstandscommissie ook bevestigd.

3.5.4. Beleidsnotitie voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten

De gemeente Zevenaar heeft het beleid voor archeologie en monumenten vastgelegd in de Beleidsnotitie voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten 2008-2013 (vastgesteld 28 januari 2009). Er is nog geen nieuwe, geactualiseerde beleidsnotitie vastgesteld.

Archeologische beleidsadvieskaart

Via de Archeologische beleidsadvieskaart wordt een verbinding gelegd met de ruimtelijke ordening en het bestemmingsplan. Op de Archeologische beleidsadvieskaart staan verwachtingszones ten aanzien van nog onbekende archeologische- en/of cultuurhistorische waarden weergegeven. De verwachtingszones zijn op grond van een gemeentespecifiek verwachtingsmodel vastgesteld. Het beleid is gekoppeld aan een specifieke verwachtingswaarde. De kaart vormt de basis voor het omgaan met archeologische waarden in ruimtelijke planvorming en ontwikkeling.

Voor het plangebied is een hoge archeologische verwachtingswaarde vastgesteld

Het archeologische beleid dient in het bestemmingsplan te worden vertaald. Archeologische monumenten en archeologisch waardevolle terreinen moeten op de verbeelding aangegeven worden. De aanwijzing als beschermd archeologisch monument via de Monumentenwet heeft op zichzelf echter geen gevolgen voor de regeling in het bestemmingsplan, omdat het beschermingsregime van de Monumentenwet geheel los staat van het bestemmingsplan. De bescherming van archeologische waarden kan via de doeleindenomschrijving en een aanlegvergunningenstelsel - voor bijvoorbeeld ophogen afgraven, egaliseren van gronden, uitvoeren van grondbewerkingen, verwijderen van beplanting, aanbrengen van verhardingen, etc. geborgd worden.

Bestemmingsplan Archeologie

De Beleidsnotitie voor archeologie, cultuurlandschap en monumenten is vertaald in het bestemmingplan Archeologie (parapluplan, vastgesteld 31 maart 2010).

Over de situatie aan de Uitmeentsestraat is vooroverleg gepleegd met het regioarcheoloog. In 2008 zijn door ADC een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd (ADC rapport 4108184). Op grond van de resultaten van dat onderzoek is indertijd bepaald dat vervolgonderzoek in het kader van dat bouwplan niet nodig was. Aangezien de nieuw recreatiewoningen op een verhoging (zandbed) worden geplaatst en de ondergrond niet worden geroerd kan bij deze ontwikkeling worden afgezien van een nader archeologische onderzoek. Het oorspronkelijk onderzoek biedt ook voldoende basis voor de regioarcheoloog om aan te geven dat het plangebied kan worden vrijgegeven voor de bouw van de recreatiewoningen. De dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie’ kan komen te vervallen.

Conclusie

Voor het plangebied geldt op basis van de Archeologische beleidsadvieskaart een hoge archeologische verwachtingswaarde. In het vigerende bestemmingsplan is dit vertaald in de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie’. Op basis van het onderzoek van ADC uit 2008 kan echter worden geconcludeerd dat voor de planlocatie geen onderzoek nodig is en het plangebied kan worden vrijgegeven. De dubbelbestemming wordt in dit bestemmingsplan niet overgenomen

3.5.5 Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 (april 2019)

De vrijetijdeconomie is één van de drie speerpuntsectoren van het economisch beleid van de gemeente Zevenaar, naast de maakindustrie en de logistiek. Het is in die vorm ook opgenomen in het collegeprogramma 2018 – 2022. Een sterke(re) vrijetijdseconomie is in velerlei opzichten van belang voor de gemeente Zevenaar. In het beleidskader zijn de analyse, de ambities, de doelstellingen uitgangspunten en de beoogde richting van het beleid vastgelegd.

Na het doorlopen van een interactief proces heeft de gemeente de volgende visie geformuleerd:

‘In 2030 zijn Zevenaar en de Liemers een aantrekkelijke en bekende toeristisch-recreatieve bestemming voor dagjes-mensen en verblijfsgasten uit Nederland en erbuiten. Onze bestemming is bekend vanwege het winkelen en de beleving van en verblijf op en aan het water’

Om dit te bereiken gaat de gemeente inzetten op het boeken van resultaten in de volgende vier taakvelden:

1 Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering)
2 Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie
3 Samenwerking en kwalitatief en innovatief ondernemerschap
4 Marketing, informeren en inspireren

Met de ontwikkeling van in totaal 23 recreatiewoningen draagt deze ontwikkeling vooral bij aan doelstelling 2 (ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie). De gemeente biedt daar waar het kan mogelijkheden voor kleinschalige accommodaties (binnenplans) en denkt mee met initiatiefnemers van grotere accommodaties om dit ruimtelijk mogelijk te maken. De rol van de gemeente is daarbij afwachtend. De gemeente denkt mee vanuit regelgeving en beleid als zich een initiatief aandient.

Conclusie

De ontwikkeling past binnen het Beleidskader vrijetijdseconomie Zevenaar 2030 en draagt bij aan doelstelling 2: de ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie.

Hoofdstuk 4 Uitvoerbaarheid

4.1 Inleiding

In het kader van het bestemmingsplan dient de uitvoerbaarheid van het plan te worden aangetoond ten aanzien van verschillende sectorale aspecten, zoals bodem, lucht, geluid, water en archeologie en cultuurhistorie.

4.2 Bodem

In het kader van het wijzigen van een bestemmingsplan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien er sprake is van een functiewijziging zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Met dit onderzoek kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

Bodemonderzoek

Op het perceel 3026 (locatie gebouwen) is in het verleden een bovengrondse dieseltank (660 l) aanwezig geweest Deze tank is in 2016 door Econsultancy onderzocht (rapport 06012012). Zowel in de bovengrond als in het grondwater zijn geen verontreinigingen aangetroffen. Ook bij een eerder bodemonderzoek in 1996 zijn geen verontreinigingen in grond of grondwater aangetroffen. Binnen perceel 3025 zijn verharde paden aanwezig. Binnen dit perceel zijn tevens enkele opstallen aanwezig geweest en is een deel van de locatie in gebruik geweest als boomgaard. Aan het begin van de eeuw is op de meest westelijke deel van de locatie eveneens bebouwing aanwezig geweest.

P&J Milieuservicees BV heeft in 2007 een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. De wegen zijn, zoals aangegeven voorzien van een asfaltverharding (aanleg begin jaren ’90). De parkeerplaatsen bestaan uit halfverharding. Bij de veldwerkzaamheden zijn een groot aantal zintuigelijk verontreinigingen waargenomen tot maximaal 2,0 m -mv (zwakke tot uiterst sterke bijmengingen met puin). Tevens is een boring gestuit op een ondoordringbare laag. De boven- en ondergrond bleken destijds licht verontreinigd met metalen en PAK. In het grondwater is plaatselijk een lichte arseenverontreiniging aangetroffen.

De onderzoeken zijn verouderd en de resultaten geven in principe aanleiding tot het uitvoeren van en vervolgonderzoek. De bestemmingsplanwijziging van 2017 naar de huidige bestemming ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ was echter indertijd geen aanleiding om nader onderzoek te verrichten. Aangezien de (gevoeligheid) van de bestemming nu niet wijzigt. De hoofdbestemming blijft immers Recreatie – Verblijfsrecreatie’ en de grond niet wordt geroerd ten behoeve van de bouw van de recreatiewoningen lijkt een bodemonderzoek in deze fase niet aan de orde. Dat betekent niet er uiteindelijk geen bodemonderzoek gedaan moet worden. Bij de uitvoering van het werk zal moeten gekeken naar de kwaliteit van de grond. Op dat moment is er dus wel een bodemonderzoek nodig. Het bodemonderzoek kan voor het ophogen van de locatie ten behoeve van de bouw van recreatiewoningen plaatsvinden. Daarnaast geldt dat het ophogen conform het besluit bodemkwaliteit moet gebeuren. De kwaliteit van de grond die voor de ophoging wordt gebruikt dient bekend te zijn voor de functie ‘wonen’

Conclusie

De huidige situatie waarbij de bodem bij de bouw niet worden geroerd en er geen sprake is van een wijziging van de bestemming naar een gevoeligere functie leiden tot de conclusie dat de bodemsituatie in deze fase geen aanleiding geeft voor het uitvoeren van een bodemonderzoek. In aanloop naar de uitvoering van het project zal echter wel moeten worden gekeken naar de kwaliteit van de grond die aangebracht wordt en naar de bodem waar de ophoging plaatsvindt.

Aanbevolen wordt om bij graafwerkzaamheden vrijkomende grond zo veel mogelijk op de locatie te verwerken. Indien vrijkomende grond van de locatie moet worden afgevoerd, moet rekening worden gehouden met het gegeven dat in het onderzoek geen onderzoek PFAS is uitgevoerd.

4.3 Lucht

Op 15 november 2007 is de 'Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen)' in werking getreden. Vanaf dat moment zijn in de 'Wet milieubeheer' luchtkwaliteitseisen opgenomen voor diverse verontreinigende stoffen, waaronder stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10}). Hierin zijn het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' en de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' opgenomen. Voor projecten die niet in betekenende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging hoeft niet langer te worden getoetst aan de grenswaarden. In de 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' zijn categorieën van gevallen benoemd die in ieder geval als 'niet in betekenende mate' worden aangemerkt en waarvoor toetsing aan de grenswaarden dus zonder meer achterwege kan blijven. Er is blijkens deze regeling geen onderzoek nodig voor 'woningbouwlocaties, indien een dergelijke locatie, in geval van één ontsluitingsweg, netto niet meer dan 1.500 nieuwe woningen omvat, dan wel, in geval van twee ontsluitingswegen met een gelijkmatige verkeersverdeling, netto niet meer dan 3.000 woningen omvat'.

De ontwikkeling van 23 recreatiewoningen valt niet binnen de scope van projecten die in betekende mate bijdragen aan het verslechteren van de luchtkwaliteit.

Conclusie

De realisatie van 23 recreatiewoningen draagt niet in betekende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Het uitvoeren van een toets is niet noodzakelijk.

4.4 Geluid

De mate waarin het geluid, veroorzaakt door het wegverkeer en/of door inrichtingen, het woonmilieu mag belasten, is geregeld in de Wet geluidhinder. In de Wgh (artikel 1) worden de volgende objecten beschermd tegen geluidhinder uit de omgeving:

- Woningen,
- Geluidsgevoelige terreinen,
- Andere geluidsgevoelige gebouwen, waaronder bijvoorbeeld onderwijsgebouwen, ziekenhuizen, enz.

In het Activiteitenbesluit bij de Wgh zijn voorschriften opgenomen die bescherming bieden tegen geluidhinder van inrichtingen die onder het Besluit vallen. Deze bescherming wordt geboden aan gevoelige objecten.
Het beschermen van deze geluidsgevoelige objecten gebeurt aan de hand van vastgestelde zonering. De belangrijkste geluidsbronnen die in de Wet geluidhinder worden geregeld zijn: industrielawaai, wegverkeerslawaai en spoorweglawaai. De wet stelt dat in principe de geluidsbelasting op de gevel van woningen niet hoger mag zijn dan de voorkeursgrenswaarde (48dB), dan wel een nader bepaalde waarde (hogere grenswaarde).

Recreatiewoningen gelden niet als geluidsgevoelig. Het plangebied ligt bovendien niet binnen de zones van een rijksweg (N338/ Rivierweg) of een spoorlijn. Dit maakt het uitvoeren van een akoestisch onderzoek weg- en railverkeerslawaai niet noodzakelijk.

Gezien het feit de locatie niet binnen een geluidscontour ligt en feitelijk niet geluidgevoelig is, is het opstellen van een akoestisch onderzoek niet noodzakelijk.

Conclusie

Er is geen sprake van de bouw van een geluidsgevoelige functie en de locatie ligt bovendien niet binnen een geluidszone van een (spoor-)weg. Nader onderzoek is niet nodig.

4.5 Milieuzonering

Het aspect bedrijven en milieuzonering gaat in op de invloed die bedrijven kunnen hebben op hun omgeving. Deze invloed is afhankelijk van de afstand tussen een gevoelige bestemming en de bedrijvigheid. Milieugevoelige bestemmingen zijn gebouwen of terreinen die naar hun aard bestemd zijn voor het verblijf van personen gedurende de dag of nacht of een gedeelte daarvan (bijvoorbeeld woningen). Daarnaast kunnen ook landelijke gebieden en/of andere landschappen belangrijk zijn bij een zonering tot andere, minder gevoelige, functies - zoals bedrijven.

Bij een ruimtelijke ontwikkeling kan sprake zijn van al aanwezige bedrijvigheid en van nieuwe bedrijvigheid. Milieuzonering zorgt er voor dat nieuwe bedrijven een juiste plek in de nabijheid van de gevoelige functie krijgen en dat de nieuwe gevoelige functie op een verantwoorde afstand van bedrijven komt te staan. Doel hiervan is het waarborgen van de veiligheid en het garanderen van de continuïteit van de bedrijven als ook een goed klimaat voor de gevoelige functie.

Milieuzonering beperkt zich tot milieuaspecten met een ruimtelijke dimensie zoals: geluid, geur, gevaar en stof. De mate waarin de milieuaspecten gelden en waaraan de milieucontour wordt vastgesteld, is voor elk type bedrijvigheid verschillend. De 'Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)' geeft sinds 1986 de publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit. In deze publicatie is een lijst opgenomen, met daarin de minimale richtafstanden tussen een gevoelige bestemming en bedrijven. Indien van deze richtafstanden afgeweken wordt dient een nadere motivatie waarom dat wordt gedaan.

Het belang van milieuzonering wordt steeds groter aangezien functiemenging steeds vaker voorkomt. Hierbij is het motto: 'scheiden waar het moet, mengen waar het kan'. Het scheiden van milieubelastende en milieugevoelige bestemmingen dient twee doelen:

- Het reeds in het ruimtelijk spoor voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij gevoelige bestemmingen.
- Het bieden van voldoende zekerheid aan de milieubelastende activiteiten (bijvoorbeeld bedrijven) zodat zij de activiteiten duurzaam, en binnen aanvaardbare voorwaarden, kunnen uitoefenen.

De locatie bevindt zich niet binnen de milieuzone van een bedrijf en is zelf ook geen gezoneerde functie. Nader onderzoek naar de milieuzonering is dan ook niet nodig.

Conclusie

Het aspect milieuzonering is geen belemmering voor het wijzigen van de bestemming.

4.6 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over de beheersing van activiteiten van gevaarlijke stoffen. Die activiteiten kunnen bestaan uit het opslaan verwerken of transporteren van gevaarlijke stoffen. Deze activiteiten kunnen een risico veroorzaken voor de leefomgeving. De risico's worden uitgedrukt in twee risicomaten; het plaatsgebonden (PR) en het groepsrisico (GR).

Voor de beoordeling van een ruimtelijk plan moet voor de externe veiligheid worden vastgesteld of dit plan is gelegen binnen het invloedsgebied van een inrichting die valt onder het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarnaast wordt gekeken of het plan ligt binnen het invloedsgebied van de transportroute (weg, spoor, water of buisleiding) waarover gevaarlijke stoffen (o.a. LPG en benzine) worden vervoerd.

Via de website risicokaart.nl kan voor de locatie worden vastgesteld of er in de directe omgeving inrichtingen, buisleidingen en/of belangrijke transportroutes aanwezig zijn die in het kader van de externe veiligheid van belang zijn.

Er zijn geen inrichtingen die vallen onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi) (inrichtingen met gevaarlijke stoffen) aanwezig op de planlocatie, op het bedrijventerrein Giesbeek of de directe omgeving. Er worden ook geen nieuwe Bevi-inrichtingen toegestaan. Bij het benzineverkooppunt in de buurt is de verkoop van LPG niet toegestaan

Er zijn ook geen transportassen voor gevaarlijke stoffen (basisnet) in de directe omgeving van het plangebied. De IJssel is onderdeel van het basisnet water. Het plaatsgebonden risico ligt binnen de oeverlijn van de rivier. Het plasbrandaandachtsgebied ligt 25 m landinwaarts vanaf de waterlijn en in de uiterwaarden van vrijkomende rivieren. Bij een bevolkingsdichtheid beneden de 1500 pers/ha dubbelzijdig en 2250 pers/ha enkelzijdig is een berekening van het GR niet verplicht. Proefberekeningen hebben aangetoond dat in die gevallen het GR beneden 0,1 x de oriënterende waarde ligt *Conclusie*

De ontwikkeling van 23 recreatiewoningen wordt niet direct als hindergevoelige bestemming gekwalificeerd, maar er zijn vanuit het aspect externe veiligheid ook geen belemmeringen voor de uitvoering van het initiatief.

4.7 Water

In het kader van het 'Nationaal Bestuursakkoord Water' moet bij ruimtelijke ontwikkelingen worden aangetoond, middels een hydrologisch onderzoek, dat de waterhuishouding niet negatief wordt beïnvloed door de beoogde ruimtelijke ontwikkeling. Dit is vastgelegd in het procesinstrument 'de Watertoets'.

Water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en wateroverlast voorkomen worden en kan de kwaliteit van het water hoog blijven. Op Rijks- en Europees niveau zijn de laatste jaren plannen en wetten gemaakt met betrekking tot water. De belangrijkste hiervan zijn het Waterbeleid voor de 21ste eeuw, de Waterwet en het Nationaal Waterplan. De Commissie Waterbeheer 21ste eeuw heeft in augustus 2000 advies uitgebracht over het toekomstig waterbeleid in Nederland. De adviezen staan in het rapport 'Anders omgaan met water, Waterbeleid in Nederland, Waterbeleid voor de 21ste eeuw. De kern van het rapport is dat water de ruimte moet krijgen, voordat het water de ruimt zelf neemt. In het Waterbeleid worden twee principes van duurzaam waterbeheer geïntroduceerd:

- Vasthouden, bergen en afvoeren. Dit houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zo nodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden en pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren wordt het water afgevoerd.
- Schoon, scheiden en zuiveren. Hier gaat het erom dat het water zoveel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste komt het zuiveren van verontreinigd water bod.

De Waterwet regelt het beheer van oppervlaktewater en grondwater, en verbetert ook de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening. Daarnaast levert de Waterwet een flinke bijdrage aan de vermindering van regels, vergunningstelsels en administratieve lasten. De Waterwet bundelt de vergunningstelsels uit de afzonderlijke waterbeheerwetten. Dit resulteert in één vergunning: de watervergunning.

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan vastgesteld door het kabinet. Het Nationaal Waterplan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, beschikbaarheid van voldoende en schoon water en de diverse vormen van gebruik van water. Het geeft maatregelen die in de periode 2009 - 2015 genomen moeten worden om Nederland ook voor toekomstige generaties veilig en leefbaar te houden en de kansen die water biedt te benutten.

De watertoets is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is geen technische toets maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium. In een waterparagraaf worden de watertoets en de uitkomsten van een eventueel overleg opgenomen.

4.7.1 Provinciaal beleid

In de omgevingsvisie wordt onder meer de ambitie en de rol van de provincie voor het aspect water aangegeven. De provincie stuurt op een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem. Dit bestaat uit bodem en ondergrond, grondwater en oppervlaktewater. Een veerkrachtig en duurzaam water- en bodemsysteem helpt mee aan een optimale en duurzame driedimensionale inrichting van Gelderland.

Een systeem is veerkrachtig als het onder normale omstandigheden alle functies goed kan uitvoeren, (tijdelijke) over- en onderbelasting goed op kan vangen zonder dat maatschappelijke overlast of ecologische schade optreedt en hiervan snel kan herstellen zonder blijvende negatieve effecten. Een systeem is duurzaam als het ook in de toekomst kan blijven functioneren en in stand kan worden gehouden tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Om de veerkracht van het water- en bodemsysteem te vergroten is het belangrijk om meer ruimte te maken voor beken, te zorgen voor stedelijk waterbeheer en voor goed bodembeheer. Dat betekent bijvoorbeeld dat de bodem zodanig wordt beheerd en gebruikt dat de bodem meer water kan opnemen in perioden van regen en dus ook weer water kan afgeven in perioden van droogte. Zowel bewoonde gebieden, natuurgebieden als landbouwgronden zullen hieraan een bijdrage moeten leveren.

Daarnaast is het van belang om ervoor te zorgen dat het water- en bodemsysteem duurzaam is en ook in de toekomst kan blijven functioneren tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. De provincie streeft naar een duurzaam gebruik van de ondergrond. Zij zoekt naar een balans tussen het benutten van de kansen die de ondergrond biedt en het behouden van de waarde van de ondergrond voor toekomstige generaties. Doel is te komen tot een integrale, efficiënte en duurzame benutting zonder onomkeerbare gevolgen voor de ondergrond. Dit betekent dat de provincie moet afwegen wat op een bepaalde plek in de ondergrond of bovengronds wel of niet mag.

In de bij de Visie horende Omgevingsverordening zijn regels opgenomen met betrekking tot het aspect water en milieu.

Conclusie

De ontwikkeling van het project beïnvloedt de wateraspecten niet. Er kan zonder nadelige effecten een woning worden ontwikkeld op de planlocatie.

4.7.2 Beleid waterschap

Het voorliggende plangebied valt binnen de grenzen van het beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel. Als uitgangspunten gelden de volgende principes:

Als uitgangspunten gelden de volgende principes:

De kwantiteitstrits "vasthouden - bergen - afvoeren"

Bij de ruimtelijke inrichting wordt rekening gehouden met de waterhuishoudkundige situatie. Vertrekpunt is dat de huidige situatie niet nadelig wordt beïnvloed. •

De kwaliteitstrits "schoon houden -scheiden -schoon maken"

Om eventuele verontreiniging van bodem, grond- en oppervlaktewater te voorkomen worden duurzame, niet-uitlogende bouwmaterialen en een milieuvriendelijk beheer en onderhoud toegepast.

Concreet betekent dit:

- geen afvoer van hemelwater naar het riool, maar infiltratiemogelijkheden worden maximaal benut en verhard oppervlak zoveel mogelijk afgekoppeld;
- in principe geen directe afvoer van hemelwater naar oppervlaktewater;
- hemelwater zoveel als mogelijk binnen het plangebied vasthouden en/of bergen en dit tevens planologisch regelen;
- ophogen van het terrein indien onvoldoende ontwateringsdiepte aanwezig is;
- voorkomen van grondwateroverlast binnen en buiten het plangebied;
- geen toepassing van uitlogende bouwmaterialen.

Watertoets

Aan de hand van de ‘Handreiking Watertoets’ is het aspect water in onderhavig plan meegenomen. In de watertoetstabel is aangegeven welke waterhuishoudkundige aspecten voor het bestemmingsplan relevant zijn.

HOOFDTHEMA’S	
Veiligheid	
1.Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering?	70 – 130 m
2.Ligt in of nabij het plangebied een kade?	nee
Riolering en Afvalwaterketen	
1.Is er toename van het afvalwater (DWA)?	ja
2.Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ?	nee
3.Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	nee
Wateroverlast (oppervlakte-water)	
1.Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?	nee
2.Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak?	ia
3. In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	ja

Grondwateroverlast

1. Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond?	ja
2. Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel?	ja
3. Is in het plangebied sprake van kwel?	ja
4. Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	nee

Oppervlaktewaterkwaliteit

1.Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd?	nee
2.Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?	nee
3.Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	nee

Grondwater-kwaliteit

1.Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	nee

Volksgezondheid

1.In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel?	nee
2.Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	nee

Verdroging

1.Bevindt het plangebied zich in een hydrologisch beïnvloedingsgebied voor natte land natuur?	nee

Natte natuur

1. Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?	nee
2. Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte landnatuur?	nee

Inrichting en beheer

1. Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap?	ja
2. Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	nee

AANDACHTSTHEMA'S

Recreatie

1.Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	nee

Cultuurhistorie

1.Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	nee

Nadere onderbouwing watertoetstabel:

Thema Riolering en Afvalwaterketen: De recreatiewoningen zullen voor het vuilwaterafvoer worden aangesloten op het riool. Dit leidt tot een verhoogde afvalwaterafvoer ten opzichte van de huidige situatie.

Thema Grondwateroverlast: Binnen het plangebied is sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond omdat de ondergrond van het plangebied bestaat uit rivierkleigronden. Daarbij bevindt het plangebied zich in het invloedsgebied van de IJssel en is het gebied kwelgevoelig omdat het wordt beïnvloed door de Veluwe en de IJssel.

Thema verdroging: de natte natuur ligt op een afstand van circa 800 meter van het plangebied maar het plangebied is niet gelegen binnen het beïnvloedingsgebied van die natuur.

Van belang om te melden is dat door het opheffen van de bestaande parkeerplaats de hoeveelheid verhard oppervlak kan afnemen. Al het hemelwater zal op de locatie worden geborgen.

Beschermingszone waterkering

Het gehele plangebied valt binnen de buitenbeschermingszone van de waterkering langs de IJssel. In deze buitenbeschermingszone gelden alleen nog verboden voor explosiegevaarlijke materialen/ inrichtingen en werken met overdruk en dergelijke. Dit is een zone van 100 meter (primaire waterkering) of 50 meter (overige waterkeringen). Het maaiveld van het terrein moet minimaal op de huidige hoogte blijven en er mogen geen waterpartijen worden gerealiseerd.

Met het plan voor de bouw van 23 recreatiewoningen wordt het maaiveld verhoogd in plaats van verlaagd en het plan bevat geen waterpartijen – de wadi's voor wateropvang worden hiertoe niet gerekend -. De uitvoering van het plan tast de beschermingszone waterkering niet aan.

Met het waterschap Rijn en IJssel heeft op 30 september 2020 overleg plaatsgevonden. De volgende uitgangspunten zijn daarbij aan de orde gekomen:

- Het ophoging tussen het terrein en de waterkering dient afwaterend vanaf de waterkering te worden aangelegd.
- De samenstelling van (ophoog-)grond zal nog nader worden bepaald. In hoofdlijn dient onder de recreatiewoningen zand te worden toegepast. Tussen de recreatiewoningen en de waterkering gaat de voorkeur uit naar klei.
- Bij de binnenteen van de waterkering moet een vlakke onderhoudsstrook van 5 meter breed t.b.v. beheer en onderhoud te worden gerealiseerd. Eventuele tuinafscheidingen moeten dus minimaal 5 meter uit de binnenteen van de dijk worden aangelegd (boven PVVR (Profiek van Vrije Ruimte) en leggerprofiel)
- De bouw van de woningen mag een toekomstige dijkverbetering niet in de weg zitten.
- Kabels en leidingen dienen aan te sluiten op de achterzijde van de recreatiewoningen.
- Bij de aanleg van een wadi in zone tussen 50 en 100 meter vanaf de binnenteen dient te worden onderbouwd dat er geen nadelig gevolgen zijn voor de waterkering (kwel, piping).
- Als gevolg van de ingrepen (ophoging, afwatering, keuze grondsoort, wadi) is het uitvoeren van een geotechnische toets gewenst.

Met deze uitgangspunten wordt in de bestemmingsplan voor zover mogelijk rekening gehouden. Het bestemmingsplan wordt aan het waterschap ter toetsing voorgelegd. Een deel van de uitgangspunten komt bij de uitvoering (toetsing omgevingsvergunning) aan de orde.

Conclusie

De bouw van 23 recreatiewoningen leidt tot een verhoogde afvoer van afvalwater op het rioleringssysteem van de gemeente Zevenaar. Er zijn verder geen grote wijzigingen te verwachten met betrekking tot de waterhuishouding in het plangebied. Alle hemelwater zal op locatie worden geïnfiltreerd. Hiervoor worden wadi's aangelegd op het terrein. Van een toename van de hoeveelheid verharding is geen sprake. Ongeveer de helft van de huidige verharding zal worden verwijderd. Water en de waterhuishouding vormen daarom geen belemmering voor het bestemmingsplan. De waterbelangen worden afdoende beschermd.

De planontwikkeling zorg voor een verbetering van de waterhuishoudkundige situatie. De hoeveelheid verhard oppervlak neemt af en hemelwater wordt op de locatie opgevangen en geïnfiltreerd. Het plan tast bovendien de beschermingszone van de waterkering (de Bandijk) niet aan.

Het plan is besproken met het waterschap op 30 september 2020. Met de, op basis van dit overleg, geformuleerde uitgangpunten is bij het opstellen van dit plan rekening gehouden.

Het aspect 'water' staat de beoogde bestemmingsplanontwikkeling niet in de weg.

4.8 Archeologie en cultuurhistorie

Bij elk ruimtelijk initiatief wordt een beschrijving gevraagd over de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. Bij het maken van plannen kan rekening gehouden worden met elementen die er vroeger wel waren, maar nu niet meer. Een bijzonder onderdeel van cultuurhistorie is archeologie.

4.8.1 Archeologie

De Monumentenwet 1988 is op 1 juli 2016 overgegaan in de Erfgoedwet. De Erfgoedwet bundelt de voorgaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland. Bovendien is aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. Het beschermingsniveau zoals deze in de oude wetten en regelingen gold, blijft gehandhaafd. Het behoud en beheer van het Nederlandse erfgoed was geregeld in zes verschillende wetten en een regeling, waarin roerend, onroerend en archeologisch erfgoed allemaal hun eigen specifieke definities, procedures en beschermingsmaatregelen hadden.

In de Erfgoedwet is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2021 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2019. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten

Over de situatie aan de Uitmeentsestraat is vooroverleg gepleegd met het regioarcheoloog (Zie ook paragraaf 3.5.4). In 2008 zijn door ADC een bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek uitgevoerd (ADC rapport 4108184). Op grond van de resultaten van dat onderzoek is indertijd bepaald dat vervolgonderzoek in het kader van dat bouwplan niet nodig was. Aangezien de nieuwe recreatiewoningen op een verhoging (zandbed) worden geplaatst en de ondergrond niet wordt geroerd kan bij deze ontwikkeling worden afgezien van een nader archeologische onderzoek. Het onderzoek biedt ook voldoende basis voor de regioarcheoloog om aan te geven dat het plangebied kan worden vrijgegeven voor de bouw van de recreatiewoningen.

Conclusie

Nader onderzoek naar de archeologische waarden is niet nodig.

4.8.2 Cultuurhistorie

Op de locatie zijn geen erkende cultuurhistorische waarden aanwezig.

Conclusie

In het plangebied zijn geen erkende cultuurhistorische waarden aanwezig. Het aspect cultuurhistorie is daarmee geen belemmering. De archeologische verwachtingswaarde op de locatie is hoog. Door de bouwmethode, waarbij de recreatiewoning op een zandpakket worden geplaatst is geen verstoring van het bodemarchief te verwachten. Dit is voorafgaand aan het opstellen van dit plan ook afgestemd met het regioarcheoloog. Deze geeft aan dat het plangebied kan worden vrijgegeven voor de bouw van recreatiewoningen. Het bestaande onderzoek biedt daarvoor voldoende basis. Het bestemmingsplan wordt op het gebied van cultuurhistorie en archeologie uitvoerbaar geacht.

4.9 Natuurwaarden

4.9.1 Algemeen

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de haalbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Wet natuurbescherming. Deze wet vormt tevens de implementatie van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn op nationaal niveau. Er mogen geen ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, waarvan op voorhand duidelijk is dat deze op bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden of op streng beschermde planten of dieren. Door bureau Econsultancy zijn quickscan (september 2020/ rapport 13408.001, een voortoets (oktober 2020/ 13408.002) en een AERIUS-berekening uitgevoerd (november 2020/ rapport 13408.003.)

4.9.2 Gebiedsbescherming (voortoets en AERIUS- berekening)

Voortoets

Er kan bij een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit de natuurwetgeving op beschermde gebieden. In de voortoets wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. In de voortoets wordt verder beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, betreft de uiterwaarden van de IJssel. Dit gebied grenst aan de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie valt dus wel binnen de invloedsfeer van Natura 2000-gebied Rijntakken. Het Natura 2000-gebied dat grenst aan de onderzoeklocatie is aangewezen als Natuur 2000-gebied ter uitvoering van de Vogelrichtlijn. Door het treffen van maatregelen op de onderzoekslocatie kan verstoring worden voorkomen van het Natura 2000-gebied Rijntakken. Omdat er bomen worden verwijderd en op die plekken recreatiewoningen worden geplaatst is het treffen van maatregelen nodig om verstoring door licht voor zowel broedende vogels als overwinterende niet-broedvogels te voorkomen. Omdat de bouwwerkzaamheden buiten het broedseizoen zullen plaatsvinden is voor broedvogels in het Rhederlaag verstoring uit te sluiten.

Als de recreatiewoningen en de verlichting zo geplaatst worden dat er geen licht verstoring plaatsvindt aan de andere kant van de dijk is een negatief effect uit te sluiten. Als dit wel gebeurd is een vergunning noodzakelijk. De overige activiteiten die plaats gaan vinden wanneer de recreatiewoningen in gebruik zijn zijn gelijk aan de activiteiten die al plaatsvinden op het Rhederlaag. De bouwwerkzaamheden zullen geen verstorend effect hebben op de beschermde habitattypes die onder de habitatrichtlijn vallen.

AERIUS-berekening(en)

In de voortoets worden het mogelijke (significante) negatieve effect van de ontwikkeling op Natura 2000-gebieden als gevolg van een mogelijke toename van de stikstofdepositie nog niet getoetst. Hiervoor is apart onderzoek verricht. De berekening van het projecteffect van zowel de aanleg- als de gebruiksfase met respectievelijk peiljaar 2021 en 2022 is verricht met behulp van het programma AERIUS Calculator (Versie oktober 2020). Uit de berekeningen blijkt dat het projecteffect op de Natura 2000-gebieden kleiner of gelijk is aan 0,00 mol/ha/jaar. Een dergelijk projecteffect zal niet voor een significante toename in stikstofdepositie zorgen. Negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Op basis van het onderzoek blijkt dat er geen vergunning nodig is voor het aspect stikstof.

Samengevat kan worden gesteld dat op basis van de voortoets en de AERIUS-berekeningen kan worden geconcludeerd dat als er passende maatregelen worden getroffen - het betreft dan met name het voorkomen van lichtuitstoot en de uitvoering van de aanleg buiten het broedseizoen - het aanvragen van een vergunning niet nodig is.

4.9.2 Soortenbescherming

Flora

Het plangebied is volledig in cultuur gebracht. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten of resten van beschermde plantensoorten gevonden. De aanwezigheid van beschermde plantensoorten wordt daarom uitgesloten.

Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, en watervleermuis.

Er zijn geen relevante zaken aangetroffen en de habitat blijft grotendeels in stand. Verder onderzoek is niet nodig.

Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten. Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et. al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, bunzing, eekhoorn, das, wezel en hermelijn.

Het voorkomen van grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Broedvogels

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In het agrarisch buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, roek, buizerd, sperwer en ransuil zijn. Van deze soorten kan de huismus op voorhand worden uitgesloten, vanwege het ontbreken van bebouwing op de onderzoekslocatie. Tijdens het onderzoek is het volgende aangetroffen.

Ransuil en sperwer

In de noordelijke zomereikenrij staat een boom met een groot nest erin. Dit nest is vermoedelijk een oud kraaiennest. Dergelijke nesten kunnen in theorie gebruikt worden door sperwers en ransuilen om te broeden. Van deze boom is bij de Vogelwerkgroep Doesburg bekend dat deze de afgelopen jaren gebruikt werd als nestlocatie door een ransuil. Tevens werd tijdens de quickscan een verse braakbal van een ransuil onder het nest gevonden. Deze boom blijft behouden tijdens de ingreep, daarom is een overtreding van de wet natuurbescherming uit te sluiten. Tijdens de ingreep moet rekening gehouden worden met verstoring van een broedende ransuil.

Amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad en bruine kikker. Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën.

Reptielen

De onderzoekslocatie valt niet binnen het verspreidingsgebied van beschermde reptielen, hierdoor is het voorkomen van beschermde reptielen op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

4.9.3 Zorgplicht

Voor activiteiten op het de locatie geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat iedereen die weet dat hij schade aan de natuur gaat veroorzaken door een bepaalde handeling, die handeling niet uitvoert of maatregelen neemt om de schade aan de natuur zoveel als mogelijk te beperken. Bij een ruimtelijke ingreep dienen zoveel mogelijk bomen, struiken en overig groen behouden te blijven. Werken buiten de winterperiode voorkomt dat dieren die in winterrust verstoord of gedood worden.

4.9.4. Bescherming houtopstanden

Bij de ontwikkeling van Uitmeentseweg 4 worden geen houtopstanden geveld waarop de regels van de Wet natuurbescherming van toepassing zijn. De bescherming van houtopstanden vormt geen beperking voor de beoogede ontwikkeling. Voor het kappen van de bomen langs de dijk geldt alleen een meldingsplicht

Conclusie

Op grond van de analyse worden effecten op beschermde planten- en dierensoorten uitgesloten met uizondering van de ransuil die een mogelijke broedplaats heeft in een boom in de dijk. De boom zal worden gespaard. De ontwikkeling aan de Uitmeensestraat 4 is dan ook niet in strijd met het gestelde binnen de Wet natuurbescherming.

.

4.10 Verkeer en parkeren

Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een nieuw initiatief op de verkeersstructuur. De locatie wordt ontsloten op de Uitmeentsestraat. Op de locatie is voorzien in meer dan voldoen parkeerplaatsen. Per recreatiewoning worden minimaal twee parkeerplaatsen aangelegd.

De verkeergeneratie is berekend aan de hand van de CROW-publicatie 381 (Toekomstbestendig parkeren en verkeergeneratie). De gemeente Zevenaar is, conform de demografisch kencijfers van het CBS, aan te merken als een matige stedelijke gemeente. De locatie van het plan is gelegen in het de stedelijke zone 'buitengebied'. In de CROW-publicatie komt de verkeergeneratie van een bungalowpark het meest overeen met de verkeersgeneratie van recreatiewoningen. Per recreatiewoning wordt 2,8 verkeersbewegingen per dag gegenereert. Het totale plan genereert 64,4 verkeersbeweging per weekdag (uitgaande van een volledige bezetting).

Van een relevante verkeerstoename is en daarmee een extra belasting van de Uitmeenseweg is geen sprake.

Conclusie

Vanuit het oogpunt van verkeer en parkeren zijn er geen belemmeringen voor de bestemmingsplanwijzigin

4.11 Economische uitvoerbaarheid

Aangezien het hier een particulier initiatief betreft, zullen de kosten voor de bestemmingsplanprocedure en het bouwplan voor rekening zijn van de initiatiefnemer. Om dit te regelen is een anterieure overeenkomst met de initiatiefnemer gesloten. In deze overeenkomst zijn ook bepalingen ten aanzien van planschade opgenomen, zodat eventuele planschadeclaims op de initiatiefnemer worden afgewikkeld. Het initiatief wordt hiermee economisch uitvoerbaar geacht.

Hoofdstuk 5 Juridische planopzet

5.1 Algemeen

5.1.1 Wat is een bestemmingsplan?

Het gemeentelijke bestemmingsplan is een middel waarmee functies aan gronden worden toegekend. Het gaat dus om het toekennen van gebruiksmogelijkheden. Vanuit de Wet ruimtelijke ordening volgt een belangrijk principe: het gaat om toelatingsplanologie. Het wordt de grondgebruiker (eigenaar, huurder etc.) toegestaan om de functie die het bestemmingsplan geeft uit te oefenen. Dit houdt in dat:

1. de grondgebruiker niet kan worden verplicht om een in het bestemmingsplan aangewezen bestemming ook daadwerkelijk te realiseren, en
2. de grondgebruiker geen andere functie mag uitoefenen in strijd met de gegeven bestemming (het overgangsrecht is hierbij mede van belang).

Een afgeleide van de gebruiksregels in het bestemmingsplan zijn regels voor bebouwing (voorheen: bouwvergunning) en regels voor het verrichten van 'werken' (voorheen: aanlegvergunning).

Een bestemmingsplan regelt derhalve:

3. het toegestane gebruik van gronden (en de bouwwerken en gebouwen);
4. en een bestemmingsplan kan daarbij regels geven voor:
5. het bebouwen van de gronden;
6. het verrichten van werken (aanleggen).

Het bestemmingsplan is een belangrijk instrument voor het voeren van ruimtelijk beleid, maar het is zeker niet het enige instrument. Andere ruimtelijke wetten en regels zoals bijvoorbeeld de Woningwet, de Monumentenwet 1988, de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet Milieubeheer, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de bouwverordening zijn ook erg belangrijk voor het uitoefenen van het ruimtelijke beleid. Een bestemmingsplan kan echter niet alles regelen. Via het Besluit omgevingsrecht is het bijvoorbeeld mogelijk om in bepaalde situaties vergunningvrij te bouwen ondanks dat het bestemmingsplan die bebouwing niet toestaat. In die gevallen gaat hetgeen bij wet vergunningvrij gebouwd kan worden voor op de bepalingen van het bestemmingsplan.

5.1.2 Verbeelding, regels en toelichting

Een bestemmingsplan moet worden opgezet volgens de eisen die de Wet ruimtelijke ordening (Wro) in samenhang met het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) daaraan stelt en de wettelijk voorgeschreven opzet en vormgeving van de 'RO standaarden 2012'.

Een bestemmingsplan bestaat uit drie onderdelen, te weten een 'toelichting', de 'regels' en een 'verbeelding'. De verbeelding (voorheen bekend als 'plankaart') en de regels (voorheen bekend als 'voorschriften') vormen samen het juridische deel van het bestemmingsplan. Alleen deze twee zijn bindend voor de burger en de overheid. Beide onderdelen dienen in onderlinge samenhang te worden bezien en toegepast.

Op de verbeelding is aangegeven welke bestemming gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemming met een bestemmingsvlak en soms via aanduidingen. De planregels van het bestemmingsplan bevatten de juridische verklaring, middels maximale bouw- en gebruiksmogelijkheden, van de op de verbeelding weergegeven bestemmingen en aanduidingen.

Die toegekende gebruiks- en bouwmogelijkheden aan gronden kunnen, naast de rechtstreekse bestemming, op de verbeelding op twee manieren nader worden ingevuld:

1. Via een dubbelbestemming. Een dubbelbestemming is, zoals de naam al zegt, een bestemming die óók aan de gronden wordt toegekend. Voor gronden kunnen dus meerdere bestemmingen gelden. Er geldt altijd één 'enkelbestemming' (dat is dé bestemming) en soms geldt er een dubbelbestemming (soms zelfs meerdere). In de regel van de dubbelbestemming wordt omschreven wat er voor de onderliggende gronden geldt aan extra bepalingen in aanvulling, of ter beperking, van de mogelijkheden van de onderliggende bestemmingen.

2. Via een aanduiding. Een aanduiding is een teken op de verbeelding dat betrekking heeft op een vlak op die kaart. Via een aanduiding wordt in de regels 'iets' geregeld. Dat 'iets' kan betrekking hebben op extra mogelijkheden of extra beperkingen voor het gebruik en/of de bebouwing en/of het aanleggen van werken. Aanduidingen kunnen voorkomen in een bestemmingsregel, in meerdere bestemmingsregels en kunnen ook een eigen regel hebben.

De toelichting heeft geen rechtskracht, maar vormt niettemin een belangrijk onderdeel van het plan. De toelichting van een bestemmingsplan geeft een weergave van de beweegredenen, de onderzoeksresultaten en de beleidsuitgangspunten die aan het bestemmingsplan ten grondslag liggen. Tot slot is de toelichting van wezenlijk belang voor een juiste interpretatie en toepassing van het bestemmingsplan, alleen indien de regels en de verbeelding nog onduidelijkheden bevatten.

5.1.3 Hoofdstukopbouw van de regels

De regels zijn, zoals voorgeschreven in de 'RO standaarden 2012', verdeeld over 4 hoofdstukken:

1. Inleidende regels. In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de regels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de regels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels (artikel 2).
2. Bestemmingsregels. In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Per bestemming is het toegestane gebruik geregeld en zijn bouw- en gebruiksregels en, eventueel, ook een regels voor het 'uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden' opgenomen. Als er dubbelbestemmingen zijn worden die ook in dit hoofdstuk opgenomen. Die komen, ook in alfabetische volgorde, achter de bestemmingsbepalingen.
   Ieder artikel van de hoofdbestemmingen kent, eveneens conform de 'RO standaarden 2012', een vaste opzet. Per hoofdbestemming is een bestemmingsregeling, opgenomen, voor zover van toepassing bestaande uit:
   a. bestemmingsomschrijving: waarvoor mogen de gebouwen en gronden gebruikt worden in die bestemming;
   b. bouwregels: een beschrijving van de toelaatbare bouwwerken;
   c. nadere eisen; afwijken van de bouwregels;
   d. afwijken van de bouwregels;
   e. specifieke gebruiksregels;
   f. afwijken van de gebruiksregels;
   g. omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;
   h. wijzigingsbevoegdheid.
   De situering van de toegelaten gebouwen is bepaald door bouwvlakken op de verbeelding en door de bepalingen (soms in combinatie met aanduidingen) in de planregels.
   Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsbepalingen ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moet worden. Alleen zo is een volledig beeld te verkrijgen van hetgeen is geregeld.
3. Algemene regels. In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het zijn achtereenvolgens:
   a. antidubbeltelregel: Deze bepaling regelt dat grond die reeds eerder bij een verleende bouw- of omgevingsvergunning is meegenomen, niet nog eens bij de verlening van een nieuwe omgevingsvergunning mag worden meegenomen. Deze regel is wettelijk verplicht om op te nemen in een bestemmingsplan en is rechtstreeks overgenomen uit het Bro;
   b. algemene bouwregels: Hierin worden algemene bouwregels opgenomen die gelden voor alle bestemmingen in het bestemmingsplan. Zo wordt hierin het ondergronds bouwen geregeld en worden bouwwerken die afwijken van de regeling in het bestemmingsplan, maar wel met een vergunning zijn gebouwd, 'positief' bestemd;
   c. algemene gebruiksregels: In dit artikel wordt een algemeen gebruiksverbod gegeven, wat geldt voor alle bestemmingen in het bestemmingsplan, voor gebruik in strijd met de bestemming;
   d. algemene afwijkingsregels: In dit artikel wordt aangegeven in hoeverre met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het plan voor algemene en geringe afwijkingen van de bouwregels (maatvoering) voor zover al elders in de planregels in afwijkingen is voorzien. Hiermee kan in specifieke situaties maatwerk worden geboden en biedt het bestemmingsplan voldoende flexibiliteit.

4. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk het overgangsrecht en een slotregel opgenomen.
   a. overgangsregels: Deze regel is wettelijk verplicht om op te nemen in een bestemmingsplan en is rechtstreeks overgenomen uit het Bro. Dit artikel bevat regels die als doel hebben bestaande situaties (gebruik of bouwwerken), welke niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan, te regelen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen gebruik en bouwen. Het overgangsrecht met betrekking tot bouwen en bouwwerken regelt dat bouwwerken die aanwezig waren ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, maar in strijd zijn met het bestemmingsplan, onder overgangsrechtelijke bescherming vallen. Dat wil zeggen dat deze bouwwerken mogen blijven bestaan. Deze bescherming geldt ook voor bouwwerken die op deze peildatum legaal kunnen worden gebouwd, maar nog niet zijn gebouwd.
      De regeling bevat voorts een bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om bij een omgevingsvergunning af te wijken ten behoeve van een beperkte uitbreiding (maximaal 10%) van het niet in het nieuwe bestemmingsplan passende bouwwerk.
      Bouwwerken die wel bestonden op de genoemde peildatum, maar zijn gebouwd zonder (omgevings)vergunning, zijn expliciet uitgesloten van de beschermende werking van het overgangsrecht.
      Het overgangsrecht voor met het nieuwe bestemmingsplan strijdig gebruik regelt dat het gebruik van gronden dat bestaat op het moment dat het nieuwe bestemmingsplan van kracht wordt, mag worden voortgezet. Het bestaande gebruik dat (ook) in strijd was met het voorgaandebestemmingsplan, is echter van deze beschermende werking van het overgangsrecht uitgesloten, indien het op grond van het recht nog mogelijk is om hiertegen op te treden.
   b. slotregel: Dit artikel bevat de titel (naam) van het vast te stellen bestemmingsplan.

5.2 Planregels

5.2.1 Bestemmingen in dit bestemmingsplan

Voorliggend bestemmingsplan kent de volgende eind- en dubbelbestemmingen: 'Recreatie - Verblijfsrecreatie', 'Kantoor', ‘Waarde Archeologie’ en Waterstaat – Waterkering. Natuur. Daarnaast kent het bestemmingsplan de volgende aaduidingen: ‘specifieke vorm van waarde – hoge archeologische’ en ‘bedrijfswoning’

5.2.2 Bestemmingen

Recreatie - Verblijfsrecratie

De bestemming 'Recreatie – Verblijfsrecreatie’ is toegekend aan het grootste deel van het terrein. De bestemming maakt de bouw van de recreatiewoningen binnen het daarvoor aangegeven bouwvlakken mogelijk. Er is ook een bouwvlak voorde realisatie van een kantoor te behoeve van bestemming mogelijk. Binnen dit bouwvlak is tevens de realisatie van een bedrijfswoning mogelijk.

5.2.3 Dubbelbestemming

Het plan bevat verder een zogenaamde dubbelbestemming. Een dubbelbestemming valt als het ware over "onderliggende" materiële bestemmingen heen en houdt beperkingen in voor de bouw-, aanleg- en/of gebruiksmogelijkheden van die bestemmingen. Een dubbelbestemming dient dus een specifiek ruimtelijk belang en is vaak eerder in het gemeentelijk beleid, waaronder de gemeentelijke bouwverordening, vastgelegd. Hierna wordt de dubbelbestemming beschreven.

De dubbelbestemming ‘Waterstaat – Waterkering

Het plangebied valt geheel binnen de buitenbeschermingszone van de waterkering langs de IJssel. Deze zone is bestemd als ‘Waterstaat – Waterkering’. Ter plaatse van deze dubbelbestemming gelden alleen nog verboden voor explosiegevaarlijke materialen/inrichtingen en werken met overdruk en dergelijke. Er mogen geen waterpartijen worden gerealiseerd.

Hoofdstuk 6 Procedure

6.1 Vooroverleg ex artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) worden ontwerpbestemmingsplannen verzonden aan de gebruikelijke partners, waaronder de provincie.

6.2 Zienswijzen

6.2.1 algemeen

Het ontwerpbestemmingsplan 'Uitmeentseweg 4', 2020 heeft vanaf ……. gedurende zes weken, dus tot en met …….. ter inzage gelegen. In de genoemde periode zijn ……. zienswijzen ingediend. In de Staatscourant van woensdag …… en in het huis-aan-huis blad ……. van woensdag …… is de ter inzage legging bekend gemaakt. Ook op de gemeentelijke website is deze bekendmaking gepubliceerd. Het bestemmingsplan heeft in deze periode analoog ter inzage gelegen in het gemeentehuis. Het bestemmingsplan was digitaal ook in te zien op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl en op de gemeentelijke website www.zevenaar.nl. In de …… van ……. is deze publicatie herhaald.

Voorafgaand aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan is op ……. de kennisgeving op grond van artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening gepubliceerd in de Staatscourant en in de …… en op de gemeentelijke website.

Communicatie initiatiefnemers en omgeving :

Het plan is op 17 maart 2020 in het college van de gemeente Zevenaar besproken. Het college ondersteunt het initiatief. Het plan is in juni 2020 voorgelegd aan de welstandscommissie in het kader van een voortoets. De welstandscommissie was, met enkele opmerkingen, positief over het plan. In november is nog een nadere uitleg van de opmerkingen gevraagd. De rayonarchitect heeft op 9 december 2020 deze nadere uitleg gegeven. De opmerkingen betroffen de materialisering van de gebouwen en de positionering ten opzichte van de dijk. De materialisering zal na de uitwerking van het plannen voor de gebouwen, bij de formele welstandstoets opnieuw aan de orde komen. Naar aanleiding van de opmerking over de positionering van de gebouwen is er een geleding in de rij reacreatiewoningen aangebracht. De ‘blokjes’ van twee gecombineerde recreatiewoningen zijn ten opzichte van de dijk 3,5 meter naar achteren geplaatst. De rij recreatiewoningen wordt daarmee minder monotoon. Deze nieuwe ordening is voorgelegd aan de gemeente. De gemeente is hiermee akkoord.

Het plan is begin september 2020 voorgelegd aan omwonenden. De omwonenden hebben positief gereageerd op de plannen.

Het plan is ook voorgelegd aan het IGOR (Integraal gebiedsoverleg Rhederlaag) en positief ontvangen. Op 30 september 2020 is het plan besproken met het Waterschap Rijn en IJssel. De opmerkingen en uitgangspunten voorkomend uit dit overleg zijn meegenomen in de planvorming en daar waar mogelijk verwerkt in het bestemmingsplan (zie paragraaf 4.7 voor de uitgangspunten van het Water Rijn en IJssel). Een deel van uitgangspunten zal bij de nadere uitvoering in het traject van de aanvraag van de omgevingsvergunningen worden meegenomen.

6.2.2 zienswijzen

P.M.

6.3 Ambtshalve wijzigingen

P.M.

6.4 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen

Bijlagen toelichting

Bijlage 1 Planbeschrijving Nexit Architecten Arnhem

Bijlage 2 Beplantingsplan (Ontwikkeling recreatiewoningene)

Bijlage 3 Quickscan Flora en fauna (Econsultancy)

Bijlage 4 Voortoets

Bijlage 5 AERIUS berekeningen (Econsultancy)

Regels

Uitmeentsestraat 4, 2020

Imrocode: NL.IMRO.0299.BP05UITMEENTSESTR4-ON01

Inhoudsopgave

Regels

Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**3**
Artikel 1	Begrippen	3
Artikel 2	Wijze van meten	7
Hoofdstuk 2	**Bestemmingsregels**	**9**
Artikel 3	Recreatie - Verblijfsrecreatie	9
Artikel 4	Waterstaat - Waterkering	11
Hoofdstuk 3	**Algemene regels**	**12**
Artikel 5	Anti-dubbeltelregel	12
Artikel 6	Algemene bouwregels	12
Artikel 7	Algemene gebruiksregels	12
Artikel 8	Algemene afwijkingsregels	14
Artikel 9	Algemene wijzigingsregels	16
Artikel 10	Overige regels	17
Hoofdstuk 4	**Overgangs- en slotregels**	**17**
Artikel 11	Overgangsrecht	17
Artikel 12	Slotregel	18

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 Plan

Het bestemmingsplan 'Uitmeentseweg 4, 2020' met identificatienummer NL.IMRO.0299.BP05.UITMEENTSETR4-ON01 van de gemeente Zevenaar.

1.2 Aanduiding

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels van dit plan regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.3 Aanduidingsgrens

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft.

1.4 Bebouwing

Eén of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde.

1.5 Bed & breakfast

Een kleinschalige, aan de woonfunctie ondergeschikte overnachtingsaccommodatie voor het tegen betaling bieden van kortstondig verblijf en ontbijt aan huis, zonder kookgelegenheid. Een bed en breakfast is gevestigd in een woonhuis of bijgebouw en wordt gerund door de bewoner van het betreffende huis en bevat geen openbare eetgelegenheid.

1.6 Bedrijf

Een inrichting of instelling gericht op het bedrijfsmatig voortbrengen, vervaardigen, bewerken, opslaan, installeren en/of herstellen van goederen, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen.

1.7 Bedrijfswoning

Een woning in of bij een gebouw of op een terrein, slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein, noodzakelijk is.

1.8 Bedrijf aan huis

Door de bewoner van de betreffende woning bedrijfsmatig verlenen van diensten, dan wel het uitoefenen van ambachtelijke bedrijvigheid, die niet krachtens een milieuwet vergunning- of meldingsplichtig is en waarvan de omvang van de activiteiten zodanig is, dat de activiteiten door de bewoner en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.9 Beroep aan huis

Door de bewoner van de betreffende woning beroepsmatig verlenen van diensten op administratief, juridisch, medisch, therapeutisch, kunstzinnig, ontwerptechnisch, cosmetisch of hiermee gelijk te stellen gebied, dat door zijn beperkte omvang door de bewoner van de betreffende woning en daarbij behorende bijgebouwen en maximaal één administratief ondersteunend personeelslid met behoud van de woonfunctie kunnen worden uitgeoefend.

1.10 Bestaand

Bij bouwwerken: een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig, in uitvoering of rechtens vergund;

Bij gebruik: het gebruik dat op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan rechtmatig aanwezig of rechtens vergund is;

Afstand: de afstand zoals die is het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan.

1.11 Bestemmingsgrens

De grens van een bestemmingsvlak.

1.12 Bestemmingsvlak

Den geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.13 Bijbehorend bouwwerk

Uitbreiding van een oorspronkelijk hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend oorspronkelijk hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd en met de aarde verbonden bouwwerk met een dak. Onder dit begrip vallen aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen.

1.14 Bouwen

Het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een standplaats.

1.15 Bouwgrens

De grens van een bouwvlak

1.16 Bouwlaag

Een doorlopend gedeelte van een gebouw, dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen (hoogteverschil per vloer of balklaag maximaal 1,5 m) is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grondlaag.

1.17 Bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten.

1.18 Bouwperceelgrens

Een grens van een bouwperceel.

1.19 Bouwvlak

Een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouw zijnde zijn toegelaten.

1.20 Bouwwerk

Een bouwkundige constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect duurzaam met de aarde is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond, bedoeld om ter plaatse te functioneren.

1.21 Bruto vloeroppervlak

De vloeroppervlakte van alle voor mensen toegankelijke ruimten binnen een gebouw, met uitzondering van een parkeergarage.

1.22 Eerste bouwlaag

De bouwlaag op de begane grond.

1.23 Erf

Al dan niet bebouwd perceel, of een gedeelte daarvan, dat direct is gelegen bij een hoofdgebouw en dat in feitelijk opzicht is ingericht ten dienste van het gebruik van dat gebouw.

1.24 Evenement

Kortdurende, maar wel tijdelijke activiteit in de openlucht dan wel in al dan niet tijdelijke tenten of paviljoens, gericht op het bereiken van een algemeen of besloten publiek voor informerende, educatieve-, sportieve-, toeristisch-recreatieve, commerciële-, sociale-, culturele- en/of levensbeschouwelijke activiteiten, waar onder feesten, kermis, optocht, braderie, wedstrijd of andere bijeenkomst tot ontspanning of vermaak, of een vertoning, voorstelling of herdenking

1.25 Gebouw

Elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.26 Hoofdgebouw

Een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de bestemming van het perceel en, indien meer gebouwen op dat perceel aanwezig zijn, gelet op de bestemming, situering, afmetingen of functie het belangrijkst is.

1.27 Huishouden

Persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; daaronder niet begrepen kamerverhuur.

1.28 Kantoor

Een gebouw, zonder of met ondergeschikte publieksgerichte functie, dat dient voor de uitoefening van administratieve werkzaamheden en werkzaamheden die verband houden met het doen functioneren van (semi-)overheidsinstellingen, het bankwezen en naar aard daarmee gelijk te stellen dienstverlenende bedrijven en instellingen..

1.29 Nevenactiviteiten

Eén of meerderde activiteiten ondergeschikt aan de hoofdactiviteit in zowel (gezamenlijke) omvang (m2) als de effecten op het woon- en leefklimaat en uitsluitend toegestaan in samenhang met de hoofdactiviteit.

1.30 Ondergeschikte detailhandel

Detailhandel binnen een bestemming waarvan de functie een andere dan detailhandel is, maar waar men uitsluitend ten behoeve van de hoofdfunctie verkoop verricht, waarvan de omvang en uitstraling ondergeschikt is aan de hoofdactiviteit. De detailhandel is ondersteunend aan de hoofdfunctie en is hiermee onlosmakelijk verbonden.

1.31 Overkapping

Elk bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een voor mensen toegankelijke oppervlakte overdekt en geheel of gedeeltelijk door ten hoogste twee wanden is omsloten.

1.32 Prostitutie

Het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding.

1.33 Recreatiewoning

Een gebouw, dat bestemd is voor recreatief verblijf, niet zijnde bewoning en dat gedurende het hele jaar wordt gebruikt voor recreatieve doeleinden door wisselende personen.

1.34 Recreatief verblijf

Gebruik van een recreatiewoning ten behoeve van ontspanning in de vrije tijd door (groepen van) personen die hun vast woon- en verblijfplaats elders hebben.

1.35 Seksinrichting

Eén of meer voor publiek de voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte(n) waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden. Hier onder wordt in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekswinkel, sekstheater, parenclub, erotische massagesalon of prostitutiebedrijf, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.36 Voorgevel

De naar de openbare weg of een weg met een openbaar karakter gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel of een gebouw dat gevels heeft gekeerd naar meerdere wegen, de gevel die kennelijk vanuit stedenbouwkundig opzicht als zodanig moet worden aangemerkt, waarbij de toegangsdeur noch noodzakelijk noch bepalend is.

1.37 Voorgevelrooilijn

De lijn die, op peil, door het buitenwerkse vlak van de voorgevel loopt, welke lijn in geval van een bouwgrens waarnaar de voorgevel is gekeerd, wordt verondersteld te liggen ter plaatse van die bouwgrens.

1.38 Weg

Weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet (alle voor het openbaar verkeer openstaande wegen of paden met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermen of zijkanten). Onder weg wordt niet verstaan achterpaden bij woningen, waaronder brandgangen en voetpaden.

1.39 Woning

Een complex van intern met elkaar in verbinding staande ruimten, in een (gedeelte van een) gebouw, uitsluitend bedoeld voor de permanente huisvesting van één (1) afzonderlijk (gemeenschappelijk) huishouden.

1.40 Woningsplitsing

Het splitsen van één (1) woning in, dan wel het gebruiken van één woning als, twee of meer zelfstandige woningen. Inpandig is onvoldoende samenhang tussen de verschillende ruimten en/of meerdere primaire ruimten aanwezig met het kennelijke doel afzonderlijke bewoning mogelijk te maken.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 Afstand tot de bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de grens van het bouwperceel.

2.2 Afstand tot de zijdelingse bouwperceelsgrens

kortste afstand van een bepaald punt van het bouwwerk tot de zijdelingse grens van het bouwperceel.

2.4 Bouwhoogte

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, met uitzondering van ondergeschikte bouwdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.5 Dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 Ondergrondse bouwdiepte van een bouwwerk

vanaf het bouwkundig peil tot het diepste punt van het bouwwerk, de fundering niet meegerekend.

2.7 Goothoogte

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeiboord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel. Bij toepassing van het meten van de goothoogte van een bouwwerk worden dakkapellen buiten beschouwing gelaten, behoudens dakkapellen waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50% van de breedte van het betreffende dakvlak. De goothoogte wordt dan gemeten vanaf het peil tot aan de goot van de dakkapel.

2.8 Inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.9 Ondergeschikte bouwonderdelen

bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwonderdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, droogstanden, ingangspartij, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouwgrenzen niet meer dan 1 m bedraagt.

2.10 Oorspronkelijk hoofdgebouw

hoofdgebouw zoals dat ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd.

2.11 Oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.12 Oppervlakte van een overkapping

tussen de buitenzijde van de afdekking van de overkapping, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van de overkapping.

2.13 Peil

a. voor gebouwen waarvan de toegang onmiddellijk aan de weg grenst: de hoogte van de kruin van de weg ter plaatse van de hoofdtoegang;
b. indien in het water wordt gebouwd: het gemiddelde waterpeil;
c. in andere gevallen: de gemiddelde hoogte van het bestaande aansluitende afgewerkte maaiveld.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Recreatie - Verblijfsrecreatie

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ‘Recreatie – Verblijfsrecreatie’ aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. recreatiewoningen ter plaatse van de aanduiding ‘specifieke vorm van recreatie – recreatiewoning’;
b. één bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding ‘bedrijfswoning’;
c. een werkplaats met kantoor te behoeve van de bestemming ter plaatse van de aanduiding ‘specifiek vorm van recreatie – werkplaats/kantoor’;
d. bij de bestemming behorende bouwwerken en voorzieningen, waaronder parkeervoorzieningen, water- en groenvoorzieningen, speelvoorzieningen, en verhardingen.

3.2 Bouwregels

3.2.1 Recreatiewoningen

De recreatiewoningen moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. de recreatiewoningen moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd:
b. het aantal is maximaal het aantal zoals ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal recreatiewoningen' op de verbeelding is aangegeven;
c. het maximum aantal vrijstaande recreatiewoningen is drie;
d. voor recreatiewoningen gelden de volgende regels
   - de oppervlakte voor vrijstaande recreatiewoningen is maximaal 90 m2 per woning;
   - de oppervlakte voor geschakelde recreatiewoningen is maximaal 70 m2 per woning;
   - de bouwhoogte is maximaal 8 m;

3.2.2 Werkplaats met kantoor

De werkplaats met kantoor moet voldoen aan de volgende kenmerken:

a. het gebouw moeten binnen het bouwvlak worden gebouwd;
b. het bouwvlak mag volledig worden bebouwd;
c. de bouwhoogte mag maximaal 9 m bedragen

3.2.3 Bedrijfswoning

De bedrijfswoning moet voldoen aan de navolgende kenmerken:

a. een bedrijfswoning is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning';
b. de inhoud van een bedrijfswoning mag niet meer bedragen dan 600 m^3;
c. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 9 meter;
d. bijbehorende bouwwerken bij de bedrijfswoning moeten voldoen aan de volgende kenmerken:
   1. de goothoogte mag niet meer bedragen dan 3,25 meter;
   2. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 5 meter;
   3. de gezamenlijke oppervlakte van vergunningsplichtige bijbehorende bouwwerken mag bij elke bedrijfswoning niet meer dan 60 m^2 bedragen;

3.2.4 Bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Bouwwerken, geen gebouw zijnde, moeten voldoen aan de volgende kenmerken:

a. bouwhoogte erfafscheiding is maximaal 2 m;
b. bouwhoogte palen en (vlaggen)masten is maximaal 6 m;
c. bouwhoogte speeltoestellen is maximaal 6 m;
d. bouwhoogte overige bouwwerken (geen gebouw zijnde) is maximaal 6 m;

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Strijdig gebruik

Tot een strijdig gebruik van gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. permanent (laten) bewonen van recreatiewoningen;
b. overschrijding van het maximum aantal recreatiewoningen zoals ter plaatse aangeduid op de verbeelding;
c. gebruiken en/of verhuren van de werkplaats met kantoor als congres- of vergaderaccommodatie;
d. gebruik/verhuur van ruimte ten behoeve van al dan niet besloten feesten of partijen;
e. het gebruik van onbebouwde gronden anders dan als parkeergelegenheid, bij onvoldoende parkeercapaciteit op eigen terrein.

3.3.2 Voorwaardelijke verplichting

Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in elk geval gerekend het gebruik van de en het in gebruik laten nemen van gebouwen overeenkomstig artikel 3.1.a zonder de aanleg en/of de instandhouding van de landschappelijke aanleg zoals beschreven in bijlage .. (Beplantingsplan Bureau Buitenruimte).

Artikel 4 Waterstaat - Waterkering

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waterstaat - Waterkering' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemmingen, mede bestemd voor:

a. waterkering;

4.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

4.2.1 Vergunningplicht

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken of werkzaamheden uit te voeren:

a. grondwerkzaamheden zoals het afgraven, vergraven, ophogen, egaliseren, diepploegen of scheuren van gronden;
b. het aanbrengen van ondergrondse leidingen waarbij de breedte van de grondwerken meer dan 0,5 m bedraagt;
c. aanbrengen van verhardingen, voor zover dit plaatsvindt buiten het bouwvlak
d. het aanbrengen van diepwortelende beplanting.

4.2.2 Uitzondering vergunningplicht

De in artikel 4.2.1 bedoelde verboden zijn niet van toepassing op:

a. werken of werkzaamheden die het normale onderhoud, gebruik en beheer betreffen;
b. werken of werkzaamheden die reeds in uitvoering waren op het tijdstip van de vaststelling van dit bestemmingsplan.

4.2.3 Advies

Ten aanzien van het uitvoeren van werkzaamheden genoemd in artikel 4.2.1 wordt advies ingewonnen bij het waterschap.

4.2.4 Toelaatbaarheid

De in artikel 4.2.1 bedoelde vergunning wordt slechts geweigerd in de volgende gevallen:

a. door uitvoering bedoelde werken of werkzaamheden, dan wel direct of indirect te verwachten gevolgen daarvan, worden de waterstaatkundige belangen in onevenredige mate aangetast;
b. door het stellen van voorwaarden kunnen te beschermen waarden onvoldoende geborgd worden;
c. andere regels uit het plan zich hier tegen verzetten.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 5 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 6 Algemene bouwregels

6.1 Bestaande bouw

In die gevallen dat de bestaande goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud, afstand tot op de verbeelding aangegeven lijn van bouwwerken en/of aantallen, die in overeenstemming met het bepaalde in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht tot stand zijn gekomen, op het tijdstip van terinzagelegging van het ontwerp van het plan minder dan wel meer bedraagt dan in de bouwregels in hoofdstuk 2 van deze regels is voorgeschreven respectievelijk toegestaan, geldt die goothoogte, bouwhoogte, oppervlakte, inhoud en/of afstand in afwijking daarvan als minimaal respectievelijk maximaal toegestaan.

6.2 Nadere eisen ten behoeve van de waterhuishouding

Burgemeester en wethouders kunnen bij het verlenen van een omgevingsvergunning ter waarborging van de (toekomstige) waterhuishouding nadere eisen stellen met betrekking tot waterhuishoudkundige voorzieningen, waterbergings- en/of infiltratievoorzieningen, oppervlakteverharding of andere maatregelen ter voorkoming van overlast van hemelwater ten gevolge van nieuw op te richten bebouwing.

Artikel 7 Algemene gebruiksregels

7.1 Beroep en bedrijf aan huis

Het gebruik van de gronden, de (bedrijfs)woning en de bijbehorende bouwwerken voor beroep en bedrijf aan huis is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. bij een bestaande (bedrijfs)woning;
b. de woonfunctie blijft in stand;
c. het beroep of bedrijf aan huis is een activiteit in de van deze regels deel uitmakende Staat van bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1;
d. geen horeca, casino, seksinrichting of detailhandel, behoudens detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit van de ter plaatse uitgeoefende bedrijfsactiviteit of webwinkelinternetverkoop (zonder afhaalpunt en/of showroom), of in de regels anders is bepaald;
e. geen activiteit met grote bezoekersaantallen of verkeersaantrekkendende werking;
f. een ruimtelijke uitstraling die met de woonfunctie in overeenstemming is;
g. geen buitenopslag of stalling van goederen ten behoeve van de bedrijfsactiviteiten;
h. het bruto vloeroppervlak voor beroep en bedrijf (inclusief opslag e.a.) bedraagt niet meer dan 30% van de oppervlakte van de (bedrijfs)woning en de daarbij behorende gebouwen, met een maximum van 75 m2, met dien verstande dat de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca, niet meer dan 150 m2 bedraagt;
i. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op;

j. de verkeersveiligheid worden niet onevenredig geschaad;
k. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

7.2 Bed & breakfast

Het gebruik van de gronden, de (bedrijfs)woning en de bijbehorende bouwwerken voor bed & breakfast is toegestaan onder de volgende voorwaarden:

a. de woonfunctie blijft in stand;
b. maximaal 10 overnachtingsplaatsen;
c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, met dien verstande dat is voorzien in minimaal 1 parkeerplaats per kamer, dan wel voor kamers groter dan 30 m2 minimaal 1 parkeerplaats per 15 m2;
d. de voorziening mag door de bouwkundige opzet, indeling en maatvoering niet functioneren als een zelfstandige woning. Dit betekent ook dat een (aparte) kookgelegenheid niet is toegestaan;
e. bij een woonbestemming bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waar onder beroep en bedrijf aan huis, bed & breakfast en ondergeschikte horeca niet meer dan 150 m2;
f. onverkort het gestelde onder e, bedraagt de gezamenlijke oppervlakte van nevenactiviteiten, waaronder bed & breakfast, niet meer dan ter plaatse volgens deze regels is toegestaan.

7.3 Gebruiksverbod

Het is verboden de in het plan begrepen gronden en bouwwerken te gebruiken, in gebruik te geven en/of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met de in het plan aan deze gronden gegeven bestemming en met het in of krachtens het plan ten aanzien van het gebruik van deze gronden en bouwwerken bepaalde.

7.4 Vormen van verboden gebruik

Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:

a. een seksinrichting;
b. Bevi-inrichtingen;
c. detailhandel;
d. sporten die veel omgevingslawaai tot gevolg hebben, zoals (model)vliegsport en motorcross;
e. (permanente) opslag of stalling van goederen en materialen voor de voorgevelrooilijn;
f. een stand- of ligplaats van onderkomens;
g. opslag-, stort- of bergplaats van machines, voer-, vaar- of vliegtuigen, dan wel onderdelen daarvan, en andere al of niet afgedankte stoffen, voorwerpen en producten;
h. opslag van bagger en grondspecie, tenzij zulks plaatsvindt langs een waterloop in verband met het onderhoud van de waterloop ingevolge een wettelijke onderhoudsplicht;
i. opslag van verpakkingsmaterialen, al dan niet voor hun gebruik geschikte werktuigen en machines dan wel onderdelen daarvan, bouwmaterialen, producten, afval en brandstoffen;
j. bijgebouwen, bedrijfsgebouwen en kassen voor bewoning of recreatief verblijf;
k. beproeven van voertuigen, de beoefening van de motorsport en de modelsport, het houden van wedstrijden met motorrijtuigen of bromfietsen, het racen of crossen met motorvoertuigen, bromfietsen en fietsen;

l. het gebruik van een bedrijfswoning als burgerwoning, zijnde bewoning door een persoon die niet met het ter plaatse gevestigde bedrijf is verbonden en wiens huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of terrein noodzakelijk is;
m. het gebruik van een woning of wooneenheid voor de huisvesting van meer dan één huishouden.

voor zover dit niet op grond van de regels in dit plan is toegestaan

7.5 Toegestaan gebruik

Het volgende gebruik is niet in strijd met het bestemmingsplan**:**

a. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige evenementen, festiviteiten en manifestaties onder de volgende voorwaarden:
   1. niet meer dan 3 per jaar per locatie;
   2. per keer een duur van ten hoogste vijftien dagen per evenement, het opbouwen en afbreken van voorzieningen ten behoeve van het evenement hieronder begrepen;
   3. de milieutechnische en verkeerstechnische uitvoerbaarheid is aangetoond;
   4. de waarden die het plan beoogd te beschermen niet blijvend onevenredig worden geschaad;
b. het aanleggen van ondergrond kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:
   1. aardgastransportleidingen met een diameter van meer dan 4" en/of een druk van meer dan 40 bar;
   2. transportleidingen voor brandbare vloeistoffen van de K1-, K2 en K3-categorie met een diameter van meer dan 4";
   3. hoogspanningsleidingen;
   4. buisleidingen voor het transport van water, afvalwater of stoom met een doorsnede van 1 m of meer en een lengte van 10 km of meer.

Artikel 8 Algemene afwijkingsregels

8.1 Algemene voorwaarden voor afwijkingen

Een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 3.6 onder c van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden verleend indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. aangetoond is dat de afwijking noodzakelijk is, dan wel dat het oprichten van een bouwwerk overeenkomstig de bouwregels van het betreffende artikel ondoelmatig is;
b. de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 318 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e. er wordt voorzien in een passende landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de afwijking worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;

h. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

8.2 Bedrijfscategorie beroep en bedrijf aan huis

Voor het afwijken van de bedrijfscategorie, zoals aangeduid in Staat van bedrijfsactiviteiten, gelden de volgende voorwaarden:

a. het beroep of bedrijf aan huis is naar aard en ruimtelijke effecten gelijk te stellen met een activiteit in de van deze regels deel uitmakende bijlage Staat van Bedrijfsactiviteiten aangeduid als categorie 1 of categorie 2;
b. er wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 12.1;
c. voor het overige wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 11.1.

8.3 Algemene afwijkingen

Burgemeester en wethouders kunnen, in afwijking van het bepaalde in dit bestemmingsplan, een omgevingsvergunning verlenen voor:

a. de bouw van kleine niet voor bewoning bestemde gebouwtjes en bouwwerken geen gebouwen zijnde ten behoeve van de energie- en communicatievoorziening, afvalverwerking, waterhuishouding of wachthuisjes voor vervoersdiensten onder de volgende voorwaarden;
    1. hoogte gebouwen maximaal 4 m;
    2. hoogte bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maximaal 2 m;
    3. oppervlakte gebouwen maximaal 20 m2;
b. de bouw van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, die om waterstaatkundige of verkeersredenen noodzakelijk zijn, zoals duikers, keermuren, bruggen, verkeersgeleiders en wegverlichtingsapparatuur;
c. geringe veranderingen in de tracés van wegen en de aanpassing van de ligging en de vorm van bestemmingsgrenzen met die tracés - tot maximaal 3 m -, indien bij definitieve uitmeting blijkt, dat een weg als gevolg van de werkelijke toestand van het terrein slechts kan worden aangelegd indien op ondergeschikte punten van het plan wordt afgeweken;
d. afwijkingen van bestemmings- of bouwperceelsgrenzen tot maximaal 3 m, in andere gevallen dan bedoeld onder c, indien daardoor de uitvoering van een bouwplan in verband met de uitmeting in het terrein, de verkaveling of de situering ter plaatse, wordt mogelijk gemaakt, zonder de stedenbouwkundige opzet of vormgeving van het plan of de belangen van derden in onevenredige mate te schaden;
e. overschrijding van de bestemmingsgrenzen, zoals aangegeven op de verbeelding, met maximaal 1,5 m, door ondergeschikte bouwonderdelen, zoals erkers, balkons, bordessen, luifels, galerijen, trappen, overhangende verdiepingen, pergola's, lifthuizen en dergelijke;
f. het overschrijden van de in de regels genoemde maximum bouwhoogte ten behoeve van lift- en trappenhuizen, centrale verwarmings- en ventilatie-installaties, antennes, lichtkappen, trappen, schoorstenen, torens en dergelijke onderdelen van gebouwen, mits de genoemde bouwhoogte met niet meer dan 5 m wordt overschreden en sprake is van ondergeschikte bouwdelen;
g. antennemasten hoogte tot maximaal 15 m.

mits,

a. de waarden die het plan beoogt te beschermen niet in oneveredige mate worden geschaad;
b. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad.

Artikel 9 Algemene wijzigingsregels

9.1 Algemene voorwaarden voor bestemmingswijziging

Een bestemmingswijziging als bedoeld in artikel 3.6 onder a van de Wet ruimtelijke ordening kan slechts worden vastgesteld indien tevens wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

a. het straat- en bebouwingsbeeld, de verkeersveiligheid, aanwezige natuur- en landschapswaarden en cultuur-historische waarden worden niet onevenredig geschaad;
b. er blijft sprake van een logische en compacte opzet van bebouwing;
c. in de omgeving treedt geen onevenredige vergroting van de verkeers- en parkeerdruk op, waarbij tevens wordt voorzien in voldoende geschikte parkeerplaatsen op eigen terrein, waarbij in ieder geval wordt voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 318 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
d. de bebouwing en/of gebruik is verkeerstechnisch toelaatbaar;
e. er wordt voorzien in een goede landschappelijke inpassing, op basis van een door het college van burgemeester en wethouders goedgekeurd landschapsplan;
f. gronden en/of gebouwen mogen niet eerder overeenkomstig de wijziging worden gebruikt dan nadat landschappelijke inpassing is gerealiseerd, wordt beheerd en in stand gehouden conform het beplantingsplan;
g. de belangen van eigenaren en/of gebruikers van omliggende gronden worden niet onevenredig geschaad;
h. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan is gewaarborgd, waarbij tevens aangetoond moet worden dat:
    1. het plan milieutechnisch aanvaardbaar is;
    2. het plan stedenbouwkundig en landschappelijk inpasbaar is;
    3. in het plan de belangen van het watersysteem voldoende zijn geborgd (het plan is voorzien is van een watertoets);
    4. het plan past binnen de geldende beleidskaders;
    5. het plan economisch uitvoerbaar is;
i. de uitvoerbaarheid van het wijzigingsplan moet gewaarborgd zijn, zowel planologisch als financieel;
j. door initiatiefnemer is een zekerheidstelling afgegeven met betrekking tot de landschappelijke inpassing en de (planschade)kosten.

Artikel 10 Overige regels

10.1 Parkeren

Het bevoegd gezag toetst bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor het bouwen en/of het verlenen van een omgevingsvergunning voor het afwijken van de gebruiksregels of wordt voorzien in voldoende parkeergelegenheid en ruimte voor laden en lossen. Hiervoor gelden de volgende regels:

a. In het geval van de oprichting of uitbreiding van een gebouw dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende geschikte parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
b. In het geval van functiewijziging van (een deel van) een gebouw en/of van gronden dient ten behoeve van het parkeren van auto's te worden voorzien in voldoende parkeergelegenheid, waarbij in ieder geval dient te worden voldaan aan de gemiddelde parkeernormen zoals opgenomen in de CROW-publicatie nummer 317 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie';
c. Indien het gebruik van een gebouw en/of gronden daar aanleiding toe geeft, dient te worden voorzien in voldoende ruimte voor laden en lossen;
d. De parkeervoorzieningen als bedoeld onder a en b en de ruimte voor laad- en losvoorzieningen als bedoeld onder c dienen in stand te worden gehouden.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 11 Overgangsrecht

11.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van dit plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
    1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
    2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan;
b. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het eerste lid eenmalig een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%;
c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

11.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;
b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;
c. Indien het gebruik, bedoeld onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of

te laten hervatten;

d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 12 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: 'regels van het bestemmingsplan Uitmeensestraat 4, 2020'.

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

R-VR — Recreatie - Verblijfsrecreatie

Dubbelbestemmingen

WS-WK — Waterstaat - Waterkering

Functieaanduidingen

(bw) — bedrijfswoning

(sr-rw) — specifieke vorm van recreatie - recreatiewoning

(sr-wk) — specifieke vorm van recreatie - werkplaats/kantoor

Bouwvlakken

bouwvlak

Maatvoeringen

w 13 — maximaal aantal recreatiewoningen

VERKLARINGEN

bestaande bebouwing, kadastrale- en topografische gegevens

CONCEPT

OVERLEG	
TERINZAGELEGGING ONTWERP	
VASTGESTELD	
GEWIJZIGD	
DATUM PLOT	31-12-2020
USER	GJacobson

Gemeente Zevenaar

Bestemmingsplan

Uitmeentsestraat 4, Giesbeek 2020

IDN	NL.IMRO
WERKNR.	618.147.00
SCHAAL	1:1000
DATUM	31 december 2020
GETEKEND	A. Keur / gj
FORMAAT	A2
PROJECTMAP	U:\618\147\00\3 Projectresultaat\Uitmeentsestraat 4, Giesbeek\verbeelding\dwg
BESTAND	RO-BP-61814700-VB-CO02.dwg
BLAD	.

N

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap BV
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Postadres: Postbus 13042 3004 HA Rotterdam
Bezoekadres: Van Nelleweg 3042 3044 BC Rotterdam
Telefoon: 010 433 00 99

E-mail: kuiper@kuiper.nl
Internet: www.kuiper.nl

VOORTOETS NATURA 2000

UITMEENTSESTRAAT 4

TE GIESBEEK

Ecologie

Rapportage Voortoets Natura 2000

Uitmeentsestraat 4 te Giesbeek

Opdrachtgever	Harm Post Advies Bakenbergseweg 1-4 6814 MA Arnhem
Rapportnummer	13408.002
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	9 oktober 2020
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	Dhr. K. Schilderman, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. C.C. Slemmer, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 5

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING 6

4.1 Zorgplicht 6
4.2 Soortenbescherming 6
4.3 Gebiedenbescherming 7
4.4 Houtopstanden 8

5 VOORTOETS NATURA 2000 9

5.1 Doelstelling Natura 2000 10
5.2 Aanwezige habitats en habitatsoorten 10
5.3 Aangewezen vogelsoorten 11
5.4 Toetsing effecten 11
5.5 Analyse storende factoren 13

6 CONCLUSIE EFFECTEN OP NATURA 2000-GEBIED RIJNTAKKEN 18

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Harm Post Advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een voortoets Natura 2000 aan de Uitmeentsestraat 4 te Giesbeek.

De voortoets Natura 2000 is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De voortoets Natura 2000 is uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit deel van het onderzoek heeft als doel vast te stellen of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, (significante) gevolgen kan hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied “Rijntakken”, deelgebied uiterwaarden IJssel.

Econsultancy is lid van de brancheverenigingen "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2,8 ha) ligt aan de Uitmeentsestraat 4, circa 1 kilometer ten westen van de kern van Giesbeek. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 200.765, Y = 445.720.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft de voormalige parkeerplaats van het recreatiegebied Rhederlaag. Daarna is het terrein begraasd geweest door schapen. Inmiddels is het terrein niet meer in gebruik en ligt het braak. Op het terrein zijn groenstructuren aanwezig van voornamelijk zomereik en essen. De ondergroei bestaat uit struiken als hazelaar en een kruidlaag.

Ten noorden van de onderzoekslocatie, achter de dijk, ligt het Rhederlaag, een recreatiepark van ruim 350 hectare. Ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt een industrieterrein met daarachter agrarisch gebied. Ten oosten van de onderzoekslocatie ligt het dorp Giesbeek. En ten westen ligt agrarisch gebied (Giesbeeksche Broek) met enkele boerderijen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Wegen en bomengroep centraal op de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Essenrij van west naar oost centraal op de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Links op de foto, de zomereikenrij aan de noordzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Zomereiken en kruidlaag aan noordzijde van onderzoekslocatie.

Figuur 7. Bosje aan noordoostzijde van onderzoekslocatie.

Figuur 8. Westelijke grasveld op de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een recreatiepark te realiseren van 23 recreatiewoningen. De woningen zijn zo ontworpen dat op de begane grond de slaapkamers en de badkamer zijn gepositioneerd. Op de verdieping bevindt zich een ruime keuken en living met riant uitzicht over het water.

Ten behoeve van de realisatie van het recreatiepark wordt een deel van de bestaande groenstructuur ingepast. De eiken aan de noordzijde en de essen centraal op de onderzoekslocatie zullen grotendeels gekapt gaan worden. Het bosje aan de noordoostzijde blijft behouden. Ook de beheerderswoning aan de Uitmeentsestraat 4 blijft behouden. Verder zal een toegangsweg gerealiseerd langs de beheerderswoning aan de Uitmeentsestraat 4. In figuur 9 is een schets van de toekomstige situatie weergegeven. In figuur 10 is de landschappelijke inpassing en te behouden groenstructuren weergegeven.

Figuur 9. Schets van de voorgenomen terreininrichting (NEXIT Architecten, 2020).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Middels een zogenaamde "voortoets" is vastgesteld of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied. Uit deze oriënterende fase van het onderzoek blijkt welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

1. Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de wet Natuurbescherming nodig is.
2. Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Tevens is een passende beoordeling vereist.
3. Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist. Het project zal hierdoor ook MER-plichtig worden.

De effecten zijn getoetst aan de hand van de “effectenindicator” van het ministerie van LNV. Omdat op voorhand is verwacht dat een toename van stikstof als gevolg van de ingreep mogelijke gevolgen kan hebben op het Natura 2000-gebied, is een onderzoek naar stikstofdepositie uitgevoerd door Econsultancy. De conclusies van het stikstofonderzoek zijn terug te vinden in rapport 13408.003.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd ‘Natuurnetwerk Nederland’. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 VOORTOETS NATURA 2000

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder is beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, betreft de uiterwaarden van de IJssel en grenst aan de noordzijde aan de onderzoekslocatie. De onderzoekslocatie valt dus wel binnen de invloedsfeer van Natura 2000-gebied Rijntakken.

Het Natura 2000-gebied dat grenst aan de onderzoekslocatie is door de staatssecretaris van Economische Zaken in april 2014 aangewezen als Natura 2000-gebied ter uitvoering van de Vogelrichtlijn. Het dichtstbijzijnde gebied dat aangewezen is als habitatrichtlijn bevindt zich op circa 3 kilometer ten noordoosten van de onderzoekslocatie (zie figuur 10).

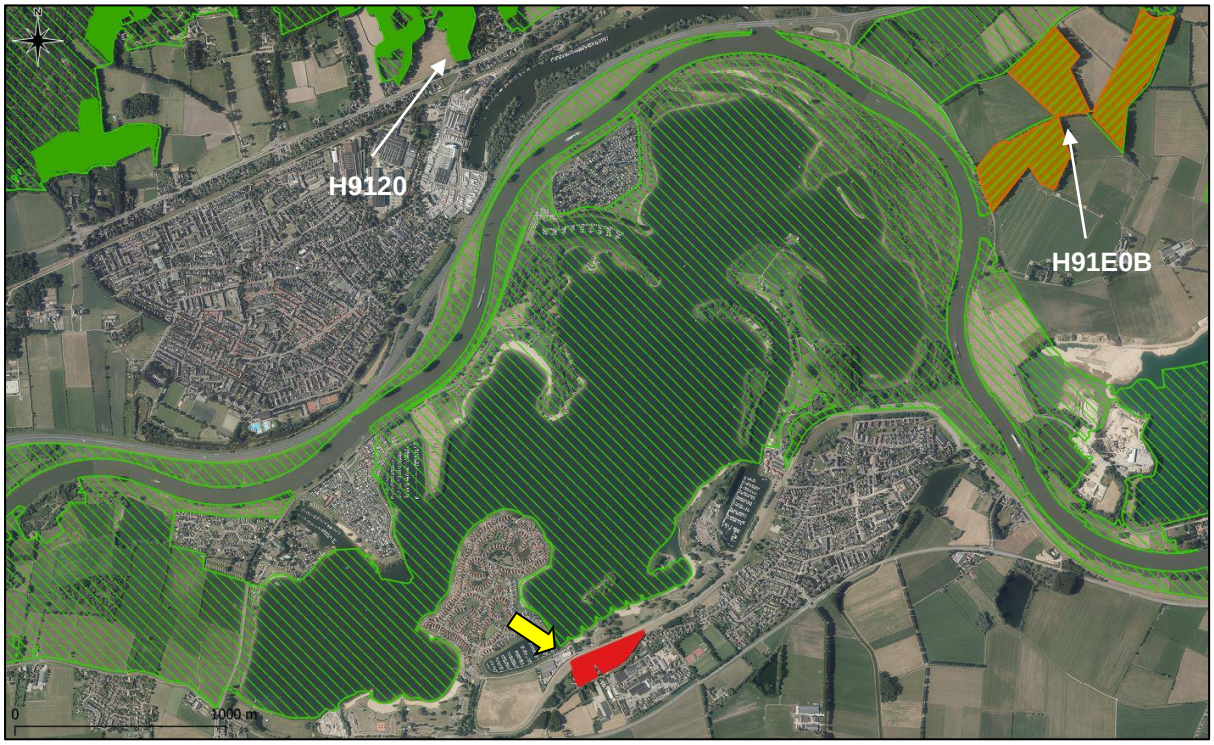

Figuur 10. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000, met aangegeven gebieden die onder de habitatrichtlijn vallen.

5.1 Doelstelling Natura 2000

Voor ieder Natura 2000-gebied geldt dat deze een specifiek internationaal belang heeft voor bepaalde soorten en/of habitattypen. Op grond van de staat van instandhouding en het relatief belang van soorten en habitattypen zijn de belangrijkste verbeteropgaven en doelen op landelijk niveau vastgesteld. Deze landelijke doelen vormen de kaders voor de formulering van instandhoudingdoelen op gebiedsniveau. Algemene doelen zijn behoud en indien van toepassing herstel van:

- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie;
- de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijke niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen;
- de op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

5.2 Aanwezige habitats en habitatsoorten

Voor Natura 2000-gebied Rijntakken zijn zowel habitattypen als habitatsoorten aangewezen. Voor deze soorten gelden instandhoudingsdoelstellingen voor de gebieden die aangewezen zijn als habitatrichtlijngebied. Het Natura 2000-gebied dat grenst aan de onderzoekslocatie is alleen aangewezen als vogelrichtlijngebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als habitatrichtlijn is gelegen op 3 kilometer ten noordoosten van de onderzoekslocatie (Havikerwaard). Binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie zijn twee aangewezen habitattypen aanwezig (zie tabel I en figuur 10). Het betreffen Beuken-eikenbossen met hulst en Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen).

Tabel I. Overzicht van habitattypen binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie.

Habitattype	**Naam**	**Afstand tot onderzoekslocatie**
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	2,9 kilometer
H91E0B	Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen)	2,8 kilometer

Naast beschermde habitats zijn in Natura 2000-gebied Rijntakken ook habitatsoorten aangewezen. De aangewezen habitatsoorten zijn allemaal watergebonden soorten zoals de rivierprik, zalm, bittervoorn, grote- en kleine modderkruiper, bever en kamsalamander. Omdat voor deze soorten alleen maar instandhoudingsdoelen gelden binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied dat aangewezen is als habitatrichtlijn (Havikerwaard), worden in onderhavige toetsing alleen externe effecten op populaties op minimaal 1 kilometer afstand getoetst.

5.3 Aangewezen vogelsoorten

Het Natura 2000-gebied dat grenst aan de onderzoekslocatie is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Binnen het Vogelrichtlijngebied zijn er doelstellingen voor een aantal soorten voor het aantal broedparen of als leefgebied voor niet-broedvogels. In onderhavige voortoets is bepaald of de voorgenomen ingreep negatieve effecten kan hebben op de instandhoudingsdoelstellingen voor in het Natura 2000-gebied aangewezen broedvogels en niet-broedvogels. In figuur 11 zijn de aangewezen vogelsoorten weergegeven.

5.4 Toetsing effecten

De toetsing van effecten wordt uitgevoerd aan de hand van de effectenindicator van het Ministerie van Economische zaken voor Natura 2000-gebied Rijntakken. De categorie die het meest relevant is voor de voorgenomen ingreep is de categorie “Woningbouw”. De acht verstorende factoren, die weergegeven zijn in figuur 11, kunnen allemaal ook als extern effect optreden en dienen daarom allemaal getoetst te worden.

Figuur 11. Storende factoren voor de ingreep "Woningbouw" voor Natura 2000-gebied Rijntakken volgens de efffectenindicator van het ministerie van Economische Zaken.

5.5 Analyse storende factoren

5.5.1 Vermesting door stikstof uit de lucht

Kenmerk: *Vermesting is in dit geval de 'verrijking' van ecosystemen door stikstofdepositie. Het gaat daarbij om aanvoer door de lucht (droge en natte neerslag van ammoniak en stikstofoxiden) LET OP: vermesting kan ook optreden door nitraat- en fosfaataanvoer via het oppervlaktewater. De effecten hiervan zijn niet meegenomen in deze beoordeling van de effectenindicator, in verband met een betere aansluiting op de PAS-gegevens voor stikstofgevoelige habitattypen en soorten met stikstofgevoelige leefgebieden. Zie ook het update-rapport op de hoofdpagina van de effectenindicator.*

Interactie andere factoren: *Stoffen die leiden tot vermesting kunnen ook leiden tot verzuring. Vermesting (en verzuring) kunnen op hun beurt leiden tot verontreiniging van het oppervlakte- en grondwater.*

Gevolg: *De groei in veel natuurlijke landecosystemen zoals bossen, vennen en heidevelden worden gelimiteerd door de beschikbaarheid van stikstof. Het gevolg van stikstof depositie is dat deze extra stikstof extra groei geeft. Daarbij is de beschikbaarheid van stikstof bepalend voor de concurrentieverhoudingen tussen de plantensoorten. Als de stikstofdepositie boven een bepaald kritisch niveau komt, neemt een beperkt aantal plantensoorten sterk toe ten koste van andere plantensoorten. Dit heeft ook effect op de fauna doordat hierdoor verandering van het leefgebied optreden, waardoor een gebied ongeschikt wordt als bijvoorbeeld broed- of foerageergebied.*

Conclusie vermesting door stikstof uit de lucht

Het is op voorhand niet uit te sluiten dat de bouwwerkzaamheden en/of een toename van recreatie als gevolg van de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebied Rijntakken. In hoeverre de ingreep zal leiden tot een toename zal berekend moeten worden middels een AERIUS-berekening. Uit de AERIUS-berekening zal duidelijk worden of er sprake is van een toename van stikstofdepositie en/of significant negatieve gevolgen vast te stellen dan wel uit te sluiten zijn. De AERIUS-berekening wordt door Econsultancy uitgevoerd en is separaat gerapporteerd (rapport 13408.003).

5.5.2 Verontreiniging

Kenmerk: *Er is sprake van verontreiniging als er verhoogde concentraties van stoffen in een gebied voorkomen, welke stoffen onder natuurlijke omstandigheden niet of in zeer lage concentraties aanwezig zijn. Bij verontreiniging is sprake van een zeer brede groep van ecosysteem/gebiedsvreemde stoffen: organische verbindingen, zware metalen, schadelijke stoffen die ontstaan door verbranding of productieprocessen, straling (radioactief en niet radioactief), geneesmiddelen, endocrien werkende stoffen etc. Deze stoffen werken in op de bodem, grondwater, lucht.*

Interactie andere factoren: *geen directe interactie met andere factoren. Wel kan verontreiniging als gevolg van andere factoren optreden.*

Gevolg: *Vrijwel alle soorten en habitattypen reageren op verontreiniging. De ecologische effecten uiten zich in het verdwijnen van soorten en/of het beïnvloeden van gevoelige ecologische processen. Deze beïnvloeding kan direct plaatsvinden maar ook indirect via een opeenvolging van ecologische interacties. Bovendien kan verontreiniging zich pas vele jaren/decennia later manifesteren. De gevolgen van verontreiniging zijn divers en complex. In het algemeen kan gesteld worden dat aquatische habitattypen en soorten gevoeliger zijn dan terrestrische systemen. Ook geldt dat soorten in de top van de voedselpiramide, als gevolg van accumulatie, van verontreinigingen gevoeliger zijn. Echter, afhankelijk van de concentratie en duur van de verontreiniging zijn alle habitattypen en soorten gevoelig en kan verontreiniging leiden tot verandering van de soortensamenstelling.*

Conclusie verontreiniging
Door de bouw van de recreatiewoningen en toename van verkeer van en naar deze woningen, neemt de kans toe dat dat er een verontreiniging plaatsvindt in het Natura 2000 gebied Rijntakken. De verontreinigingen komen bij normale werkzaamheden en normaal vrijetijdsverkeer eigenlijk niet voor. De verontreiniging ontstaan op het moment van calamiteiten, bijvoorbeeld een benzine lek van een hijskraan tijdens de bouwwerkzaamheden. Vanuit de in Nederland geldende Wet bodembescherming wordt reeds verplicht gesteld om bij dergelijke calamiteiten de verontreiniging zo spoedig mogelijk terug te dringen tot nul. Het is dan ook niet de verwachting dat de realisatie van de recreatiewoningen en de toename van verkeer van en naar de woningen zal leiden tot negatieve gevolgen voor de aangewezen habitattypen of aangewezen (vogel)soorten.

5.5.3 Verdroging

Kenmerk: *Verdroging uit zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel. De actuele grondwaterstand is zo lager dan de gewenste/benodigde grondwaterstand.*

Interactie andere factoren: *verdroging kan tevens leiden tot verzilting. Door verdroging neemt ook de doorluchting van de bodem toe waardoor meer organisch materiaal wordt afgebroken. Op deze wijze leidt verdroging tevens tot vermesting. Er zijn ook gebieden waar verdroging kan optreden zonder dat de grondwaterstand in de ondiepe bodem daalt. Het gaat daarbij om gebieden waar van oudsher grondwater omhoogkomt. Dit water heet kwelwater. Kwelwater is water dat elders in de bodem is geïnfiltreerd en dat naar het laagste punt in het landschap stroomt. Kwelwater heeft dikwijls een bijzondere samenstelling: het is rijk aan ijzer en calcium, arm aan voedingsstoffen en niet zuur, maar gebufferd. Schade aan de natuur die veroorzaakt wordt door een afname of het verdwijnen van kwelwater en het vervangen van dit type water met gebiedsvreemd water, noemen we ook verdroging.*

Gevolg: *de verandering in grondwaterstand en soms ook kwaliteit van het grondwater leidt tot een verandering in de soortensamenstelling en op lange termijn van het habitattype.*

Conclusie verdroging
De recreatiewoningen komen te liggen op een verhoging. Deze verhoging wordt aangebracht bovenop de bestaande grond. Daarom hoeft er geen bemaling uitgevoerd te worden. Tijdens de ingreep wordt de grondwaterstand niet beïnvloedt, daarnaast wordt er geen verandering aangebracht in de bodem en daarom blijven de natuurlijke grondwaterstanden behouden. Vanwege de aard van de ingreep en het gegeven dat er niets veranderd wordt aan de bodemsamenstelling en de grondwaterstanden zijn negatieve effecten op de nabijgelegen beschermde habitattypen als gevolg van verdroging uit te sluiten. Daarnaast worden er meerdere Wadi's aangelegd die zorgen voor meer hemelwater infiltratie op de onderzoekslocatie.

5.5.4 Verstoring door geluid

Kenmerk: *verstoring door onnatuurlijke geluidsbronnen; permanent zoals geluid wegverkeer dan wel tijdelijk zoals geluidsbelasting bij evenementen. Geluid is een hoorbare trilling, gekenmerkt door geluidsdruk en frequentie.*

Interactie andere factoren: *Treedt vaak samen met visuele verstoring op door bijv. vlieg- en autoverkeer, manifestaties etc.*

Gevolg: *Logischerwijs zijn alleen diersoorten gevoelig voor direct effecten van geluid. Geluid sec is een belangrijke factor in de verstoring van fauna. De verstoring door geluid wordt beïnvloed door het achtergrondgeluid en de duur, frequentie en sterkte van de geluidsbron zelf. Geluidsbelasting kan leiden tot stress en/of vluchtgedrag van individuen. Dit kan vervolgens weer leiden tot het verlaten van het leefgebied of bijvoorbeeld een afname van het reproductieproces. In bepaalde gevallen kan ook gewenning optreden, in het bijzonder bij continu geluid. Voor zeezoogdieren en vogels is in bepaalde gevallen deze dosis-effect relatie goed gekwantificeerd.*

Conclusie door geluid
Bij deze verstorende factor wordt onderscheid gemaakt in negatieve gevolgen die kunnen ontstaan voor doelstellingen uit de habitatrichtlijn en doelstellingen uit de vogelrichtlijn. Verstoring van habitattypen en habitatsoorten in het dichtbijgelegen habitatrichtlijngebied Havikerwaard is vanwege de aard van de ingreep (woningbouw) en de afstand van ruim 2.8 kilometer op voorhand uit te sluiten.

Verstoring voor doelstellingen vanuit de vogelrichtlijn kan optreden als een eventuele geluidstoename zorgt voor negatieve gevolgen voor aangewezen broedvogels en niet-broedvogels in het aan de onderzoekslocatie grenzende Natura 2000-gebied. Voor broedvogels zoals oeverzwaluw, watersnip en ijsvogel kan de ingreep en de nieuwe functie van de locatie verstorend werken tijdens hun broedperiode. De werkzaamheden vinden daarentegen plaats buiten het beschermde Natura 2000-gebied. En omdat de werkzaamheden buiten het broedseizoen plaatsvinden, zijn (significante) negatieve effecten van de werkzaamheden op instandhoudingsdoelstellingen voor broedvogels uit te sluiten.

Voor de gebruiksfase van de ingreep geldt het volgende: de onderzoekslocatie ligt tegen het Rhederlaag, dit is een recreatiepark van ruim 350 hectare. Op en rond deze recreatieplas wordt veelvuldig aan recreatie gedaan. Rondom de onderzoekslocatie en het Rhederlaag liggen meerdere campings en jachthavens die jaarrond gebruikt worden. Daarnaast bevinden zich meerdere strandjes rond het meer waar in de zomer mensen uit de omgeving verkoeling zoeken. In dit gebied is nu al veel menselijk activiteit en daardoor veel geluidsproductie. Op de onderzoekslocatie worden recreatiewoningen gebouwd, met als gevolg dat er een toename is van recreatie in het Rhederlaag. Deze toename is gering en ten opzichte van de huidige geluidsproductie te verwaarlozen. Jaarlijks gebruiken er rond de 400.000 mensen het Rhederlaag om te recreëren. Omdat er geen ander geluid geproduceerd gaat worden dan er al geproduceerd wordt in de directe omgeving, is het uit te sluiten dat de geringe toename van geluid door recreatie zal leiden tot negatieve effecten op instandhoudingsdoelstelling ten aanzien van broedvogels.

Instandhoudingsdoelstellingen zijn tevens van toepassing voor een aantal niet-broedvogels in de uiterwaarden van de IJssel en op en rond Rhederlaag. Dit betreft de functie van de uiterwaarden als overwinteringsplaats voor ganzen en kieviten. Omdat tussen de overwinteringsplaatsen en de werkzaamheden een hoge winterdijk aanwezig is, zijn negatieve effecten op aanwezige niet-broedvogels uit te sluiten.

5.5.5 Verstoring door licht

Kenmerk: *verstoring door kunstmatige lichtbronnen, zoals licht uit woonwijken en industrieterreinen, glastuinbouw etc.*

Interactie andere factoren: *geen?*

Gevolg: *Kunstmatige verlichting van de nachtelijke omgeving kan tot verstoring van het normale gedrag van soorten leiden. Naar mogelijke effecten is nog vrij weinig onderzoek gedaan. Veel kennis gaat daarom nog niet verder dan het kwalitatief signaleren van risico's. Met name schemer- en nachtactieve dieren kunnen last hebben van verstoring door licht, doordat zij juist aangetrokken worden of verdreven door de lichtbron. Hierdoor raakt bijvoorbeeld hun ritme ontregeld of verlichte delen van het leefgebied worden vermeden.*

Conclusie verstoring door licht
Tijdens de werkzaamheden is de kans dat er verstoring door licht plaatsvindt niet op voorhand uit te sluiten. Doordat een gedeelte van de bomen langs de winterdijk gekapt gaan worden en er op deze locatie gebouwd gaat worden tot een hoogte boven de dijk is het mogelijk dat er licht over de dijk valt. Tijdens de bouw is het mogelijk om de verlichting dusdanig op te stellen dat er geen verstoring van vogels aan de andere kant van de dijk plaats vindt. Dit kan bewerkstelligd worden door de verlichting niet richting het Natura 2000-gebied maar richting het zuiden op te stellen. Indien hiermee rekening wordt gehouden en gezien de afstand tot de beschermde habitattypen en vanwege de tijdelijke aard van de werkzaamheden is een verstoring door licht uit te sluiten.

De nieuw te bouwen recreatiewoningen worden direct naast de winterdijk gebouwd. Deze recreatiewoningen komen boven de dijk uit, zodat men een uitzicht heeft over het Rhederlaag. De verlichting in en rond deze hoogte zal over de dijk heen vallen en dus broedvogels zoals de ijsvogel en watersnip tijdens de broedperiode kunnen verstoren. Daarnaast kan tijdens de overwinteringsperiode de verlichting die over de dijk valt verstorend werken voor niet-broedvogels als ganzen en kieviten. Dit houdt in dat de ingreep indien er geen maatregelen genomen worden kan leiden tot negatieve effecten op instandhoudingsdoelstelling van de vogelrichtlijn ten aanzien van broedvogels en niet-broedvogels. De negatieve effecten zijn te voorkomen door gebouwen zo te ontwerpen of te realiseren dat de verlichting niet over de dijk valt. Hier moet rekening mee gehouden worden zodat broedvogels niet verstoord worden (hoofdstuk 6).

5.5.6 Verstoring door trilling

Kenmerk: *Er is sprake van trillingen in bodem en water als dergelijke trillingen door menselijke activiteiten veroorzaakt worden, zoals bij boren, heien, draaien van rotorbladen etc.*

Interactie andere factoren: *kan vooral samen optreden met verstoring door geluid*

Gevolg: *Trilling kan leiden tot verstoring van het natuurlijke gedrag van soorten. Individuen kunnen tijdelijk of permanent verdreven worden uit hun leefgebied. Over het daadwerkelijke effect van trilling is nog zeer weinig bekend. Naar het effect op zeezoogdieren is wel onderzoek verricht.*

Conclusie verstoring door trilling
De werkzaamheden tijdens de bouw van de recreatiewoningen op de onderzoekslocatie zullen niet leiden tot significant negatieve effecten als gevolg van trillingen in het Rhederlaag. Soorten die trilling gevoelig zijn, zijn uitsluitend watergebonden soorten. In het Natura 2000-gebied Rijntakken zijn verschillende habitatsoorten aangewezen die waterafhankelijk zijn zoals de kleine modderkruiper en kamsalamander. De directe omgeving waaronder het Rhederlaag betreft geen habitatrichtlijngebied, waardoor doelstellingen van habitatsoorten niet van toepassing zijn op deze locatie. De trillingen tijdens de werkzaamheden zullen vanwege de afstand (±3km) tot het dichtstbijzijnde habitatrichtlijngebied geen verstorend effect hebben. Omdat er voor de bouw van de recreatiewoningen niet geheid hoeft te worden is er geen sprake van ernstige trilling die een significant negatief extern effect op kan leveren.

5.5.7 Optische verstoring

Kenmerk: *optische verstoring betreft verstoring door de aanwezigheid en/of beweging van mensen dan wel voorwerpen die niet thuishoren in het natuurlijke systeem.*

Interactie andere factoren: *treedt vaak samen op met verstoring door geluid (in geval van recreatie) of trilling en licht (in geval van voertuigen, schepen).*

Gevolg: *optische verstoring leidt vooral tot vluchtgedrag van dieren. De soort reageert bijvoorbeeld op beweging omdat een potentiële vijand wordt verwacht. Andersom kan optische verstoring juist ook het uitzicht van soorten beperken waardoor zij potentiële vijanden niet zien naderen. De daadwerkelijke effecten zijn zeer soortspecifiek en hangen van de schuwheid van de soort en de mate waarin gewenning optreedt. Bovendien kunnen de effecten afhankelijk zijn van de periode van de levenscyclus van de soort: in de broedtijd zijn soorten over het algemeen schuwer en dus gevoeliger voor optische verstoring.*

Conclusie optische verstoring

Mogelijke negatieve effecten van optische verstoring hangt samen met verstoring door geluid. Omdat het Rhederlaag al gebruikt wordt als recreatie gebied en er boven op de dijk een fietspad ligt zal er geen significatie nieuwe optische verstoring plaatsvinden. De dijk wordt nu al gebruikt door fietsers. De strandjes worden gebruikt voor recreatie en op de plas ligt Riverparc (huizen op een schiereiland midden in het Rhederlaag). De realisatie van de recreatiewoningen zal een soortgelijke activiteit zijn rondom het Rhederlaag. Op de onderzoekslocatie komen recreatiewoningen net boven de dijk uit maar omdat er rondom het Rhederlaag al meer recreatiemogelijkheden aanwezig is in de vorm van campings en Riverparc, is een significante verandering omtrent de optische verstoring uit te sluiten.

5.5.8 Verstoring door mechanische effecten

Kenmerk: *Onder mechanische effecten vallen verstoring door betreding, golfslag, luchtwervelingen etc. die optreden ten gevolge van menselijke activiteiten. De oorzaken en gevolgen zijn bij deze storende factor zeer divers.*

Interactie andere factoren: *verstoring kan samenvallen met verstoring door geluid, licht en trilling.*

Gevolg: *deze storende factor kan leiden tot een verandering van het habitattype en/of verstoring of het doden van fauna-individuen. Bij habitattypen treedt de verstoring/verandering vaak op ten gevolge van recreatie of bijvoorbeeld militaire activiteiten. Het effect is zeer afhankelijk van de kwetsbaarheid (gevoeligheid) van het habitattype. Waterrecreatie en scheepvaart leiden tot golfslag, hetgeen effect kan hebben op de oeverbegroeiing en waterfauna. Luchtwervelingen van bijvoorbeeld windmolens kunnen leiden tot vogelsterfte.*

Conclusie verstoring door mechanische effecten

Als gevolg van de werkzaamheden zullen mechanische effecten optreden. Er zal namelijk sprake zijn van het plaatsen van rijplaten, graven, en bouwen van recreatiewoningen. Omdat de werkzaamheden niet plaatsvinden binnen aangewezen habitats of gebieden die aangewezen zijn als habitatrichtlijn zullen er als gevolg van de mechanische effecten geen negatieve effecten ontstaan voor habitats, habitatsoorten of typische soorten van habitats.

6 CONCLUSIE EFFECTEN OP NATURA 2000-GEBIED RIJNTAKKEN

Door het treffen van maatregelen op de onderzoekslocatie kan verstoring voorkomen worden in het Natura 2000-gebied Rijntakken. Doordat er bomen verwijderd worden en op deze plekken recreatiewoningen geplaatst worden is het treffen van maatregelen nodig om verstoring van licht voor zowel broedende vogels als overwinterende niet-broedvogels te voorkomen. Omdat de bouwwerkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen is voor broedvogels in het Rhederlaag verstoring uit te sluiten. Als de recreatiewoningen en de verlichting zo geplaatst worden dat er geen licht verstoring plaatsvindt aan de andere kant van de dijk is een negatief effect uit te sluiten. Indien dit niet gebeurd is een vergunning noodzakelijk.

De overige activiteiten (recreatie) die plaats gaan vinden tijdens de ingebruikname van de recreatiewoningen zijn soortgelijk als de activiteiten die al plaatsvinden op het Rhederlaag. De bouwwerkzaamheden zullen vanwege de afstand (± 3 km) geen verstorend effect hebben op de beschermde habitattypes die onder de habitatrichtlijn vallen.

Mogelijke (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden als gevolg van een toename van stikstofdepositie is niet getoetst in onderhavig rapport. Zie hiervoor rapport 13408.003.

Te treffen maatregelen:
- **Aanleg recreatiepark buiten broedseizoen uitvoeren**
- **Geen lichtbronnen richting Natura 2000-gebied gedurende de aanlegfase**
- **Geen verlichting vanuit recreatiewoningen die over de dijk richting het Natura 2000-gebied schijnen**

Econsultancy
Doetinchem, 9 oktober 2020

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Ontwerp-Beheerplan Natura 2000 38 –Rijntakken (mei 2017)
https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicator.aspx

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfijn, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercuurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuizeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam	

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwagen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

UITMEENTSESTRAAT 4

TE GIESBEEK

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Uitmeentsestraat 4 te Giesbeek

Opdrachtgever	Harm Post Advies Bakenbergseweg 1-4 6814 MA Arnhem
Rapportnummer	13408.001
Versienummer	D2
Status	Eindrapportage
Datum	15 september 2020

Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 088 - 5001600 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	Dhr. K. Schilderman, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. C.C. Slemmer, BSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg
Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid
Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 1

2 GEBIEDSBESCHRIJVING 2

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving 2
2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen 4

3 ONDERZOEKSMETHODIEK 5

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING 6

4.1 Zorgplicht 6
4.2 Soortenbescherming 6
4.3 Gebiedenbescherming 7
4.4 Houtopstanden 8

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN 9

5.1 Vogels 9
5.2 Vleermuizen 10
5.3 Overige zoogdieren 11
5.4 Reptielen, amfibieën en vissen 12
5.5 Ongewervelden 13
5.6 Vaatplanten 14

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING 15

6.1 Broedvogels 15
6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën 16
6.3 Overige soort(groep)en 16

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING 17

7.1 Natura 2000 17
7.2 Natuurnetwerk Nederland 18

8 HOUTOPSTANDEN 19

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES 20

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Harm Post Advies opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Uitmeentsestraat 4 te Giesbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan Wet natuurbescherming heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de brancheverenigingen "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie (± 2,8 ha) ligt aan de Uitmeentsestraat 4, circa 1 kilometer ten westen van de kern van Giesbeek. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie X = 200.765, Y = 445.720.

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft de voormalige parkeerplaats van het recreatiegebied Rhederlaag. Daarna is het terrein begraasd geweest door schapen. Inmiddels is het terrein niet meer in gebruik en ligt het braak. Op het terrein zijn groenstructuren aanwezig van voornamelijk zomereik en essen. De ondergroei bestaat uit struiken als hazelaar en een kruidlaag.

Ten noorden van de onderzoekslocatie, achter de dijk, ligt het Rhederlaag, een recreatiepark van ruim 350 hectare. Ten zuiden van de onderzoekslocatie ligt een industrieterrein met daarachter agrarisch gebied. Ten oosten van de onderzoekslocatie ligt het dorp Giesbeek. En ten westen ligt agrarisch gebied (Giesbeeksche Broek) met enkele boerderijen.

In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. De figuren 3 t/m 8 geven een impressie van de onderzoekslocatie, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Figuur 3. Wegen en bomengroep centraal op de onderzoekslocatie.

Figuur 4. Essenrij van west naar oost centraal op de onderzoekslocatie.

Figuur 5. Links op de foto, de zomereikenrij aan de noordzijde van de onderzoekslocatie.

Figuur 6. Zomereiken en kruidlaag aan noordzijde van onderzoekslocatie.

Figuur 7. Bosje aan noordoostzijde van onderzoekslocatie.

Figuur 8. Westelijke grasveld op de onderzoekslocatie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens een recreatiepark te realiseren van 23 recreatiewoningen. De woningen zijn zo ontworpen dat op de begane grond de slaapkamers en de badkamer zijn gepositioneerd. Op de verdieping bevindt zich een ruime keuken en living met riant uitzicht over het water.

Ten behoeve van de realisatie van het recreatiepark wordt een deel van de bestaande groenstructuur ingepast. De eiken aan de noordzijde en de essen centraal op de onderzoekslocatie zullen grotendeels gekapt gaan worden. Het bosje aan de noordoostzijde blijft behouden. Ook de beheerderswoning aan de Uitmeentsestraat 4 blijft behouden. Verder zal een toegangsweg gerealiseerd langs de beheerderswoning aan de Uitmeensestraat 4. In figuur 9 is een schets van de toekomstige situatie weergegeven. In figuur 10 is de landschappelijke inpassing en te behouden groenstructuren weergegeven.

Figuur 9. Schets van de voorgenomen terreininrichting (NEXIT Architecten, 2020).

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 31 juli 2020. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 1 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingsroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In het agrarisch buitengebied kunnen dit zijn: huismus, kerkuil, steenuil, roek, buizerd, sperwer en ransuil zijn. Van deze soorten kan de huismus op voorhand worden uitgesloten, vanwege het ontbreken van bebouwing op de onderzoekslocatie.

Buizerd
Tijdens de quickscan zijn alle bomen gecontroleerd op grote horsten, deze zijn niet aangetroffen op de onderzoekslocatie. Op de onderzoekslocatie zijn geen nesten aangetroffen die groot genoeg zijn om als nestlocatie voor buizerd te dienen, hierdoor zijn negatieve gevolgen voor de buizerd uit te sluiten.

Roek
Roeken broeden in kolonies in bomen. Er bevindt zich een roekenkolonie bij de vuilverbranding te Duiven maar op de onderzoekslocatie en de directe omgeving is geen roekenkolonie aanwezig. Negatieve gevolgen zijn uit te sluiten.

Steenuil
Op het naastgelegen perceel, aan de westzijde van de onderzoekslocatie, hangt een nestkast waar een steenuil gebruik van maakt. Echter vanwege het ontbreken van geschikte nestlocatie op de onderzoekslocatie en dat de onderzoekslocatie geen optimaal leefgebied vormt voor de steenuil is uit te sluiten dat de ingreep negatieve gevolgen heeft voor de steenuil.

Kerkuil
Kerkuilen maken gebruik van schuren en boerderijen als nestlocatie. Vanwege het ontbreken van bebouwing op de onderzoekslocatie is uit te sluiten dat nestlocaties van kerkuilen aangetast worden door de voorgenomen ingreep. Op het naastgelegen perceel, aan de westzijde van de onderzoekslocatie, hangt een nestkast waar een kerkuil gebruik van maakt. De onderzoekslocatie kan gebruikt worden als jachtgebied voor de kerkuil. Omdat het grootste gedeelte van de grasvelden behouden blijft, zal er geen essentieel foerageergebied verloren gaan. Tevens zijn er in de omgeving genoeg alternatieven.

Ransuil en sperwer
In de noordelijke zomereikenrij staat een boom met een groot nest erin (zie figuur 11 en 12). Dit nest is vermoedelijk een oud kraaiennest. Dergelijke nesten kunnen in theorie gebruikt worden door sperwers en ransuilen om te broeden. Van deze boom is bij de Vogelwerkgroep Doesburg bekend dat deze de afgelopen jaren gebruikt werd als nestlocatie door een ransuil. Tevens werd tijdens de quickscan een verse braakbal van een ransuil onder het nest gevonden (zie figuur 13). Deze boom blijft behouden tijdens de ingreep, daarom is een overtreding van de wet natuurbescherming uit te sluiten. Tijdens de ingreep moet rekening gehouden worden met verstoring van een broedende ransuil (zie hoofdstuk 6).

Figuur 10. Locatie van de boom met het nest, aangegeven met een gele stip.

Figuur 11. Nest van een ransuil in de noordelijke rij van zomereiken. Te klein nest voor een buizerd

Figuur 12. Braakbal gevonden onder het ransuil nest.

5.1.2 Overige broedvogels

De bomen en struiken op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals merel, zanglijster en zwartkop. De nesten van deze soorten zijn alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. Overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen door struweel en bomen buiten het broedseizoen te verwijderen (zie hoofdstuk 6).

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders, zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten, zoals ekster en zwarte kraai. Tijdens de quickscan zijn de bomen op de onderzoekslocatie gecontroleerd op holtes, deze zijn niet aangetroffen, waarmee negatieve gevolgen voor holenbroeders zijn uit te sluiten. Tevens bevindt zich op de onderzoekslocatie een oud nest van zwarte kraai, die vermoedelijk in gebruik is door ransuil als broedlocatie. Het is echter mogelijk dat zwarte kraai in de toekomst wederom gebruik gaat maken van het nest. Negatieve gevolgen zijn echter niet te verwachten. Het gaat hierbij echter om algemeen voorkomende soorten, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, meervleermuis, baardvleermuis, en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie
De onderzoekslocatie is geheel onbebouwd, waardoor uitgesloten kan worden dat er verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aanwezig zijn. De aanwezige bomen op de onderzoekslocatie zijn onderzocht op holtes, spleten en/of loshangend schors, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- of voortplantingsplaats voor boombewonende vleermuizen. Deze zijn niet aangetroffen en daarmee zijn verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen uit te sluiten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie
Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat
De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger om te foerageren. De plannen zullen echter geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen en in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig. Het betreft bosgebied ten westen van de onderzoekslocatie en bomenrijen langs waterplassen in de omgeving.

Vliegroutes
Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. De bomen op de onderzoekslocatie sluiten niet aan op groene structuren. Het kappen van de bomen leidt niet tot verstoring van potentiele vliegroutes. Daarnaast zijn er genoeg alternatieven in de omgeving die kunnen fungeren als vliegroutes. De bomenrij van oost naar west aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie blijft bijvoorbeeld behouden.

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten
Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF en Broekhuizen et. al. (2016) ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: steenmarter, bunzing, eekhoorn, das, wezel en hermelijn.

Steenmarter
Steenmarters maken gebruik van schuren, veestallen en bebouwing als rust- en voortplantingsplaatsen. Vanwege het ontbreken van bebouwing en andere schuilmogelijkheden zoals grote takkenhopen op de onderzoekslocatie is uit te sluiten dat vaste rust- en voortplantingsplaatsen van steenmarters aanwezig zijn op de onderzoekslocatie.

Eekhoorn
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de eekhoorn. De hoge bomen op de onderzoekslocatie die verwijderd gaan worden konden goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste rust- of voortplantingsplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten.

Das
De das komt volgens de verspreidingsgegevens voor in de omgeving. De onderzoekslocatie is door het ontbreken van reliëf en/of schuilmogelijkheden ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats door dassen. Daarnaast is de onderzoekslocatie gelegen tussen een industrieterrein, dijklichaam en recreatieterreinen, wat de locatie slecht bereikbaar maakt voor dassen. Tijdens het veldbezoek zijn op de onderzoekslocatie en de directe omgeving eveneens geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de onderzoekslocatie door de das. Dassen zullen eerder hun leefgebied hebben in de nabij gelegen natuurgebieden en de aansluitende weilanden. Verstoring ten aanzien van de das als gevolg van de voorgenomen ingreep is niet aan de orde.

Kleine marterachtigen
De bunzing heeft zijn vaste rust en voortplantingsplaatsen in verlaten konijnen-, vossen- of mollenholen. Incidenteel kan de bunzing in een boomholte of op zolders van schuren verblijven, op de onderzoekslocatie zijn er geen geschikte boomholtes, schuren of holen aanwezig. Het voorkomen van een rust- of voortplantingsplaats van bunzings is daarmee uitgesloten.

De hermelijn is een schaarse soort die voornamelijk afhankelijk is van vochtige omgevingen. De onderzoekslocatie biedt geen optimaal habitat voor hermelijn waarmee het voorkomen uit te sluiten is.

De wezel maakt gebruik van bosschages, houtstapels of heggen. De bosschages op de onderzoekslocatie staan niet in verbinding met andere groene stroken. De bosschage aan de noordoostzijde van de onderzoekslocatie, die het meest geschikt is als leefgebied, blijft met de voorgenomen ingreep behouden. Daarnaast zijn op de onderzoekslocatie geen houtstapels of andere schuilmogelijkheden voor wezels aangetroffen. Het is daarmee redelijkerwijs uit te sluiten dat de voorgenomen ingreep zal leiden tot aantasting van een vaste rust- of voortplantingsplaats of essentieel leefgebied van wezels.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten
De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als konijn, egel en rosse woelmuis. Tijdens de quickscan is waargenomen dat een konijn gebruik maakt van de bosschage aan de oostzijde van het terrein. Deze bosschage blijft behouden. De verblijfplaatsen van deze soorten worden door de voorgenomen ingrepen niet aangetast.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen
De onderzoekslocatie valt niet binnen het verspreidingsgebied van beschermde reptielen, hierdoor is het voorkomen van beschermde reptielen op de onderzoekslocatie uit te sluiten.

Binnen enkele kilometers aan de andere kant van de IJssel bevinden zich populaties van hazelworm, zandhagedis en levendbarende hagedis, maar deze populaties hebben betrekking op het natuurgebied de Veluwezoom aan de andere kant van de IJssel en hebben daarom geen betrekking op de onderzoekslocatie.

Amfibieën
Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad en bruine kikker.

Doordat wateroppervlakten als poelen, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken zijn voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën en het voorkomen van vissen op de onderzoekslocatie uitgesloten. De onderzoekslocatie vormt weinig geschikt landhabitat voor amfibieën. Incidenteel kunnen algemene soorten als bruine kikker en gewone pad beschutting vinden tussen de beplanting. Voor de mogelijk incidenteel te verwachten soorten geldt een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 6).

Op de onderzoekslocatie bevindt zich geen geschikt habitat voor de rugstreeppad. De rugstreeppad heeft pioniervegetatie en open zandige plekken nodig in zijn landhabitat. het bos en de ruigte vormen daarom geen geschikt landhabitat. De waarnemingen van de rugstreeppad betreffen de noordoostzijde van Rhederlaag. Deze oever is een meer natuurlijke oever, dit habitat is geschikt als voortplantingshabitat voor de rugstreeppad. Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de rugstreeppad op de onderzoekslocatie zijn uit te sluiten.

Vissen
Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater op de onderzoekslocatie kan deze soortgroep buiten beschouwing worden gelaten.

5.5 Ongewervelden

Libellen
Voor libellen geldt dat water nodig is ter voortplanting. Gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen.

Vlinders
Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Geschikte waardplanten voor beschermde vlindersoorten als sleedoornpage (sleedoorn), iepenpage (iep) en kleine ijsvogelvlinder (kamperfoelie) zijn op de onderzoekslocatie niet aanwezig. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten
Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

De vegetatie op de onderzoekslocatie bestaat uit gras, bomenrijen, zomereiken en elzen en een kruiden laag. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Ransuil

De ransuil en zijn leefgebied is beschermd volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. De soort staat tevens vermeld in de EU-vogelrichtlijn. De nesten van ransuilen zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 4 van vogelnesten: ‘vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil)’.

Op basis van de bevindingen tijdens het veldbezoek op 31 juli 2020 en de informatie van Vogelwerkgroep Doesburg kan aangenomen worden dat het nest in gebruik is door ransuil. Overtreding van artikel 3.1 is te vermijden omdat de boom behouden blijft. Daarnaast is het wel nodig om de kap van omliggende bomen buiten het broedseizoen (van begin maart tot eind augustus) uit te voeren zodat er geen verstoring plaats vindt van een broedende ransuil.

Indien niet aan deze voorwaarden voldaan worden is een ontheffingsaanvraag en het treffen van mitigerende maatregelen ten aanzien van de ransuil vereist. Vervolgtraject voor de ontheffingsaanvraag en het treffen van mitigerende maatregelen behelst het opstellen van een projectplan met daarin een analyse van het leefgebied dat verloren gaat en wat behouden blijft. Verder bevat het projectplan een beschrijving van de werkzaamheden, het belang waarin de ontheffing wordt aangevraagd, de effecten op de staat van instandhouding van de soort en een uitgebreide beschrijving hoe negatieve effecten op ransuil gemitigeerd kunnen worden. Het projectplan dient als basis voor de ontheffingsaanvraag bij de provincie Gelderland.

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.2 Algemene grondgebonden zoogdieren en amfibieën

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van bladeren, struweel of bomen die schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom zorgvuldig verwijderd te worden. Aanwezige zoogdieren en amfibieën moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.3 Overige soort(groep)en

Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Rijntakken, bevindt zich op circa 100 meter afstand ten noorden van de onderzoekslocatie (zie figuur 14).

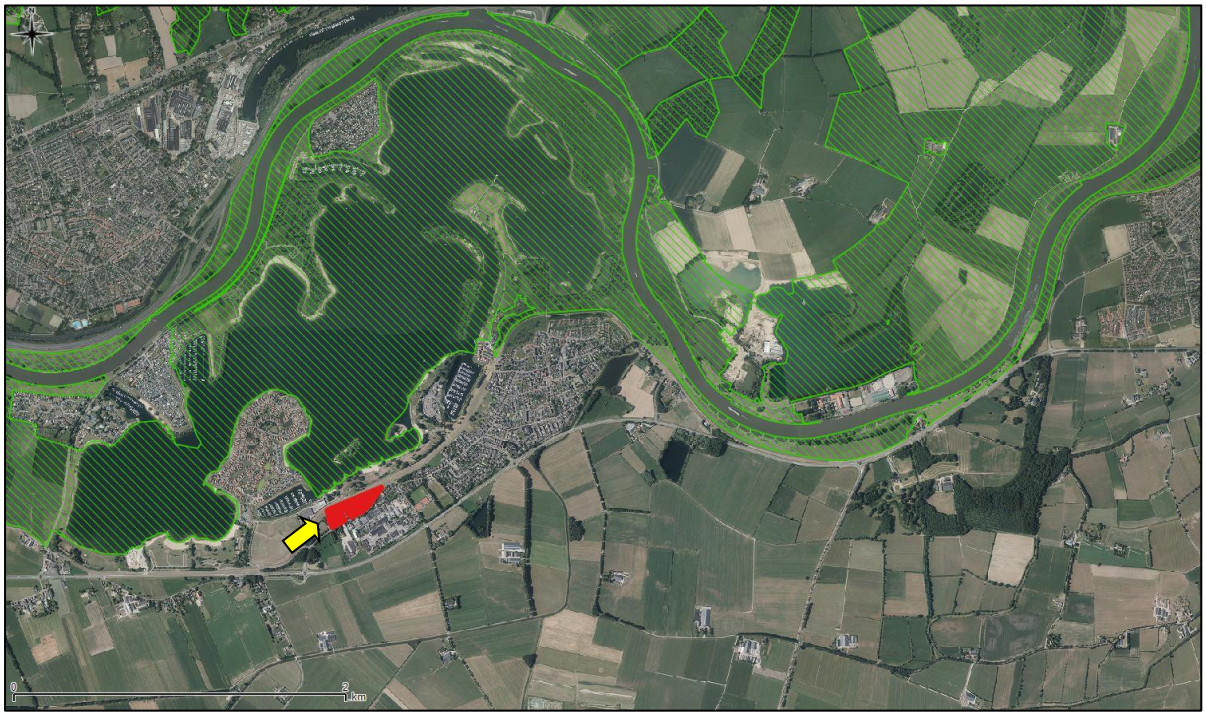

Figuur 13. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie ligt binnen de invloedsfeer van het Natura-2000 gebied, Rijntakken. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn, zoals stikstof, geluid, trilling en recreatiedruk. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

- Er is zeker geen negatief effect. Dit betekent dat er geen vergunning op grond van de Wet natuurbescherming nodig is.
- Er is wel een mogelijk negatief effect, maar dit is zeker geen significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Tevens is een passende beoordeling vereist
- Er is een kans op een significant negatief effect. Dit betekent dat vergunningverlening aan de orde is. Omdat er een kans op een significant negatief effect bestaat, is een passende beoordeling vereist.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt geen deel uit van het Natuurnetwerk. De onderzoekslocatie ligt ook niet in de nabijheid van een gebied, behorend tot het Natuurnetwerk Nederland. Het meest nabijgelegen gebied bevindt zich circa 1.2 kilometer ten zuiden/noorden/oosten/westen van de onderzoekslocatie. In figuur 15 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

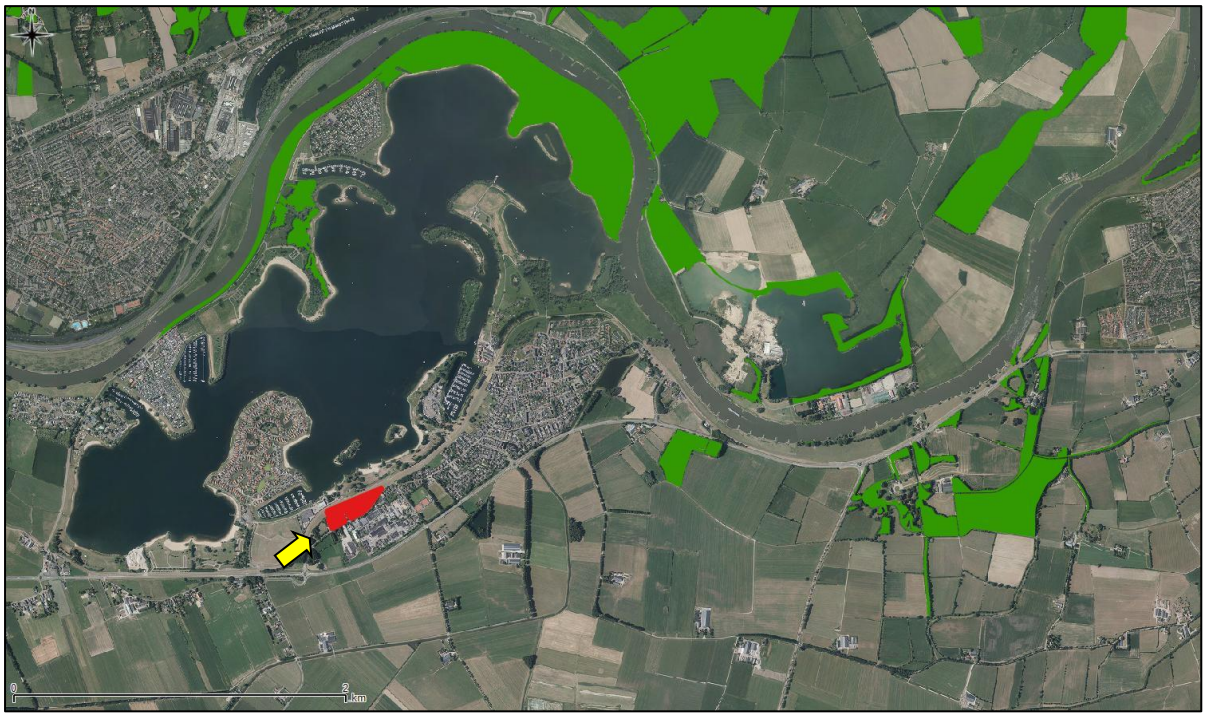

Figuur 14. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

De onderzoekslocatie is gelegen op 1.2 kilometer afstand van een onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk. Het Natuurnetwerk betreft in Gelderland een louter planologische bescherming van de aangewezen gebieden zelf. Aangezien het planvoornemen niet leidt tot een wijziging van de bestemming van het aangrenzende onderdeel van het Natuurnetwerk zijn aanvullende maatregelen of aanvullend advies ten aanzien van het GNN of GO niet aan de orde.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De te kappen bomen op de onderzoekslocatie vallen mogelijk onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. Geadviseerd wordt om navraag te doen bij de gemeente of voor de te vellen houtopstanden een meldingsplicht geldt.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Harm Post Advies een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Uitmeentsestraat 4 te Giesbeek.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging. Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten, gebieden of houtopstanden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens een recreatiepark te realiseren van 23 recreatiewoningen. De woningen zijn zo ontworpen dat op de begane grond de slaapkamers en de badkamer zijn gepositioneerd. Op de verdieping bevindt zich een ruime keuken en living met riant uitzicht op de Gieseplas.

Ten behoeve van de realisatie van het recreatiepark wordt een deel van de bestaande groenstructuur ingepast. De eiken aan de noordzijde en de essen centraal op de onderzoekslocatie zullen echter gekapt gaan worden. Het bosje aan de noordoostzijde blijft behouden. Ook de beheerderswoning aan de Uitmeentsestraat 4 blijft behouden. Verder zal een toegangsweg gerealiseerd langs de beheerderswoning aan de Uitmeensestraat 4.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningstrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		**Geschikt habitat**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Ontheffings-aanvraag**	**Bijzonderheden / opmerkingen***
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	het verwijderen van nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren
	jaarrond beschermd	ja	nee, mits	nee	nee	kap van bomen plaats laten vinden buiten de broedperiode van de ransuil
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	voldoende alternatieven in de omgeving
	vliegroutes	nee	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren, amfibieën en reptielen		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene amfibieën en overige zoogdieren, zoals egels en muizen
Overige soortgroepen		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		**Gebied aanwezig**	**Ingreep verstorend**	**Nader onderzoek**	**Vergunning-plicht**	
Natura 2000		100m	mogelijk	ja	mogelijk	voortoets Natura 2000 en stikstof berekening noodzakelijk
Natuurnetwerk Nederland		1.2 km	nee	nee	nee	-
Houtopstanden		n.v.t				navraag bij gemeente of omgevingsdienst of voor de kap van de bomen een meldingsplicht geldt

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie

Uit de quickscan zijn de volgende resultaten naar voren gekomen:

- Het grote nest op de onderzoekslocatie wordt gebruikt door een ransuil. Om verstoring van de broedende ransuil te voorkomen is het vereist om de kap van de omliggende bomen buiten de broedperiode van de ransuil (begin maart tot eind augustus) plaats te laten vinden. Daarmee is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk. Indien niet aan deze voorwaarden voldaan kan worden, is een ontheffingsaanvraag en het treffen van mitigerende maatregelen ten aanzien van de ransuil vereist.
- Voor algemene broedvogels geldt dat het verwijderen van bomen en struweel plaats moet vinden buiten het broedseizoen.
- Negatieve gevolgen voor vleermuizen zijn uit te sluiten omdat er geen bebouwing en geen boomholtes op de onderzoekslocatie gevonden zijn, die kunnen fungeren als verblijfs- of voortplantingsplaats.
- De groenwerkzaamheden kunnen verstorend werken voor aanwezige algemene zoogdieren en amfibieën. Er moet aandacht voor de zorgplicht nodig. Aanwezige zoogdieren en amfibieen moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.
- Een voortoets Natura 2000 naar externe effecten, waaronder stikstof middels een AERIUS-berekening, van de ingreep op het omliggende Natura 2000 gebied moet uitgevoerd worden om vast te kunnen stellen of significant negatieve gevolgen uit te sluiten zijn.
- Navraag doen bij de gemeente of omgevingsdienst of voor de kap van de bomen een meldingsplicht geldt.

Econsultancy
Doetinchem, 15 september 2020

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; https://ndff-ecogrid.nl, zoekgebied Rhederlaag en Giesbeek, periode 2015-2020

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J. Thissen, K. Canters, & J. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)
www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

Provinciale websites

www.gelderland.nl (GNN en beschermde gebieden in Gelderland)
www.gelderland.nl/Kaartenencijfers

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn *(artikel 3.1)*;
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn *(artikel 3.5)*;
- andere soorten *(artikel 3.10)*.

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn
1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1. Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfijn, gewone dolfijn, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfijn, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfijn
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercuurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluiter, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergstern, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluiter, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmsijs, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinst waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tjiftjaf, torenvalk, tuinfluiter, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespendief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangstern, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoervlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoervlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegeldikkopje, veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje, veldparelmoervlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten	akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, beklierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dreps, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooide vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuizeranjer, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw parelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam	

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: a) Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; b) Houtopstanden op erven of in tuinen; c) Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; d) Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; e) Kweekgoed; f) Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwagen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; g) het dunnen van een houtopstand; h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst; 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	1. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. 3. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of voortplantingsplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitattype als de omstandigheden waarin de soort of het habitattype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitattype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water**.** Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of voortplantingsplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH3) en/of stikstofoxide (NOx).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening aanlegfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Econsultancy	Uitmeentsestraat 4, 6987 CX Giesbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
23 recreatiewoningen	RzLg4L6g1KG4

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
02 november 2020, 12:04	2021	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	17,33 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Aanlegfase

Locatie
aanlegfase

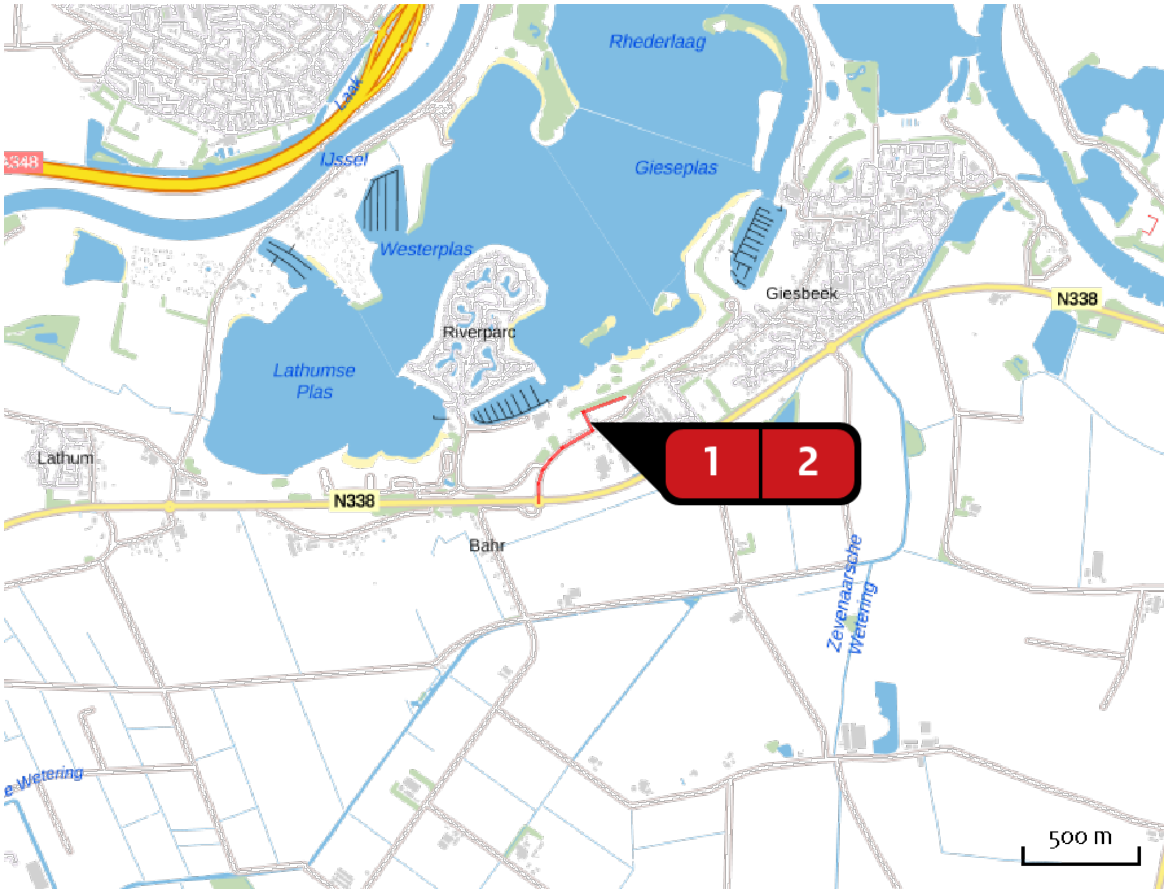

Emissie
aanlegfase

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		bouwlocatie Mobiele werktuigen | Bouw en Industrie	< 1 kg/j	13,86 kg/j
2		bouwverkeer Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	3,47 kg/j

Emissie (per bron)
aanlegfase

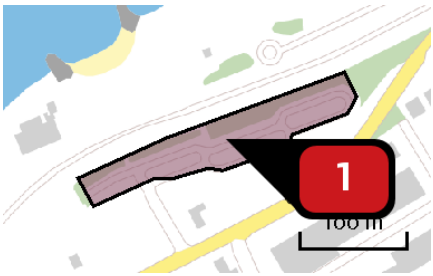

Naam	bouwlocatie
Locatie (X,Y)	200730, 444729
NOx	13,86 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Voertuig	Omschrijving	Uitstoot hoogte (m)	Spreiding (m)	Warmte inhoud (MW)	Stof	Emissie
AFW	laadschop	4,0	2,0	0,0	NOx NH3	2,48 kg/j < 1 kg/j
AFW	graafmachine	4,0	2,0	0,0	NOx NH3	6,21 kg/j < 1 kg/j
AFW	mobiele kraan elek	4,0	2,0	0,0		
AFW	dumper	4,0	2,0	0,0	NOx NH3	5,17 kg/j < 1 kg/j

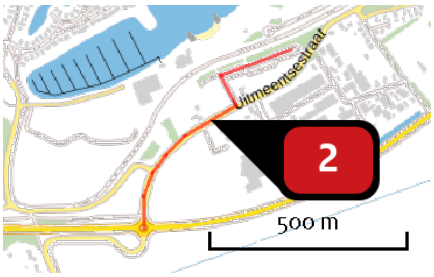

Naam	bouwverkeer
Locatie (X,Y)	200626, 444585
NOx	3,47 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	700,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	500,0 / jaar	NOx NH3	< 1 kg/j < 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	800,0 / jaar	NOx NH3	2,36 kg/j < 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201013_1649cba239
Database	versie 2020_20201013_1649cba239

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat rekenresultaten van AERIUS Calculator. Het betreft de hoogst berekende stikstofbijdragen per stikstofgevoelig Natura 2000-gebied, op basis van rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en/of stikstofoxide (NO_x).

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in Calculator. Voor meer toelichting verwijzen wij u naar de website www.aerius.nl.

Berekening gebruiksfase

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: https://www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
Econsultancy	Uitmeentsestraat, 6987 CX Giesbeek

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
23 recreatiewoningen	Rb8KeJgHacdv

Datum berekening	Rekenjaar	Rekenconfiguratie
02 november 2020, 11:58	2022	Berekend voor natuurgebieden

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	4,95 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied
Uw berekening heeft geen depositieresultaten opgeleverd boven 0,00 mol/ha/jr.

Toelichting

Gebruiksfase

Locatie
gebruiksfase

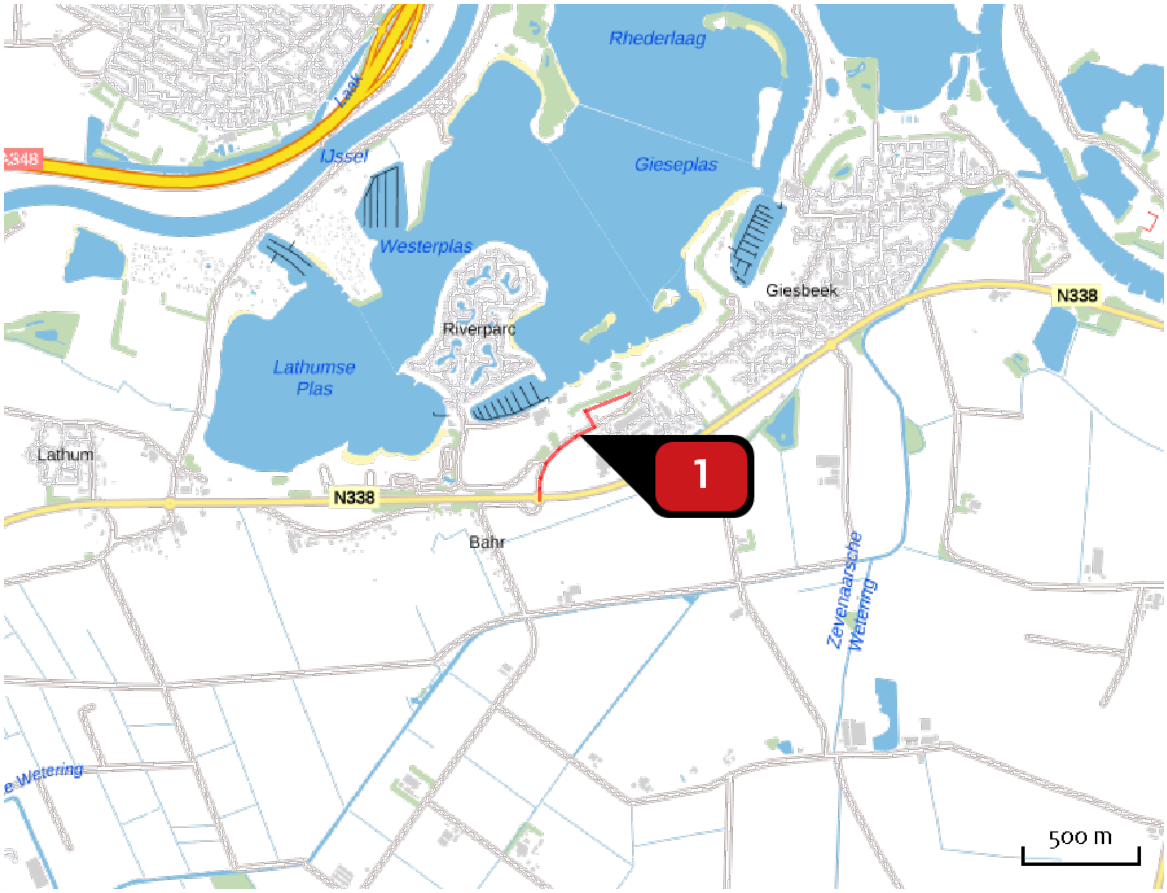

Emissie
gebruiksfase

Bron Sector		Emissie NH3	Emissie NOx
1	verkeer Wegverkeer | Binnen bebouwde kom	< 1 kg/j	4,95 kg/j

Emissie (per bron)
gebruiksfase

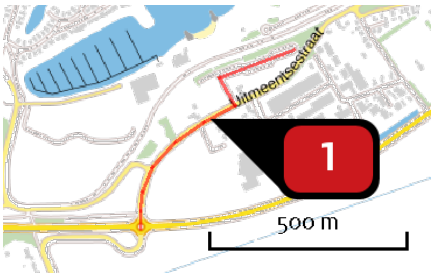

Naam	verkeer
Locatie (X,Y)	200632, 444588
NOx	4,95 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	64,4 / etmaal	NOx	4,95 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2020_20201013_1649cba239
Database	versie 2020_20201013_1649cba239

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2020

Ontwikkeling recreatieverblijven

Uitmeentsestraat 4, Giesbeek

BUREAU
BUITENRUIMTE

Versie: 2.0
Datum: 08-02-2021

Aanwezige groenstructuur

BUREAU BUITENRUIMTE

Te behouden groenstructuur

Binnen het plan verdwijnen door de nieuwe inrichting en de ontstane schade voor de laatste beweiding alleen de Essen. Veel barsten zijn rondom weggevreten. Daarnaast is en wordt de Es, Fraxinus excelsior bedreigd door de Essentaksterfte en de opkomst van de Essenprachtkever richting Nederland.

BUREAU BUITENRUIMTE

Nieuwe groenstructuur

3x Rijen met Els, Alnus glutinosa aanvullen en 1 nieuwe rij (links)

Streekeigen soorten in de boomgroepen bestaand uit verschillende soorten: Zoete Kers, Wilde Peer, Wilde Appel, Walnoot, Lijsterbes

Een nieuwe laan van de kleinbladige Linde, Tilia cordata

Een nieuwe laan van Iepen, Ulmus 'Dodoens'

Onder de Lindenlaan een erfafscheiding d.m.v. een Meidoorn haag met een aantal doorzichten

Parkachtige soorten in het midden gebied voor een gewenste luxe uitstraling: bestaand uit verschillende soorten: Esdoorn, Berk, Haagbeuk, Acacia, Linde, boomvormers van: Gele Kornoelje, Krent, Meidoorn

BUREAU BUITENRUIMTE

NEXIT

RECREATIEWONINGEN TE GIESBEEK

Voorlopig ontwerp 11 februari 2021

RECREATIEWONINGEN TE GIESBEEK

Voorlopig ontwerp 11 februari 2021

BESTAANDE SITUATIE

STARTDOCUMENTEN

Bureau Buitenruimte

Aanwezige groenstructuur

Te behouden groenstructuur

Binnen het plan verdwijnen door de nieuwe inrichting en de ontstane schade voor de laatste beweiding alleen de Essen. Veel barsten zijn rondom weggevreten. Daarnaast is en wordt de Es, Fraxinus excelsior bedreigd door de Essentaksterfte en de opkomst van de Essenprachtkever richting Nederland.

Nieuwe groenstructuur

Gieseplas

Strandpad

Boom met ransuil
te handhaven

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23

P.

Wadi

Fietsenberging

Speelveld

Speeltuin

Milieustraat

4A

Uitmeentsestraat

N

0 1:1000 50 m

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Situatie / terreininrichting	S010-1	04.01.2021	1:1000	A3

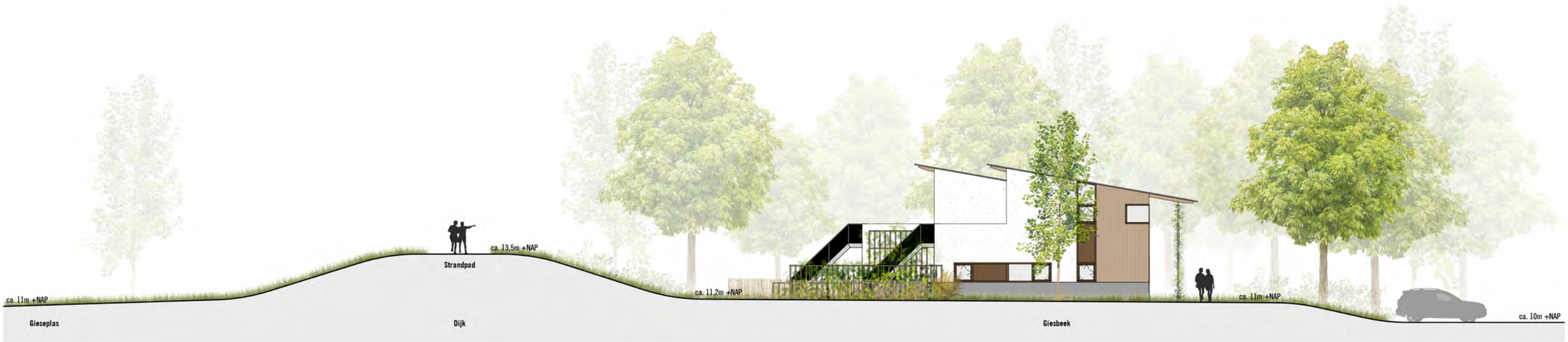

Terreinprofiel A

Terreinprofiel B

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Terreinprofielen	S030-1	24.06.2020	1:200	A3

CONCEPT

WONINGTYPEN

Op het recreatiepark zijn drie typen woningen ontwikkeld; Een vrijstaande woning, een tweeslag en een drieslag. In totaal zullen er 23 recreatiewoningen worden gerealiseerd. De woningen zijn zo ontworpen dat op de begane grond de slaapkamers en de badkamer zijn gepositioneerd. Op de verdieping bevindt zich een ruime keuken en living met riant uitzicht op de Gieseplas.

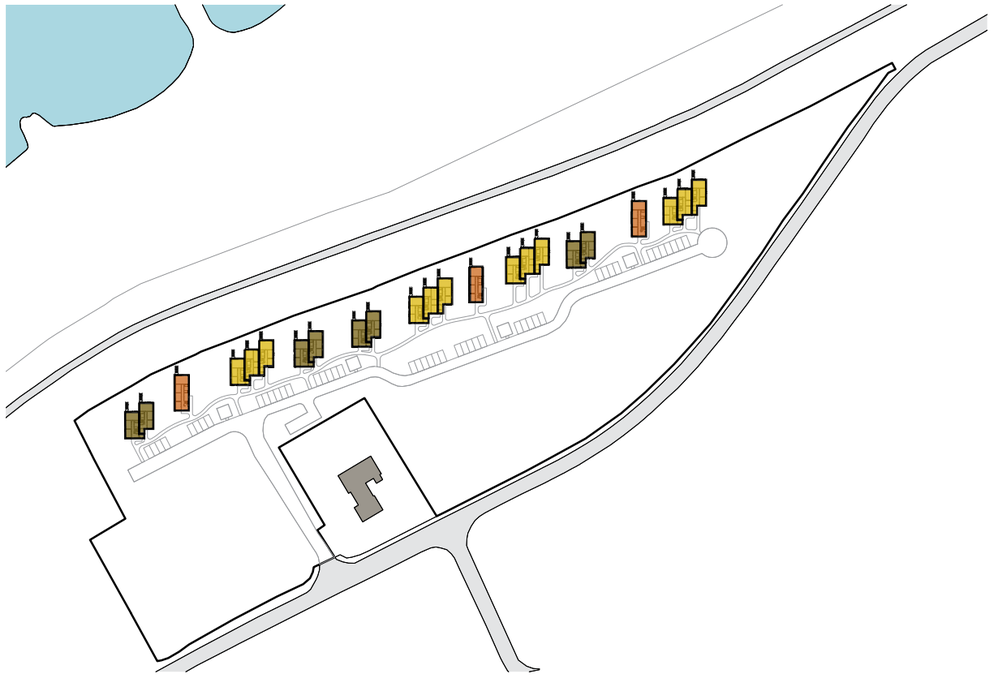

Vrijstaande woning (3x)

Tweeslag (4x)

Drieslag (4x)

ORIËNTATIE WONINGEN & LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

De recreatiewoningen zijn geplaatst op een verhoogd niveau aan de voet van de dijk. De entree's zijn gesitueerd aan de zuidzijde waar ook de parkeerplaatsen zich bevinden. De woningen zijn allen georiënteerd op de dijk en de Gieseplas. Tussen de woningen zijn op diverse plaatsen groene wiggen gecreëerd waarmee de recreatiewoningen op landschappelijke wijze worden ingepast.

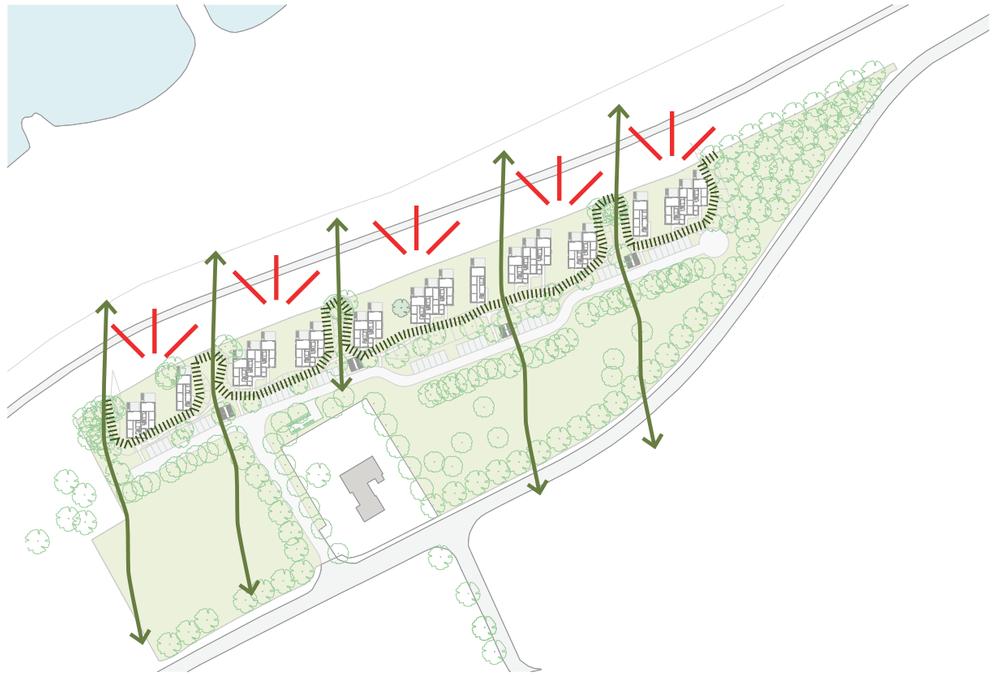

Oriëntatie / uitzicht woningen

Groene wiggen

Hoogte verschil

CONCEPT

ONTSLUITING & PADEN

Het terrein wordt met een toegangsweg ontsloten ter plaatse van de beheerderswoning aan de Uitmeentsestraat. Verkeer kan via een verharde weg het terrein op rijden en er kan worden geparkeerd in groene parkeerhavens die haaks op de verharde weg liggen. Vanaf hier worden de woningen bereikt via een halfverhard wandelpad. Tevens bevinden zich 4 collectieve fietsenbergingen tussen de parkeerhavens.

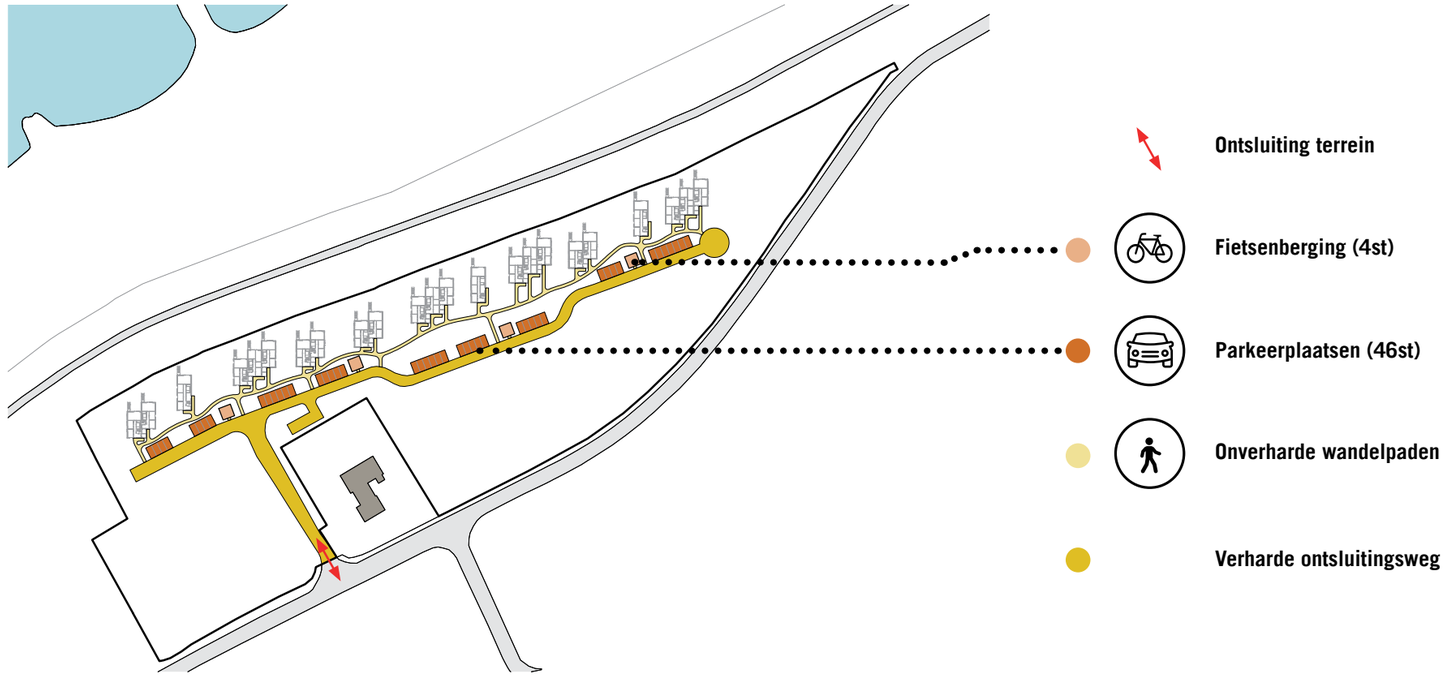

TERREININRICHTING EN FACILITEITEN

Het terrein is ingericht met drie ruime WADI's voor het bufferen van hemelwater. Qua reacreatiefaciliteiten beschikt het terrein over een groot speelveld voor sport en spel activiteiten. Voor de kleinere kinderen is er een speeltuin. Bij de milieustraat wordt al het afval (gescheiden) verzameld. Deze milieustraat ligt verscholen achter een groene zone van hagen.

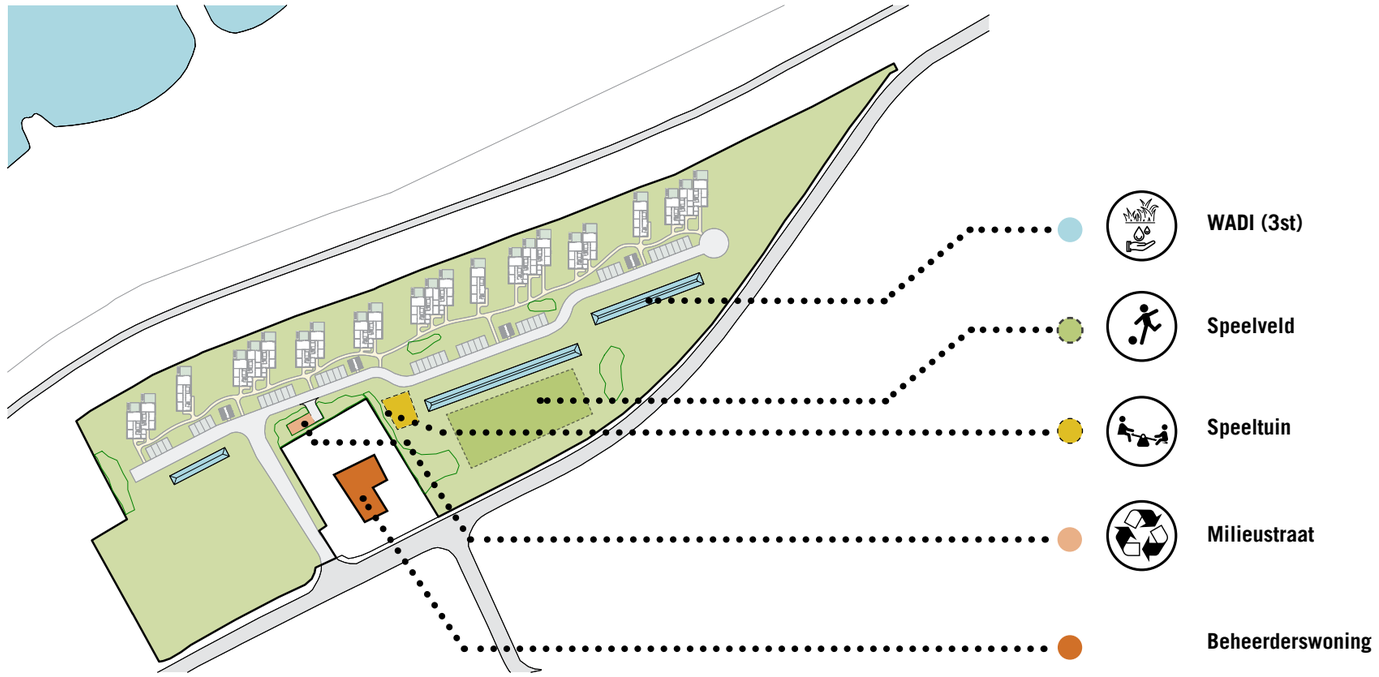

SOLARROOF

De daken van de reactiewoningen lenen zich voor het plaatsen van pv-panelen. Intotaal is er ruimte voor 666 panelen die een energieopbrengst opleveren voor ca. 84 huishoudens. Op deze wijze kunnen de recreatiewoningen volledig electrisch zijn. Tevens ontstaat er op deze manier een nieuw en duurzaam verdienmodel met een energieproducerend dak. Dit dak voorziet in de energiebehoefte van de bewoners maar kan tevens worden ingezet als postcode-roos voor de omliggende buurt.

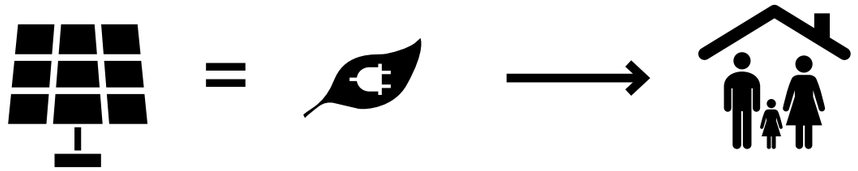

666
PV-PANELEN

226.440
KWH / JAAR

84
HUISHOUDENS

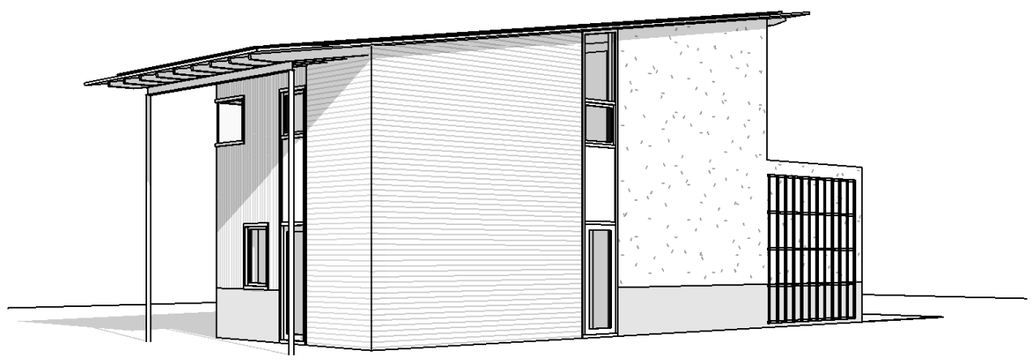

RECREATIEWONINGEN VRIJSTAND

NEXIT ARCHITECTEN
STATENLAAN 8
6828 WE ARNHEM

T +31 (0)26 44 61 368
E STUDIO@NEXITARCHITECTEN.NL
I WWW.NEXITARCHITECTEN.NL

PROJECT
Nieuwbouw recreatiewoningen te Giesbeek

OPDRACHTGEVER
Koozand B.V.
Jody Koopmans
Bingerdensedijk 27
6987 EA Giesbeek

PROJECTNUMMER
20-509

ONDERDEEL
Recreatiewoning Vrijstaand

FORMAAT
A3

SCHAAL
1:100

STATUS
Voorlopig

GETEKEND
AdB / JB

Begane grond

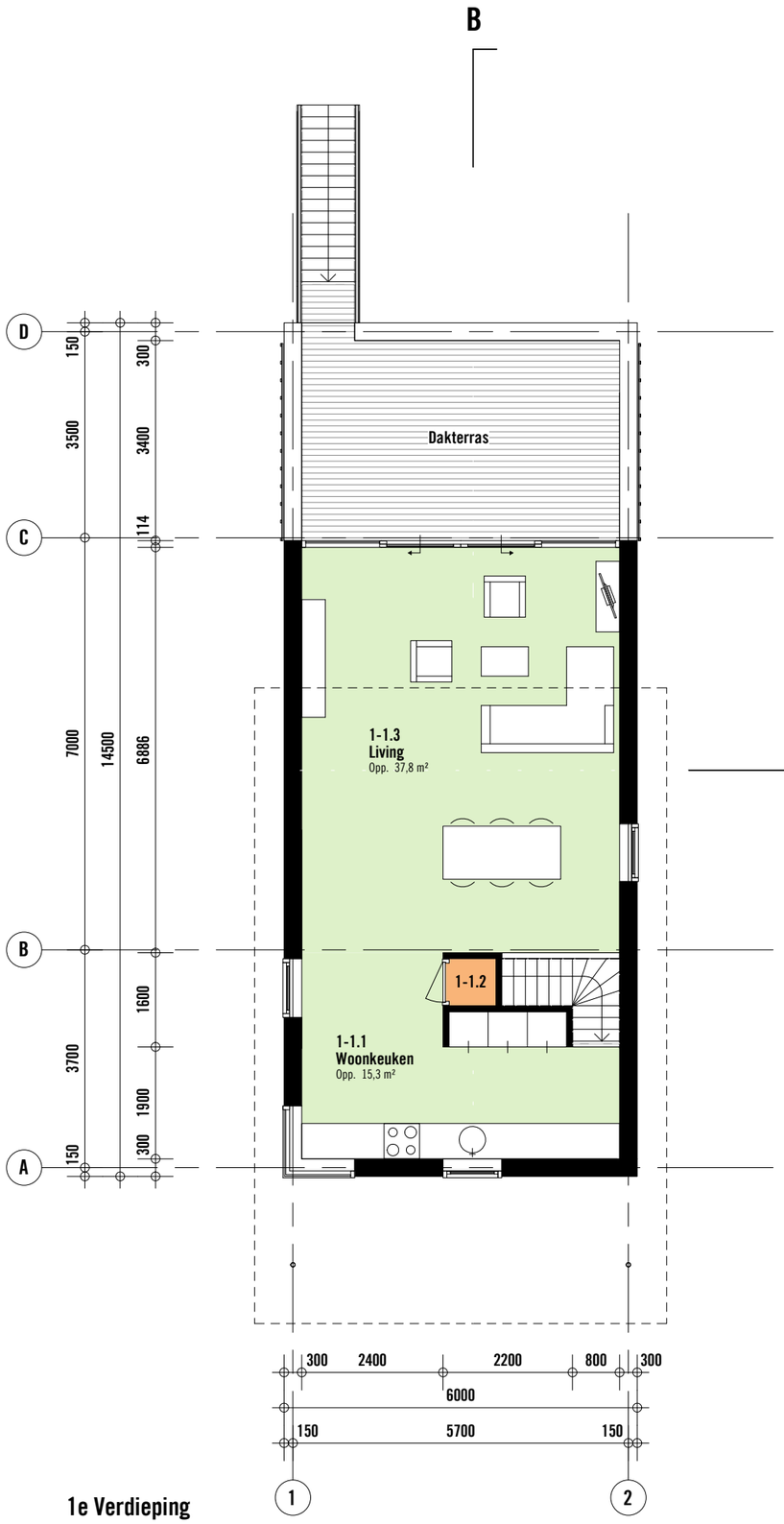

1e Verdieping

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Plattegronden Vrijstaand	V-SO20-1	24.06.2020	1:100	A3

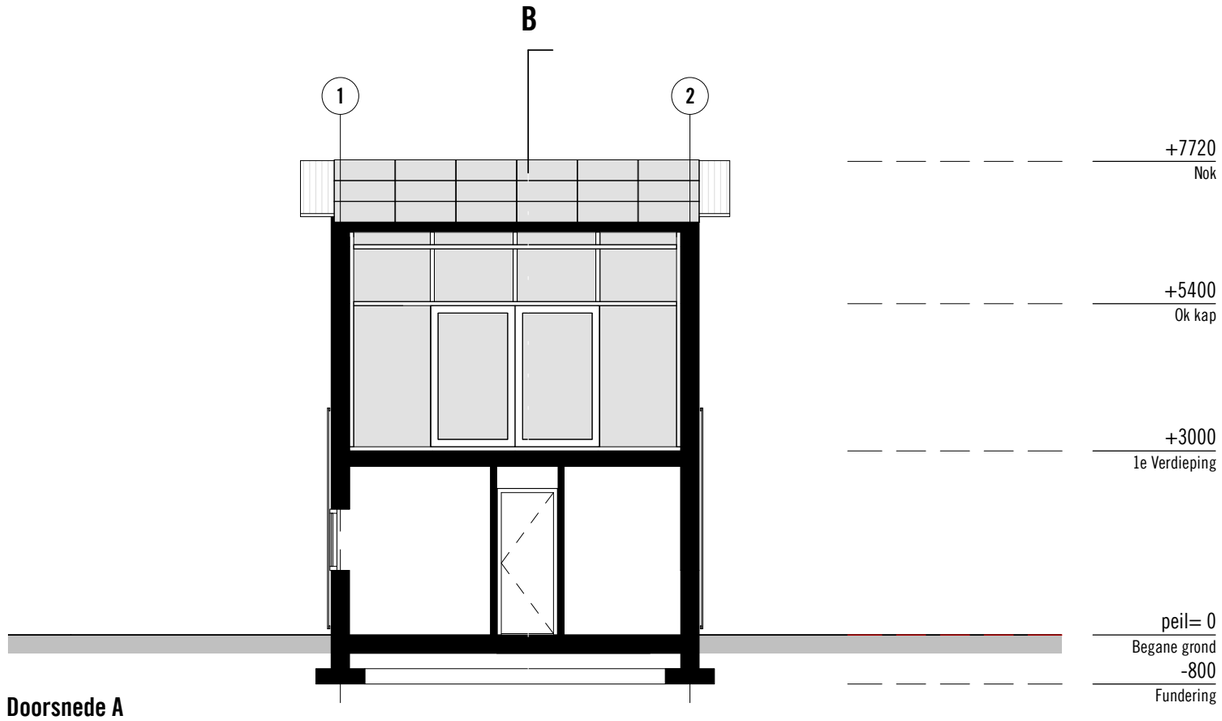

Doorsnede A

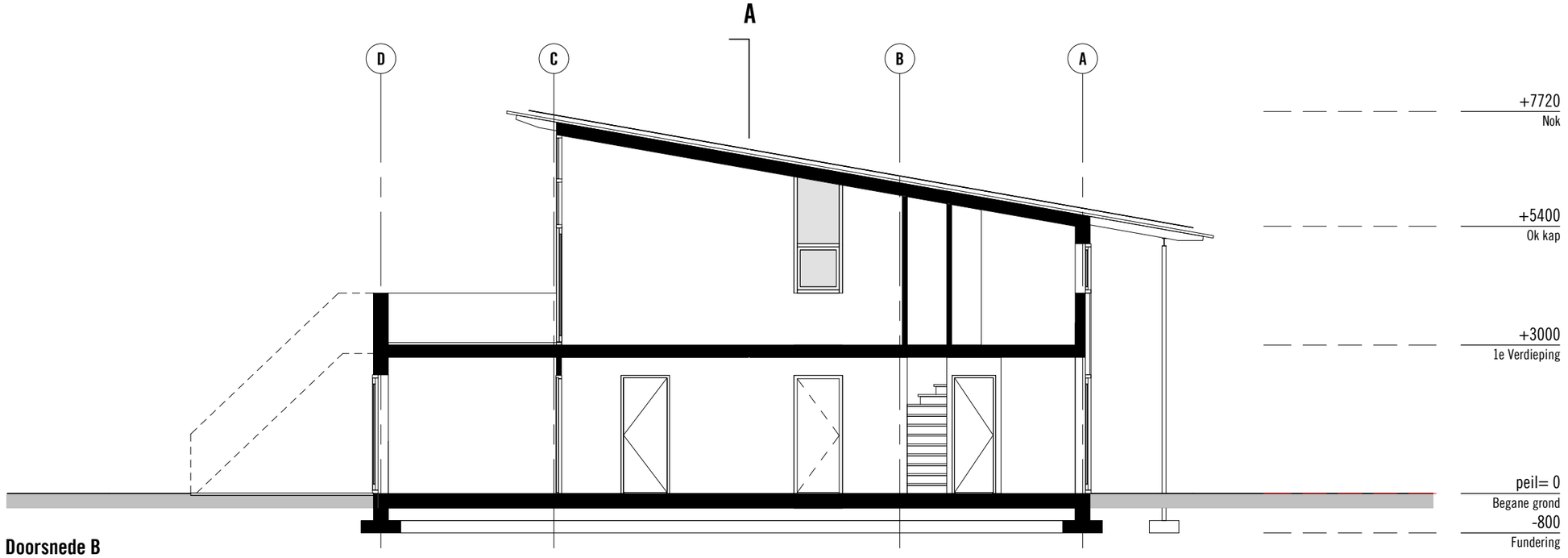

Doorsnede B

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Doorsneden Vrijstaand	V-SO30-1	24.06.2020	1:100	A3

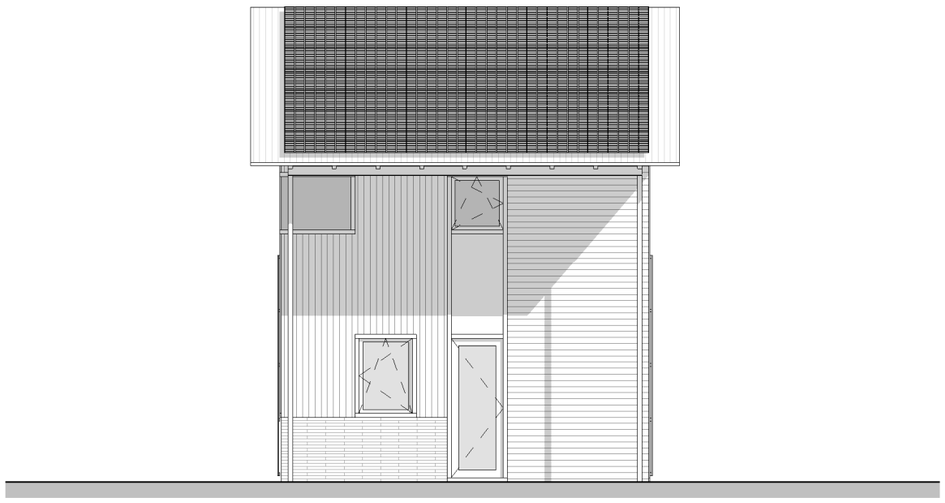

Voor aanzicht

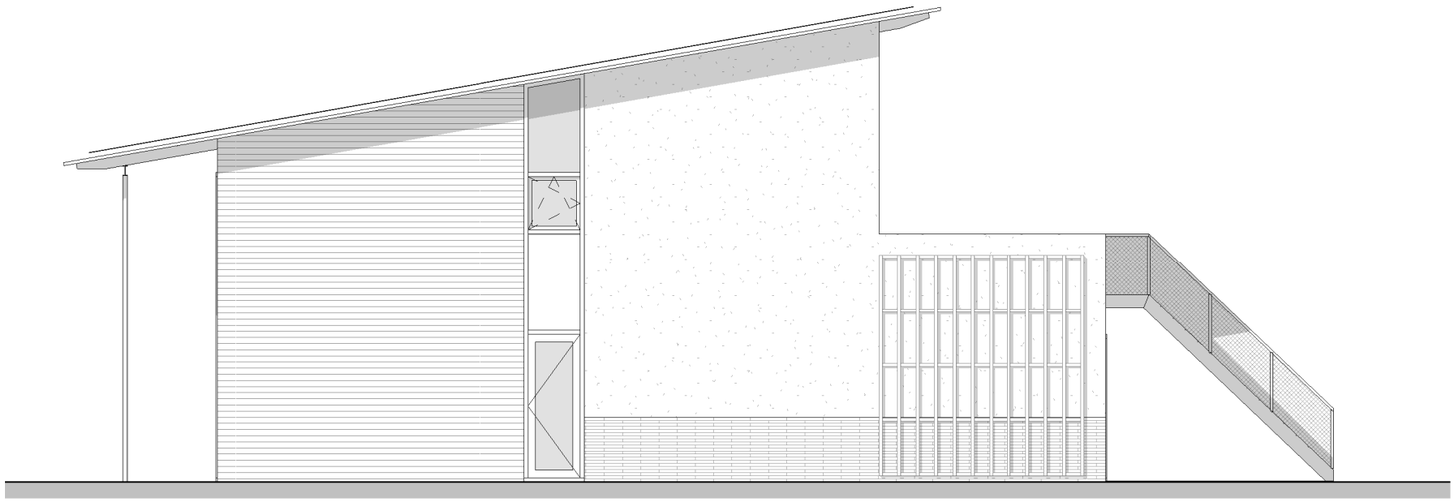

Rechter aanzicht

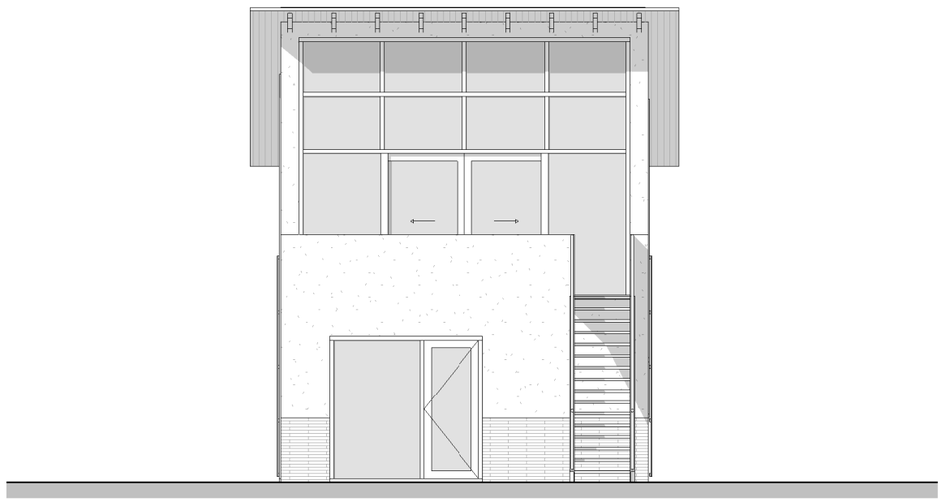

Achter aanzicht

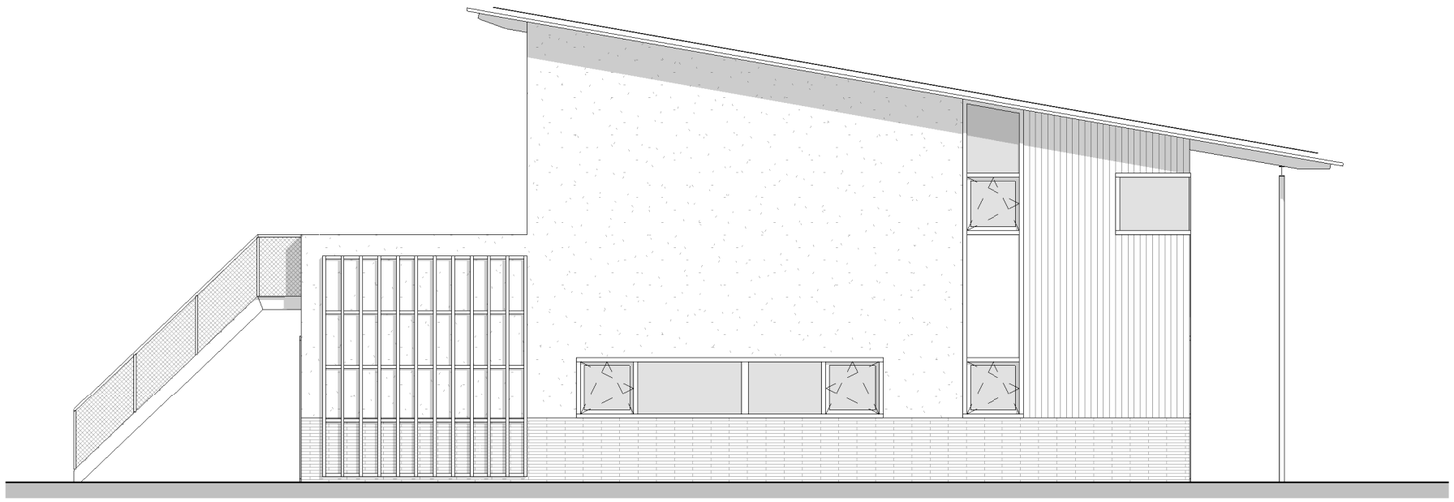

Linker aanzicht

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Gevel Vrijstaand	V-SO40-1	24.06.2020	1:100	A3

RECREATIEWONINGEN TWEESLAG

NEXIT ARCHITECTEN
STATENLAAN 8
6828 WE ARNHEM

T +31 (0)26 44 61 368
E STUDIO@NEXITARCHITECTEN.NL
I WWW.NEXITARCHITECTEN.NL

PROJECT
Nieuwbouw recreatiewoningen te Giesbeek

OPDRACHTGEVER
Koozand B.V.
Jody Koopmans
Bingerdensedijk 27
6987 EA Giesbeek

PROJECTNUMMER
20-509

ONDERDEEL
Recreatiewoningen Tweeslag

FORMAAT
A3

SCHAAL
1:100

STATUS
Voorlopig

GETEKEND
AdB / JB

Begane grond

1e Verdieping

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Plattegronden Tweeslag	T-SO20-1	24.06.2020	1:100	A3

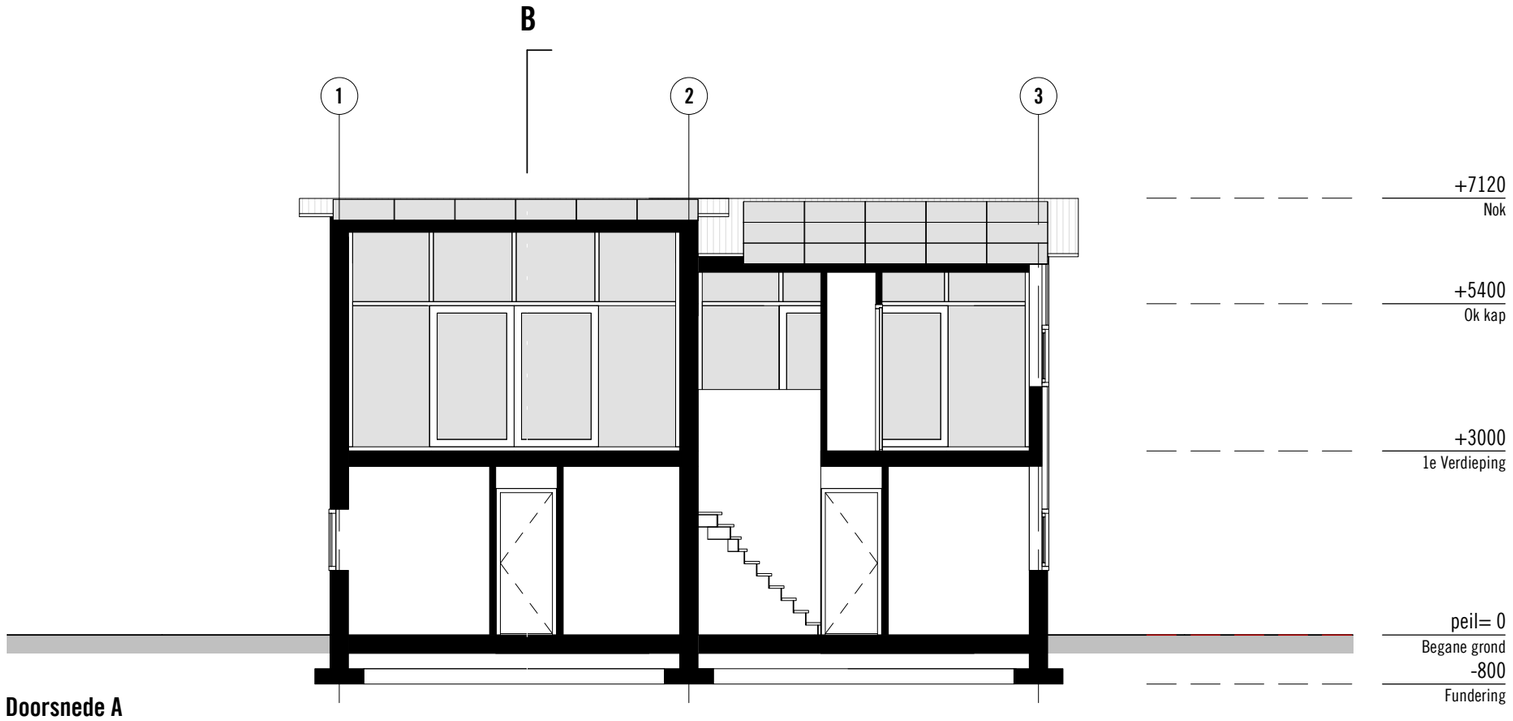

Doorsnede A

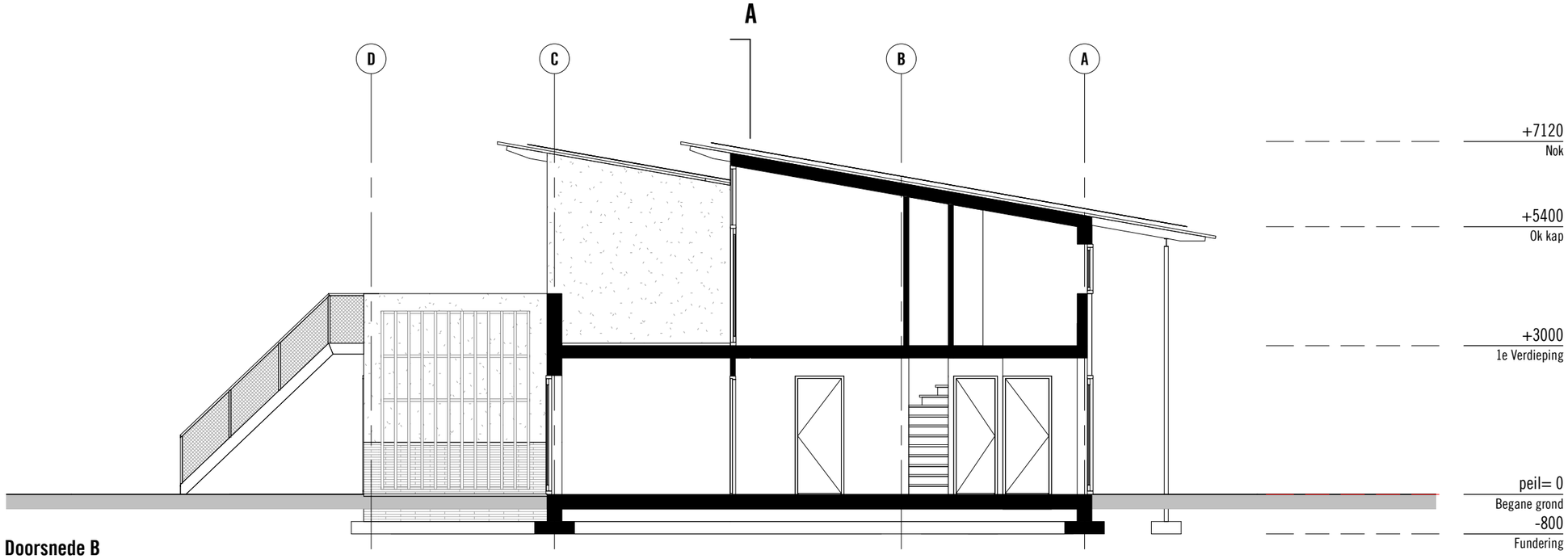

Doorsnede B

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Doorsneden Tweeslag	T-SO30-1	24.06.2020	1:100	A3

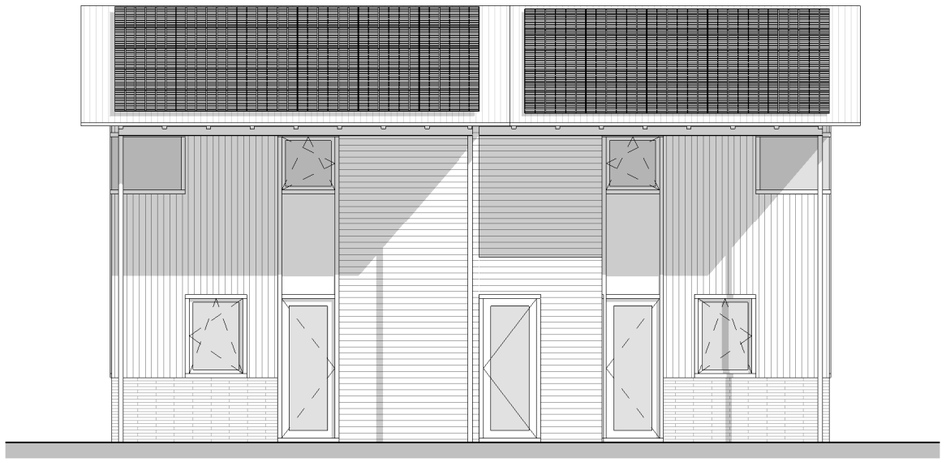

Voor aanzicht

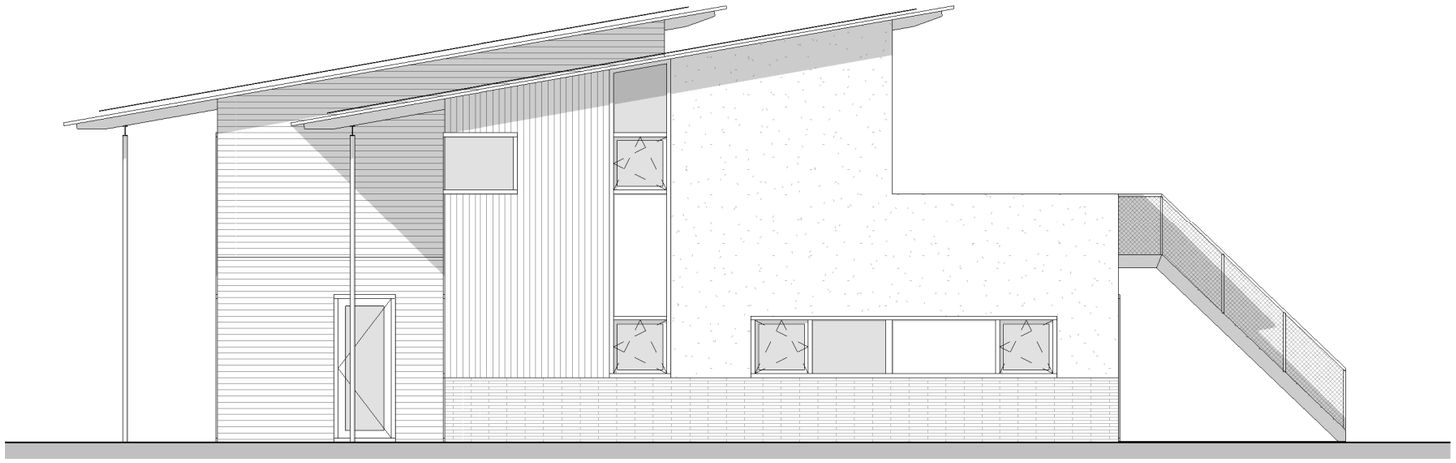

Rechter aanzicht

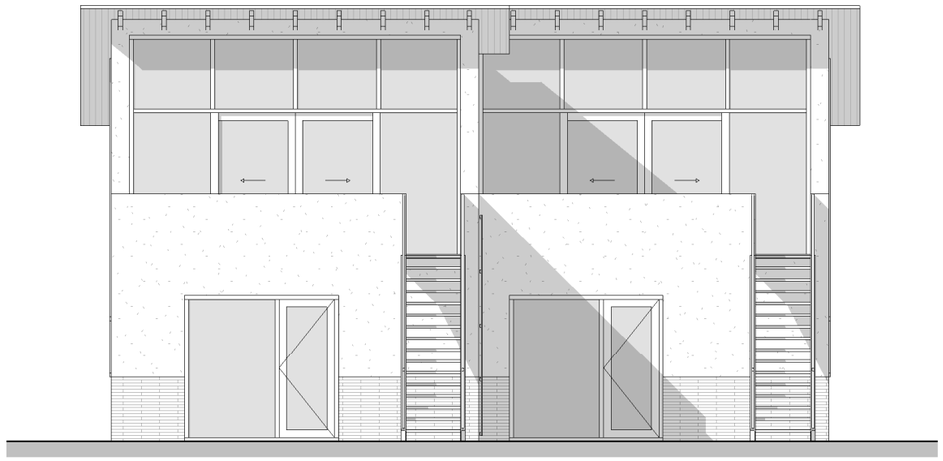

Achter aanzicht

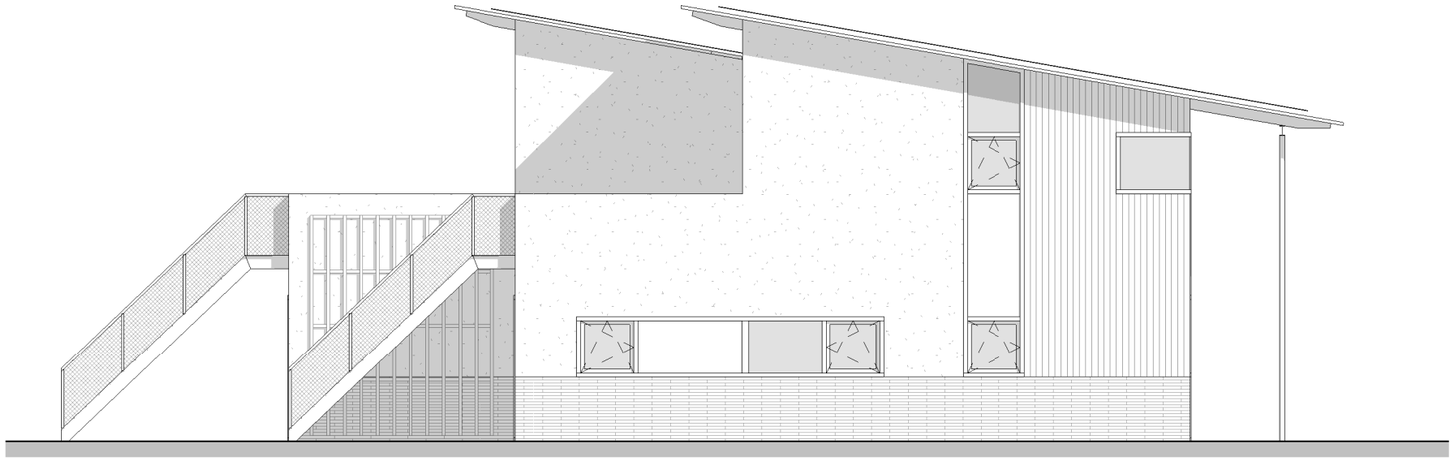

Linker aanzicht

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Gevels Tweeslag	T-SO40-1	24.06.2020	1:100	A3

RECREATIEWONINGEN DRIESLAG

NEXIT ARCHITECTEN
STATENLAAN 8
6828 WE ARNHEM

T +31 (0)26 44 61 368
E STUDIO@NEXITARCHITECTEN.NL
I WWW.NEXITARCHITECTEN.NL

PROJECT
Nieuwbouw recreatiewoningen te Giesbeek

OPDRACHTGEVER
Koozand B.V.
Jody Koopmans
Bingerdensedijk 27
6987 EA Giesbeek

PROJECTNUMMER
20-509

ONDERDEEL
Recreatiewoningen Drieslag

FORMAAT
A3

SCHAAL
1:100

STATUS
Voorlopig

GETEKEND
AdB / JB

Begane grond

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Plattegrond BG Drieslag	D-SO20-1	24.06.2020	1:100	A3

1e Verdieping

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Plattegrond 1eV Drieslag	D-SO20-2	24.06.2020	1:100	A3

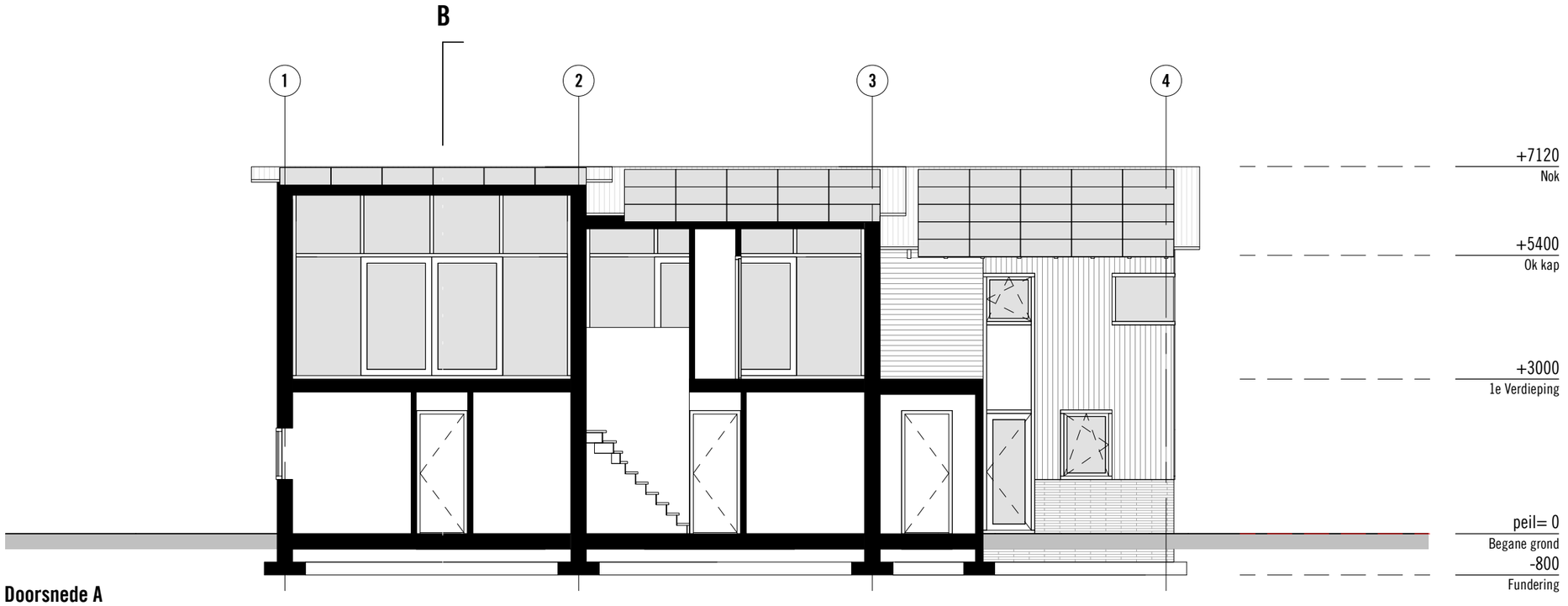

Doorsnede A

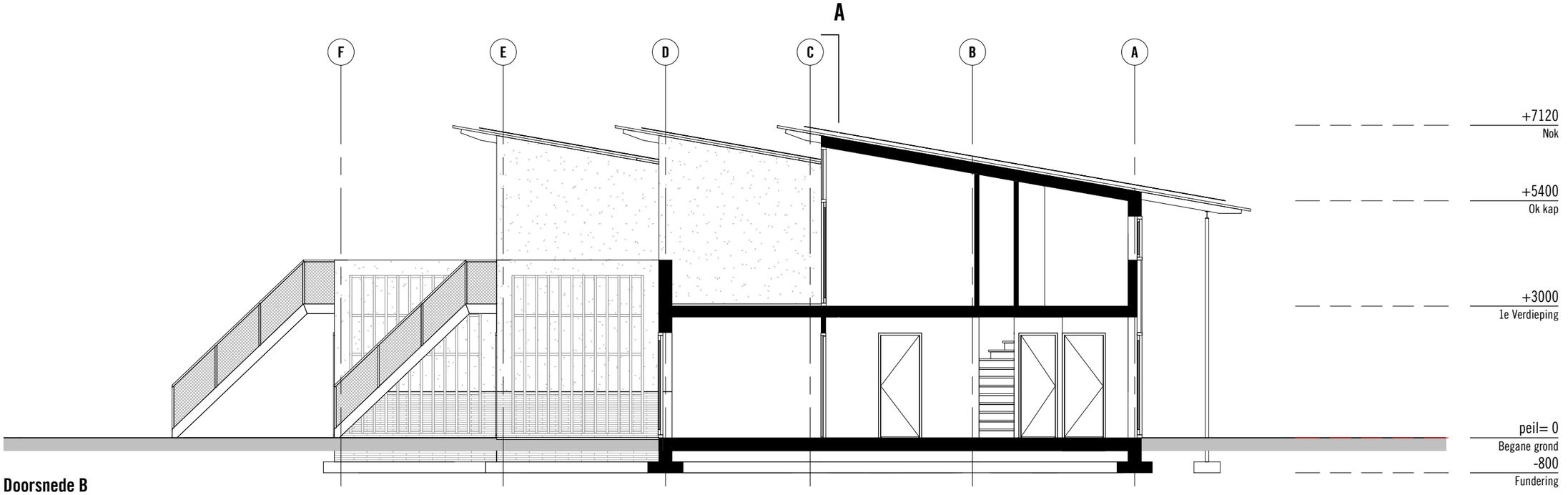

Doorsnede B

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Doorsneden Drieslag	D-SO30-1	24.06.2020	1:100	A3

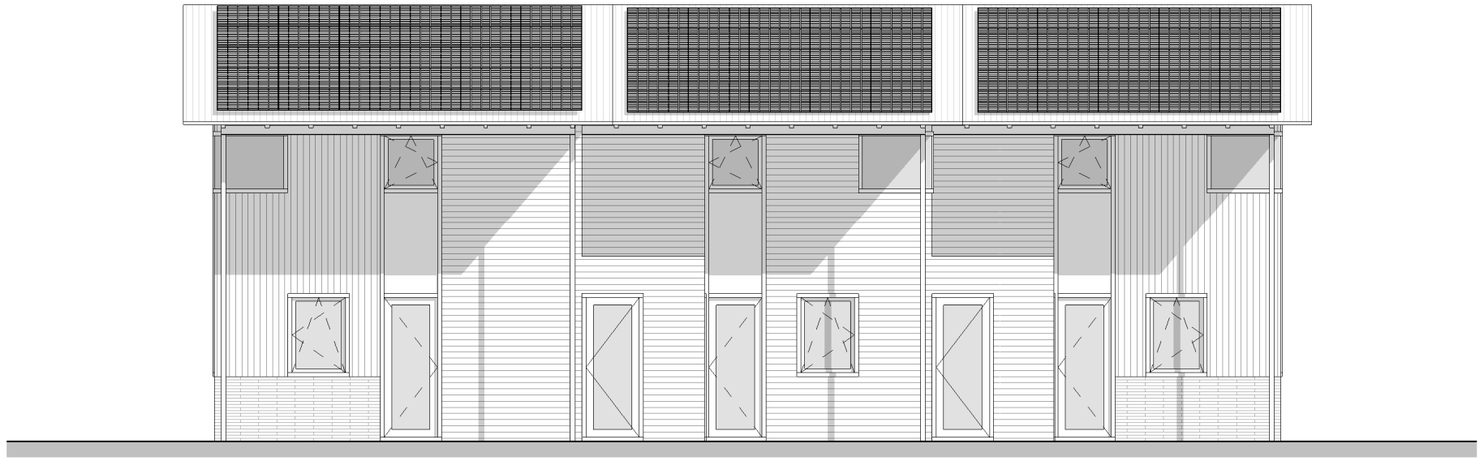

Voor aanzicht

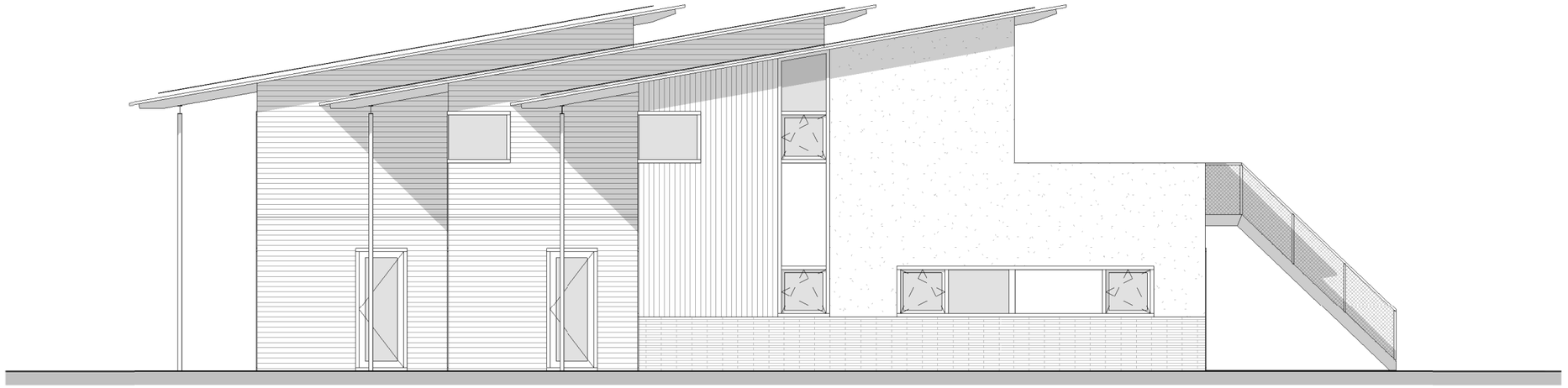

Rechter aanzicht

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Gevels Drieslag	D-SO40-1	24.06.2020	1:100	A3

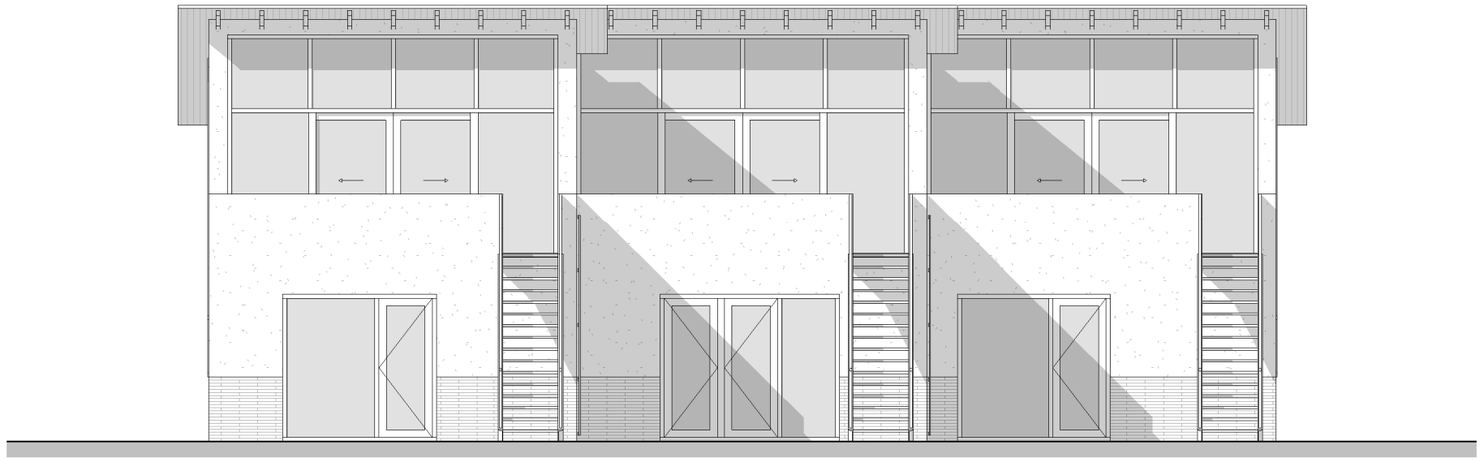

Achter aanzicht

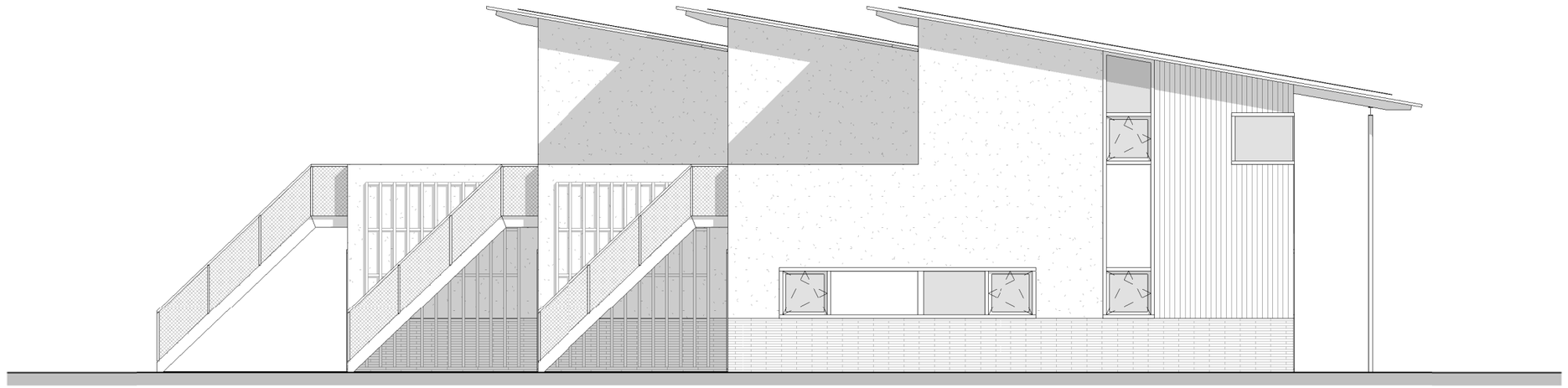

Linker aanzicht

onderdeel	tekeningnr.	datum	schaal	formaat
Gevels Drieslag	D-SO40-2	24.06.2020	1:100	A3

© NEXIT ARCHITECTEN 2021

in opdracht van Kooholding B.V. Giesbeek

NEXIT
STATENLAAN 8
6828 WE ARNHEM
T + 31 (0)26 44 61 368
F + 31 (0)26 37 04 007
STUDIO@NEXITARCHITECTEN.NL
WWW.NEXITARCHITECTEN.NL

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B /~~ C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Uitmeentsestraat Giesbeek (23 recreatiewoningen)

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 10 juni 2021

Afdeling: Ruimtelijke ontwikkeling

Contactpersoon: Ard Schenk (sommige vragen zijn beantwoord in samenspraak met initiatiefnemer)

Inleiding/Aanleiding:
Er is een initiatief ingediend voor de ontwikkeling van 23 recreatiewoningen op een voormalige parkeerplaats van Leisurelands aan de Uitmeentsestraat 4 in Giesbeek. Uit de beschrijving maken wij op dat de recreatiewoningen worden verhuurd. Permanente bewoning is niet toegestaan.

Vraag/Vragen:

1. Welke regels omtrent het verhuren van de 23 recreatiewoningen zijn opgesteld en wie gaat de verhuur uitvoeren.
   Reactie: In artikel 3.3.1 is het volgende opgenomen
   Strijdig gebruik
   Tot strijdig gebruik van de gronden en bouwwerken wordt in ieder geval gerekend:
   a. permanent (laten) bewonen van recreatiewoningen;
   b. …..
   Initiatiefnemer geeft aan dat verhuur gaat gebeuren in samenwerking met camping de veerstal, zij hebben enorme ervaring met verhuur van vakantie woningen.

2. Zijn er op voorhand al plannen om 1 of meerdere recreatiewoningen te verkopen aan particulieren (beleggers) voor geheel of gedeeltelijk eigengebruik. Al dan niet met de optie om de recreatiewoning binnen een overkoepelende verhuurorganisatie te verhuren.
   Reactie: Initiatiefnemer geeft aan dat er geïnteresseerden zijn voor de aankoop van een recreatiewoning.

3. Wanneer een recreatiewoning door een particulier/belegger wordt gekocht. Hoe is gewaarborgd dat in de recreatiewoning niet permanent wordt gewoond.
   Reactie: Dit ligt vast in de bestemmingsplanregels. Zie ook reactie op vraag 1. Initiatiefnemer geeft aan dat ook in de verkoopovereenkomst komt te staan dat er niet permanent gewoond mag worden.

4. Hoe lopen de milieuzones (o.a. geluid, geur, risico's, hinder etc.) van het naastgelegen bedrijventerrein ten opzichte van het gebied waar de recreatiewoningen worden ontwikkeld.
   Reactie: De milieuzonering is beschouwd in paragraaf 4.5 van de toelichting. De conclusie is "Het aspect milieuzonering is geen belemmering voor het wijzigen van de bestemming."

5. Zou deze locatie op basis van de milieuzones ook geschikt zijn geweest voor reguliere woningen.
   Reactie: Het onderzoek heeft zich toegespitst op recreatiewoningen. Daar is onderzoek naar gedaan en daar zijn conclusies uit getrokken. Of woningbouw ook mogelijk is op deze locatie is op voorhand niet te zeggen. Het nabijgelegen industrieterrein kent een maximale milieucategorie van 3.2. Deze kent een contour van 100 meter. Dit ligt over het gebied waar de recreatiewoningen zijn bestemd. Het feit dat er een contour over het gebied ligt betekent niet automatisch dat woningbouw niet mogelijk is. Daarvoor is nader onderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek is in het kader van dit bestemmingsplan niet uitgevoerd.

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B /~~ C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: BP Uitmeentsestraat 4, Giesbeek

Naam en fractie: …Bart Kagei, GroenLinks

Datum indienen: 15-6-2021

Afdeling: Ruimtelijke Ontwikkeling

Contactpersoon: Ard Schenk

Inleiding/Aanleiding:
Buitendijks bouwen levert extra risico op voor de bouwer, de bewoners en de gemeente.

Vraag/Vragen:

1. Ligt net plangebied buitendijks?
   Reactie: Nee

2. Stelt Rijkswaterstaat of het waterschap nog voorwaarden aan de bouw?
   Reactie: Het bouwplan ligt binnen de dijkzone. In overleg met het waterschap zullen de recreatiewoningen verhoogd worden aangelegd.

3. Loopt de gemeente nog enig risico in het geval van extreem hoog water en schade aan gebouwen of voorzieningen ten gevolge van deze ontwikkeling?
   Reactie: Het bouwplan ligt niet buitendijks. Er is geen gevaar voor schade bij extreem hoog water.

Raadsvergaderingen 2018-2022

Dossiernummer	2455
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	8 juli 2021
Agendapunt	14
Omschrijving	HAMERSTUK Z/21/386116 Begroting RDL 2022-2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Raadsvergaderingen 2018-2022	7 juli 2021
Raadsvergaderingen 2018-2022	**8 juli 2021**

Toelichting

T.b.v. de raadsvergadering van 7 juli 2021.

*Z04D3C72B29
*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Begroting 2022-2025 RDL
Zaaknummer	Z/21/386116
Documentnummer	INT/21/1025633
Portefeuillehouder	C.Koers-De Graaf
Portefeuille	Milieu
Behandelend ambtenaar/afdeling	M.Krosenbrink (BOR)
Telefoon	595136
E-mail	M.krosenbrink@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Reinigingsdienst De Liemers (RDL) heeft de begroting 2022-2025 in concept gereed. De gemeenteraad heeft volgens de Wet gemeenschappelijke regeling de mogelijkheid over de begroting een zienswijze in te dienen. Het college adviseert om nu geen zienswijze in te dienen.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. Geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2022 van Reinigingsdienst De Liemers

3. Waarom naar de raad

Volgens artikel 14.1 van Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers stuurt RDL acht weken voor vaststelling een conceptbegroting naar de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij de raad het recht heeft een zienswijze in te dienen. Eerder heeft RDL al een Kaderbrief gestuurd, waarin zij de voornemens voor deze begroting heeft toegelicht. Het bestuur van RDL stelt in juli de begroting (en de jaarrekening) definitief vast.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De raad de gelegenheid geven te geven het (financiële) beleid van de RDL tegen het licht te houden en te bezien op de gevolgen voor Zevenaar.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.RDL heeft in de begroting de ontwikkelingen uit de Kaderbrief verwerkt

In de Kaderbrief kondigt RDL ontwikkelingen aan die zij in de begroting gaat verwerken. Die ontwikkelingen roepen geen vragen op. De (financiële) effecten van het nieuw te bouwen aanbiedstation zijn op dit moment nog onvoldoende uitgewerkt.

2.De toegenomen kosten zijn te verklaren

De toegenomen bijdrage voor Zevenaar (€ 193.434,-) in vergelijking met de begroting 2021 komt deels door nieuwe taken, zoals de extra inzet voor het beheer van de aan te leggen ondergrondse containers en deels door gestegen kosten voor verwerking van afvalstromen en personele lasten.

3. Over de gevolgen van het nieuwe aanbiedstation is nu nog onvoldoende bekend

In de zomer verwacht het bestuur van RDL de plannen voor het nieuwe aanbiedstation voldoende te hebben uitgewerkt om een goed beeld te kunnen geven van de (financiële) gevolgen.

Het bestuur van RDL is voornemens daarna een informatieve raadsbijeenkomst te beleggen, voordat zij de gevolgen in een begrotingswijziging verwerkt. Nadat het in het college ter besluitvorming is geweest zal de raad worden geïnformeerd over de begrotingswijziging

Alternatieven
Bij de begroting 2021 is afgesproken dat de bijdrage van Zevenaar niet zou stijgen tenzij er sprake was van nieuwe taken. Dit heeft voor 2021 geresulteerd in hogere tarieven voor het aanbiedstation. Nu is gedeeltelijk sprake van nieuwe taken en gedeeltelijk van gestegen kosten. Omdat de tarieven voor het nieuwe aanbiedstation toch al op de schop gaan (wegen in plaats van volume) is het niet logisch nu te pleiten een separate tariefswijziging door te voeren.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
n.v.t.

7. Klimaat en duurzaamheid
RDL draagt met de uitvoering van de afvalinzameling bij aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente op het gebied van vermindering van de hoeveelheid restafval.

8. Communicatie
Communicatie over dit besluit vindt langs reguliere weg plaats. Zodra de gemeenteraad een besluit heeft genomen over dit voorstel, informeert de gemeente RDL daarover.

9. Kosten, baten en dekking
De begroting van RDL verwerkt de gemeente Zevenaar in haar eigen begroting. De dekking komt uit de afvalstoffenheffing. De gemeenteraad stelt de hoogte daarvan vast in december 2021.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1025651	Begroting 2022-2025 RDL

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Begroting 2022-2025 RDL
Zaaknummer	Z/21/386116
Documentnummer	INT/21/1025633

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 110 van de Gemeentewet en artikel 14.1 van Gemeenschappelijke Regeling Reinigingsdienst De Liemers.

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2022 van Reinigingsdienst De Liemers

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar, gehouden op .

De griffier	De burgemeester
W. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Meerjarenbegroting 2022-2025

Reinigingsdienst De Liemers

INHOUD

Algemeen **5**

Inleiding *5*

Uitgangspunten begroting 2022 ..... *5*

Procedure begroting *5*

Beleidsbegroting **6**

Programma afval *6*

Programma overhead *10*

Paragrafen *12*

Financiële begroting **16**

Overzicht van baten en lasten *16*

Incidentele baten en lasten *16*

Uiteenzetting financiële postitie *16*

Vaststellingsbesluit *17*

Bijlagen **18**

Overzicht van baten en lasten naar taakveld *18*

ALGEMEEN

INLEIDING

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2022-2025 van Reinigingsdienst De Liemers. Deze begroting voldoet aan de nieuwe regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze regels zijn vanaf 2018 ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen.

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2022

In de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Inflatie

Prijsstijging

De nu voorliggende begroting is gebaseerd op de jaarrekening 2020 en vermeerderd met prijsstijgingen voor zover die bekend zijn of te verwachten zijn.

Lonen

De lonen in de begroting zijn gebaseerd op de jaarrekening 2020 vermeerderd met 1,5% loonstijging voor 2021 en 1,5% loonstijging voor 2022 .

Rente

De rente in de begroting is gebaseerd op de werkelijk betaalde rente in het laatst afgeronde boekjaar (2020) en bedraagt € 32.506 (2,19%). Deze rente wordt toegerekend aan de verwachte boekwaarde van de investeringen per 1 januari 2022.

PROCEDURE BEGROTING

De begroting 2022 wordt op 3 mei 2021 in concept vastgesteld door het bestuur. Op 7 juli 2021 wordt de meerjarenbegroting 2022-2025 definitief vastgesteld door het bestuur.

BELEIDSBEGROTING

PROGRAMMA AFVAL

Wat willen we bereiken?

RDL voert in opdracht van de gemeenten Montferland en Zevenaar taken uit op het gebied van afvalinzameling en de exploitatie van aanbiedstations. De uitvoering van deze taken moet voor de gemeenten een bijdrage leveren aan de vermindering van de hoeveelheid restafval, zodat de gemeenten kunnen voldoen aan de VANG-doelstelling (Van Afval Naar Grondstof). De inzameling van afval levert een bijdrage aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeenten Montferland en Zevenaar.

Beleidskaders

- Wet milieubeheer
- Landelijk Afvalbeheer Plan (LAP)
- VANG (Van Afval Naar Grondstoffen)
- Ketenovereenkomst verpakkingen 2020-2029

Beleidsindicatoren (verplicht)
Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de begroting.

Omvang huishoudelijk restafval (kilo's per inwoner per jaar)	2021	2022
Montferland	90	90
Zevenaar	100	90

Beleidsindicatoren (eigen)

Aanbiedstation	Indicator	2021	2022
's-Heerenberg	% gescheiden inzameling afval	86%	86%
Lobith	% gescheiden inzameling afval	89%	89%
Zevenaar	% gescheiden inzameling afval	87%	87%
's-Heerenberg	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	4.230	4.288
Lobith	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	2.076	2.597
Zevenaar	Hoeveelheid gebracht afval (in ton)	14.368	14.812

Wat gaan we daarvoor doen?

Afval
Inzamelen van restafval, gft, PMD en papier volgens met de gemeenten afgesproken frequentie.
inzamelen van grof afval en grof tuinafval op afroep.
Afhandelen van vragen, klachten en meldingen van inwoners over de afvalinzameling

Straatreiniging

Straatvegen op basis van met de gemeenten afgesproken frequenties en/ of schoonheidsgraad.

Wat gaat dat kosten?

	Jaarrek 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Programma afval						
Lasten						
Inzameling huishoudelijk afval	438.862	442.101	478.562	478.562	478.562	478.562
Inzameling GFT	649.691	617.684	647.287	647.287	647.287	647.287
Inzameling PMD	332.366	302.912	372.823	372.823	372.823	372.823
Grof huishoudelijk- en tuinafval	4.985	6.986	9.678	9.678	9.678	9.678
Papierinzameling	313.488	288.359	326.975	326.975	326.975	326.975
Straat- en marktvegen	351.438	360.832	398.312	398.312	398.312	398.312
Aanbiedstation 's-Heerenberg	429.133	368.502	415.625	415.625	415.625	415.625
Aanbiedstation Lobith	303.649	209.827	250.141	250.141	250.141	250.141
Aanbiedstation Zevenaar	1.528.836	1.271.931	1.382.264	1.382.264	1.382.264	1.382.264
Aanbiedstation 7Poort			38.326	38.326	38.326	38.326
Incidentele werkzaamheden	58.359	80.989	105.047	105.047	105.047	105.047
Compensabele BTW	1.002.330	809.692	890.582	890.582	890.582	890.582
Totaal lasten programma afval	**5.413.138**	**4.759.815**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**
Baten						
Grof huishoudelijk- en tuinafval	7.525	6.100	7.525	7.525	7.525	7.525
Aanbiedstation 's-Heerenberg opbr. afval	204.973	256.225	284.063	284.063	284.063	284.063
Aanbiedstation Lobith opbr. afval	77.922	90.245	127.828	127.828	127.828	127.828
Aanbiedstation Zevenaar opbr. afval	577.553	779.350	859.680	859.680	859.680	859.680
Calculatieverschillen				0	0	0
Compensabele BTW	1.002.330	809.692	890.582	890.582	890.582	890.582
Exploitatiebijdrage Montferland	1.541.174	1.206.664	1.335.927	1.335.927	1.335.927	1.335.927
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.001.661	1.611.539	1.810.015	1.810.015	1.810.015	1.810.015
Totaal baten programma afval	**5.413.138**	**4.759.815**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**
Saldo	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Inzameling huishoudelijk afval en GFT

Door het grotere aanbod van restafval in de route houdt RDL rekening met een uitbreiding van het aantal inzameluren. De duobakwagen en de kraakperswagen voeren beide deze werkzaamheden uit en worden niet meer als apart voertuig geadministreerd, maar als inzamelwagen benoemd.

Inzameling PMD
Het aanbod van PMD is toegenomen. RDL houdt daarom rekening met meer inzameluren.

Grof huishoudelijk- en tuinafval
Het inzamelen van grof huishoudelijk afval en grof tuinafval gebeurt op afroep in Montferland en Zevenaar. Het tarief voor het ophalen van grof huishoudelijk afval bedraagt € 80,- per m3 en het tarief voor het ophalen van grof tuinafval bedraagt € 30,- per m3. Beiden met een minimum van € 80,- respectievelijk € 30,-. In Zevenaar maakt de inzameling van kerstbomen onderdeel uit van dit product.

Papierinzameling
De kosten van papierinzamelingen bevatten ook inhuur van derden. De extra kosten voor het inhuren van derden voor de papierinzameling worden bij het bepalen van de bijdrage per gemeente verdeeld over alle tractie-uren van dit product. Het tractietarief voor papier komt op gemiddeld € 46,04.

Straat- en marktvegen
In Montferland verricht RDL het straatvegen als onderdeel van het totaalonderhoud van de buitenruimte, dat onder andere ook borstelen en maaien bevat. Die laatste taken worden in opdracht van de gemeente Montferland door een aannemer verricht.
Voor de gemeente Zevenaar geldt diezelfde werkwijze voor het Gelders Eiland.

Aanbiedstations
De kosten worden na aftrek opbrengst particulieren verdeeld naar rato van het aantal aansluitingen. Dit geldt voor alle aanbiedstations. Montferland heeft 16.016 aansluitingen en Zevenaar 20.227.

In de nu voorliggende begroting zijn de consequenties van het nieuwe aanbiedstation op 7Poort nog niet verwerkt, omdat deze op dit moment nog onvoldoende financieel uitgewerkt zijn. Wij verwerken deze gevolgen in een begrotingswijziging. De verwachting is overigens dat de bijdragen van de gemeenten daardoor niet zullen veranderen, omdat het voornemen is de stijgende exploitatielasten te verwerken in de tarieven aan de poort. De jaarlasten van het voorbereidingskrediet zijn wel in de begroting verwerkt.
In de begroting 2022 is voor het eerst rekening gehouden met de aparte verwerking van luiers.

Incidentele werkzaamheden
Deze werkzaamheden betreffen het incidenteel inzamelen/verwijderen van illegaal gestort afval in Zevenaar, het incidenteel ophalen van restanten van rommelmarkten, het beschikbaar stellen en ledigen van containers bij festiviteiten in Zevenaar en het uitzetten van containers en gladheidsbestrijding in Zevenaar. In 2022 is voor het eerst rekening gehouden met extra uren voor het beheer van de aan te leggen ondergrondse containers in Zevenaar. De kosten van dit product worden doorberekend aan Zevenaar.

Aantal uren
Het aantal uren is gebaseerd op het werkelijke aantal uren in 2020, tenzij de Corona-effecten kwantificeerbeer zijn. Dit is van toepassing op de papierinzameling, waarvoor in 2020 tijdelijk extra mensen moesten worden ingehuurd, omdat vrijwilligers niet ingezet konden worden.

Het totaal aantal uren ligt 6391 hoger dan de begroting 2021, maar 862 hoger dan werkelijk in 2020 gemaakt. Een groot deel van die extra uren komt voor rekening van de uitbreiding beheer ondergrondse containers, dat in 2020 en 2021 nog niet in de begroting was opgenomen.

PROGRAMMA OVERHEAD

Wat willen we bereiken?

De ondersteunende taken voor een efficiënte uitvoering van het programma afval worden verzameld in een apart programma overhead.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de jaarstukken.

Indicator	Definitie	2021	2022
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,00	0,00
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	32,98	32,98
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom plus inhuur	100%	100%
Overhead	Kosten als % van de totale lasten begroting	8,3%	7%

Wat gaan we daarvoor doen?

De overheadkosten bestaan uit de salariskosten en opleidingskosten van ondersteunend personeel en de toerekening van kosten van de gemeente Zevenaar voor administratie, klantcontactcentrum (KCC), ICT, P&O en huisvesting.
Daarnaast worden de heffing vennootschapsbelasting en onvoorzien hier verantwoord.

Wat gaat dat kosten?

	Jaarrek 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Programma overhead						
Lasten						
Overhead	407.536	433.520	423.504	423.504	423.504	423.504
Heffing Vennootschapsbelasting	294	285	294	294	294	294
Onvoorzien						
Totaal lasten programma overhead	**407.830**	**433.805**	**423.798**	**423.798**	**423.798**	**423.798**
Baten						
Exploitatiebijdrage Montferland	173.084	182.939	177.975	177.975	177.975	177.975
Exploitatiebijdrage Zevenaar	234.746	250.866	245.824	245.824	245.824	245.824
Totaal baten programma overhead	**407.830**	**433.805**	**423.798**	**423.798**	**423.798**	**423.798**
Saldo	0	0	0	0	0	0

Overhead
Door diverse kleine verschuivingen vallen de totale kosten voor overhead iets lager uit dan in de begroting 2021, maar iets hoger dan de jaarrekening 2020. Dat laatste komt doordat rekening is gehouden met stijgende salarissen en de kosten van het onderzoek naar de structuur van RDL

De kosten voor overhead worden verdeeld op basis van het aantal voor de gemeente gemaakte uren. De uren van het aanbiedstation worden bij die berekening verdeeld op basis van het aantal aansluitingen.

PARAGRAFEN

Inleiding

Onderhoud kapitaalgoederen

De RDL heeft zorg voor de inzamelvoertuigen voor de afvalinzameling en daarnaast ook drie aanbiedstations waar zich roerende en onroerende zaken bevinden. Al deze kapitaalgoederen vergen onderhoud. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue middelen vergt. Het bestuur stelt uiteindelijk via de begroting vast wat RDL aanschaft en welke financiële middelen daarbij horen. Ten aanzien van dit laatste gaat het niet alleen om de aanschafwaarde (inclusief afschrijvingstermijn), maar ook om de hoogte van het onderhoudsbudget.
De vereiste kwaliteit is een belangrijke factor. RDL schaft kapitaalgoederen aan met een bepaalde kwaliteit, die beschreven is in de offerteaanvraag of het bestek. Het onderhoud heeft zijn financiële vertaling in de gemaakte uren en de nota's. De economische afschrijvingstermijnen bepalen in eerste instantie de levensduur. Jaarlijks wordt getoetst wat de staat van deze goederen is en zo nodig past het bestuur middels de begroting de afschrijvingstermijn aan.

Voor het onderhoud aan de gebouwen van de RDL (de aanbiedstations) is geen meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Het onderhoud wordt wel op basis van ervaringscijfers geraamd in de begroting. In 2022 bedraagt het begrote onderhoud gebouwen op de drie aanbiedstations €23.970,-.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting. Door aandacht voor het weerstandsvermogen, voorkom je dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf, maar het kan ook betrekking hebben op meerdere begrotingsjaren. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen

	jaarrek 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Netto schuldquote	26%	25%	26%	26%	26%	26%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	26%	25%	26%	26%	26%	26%
Solvabiliteitsratio	0	0	0	0	0	0
Structurele exploitatieruimte	0	0	0	0	0	0

Netto schuldquote
De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter.
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De gegevens zijn ontleend aan de geprognosticeerde balans. Voor de RDL bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2022 26%.

De gecorrigeerde netto schuldquote komt eveneens uit op 26%. De RDL leent geen bedragen door aan derden.

Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Omdat de RDL geen eigen vermogen heeft is deze ratio 0.

Structurele exploitatieruimte
Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Heeft de gemeenschappelijke regeling structurele ruimte in de begroting om de eigen lasten te dragen of is er sprake van een tekort . Omdat het saldo van baten en lasten bij de RDL wordt doorberekend aan de deelnemende gemeenten is er geen sprake van een begrotingssaldo en is de structurele exploitatieruimte dus 0.

Weerstandscapaciteit
Het bestuur van de RDL is verantwoordelijk voor een financieel sluitende begroting. Het is binnen de door de toezichthouder gestelde kaders aan de GR zelf te bepalen wat een passende omvang van het weerstandsvermogen is. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de GR's beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zoals de algemene reserve.

a. De RDL heeft in de begroting geen post onvoorzien. Gezien het karakter van de GR (puur uitvoerend) zijn lasten redelijk nauwkeurig te ramen en zijn incidenten bijzonder zeldzaam.
b. Overschotten c.q. tekorten wikkelt de RDL bij de jaarrekening af via de aangesloten gemeenten. De RDL heeft om deze reden geen algemene reserve.

Risico's
Hier brengen wij mogelijke risico's in beeld zodat de deelnemende gemeente deze zo nodig in hun eigen paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing kunnen opnemen.
De financiële risico's liggen vooral op het gebied van de verwerkingsprijzen en –opbrengsten van de diverse afvalstromen op de aanbiedstations. Elke nieuwe aanbesteding, die ook voor het boekjaar 2022 voor sommige stromen nog plaats gaat vinden, kan leiden tot een ander tarief voor een afvalstroom. Ook nieuwe wetgeving (voorbeeld afvalstoffenbelasting) heeft effect op de kosten. Nieuw beleid van de gemeente (voorbeeld gratis maken van tuinafval) heeft effect op het saldo van kosten en opbrengsten. De effecten kunnen deels opgevangen worden door significante wijzigingen eerder in kaart te brengen en de begroting daarop aan te passen.
Als de Coronacrisis ook in 2022 nog voortduurt kan dat ook voor 2022 invloed hebben op het resultaat.

Financiering

De RDL heeft haar vaste activa van € 1.478.000 en het saldo van de overige balansposten gefinancierd bij Zevenaar. Zevenaar voert de treasuryfunctie van de RDL uit. Dit gebeurt op grond van de Wet Fido en het treasurystatuut.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld (< 1 jaar) van een gemeenschappelijke regeling in een kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal (€5.739.000). Dit betekent dat de RDL maximaal € 471.000 aan kort geld (kasgeld) mag aantrekken. De netto schuld op korte termijn bedraagt op 1 januari 2022 € 1.478.000 en overschrijdt daarmee de kasgeldlimiet. Dit regelt RDL doordat de vaste activa worden gefinancierd bij de gemeente Zevenaar en de treasuryfunctie ook door Zevenaar wordt uitgevoerd. Een overschrijding van de kasgeldlimiet heeft voor de RDL dan ook geen nadelige gevolgen.

Renterisiconorm
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en aflossing. Hiermee wordt een maximum gesteld aan het renterisico op langlopende geldleningen. Omdat de RDL geen vaste geldleningen heeft is er ook geen sprake van een renterisico.

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren houdt in dat lokale overheden overtollige financiële middelen moeten afromen naar de schatkist van het Rijk. Op basis van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren is de RDL vrijgesteld van schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Bedrijfsvoering

Inleiding

RDL voert taken en opdrachten van de deelnemende gemeenten uit op het gebied van reiniging en afvalinzameling. Bij de uitvoering van deze taken houdt RDL rekening met de wettelijk eisen. Leidraad hiervoor is de volgende tekst (artikel 4) uit de Gemeenschappelijke Regeling:
De bedrijfsvoeringsorganisatie voert ten behoeve van de colleges taken uit of laat deze taken uitvoeren, op het gebied van het gemeentelijk afvalbeleid welke taken voortvloeien uit de Wet milieubeheer.
RDL is derhalve een uitvoerende dienst. Doelstelling is zo efficiënt mogelijk de inzameling te verrichten tegen een - voor zover binnen de geraamde kosten haalbaar - zo hoog mogelijke kwaliteit.
De bedrijfsvoering van de RDL vindt binnen de structuur van de gemeente Zevenaar plaats. Dat wil zeggen dat voor een groot gedeelte deze bedrijfsvoering gelijksoortig is en dat RDL van de faciliteiten gebruik maakt. Hierbij valt te denken aan zaken als huisvesting, personeel en organisatie, financieel beheer, automatisering en informatisering.
De gemeente Zevenaar, waarbij de medewerkers in dienst zijn, heeft een integriteitscode. PenO heeft toegezegd om ook bij kortstondig ingehuurde medewerkers meer aandacht te besteden aan het onderschrijven van de integriteitsverklaring.

Beleid arbeidsomstandigheden

In 2018 is er een medewerkerstevredenheidsonderzoek in de gehele organisatie uitgevoerd. De uitkomsten daarvan zijn besproken met de medewerkers en punten die naar voren zijn gekomen zijn verder uitgewerkt.
In 2020 was het ziekteverzuimcijfer 3,3%. In 2019 was dat nog 3,6%.

Inhuur derden

De RDL is een continudienst en moet bij ziekte of anderszins acuut een beroep kunnen doen op personeel van buiten de RDL. Dit gebeurt vooral met medewerkers van het uitzendbureau en in geval van nood met personeel van de buitendienst van de gemeente Zevenaar. Op deze wijze is de bedrijfsvoering verzekerd van voldoende continuïteit.

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

	Jaarrek 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten						
Programma afval	5.412.844	4.759.815	5.315.621	5.315.621	5.315.621	5.315.621
Programma overhead	407.830	433.805	423.798	423.798	423.798	423.798
Totale lasten	**5.820.674**	**5.193.620**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**
Baten						
Programma afval						
Diverse baten	1.870.303	1.941.612	2.169.678	2.169.678	2.169.678	2.169.678
Exploitatiebijdrage Montferland	1.541.044	1.206.664	1.335.927	1.335.927	1.335.927	1.335.927
Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.001.497	1.611.539	1.810.015	1.810.015	1.810.015	1.810.015
Programma overhead						
Exploitatiebijdrage Montferland	173.084	182.939	177.975	177.975	177.975	177.975
Exploitatiebijdrage Zevenaar	234.746	250.866	245.824	245.824	245.824	245.824
Totaal baten	**5.820.674**	**5.193.620**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**
Saldo	0	0	0	0	0	0

De baten en lasten zijn toegelicht bij de programma's afval en overhead.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling dient structureel in evenwicht te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. De baten en lasten in de begroting zijn structureel van aard. Voor zover toch sprake is van incidentele baten en lasten dan worden deze doorberekend aan de deelnemende gemeenten en daardoor binnen de begroting van de RDL dus met eenzelfde last of bate gecompenseerd.

UITEENZETTING FINANCIËLE POSTITIE

Geprognosticeerde balans

Hieronder wordt de geprognosticeerde balans van de RDL weergegeven. Op basis van de BBV-voorschriften worden de cijfers meerjarig weergegeven.

	Jaarrek. 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Materiële vaste activa	1.522.903	1.296.602	1.477.533	1.477.533	1.477.533	1.477.533
Vorderingen < 1 jaar	380.839	200.000	290.420	290.420	290.420	290.420
Liquide middelen						
Overlopende activa	30.053	15.676	22.865	22.865	22.865	22.865
Totaal activa	**1.933.795**	**1.512.278**	**1.790.817**	**1.790.817**	**1.790.817**	**1.790.817**
Vlottende schulden < 1 jaar	1.902.855	1.490.273	1.764.344	1.764.344	1.764.344	1.764.344
Overlopende passiva	30.940	22.005	26.473	26.473	26.473	26.473
Totaal passiva	**1.933.795**	**1.512.278**	**1.790.817**	**1.790.817**	**1.790.817**	**1.790.817**

VASTSTELLINGSBESLUIT

BIJLAGEN

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN NAAR TAAKVELD

		Jaarrek 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten							
0.4	Overhead	407.536	433.520	423.798	423.798	423.798	423.798
0.5	Rente	28.787	14.502	32.505	32.505	32.505	32.505
0.9	Vennootschapsbelasting	294	285	294	294	294	294
2.1	Straatreiniging	345.123	356.571	391.209	391.209	391.209	391.209
7.3	Afval	5.038.934	4.388.741	4.891.613	4.891.613	4.891.613	4.891.613
Totaal lasten		**5.820.674**	**5.193.619**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**
Baten							
0.4	Overhead:						
	Exploitatiebijdrage Montferland	173.084	182.939	177.975	177.975	177.975	177.975
	Exploitatiebijdrage Zevenaar	234.746	250.866	245.824	245.824	245.824	245.824
7.3	Afval:		0		0	0	0
	Overige baten	1.870.009	1.941.611	2.169.678	2.169.678	2.169.678	2.169.678
	Exploitatiebijdrage Montferland	1.541.174	1.206.664	1.335.927	1.335.927	1.335.927	1.335.927
	Exploitatiebijdrage Zevenaar	2.001.661	1.611.539	1.810.015	1.810.015	1.810.015	1.810.015
Totale baten		**5.820.674**	**5.193.619**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**	**5.739.419**
Saldo		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Vragen vanuit de raad aan het college:

A. Schriftelijke vragen als bedoeld in artikel 36 Reglement van Orde

B. Schriftelijke vragen ter mondelinge beantwoording in de raads- of commissievergadering

C. Technische vragen

Categorie: ~~A / B~~ / C (doorhalen wat niet van toepassing is)

Onderwerp: Begroting RDL

Naam en fractie: Marcel Lap, PvdA

Datum indienen: 12 juni 2021

Afdeling: ……. *(door organisatie in te vullen)*

Contactpersoon: …… *(door organisatie in te vullen)*

Inleiding/Aanleiding:
Op blz 7 van de begroting van de RDL staat het volgende overzicht met betrekking tot de lasten.
Opvallend hier zijn:

- Lasten voor aanbiedstation Zevenaar blijft in de 4 opvolgende jaren gelijk
- Lasten voor aanbiedstation 7Poort wordt vanaf 2022 voor een relatief klein bedrag opgenomen en wijzigt niet in de latere jaren.
- De totale lasten in de latere jaren wijzigen evenmin (dit beeld zie je ook in andere overzichten – geen wijzigingen t.o.v. 2022)

Wat gaat dat kosten?

	Jaarrek 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Programma afval						
Lasten						
Inzameling huishoudelijk afval	438.862	442.101	478.562	478.562	478.562	478.562
Inzameling GFT	649.691	617.684	647.287	647.287	647.287	647.287
Inzameling PMD	332.366	302.912	372.823	372.823	372.823	372.823
Grof huishoudelijk- en tuinafval	4.985	6.986	9.678	9.678	9.678	9.678
Papierinzameling	313.488	288.359	326.975	326.975	326.975	326.975
Straat- en marktvegen	351.438	360.832	398.312	398.312	398.312	398.312
Aanbiedstation 's-Heerenberg	429.133	368.502	415.625	415.625	415.625	415.625
Aanbiedstation Lobith	303.649	209.827	250.141	250.141	250.141	250.141
Aanbiedstation Zevenaar	1.528.836	1.271.931	1.382.264	1.382.264	1.382.264	1.382.264
Aanbiedstation 7Poort			38.326	38.326	38.326	38.326
Incidentele werkzaamheden	58.359	80.989	105.047	105.047	105.047	105.047
Compensabele BTW	1.002.330	809.692	890.582	890.582	890.582	890.582
Totaal lasten programma afval	**5.413.138**	**4.759.815**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**	**5.315.621**

In de komende jaren zullen enkele zaken wijzigen in beide gemeenten: meer woningen/huishoudens, minder afval per huishouden, schommelende prijzen voor verwerking/aanbieden van grondstoffen.

Vraag/Vragen:

1. Wat is de reden om in een meerjarenbegroting voor de 3 opvolgende jaren dezelfde cijfers te gebruiken als het eerste jaar 2022?

2. Waarom wordt met te verwachte gewijzigde omstandigheden in de meerjarenbegroting nog geen rekening mee gehouden (meer woningen/huishoudens, minder afval per huishouden etc.)

   De planning is dat aanbiedstation 7Poort medio 2022 wordt geopend en dan zal het huidige aanbiedstation Didamseweg sluiten.
3. Waarom zijn bij de lasten voor 2022 en verder dezelfde bedragen opgenomen voor het aanbiedstation Zevenaar en 7Poort. Hadden de lasten vanaf de opening van aanbiedstation 7Poort niet volledig bij die post moeten worden openen.

4. Zijn de nieuwbouwkosten en ontmanteling van het aanbiedstation in deze begroting verwerkt.

5. Worden de kosten van het project nieuwbouw/ontmanteling bij de jaarrekening 2022 apart verantwoord.

1.In de begroting van de RDL wordt geen afwijkende prognose voor de jaren na het eerste begrotingsjaar gedaan, tenzij er sprake is van grote te verwachten afwijkingen die nu al bekend zijn. Die verwachting is er nu niet.

2. Zie antwoord vraag 1. Het is al lastig om begin 2021 de ontwikkelingen over geheel 2022 te voorspellen. Nog verder vooruitkijken, bijvoorbeeld om een prognose te geven van de hoeveelheid afval in de jaren na 2022, is nog moeilijker en leidt slechts tot schijnprecisie. Qua prijsniveau worden constante prijzen gehanteerd.

3. In de begroting RDL 2022-2025 (pagina 8) is aangegeven dat, omdat die nu nog onvoldoende bekend zijn, nog geen rekening is gehouden met de kosten van het nieuwe aanbiedstation op 7Poort. De genoemde kosten voor het aanbiedstation 7Poort betreft de afschrijving van de voorbereidingskosten. Die zijn namelijk wel bekend.
Overigens is de insteek dat de te verwachten hogere exploitatielasten van het nieuw te bouwen aanbiedstation als gevolg van de nieuwe investering in de poorttarieven worden verwerkt. De kosten in de begroting (die de bijdrage van de gemeente representeren) zullen in dat geval ongewijzigd blijven.

4. Voor wat betreft de nieuwbouwkosten verwijzen wij naar het eerste deel van het antwoord op vraag 3. De kosten van de ontmanteling maken onderdeel uit van het project aanbiedstation 7Poort.

5. In de jaarrekening 2022 worden alle kosten verantwoord. Aangezien de nieuwbouw van het aanbiedstation een belangrijke ontwikkeling is, zal hier in de jaarstukken 2022 zeker aandacht aan worden besteed. En wel zodanig dat inzichtelijk wordt wat de kosten voor de bouw van het nieuwe aanbiedstation zijn geweest.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland
Zaaknummer	Z/21/389841
Documentnummer	INT/21 /1030640
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk (coördinerend)
Portefeuille	Regionale samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

1. Samenvatting

In november 2020 heeft de gemeenteraad van Zevenaar besloten deel te nemen aan de versterkte regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. Nu liggen de opgaven, waarop de regio zich de komende jaren gaat richten, ter consultatie voor. Zevenaar herkent zich in voldoende mate in deze opgaven en ziet kansen om met deelname aan deze opgaven de eigen ambities en doelstellingen, zoals onder meer vastgelegd in het collegeprogramma 2018-2022, op een efficiënte en kwalitatief goede wijze te realiseren. Daarom stelt het college de gemeenteraad voor in te stemmen met de regionale agenda 2022 en daarvoor eenmalig een bedrag van € 187.000 vrij te maken.
Met de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio, waarin deze en eerder gemaakte financiële afspraken zijn vertaald, kan worden ingestemd.

2. Raadsvoorstel

1. In te stemmen met de zienswijze op concept-regionale agenda 2022;
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
3. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen.

3. Waarom naar de raad

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 Wgr heeft de gemeenteraad de mogelijkheid zienswijzen in te brengen tegen de ontwerp begroting. Artikel 27 van de gemeenschappelijke regeling regelt de besluitvorming over de regionale opgaven.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De concept-regionale agenda 2022 geeft inhoud aan de versterkte regionale samenwerking en regionale ambitie. De agenda brengt de ambities dichterbij, zoals deze zijn geformuleerd in de lokale collegeprogramma's én in de agenda's van provincie, rijk en Europa. Het maakt concreet wat de regio in 2022 wil doen in samenwerking met elkaar en met de partners. De agenda vormt een goede basis om de samenwerking met de provincie Gelderland en The Economic Board vorm te geven in een te sluiten bestuursakkoord. Dit akkoord krijgt concrete invulling via een (rollende) regionale investeringsagenda. Hierin wordt ook de bijdrage van de 18 samenwerkende regiogemeenten per opgave opgenomen, na besluitvorming door de 18 gemeenten over de definitieve regionale agenda.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De regionale agenda zorgt voor een gezamenlijke aanpak van grote maatschappelijke opgaven in de Groene Metropoolregio

De regionale agenda moet de 18 regiogemeenten in staat stellen om vanuit een gezamenlijke en samenhangende aanpak te werken aan grote maatschappelijke opgaven en/of delen daarvan die gebaat zijn bij een gezamenlijke, regionale aanpak. De agenda stelt colleges en raden in staat met elkaar af te spreken welke opgaven en speerpunten in de komende jaren gezamenlijk en integraal worden opgepakt. De regionale agenda is van belang voor de samenwerking met andere overheden, maatschappelijke partners, zoals onder meer kennisinstellingen, het bedrijfsleven en onze inwoners. Werken met een duidelijke en gezamenlijke regionale agenda zorgt ook voor mogelijkheden ten aanzien van programma's en fondsen in Den Haag en Brussel. Inhaken op programma's en initiatieven van andere overheden en samenwerkingspartners, allianties sluiten met andere maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau wordt eenvoudiger met een wervende, ambitieuze en uitnodigende agenda van samenwerkende gemeenten.

1.2 De jaren 2021 en 2022 vormen overgangsjaren

Het jaar 2022, is net als het tussenjaar 2021, een opstartjaar. In de agenda is dan ook een aantal acties opgenomen met het karakter van verkenningen of opstellen van een visie. Dit is noodzakelijk om aansluitend in 2022 en 2023 concrete acties te starten. Met de nu voorgestelde, zo minimaal mogelijke, financiële inzet kan de samenwerking er in slagen partners (Provincie, Rijk en Europa) te overtuigen de samenwerking te verstevigen en langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio.
De concept-regionale agenda 2022 geeft ook een actualisatie van de agenda 2021. Eerder is door de Stuurgroep Versterking aangekondigd dat voor het jaar 2021 gewerkt wordt met een ingroeimodel. Door de vertraging in het Versterkingsproces vanwege de coronacrisis konden destijds eventuele nieuwe bedragen voor regionale opgaven niet meer in de gemeentelijke begrotingen voor 2021 verwerkt worden. In dit lopende jaar wordt daarom gewerkt met de financiële middelen die daar reeds voor beschikbaar zijn of binnen de huidige begrotingen beschikbaar zijn te stellen. Deze financiering is grotendeels gekoppeld aan de bestaande afspraken over bijdragen aan budgetten van al lopende programma's en activiteiten.

1.3 De regionale opgaven sluiten goed aan bij de Zevenaarse doelstellingen en ambities

Bij de beoordeling van de regionale opgaven staan we vooral voor de beantwoording van de vraag of deze agenda voldoende bijdraagt aan de doelstellingen en ambities van Zevenaar. Is de agenda uitnodigend genoeg en zien we daarin genoeg kansen om niet alleen regionaal de opgaven verder te brengen, maar ook lokaal revenuen te plukken van de vertaling van de ambities in concrete speerpunten en acties? Hieronder vermelden we per opgave waar de uitwerking van voorgestelde regionale opgaven in de daarbij behorende speerpunten en acties van (grote) toegevoegde waarde zijn voor Zevenaarse beleidsambities. Daaruit blijkt wat ons betreft voldoende de meerwaarde van de samenwerking in de Groene Metropoolregio. Niet alle onderdelen van de opgaven (speerpunten/activiteiten) zijn van evenveel toegevoegde waarde voor Zevenaar. Daarnaast zijn sommige speerpunten op dit moment nog niet voldooende concreet uitgewerkt om daarover al een afgewogen oordeel uit te spreken. Maar alles bij elkaar genomen zijn wij positief over de voorliggende agenda.
<u>Verbonden regio</u>:
Deze opgave richt zich op duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk. Met de gedragsaanpak duurzame mobiliteit helpen en verleiden we inwoners en werkgevers om duurzamer, slimmer, sneller en gezonder te reizen. Daartoe behoort de realisering van een regionaal (snel)fietspadennetwerk. De verkenning van de snelfietsroute richting Didam, Doetinchem en de rest van de Achterhoek is hiervan onderdeel. Daarnaast ligt de focus op

de filegevoelige A12 corridor, waarbij ingezet wordt op het verbeteren van duurzame modaliteiten zoals OV en spoor. Onderdeel hiervan is de voorgenomen aanleg van een mobiliteitsknooppunt in Zevenaar-Oost in combinatie met een treinstation.

Productieve regio:

Deze opgave richt zich vooral op het versterken van de regionale economie door innovatie en forse banengroei. Voor Zevenaar zijn vooral de speerpunten Toekomstbestendige werklocaties, Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters en het Stimuleren van ondernemerschap in het MKB van belang. Binnen deze speerpunten sluiten de projecten uitbreiding bedrijventerrein 7Poort, het toekomstbestendig maken van Hengelder en Tatelaar en de MKB-deal prima aan. Door de inzet van de regio op deze projecten, komen we in aanmerking voor beleidsruimte en financiële ondersteuning. De deelname aan het regionaal programma werklocaties (RPW) is overigens verplicht. Door de lobby binnen het speerpunt doorontwikkeling (internationale) clusters zijn we in staat subsidies voor innovaties vanuit Brussel, de Euregio en Den Haag te verkrijgen. Om inzichtelijk te krijgen wat de inzet binnen de Productieve regio oplevert, wordt er een economische monitor ontwikkeld.

Voor het speerpunt Human Capital, Onderwijs en Arbeidsmarkt vragen wij ons af of alle voorgenomen acties in de regio Arnhem Nijmegen wel op het juiste schaalniveau landen. Voor de inzet van de lobbykracht van de regio voor dit speerpunt is dat ongetwijfeld het geval, maar voor andere acties zijn voor Zevenaar wellicht de sub regio Arnhem of zelfs de Liemers een betere schaalgrootte. Ons oogmerk is steeds de activiteiten zo dicht mogelijk bij de inwoner of ondernemer te organiseren.

Circulaire regio:

In deze opgave wordt onder andere de regionale inkoop van duurzame energie opgepakt waarbij schaalvoordelen optreden, wordt naar de grondstoffen en ketens gekeken zoals de circulariteit in de grond-, weg- en waterbouw waar Zevenaar al op inzet en worden de circulaire bouwopgaven uit de Woondeal verder uitgewerkt. Verder worden de Regionale (klimaat) Adaptatie Strategieën (RAS) nader uitgewerkt (NB: voor de Liemers is dit overigens al het geval), en worden er regionaal afspraken gemaakt over het verankeren van de Regionale Energiestrategie in beleid, wordt er een regionaal plan opgesteld voor energiebesparing voor woningen en bedrijven en vindt kennisdeling plaats voor het aardgasvrij maken van wijken. Deze opgave kent al een langere historie en heeft zich in het verleden al bewezen met onder meer de regionale inkoop van duurzame energie en de ontwikkeling van de RES.

Ontspannen regio:

Deze opgave sluit aan op sterke inzet van Zevenaar op de vrijetijdseconomie. Het speerpunt duurzaam toerisme heeft als actiepunten gezamenlijk opdrachtgeverschap van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen (TVAN), visie op gastheerschap, ontwikkeling van thematische verhaallijnen, spreiding recreatiedruk en maken van vitaliteitsaanpak dag- en verblijfsrecreatie. Binnen het speerpunt bruisende binnensteden krachtige kernen zijn mogelijkheden om de leefbaarheid in centra en dorpskernen te versterken, al is het nu nog vrij abstract geformuleerd en missen we de concrete acties. Ook inzet op cultuur is hierbij een middel. Door in te zetten op het verbeteren van de culturele infrastructuur beogen we daarnaast ook cultuur meer een rol binnen het sociaal domein te laten spelen, aansluitend op de transformatieagenda 025. Het speerpunt groen-blauw raamwerk hangt samen met de groene opgave. Met de natuurwaarde en landschap die wij in Zevenaar hebben van belang om natuur te behouden, versterken en keuzes te maken rondom het ruimtegebruik.

Groene Groeiregio:

De opgave Groene Groeiregio komt met een verstedelijkingstrategie voor het verbinden van goede regionale afweging van de ruimtelijke opgaven. Om samen de groei in de regio te regisseren en zo de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leef kwaliteit te behouden. De strategie betreft een integrale benadering van de ruimtelijke opgaven en biedt Zevenaar bouwstenen voor haar omgevingsbeleid, want de ruimtelijke afweging wordt uiteindelijk lokaal gemaakt. Voor de verstedelijkingsstrategie vindt een afzonderlijke consultatieronde langs de deelnemende gemeenten plaats. In Zevenaar wordt daarvoor in juni een informatieve raadsbijeenkomst gepland.

Verder is er een grote woningbouwopgave, dat geldt ook voor de Zevenaar. Met de woondeal worden de krachten van de verschillende overheidslagen gebundeld met als doel het functioneren van de woningmarkt in de regio Arnhem-Nijmegen structureel te verbeteren, de bouwproductie met oog voor circulariteit en duurzaamheid op niveau te brengen en de leefbaarheid te vergroten. Vanuit deze opgave kunnen wij vooral gebruik maken van het opdoen van kennis en kunde door o.a. het inzetten van de Regionale expertise flexpool en de regionale lobby bij de provincie, Rijk en Europa voor middelen en aandacht. Tevens ondersteunen meerdere marktpartijen en corporaties de woondeal waardoor er een sterk en breed netwerkveld ontstaat. Vermeldenswaard is de korting op de verhuurdersheffing, die in het kader van de woondeal voor de woningcorporaties is gerealiseerd. De thema's spelen zowel regionaal als lokaal; door samen op te trekken kunnen we van elkaar leren en elkaar aanvullen.

1.4 Regionale samenwerking vraagt bestuurlijke en ambtelijke inzet
Regionale samenwerking levert enerzijds efficiencywinst op doordat gemeentelijke activiteiten op een regionale schaal worden uitgevoerd. Daarnaast is voor het welslagen van deze regionale samenwerking voldoende bestuurlijke en ambtelijke capaciteit nodig voor het begeleiden van de regionale processen en besluitvorming, zodat de gemeente daarmee goede verbinding houdt. Rond de opgaven zijn bestuurlijke opgaventeams georganiseerd, die de uitvoering van de opgaven aansturen, de voortgang bewaken en zo nodig zorgen voor bijstelling. In alle bestuurlijke opgaveteams is ons college vertegenwoordigd.
Ook de gemeenteraden zijn via de regionale agendacommissie aangesloten.
De ambtelijk verbinding kan vorm worden gegeven door als Zevenaar deel te nemen aan de regionale werkgroepen, die de speerpunten en acties van de regionale opgaven verder uitwerken en voorbereiden. Door hierover sub regionaal afspraken te maken in de Liemers met Duiven, Westervoort, Montferland en Doesburg kunnen de lasten worden gedeeld.
Overigens kan de vraag worden gesteld of er met nu de voorziene organisatie van de opgaven niet te veel bestuurlijke drukte wordt georganiseerd met een algemeen bestuur, dagelijks bestuur, regionale agendacommissie, bestuurlijke opgaventeams, portefeuille overleggen en ambtelijke werkgroepen. Daar komt de lokale organisatie rond de opgaven nog bovenop. Het is van belang hier een goede balans in te vinden. We zullen in de praktijk zien hoe zich dat ontwikkelt en of deze organisatie, die vooral zo is opgezet om de verbinding met de deelnemende gemeenten op een goede wijze vorm te geven, niet ten koste gaat van de flexibiliteit en slagkracht van de regio. We zullen dit kritisch volgen en als het nodig is hiervoor aandacht vragen.

2 De regionale opgaven zijn vertaald in conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio
Met het proces van de regionale agenda is aansluiting gezocht bij het proces van de vaststelling van de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio. De deelnemende gemeenteraden worden uitgenodigd om voor 30 juni 2021 een zienswijze in te dienen.
De conceptbegroting 2022 geeft, naast de kosten voor het Regiobureau, inzicht in de netto inwonerbijdrage per inwoner voor de 5 opgaven. De concept regionale agenda 2022 vormt de inhoudelijke onderbouwing voor de bijdrage per opgave. Het bedrag voor de opgaven bedraagt in totaal € 4,23 per inwoner. De inwonerbijdrage voor het Regiobureau bedraagt onveranderd € 2,50 Door de bijdrage van de Provincie Gelderland, groot € 600.000,00 kan dit bedrag voor 2021 en 2022 eenmalig naar beneden worden bijgesteld tot € 1,73 per inwoner. In de conceptbegroting is ook de bijdrage aan The Economic Board opgenomen van € 1,00 per inwoner. De conceptbegroting geeft geen aanleiding een zienswijze in te dienen.

3 Een bestuursakkoord moet de samenwerking met de provincie Gelderland en The Economic Board over de regionale opgaven vorm geven.
Een bestuursakkoord regelt de samenwerking van de Groene Metropoolregio met The Economic Board en de provincie Gelderland. Het akkoord moet vooral leiden tot een goede langjarige samenwerking over een

gezamenlijke investeringsagenda. Het voor consultatie voorliggende bestuursakkoord is vooral een procesdocument met algemene afspraken over de samenwerking. De investeringsagenda maakt onderdeel uit van dit akkoord en zal concreter uitwerken hoe de drie partijen gezamenlijk gaan bijdragen aan de regionale agenda en de opgaven. De investeringsagenda is nog *work in progress* en momenteel nog maar beperkt met de bijdragen van de samenwerkingspartners gevuld. De definitieve investeringsagenda volgt later dit jaar. Dat wordt een dynamisch document dat jaarlijks wordt hernieuwd.
Het voorliggende bestuursakkoord geeft in dit stadium geen aanleiding tot het maken van op- of aanmerkingen. Wij vertrouwen erop dat de voorliggende regionale opgaven met name de provincie voldoende uitnodigt zich substantieel met financiële middelen en menskracht in te zetten om van deze regionale samenwerking een succes te maken. Wij hopen dat we voor de definitieve besluitvorming over de opgaven duidelijk is waar de provincie aan mee wilt doen. Wij roepen de Groene Metropoolregio op zich daarvoor sterk te maken.

Alternatieven
--

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De opgaven worden aangestuurd door Bestuurlijk Opgave Teams, elk bestaande uit de bestuurlijk opdrachtgever van de opgave als geheel en de bestuurlijk aanspreekpunten van de speerpunten.
Per opgave vindt over de inzet van middelen en de bereikte resultaten verantwoording plaats in het jaarverslag en in de jaarrekening van de Groene Metropoolregio.

7. Klimaat en duurzaamheid
In de uitvoering van de voorgenomen activiteiten zijn verschillende projecten opgenomen, die bijdragen aan vergroting van de duurzaamheid en klimaatadaptatie.

8. Communicatie
De reactie op de regionale opgaven en concept begroting 2022 van de Groene Metrapoolregio wordt uiterlijk 30 juni 2021 verwacht met het oog op behandeling in het Algemeen Bestuur op 7 juli 2021. Dit past niet meer in onze raadscyclus. In verband met voorziene behandeling in de raadsvergadering op 7 juli 2021 kan Zevenaar de reactie niet tijdig leveren. Onze vertegenwoordiger in het AB van de Metropoolregio kan echter het standpunt van Zevenaar inbrengen op basis van de uitkomst van de behandeling van het raadsvoorstel in de raadscommissie(s). Dat is eveneens mogelijk door de inbreng van onze portefeuillehouders in de Bestuurlijke Opgave Teams (BOT).
Finale besluitvorming over de opgaven vindt in de raad plaats in de 2e helft van 2021 nadat het algemeen bestuur op 15 september 2021 de definitieve regionale agenda 2022 heeft vastgesteld. In dat tijdstraject kan ook worden beoordeeld of in voldoende mate met de eventuele opmerkingen van Zevenaar rekening is gehouden.

Kosten, baten en dekking
Zoals bij het aangaan van de versterkte regionale samenwerking is afgesproken, beslissen de 18 gemeenteraden over deelname aan de opgaven, de gevraagde middelen en het mandaat dat aan de uitvoering wordt meegegeven. Definitieve besluitvorming hierover vindt plaats in de 2^{e} helft van 2021, maar de integrale afweging vindt in Zevenaar, zoals bij alle voorstellen voor nieuw beleid, plaats bij de besluitvorming over de kadernota, in dit geval de Kadernota 2022 in de raad van 7 juli 2021. Per opgave voeren wij de budgetaanvraag op in de Kadernota 2022. De planning van de kadernota loopt overigens parallel met dit voorstel.

Deelname aan de regionale opgaven kost per inwoner:

Groene Groeiregio	€ 0,82
Ontspannen regio	€ 0,57
Circulaire regio	€ 0,81
Productieve regio	€ 0,73
Verbonden regio	€ 1,30
Totaal	€ 4,23

De deelname aan de opgave wordt aangegaan voor een periode van doorgaans twee jaren. Daarna kan een gemeente opnieuw een afweging maken. Daarom zien we de kosten als een incidentele verplichting, die met eenmalig geld kan worden afgedekt. De activiteiten voor 2021 worden uit bestaand geld gedekt, de kosten voor 2022 bedragen dus € 4,23 per inwoner. Dat is voor Zevenaar € 187.000 (afgerond). Een deel van de dekking van dit bedrag kunnen we vinden door een efficiencyslag in onze ambtelijke organisatie doordat de uitvoering van een aantal taken op de regionale schaal wordt opgepakt. Vooralsnog gaan we uit van een bedrag van € 50.000 incidenteel in te zetten voor het jaar 2022. De praktijk moet uitwijzen of dit bedrag voor de toekomstige opgaven haalbaar is. Het aldus nog resterende bedrag van € 137.000 kan worden vrijgemaakt door een eenmalige onttrekking uit de Algemene Reserve, welke we opvoeren in de Kadernota 2022.

In de aangeboden conceptbegroting zijn naast de middelen voor de 5 opgaven ook de middelen voor het Regiobureau en de jaarlijkse bijdrage aan The Economic Board opgenomen. Deze inwonerbijdrage (respectievelijk € 1,73, vanaf 2023 € 2,50, en € 1.00) is in lijn met de besluitvorming over de versterkte regionale samenwerking en in 2020 opgenomen in de Zevenaarse Meerjarenbegroting.

9. Bijlagen

1027528	Concept-regionale agenda 2022 (en actualisatie regionale agenda 2021) Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen.
1027541	Conceptbegroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
1027549	Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland
1027552	Concept regionale investeringsagenda behorende bij bestuursakkoord
1030846	Zienswijze concept Regionale agenda 2022, Begroting 2022 en Bestuursakkoord
1027570	Hoofdlijnen verstedelijkingsstrategie Arnhem-Nijmegen-Foodvalley

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Janssen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene MetropoolregioArnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland
Zaaknummer	Z/21/38941
Documentnummer	INT/21/1030640

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. In te stemmen met de zienswijze op de concept-regionale agenda 2022;
2. Geen zienswijze in te dienen op de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen;
3. Bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland voor kennisgeving aan te nemen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

CONCEPT-REGIONALE AGENDA 2022

en actualisatie regionale agenda 2021

groene metropoolregio
arnhem nijmegen

15 april 2021

Tussen groen, stad en ICE in Arnhem

Voorwoord

Met gepaste trots bied ik u de concept-regionale agenda 2022 aan. Een regionale agenda die in zeer korte periode tot stand is gekomen door de inzet van velen (ambtelijk en bestuurlijk) in de regio.

Nog geen half jaar geleden hebben de gemeenten zich uitgesproken om de regionale samenwerking te versterken en de gezamenlijk ambities onderschreven. Deze agenda geeft, na het tussenjaar 2021, inhoud en richting aan onze ambities in 2022.

Eén van de kernwaarden van de versterkte samenwerking is transparantie. Deze agenda maakt helder wat de 5 integrale opgaven zijn en wat we willen doen in 2022 om onze ambities te bereiken. Met het aanbieden van deze concept-agenda nodigen wij de gemeenten (colleges en gemeenteraden) uit de opgaven te beoordelen en waar nodig aan te scherpen. Dit passend binnen de P&C cyclus in uw eigen gemeente. Met de ontvangen reacties is het voor het Algemeen Bestuur mogelijk om kort na de zomer een gedragen regionale agenda 2022 vast te stellen. Die agenda omvat 5 integrale opgaven waar gemeenten op uitgenodigd worden om in te tekenen. Vooralsnog voor 1 jaar. De intentie is daarna afspraken te maken over meerdere jaren.

Werken aan een regionale agenda kost naast menskracht ook geld. Ik realiseer me daarbij dat veel gemeenten in financieel zwaar weer zitten. Elke nieuwe uitgave wordt gewogen. Het gevraagde bedrag per opgave is echter in vele gevallen geen nieuw geld. Veel zaken gebeuren nu al op regionale schaal met een bijdrage van uw gemeente; we starten immers niet op ‘nul’ met regionale samenwerking. Daarnaast omvat de regionale agenda taken die al binnen gemeenten gedaan worden en taken, die op de gemeente afkomen. Taken, die efficiënter en effectiever in gezamenlijkheid en op regionale schaal opgepakt kunnen worden.

Ik hoop dat alle gemeenten de ruimte weten te vinden om de schouders onder de gezamenlijk ambities te zetten. Met onze financiële inzet kunnen we er in slagen onze partners (Provincie, Rijk, Europa, bedrijfsleven en kennisinstellingen) te overtuigen om langjarig te investeren in de Groene Metropoolregio.

Mocht u hierbij vanuit het dagelijks bestuur of het regiobureau ondersteuning wensen, dan zijn wij daartoe natuurlijk graag bereid. Ik wens uw college en uw gemeenteraad een goede gedachtewisseling.

Vriendelijke groet,

Hubert Bruls
Voorzitter Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

In het kort

Onze gezamenlijke visie op de regio Arnhem Nijmegen

Horizon
Onze gezamenlijke ambitie:
- we positioneren ons als dé groene metropoolregio van Nederland
- we profileren ons als dé (inter)nationale circulaire topregio 2050
- we werken samen aan dé ontspannen groeiregio in balans

Hiervoor werken we als regio samen:

Fundament
We werken samen aan het behoud van de identiteit van de regio:
- we zetten ons in voor een gevarieerd cultuurlandschap
- we houden de regio strategisch bereikbaar
- we ontwikkelen de culturele netwerken in de regio

Heden
We werken samen aan de ontwikkeling van de regio:
- we ontwikkelen de regio als compleet stedelijk netwerk
- we ontwikkelen energy, food, health en hightech als topsectoren
- we benutten talent en het menselijk kapitaal in de regio

Perspectief
We werken samen aan de koers van de regio:
- we maken onze regio veerkrachtig voor klimaat en energie
- we zetten breed in op de circulariteit van onze economie
- we werken aan een vitale en ontspannen leefomgeving

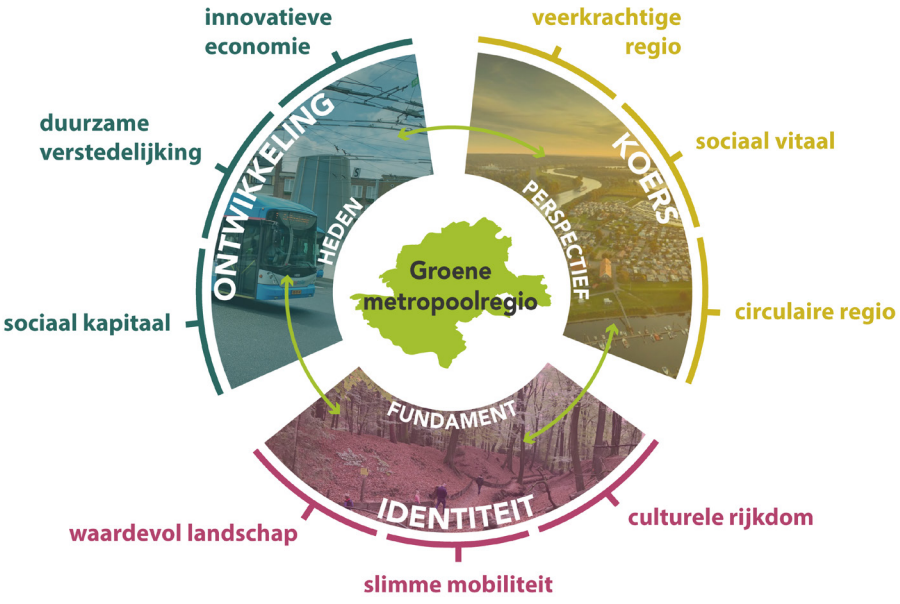

Inhoud

Regionale Agenda Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen 2022

Verbonden regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Gebiedsgerichte corridoraanpak
- Speerpunt 2: Regionaal (snel)fietspadennetwerk
- Speerpunt 3: Hubs en knooppunten
- Speerpunt 4: Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
- Speerpunt 5: Verkeersveiligheid

Productieve regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Stimuleren ondernemerschap in het MKB
- Speerpunt 2: Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt
- Speerpunt 3: Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
- Speerpunt 4: Versterking van duurzame logistiek
- Speerpunt 5: Toekomstbestendige werklocaties

Circulaire regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Circulaire bouw en infrastructuur
- Speerpunt 2: Circulaire economie; grondstoffen en ketens
- Speerpunt 3: Water en klimaatadaptatie
- Speerpunt 4: Transitie naar duurzame energie

Ontspannen regio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Duurzaam toerisme
- Speerpunt 2: Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- Speerpunt 3: Groen-blauw raamwerk
- Speerpunt 4: Sterke culturele infrastructuur

Groene groeiregio

- *Ambitie, partners en 2021*
- Speerpunt 1: Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw
- Speerpunt 2: Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven
- Speerpunt 3: Agglomeratiekracht: *Vertellen* van de kracht van de Groene groeiregio

Samenhang opgaven

Financiële paragraaf

Bijlage: bestuurlijke opgaveteams

REGIONALE AGENDA 2022

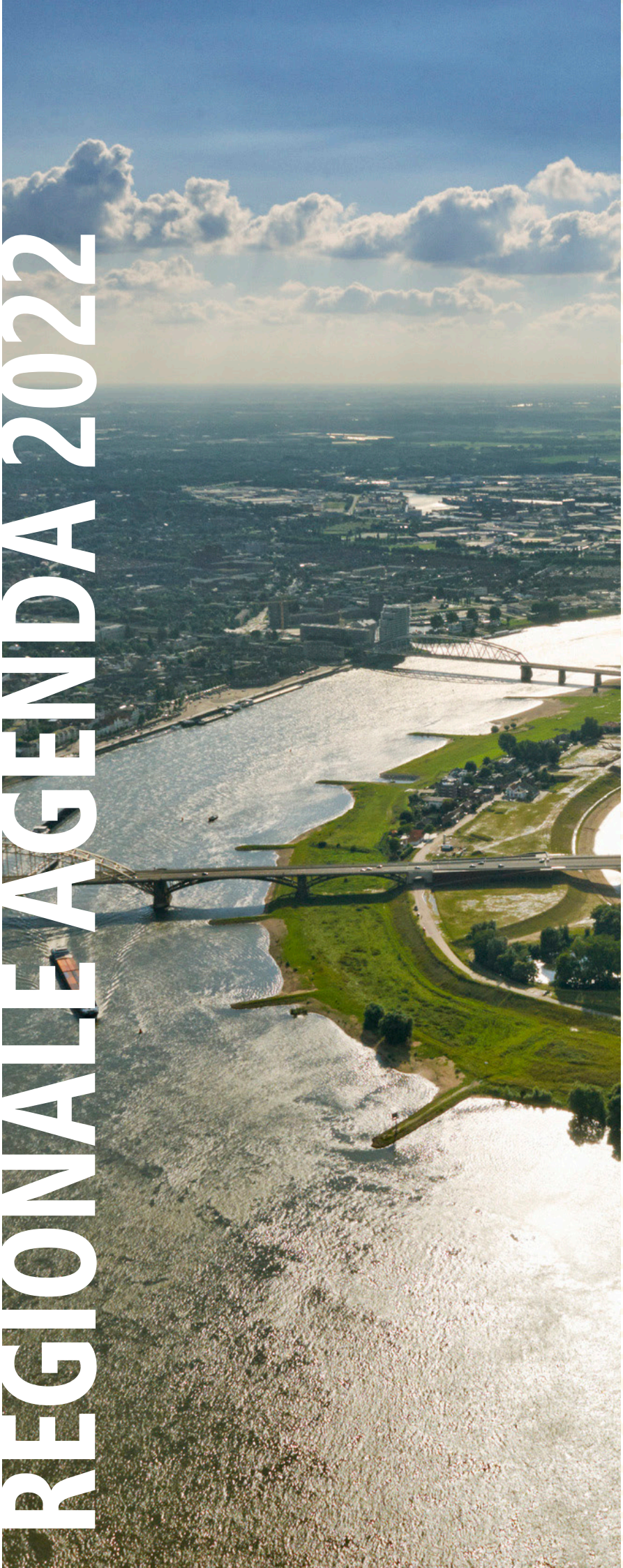

Met deze Regionale agenda geven we richting aan de versterkte regionale samenwerking. We geven vorm en inhoud aan onze gedeelde ambitie voor kwalitatieve groene groei. Onze inzet: elkaar actief opzoeken, partijen verbinden en samen zoeken naar nieuwe kansen!

Nationaal park Veluwezoom

REGIONALE AGENDA GROENE METROPOOLREGIO ARNHEM-NIJMEGEN 2022

In het najaar van 2020 is de eerste regionale agenda voor de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aangeboden aan de 18 gemeenten door de Stuurgroep Versterking Regionale samenwerking regio Arnhem-Nijmegen. Op basis van de visie en de regionale agenda hebben 18 gemeenten de stap gezet naar een versterkte regionale samenwerking.

Voor u ligt de concept-regionale agenda voor het jaar 2022. Hierin zijn de vijf centrale opgaven verder uitgewerkt, speerpunten concreter gemaakt en voorzien van acties en benodigde middelen. Omdat de regio zich in een opstartfase bevindt, is deze agenda de uitnodiging aan gemeenteraden om in te tekenen op de 5 opgaven voor het jaar 2022. De intentie is om volgend jaar met een meerjarige agenda te komen, waarna ook meerjarig op de opgaven ingetekend kan worden.

Het jaar 2022 kan niet los gezien worden van 2021. In deze regionale agenda lichten we toe welke resultaten en activiteiten we in 2021 al oppakken om in 2022 resultaten te kunnen boeken. Dit als actualisatie én concretisering van de versie die in het najaar van 2020 aangeboden is. Ook blikken we vooruit op het jaar 2023: welke acties lopen door of zijn een vervolg op wat we in 2022 in gang willen zetten?

Deze agenda geeft invulling aan de inhoudelijke samenwerking als regio: fris, innovatief, integraal en verbindend. Daarmee is het ons inhoudelijk kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

Ambitie: groene groei!

We zijn een bloeiend stedelijk netwerk, zonder de overdruk van de Randstad. Dat willen we zo houden. We verwachten dat onze regio nog verder zal groeien, in inwoners, in werkgelegenheid, in mobiliteit. We hebben een forse woningbehoefte van circa 35.000 extra woningen tot 2030. We zetten in op blijvend werk en huisvesting voor onze inwoners. We zien ook dat onze gekoesterde leefkwaliteit bedreigd wordt als we niet gezamenlijk sturen op de groei die op ons afkomt. Als gemeenten willen we daarom op regionaal niveau samenwerken, met elkaar en onze partners: hoe leiden we de groei gezamenlijk in goede banen, zodat de balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de regio behouden blijft? Daarom: groene groei!

Opgavegericht samenwerken
Deze centrale ambitie hebben we uitgewerkt en onderbouwd in de regionale visie 'Regio Arnhem-Nijmegen, de groene metropoolregio' (d.d. 23 september 2020). In deze visie hebben we negen uitdagingen geformuleerd vanuit urgentie, fundament, heden en perspectief. Dit zijn de uitdagingen die we in de opgaven van de regionale agenda bijeenbrengen. Op deze manier komen we los van de traditionele sectoren. Immers, resultaten voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak in samenwerking met diverse overheden én met onze private en maatschappelijke partners. Onze opgavegerichte samenwerking ondersteunt deze beweging naar samenwerking in allianties. De opgaven van de Groene Metropoolregio bieden focus op concrete speerpunten vanuit een integrale blik.

Vijf integrale opgaven
De vijf opgaven zoals ze beschreven zijn in de eerste regionale agenda, staan ook nu centraal. De opgaven bestrijken een logische 'deelverzameling' van het integraal werken. Deze agenda is richtinggevend en maakt integraliteit beheersbaar en handzaam.

Een opgave in de regionale agenda voldoet aan de volgende kenmerken:
- De opgave draagt positief bij aan ontwikkeling van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's én de agenda's van hogere overheden.
- De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, die verbinding legt tussen meerdere sectoren en domeinen die vertaald worden in concrete acties en resultaten.
- De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks- en Europees niveau.
- De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.

De Verbonden regio, de Productieve regio, de Circulaire regio en de Ontspannen regio combineren ieder een aantal beleidssectoren en domeinen met elkaar. De Groene groeiregio zet juist de integrale samenwerking en integrale afweging van ruimteclaims in de leefomgeving centraal, en adresseert zo de kernambitie van de visie. De Groene groeiregio is daarmee integrerend van karakter.

We pakken de opgaven in samenhang op. Dat is de kracht van onze werkwijze: vanuit verschillende invalshoeken werken we aan de maatschappelijke opgaven en versterken we elkaars acties. In de tabel op pagina 47 is de samenhang tussen opgaven inzichtelijk gemaakt.

Centrum Arnhem

Zevenheuvelenloop

Opgaven: speerpunten en activiteiten
Vanaf 1 januari 2021 zijn we officieel gestart met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en de opgaven. De bestuurlijk opdrachtgever, haar/zijn bestuurlijk opgaveteam (bijlage 2), de andere betrokken wethouders, de opgavemanager en de betrokken inhoudelijke experts hebben in korte tijd deze concept-regionale agenda 2022 uitgewerkt én concrete acties opgestart in 2021. Bij het maken van de regionale agenda hebben we gemerkt dat het enthousiasme voor regionaal werken groot is en dat we met elkaar het belang hiervan zien. Het feit dat er een Groene Metropoolregio is met een 'gezicht' en mensen om zaken op te pakken, helpt om snel op tafel te krijgen waar we mee bezig zijn, waar we mee aan de slag willen en waar de prioriteiten liggen. De regionale agenda gaat uit van wat we met elkaar over vijf jaar willen bereiken en maakt dit concreet voor het komende jaar of jaren. Per opgave zijn resultaten, acties, een planning en een indicatie voor de benodigde middelen inzichtelijk gemaakt. De uitvoering van deze acties doen we natuurlijk niet alleen. Per opgave is beschreven met welke partners we samenwerken om onze ambities te realiseren.

In de regionale agenda staan per opgave verschillende acties. Acties gericht op de uitvoering van projecten en programma's, op lobby, het ontwikkelen van een visie of het verkennen van bepaalde onderwerpen. Deze acties zijn hard nodig om samenwerking vorm te geven, keuzes te maken en projecten en programma's concreet te maken en een stevige en uitnodigend verhaal te hebben bij onze regionale ambitie. Alleen zo kunnen we inspelen op kansen en (financierings) mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk en Europa. Dit geldt zeker voor de opgaven waarop we in het verleden minder in regionaal verband hebben opgetrokken, zoals Ontspannen regio. De meeste van deze verkenningen/ visies zijn zo veel als mogelijk in het eerste kwartaal van 2022 gereed, zodat de uitkomsten vertaald kunnen worden in concrete acties met resultaten voor het jaar 2023.

Juist nu is onze gezamenlijke inzet hard nodig: de COVID-19 crisis raakt onze regio hard. Toerisme, binnensteden en centra van kernen, cultuur, de druk op natuur- en landschap om maar wat voorbeelden te noemen. Waar dat kan, maken we daarom direct een begin met activiteiten, waarvan we snel resultaat zien. We doen dit met middelen (capaciteit en geld) die al beschikbaar zijn vanuit Rijk, provincie of gemeenten zelf. Ook gaan we in 2021 aan de slag met het meetbaar maken van doelen en resultaten en het monitoren daarvan.

Monitor Brede Welvaart
Brede Welvaart gaat over de kwaliteit van het leven; het welzijn van de inwoners. In de regionale Monitor Brede Welvaart (CBS) wordt de brede welvaart van gemeentes, provincies en COROP-gebieden in kaart gebracht. Aan de hand van meer dan veertig indicatoren geeft de monitor een breed en divers beeld van de staat en ontwikkeling van de regionale samenleving. Door enkele gemeenten is in een motie gevraagd dit instrument in te zetten. Is de regionale inzet voldoende effectief en efficiënt is om de kansen te benutten of de knelpunten aan te pakken? De monitor draagt ook bij aan de legitimiteit van de gezamenlijk inzet op de regionale ambities. Het Algemeen Bestuur heeft inmiddels besloten in het 2e kwartaal van 2021 de mogelijkheden van toepassing van een Monitor Brede Welvaart Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen te onderzoeken.

Organisatie opgaven
Het bestuurlijk opgaveteam stuurt de uitvoering van de opgave aan, bewaakt voortgang en stelt zo nodig bij. Zij doet dit op advies van het opgaveteam, bestaande uit de opgavemanager en een coördinator per speerpunt. Deze speerpuntcoördinatoren zorgen voor de verbinding met de gemeenten door een werkgroep in te richten per speerpunt. Deze bestaat uit een vertegenwoordiging van de deelnemende gemeenten, waarbij gelet wordt op spreiding over de hele regio. Daarnaast worden alle relevante ambtenaren regelmatig op de hoogte gehouden en om input gevraagd.

Tijdens de regio-ochtenden en de regiodagen stelt het bestuurlijk opgaveteam de overige regiobestuurders op de hoogte van de voortgang van de uitvoering van de opgave. Tijdens deze regio ontmoetingen kunnen bestuurders gevraagd en ongevraagd advies geven over de uitvoering van de opgave. Daarnaast worden op raadsontmoetingen de raadsleden geïnformeerd over de ontwikkelingen van en in de opgaven.

Triple helix-samenwerking en bestuursakkoord
Werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor onze maatschappelijke opgaven boeken we alleen met een meer integrale aanpak en in een samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs en onderzoek). We werken dan ook met veel partners samen om de ambities binnen onze opgaven te verwezenlijken. Soms doen ze een groot deel van de uitvoering, soms zijn ze mede-initiatiefnemer, medefinancier of supporter. Belangrijk zijn de samenwerkingsrelaties met de provincie Gelderland en The Economic Board (TEB). Gezamenlijk zien wij het als onze verantwoordelijkheid om het voortouw te nemen in de regionale samenwerking. Voor een gezamenlijke uitvoering van de regionale agenda is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig. We bekrachtigen deze samenwerking in een bestuursakkoord en voorzien deze van een investeringsagenda, waarin partijen ieder hun commitment op het aandeel aan de opgaven bekrachtigen.

Samenwerking met het Rijk
Voor een aantal opgaven is er al een intensieve samenwerking met het Rijk. Denk aan het verstedelijkingsakkoord, de woondeal en de MKB-deal. We gebruiken 2021 om voor de opgaven te identificeren waar kansen voor (verdere) samenwerking met het Rijk.

Intekenen op opgaven door gemeenten
Zoals hierboven staat beschreven, hangen de vijf opgaven nauw met elkaar samen. Zij vormen elk een onmisbare schakel om onze ambitie te realiseren. Binnen de opgaven hebben de opgaveteams zich laten leiden door urgentie en betekenis van acties voor gemeenten. Alleen de acties die prioriteit hebben en die we kansrijker en succesvoller kunnen oppakken op regionaal niveau, zijn opgenomen in deze regionale agenda. We hopen daarmee dat alle gemeenten zich uitgenodigd voelen om in te tekenen op het geheel. Op basis van deze concept-regionale agenda kunnen

gemeenten zich een mening vormen of zij voornemens zijn in te tekenen op de opgaven voor één jaar (2022). In juni 2021 kunnen zij hun reactie op deze concept-regionale agenda kenbaar maken aan het AB. De opgaveteams verwerken deze reacties in een definitieve regionale agenda en leggen deze voor aan het AB. Op basis van deze definitieve regionale agenda, kunnen de raden besluiten om in te tekenen voor de opgaven, bij of na de begrotingsbehandeling 2022. De bijdrage per inwoner die genoemd zijn per opgave gaan over de acties voor 2022.

Als een gemeente besluit mee te doen aan een opgave, dan tekent het college, na het besluit van de gemeenteraad, hiertoe een opgaveovereenkomst. Hiermee zegt de gemeente toe de benodigde middelen ter beschikking te stellen. De basis voor deze overeenkomst ligt in artikel 27 van de Gemeenschappelijke Regeling. In de overeenkomst staan doel van de samenwerking, de resultaten en activiteiten van de opgave, de gemeentelijke bijdrage in financiën en de duur van de overeenkomst.

Overzicht proces

Met het proces van de regionale agenda en daarmee het intekenen op de vijf opgaven is aansluiting gezocht bij het proces rond de aanbieding van de concept-begroting van de Groene Metropoolregio voor het volgende jaar. Dit is een logische keuze omdat de gemeenten op een vroegtijdig moment een beeld krijgen welke middelen gevraagd gaan worden om de regionale agenda, dus de vijf opgaven, uit te voeren in het komende jaar (en jaren).

Het biedt gemeenten ook de mogelijkheid deze consultatiefase te gebruiken om opgaven aan te scherpen. De regionale agenda wordt elk jaar opnieuw voorgelegd aan de gemeenten.

In de visualisatie is dit proces vastgelegd.

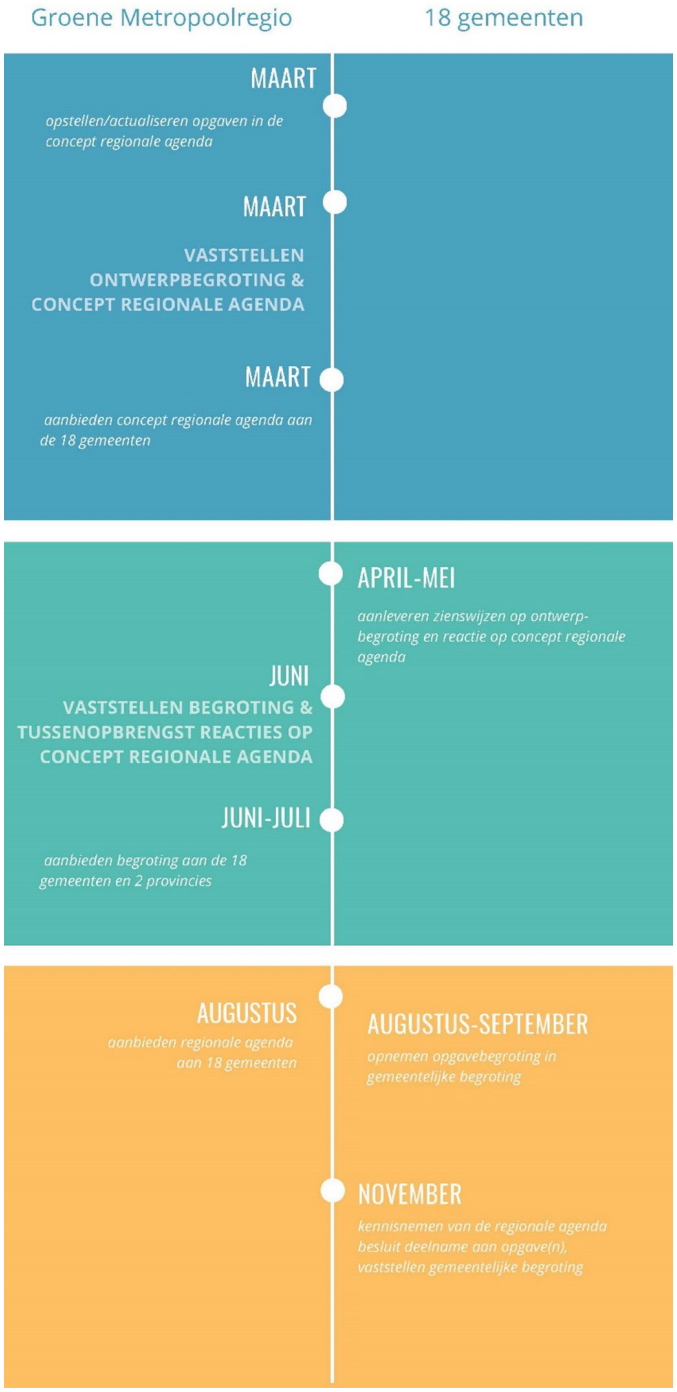

DE VERBONDEN REGIO

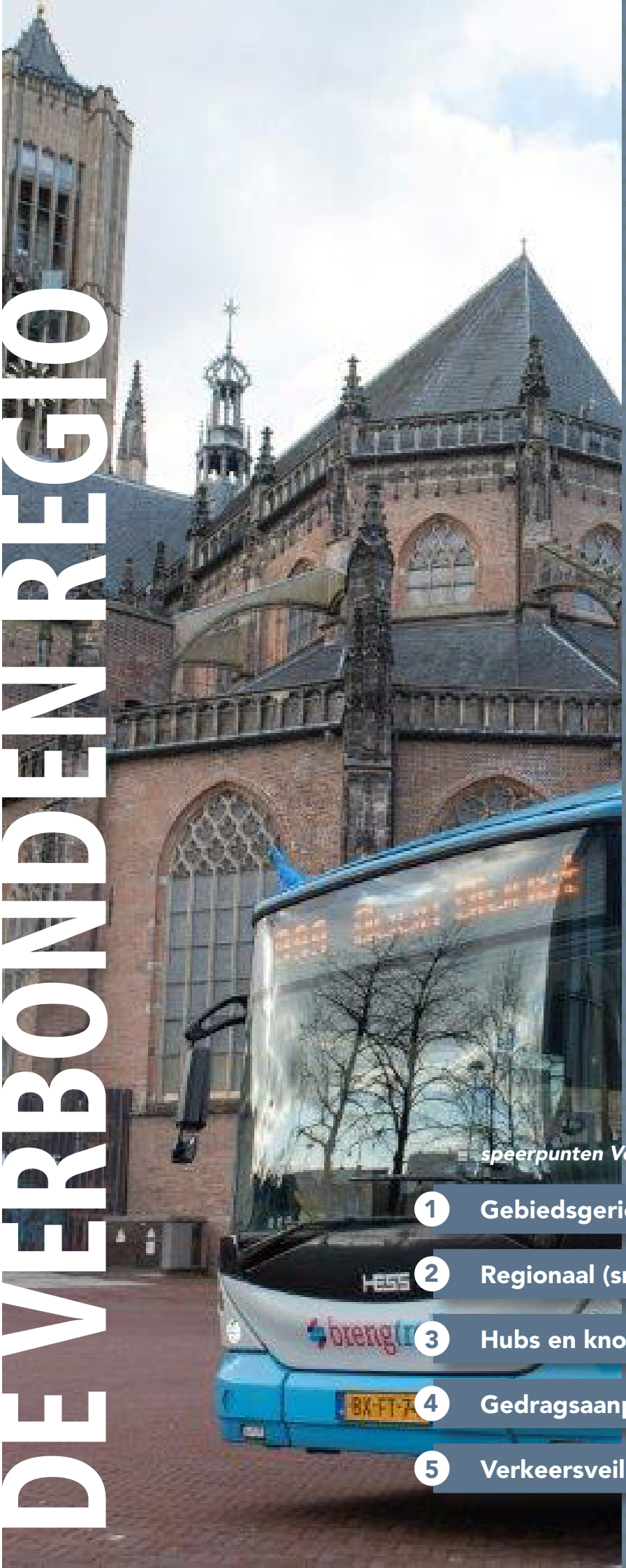

Over vijf jaar:

Kunnen wij snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

speerpunten Verbonden regio

1. **Gebiedsgerichte corridoraanpak**
2. **Regionaal (snel)fietspadennetwerk**
3. **Hubs en knooppunten**
4. **Gedragsaanpak en duurzame mobiliteit**
5. **Verkeersveiligheid**

Snelle (regionale) fietsroutes: Rijn Waalpad

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Wij willen de regionale en stedelijke bereikbaarheid (zeker in het kader van de grote woningbouwopgaven) waarborgen door een ombuiging naar meer gebruik van fiets en (H) OV op korte en langere afstand en een beter gebruik van bestaande infrastructuur. Behalve lucht op het regionale wegennet zorgt dit ook voor een duurzamere mobiliteit.

In de voorloper van deze regionale agenda, de Agenda Duurzame mobiliteit en bereikbaarheid uit 2019 zaten 6 sporen: Weg, Spoor, Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV), Fiets, Slim en Schoon Onderweg, Verkeersveiligheid. De doelen en projecten zoals hierin ondergebracht zijn nog steeds actueel. De vijf speerpunten zijn integraler opgezet en sluiten beter aan bij Gaaf Gelderland en de Gelderse Mobiliteitsvisie.

Logistiek is geen apart speerpunt binnen de Verbonden regio. Wel willen wij de logistiek binnen de Verbonden regio slimmer en duurzamer maken. In 2021 verkennen we hoe we in onze regio de economische kansen van de logistieke sector verder kunnen versterken. Daarnaast wordt een relatie gelegd met de logistieke corridor (samenwerking met de provincie Gelderland en TEB), het verduurzamen van de bouwlogistiek, digitalisering, binnenstadlogistiek, truckparking en het verduurzamen van de binnenvaart.

Wij stellen de reiziger centraal en verleiden de reiziger de slimste en schoonste keuzes te maken. We benutten mobiliteitsnetwerken beter en zetten in op actieve en schone mobiliteit. Groei in balans brengen met onze leefkwaliteit en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie en landschap.

Slim en schoon reizen door de vorming van mobiliteitshubs, het stimuleren van fiets/lopen op korte afstanden binnen het netwerk, het HOV-netwerk te vergroten en te versterken en door voor verbindingen op langere afstanden tussen stedelijke netwerken in te zetten op openbaar vervoer/spoor.

PARTNERS

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is één van de partners binnen het beleidsveld Mobiliteit. De acties uit deze regionale agenda voeren we samen met partners uit.

- de provincie Gelderland: de doelen zijn op al onze speerpunten sterk in lijn met elkaar. Veel van onze processen en projecten voeren wij samen uit. In nauw overleg wordt bepaald wie het voortouw heeft.
- Overige overheden (Rijk, andere regio's en de individuele gemeenten) en het Waterschap: Binnen de Verbonden regio ontplooien we activiteiten die onze inhoudelijke opgaven kunnen versterken. Hierbij moet gedacht worden aan het versterken van de relatie met andere regio's (o.a. kennisuitwisseling via het Gemeentelijk Netwerk Mobiliteit en Infrastructuur (GNMI)). Ook adviseren wij in voorkomende gevallen bij o.a. verschillende rijksprocessen. Daarnaast stemmen wij elkaars programma meer op elkaar af.
- TEB: hecht veel belang aan de mobiliteitsopgaven, omdat dit van wezenlijk belang is voor een goed vestigingsklimaat. Vanuit de regio maken wij graag gebruik van het netwerk van TEB om deze opgave verder te brengen. Rondom lobby en communicatie van strategische projecten kijken wij samen met TEB specifiek naar ieders rol en helpen en versterken we elkaar.
- Bedrijfsleven: Wij betrekken het bedrijfsleven actief bij onze initiatieven. Belangrijke partners, met wie we in het vervolgtraject afstemmen zijn: ondernemers, ondernemerscollectieven, koepelorganisaties en kennisinstellingen. Ook aanbieders zijn een belangrijke partij om samen te komen tot gerichte implementatie.
- Kennisinstellingen als Radboud Universiteit, Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Van Hall Larenstein, ROC's dragen bij op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van de duurzame mobiliteit en bereikbaarheid. Daar waar mogelijk en wenselijk betrekken wij de onderwijssector in onze processen.
- Het Regionaal verkeersmanagementteam Arnhem Nijmegen (RVMT) is een samenwerking tussen wegbeheerders in onze regio (Rijk, Provincie en gemeenten). De opgavemanager stemt af met de voorzitter van het RVMT en vervult in voorkomende gevallen een actieve rol. Het RVMT wordt in 2021 geëvalueerd, waarbij ook gekeken wordt naar de governance.
- De Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen organiseert aanvullend vervoer voor mensen die gebruik maken van Wmo, Jeugdwet, leerlingenvervoer en kleinschalig OV in de regio. Hiervoor is de Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen opgericht. In de vervoersorganisatie sturen en beheersen de gemeenten samen de uitvoering en ondersteunende processen voor het aanvullend vervoer (Avan). De opgavemanager en de directeur van de Vervoersorganisatie stemmen frequent af.

Werken aan mobiliteitshubs en knooppunten

Trolley bussen - Arnhem

2021

In maart 2019 heeft het regionale Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit ingestemd om maximaal in te zetten op een structurele mobiliteitsaanpak, waarbij de regio een belangrijke speler binnen het publiek/private netwerk is. Hiervoor is naast een eenduidige inhoudelijke aanpak ook capaciteit en financiering essentieel. Sinds 2019 wordt ingezet op het versterken van de sturende kracht van de regionale mobiliteitsaanpak en is toegewerkt naar een regionaal mobiliteitsfonds. Dit mobiliteitsfonds wordt sinds 2020 gevoed door de 18 gemeenten. Ook is sinds 2020 gewerkt met gemeentelijke aanspreekpunten voor een zestal werksporen/beleidslijnen.

In december 2020 is het bestedingsplan Verbonden Regio 2021 besproken in het regionale Portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit. De opgaven zoals die in 2019 met elkaar zijn overeengekomen zijn hierbij leidend. In totaal is voor 2021 een bijdrage nodig van iets meer dan € 1,2 miljoen. Een deel van de benodigde kosten worden gedekt vanuit de onderuitputting 2020 (€ 202.000). Resteert een bijdrage van € 1.022.541. Dit betekent dat aan de gemeenten gevraagd is om voor 2021 € 1,30 per inwoner per gemeente beschikbaar te stellen. Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 een cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000.

De opgaven van de Verbonden regio komt voor het overgrote deel overeen met de koers die in 2019 is ingezet met het ambitiedocument duurzame mobiliteit en bereikbaarheid, waarbij nu ook is gekeken om strategische speerpunten en actualiteiten een plek te geven. Voor 2021 worden een aantal activiteiten ingezet die de opgave versterken. Een economische analyse ICE wordt opgeleverd en samen met de provincie Gelderland wordt o.a. een start gemaakt met het maken van een nieuwe regionaal multimodaal verkeersmodel en starten we de verkenningen rondom de gebiedsgerichte corridors. De regio zet in 2021 sterk in op een aantal majeure strategische processen/projecten als de A50, spoorcorridor Randstad-Arnhem-Ruhrgebied en het station Nijmegen. Daarnaast starten wij met investeringsagenda's (o.a. Hubs & knooppunten, fiets en verkeersveiligheid). Deze lijsten zijn een belangrijke input voor de Groene Metropoolregio als ook voor de provinciale Perspectievennota van medio 2021, waar mede wordt bepaald welke subsidiemiddelen beschikbaar komen. De afspraken die worden gemaakt in de Verstedelijkingsstrategie (2021) hebben eveneens gevolgen voor de potentiële mobiliteitsprojecten.

Speerpunt 1

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Multimodale verbinding A15

OVER VIJF JAAR...

- **Realiseren we samen gebiedsgerichte projecten in corridors van weg, rail en water,**
- **met goede (OV-) verbindingen naar Utrecht, Eindhoven, Zwolle én Duitsland (ICE),**
- **waarmee we de capaciteit van het regionale infrastructuur-netwerk vergroten, en met projecten bijdragen aan verbetering van de leefomgeving.**

Gebiedsgerichte corridoraanpak

Dit speerpunt richt zich op de ontwikkeling van de (infrastructuur)corridors in de regio vanuit een gebiedsgerichte aanpak. Het gaat om het bevorderen van interne en externe verbindingen over weg, rail en water vanuit een integrale blik op de leefomgeving. We versterken verbindingen door het beter benutten van de multimodale infrastructuur. Het vergroten van de capaciteit op het netwerk koppelen we aan het verbeteren van de directe leefomgeving. Voor onze inwoners, werknemers, bezoekers en passanten. Dit vraagt onder meer een zorgvuldige afweging tussen het goederenvervoer (per spoor) en het toenemend reizigersvervoer, maar ook met de ontwikkeling van de verstedelijking en de leefbaarheid in de kernen langs de corridors, waaronder het hoogwaardige openbaar vervoer en het binnenstedelijk HOV. In dit speerpunt richten we ons ook op de versterking van verbindingen tussen economische kerngebieden. Hierbij gaat het om de verbindingen met drukbezochte (werk) locaties in de regio en externe verbindingen met onze buurregio's zoals Utrecht, Eindhoven en Zwolle. Op internationaal niveau staat de verbinding met Duitsland, de ICE en de verkenning van euregionale verbindingen met het Europese achterland op de agenda. Wij willen dat er prioriteit wordt gegeven aan investeringen in de spoorcorridor Randstad-Arnhem-RheinRuhr. Versterking van deze corridor is nodig voor de economische ontwikkeling van Nederland, draagt bij aan Europese klimaatdoelstellingen en is noodzakelijk voor verdere verstedelijking en leefbaarheid langs deze corridor. Deze schakel is ook onderdeel van Europese en Duitse spoorplannen.

ACTIES 2022

Uitwerken van het Toekomstbeeld OV 2040
Regionale vertaling van het Toekomstbeeld OV 2040 inclusief uitvoeringsagenda.

A12 spoorcorridor Randstad-Arnhem-Ruhrgebied
Verkenning en lobby van de A12 spoorcorridor incl. Arnhem-Oost.

Implementeren van het actieplan voor Hoogwaardig Openbaar Vervoer
De betrokken gemeenten ondersteunen bij het verkennen en de planvoorbereiding.

Provinciale aanbesteding OV
Het analyseren van de kansen en mogelijkheden rondom de provinciale OV aanbesteding.

Regionaal multimodaal netwerkmanagementkader en verkeersmodel (incl. monitoringssysteem)
Afronding van het regionaal multimodaal netwerkmanagementkader met een advies naar de wegbeheerders. Opstellen van een regionaal kader en ontwikkelen én toepassen van een multimodaal verkeersmodel, samen met de provincie Gelderland. Voor betere beheersing en benutten van verschillende verkeers- en vervoersstromen in en door de regio.

Aanpak A50
Adviseren binnen de projectorganisatie over korte termijnaanpak A50 en participeren van het Mirt-verkenning A50.

Gebiedsgerichte corridors
Afronding verkenning gebiedsaanpak A325 corridor (provincie is trekker), Zuid- en Westflank Nijmegen (provincie is trekker), en Oostflank Arnhem (RWS is trekker).

Regionaal spoor in de regio
Het verkennen van de kansen en mogelijkheden van de bestaande regionale spoorlijnen.

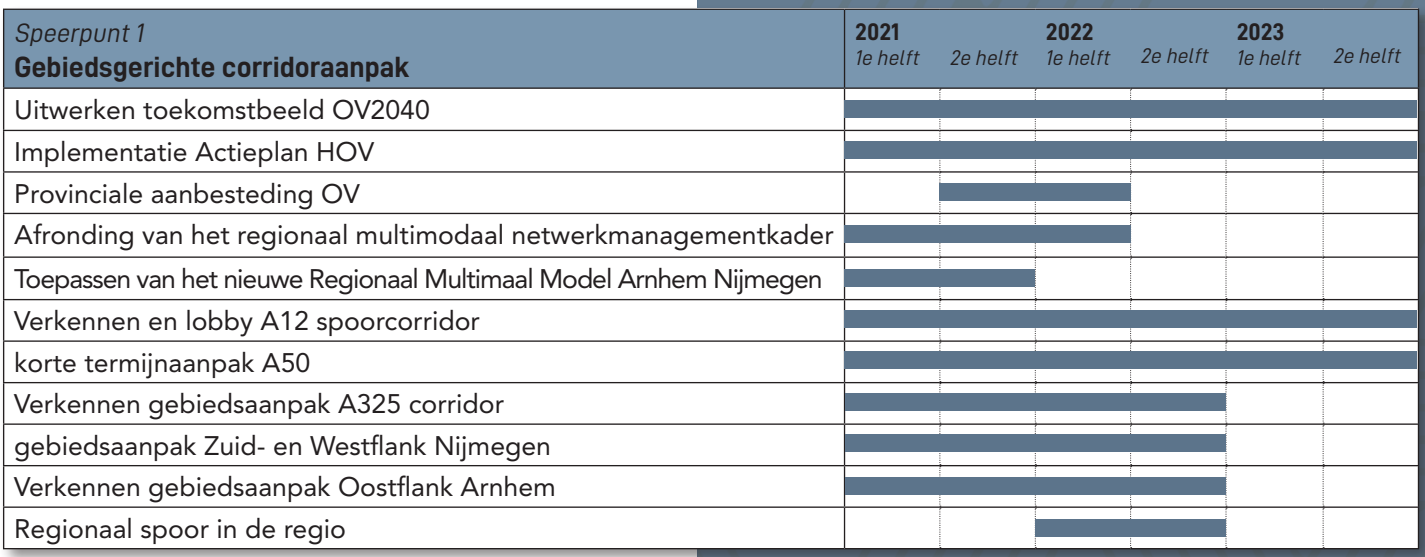

Speerpunt 2

Regionaal (snel)fietspadennetwerk

Regionale fietsverbindingen: fietsbrug 't Groentje bij station Nijmegen Lent

OVER VIJF JAAR...

- **Gebruiken inwoners, werknemers en bezoekers steeds vaker de fiets,**
- **fietsen zij gemiddeld langere afstanden op meer verkeersveilige routes in de regio door**
- **uitbreiding en betere aansluiting op het lokale fietsnetwerk (woon-werk en recreatief).**

Regionaal (snel)fietspadennetwerk

We zetten vol in op de fiets! De fiets, zeker met de komst van de e-bike, wordt steeds populairder. Wij stimuleren en faciliteren deze groeiende populariteit. Wij willen een sterke toename van het fietsgebruik in de regio met positieve gevolgen voor gezondheid, vitaliteit, luchtkwaliteit en leefomgeving. Het doel is het vergroten van fietsgebruik in en naar stad naar 35 %. Wij zien grote samenhang met de realisatie van hubs en verkeersveiligheid. Tevens is er een relatie met het Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF), waarvoor wij al in 2021 werken naar een (geprioriteerde) lijst van potentiële projecten.

Begin 2019 heeft de regio een position paper 'aantrekkelijk fietsnetwerk' gemaakt. Deze vormt een leidraad voor onze inzet. Zo willen wij komen tot een werkagenda die het kader biedt voor maatregelen en prioriteiten. Het netwerk van snelle fietsroutes is nog niet af. Aan bestaande routes zijn verbeteringen noodzakelijk door toenemend gebruik en nieuwe inzichten. Bovendien zijn er nog kansen in de stedelijke regio om snelle fietsroutes te ontwikkelen. Het verbeteren van feeders is een regiobreed vraagstuk. Zowel rond de steden als verspreid in de regio moet het makkelijker worden om naar een snelle fietsroute te fietsen; of naar een hub of knooppunt, zoals een druk intercitystation. Om ketenmobiliteit te stimuleren is het van belang dat de overstap comfortabel en gemakkelijk is. De overstap tussen fiets en openbaar vervoer optimaliseren we verder. Met de ligging aan rivieren kent de regio veel bruggen. De bruggen vallen veelal samen met de tracés van de snelfietsroutes. De op- en afgangen van bruggen moeten beter (met ook aandacht voor maatvoering/breedte). Naast voorzieningen die de ruggengraat van het fietsnetwerk versterken, is aandacht nodig voor doorfietsroutes tussen kernen en binnen steden. Ook veilige schoolfietsroutes vallen hieronder. Hierbij maken wij zoveel mogelijk gebruik van bestaande subsidiemogelijkheden.

ACTIES 2022

Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets (MRF)
Ontwikkelen van een meerjarige regionale investeringsagenda voor de fiets, gericht op een betere prioritering en programmering van (potentiële) fietsprojecten in de regio, en op een betere aansluiting tussen het regionale fietsnetwerk en stedelijke, lokale fietsnetwerken.

Nationaal Toekomstbeeld Fiets
Het benutten van de kansen en mogelijkheden van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets.

Utilitaire fietsroutes in relatie tot het recreatief fietsnetwerk
Nadere verkenning naar een betere aansluiting en gebruik van utilitaire fietsroutes (voor woon-werkverkeer) op het recreatieve fietsnetwerk in de regio.

Verkenning van nieuwe snelle fietsroutes
Verkenning van potentieel te realiseren snelle fietsroutes en nader verkennen van knelpunten in de aansluiting op lokale netwerken.
- Nijmegen-Wijchen-Oss
- Arnhem-Huissen-Bemmel
- Om de Noord (Arnhem)
- Zevenaar-Doetinchem

Voorbereiden Planvorming Westflankroute Arnhem – Elst – Nijmegen
Nadere verkenning en planvoorbereiding voor een nieuwe snelle fietsroute tussen Arnhem en Nijmegen via Elst.

Analyseren stedelijk netwerk in relatie tot intelligente verkeerslichten (I-vri's)
Analyse van de aansluiting op het stedelijk fietsnetwerk in relatie tot intelligente vri's (datagedreven stoplichten).

Ondersteunen campagne 'Heel Gelderland fietst' en ondersteunen van de fietsburgemeester Arnhem-Nijmegen
Regionale uitwerking van de provinciale campagne 'Heel Gelderland fietst' met actieve gedragsstimulering om het gebruik van de fiets te vergroten door bijv. fietschallenges, in samenwerking met bedrijven, bewonersgroepen, kennisinstellingen en overheden.

Speerpunt 2 **Regionaal (snel)fietspadennetwerk**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Opstellen meerjaren Regioagenda Fiets	■		■		■	
Kansen benutten Nationaal Toekomstbeeld Fiets	■	■	■	■	■	■
Verkenning van utilitaire & recreatieve fietsroutes	■	■	■			
Verkenning snelle fietsroute Nijmegen-Wijchen-Oss		■	■	■		
Verkenning snelle fietsroute Arnhem-Huissen-Bemmel		■	■	■		
Verkenning snelle fietsroute Om de Noord Arnhem		■	■	■		
Verkenning snelle fietsroute Zevenaar Doetinchem		■	■	■		
Voorbereiden planvorming Westflankroute	■	■	■	■		
Analyse stedelijk netwerk i.r.t. I-vri's		■	■	■	■	
Ondersteunen Gelderland fietst en fietsburgemeester	■	■	■	■	■	■

Speerpunt 3

Hubs en knooppunten

Regionaal mobiliteitsnetwerk met ov-knooppunten: stationsomgeving Wijchen

OVER VIJF JAAR...

Realiseren we met partners (nieuwe) mobiliteitshubs en knooppunten in stad en regio waar we:

- **nieuwe vormen van duurzame mobiliteit aanbieden (deelvervoer, elektrisch, MaaS[1]).**
- **'mobiliteit op maat' bieden voor vraagafhankelijk vervoer in de regio en**
- **zo een betere koppeling maken tussen het regionale en stedelijke infrastructuurnetwerk.**

[1] *Mobility as a Service*

Hubs en knooppunten
Dit speerpunt richt zich op het zo efficiënt mogelijk verknopen van multimodaliteit op strategische locaties en het versterken van multimodale ketens in stad en regio. Met de ontwikkeling van knooppunten en mobiliteitshubs werken we samen met onze partners aan steeds beter bereikbare faciliteiten in de regio. Het gaat om het aanbieden van alternatieven op het gebruik van de auto en de verkeersdeelnemer te verleiden de overstap te maken op actieve en duurzame vormen van mobiliteit. Het kan hier gaan om fysieke ontwikkeling van knooppunten of de ontwikkeling van ehubs, deelvervoer, elektrisch vervoer en MaaS-constructies. Waarbij we inspelen op vraagafhankelijk vervoer in de kleinere kernen van de regio met mobiliteit op maatconstructies.

De focus ligt op het regionale netwerk. Wij richten ons op die hubs die van meerwaarde zijn voor het regionale mobiliteitssysteem. De doelstelling is tweeledig: Het verlichten van de druk op het verkeersnetwerk rond drukbezochte plekken in de regio en het stimuleren en faciliteren van duurzame vormen van mobiliteit. Hier zoeken we de aansluiting bij lopende ruimtelijke ontwikkelingen en de andere regionale opgaven. Dit vraagt om een integrale benadering. Wij hanteren hierbij het uitgangspunt om nieuwe woningen zoveel mogelijk te programmeren nabij (H)OV en/of in verbinding met nabij gelegen (regionale/snel-) fietspaden, waarbij in de eerste plaats de bestaande capaciteit wordt benut en knooppunt-vorming wordt gestimuleerd (o.a. bij station Nijmegen, Arnhem-Oost).

De samenhang en meerwaarde van hubs vanuit verschillende invalshoeken staat centraal. Denk hierbij aan de aansluiting op woon- en werklocaties, binnensteden, voorzieningen en recreatieve hotspots. Maar ook de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit zoals de uitbreiding van het regionale (snel)fietsnetwerk en HOV-netwerk. We kijken op drie schaalniveaus naar het functioneren van hubs en knooppunten (overstaphubs, ontsluitingshubs en speciale hubs). Met oog voor bestaande en potentiële nieuwe hublocaties onderzoeken we waar de hubs complementair zijn en elkaar kunnen aanvullen vanuit een regionale optiek. Het gaat hierbij om de relaties tussen het stedelijke schaalniveau, de flanken en het regionale schaalniveau.

Een integrale benadering staat ook hier centraal waarbij we de leefomgeving van inwoners, werknemers en bezoekers verbeteren.

ACTIES 2022

Meerjarige investeringsagenda
Ontwikkelen en actualiseren van de meerjarige investeringsagenda regionale hubs en knooppunten.

Implementeren van kansrijke hubs
Verkenning, planvoorbereiding en verkenning van 1e fase investeringsimpuls in mobiliteitshubs.

Adviseren stationsgebied Nijmegen
De regio ondersteunt de gemeentelijke plannen voor realisatie van het stationsgebied Nijmegen, inclusief verbetering van de kwaliteit van de stationsomgeving met het oog op de realisatie van wonen en werken in de directe omgeving. In 2023 start een deel van de uitvoering aan de westkant van het station.

Mobiliteit op Maat/Hubtaxi
Uitwerken Mobiliteit op Maat in relatie tot het project haltetaxi van de provincie Gelderland.

Fietsparkeren/gratis stallen
Analyseren van de kansen en mogelijkheden voor fietsparkeren en gratis stallen.

Speerpunt 3 **Hubs en knooppunten**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Meerjarige investeringsagenda	■		■		■	
Verkennen en planvoorbereiding	■	■	■	■	■	■
Adviseren station Nijmegen	■	■	■	■	■	■
Uitwerken Mobiliteit op Maat	■	■	■	■	■	
Fietsparkeren en gratis stallen		■	■	■		

Speerpunt 4

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit

Gedragsaanpakken mobiliteit: Slim Spitsen Waalbrug

OVER VIJF JAAR...

- **maken meer inwoners, werknemers en bezoekers gebruik van duurzame vormen van mobiliteit**
- **door een actieve beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuze,**
- **met een goede samenwerking tussen werkgevers, mobiliteitsaanbieders en overheden,**
- **waardoor de capaciteit van het regionale infrastructuurnetwerk beter wordt benut.**

Gedragsaanpak duurzame mobiliteit
Dit speerpunt richt zich op gedragsbeïnvloeding van verkeersdeelnemers. Doel is het beter benutten van de het mobiliteitsnetwerk door ons nadrukkelijk te richten op de beïnvloeding van mobiliteitsgedrag en vervoermiddelkeuzen. Een belangrijk programma binnen dit speerpunt is 'Slim & Schoon Onderweg'. De 18 regiogemeenten, provincie Gelderland, Rijkswaterstaat, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en VNO-NCW werken samen in het programma (Slim & Schoon Onderweg) om de bereikbaarheid van de regio te verbeteren, waarbij de activiteiten en maatregelen geordend zijn volgens drie programmalijnen:

- Programmalijn 1: Gezamenlijke aanpak mobiliteitsgedrag
- Programmalijn 2: Krachtenbundeling Slimme mobiliteit
- Programmalijn 3: Stimuleren Duurzame mobiliteit

Voor de looptijd van het totale programma (2019 – 2022) zijn de volgende doelen geformuleerd:

- Naar minimaal 20.000 extra slimme en duurzame reizigers.
- Minimaal 20.000 minder autoritten, met name gericht op opvang van de autonome groei aan automobiliteit in de regio.
- Regionale bijdrage aan reductie CO2 wegverkeer (75 kton in 2022).
- Reductie autoverkeer met 10% op kwetsbare corridors gericht op verbetering van de doorstroming en vergroting van de leefbaarheid.

Dit doen we door mensen te stimuleren om minder te reizen, op een ander tijdstip, met een ander vervoersmiddel of via een andere route. Ook zetten we in op smart mobility om de mobiliteit zo goed mogelijk te faciliteren.

ACTIES 2022

Communicatie en monitoring gedrag en verkeersdeelname in de regio
Ontwikkelen van regionale campagnes gericht op werknemers, werkgevers, bewoners en bezoekers voor verduurzaming van hun mobiliteitsgedrag, en digitale monitoring van de verkeersdeelname, en analyse van mobiliteitsdata.

Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten
Verkenning en realisatie van innovatieve projecten, inclusief subsidies hiervoor, van duurzame pilots of experimenten in de regio voor vernieuwende vormen van duurzame mobiliteit.

Slim & Schoon Onderweg
Het realiseren van het uitvoeringsprogramma Slim& Schoon Onderweg.

Speerpunt 4 **Gedragsaanpak duurzame mobiliteit**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Monitoring en communicatie						
Innovatieve en duurzame mobiliteitsprojecten						
Uitvoeringsprogramma Slim & Schoon Onderweg						

Speerpunt 5

Verkeersveiligheid

Veilige fietsverbindingen: campus Heyendaal

OVER VIJF JAAR...

- **Is de verkeersveiligheid in de hele regio verbeterd door een meer gerichte, risicogestuurde en proactieve aanpak.**
- **Is er een dalende lijn in het aantal doden en gewonden in alle regionale gemeenten.**

Verkeersveiligheid
De regio wil extra aandacht voor het verbeteren van de verkeersveiligheid, waarvoor in 2019 het Startakkoord Strategisch Plan Verkeersveiligheid door VNG en IPO is getekend. De regio werkt samen met de provincie Gelderland en het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid aan onder meer een integraal en uniform verkeersveiligheidsbeleid. We doen al veel, maar er liggen belangrijke kansen om het meer regionaal te doen. Door van tevoren initiatief te nemen om risico's aan te pakken, in plaats van pas maatregelen treffen als er een ongeluk is gebeurd. Onze aanpak past binnen het landelijk kader van het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030. Onze hoofdopgave is dat iedereen elke dag weer veilig thuiskomt. Dit is het uitgangspunt, waarin we ook onze verdere doelen mee concretiseren. Elk verkeersslachtoffer is er één te veel. Het in 2019 vastgestelde positionpaper Verkeersveiligheid vormt de leidraad voor onze aanpak.

ACTIES 2022

Regionale uitwerking Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV)
De regio initieert en coördineert regionale studies die bijdragen aan de kaders van het SPV.

Investeringsagenda verkeersveiligheid
Het ontwikkelen van een meerjarige investeringsagenda verkeersveiligheid.

Landbouwroutes
Opstellen handreiking en uitwerking landbouwroutes.

Verkeersveiligheid pakketdiensten
Analyseren van de knelpunten en kansen/mogelijkheden om de verkeersveiligheid te verbeteren.

Speerpunt 5 **Verkeersveiligheid**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Regionale uitwerking SPV						
Meerjarige investeringsagenda						
Handreiking en uitwerking landbouwroutes						
Analyse pakketdiensten						
Implementatie gedragsaanpak						

DE PRODUCTIEVE REGIO

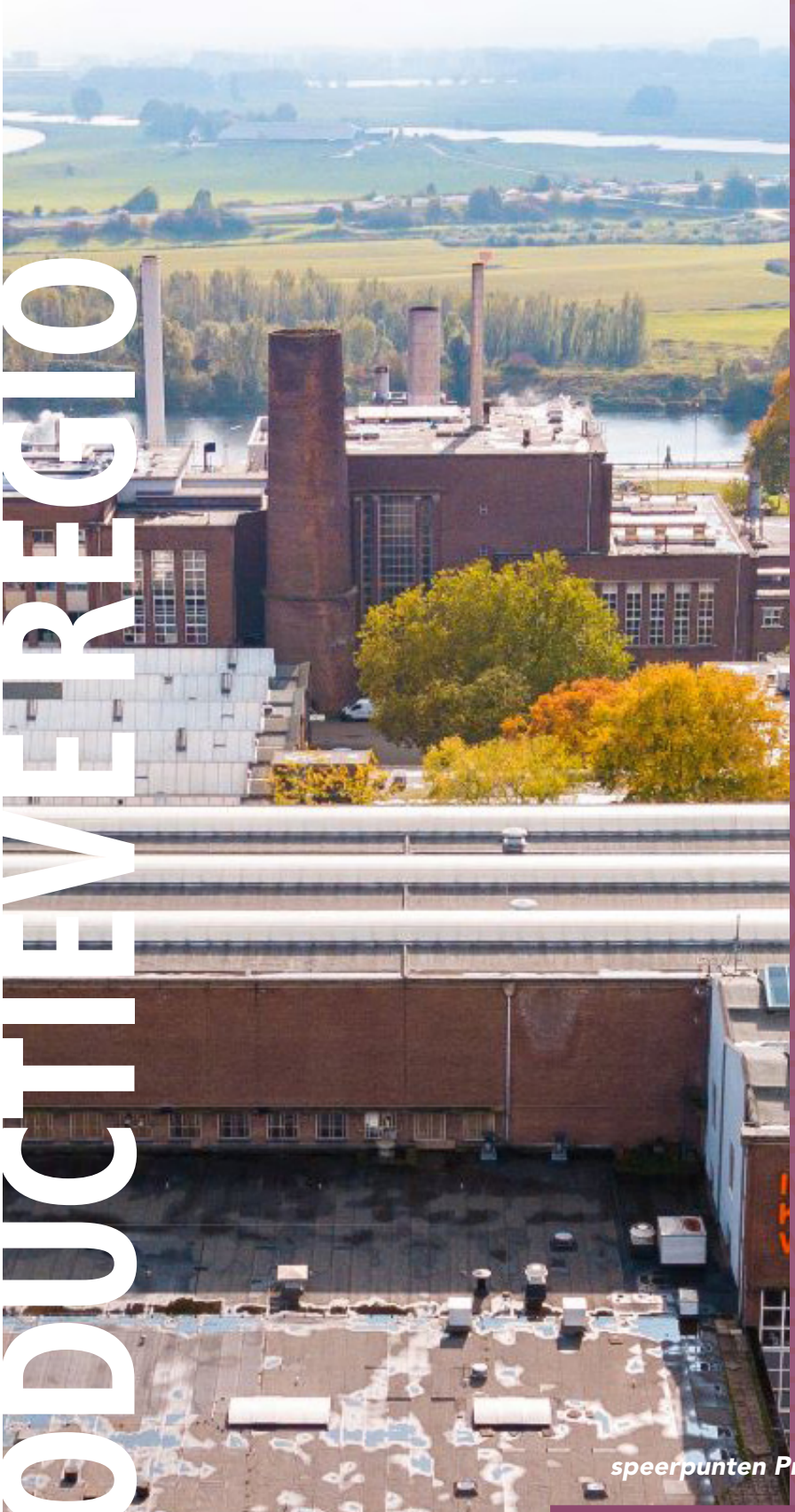

Over vijf jaar:

Is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen, positie en productiviteit van ons bedrijfsleven zijn versterkt. De werkgelegenheid is gestegen, er is passend werk voor iedereen en we hebben externe gelden binnengehaald en geïnvesteerd in onze economie.

speerpunten Productieve regio

1. Stimuleren ondernemerschap in het MKB
2. Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt
3. Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
4. Versterking van duurzame logistiek
5. Toekomstbestendige werklocaties

Bedrijventerrein Schoenaker - Beuningen

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Innovatie en werkgelegenheid
Onze regio kent veel innovatiekracht en de vestigingskwaliteit van onze werklocaties scoort boven het landelijk gemiddelde. Tegelijkertijd zien we als opgave om de kwaliteiten van onze regio steviger te profileren en de economische potenties beter te benutten. We versterken onze inzet op innovatiekracht in de clusters Health, Hightech & Energy, de cross-over met Food en logistiek als onlosmakelijke voorwaarde. Dit legt de basis voor een sterke (inter)nationale positie en productiviteit van toonaangevende bedrijven. Dit sterke economische profiel maakt onze regio interessant voor talenten. De ambitie is economische groei te faciliteren en een forse banengroei in een goede balans met de leefkwaliteit in de regio. Dit doen we samen met o.a. TEB en de provincie Gelderland.

Voor de langere termijn zetten we in op behoud en aantrekken van (nieuwe) bedrijvigheid in de regio. Op verschillende niveaus: van zelfstandigen en startups tot het MKB en internationals. We versterken de kwaliteiten van de werklocaties, zodat nieuwe bedrijven zich vestigen en dat ondernemerschap en innovatie gestimuleerd worden. We verbinden lokale bedrijven, instellingen en activiteiten aan de topsectoren en bieden synergievoordelen en ondersteuning bij het uitwerken van ideeën tot concrete projecten. We zetten in op de kwaliteit van onze werklocaties en passend bij het dna van de regio. We versterken de samenwerking met partijen in het onderwijs, gericht op een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, passend bij de vraag van ondernemers en de skills van werknemers en werkzoekenden.

Herstel na COVID-19
Voor de kortere termijn zetten wij krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven in het herstel na de COVID-19 crisis. COVID-19 heeft een enorme impact op de wereldeconomie en ons regionale bedrijfsleven. Van klein tot groot, elk bedrijf voelt in meer of mindere mate de effecten van de crisis.

Voor de langere termijn zetten we ons in voor een versterking van de economische basis, waarin bedrijven zich willen vestigen en kunnen groeien. Dit is belangrijk voor het verdienvermogen, de werkgelegenheid en de welvaart van onze inwoners. Vanuit de Groene Metropoolregio dragen we op een aantal thema's bij aan deze structuurversterking, het innovatieve vermogen van onze economie en de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt.

PARTNERS

Bij het uitvoeren van bovengenoemde acties is de samenwerking met onze partners van groot belang, waaronder de provincie en TEB. Met de provincie zijn ambities en acties al afgestemd, de ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie.

Veel acties worden in samenwerking met TEB opgepakt, waarbij het accent ligt op de acties binnen de speerpunten 'doorontwikkeling van de clusters Health, Hightech en Energy' en 'Human Capital'. Bij de totstandkoming van de acties heeft ook afstemming plaatsgevonden met TEB. TEB heeft een groot triple helix netwerk via de boardleden en de helixgroepen. Met de helixgroepen Arbeidsmarkt, Health, Hightech & Energie en Food is er een samenwerking tussen bedrijfsleven, overheid en kennisinstellingen en deze kan o.a. een belangrijke rol vervullen in het aanjagen van innovaties, het verder brengen en uitvoeren van projecten, verbindingen leggen met het bedrijfsleven en de economische profilering van de regio. De civic entrepreneurs van TEB zijn de coördinatoren van deze helixgroepen. In de komende maanden gaan we met de provincie en TEB verder in gesprek om uit te werken op welke wijze we verdere samenwerking vormgeven.

Daarnaast is de samenwerking met andere partners van belang. De afstemming met deze partners pakken we vanaf april 2021 actief op. Met de arbeidsmarktregio's Arnhem en Nijmegen heeft wel afstemming plaatsgevonden over human capital. Onze partners zijn: de provincie Gelderland, TEB, Innovatiesupportorganisaties zoals KIEMT en Health Valley, Logistics Valley, Ministerie EZK, Euregio/INTERREG, Liemerse Ambassade, kennisinstellingen, ondernemers(verenigingen), Oost NL, VNO/NCW Midden, MKB Koepels, MKB Nederland, Next Garden, Stichting Clok, Arbeidsmarktregio's, Werkbedrijf-regio's, Techniekpact, Gelders Vakmanschap, UWV, Banken, Kamer van Koophandel, makelaars, beleggers, onderwijsinstellingen MBO/HBO/WO, ondernemerskringen en platformen, vakbonden.

Duurzame logisitek - Energy Corridor 2030

2021

Economische Monitor
In 2021 starten wij met een Economische Monitor waarin wij data verzamelen die van belang zijn voor de speerpunten binnen de Productieve regio. Wij maken daarbij slim gebruik van bestaande beschikbare data. De Economische Monitor wordt elke twee jaar geactualiseerd. Zo kunnen we resultaten monitoren en bijsturen waar nodig.

COVID-19 herstel MKB
Herstel van het MKB na de COVID-19 crisis is urgent. Wij starten in 2021 een programma gericht op heroriëntatie na COVID-19. We maken de toekomstmogelijkheden inzichtelijk voor 75 ondernemers en een plan van aanpak voor mogelijke vervolgroutes. Wij doen onderzoek naar de financiële mogelijkheden tot 1 miljoen voor het MKB en maken een plan van aanpak voor het vervolg. Wij jagen het ondernemersklimaat en innovatie aan door kennisdeling en faciliteren van ontmoeting. Ook houden wij vinger aan de pols bij Ministerie van EZK voor nieuwe kansen voor MKB ondersteuning.

Human Capital
Wij zetten krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven na de COVID-19 crisis. Wij verkennen samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen welke bestaande instrumenten het meest resultaatgericht zijn. We halen arbeidsmarktbehoeftes op bij MKB en verbinden deze met de werknemerskant. Deze signalen geven wij af aan de arbeidsmarkttafels. We verbinden netwerken aan elkaar, zoeken naar financieringsbronnen om tot gezamenlijke oplossingen te komen. Voor bundeling in samenwerking tussen overheden/ kennisinstellingen/bedrijven zetten wij in op een regiobrede Human Capital Agenda in 2022.

(Inter)nationale clusters
Met de Economische Monitor wordt de betekenis van Health, Hightech & Energy en Food voor regiogemeenten uitgewerkt. Wat gebeurt al, welke kansen liggen er, wat levert investeren in de clusters op voor de gehele regio, Nederland en Europa. Wij versterken het innovatief vermogen door ondersteuning van lopende projecten, met focus op Connectr voor nieuwe energieoplossingen. Naast Connectr supporten wij de programma's Briskr, Startlife en Orion voor ondersteuning van start-ups en scale-ups en zetten wij ons in voor innovatieve kennishubs en zoeken daarin de verbinding met lokaal en regionaal bedrijfsleven. Met een beter gestructureerde lobby en profilering van de (inter)nationale clusters zetten wij in op subsidie- en investeringsfondsen bij het Rijk, Duitsland en Europa.

Duurzame logistiek
Wij verkennen mogelijkheden voor een sluitende businesscase voor truckparking in de regio. Op lokaal niveau is dit lastig, maar voor goede plannen die bijdragen aan de (inter)nationale corridorontwikkeling zijn er financieringsmogelijkheden in Den Haag en Brussel. Zeker als hierbij de combinatie wordt gezocht met bijvoorbeeld clean energy hubs. Ook de handhavingsmogelijkheden nemen we daarbij mee. Wij gaan kennisdelen op bestaande initiatieven van vergroening van brandstoffen (zoals waterstof) en stadsdistributie.

Wij verzamelen de initiatieven in de regio om deze in 2022 te coördineren en te onderzoeken op kansrijkheid en daarmee de basis te leggen voor 1 of 2 INTERREG-aanvragen.

Werklocaties
De ontwikkelruimte binnen het Regionaal Programma Werklocaties (RPW) wordt verdeeld en we zetten een eerste stap in de kwalitatieve verbetering van het RPW door de verbinding te leggen met de ruimtebehoefte van Health, Hightech & Energy, de economische kracht van de subregio's en de koppeling te leggen met andere opgaven.

Speerpunt 1

Stimuleren ondernemerschap in het MKB

Hotspot voor ondernemerschap - Modekwartier Arnhem

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we in de regio meer start-ups en nieuwe bedrijven in retail, horeca en andere MKB.**
- **Stimuleren we ondernemerschap via (lokale) broedplaatsen, training en opleidingen.**
- **Verbinden we ondernemers aan kennis- en investeringsnetwerken in regionaal en nationaal verband.**
- **Hebben veel MKB'ers een slag gemaakt in digitalisering en is de kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers verbeterd ten opzichte van 2021.**

Stimuleren ondernemerschap in het MKB
Met de acties binnen dit speerpunt ondersteunen wij het MKB bij herstel na de COVID-19 crisis. Met het stimuleren van het ondernemerschap, het vergroten van kennis, kunde en slagkracht van MKB'ers kan worden ingespeeld op nieuwe technologieën en verdienmodellen. Daarmee versterken we het innovatievermogen, de positie en de productiviteit van de bedrijven.

ACTIES 2022

Programma Toekomstgericht Ondernemen
Continuering van het programma uit 2021 gericht op heroriëntatie van MKB'ers na de COVID-19 crisis, op basis van het in 2021 gemaakte plan van aanpak. We maken inzichtelijk wat de toekomstmogelijkheden zijn voor 75 ondernemingen. Afhankelijk van de toekomstmogelijkheden wordt een vervolgroute gekozen.

Inzichtelijk maken financiële landschap MKB
Uitvoeren van het in 2021 gemaakte plan van aanpak hoe we het MKB in de regio beter kunnen helpen om de financiële mogelijkheden tot 1 miljoen te benutten. Dit kan communicatie en marketing zijn van de mogelijkheden of activiteiten (lobby) om mogelijkheden hiervoor te creëren.

Aanjagen ondernemersklimaat door kennisdeling en faciliteren ontmoeting
- Innovaties stimuleren door het faciliteren van ontmoeting en kennisdeling op regionaal niveau. Met een jaarlijks MKB-event en een MKB-Award Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Doel: ontmoeting faciliteren, kennisuitwisseling en op een positieve manier aanjagen van innovaties. Continuering van actie uit 2021.
- Borging van de MKB-deal Sm@rt Together voor digitalisering: uitdragen van de regeling en waar nodig verbinden met het bedrijfsleven. Vinger aan de pols houden bij het Ministerie van EZK voor eventuele nieuwe kansen voor ondersteuning van MKB'ers in de regio.

Speerpunt 1 **Stimuleren ondernemerschap in het MKB**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
Programma Toekomstgericht Ondernemen						
Inzichtelijk maken financiële landschap MKB						
Aanjagen ondernemersklimaat door kennisdeling en faciliteren ontmoeting						

Speerpunt 2

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt

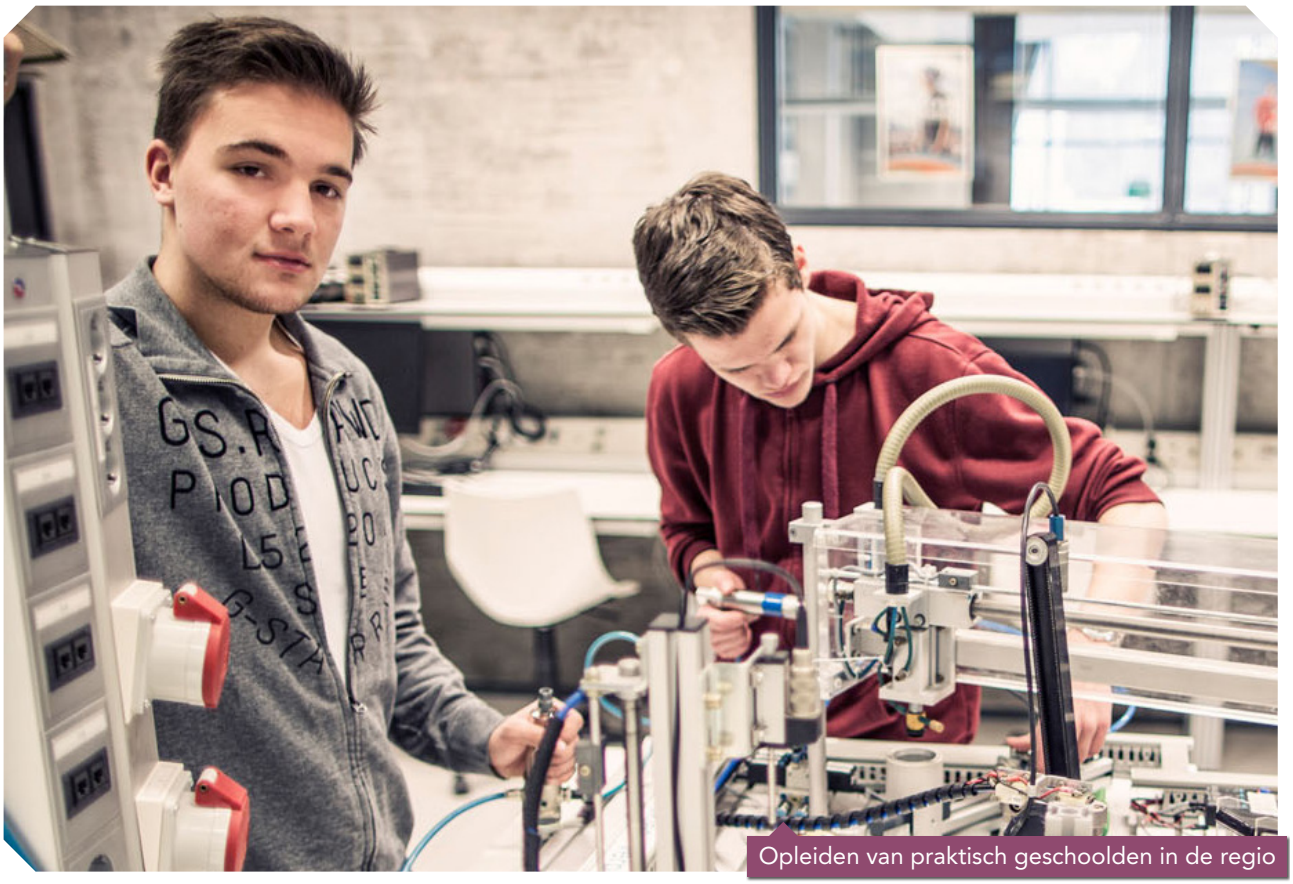

Opleiden van praktisch geschoolden in de regio

OVER VIJF JAAR...

Hebben we de vraag van ondernemers en het aanbod van personeel dichter bij elkaar gebracht door de juiste netwerken met elkaar te verbinden.

Hebben we een wendbare arbeidsmarkt waardoor het aantal banen in de sectoren Health, Hightech & Energy en Food in de regio is gegroeid.

Realiseren bedrijfsleven en onderwijsinstellingen in de regio steeds meer samen in projecten die zorgen voor een betere aansluiting van MBO, HBO en WO op de arbeidsmarkt.

Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt
Ook bij het speerpunt Human Capital zetten wij voor de komende twee jaar krachtig in op het ondersteunen van ons bedrijfsleven in het herstel na de COVID-19 crisis. Ons MKB heeft het moeilijk en we helpen hen bij het aanpakken van de arbeidsmarktvraagstukken die op hen afkomen. Er zijn grote zorgen bij bedrijven over de beschikbaarheid van (passend) personeel wanneer de economie weer aantrekt. Daarnaast stellen we vast dat, net als voor de crisis, de schaarste aan passend en voldoende personeel bij de techniek, de zorg, de bouw en IT sectoren onverminderd is.

Samenwerking op regionaal niveau en commitment tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven is cruciaal om urgente vraagstukken op de arbeidsmarkt te kunnen oplossen. Veel organisaties houden zich in netwerkverband actief bezig met de matching van vraag en aanbod van personeel. Vaak vanuit het oogpunt van de werknemer. Als regio bekijken we dit vraagstuk met name vanuit de werkgeverskant. Beiden zijn nodig voor een veerkrachtige arbeidsmarkt. Het verbinden van deze twee invalshoeken is een belangrijke rol voor de regio. Dit in goede en continue afstemming met de betrokken partijen. TEB speelt een belangrijke rol in de verbinding met het bedrijfsleven en het arbeidsmarktplatform. TEB focust zich op de sectoren Health, Hightech & Energie en Food en vooral op de MBO-plussers. De arbeidsmarktregio's richten zich vooral op de praktisch opgeleiden in de arbeidsmarkt. Beiden vullen elkaar daarin goed aan.

De informatie uit de Economische Monitor 2021 gebruiken we om komend jaar de beoogde resultaten concreet te maken.

ACTIES 2022

Verkenning inzet bestaande instrumenten
Voortzetten verkenning welke bestaande instrumenten het beste bijdragen aan het behalen van de genoemde resultaten, samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen. Het gaat daarbij om instrumenten als Skillshub, House of IT, Connectr Business School en The Lifenet 3.0. Medio 2022 zetten wij actief in op de meest resultaatgerichte instrumenten.

Behoefte ophalen bij MKB en verbindingen leggen
Wij vragen het MKB (werkgeversorganisaties) waar zij behoefte aan hebben in relatie tot de arbeidsmarkt. Met die informatie leggen wij verbindingen tussen werkgeverskant en werknemerskant om mismatches op de arbeidsmarkt aan te pakken. Gebruikmakend van de informatie die er al ligt en vooral kijkend naar de benodigde aanvullende informatie.

Netwerken verbinden voor gezamenlijke oplossingen
Opgehaalde signalen neerleggen bij de bestaande human capital-tafels. Netwerken met elkaar verbinden om tot gezamenlijke oplossingen voor gesignaleerde knelpunten te komen. Actief zoeken naar mogelijkheden om bestaande financieringsbronnen hiervoor in te zetten.

Ontwikkelen van een regiobrede Human Capital Agenda en een Human Capital Akkoord
Ontwikkelen van een regiobrede Human Capital Agenda voor overheden, kennisinstellingen en bedrijfsleven met de volgende hoofdthema's:
- Leven lang lerend
- Veerkrachtige arbeidsmarkt
- Aantrekken en behouden van nationaal en internationaal talent
- Ontwikkelen van talent voor kansrijke beroepen

Commitment tussen overheden, kennisinstellingen en bedrijven en een gezamenlijke meerjarige strategie creëren doen we door het Human Capital Akkoord 2022-2025 af te sluiten.

Speerpunt 2 **Human Capital: onderwijs en arbeidsmarkt**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
Verkenning inzet bestaande instrumenten						
Behoefte ophalen bij MKB en verbindingen leggen						
Netwerken verbinden voor gezamenlijke oplossingen						
Ontwikkelen regiobrede Human Capital Agenda en Human Capital Akkoord						

Speerpunt 3

Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters

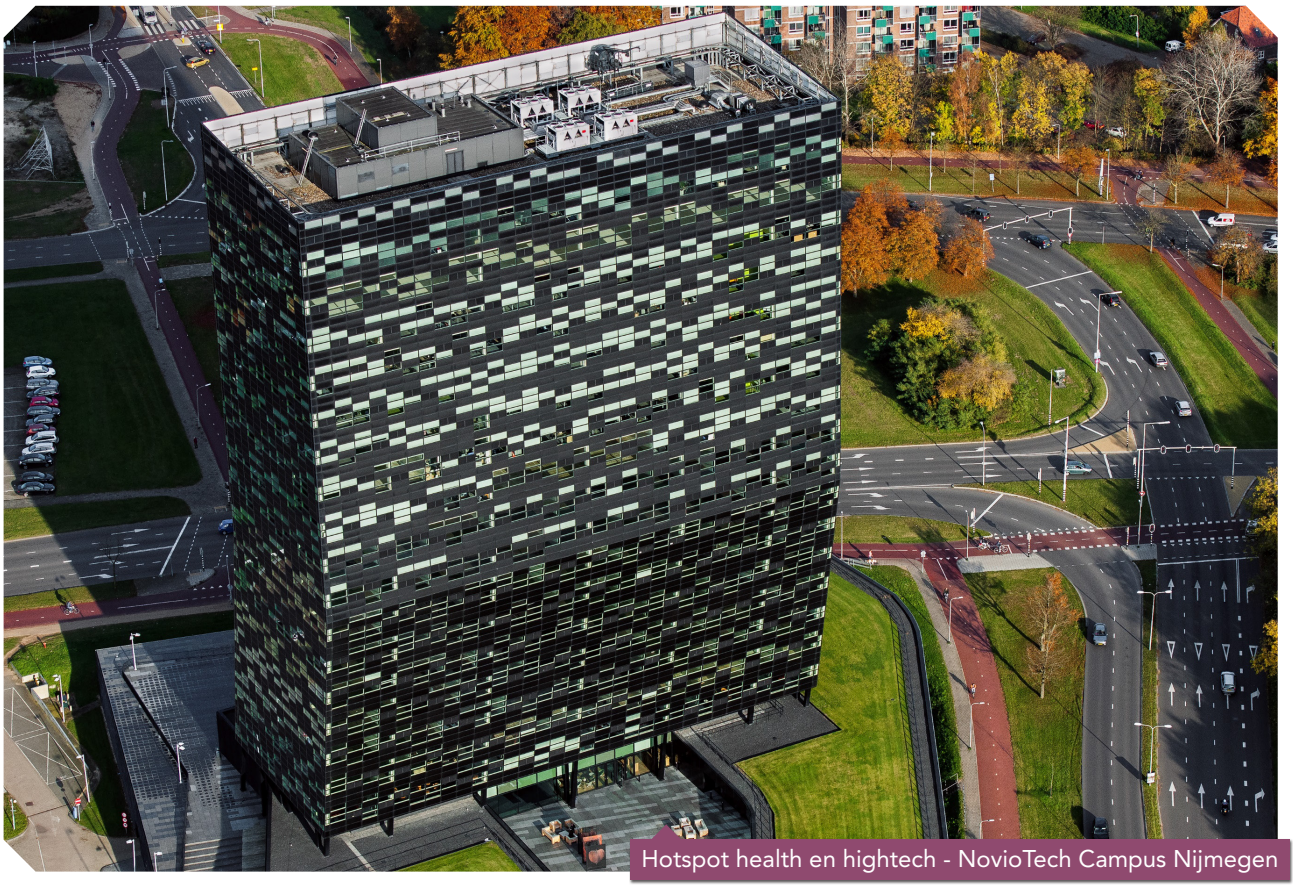

Hotspot health en hightech - NovioTech Campus Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

Is het innovatieve vermogen van bedrijven in Health, Hightech & Energy versterkt en betaalt zich dit uit in verdienvermogen (bruto regionaal product), in werkgelegenheid – uitgedrukt in arbeidsproductiviteit - en in de kennispositie van de regio in deze drie clusters.

Wordt het innovatief vermogen van de bedrijven ook ingezet voor onze andere maatschappelijke opgaven zoals energietransitie, de woonopgave, de circulaire opgave en klimaatadaptief houden van de regio.

Zijn we zichtbaar in onze directe omgeving (Gelderland, Brabant, Utrecht) en daarbuiten als (inter)nationaal toonaangevende regio voor innovaties en sleuteltechnologieën op gebied van Health, Hightech & Energy.

Werken we met Foodvalley samen aan crossovers tussen health en food.

Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
Binnen dit speerpunt gaat het om de doorontwikkeling van de (inter)nationale clusters Health, Hightech & Energy. Wij willen deze topsectoren inzetten voor de maatschappelijke opgaven waarvoor de regio staat, zoals energietransitie en een gezonder klimaat, maar ook de groei van nieuwe banen op alle niveaus. Daarbij hoort ook de kennis en kunde binnen de regio over voedselproductie. De ambitie is om als Groene Metropoolregio voor bedrijven en instellingen 'the place to be' te worden in Nederland en Europa als het gaat om deze clusters. We willen onze innovatieve krachten in deze sectoren (inter) nationaal zichtbaar maken door innovaties en initiatieven goed te bundelen, onze lobby beter te structureren en de mogelijkheden te benutten voor de samenwerking met Foodvalley. Dit in lijn met de kansen voor de regio die ook in de Kracht van Oost – Nederland Slim Benutten worden benoemd.

Eén van de dragers van een goed vestigingsklimaat zijn gezonde bedrijven. Bedrijven blijven economisch succesvol als zij weten te reageren op ontwikkelingen in hun omgeving. Dat doen ze over het algemeen door te vernieuwen en/of te innoveren. Dit speerpunt spitst zich toe op het versterken van het innovatieve vermogen van de regionale bedrijven. Het innovatief vermogen wordt versterkt als partners inhoudelijk met elkaar samenwerken in een kennishub zoals Connectr, het Chip Integration Technology Centre CITC in Nijmegen, OnePlanetResearch Center of kennishub Circulaire economie. Plannen zijn er voor Artifical Intelligence, water- en droogteproblematiek, radiofrequentie technologie, digital health hub. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden voor clean energyhubs.

ACTIES 2022

Betekenis van Health, Hightech & Energy voor regiogemeenten uitwerken
Met de informatie uit de Economische Monitor uit 2021 zetten we actief in op de kansen die er liggen voor de doorontwikkeling van de clusters en verdere netwerk- en clustervorming. We gebruiken de informatie om projecten te ontwikkelen in de regio en gericht te lobbyen bij het Rijk en Brussel om gelden binnen te halen.

Connectr
Connectr is een triple helix clustering om nieuwe energieoplossingen (zoals waterstof, batterijopslag) te bedenken/onderzoeken/testen/toe te passen. Door gedeelde faciliteiten, een innovatielab, een innovatieprogramma. Locatie is IPKW Arnhem met verbindingen over de hele regio (en daarbuiten): ENGIE-terrein (Nijmegen), Park15 (Overbetuwe), InnoFase (Duiven), Next Garden (Lingewaard). Het regionaal bedrijfsleven kan aansluiten door het inzetten van stagairs, afstudeerders of onderzoeksopdrachten en gebruikmaken van testfaciliteiten en proefopstellingen. Het kenniscluster dat ontstaat kan lokale en regionale bedrijven helpen bij innovatie en transitie naar nieuwe energiebronnen. Connectr trekt nieuwe bedrijven, nevenvestigingen en start- en scale-ups aan. Dit creëert arbeidsplaatsen.

Versterken innovatievermogen met lopende projecten
Projecten die van belang zijn voor regiogemeenten, maar getrokken worden door andere partijen (o.a. TEB), worden ondersteund vanuit de regio. Gemeenten kunnen individueel aanhaken bij de projecten voor startuponderstеuning en / of lokale startersloketten hieraan verbinden: Briskr 20, (Nijmegen, Health/Hightech), Startlife (Wageningen, agrifood en voeding) en Orion (Arnhem, energy, creatief en zakelijke dienstverlening).

Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs
Inzet op innovatieve hubs en met name de verbinding met lokaal en regionaal bedrijfsleven, naast de inzet om een goede bedrijfsomgeving (Toekomstbestendige Werklocaties) te bewerkstelligen.

Beter gestructureerde lobby en profilering
Inspelen op kansen door economische kennis, innovaties en initiatieven in de regio beter te bundelen en extern uit te dragen door beter gestructureerde lobby bij het Rijk, Duitsland en Europa. In de economische profilering van de regio richten we ons op Health, Hightech & Energy en Food. Logistiek is een belangrijke voorwaarde voor de doorontwikkeling van de clusters. De brede profilering van de regio doen we als Groene Metropoolregio, waarbij Lifeport (TEB) ingezet kan worden rondom de economische profilering van de clusters.

Speerpunt 3 **Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Betekenis van Health, Hightech & Energy uitwerken						
Connectr						
Versterken innovatievermogen met lopende projecten						
Ontwikkeling van technologie gedreven kennishubs						
Beter gestructureerde lobby en profilering						

Speerpunt 4

Versterking van duurzame logistiek

Verduurzaming van stadsdistributie in binnensteden

OVER VIJF JAAR...

Hebben we onze kansrijke ligging aan weg, rail en water voor logistiek, handel en transport versterkt met een verminderde milieubelasting en slimmer en bewuster gebruik van de ruimte.

Is de samenwerking tussen logistieke bedrijven, transporteurs, kennisinstellingen en overheden verder geprofessionaliseerd.

Versterking van duurzame logistiek
Logistiek en distributie spelen als enabler een belangrijke rol in onze regionale economie, o.a. vanwege de centrale ligging van de regio op verschillende belangrijke transportassen. In lijn met het gedachtengoed van de Groene Metropoolregio willen wij deze sector verduurzamen. Daarmee dragen wij bij aan een aantal grote maatschappelijke opgaven van deze regio zoals de energietransitie, innovatiekracht en de groei van de werkgelegenheid. Met het vergroenen van de logistiek dragen we ook bij aan de leefkwaliteit van onze regio. En de vermindering van de stikstofuitstoot levert weer nieuwe ontwikkelruimte voor bijvoorbeeld woningen.

Ook stadsdistributie en de levering van webshopbestellingen in woonwijken bieden kansen voor vergroening van de logistiek. Het gaat dan om het clusteren van transportbewegingen, slimme verzamelplekken buiten de stad (hubs), het combineren van goederen etc. Vooral voor Arnhem en Nijmegen is vergroenen van de stadsdistributie van belang. Ook buiten de steden zijn er echter bedrijven die graag hierin willen meedenken. Binnen deze opgave ligt de focus in eerste instantie op kennisdeling over groene brandstoffen, in een latere fase ook op nieuwe vormen van stadsdistributie van goederen en bevoorradingen op stedelijk en regionaal niveau.

Er zijn al vele initiatieven binnen de regio voor het verduurzamen van de logistiek, zowel bij het bedrijfsleven als bij kennisinstellingen en (lokale) overheden. Met name de sector zelf is verantwoordelijk voor het nemen van initiatieven. Wij focussen ons op de projecten waar we als regio meerwaarde kunnen bieden. Bij alle activiteiten leggen wij slimme verbindingen met beschikbare samenwerkingsverbanden zoals die met de provincie en Logistics Valley.

ACTIES 2022

Verkennen mogelijkheden voor een sluitende businesscase voor truckparking in de regio
Op lokaal niveau is dit lastig, maar voor goede plannen die bijdragen aan de (inter)nationale corridorontwikkeling zijn er wel financieringsmogelijkheden in Den Haag en Brussel. Zeker als hierbij de combinatie wordt gezocht met bijvoorbeeld clean energy hubs. Ook de handhavingsmogelijkheden zullen we daarbij meenemen.

Kennisdeling van kansen voor verduurzaming logistiek op bestaande initiatieven
Door middel van kennisdeling, kijken we of we lokale initiatieven ook op regionaal niveau kunnen toepassen.
Mogelijke initiatieven die zich hiervoor lenen:

- Demonstratie klimaattechnologieën en -innovaties in transport (DKTI) op Park 15, een initiatief van meerdere bedrijven om te komen tot een publiek laadplein voor elektrische vrachtwagens.
- Energiehub Engie/BCTN Nijmegen waar een duurzame (snel)laadmogelijkheid komt voor accucontainers voor binnenvaartschepen.
- Gemeenten, HAN, bedrijfsleven en brandstofleveranciers om te komen tot een waterstoftankstation op Bijsterhuizen.
- Initiatieven om energie om te zetten in groene waterstof voor logistiek (bijv. in Montferland door realisatie van een Clean Energy Hub waar lokaal geproduceerde groene waterstof wordt aangeboden).
- Initiatief om met de AVR als waterstofproducent te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor verduurzaming van de logistiek in de Liemers.

Regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven in de regio
Vervolg op actie in 2021 (verzamelen initiatieven). Vergelijken van initiatieven op potentie. Oprichten van 1 of 2 INTERREG-projecten om hiermee nieuwe gelden naar de regio halen. Met een regionale insteek ontstaan financieel nieuwe mogelijkheden voor gemeenten en bedrijven die daar individueel geen kans op maken.

Speerpunt 4 **Versterking van duurzame logistiek**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Verkennen mogelijkheden businesscase truckparking						
Kennisdeling verduurzaming logistiek						
Regionale analyse, coördinatie en uitrol van initiatieven						

Speerpunt 5

Toekomstbestendige werklocaties

Campus Heyendaal - Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

- **Zijn de werklocaties passend bij de toekomstige economische ontwikkelingen en biedt dit kansen om flexibel en innovatief te kunnen ondernemen.**
- **Is de kwalitatieve en kwantitatieve vraag en aanbod van werklocaties in evenwicht;**
- **Bieden we passende ruimte voor bedrijven die bijdragen aan onze economische groei en profiel.**
- **Dragen we met werklocaties bij aan de groene en duurzame ambitie van de Groene Metropoolregio.**
- **Hebben we een doorkijk welke ruimtebehoefte voor werklocaties er is tot 2040.**

Toekomstbestendige werklocaties
De basis voor de activiteiten van dit speerpunt ligt in het Regionaal Programma Werklocaties regio Arnhem Nijmegen (RPW). In het RPW vindt afstemming plaats tussen vraag en aanbod van werklocaties. Het RPW gaat voornamelijk over nieuwe ontwikkelingen op de juiste plek. Ook herstructureringsmogelijkheden en leegstandsopgave worden meegenomen. Als regio hebben wij de meeste impact op nieuwe locaties. Binnen het RPW kiezen we waar nieuwe regionale werklocaties (bedrijventerreinen, (perifere) detailhandel en kantoren) landen en hoe om te gaan met lokale ontwikkelingen. Op basis van het RPW worden initiatieven uit de regio voor nieuwe werklocaties beoordeeld.

Minimaal één keer in de vier jaar moet er een nieuw RPW komen, in de tussenjaren vindt monitoring plaats. Het RPW is verankerd in de omgevingsverordening van de provincie. De besluitvorming van het RPW ligt zoals voorheen bij de raden. Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle gemeenten.

Er ligt een duidelijke koppeling tussen werklocaties en de Verstedelijkingsstrategie van de Groene groeiregio. Extra woningen in de regio bijvoorbeeld vragen ook meer werk en dus meer ruimte voor werklocaties en slimme oplossingen daarvoor. Een deel van de totale ruimtevraag uit de Verstedelijkingsstrategie zal dan ook landen op werklocaties. Dit betekent dat het RPW verder moet kijken dan de huidige horizon van 2030.

Een aantal ontwikkelingen en kwalitatieve keuzes zijn nu nog onvoldoende geborgd in het huidige RPW. Wij zetten in op het kwalitatief verbeteren van het RPW. We leggen een directe link tussen de groei en ruimtebehoefte van de kansrijke clusters (Health, Hightech & Energy), de economische kracht van de subregio's en de andere opgaven (zoals de ruimtevraag voor energietransitie vanuit de circulaire regio). De opgaven op het terrein van circulariteit, de energietransitie en duurzaamheid zijn van toepassing op nieuwe bedrijventerreinenwerklocaties. Deze aanpassingen zorgen voor een sterk en beter op de regio afgestemd RPW passend bij het dna van de regio.

ACTIES 2022

Inzicht in de ruimtelijke ontwikkeling van de kansrijke clusters
Wij spelen in op de ruimtelijke behoefte van de kansrijke clusters Health, Hightech en Energy, de speerpunten van de regio. Het scherp krijgen van de behoefte aan kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkelruimte voor de campussen en / of clusters en de spin-offs voor de regio en naar andere bedrijventerreinen nemen we mee in de Economische Monitor. Ook blijft er aandacht voor logistiek als ruimtevrager binnen het RPW.

Impuls voor duurzame energie en circulaire economie op werklocaties
Op werklocaties geven we een impuls aan duurzame energie en circulaire economie. De verkenning van kansen hiervoor vindt plaats bij de Circulaire Regio, waar de actie regionale aanpak voor verduurzaming bedrijventerreinen is opgenomen. Wij leveren bouwstenen hiervoor aan. De ruimtelijke vertaling en de eisen die dit met zich meebrengt nemen we op in het RPW. Ook zetten wij in op verduurzaming van bestaande werklocaties (zoals vergroening).

Inventariseren werkgelegenheid op de juiste werklocaties
Welke sectoren en bedrijventerreinen dragen het meeste bij aan de economische groei, werkgelegenheid en de banen van de toekomst. Juist voor deze ontwikkelingen willen wij ruimte bieden in het RPW. Dit wordt meegenomen in de tweejaarlijkse Economische Monitor.

Speerpunt 5 **Toekomstbestendige werklocaties**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
RPW						
Inzicht ruimtelijke ontwikkeling kansrijke clusters						
Impuls duurzame energie en circulaire economie werklocaties						
Inventariseren werkgelegenheid op juiste werklocaties						

DE CIRCULAIRE REGIO

Over vijf jaar:

We ontwikkelen slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomst-bestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

speerpunten Circulaire regio

1. Circulaire bouw en infra
2. Circulaire economie: grondstoffen en ketens
3. Water en klimaatadaptatie
4. Transitie naar duurzame energie

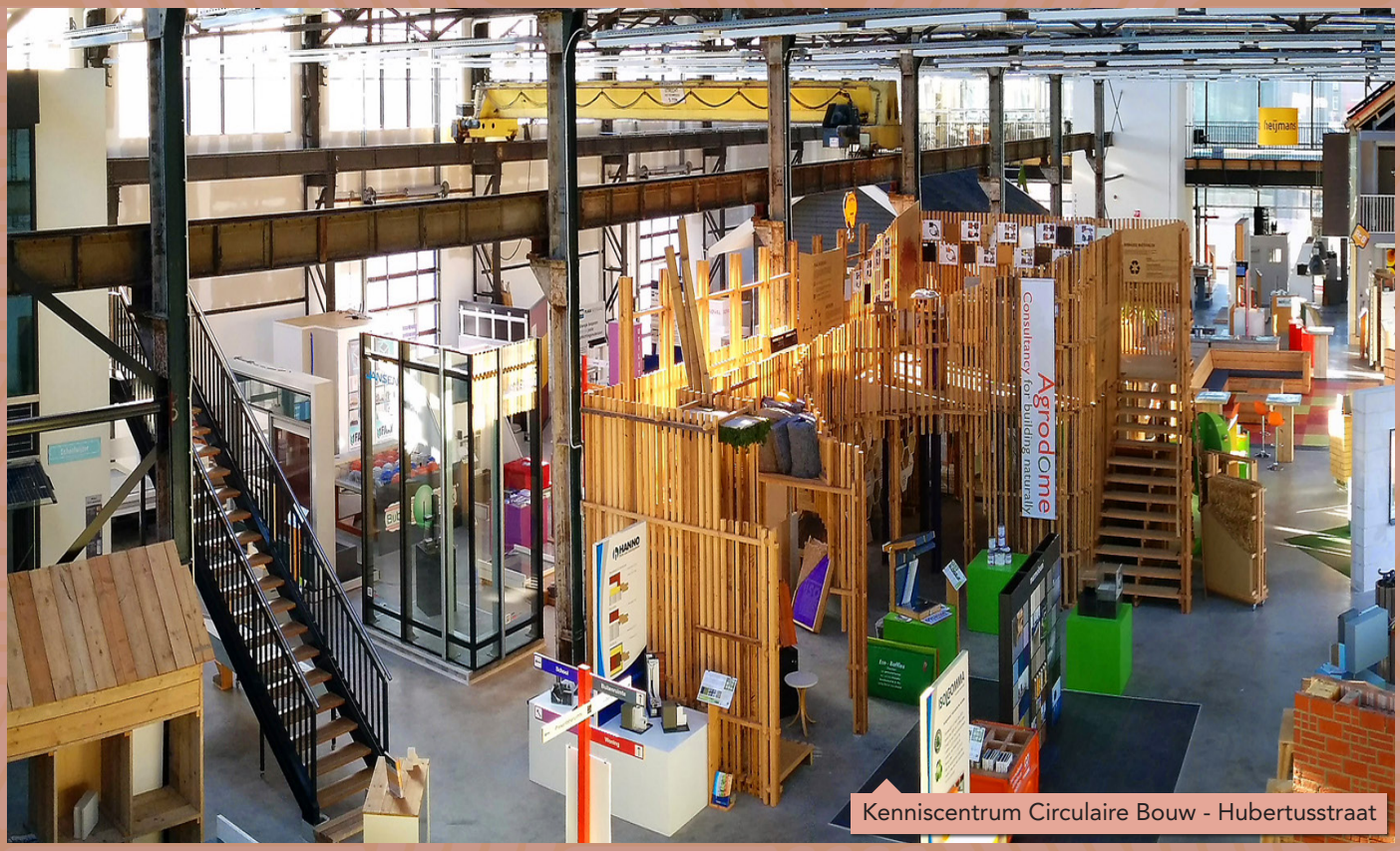

Kenniscentrum Circulaire Bouw - Hubertusstraat

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

De Groene Metropoolregio wil toonaangevend worden in circulair denken en handelen, in Nederland én in Europa. Die ambitie vraagt om de inzet van bedrijven, maatschappelijke organisaties, de regiogemeenten, andere overheidspartners en onze inwoners. Circulariteit staat voor toekomstbestendig, duurzaam handelen met gesloten ketens zonder afwenteling naar andere groepen, andere tijden of andere gebieden.

We focussen op de domeinen waar we de meeste impact kunnen realiseren: op de bouw en infrastructuur, op grondstoffen en afvalketens, op klimaatbestendig groen en water, en op de energietransitie. Door in deze domeinen circulaire projecten op te schalen naar regionaal niveau, gezamenlijk onderzoek uit te voeren, kennis en ervaring uit te wisselen, onze gezamenlijke inkoopkracht te benutten en te investeren in de match met Europese, nationale en bovenregionale programma's realiseren we onze ambitie. Bovendien biedt circulariteit grote kansen voor nieuwe werkgelegenheid voor praktisch en technisch geschoolden. Een van de topprioriteiten om samen uit de COVID-19 crisis te komen.

We starten niet vanaf nul. In de regio draaien al veel succesvolle circulaire projecten waaraan veel gemeenten meedoen. We kopen gezamenlijk duurzame energie in, we hebben samen het eerste bod voor de Regionale Energiestrategie (RES) opgesteld en we voeren samen het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw uit. Door deze projecten onder te brengen bij de Groene Metropoolregio kunnen we deze efficiënter uitvoeren, gemakkelijker van cofinanciering voorzien en een schaalniveau realiseren dat meer circulaire impact heeft.

PARTNERS

- De provincie Gelderland heeft ambitieuze doelen op het gebied van klimaat, circulariteit en energietransitie en kan diverse acties met kennis en expertise ondersteunen en versnellen. Ook kan de provincie in bepaalde gevallen zorgen voor cofinanciering of cofinancieringsverzoeken en subsidie-aanvragen ondersteunen.
- TEB staat met #Lifeport voor innovaties die bijdragen aan gezonder, beter en duurzamer leven. TEB zet door inzet van de civic entrepreneur de regio op de kaart als circulaire, duurzame en klimaatbestendige voorbeeldregio, zorgt voor structuurversterking en kennisontwikkeling met bedrijven, kennisinstellingen en overheid, en stimuleert nieuwe verdienmodellen en banen in de circulaire economie.
- De Rijksoverheid en Europa hebben eveneens hoge ambities op het gebied van circulariteit en klimaat en kunnen met beleid en calls voor projecten bijdragen aan de versnelling van de circulaire economie.
- De waterschappen vervullen een essentiële rol bij de ontwikkeling en uitvoering van de Regionale Adaptatiestrategieën en Energiestrategieën en projecten landschapsontwikkeling.
- Natuur en landschapsorganisaties, zoals Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap en Kasteelen, Natuurmonumenten en IVN dragen bij aan een natuurinclusief en klimaatbestendig beheer en dragen bij aan een bewuste omgang van onze bedrijven en inwoners met ons groene landschap.
- Kennisinstellingen dragen op verschillende niveaus bij aan de ontwikkeling van kennis op het gebied van de circulaire economie, klimaat, circulair bouwen en de energietransitie.
- De ministeries van EZK, BZK, I&W en de Europese Commissie hebben hoge ambities op het gebied van circulariteit en energietransitie en kunnen met beleid en calls voor projecten bijdragen aan de versnelling van de circulaire economie.
- Uitvoerende partijen en hun koepel-organisaties (o.a. in de sectoren energie, afval en bouw zijn essentieel voor het bereiken van onze doelstellingen.
- Het Gelders Energie Akkoord (GEA) is een belangrijke partner vanwege hun directe relatie met allerlei bedrijven en instellingen die willen bijdragen aan de energietransitie. Ook verwachten we van het GEA een belangrijke rol bij het verkrijgen en behouden van draagvlak voor duurzame energieprojecten.
- Energiecoöperaties zorgen voor nieuwe initiatieven, versterken draagvlak en dragen er aan bij dat niet alleen de lasten in de regio blijven, maar ook de lusten met behulp van lokaal eigenaarschap.
- De inwoners van de regio dragen bij aan de doelstellingen door zuinig te zijn met grondstoffen en verpakkingsmaterialen en duurzame energie te gebruiken.

Circulaire infrastructuur - fietspad van 'Grasfalt' in Renkum

Leer- en werkplek Electronicahub

2021

We werken op regionale schaal al een aantal jaar samen op het gebied van duurzaamheid. De regio Arnhem-Nijmegen had in 2013 al een Routekaart Energietransitie die in 2018 is geactualiseerd. Uit deze samenwerking zijn diverse projecten voortgekomen waarvan een deel nu nog loopt. Hieronder worden deze toegelicht. Met de komst van de Groene Metropoolregio verwachten we in veel gevallen onnodige bureaucratie te voorkomen en daardoor sneller en daadkrachtiger stappen te zetten met projecten die de transitie naar een duurzame, circulaire regio versnellen.

Projecten 2021

- In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door tot en met 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld (Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting). De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).
- Op weg naar een circulaire bouwpraktijk laten we in 2021 al een advies uitbrengen in hoeverre een bouwproject circulair is. Daarnaast vragen we te adviseren welke instrumenten we als gemeenten kunnen inzetten om circulariteit bij bouwprojecten te stimuleren. In 2022 volgt daarop de implementatie binnen gemeenten. De kosten voor het advies worden gefinancierd vanuit de middelen die beschikbaar zijn in het kader van de Woondeal.
- De provincie is gevraagd om een aantal projecten te participeren en te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start, zoals de verkenning grondstromen, implementatie circulair bouwen en kennisdeling vergroeningsprojecten.
- In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 worden daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).
- Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten omdat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen.

Speerpunt 1

Circulaire bouw en infrastructuur

Houten woningen - Nijmegen

OVER VIJF JAAR...

- **Besteden we projecten in de Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW)-sector circulair aan.**
- **Bouwen we nieuwe woningen voor minstens 25% circulair.**
- **Is het hergebruik van bouwmaterialen en grondstoffen in de regio substantieel toegenomen en is de bouwlogistiek verder verduurzaamd.**
- **Is de samenwerking in de bouw en GWW-keten geïntensiveerd.**

Circulaire bouw en infrastructuur

Besparen en hergebruik van grondstoffen en producten is in vele sectoren van onze samenleving van belang. Uit onderzoek van de provincie Gelderland in 2019 is gebleken dat de sector bouw en infrastructuur ongeveer 40% van de Gelderse grond- en afvalstoffenstromen voor zijn rekening neemt.

Daarnaast heeft de regio een forse ambitie ten aanzien van het realiseren van nieuwe woningen die door het rijk, de provincie en de regio is vastgelegd in de Woondeal Arnhem-Nijmegen. Hierin is het streven vastgelegd dat na verloop van tijd een steeds groter aandeel circulair gebouwd wordt: in bestaande plannen minimaal 10%, vanaf 2025 25%, vanaf 2030 50%, vanaf 2050 100%.

De Groene Metropoolregio zet stevig in op het besparen van grondstoffen en hergebruik van afvalstoffen in de bouw- en infrastructuur en vermijdt daarmee zoveel mogelijk CO2-emissies. Radboud Universiteit, Hogescholen en ROC's verrichten veel onderzoek en doen praktijkervaring op over circulair bouwen en bouwlogistiek die we goed kunnen benutten. Het Kenniscentrum Circulaire Bouw in Nijmegen is een mooi voorbeeld waar kennis en kunde over circulaire bouw wordt samengebracht. Ook willen we leren van proeftuinen en experimentlocaties, bijvoorbeeld in het Living Lab Delta Oost.

Het in 2020 gestarte Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw zetten we voort en wordt in 2022 afgerond. De aanpak bestaat uit het delen van kennis, het ontwikkelen van een aanpak waarbij circulaire principes worden meegenomen in onze overheidsrol als opdrachtgever en het ontwikkelen van een maatstaf voor de mate van circulariteit in de infrasector.

De hieronder geformuleerde acties hebben het meeste impact als ze in samenhang worden uitgevoerd. Op die manier zal in onze regio de sectoren bouw en infra het 'snelst en slimst' de overgang naar circulariteit realiseren.

ACTIES 2022

Circulair opdrachtgeverschap bij grond-, weg- en waterbouwprojecten
Voortzetting en afronding van het Uitvoeringsprogramma Circulaire Grond-, Weg- en Waterbouw bestaande uit een monitoringssystematiek, een nulmeting, een kennisplatform, diverse kennisevents, een regionaal trainingsprogramma, een gezamenlijk aanpak voor circulair inkopen in de GWW-sector, proeftuinen en vijf projecten waarin de opgedane kennis is toegepast.

Circulair bouwen nieuwe woningen
De implementatie van de Circulaire Impactladder binnen gemeenten, afgestemd met de bouwsector. Ter ondersteuning hiervan de ontwikkeling van een gezamenlijk informatiepunt voor gemeenten voor uitwisseling van kennis en ervaring over circulair bouwen (Community of Practice).

Het versterken en verbreden van kennis over circulair bouwen, het stimuleren van houtbouw en proeftuinen
Met het programma Slimme duurzaamheid zorgt TEB voor de ontwikkeling van onderzoeksprogramma's en proeftuinen met betrekking tot circulair bouwen en houtbouw. De Groene Metropoolregio en de provincie Gelderland vullen deze rol aan door lobby en subsidietrajecten te ondersteunen (mogelijk in de vorm van een Regiodeal) en deel te nemen aan triple helix verbanden.

Speerpunt 1 **Circulaire bouw en infrastructuur**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
Circulair opdrachtgeverschap GWW-sector						
Circulair bouwen, implementatie Circulaire Impactladder						
Kennis circulair bouwen, houtbouw, proeftuinen						

Speerpunt 2

Circulaire economie: grondstoffen en ketens

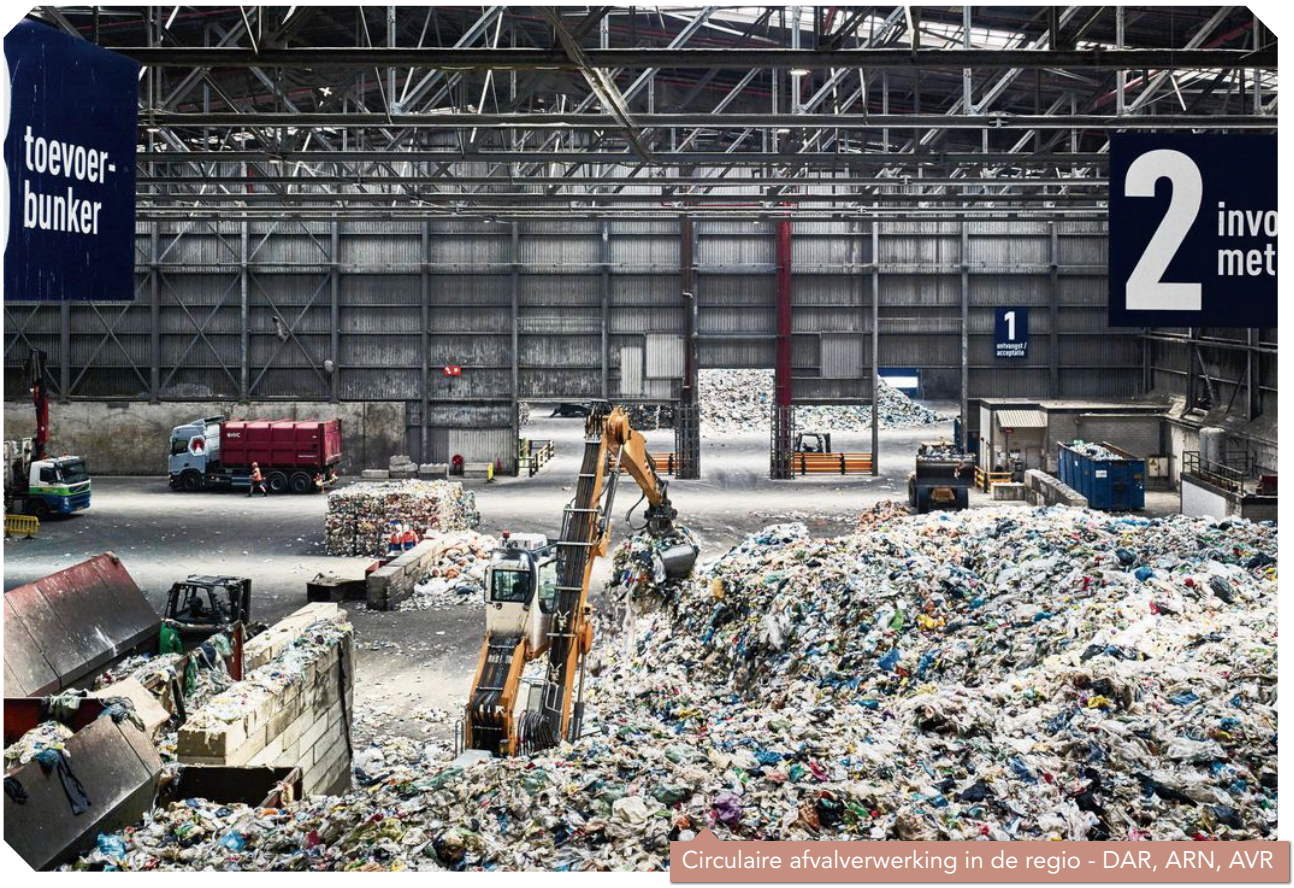

Circulaire afvalverwerking in de regio - DAR, ARN, AVR

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we goed zicht op de afval- en grondstoffenstromen in de regio.**
- **Hebben we korte en efficiënte maak- en productieketens gerealiseerd.**
- **Hebben we juridische en organisatorische belemmeringen weggenomen.**
- **Weten gemeenten hoe ze circulair kunnen inkopen en hebben daar volop ervaring mee.**
- **Is het hergebruik van grondstoffen en materialen fors toegenomen.**

Circulaire economie: grondstoffen en ketens
In 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen al verkozen tot beste circulaire regio van Nederland. De jury constateerde dat in onze regio wordt doorgepakt, zowel van onderop, als in een coördinerende en verbindende rol van bovenaf o.a. via The Economic Board. Afvalscheidingspercentages zijn hoog en het bedrijfsleven levert belangrijke bijdragen met innovatieve initiatieven die eveneens landelijke erkenning kregen. Maar we zijn er nog lang niet. Met een gerichte aanpak denken we een belangrijke bijdrage te kunnen leveren aan de ontwikkeling van een circulaire economie in onze regio die kan rekenen op Europese belangstelling en daarmee aantrekkelijk wordt voor Europese partnerships met bijbehorende middelen.

We versterken ons inzicht in de regionale grondstoffen- en afvalstromen, de mogelijkheid van een grondstoffen hub verkennen, juridische belemmeringen wegnemen en de totstandkoming van nieuwe recyclingketens stimuleren. Daarnaast ondersteunen we gemeenten bij het circulair inkopen van producten en diensten en stimuleren we de totstandkoming van nieuwe banen voor praktisch en technisch geschoolden. Als we de acties in samenhang uitvoeren, dragen ze in de grootste mate bij aan het optimaliseren van de circulaire economie in onze regio.

ACTIES 2022

Verkenning naar regionale grondstoffenstromen
Inzicht verwerven in regionale stromen van grondstoffen, producten en materialen en de daarbij behorende logistieke keten verder verduurzamen. Onderzoek richt zich met name op (schaarse) stromen waarop we als overheden relatief veel invloed hebben.

Kansen voor regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs
Verkenning naar de (on)mogelijkheden van een regionale grondstoffenbank en grondstoffenhubs (fysiek, digitaal) om de uitwisseling tussen vragers en aanbieders van materialen en grondstoffen te verbeteren, met aanbevelingen voor een gerichte strategie en aanpak voor gemeenten.

Opzetten breed onderzoeksprogramma en portaal Circulaire Economie
Uitwerking van een viertal casussen, gekoppeld aan onderwijsprogramma's. Het voortouw bij deze actie ligt bij TEB. Portaal voor gemeentelijke onderzoeksvragen en delen uitkomsten. Ondersteuning opleiden van jonge vakmensen met stageplaatsen.

Beleidsontwikkeling en wegnemen belemmeringen op grondstoffenstromen en materiaalgebruik
Regionale helpdesk voor wegnemen van juridisch en/of organisatorische belemmeringen en zo nodig het gezamenlijk ontwikkelen van regelgeving of beleid. Aansluiten bij expertise provincie en omgevingsdiensten.

Circulair inkopen
Doorontwikkeling van dynamisch kennisplatform waarin circulaire inkoopvoorbeelden, best practices, trainingen, etc. door gemeenten en andere partijen worden gedeeld. Drempels voor circulair inkopen worden weggenomen. Zo mogelijk uitbreiden met deelname van nieuwe partners.

Programma's voor gedragsbeïnvloeding
Landelijke of projectgebonden programma's voor gedragsbeïnvloeding delen om verspilling bij consumenten en producenten tegen te gaan.

Circulaire hotspots
Het uitlichten van innovatieve circulaire hotstpots als Synergiepark InnoFase om (inter-)nationale erkenning en cofinanciering te verwerven voor de regio als broedplaats voor projecten in de circulaire economie. In samenspraak met onze partners (o.a. TEB en de provincie).

Stimuleren werkervaringsplekken
Het signaleren van kansen voor nieuwe leerwerkplekken en stageplaatsen voor praktisch en theoretisch geschoolden. Afstemming met de brede Human Capital Agenda in de opgave Productieve regio.

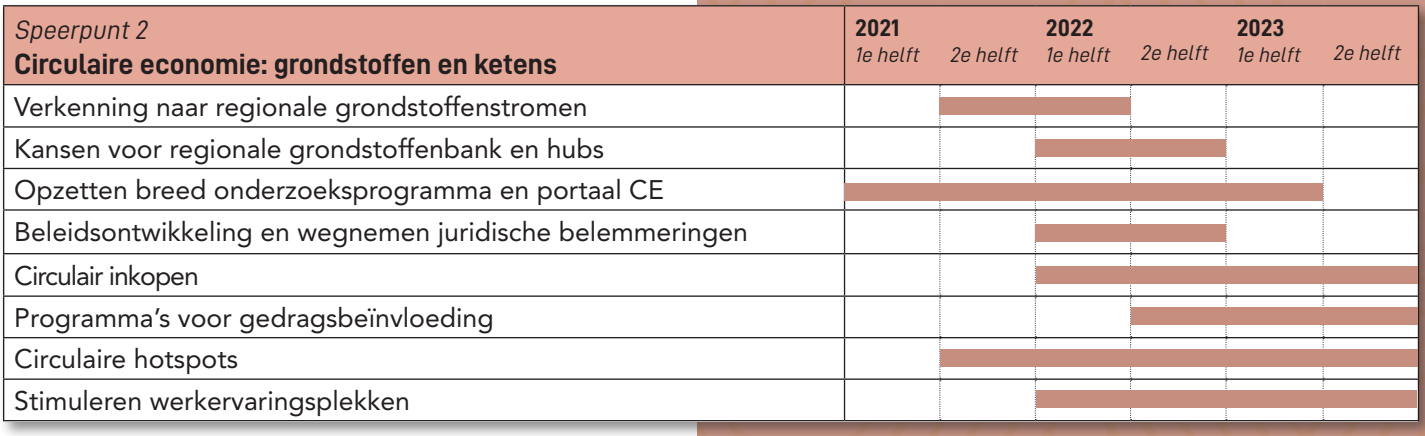

Speerpunt 3

Water en klimaatadaptatie

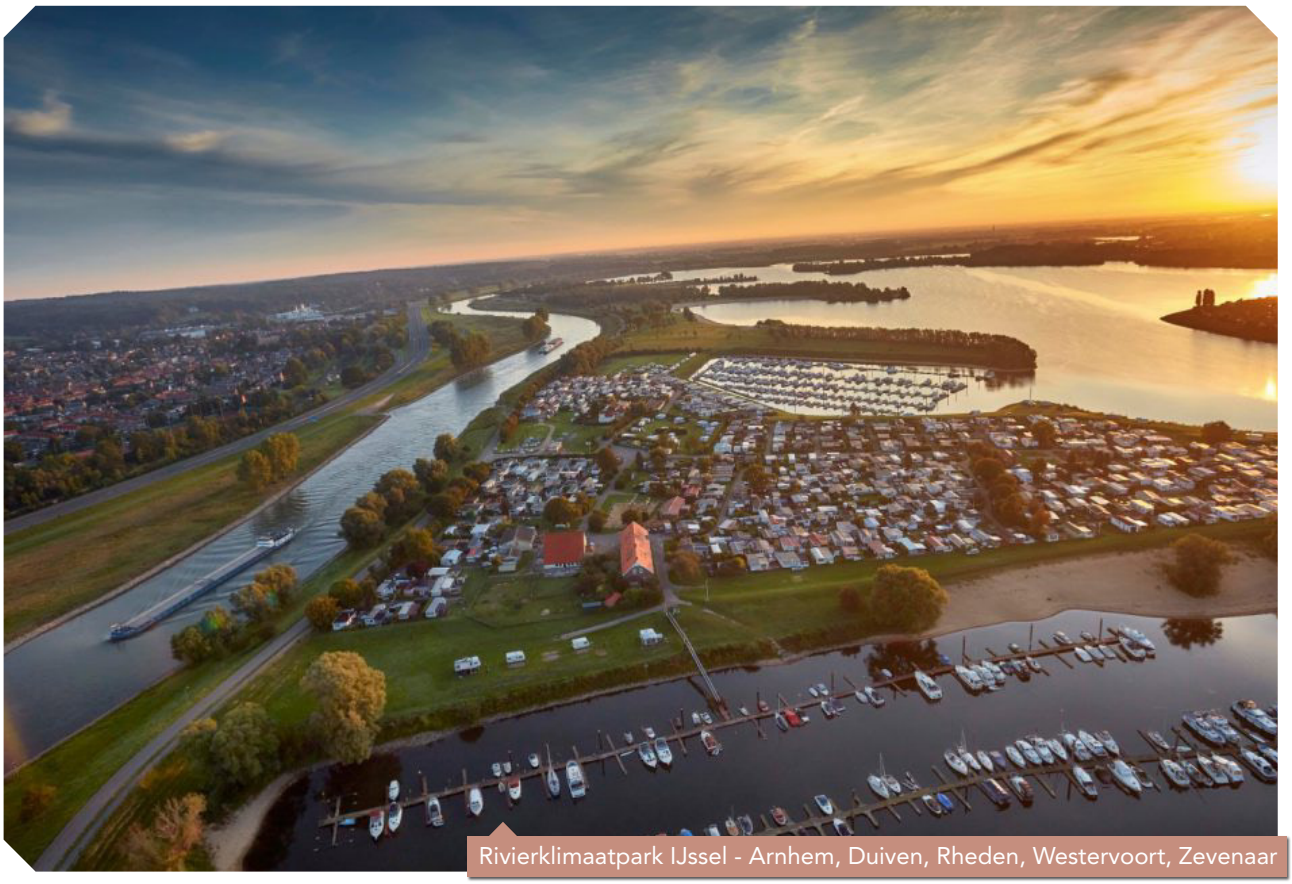

Rivierklimaatpark IJssel - Arnhem, Duiven, Rheden, Westervoort, Zevenaar

OVER VIJF JAAR...

- **Zijn we steeds beter geworden in het opvangen, vasthouden en hergebruiken van water.**
- **Hebben we maatregelen genomen om wateroverlast, droogte of hittestress fors te verminderen.**
- **Hebben we het bebouwd gebied in stad en dorp verder vergroend.**
- **Bouwen we klimaatbestendig.**

Water en klimaatadaptatie

Van oudsher heeft onze regio een bijzondere relatie met water vanwege onze de ontstaansgeschiedenis met grote rivieren en de voor Nederlandse begrippen grote reliëfverschillen binnen de regio. Het maakt onze regio bijzonder aantrekkelijk om te wonen. De rivieren en het reliëf stellen ons echter ook voor bijzondere uitdagingen. Projecten die meer ruimte voor de rivier creëren, hebben invloed op onze andere opgaven waarvoor we staan, bijvoorbeeld op het gebied van verstedelijking, mobiliteit en recreatie. Dit maakt water en klimaatadaptatie een belangrijk thema: in de regio willen we water beter opvangen, vasthouden en hergebruiken en willen overlast en onveilige situaties voorkomen.

Steden en dorpskernen kunnen we nog verder vergroenen, waarmee we beter zijn voorbereid op extreme regenval, hitte en droogte.
We bevorderen tegelijk de biodiversiteit. Bewonersgroepen, bedrijven en anderen nemen regelmatig het initiatief voor dergelijke vergroeningsprojecten die vaak ook bijdragen aan de sociale cohesie in stad of dorp.

De gemeenten in de regio zijn betrokken bij verschillende Regionale Adaptatiestrategieën (RAS) die samen met waterschappen en andere partijen worden ontwikkeld. Deze zijn deels gereed en deels in een afrondend stadium. Daarna volgt de uitwerkingsfase waarbij we kunnen leren van goede voorbeelden over hoe om te gaan met extreme wateroverlast, hitte en droogte. Ook living labs en klimaatproeftuinen dragen daaraan bij. Bovendien hebben we als regio een forse bouwopgave waarbij we de groene kwaliteiten van de regio willen versterken. Dat levert de uitdaging op om klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers te bouwen.

ACTIES 2022

Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen
Delen van kennis en ervaring bij de uitvoering van de klimaatadaptatiemaatregelen met extra focus op uitdagingen die in onze regio op meerdere plekken spelen, bijvoorbeeld verdroging van stuwwallen.

Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'
Living lab met diverse partijen die een belang hebben in het verstedelijkt rivierengebied Delta Oost. Opbouw kennisagenda. TEB verbindt met behulp van de civic entrepreneur en het programma 'Slimme duurzaamheid' vele partijen uit de triple helix. De Groene Metropoolregio ondersteunt het initiatief, zet het in de schijnwerpers en vergroot kansen op een Regiodeal.

Klimaatbestendig bouwen
Versterken kennis, kunde en profiel op het gebied van klimaatbestendig, natuurinclusief en biodivers bouwen. Ontwikkelen uniforme aanpak voor bouwprojecten. Verwerven Europese/nationale cofinanciering voor vooruitstrevende projecten.

Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten
Ontwikkelen van een lerende en inspirerende omgeving waarin kennis en praktijkervaringen over klimaatproeftuinen en aanpak van grote en kleinere vergroeningsprojecten op regionale schaal worden gedeeld.

Grote projecten landschapsontwikkeling
Versterken profiel van de regio met behulp van grote landschapsontwikkelingsprojecten, die mede betrekking hebben op water, klimaat en biodiversiteit, o.a.:
- rivierklimaatpark IJssel: duurzame waterrijke landschapsontwikkeling.
- Park Lingezegen: water, vergroening, mobiliteit, landbouw, natuur en recreatie.
- Ooijpolder: living lab herstel biodiversiteit.

De regio wordt hiermee aantrekkelijker voor partnerships en cofinanciering van projecten en daarmee natuurlijk ook voor onze inwoners.

Speerpunt 3 **Water en klimaatadaptatie**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Regionale Adaptatiestrategieën: kennis delen			■	■	■	■
Innovatieplatform 'Living lab Delta Oost'			■	■	■	
Klimaatbestendig bouwen				■	■	■
Klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten		■	■	■	■	■
Grote projecten landschapsontwikkeling			■	■	■	

Speerpunt 4

Transitie naar duurzame energie

Energie Netwerkbedrijf Liander - duurzaam kantoor Duiven

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we stappen gezet naar een duurzame energie-efficiënte regio.**
- **Gebruiken bedrijven en inwoners minder energie.**
- **Is het aandeel schone energie dat we in de regio gebruiken groter dan landelijk gemiddeld.**
- **Hebben we innovaties tot stand gebracht in opwekking, opslag en transport van duurzame energie.**

Transitie naar duurzame energie

In het nationale Klimaatakkoord is afgesproken om in 2030 de helft minder broeikassen uit te stoten ten opzichte van 1990. Dit akkoord is de Nederlandse invulling van de afspraken die in het Klimaatverdrag van Parijs zijn vastgelegd om de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur te beperken tot ruim onder de 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius.

In Regionale Energie Strategieën (RES) worden nationale afspraken uit het Klimaatakkoord in praktijk gebracht. In onze regio hebben we de ambitie vastgelegd om in 2030 55% minder CO2 uit te stoten dan in 1990. Onze activiteiten zijn een vervolg op 'Routekaart energieneutrale regio' van 2017. Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en volksvertegenwoordigers zoeken we naar mogelijkheden om energie te besparen en duurzaam op te wekken. In de Groene Metropoolregio is het uitgangspunt om het opwekken van elektriciteit te combineren met andere thema's zoals biodiversiteit, mobiliteit en landbouw. We verkleinen door onze versterkte samenwerking op dit thema de kwetsbaarheid van individuele en vergroten onze slagkracht.

Solidariteit en een goede verdeling van lusten en lasten zijn belangrijke uitgangspunten voor het vervolg. Daarnaast geven we invulling aan de afspraken om de RES te borgen in omgevingsbeleid, het opstellen van een milieu-effectrapportage, bevorderen we de totstandkoming van een regionaal warmtesysteem en gemeentelijke transitievisies warmte en versterken we de ruimtelijk kwaliteit en de landschappelijke inpassing van projecten.

Flankerend aan onze inspanningen in RES verband werken we ook op andere manieren aan de energietransitie, bijvoorbeeld door het stimuleren van de ontwikkeling van nieuwe duurzame energiedragers zoals waterstof, en door bijvoorbeeld te werken aan kansen voor praktisch en technisch geschoolden in de energiesector.

ACTIES 2022

Regionale Energiestrategie uitvoeren en voorbereiden RES 2.0
In samenwerking met vele partners uitvoering geven aan de afspraken in de RES 1.0 en voor 1 juli 2023 een nieuw bod opstellen voor RES 2.0. Door deelname van gemeenten aan het Klimaatakkoord hebben gemeenten zich verbonden aan het opstellen en uitvoeren van de Regionale Energiestrategie.

Aanpak van bedrijventerreinen: energie en duurzaamheid
Gezamenlijke aanpak verduurzaming bedrijfsterreinen met kennisdeling en onderzoek naar mogelijkheden voor gezamenlijke ontwikkeling van energieloketten en/of een Regionaal Expertisecentrum. Uitlichten bijzondere bedrijfsterreinen IPKW, Innofase, Next Garden, Engie, ARN.

Energieloketten voor bewoners
Onderzoek naar de meerwaarde van het gezamenlijk aanbesteden van de regionale energieloketten (advies en subsidie) voor bewoners en eigenaren van woningen en indien wenselijk de uitvoering daarvan.

Inkoop energie
Voortzetting faciliteren gezamenlijke inkoop (duurzame) energie door gemeenten per 1 januari 2023. Verwerken duurzame uitgangspunten in aanbesteding inkoop aardgas. Monitoring voortgang contract elektriciteit.

Kennisdeling projecten Aardgasvrije wijken
Delen van kennis en leerervaringen tussen gemeenten in de regio over projecten waarbij woningen voorzien worden van duurzame warmte ('Wijken van de Toekomst', 'Programma Aardgasvrije Wijken'). Versnellen van aanpak om woningen aardgasvrij te maken.

Programma voor gedragsbeïnvloeding
Landelijke of projectgebonden programma's voor gedrags-beïnvloeding delen die energiebesparing bij consumenten en producenten bevorderen.

Regionaal investeringsprogramma energie-opslag (waterstof e.d.)
Samen met de provincie en TEB onderzoek naar het aanjagen van investeringen het verwerven van externe middelen om energie-opslagmethoden (accu's, waterstof, etc.) te kunnen opschalen.

Werkplekken voor praktisch en technisch geschoolden
Het scherp in beeld brengen van de behoefte aan personeel in de energietransitie en het stimuleren nieuwe leerwerkplekken en stageplaatsen voor praktisch en theoretisch geschoolden, in samenwerking met TEB.

Monitoring
Monitoring van het effect op de uitstoot van CO2-emissies van de regionale activiteiten met betrekking tot de energietransitie. De actie is een voortzetting van de monitoring in het kader van de regionale routekaart. Zoveel mogelijk gebruik maken van bestaande data.

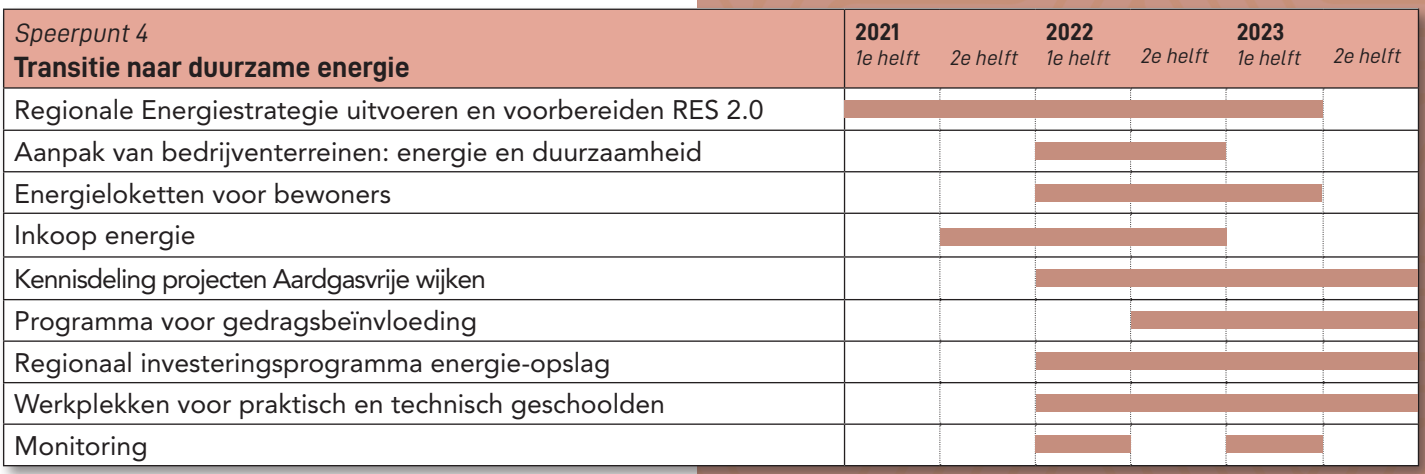

DE ONTSPANNEN REGIO

Over vijf jaar:

Hebben we een goede balans tussen groei en leefkwaliteit bereikt door onze inzet op duurzaam toerisme, complete voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

speerpunten Ontspannen regio

1. Duurzaam toerisme
2. Bruisende binnensteden en krachtige kernen
3. Groen-blauw raamwerk
4. Sterke culturele infrastructuur

Bruisende binnensteden: Focus, Arnhem

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

Aantrekkelijke regio in balans
De ambitie van de opgave Ontspannen regio is om, in lijn met de visie van de Groene Metropoolregio, groei in balans te brengen met onze leefkwaliteit, een gezonde leefomgeving en aantrekkelijkheid van cultuur, recreatie, natuur en landschap.

De speerpunten binnen deze opgave zijn allemaal gericht op het creëren en versterken van een levendige en leefbare regio en hangen nauw met elkaar samen. Duurzame recreatie en toerisme, cultuur en erfgoed dragen bij aan bruisende en levendige binnensteden en kernen. Samen met de prachtige natuur en het landschap, maken zij de regio een fijne plek om te wonen, werken en te bezoeken. Dat genereert weer inkomsten en werkgelegenheid voor de regio. Cultuur heeft ook een belangrijke sociaal-maatschappelijke functie en is belangrijk voor het sociale klimaat en de leefbaarheid van de regio.

Soms schuurt het ook: al die functies leggen een claim op de beperkte ruimte die we hebben. Daarom werken we in deze opgave aan een groen-blauw raamwerk. Op basis daarvan kunnen we zoeken naar functie-combinaties en keuzes maken om natuur, landschap en cultuurhistorisch erfgoed te behouden en te versterken.

Juist nu is onze gezamenlijke inzet op deze speerpunten hard nodig. De COVID-19 crisis raakt de sectoren binnen deze opgave hard. Ook de druk op natuur en landschap is door de crisis nog groter geworden. Wat we over vijf jaar willen bereiken, hebben we dan ook aangepast. We willen niet per definitie meer, maar kwalitatief beter. Waar dat kan, maken we direct een begin met activiteiten, waarvan we snel resultaat zien. Tegelijkertijd is samenwerking op de onderwerpen in deze opgave relatief nieuw op regionaal niveau. We moeten daarom eerst scherp krijgen wat we met elkaar willen bereiken en wat we willen doen. Daarvoor is onderzoek, visie en planvorming nodig. Alleen zo kunnen we programma's en projecten concreet maken en mogelijkheden creëren voor (co)financiering van provincie, Rijk, Europa en de markt. Daar waar we dit soort verkennende activiteiten doen, maken we gebruik van wat er al ligt (en dat is veel), zodat we snelle slagen kunnen maken naar meer concreetheid.

PARTNERS

Provincie Gelderland: de doelen van provincie en Groene Metropoolregio vallen in deze regio sterk met elkaar samen. Veel acties gaan we dan ook samen met de provincie oppakken.

TEB hecht veel belang aan de Ontspannen regio, omdat deze van wezenlijk belang is voor een goed vestigingsklimaat. Vanuit Ontspannen regio maken wij graag gebruik van het netwerk van The Economic Board om deze opgave verder te brengen. Hoe we dat doen, werken we verder uit.

Veluwe-Alliantie: een aantal gemeenten binnen de regio Arnhem-Nijmegen maakt ook deel uit van de Veluwe-Alliantie. Met name bij het speerpunt Duurzaam toerisme zien wij belangrijke kansen om samen te werken. Denk hierbij aan activiteiten op het gebied van vitaliteit, spreiding van recreatiedruk en human capital.

Toerisme Veluwe Arnhem-Nijmegen (TVAN): TVAN is een belangrijke uitvoeringspartner op het gebied van Duurzaam toerisme. TVAN is mede-opsteller van het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen "Toerisme: bestemming in balans" en de bijbehorende uitvoeringsagenda en trekt samen met ons op in de uitvoering hiervan. Het werken met een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden en een strategische marketingvisie, zien wij als een belangrijke basis voor onze samenwerking.

Andere belangrijke partners, met wie we in het vervolgtraject gaan afstemmen zijn onder andere:

- Ondernemers, ondernemerscollectieven
- City marketing
- Koepelorganisaties (o.a. HISWA-RECRON, Koninklijke Horeca Nederland, Gastvrij Nederland),
- Kennisinstellingen (o.a. RU, HAN, VHL, ROC's)
- het Rijk (o.a. ministerie EZK, BZK, LNV en OCW)
- Waterschappen
- Routebureaus Arnhem-Nijmegen en Veluwe
- Euregio (ook INTERREG)
- Terreinbeheerders en natuurorganisaties (o.a. Staatsbosbeheer, Geldersch Landschap en Kasteelen, Vereniging Natuurmonumenten, Natuur en Milieu Gelderland (voorheen GNMF) ARK Natuurontwikkeling, Living Lab Ooijpolder, etc.)
- LTO
- RCE
- MKB Nederland
- Vastgoedeigenaren
- VNO/NCW
- Culturele instellingen
- Cultuur Oost
- Kunstvakonderwijs
- Erfgoed Gelderland
- Romeinennetwerk Gelderland
- Nederlandse Limes Stichting
- Cultuurpunten
- Het Gelders Kastelen netwerk (Macht & Pracht via TVAN)
- Pact van Loevestein
- Fort Pannerden
- Leisurelands

Sterk cultureel aanbod - Vierdaagsefeesten, Nijmegen

Waardevole natuur, landschap en cultureel erfgoed

2021

We maken in 2021 een begin met de acties uit deze agenda, om zo snel mogelijk resultaten te boeken en om in het tweede kwartaal van 2022 onze inzet voor 2023 en verder concreet te maken. We doen dit binnen bestaande middelen van gemeenten of partners. We hebben middelen beschikbaar uit een subsidie van de provincie voor het maken van een toeristisch profiel en een handelingskader waarmee gemeenten de consequenties van toeristische verhuur van particuliere woningen (bijvoorbeeld Airbnb) beter kunnen beheersen. Het maken van de eerste stap voor een plan van aanpak voor een fiets- en wandelroutenetwerk, wordt deels door de provincie en deels door de Verbonden regio (i.v.m. samenhang met het utilitaire fietsnetwerk) gefinancierd. Acties die alleen ambtelijke capaciteit vragen, pakken we op met de menskracht die beschikbaar is. Acties waarvoor procesgeld nodig is, bereiden we zoveel mogelijk voor. Zodra er zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, vragen we de provincie de gevraagde cofinanciering voor 2022 al in 2021 beschikbaar te stellen, om acties sneller uit te voeren.

Een aantal acties voeren we zowel in 2021 als in 2022 uit voor alle speerpunten. We blijven investeren in belangenbehartiging voor projecten en initiatieven van bovenregionaal belang, zoals het Valkhofkwartier, de Lauwersgrachtalliantie, de toekomstige verbouwing van de Stadsschouwburg Nijmegen, de Nieuw Hollandse Waterlinie met Fort Pannerden en de Romeinse Limes. We breiden deze belangenbehartiging in de komende tijd uit naar andere initiatieven van bovenregionaal belang, zoals verhaallijnen over bevrijding en de Romeinen, musea, grote evenementen, het (nog op te richten) regionale steunpunt voor amateurkunst en projecten om landschap, natuur en cultuur te versterken. Belangenbehartiging betekent: ervoor “gaan lopen”, lobbyen en zoeken naar financiering. De investering zelf wordt lokaal gedaan met cofinanciering van derden. De regiogemeenten hoeven deze initiatieven niet te financieren.

Daar waar we data nodig hebben, maken we optimaal gebruik van wat er is en verbinden we databronnen met elkaar. We helpen om informatie over bijvoorbeeld (voucher) regelingen goed toegankelijk te maken voor ondernemers, via bestaande en veelgebruikte kanalen. We brengen voor deze opgave relevante human capitalvraagstukken en -projecten in de Human Capital Agenda van de Productieve regio. We versterken de verbinding tussen de cultuursector en de toeristische sector, door deze sectoren bij elkaar te brengen, zodat er kennis gedeeld kan worden en samenwerking kan ontstaan op het gebied van bijvoorbeeld aanbodontwikkeling en gezamenlijke promotie.

Speerpunt 1

Duurzaam toerisme

Toeristische hotspot Fort Pannerden - Lingewaard

OVER VIJF JAAR...

Hebben we in de regio een duurzame en vitale sector voor recreatie, die aansluit bij de vraag en bijdraagt aan en in balans is met de (basis)voorzieningen en leefbaarheid in de kernen.

Kiezen bezoekers naast dagrecreatie ook voor een langduriger verblijf in de regio.

Is de toeristische drukte beter verspreid over de regio en over de seizoenen.

Duurzaam toerisme
Dit speerpunt richt zich op een vitale toeristische sector, die bijdraagt aan de levendigheid en leefbaarheid in de kernen. We zetten in op langdurige verblijfsrecreatie en spreiding van toeristische drukte. Dit is nu, in de COVID-19 crisis, meer dan ooit belangrijk en vraagt om een transitie van de sector. We gebruiken het Toeristisch Toekomstperspectief regio Arnhem-Nijmegen "Toerisme: bestemming in balans" en de bijbehorende uitvoeringsagenda als leidraad voor wat we met elkaar willen bereiken en gaan doen.

Door samen te werken, versterken we de kracht van de vier subregio's (Veluwezoom, de Liemers, Rijk van Nijmegen en de Betuwe). Dit doen we met een toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden: uitwerkingen van verschillende, elkaar versterkende, thematische en geografische verhaallijnen. Met dit profiel en een bijbehorende marketingvisie kunnen we samen met ondernemers aanbod ontwikkelen dat past bij de vraag en dit aanbod beter vermarkten. Dat werkt spreiding van bezoekers en meerdaags bezoek in de hand: je hebt meer aantrekkelijke plekken om te bezoeken. Het toeristische profiel helpt om het opdrachtgeverschap aan uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN, af te stemmen en zo middelen effectiever in te zetten. Verder maken we een vitaliteitsaanpak en maatregelen om spreiding van toeristische druk te stimuleren. Met de provincie Gelderland, het routebureau Arnhem-Nijmegen en de Verbonden regio zetten we in op een beter recreatief wandel- en fietsroutenetwerk. We hebben aandacht voor aansluiting bij het netwerk van andere regio's, toeristische overstappunten, het utilitaire netwerk en andere recreatieve paden.

ACTIES 2022

Maken toeristisch profiel en marketingvisie
Maken van een regionaal toeristisch profiel op basis van belevingsgebieden en een marketingvisie. Hierbij aangeven hoe we omgaan met gastheerschap (fysiek en digitaal) en op welk niveau (lokaal, subregionaal of regionaal) we dat organiseren. Gebruik maken van de profielen en marketingvisies die er al zijn.

Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties
Afstemmen van opdrachten van gemeenten of subregio's aan uitvoeringsorganisaties, zoals TVAN. We bouwen voort op de ervaringen van Het Rijk van Nijmegen met de gezamenlijke opdracht aan TVAN. Op welk niveau we afspraken maken (lokaal, regionaal of sub regionaal), hangt af van wat het beste resultaat oplevert.

Maken vitaliteitsaanpak dag- en verblijfsrecreatie
Op basis van onderzoek een vitaliteitsaanpak met een strategie voor de regio en handreikingen voor ondernemers maken om de toeristische sector en de bedrijven daarbinnen vitaler te maken.

Stimuleren spreiding van recreatiedruk door inzicht en maatregelen
Verwerven van inzicht in recreatiedruk met bestaande data en door gemeenten de mogelijkheid te geven een onderzoek naar druk- en draagkracht te doen. Met het verkregen inzicht maatregelen opstellen en financieringsmogelijkheden voor die maatregelen zoeken.

Opstellen en uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk. Gefaseerd uitvoeren van dit plan met beschikbare middelen van gemeenten en cofinanciering van provincie. In het speerpunt Groen-blauw raamwerk komen de ruimtelijke aspecten hiervan terug.

Speerpunt 1 **Duurzaam toerisme**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
Maken toeristisch profiel						
Afstemmen opdrachtgeverschap uitvoeringsorganisaties						
Maken vitaliteitsaanpak						
Stimuleren spreiding recreatiedruk						
Opstellen plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						
Uitvoeren plan van aanpak wandel- en fietsroutenetwerk						

Speerpunt 2

Bruisende binnensteden en krachtige kernen

Centrum van Hanzestad Doesburg

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we een sterk en compleet aanbod van voorzieningen in onze binnensteden en centra van kernen.**
- **Hebben we leegstand in onze binnensteden en centra van kernen daar waar nodig aangepakt en beperkt.**
- **Houden we de binnensteden en centra van kernen leefbaar voor bewoners.**

Bruisende binnensteden en krachtige kernen
In dit speerpunt gaat het om het versterken van onze binnensteden en centra van kernen (kortweg: centra) in de regio. De centra veranderen in snel tempo als gevolg van veranderingen in retail en consumentengedrag. Groeiende leegstand dreigt en wordt zichtbaar. De COVID-19 crisis versterkt dit. gemeenten doen veel om centra levendig te houden De vraagstukken en projecten van gemeenten, verschillen sterk van schaalniveau, aard en omvang. Er zijn wel gezamenlijke thema's: ondernemerschap, bereikbaarheid, leefbaarheid, waaronder voorkoming en bestrijding van leegstand, vergroening, transformatie naar place2be en herinrichten van de openbare ruimte.

De COVID-19 crisis en andere ontwikkelingen die op de centra afkomen, maken dat samenwerking, afstemming en kennis delen gewenst en noodzakelijk zijn. We ondersteunen en faciliteren de inspanningen van gemeenten op dit gebied. Door het maken van een analyse van het netwerk centra, helpen we gemeenten bij het maken van keuzes, het uitvoeren van plannen op lokaal niveau en de afstemming met andere regiogemeenten. We werken daarbij nauw samen met de provincie. We gebruiken wat er al ligt, zoals het RPW en het detailhandelsbeleid. We sluiten aan bij de economische monitor (zie opgave productieve regio) en vullen deze aan met voor centra relevante data. Zo nodig benoemen we, aanvullend op wat gemeenten doen, acties op regionaal niveau en zoeken we naar financieringsmogelijkheden hiervoor. Zo weten we wat we belangrijk vinden en kunnen we snel inspringen op nieuwe kansen en (financierings-) mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk, Europa of andere partners.

ACTIES 2022

Kennis delen, o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten
Kennis delen over projecten voor de versterking van centra en op zoek gaan naar (financierings)mogelijkheden hiervoor. Nadruk op leegstand en ondersteunen van ondernemers (relevant i.h.k.v. het herstel van de COVID-19 crisis). Aansluiting zoeken bij andere initiatieven, o.a. stimuleren MKB in de Productieve regio en de samenwerking tussen centrummanagers in de regio.

Maken regionale analyse en benoemen acties ter versterking van centra
Analyse maken van de huidige profielen, voorzieningenniveaus en relaties tussen centra en de ontwikkelingen en veranderingen hierin (incl. effecten COVID-19). Indien nodig acties op regionaal niveau formuleren om dit netwerk te versterken.

Speerpunt 2 **Bruisende binnensteden en krachtige kernen**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Kennis delen o.a. over financieringsmogelijkheden voor projecten						
Maken regionale analyse en acties benoemen ter versterking centra						
Uitvoeren acties ter versterking centra						

Speerpunt 3

Groen-blauw raamwerk

Wandelroute Veluwe-Posbank - Arnhem, Rheden, Rozendaal

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we waardevolle natuur, landschap en cultureel erfgoed in de regio duurzaam behouden, versterkt en uitgebreid.**
- **Is de intrinsieke waarde van natuur, landschap en erfgoed (bijv. de kwalitatieve en kwantitatieve groei van flora en fauna) versterkt.**
- **Is de belevingswaarde van natuur, landschap en erfgoed bevorderd (hoe kunnen mensen hier optimaal van genieten?)**
- **en benutten we mogelijkheden voor functiecombinaties met woningbouw, landbouw, recreatie, klimaatadaptatie, waterberging en biodiversiteit beter.**

Groen-blauw raamwerk
Dit speerpunt vormt het groen-blauwe hart van de Groene Metropoolregio: hoe behouden én versterken we landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed in combinatie met andere ruimtevragers? Om daar antwoord op te geven, maken we een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking en uitbreiding. Omdat we in dit raamwerk de focus leggen op het versterken van landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed, is het raamwerk een belangrijke aanvulling op bijvoorbeeld de woondeal, de Verstedelijkingsstrategie en het Toeristisch Toekomstperspectief. We maken gebruik van de ruimtelijke plannen, projecten en kaarten die er al liggen: de streekgidsen die de provincie ontwikkelt, de recreatiezonering die voor de Veluwe(zoom) wordt uitgewerkt en projecten als het Living Lab Ooijpolder voor biodiversiteitsherstel. We leggen verbinding met het speerpunt Duurzaam toerisme, waarin spreiding van toeristische druk een belangrijk thema is en sluiten aan bij de belevingsgebieden die we binnen dit speerpunt bepalen. Het raamwerk is een uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie en vormt input voor het verstedelijkingsakkoord, het dashboard Groene groei, de regionale toekomstscenario's en de regionale investeringsagenda's, die binnen de Groene Groeiregio worden ontwikkeld. We werken dan ook nauw samen met deze opgave. Zo kan het raamwerk bijdragen aan het integraal afwegen van ruimteclaims en het uitlokken van investeringen in het 'groen' en 'blauw' van de Groene Metropoolregio.

ACTIES 2022

Maken groen-blauw raamwerk
Maken van een groen-blauw raamwerk: een kaart met de huidige natuurgebieden en landschapszones, het gebruik daarvan en de mogelijkheden voor versterking en uitbreiding. Daarbij op zoek gaan naar koppelkansen met bijvoorbeeld landbouw, energietransitie, woningbouw, klimaatadaptatie, waterberging en recreatie en toerisme. Aangeven waar keuzes nodig zijn.

Speerpunt 3 **Groen-blauw raamwerk**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Maken groen-blauw raamwerk						
Investeren in groen en blauw van de regio (in/samen met opgave Groene Groei en partners)						

Speerpunt 4

Sterke culturele infrastructuur

Duurzaam festival Framed - Arnhem

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we een passend, kwalitatief goed en divers cultuuraanbod dat past bij de vraag en bij het profiel van onze regio.**
- **Participeren inwoners en bezoekers van de regio actief en passief in cultuur en bereiken we steeds meer verschillende doelgroepen.**
- **Stimuleert cultuurparticipatie sociale cohesie en inclusie en draagt bij aan de leefbaarheid van de steden en dorpen.**
- **Hebben we een duurzame en robuuste culturele infrastructuur die het aanbod passend bij de vraag kan verzorgen.**

Sterke culturele infrastructuur
De 'regio 025' heeft een eigen culturele signatuur en kracht. Bijzonder is dat de complete keten in de regio aanwezig is: een brede basis van amateurkunst, cultuureducatie, een innovatief middensegment en een top van instellingen van bovenregionaal belang. Deze segmenten van de keten hangen samen en inspireren elkaar onderling. Deze unieke culturele keten draagt bij aan leefbaarheid en levendigheid van de regio, een gunstig vestigingsklimaat, aan sociale cohesie en inclusie en aan een vitale toeristische sector, omdat cultuur bezoekers naar de regio trekt. Wij versterken deze keten in zijn geheel en in samenhang.

Als startpunt voor dit speerpunt, gebruiken we het Transformatievoorstel Cultuurregio 025, aangevuld met het Groeidocument Cultuurregio 025. Het transformatievoorstel is gemaakt door 15[2] regiogemeenten, met ideeën uit de culturele sector, op uitnodiging van de provincie Gelderland in het kader van de COVID-19 crisis. Met het Transformatievoorstel ligt er een stevig en gedragen begin van brede regionale samenwerking, gericht op blijvende structuurversterking. Die basis gebruiken we om de regionale samenwerking verder uit te bouwen naar 18 regiogemeenten. We verbreden het voorstel waar gewenst naar niet betrokken gemeenten, zoeken financieringsmogelijkheden, voeren het uit en maken op basis hiervan een visie en investeringsplan voor 2022 en verder. Zo maken we onze inzet voor de regionale infrastructuur concreet, zodat we snel en flexibel kunnen inspringen op nieuwe kansen en (financierings)mogelijkheden die zich voordoen bij provincie, Rijk, Europa of andere partners.

[2] *De provincie heeft om praktische redenen Doesburg en Montferland bij een andere regio ingedeeld, ook Mook en Middelaar ligt in een andere provincie.*

ACTIES 2022

Maken regionale visie op de versterking van de regionale culturele infrastructuur (inclusief cultuureducatie)
Op basis van het Transformatievoorstel werken aan een door alle regiogemeenten en de culturele sector gedragen visie op de versterking van de regionale culturele infrastructuur, inclusief cultuureducatie (zowel op school als in de vrije tijd).

Realiseren transformatievoorstel
Maken van samenwerkingsafspraken over het Transformatievoorstel met de provincie en andere partners, het zoeken van financieringsmogelijkheden en het uitvoeren van de maatregelen en acties die daaruit voortvloeien. Mits de financiering rond komt, betekent dit werken aan activiteiten die top- en middensegment, cultuureducatie en amateurkunst versterken.

Maken investeringsplan culturele infrastructuur vanaf 2022
Maken van een investeringsplan voor de culturele infrastructuur vanaf 2022: hoe ziet onze toekomstige regionale infrastructuur eruit, welke investeringen zijn nodig en waar willen we als regio op in zetten voor de langere termijn? Gebruik maken van de inventarisatie van Cultuur Oost van de bestaande infrastructuur, die in kaartvorm gepresenteerd wordt in april 2021.

Stimuleren afstemming en promotie culturele agenda
Stimuleren van afstemming van culturele activiteiten en het promoten daarvan in één voor de regio gebundelde agenda. Daarbij een relatie leggen met het aanbod op het gebied van recreatie en toerisme en gebruik maken van kennis en mogelijkheden van partners (culturele instellingen, TVAN).

Speerpunt 4 **Sterke culturele infrastructuur**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Maken regionale visie culturele infrastructuur (incl. cultuureducatie)						
Realiseren transformatievoorstel						
Maken investeringsplan vanaf 2022						
Uitvoeren investeringsplan						
Stimuleren afstemming en promotie culturele agenda						

DE GROENE GROEIREGIO

Over vijf jaar:

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé Groene Metropoolregio.

speerpunten Groene groeiregio

1. Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw
2. Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven
3. Agglomeratiekracht: *Vertellen* van de kracht van de Groene groeiregio

Groene groeiregio: balans tussen (ruimtelijke) opgaven

AMBITIE EN SPEERPUNTEN

De regio Arnhem-Nijmegen heeft te maken met een grote verstedelijkingopgave en een tekort aan woningen. Deze opgave zet in op het bieden van voldoende (betaalbare) woningen, voor specifieke doelgroepen en tegelijkertijd verantwoord omgaan met de schaarse ruimte, zodanig dat deze groei het landschap versterkt.

Er komen veel (ruimtelijke) opgaven op ons af. Door deze aan elkaar te 'koppelen' ontstaat wederzijdse versterking. De uitdaging is daarbij de unieke profielen van de verschillende gemeenten binnen onze regio te gebruiken. Sturen op en realisatie van dergelijke koppelkansen vraagt om regionale samenwerking en om samenwerking met partners. Deze integraliteit vraagt commitment van gemeenten om zich hier blijvend voor in te zetten. De Groene groeiregio ondersteunt gemeenten hierbij door de inzet van regelgeving, financiële middelen, investeringen, kennisdeling en netwerk van de provincie en het Rijk.

De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio. Zij heeft tot taak het in beeld brengen van de ruimtelijke dimensie en het samenbrengen en verbinden van de ruimtelijke aspecten van alle opgaven van de Groene Metropoolregio. Behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) staat centraal. De Groene groeiregio ontwikkelt hiervoor inspirerende toekomstscenario's en nieuwe beleidsinstrumenten. Deze regionale bouwstenen kunnen gemeenten overnemen in eigen Omgevingsbeleid.

Twee belangrijke instrumenten staan centraal; de uitvoering van de Woondeal om op korte termijn de woningbouw te versnellen (met bijvoorbeeld een flexpool die gemeenten ondersteunt met capaciteit) en de Verstedelijkingsstrategie die inzicht geeft in de bouwlocaties van 2030-2040, rekeninghoudend met de bouwstenen economie, leefomgeving en mobiliteit. Met het sluiten van een Verstedelijkingsakkoord met Rijk en de provincie zorgen we ervoor dat er ook investeringen naar de regio toe vloeien. Hiervoor ontwikkelen we samen met gemeenten investeringsagenda's om woningbouwlocaties voor de middellange termijn te faciliteren, waarbij de normale, publiekrechtelijke besluitvorming over plannen en projecten bij gemeenten en provincies onaangetast blijft.

Als derde speerpunt vergroten we onze agglomeratiekracht. Dit is de slagkracht die de regio Arnhem-Nijmegen heeft wanneer zij de handen in één slaat en als één partij optrekt richting partners als Rijk, Provincie, Eu etc.. Dit vraagt om een sterk samenspel in de regio. Hiervoor ontwikkelen wij een efficiënte structuur en zorgen we voor meer landelijke 'exposure'.

PARTNERS

Woondeal regio Arnhem-Nijmegen
In de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen bundelen de 18 gemeenten van de Groene Metropoolregio, de provincie en het Rijk hun krachten, in nauwe samenwerking met woningcorporaties en diverse private en maatschappelijke partners. De samenwerking vindt plaats via de zogenaamde publieke private Tempotafels. De NEPROM, Bouwend Nederland, IVBN, Woonkr8 en NS steunen de Woondeal.

Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley
Om in de Groene Metropoolregio de groei van landschap, wonen, economie en mobiliteit goed vorm te geven en de daarvoor benodigde investeringen te vinden, wordt in 2021 een Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Partners die hierbij betrokken zijn, zijn het Rijk (ministeries van BZK en IW, LNV en EZK), de provincie Gelderland en de Groene Metropoolregio en de regio Foodvalley en de 26 gemeenten in de beide regio's. Na het afsluiten van het verstedelijkingsakkoord geven wij gezamenlijk uitvoering aan dit akkoord.

Provincie Gelderland
De provincie is partner in de uitwerking en uitvoering van de Woondeal en de Verstedelijkingsstrategie. De Groene groeiregio en de provincie streven dezelfde doelen na. Met het Actieplan Wonen draagt de provincie hieraan bij. In de provinciale verordening is opgenomen dat er tussen provincie en regio's binnen de provincie zogenaamde Woonagenda's worden opgesteld. De woonpartners in de regio Arnhem-Nijmegen hebben hierover in drie subregio's (Nijmegen, Arnhem, Liemers) recent afspraken gemaakt met de provincie Gelderland. Op termijn worden deze afspraken geactualiseerd, hierover gaan de drie subregio's en provincie in 2021 in overleg.

TEB
De betrokkenheid van de TEB komt vooral bij de uitvoering van speerpunt 3 aan bod. Het versterken van deze agglomeratiekracht en het vergroten van de exposure vindt in nauwe samenwerking met TEB plaats. Op onderdelen is TEB bij de uitvoering van speerpunten 1 en 2 betrokken.

Tiny houses Droogsehof in Malden

2021

Uitvoering Woondeal

- (publiek-private) tempotafels: bespreekbaar maken en oppakken van specifieke blokkades bij woningbouwontwikkeling met als doel versnelling van de woningbouwontwikkeling, meer betaalbaar bouwen en natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen.
- Regionale expertiseflexpool: gemeenten ondersteuning bieden met specifieke expertise zoals de inzet van een regisseur Stikstof, projectleider Arbeidsmigranten en een intermediair Versnellen Woningbouw of expertise op terreinen als ontwerp, planeconomie, gebiedsontwikkeling en juridisch. De flexpool start in 2021 en wordt bij succes gecontinueerd in 2022.
- Extra ambtelijke capaciteit: De regio zet zich in om meer structurele capaciteit bij gemeenten te organiseren, door bijvoorbeeld (financiële) middelen bij provincie en Rijk of een regionale pool van ambtenaren.
- Diverse tools: verder ontwikkelen van o.a. actualisatie van de Woningmarktmonitoring, het opzetten van een database van regelingen voor gemeenten op het gebied van woningbouw en het verder uitwerken van nieuwe maatregelen om innovatieve bouwontwikkeling te stimuleren in samenspraak met het Rijk.

Verstedelijkingsstrategie en -akkoord

- 2021 staat in het teken van het afronden van de Verstedelijkingstrategie en de bestuurlijke gesprekken hierover te faciliteren met de 18 gemeenten en het sluiten van een akkoord tussen de regio en het Rijk en de provincie, die gaat over de uitvoering van de ambities. Dit akkoord en de uitwerking vragen ook in 2022 acties.
- In 2021 verkennen we het instrument Regionale Investeringsagenda (RIA). Een RIA brengt bij grote samenhangende woningbouwlocaties (regiobreed) de benodigde (publieke en private) investeringen en investeerders bij elkaar om te komen tot een gezamenlijke investeringsstrategie (publiek en privaat). We inventariseren welke gebieden in de regio zich hiervoor lenen, daarna wordt deze RIA ingevuld. Voor de oplading van dit instrument werken we nauw samen met de provincie Gelderland. Deze actie loopt door in 2022.
- De Groene groeiregio is gesprekspartner met het Rijk in trajecten als de Woondeal en het Verstedelijkingsakkoord. Het Verstedelijkingsakkoord is een belangrijk instrument om middelen voor woningbouw en aanverwante zaken te agenderen. Dit is een terugkerend agendapunt voor het Bestuurlijk overleg (BO) Leefomgeving en BO Mirt-Oost. Met de regionale Investeringsagenda's heeft de Groene groeiregio een extra instrument in handen voor de gesprekken met de provincie en het Rijk. In 2021 (en 2022 en verder) zetten we ons in om voor gemeenten belangrijke zaken te agenderen.
- De huidige structuur rondom verstedelijking is ingewikkeld met veel (bestuurlijke en ambtelijke) overlegtafels. We richten een nieuw regionaal (ambtelijke en bestuurlijk) 'platform Groene Groei' in die opgavegericht is en efficiënt, waarbij de regio en de provincie Gelderland elkaar goed informeren, kennis en kunde uitwisselen en elkaar versterken.

Meer 'exposure' voor de Groene Metropoolregio

We stellen samen met het regiobureau een lobbyplan Groene Groei op. We zoeken daarbij de samenwerking met partners zoals TEB, provincie Gelderland, corporaties en marktpartijen. De eerste acties voeren we in 2021 uit en deze lopen door in 2022. Doel is om meer (inter) nationale bekendheid te geven aan de voorbeelden van integrale verstedelijking in deze regio en aanwezig te zijn bij nieuwe landelijke beleidstrajecten die in de nieuwe kabinetsperiode starten.

Speerpunt 1

Wonen in balans: *Versnellen* van de woningbouw

Aantrekkelijke woonmilieus in dorpen - Didam, Montferland

OVER VIJF JAAR...

- staan bij gebiedsontwikkeling natuur, landschap en de woonomgeving als geheel centraal.
- zijn er meer groene, sterke en gemengde/gedifferentieerde wijken met meer middenhuur, betaalbare koopwoningen en vrijesectorwoningen.
- zijn er meer woningen beschikbaar voor specifieke doelgroepen waaronder ouderen, arbeidsmigranten, jongeren.
- zijn er 20.000 woningen bijgebouwd en/of liggen hier uitgewerkte bouwplannen voor én zijn er meer (circa 1.000) tijdelijke woningen die voor langere tijd gebruikt kunnen worden.

Wonen in balans: *Versnellen van de woningbouw*
Dit speerpunt richt zich op het inlopen van het woningbouwtekort naar 2% door de realisatie van 35.000 woningen op de korte termijn (tot 2030) en het regionaal organiseren van een stabiele en continue woningbouwproductie. Hierbij wordt invulling en uitvoering gegeven aan de afspraken uit de Woondeal die de regio Arnhem-Nijmegen, de provincie Gelderland en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelatie (BZK) in 2020 gesloten hebben. Door de samenwerking hebben gemeenten (met voorrang) toegang tot nationale en provinciale regelingen, nieuwe instrumenten, een breed kennisnetwerk, financiële middelingen en investeringen. De afspraken zijn gericht op het versnellen van de woningbouwproductie, het toevoegen van betaalbare en duurzame woningen, het natuur inclusief en klimaat adaptief bouwen en het zorgen voor toekomstbestendige en gedifferentieerde wijken voor alle doelgroepen.

Voor het tot uitvoering brengen van alle afspraken in de Woondeal is een publiek-private samenwerking opgericht in de vorm van Tempotafels. Eind 2020 is een uitvoeringsplan Woondeal opgesteld. We geven uitvoering aan de acties in dit plan.

Omdat een aantal opgaven locatie- of gebiedsoverstijgend zijn, en op meerdere van die locaties vergelijkbare uitdagingen spelen, is ervoor gekozen de Tempotafels rond een viertal van die uitdagingen te organiseren. Deze zijn gericht op de volgende vraagstellingen:

- Hoe en waar realiseren we de benodigde continuïteit en versnelling in de woningbouw?
- Hoe en waar kan conceptueel bouwen bijdragen aan betaalbare huisvesting?
- Hoe en waar kan circulair bouwen bijdragen aan verduurzaming van de woningbouw?
- Hoe en waar kan flexwonen bijdragen aan de huisvesting voor bijzondere doelgroepen?

De Tempotafels hangen nauw met elkaar samen. Zij komen op gezette tijden samen in de vorm van Versnellingstafels en Tussensprints.

ACTIES 2022

Continueren van tempotafels Woondeal
We voeren een evaluatie uit van de vier Tempotafels van de Woondeal. Op basis daarvan voeren we eventueel aanpassingen door en continueren we vervolgens de Tempotafels.

Evaluatie en continueren flexpool
De flexpool is gestart in 2021 en wordt bij succes gecontinueerd in 2022. We evalueren dit instrument begin 2022. We treden in overleg met de provincie Gelderland voor eventuele aanvullende middelen bij succes voor de periode na 2022.

Verkenning extra ambtelijke capaciteit
We maken nadere afspraken over een regionale pool van ambtenaren voor de toevoeging van meer structurele capaciteit bij gemeenten in afstemming met o.a. 'Werken in Gelderland'.

Continueren van tools
Als woningmarktmonitoring, inzicht in regelingen bieden, ondersteuning bij specifieke doelgroepen en innovatieve bouwontwikkeling.

Speerpunt 1 ***Versnellen* van de woningbouw**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Tempotafels Woondeal						
Regionale expertise en flexpool						
Verkenning extra capaciteit						
Continueren tools						

Speerpunt 2

Leefomgeving: *Verbinden* van de ruimtelijke opgaven

Ruimteclaims in de leefomgeving: windturbines langs de A15

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we in beeld hoe we de kracht van regio kunnen versterken a.d.h.v. recente onderzoeken.**
- **Is de Groene Metropoolregio zichtbaar als (inter-)nationaal toonaangevende regio op het gebied van circulaire verstedelijking en landschap.**
- **Hebben we voor gemeenten meer middelen gegenereerd om de omslag van 'beheermodus naar ontwikkelen' mogelijk te maken.**
- **Hebben we een efficiënt regionaal 'platform Groene Groei' ontwikkeld.**

Leefomgeving: *Verbinden van de ruimtelijke opgaven*

De Groene groeiregio heeft een coördinerende functie voor de vijf opgaven van de Groene Metropoolregio in het samenbrengen en verbinden van de ruimtelijke opgaven zoals de ruimtelijke vertaling van de energieopgave, het ontwikkelen van een landschappelijk recreatief raamwerk en de additionele mobiliteitsbehoefte bij de toename van woningen. Behoud en versterking van de kwaliteit van de leefomgeving (inclusief natuur en landschap) staat centraal.

Om in de Groene Metropoolregio de groei van landschap, wonen, economie en mobiliteit goed vorm te geven en de daarvoor benodigde investeringen te vinden, wordt in 2021 een Verstedelijkingsstrategie opgesteld. Dit is een ontwerpend onderzoek dat samen met regio Foodvalley, de provincie en het Rijk wordt gemaakt. Hierin wordt beschreven waarom, wat, wanneer, hoe en onder welke voorwaarden de verstedelijking plaatsvindt. Het motto van is 'meer landschap en meer stad'. Er worden ontwerpprincipes en een afwegingskader aangereikt. Ook worden richtlijnen en spelregels beschreven. Samen met het Verstedelijkingsakkoord geeft dit voor de aankomende jaren een verdeling in rollen en verantwoordelijkheden van de overheidslagen weer inclusief de voorwaarden en de (financiële) rolverdeling van de partners.

De Verstedelijkingsstrategie biedt ons inzicht in potentiële bouwlocaties tot 2040. Voor de periode daarna ontwikkelt De Groene groeiregio inspirerende toekomstscenario's en nieuwe beleidsinstrumenten zodat we kunnen inspelen op toekomstige opgave en deze doorvertalen naar acties nu. Deze regionale bouwstenen kunnen gemeenten overnemen in eigen Omgevingsbeleid. De Verstedelijkingsstrategie gebruiken we als input.

We werken verder aan de uitvoering van de Regionale Investeringsagenda's.

ACTIES 2022

Borging Verstedelijkingsstrategie en akkoord
We assisteren de gemeenten bij de vertaling van de uitgangspunten van de Verstedelijkingsstrategie- en akkoord naar Omgevingsvisies of ander ruimtelijk beleid door hierover het gesprek te voeren en bij te dragen aan concreet beleid.

Regionale Investeringsagenda's
We continueren dit instrument in 2022 en overleggen in de regio welke gebieden en concrete projecten zich hiervoor aandienen. We brengen de resultaten hiervan in op landelijke tafels.

Future-lab 'Groene metropool' en Dashboard
Met het Future-lab maken we regionale ruimtelijke opgaven inzichtelijk. We ontwikkelen regionale toekomstscenario's waarin nieuwe trends en ontwikkelingen worden geagendeerd en vertaald naar keuzes en scenario's. Dit bespreken we in een experimenteer 'kamer'. Dit doen we samen met externe experts en met regionale debatcentra. Dit biedt bouwstenen voor de uitwerking van het gemeentelijk omgevingsbeleid.

Dashboard 'De staat van de Regio'
Ontwikkelen van een trendanalyse gericht op ontwikkelingen van de verschillende opgaven en het in beeld brengen van de ruimtelijke dimensies. Het doel is om hiervoor een interactief dashboard te ontwikkelen (GIS/website/dashboard etc.). Het vormt een basis voor regionale afweegprincipes die bijdragen aan een groene en gezonde verstedelijking en het (bestuurlijk) gesprek hierover. Ook dit biedt bouwstenen voor gemeenten.

Speerpunt 2 ***Verbinden* van de ruimtelijke opgaven**	**2021** *1e helft*	 *2e helft*	**2022** *1e helft*	 *2e helft*	**2023** *1e helft*	 *2e helft*
Borging Verstedelijkingsstrategie en akkoord						
Regionale investeringsagenda's						
Dashboard 'De staat van de Regio'						
Future-lab 'Groene metropool'						

Speerpunt 3

Agglomeratiekracht: Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio

Een groene metropoolregio - stedelijk gebied Arnhem

OVER VIJF JAAR...

- **Hebben we in beeld wat de ruimtelijke dimensie is van de andere vier opgaven.**
- **Hebben we inspirerende (ruimtelijke) toekomstscenario's voor de lange termijn ontwikkeld, met antwoorden voor nieuwe keuzevraagstukken.**
- **Zijn nieuwe woningbouwlocaties voor de periode 2030-2040 in beeld, integraal onderzocht binnen de Verstedelijkingsstrategie, uitgewerkt in omgevingsbeleid van gemeenten en in Regionale investeringsagenda's.**
- **hebben we een Verstedelijkingsakkoord gesloten met het Rijk en provincie over de uitvoering van de Verstedelijkingstrategie en de benodigde investeringen.**

Agglomeratiekracht: *Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio*

We koesteren een stevige ambitie: samen doorgroeien naar een metropoolregio! Een groene metropoolregio van internationale betekenis. Met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie.
Dit speerpunt richt zich op het versterken van de positionering van onze regio als 'groene metropoolregio' richting provincie, Rijk en Europa. Enerzijds gaat het om het versterken van de internationale concurrentiepositie, en anderzijds om een betere profilering, agendering en verankering van (investerings)afspraken met provincie, Rijk en Europa. Hiervoor is de samenwerking van de 18 gemeenten in de Groene Metropoolregio onontbeerlijk. Hierin zoeken we naar de complementariteit tussen de steden onderling en met de dorpen, kleine kernen en het landelijk gebied.

Met agglomeratiekracht wordt bedoeld de slagkracht die de regio heeft wanneer zij de handen in één slaat en als één partij optrekt richting deze partners. Dit vraagt om een sterk samenspel tussen de 18 gemeenten. Het afgelopen jaar zijn in de regio successen bereikt met het sluiten van onder meer de Woondeal. Het doel is om deze positie uit te bouwen door meer exposure en tegelijkertijd concrete afspraken te maken over investeringen. En te verkennen hoe we deze kracht van de regio verder kunnen versterken.

Een succesvolle profilering kent twee essentiële zaken: enerzijds het (nog beter) opbouwen van het verhaal van de Groene groeiregio dat gevormd wordt door de kracht van samenwerkende gemeenten (agglomeratiekracht) en anderzijds dit verhaal goed vertellen om daarmee de zichtbaarheid te vergroten.

ACTIES 2022

Verkenning agglomeratiekracht
In 2022 uitvoeren van verkenning naar agglomeratiekracht van de Groene groeiregio. Kernvraag: hoe kan de agglomeratiekracht van 18 gemeenten versterkt worden op het profiel als 'groene metropoolregio'. Het betreft hier de ruimtelijk-economische ontwikkeling en concurrentiepositie van de Groene Metropoolregio in (inter)nationaal verband. De verkenning doet de Groene groeiregio samen met de Productieve regio, TEB en de provincie.

Uitvoering lobbyplan
Uitvoeren van het in 2021 opgestelde lobbyplan, onder andere door het organiseren van landelijk aansprekende symposia, zichtbaar zijn bij landelijke evenementen en nieuwe beleidstrajecten, zoals de opvolging van de Nationale Omgevingsvisie (NOVEX). De uitkomsten van de verkenning Agglomeratiekracht gebruiken we bij de bijstelling van het lobbyplan.

Uitvoeren afspraken Verstedelijkingsakkoord
In 2021 is een Verstedelijkingsakkoord gesloten, op basis van de Verstedelijkingsstrategie. Dit akkoord zal naar verwachting in 2022 verder worden uitgewerkt in deeltrajecten (bijvoorbeeld de RIA's). De regio levert hiervoor capaciteit en brengt de resultaten hiervan in bij landelijke contacten. Middelen zijn niet alleen nodig om meer capaciteit te kunnen inhuren of aannemen, maar ook om bijvoorbeeld garant te staan bij investeringen of om onrendabele toppen af te dekken.

Platform Groene Groei
In 2022 evalueren we het in 2021 ingerichte platform en sturen zo nodig bij, in overleg met de regiopartners en de provincie.

Speerpunt 3 ***Vertellen* van de kracht van de Groene groeiregio**	**2021** *1e helft*	*2e helft*	**2022** *1e helft*	*2e helft*	**2023** *1e helft*	*2e helft*
Evaluatie en bijsturing regionale structuur			■	■		
Verkenning agglomeratiekracht			■	■		
Uitvoering/ lobbyplan			■	■	■	
Organiseren congres/symposia rondom thema groene verstedelijking				■	■	
Uitwerken afspraken Verstedelijkingsakkoord			■	■	■	

SAMENHANG OPGAVEN

In onderstaande tabel geven we een eerste beeld van de samenhang tussen opgaven. In de komende maanden werken we deze samenhang verder uit en maken we afspraken over wie wat oppakt en hoe we daarin samenwerken. Zo zorgen we dat we de opgaven integraal aanpakken, maar geen dingen dubbel doen. De opgave Groene Groei heeft een bijzondere functie als integrerende opgave. In de opgave Groene Groei regio wegen we de ruimteclaims die voortvloeien uit de Verbonden, Productieve, Circulaire en Ontspannen regio tegen elkaar af (zie ook speerpunt 2 van de opgave Groene Groeiregio).

	Verbonden regio	**Productieve regio**
Verbonden regio	-	Logistiek, economische kansen ICE
Productieve regio	Duurzame logistiek	-
Circulaire regio	Verduurzamen bouwlogistiek, Waterstoftechnologie	Energietransitie/RPW
Ontspannen regio	PvA dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk	Thema Ondernemerschap BBKK, inbreng human capital vraagstukken
Groene groeiregio	Mobiliteitshubs en knooppunt-ontwikkeling met woon- en werkfuncties, het in goede banen leiden van additionele mobiliteits-behoefte bij de toename van woningen	Ruimte zoeken voor ontwikkeling van bedrijfsterreinen, de ruimtelijke vertaling van de energieopgave; verkenning agglomeratiekracht (ruimtelijke economische ontwikkeling)

De horizontale as geeft weer welke opgave de lead heeft in de afstemming. Bijvoorbeeld: Ontspannen regio heeft de lead bij het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en stemt daarbij af met de Verbonden regio. Dit vraagt in de komende periode nog nadere uitwerking.

Circulaire regio	Ontspannen regio	Groene groeiregio
Klimaatakkoord thematafel mobiliteit	Fietsburgemeester	Feitenrelaas,mobiliteitsscan, bouwsteen mobiliteit
Cluster Energy Verduurzamen werklocaties	Stimuleren MKB, RPW, Human Capital Agenda	Werklocaties, RPW
-	Ontwikkelen Landschapsparken	Circulair bouwen, klimaatadaptatie, Energietransitie. Uitwerken circulaire bouwopgave, circulaire strategie bouwen met natuur uitwerken, stimuleren klimaatproeftuinen en vergroeningsprojecten
Meenemen ontwikkeling landschapspark in groen-blauw raamwerk	-	Ontwikkelen van een groen-blauw raamwerk als uitwerking van de bouwsteen Leefomgeving van de Verstedelijkingsstrategie met als doel het behouden en versterken van landschappen, natuurwaarden en cultuurhistorisch erfgoed
Meenemen ruimteclaims, bijvoorbeeld m.b.t. energietransitie, klimaatadaptatie en circulair bouwen, als input voor de opgave Groene Groei	Gebruiken groen-blauw raamwerk als input voor de opgave	-

FINANCIËLE PARAGRAAF

Algemeen
In deze financiële paragraaf lichten we toe welke middelen nodig zijn om de opgaven uit te voeren in 2022 en welke bijdragen van derden al beschikbaar zijn of verwacht worden.

We presenteren een financieel beeld van de verwachte kosten 2022. De jaren daarna zijn nog onzeker en om die reden niet ingevuld. De tabellen corresponderen één op één met de concept-begroting van de Groene Metropoolregio. De toelichting in deze financiële paragraaf is wat uitgebreider dan in de concept-begroting.

Enkele algemene uitgangspunten die we gehanteerd hebben, zijn:

- Gemeenten krijgen een vergoeding voor capaciteit van mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan de regionale opgave. Dit zijn bijvoorbeeld de speerpuntcoördinatoren.
- De capaciteit van de opgavemanager is in de begroting verdeeld over algemeen opgavemanagement en de speerpunten. Dit is omdat de opgavemanagers ook werk doen voor de verschillende speerpunten.
- Naast capaciteit is (proces)geld nodig om externe expertise in te huren of bepaalde specifieke activiteiten uit te voeren. Het gaat veelal om voorbereidend werk om de doelen van de opgaven in de jaren hierna te kunnen realiseren. Dit vraagt om onderzoek, verkenningen, lobby, een stevige basis leggen voor kennisuitwisseling en kennisverwerving als ook onderzoek naar de mogelijkheden van externe financiering. We gebruiken deze inzet dan ook nadrukkelijk om mogelijkheden voor financiering door andere partijen te creëren.

Verbonden regio

Kosten
De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners . Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat[3] per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 zien wij een vergelijkbare opgave en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van € 1.022.000. Dit betekent dat wij uitgaan van een maximum van € 1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting.
Daarbij is onder de speerpunten een post 'algemeen' opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opgavegerichte uitwerking van Europa, onze lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

(Potentiële) opbrengsten
Binnen de uitwerkingen van de speerpunten zien wij een sterke (financiële) samenwerking met vooral de provincie Gelderland. Een groot aantal processen wordt mede door de provincie Gelderland gefinancierd en mogelijk gemaakt, waarbij cofinanciering vanuit de regio wenselijk is (zo heeft de provincie Gelderland een financiële bijdrage toegezegd voor de economische analyse ICE, verkenning westflankroute Fiets, de meerjarige agenda Hubs & knooppunten). Ook in 2022 heeft de provincie toegezegd in voorkomende gevallen samen te willen optrekken, o.a. bij het uitwerken van de regionale agenda's (fiets, verkeersveiligheid, Hubs & knooppunten, Slim & Schoon Onderweg), maar ook het verder uitwerken (verkennen) van regionale projecten.

Ter toelichting de cofinanciering die voor 2021 voorzien is en de verwachting voor 2022:

- Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000. In de loop van dit jaar zal duidelijk worden in hoeverre de regio in 2022 weer subsidie voor dit programmaonderdeel kan krijgen. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vergelijkbaar bedrag als in 2021.

- Voor de regionale agenda fiets is begin 2021 een uitvoeringsagenda 21-22 gemaakt. Voor het jaar 2021/2022 staat er in de regio voor € 12,7 miljoen aan fietsinvesteringen op stapel, waarvoor het plan uitvoeringsgereed is en de gemeentelijke bijdrage beschikbaar. De Groene Metropoolregio heeft een verzoek gedaan aan de provincie Gelderland om € 6 miljoen euro beschikbaar te stellen om deze projecten in 2021-2022 uit te kunnen voeren. De projecten bestaan uit aanleg en verbeteringen aan bestaande snelfietsroutes, het realiseren van doorfietsroutes, fietsparkeren en een aantal overige fietsroutes.
- In de loop van 2021 zullen ook uitvoeringsagenda's worden voorbereid die uiteindelijk leiden tot een investeringsagenda (hubs & knooppunten, verkeersveiligheid). Vooralsnog wordt ingeschat dat voor uitvoering 2022 een bedrag van € 4 miljoen kan worden verwacht vanuit de provincie Gelderland voor de implementatie Hubs & Knooppunten en € 2,5 miljoen voor projecten verkeersveiligheid. Voor het Hoogwaardig openbaar vervoer is reeds een uitvoeringsagenda beschikbaar, die afhankelijk van de beschikbare middelen kan leiden tot gerichte implementatie (voor 2022 wordt gesproken over een bedrag van € 7,5 miljoen (100% subsidie))[4]. De provincie Gelderland heeft aangegeven dat subsidie mogelijk is als het project onderdeel uitmaakt van de regionale geprioriteerde agenda.

Verbonden Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	2.1	150.000			
speerpunten					
Algemeen	2.1	107.000			
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1	125.000			
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1	95.000			
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1	180.000			
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1	320.000			
Veiligheid	2.1	45.000			
lasten		1.022.000	-	-	-
Algemeen	2.1	-			
speerpunten					
Algemeen	2.1				
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1				
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1				
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1				
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1				
Veiligheid					
baten		-	-	-	-
Saldo		1.022.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		1.022.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		1,30	-		

[3] De provincie Gelderland heeft in 2020 een subsidie verleend voor de projecten binnen het speerpunt "Slim en Schoon Onderweg'. Ook in 2021 zal naar verwachting de provincie Gelderland subsidie verlenen.

[4] De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is nog in gesprek met de provincie Gelderland over de te hanteren subsidiebijdrage. Het gaat hierbij om fietsprojecten, de projecten verkeersveiligheid en Hubs & knooppunten. Voor HOV-projecten heeft de provincie Gelderland aangegeven dat het gaat om een 100%-subsidie.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Productieve regio

Kosten

Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, begroten wij voor 2022 een totaal van €190.000 voor proceskosten.

Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW. Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen. De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan overigens omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar € 125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

(Potentiële) opbrengsten

De benodigde capaciteit voor de uitvoering en ontwikkeling van plannen die voortkomen uit de lobby zijn erop gericht om externe gelden naar de regio te halen. Wij zetten ons actief in op het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie.

Capaciteit, procesgeld en projectgeld kunnen ook geleverd worden door onze samenwerkingspartners. Voor bestaande projecten gebeurt dit ook al. De provincie Gelderland heeft in diverse projecten al geïnvesteerd, waaronder € 4,6 miljoen in Connectr. De ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie. Waar nodig sluit de provincie aan bij ambtelijke werkgroepen. Zo dragen zij in capaciteit, kennis en kunde bij aan de opgave. Hierover (en voor toekomstige projecten) maken we nog afspraken met de provincie. Dat geldt ook voor de andere samenwerkingspartners zoals TEB.

Circulaire regio

Kosten

In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. We verwachten dat ook onze partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken, verkenningen, communicatie en ICT kosten die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 €637.000.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).

(Potentiële) opbrengsten

Zoals hierboven genoemd, draagt de provincie bij aan het meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw (€ 75.000).

Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten doordat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen, zodat we de kern van de projectorganisatie kunnen behouden.

De provincie is gevraagd om in een aantal projecten te participeren en deze te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start.

Productieve Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1	99.500			
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1	99.500			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1	99.500			
Versterking duurzame logistiek	3.1	91.500			
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	125.000			
lasten		575.000	-	-	-
Algemeen	3.1				
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1				
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1				
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1				
Versterking duurzame logistiek	3.1				
Toekomstbestendige werklocaties	3.1				
baten		-	-	-	-
Saldo		575.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		575.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,73	-		
waarvan verplicht (i.v.m. inzet fte en projecten RPW)		0,16			

Circulaire Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1	147.500			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1	145.000			
Water en klimaatadaptatie	3.1	105.000			
Transitie naar duurzame energie	3.1	180.000			
lasten		637.500		-	-
Algemeen	3.1				
speerpunten					
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1				
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1				
Water en klimaatadaptatie	3.1				
Transitie naar duurzame energie	3.1				
baten		-		-	-
Saldo		637.500		-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		637.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,81			

FINANCIËLE PARAGRAAF

Ontspannen regio

Kosten
In 2022 hebben we 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte (ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en 1,2 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot.

Daarnaast begroten we voor 2022 €365.500 aan proceskosten voor bijvoorbeeld de inhuur van externe expertise, voor analyse, onderzoek en planvorming. Hiermee maken we programma's en projecten concreet en creëren we mogelijkheden voor (co-) financiering van provincie Rijk, Europa en de markt.

(Potentiële) opbrengsten
We verwachten dat ook onze partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken.

Omdat de doelen van de provincie en deze opgave sterk met elkaar in lijn zijn en de provincie ook het belang van investeren in deze opgave lijkt te zien, vragen we de provincie om naast kennis, kunde en capaciteit in 2022 een bijdrage van €132.500 te doen in de proceskosten. Dit is de helft van de kosten, excl. de bijdrage die de provincie al in 2021 doet en excl. de proceskosten voor het speerpunt Sterke culturele infrastructuur. Over dit speerpunt en dan met name over het transformatievoorstel, moeten we nog nadere afspraken met de provincie maken. De kosten voor gemeenten voor het uitvoeren van het transformatievoorstel zijn dan ook nog niet opgenomen in deze begroting. We streven ernaar dit zoveel mogelijk binnen reeds beschikbare middelen van gemeenten en met cofinanciering van de provincie te financieren. Het uitvoeren van het plan van aanpak voor een recreatief wandel- en fietsroutenetwerk is evenmin opgenomen in deze begroting, omdat we deze kosten nog niet kennen. Ook hier kijken we naar beschikbare gemeentelijke middelen en cofinanciering van de provincie.

Ervan uitgaande dat de provincie de gevraagde bijdrage in de proceskosten wil geven en dat alle gemeenten deelnemen aan deze opgave, bedraagt de bijdrage van de gemeente voor deze opgave €0,57 per inwoner.

Mocht de provincie, tegen onze verwachting in, besluiten geen bijdrage te leveren aan het procesgeld binnen deze opgave, dan komen we bij de definitieve regionale agenda met een aangepast voorstel voor acties, fasering en kosten van deze opgave. Het kan zijn dat de provincie bereid is om, als er in het najaar zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, haar bijdrage al in 2021 te doen. Dan kunnen we acties van deze regionale agenda eerder uitvoeren, onze inzet voor 2023 sneller concreet maken en daarmee de kans om externe financieringsbronnen aan te boren, vergroten.

Groene groeiregio

Kosten
De te maken kosten voor deze opgave zijn gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen.
De netto inzet is geraamd op € 642.500 voor 2022. Dit komt neer op een inwonerbijdrage van 82 cent.

(Potentiële) opbrengsten
De gevraagde financiële inzet creëert (meer) mogelijkheden voor financiering vanuit andere partijen naar onze regio Arnhem-Nijmegen. Actuele voorbeelden van dit 'multiplierеffect' zijn de korting op de verhuurdersheffing (vergroting investeringscapaciteit corporaties ten behoeve van de bouw van betaalbare huurwoningen), het komende Verstedelijkingsakkoord met het Rijk en recente toekenningen van Woningbouwimpulsgelden. Het opstellen van Regionale Investeringsagenda's zorgt er bovendien voor dat wij experimenteren met fondsvorming en verevening. Zo verbinden wij de samenwerkende gemeenten met medeoverheden, private en maatschappelijke partners die - vanuit hun eigen doelstellingen - meewerken en investeren aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Binnen onze opgave zijn ook al vastgestelde bijdragen van andere partijen.
Vanuit het procesgeld dat door de provincie en het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van de Woondeal zijn de kosten in speerpunt 1 (in totaal ca. € 650.000) voor een belangrijk deel gedekt. Voor 2021 (ca. € 300.000) en 2022 (€ 350.000).

De kosten van de flexpool voor 2021 (€ 250.000) zijn gedekt uit Rijksregeling 'Specifieke Uitkering Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw' (FIOW). Er is een uitgebreide begroting beschikbaar voor de Woondeal als ook voor de uitwerking van de overige speerpunten. Voor het jaar 2022 spannen we ons in voor nog eens € 250.000 uit deze regeling voor de flexpool.

Ontspannen Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	250.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	80.000			
Groen-blauw raamwerk	5.5	95.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5	100.000			
lasten		585.000	-	-	-
Algemeen		-			
speerpunten					
Duurzaam toerisme	3.4	75.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1	32.500			
Groen-blauw raamwerk	5.5	25.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5				
baten		132.500	-	-	-
Saldo		452.500	-	-	-
Dekking extern (provincie)		132.500	-		
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		452.500	-		
Bijdrage per inwoner in euro's		0,57	-		

*Dit is inclusief het maken, maar exclusief de uitvoering van het plan van aanpak dekkend recreatief fiets- en wandelnetwerk en exclusief de uitvoering van het tansformatievoorstel

Groene groei regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen		60.000			
speerpunten					
Versnelling / wonen in balans	8.1	475.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2	307.500			
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1	150.000			
lasten		992.500	-	-	-
Algemeen					
speerpunten					
Versnelling / wonen in balans	8.1	350.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2				
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1				
baten		350.000	-	-	-
Saldo		642.500	-	-	-
Dekking extern (woondeal)		350.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		642.500			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,82	-		

BIJLAGE: BESTUURLIJKE OPGAVETEAMS

Groene groeiregio	Circulaire regio
Carol van Eert (burgemeester Rheden) **Remco Boer** (Wijchen) **Matthijs Lenis**	**Titus Burgers** (wethouder Wijchen) **Maurits van de Geijn** (Renkum) **Michiel Hustinx**
Wonen in balans/Uitvoering Woondeal - W. Hol (Overbetuwe) **Leefomgeving – Verstedelijkingsstrategie** - C. van Eert (Rheden) **Leefomgeving- integratie opgaven GMR** - G. Gerrits (Wijchen) **Agglomeratiekracht - Betrokkenheid G18** - H. Winters (Zevenaar) - P. de Klein (Beuningen) **Agglomeratiekracht - Lobbykracht als regio** - C. van Eert (Rheden) - C. Bouwkamp (Arnhem) - N. Vergunst (Nijmegen)	**Circulaire bouw en Infrastructuur** - A. Slob (Lingewaard) - C. Koers (Zevenaar) **Circulaire economie; grondstoffen en ketens** - M. Schoenaker (Heumen) - D. Klomberg (Rheden) **Water en Klimaatadaptie** - N. Verheul (Berg en Dal) - P. Bollen (Doesburg) **Transitie naar duurzame energie** - D. Horsthuis-Tangelder (Overbetuwe) - J. Maouche (Renkum)

Verbonden regio	Ontspannen regio
Harriët Tiemens (wethouder Nijmegen) **Igor van der Valk** (Lingewaard) **Johan Leferink**	**Agnes Schaap** (burgemeester Renkum) **Edwin van der Velde** (Berg en Dal) **Mariken Prüst**
Gebiedsgerichte corridoraanpak - R. van der Zee (Arnhem) - P. Loermans (Wijchen) - H. Tiemens (Nijmegen) **Hubs en knooppunten** - C. Koers (Zevenaar) - P. Loermans (Wijchen) - H. Tiemens (Nijmegen) **Regionaal (snel)fietspadennetwerk** - J. Sluiter (Lingewaard) **Gedragsaanpak duurzame mobiliteit** - P. Baneke (Mook en Middelaar) **Verkeersveiligheid** - R. Waas (Heumen)	**Duurzaam toerisme** - H. Witjes (Lingewaard) - B. Elfrink (Zevenaar) **Bruisende binnensteden en krachtige kernen** - B. van Veldhuizen (Doesburg) - M. Schoenaker (Heumen) - N. Vergunst (Nijmegen) **Groen-blauw raamwerk** - E. Weststeijn (Rozendaal) - M. Budel (Rheden) - A. Visser (Berg en Dal) - H. Sluiter (Westervoort) **Sterke culturele infrastructuur** - H. de Vroome (Arnhem) - K. Peters (Mook en Middelaar)

Productieve regio
Jan van Dellen (wethouder Arnhem) **Peter Werkman** (Doesburg) **Jolanda van Rensch**
Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters - H. Witjes (Lingewaard) / B. Elfrink (Zevenaar) **Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt** - N. Derks (Wijchen) **Stimuleren ondernemerschap in het MKB** - M. Esselbrugge (Nijmegen) **Versterking van duurzame logistiek** - B. Faber (Overbetuwe) **Toekomstbestendige werklocaties** - H. Hieltjes (Duiven) *Algemeen lid:* - F. Eetgerink (Heumen) - M. Som (Montferland) - W. Brink (Druten)

Alle opgaveteams bestaan uit:
1 = Bestuurlijk opdrachtgever
2 = Ambtelijk opdrachtgever
3 = Opgavemanager

+ teamleden per speerpunt

groene
metropoolregio
arnhem nijmegen

Begroting 2022
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
(concept)

Elst
12 april 2021

Inleiding
Voor u ligt de begroting 2022 van de Groene Metropoolregio Arnhem – Nijmegen.
In de begroting vindt u de kosten van het regiobureau, de jaarlijkse bijdrage aan de Stichting The Economic Board en de financiële uitwerking van de vijf centrale opgaven. Hiermee wordt de financiële uitwerking van de regionale agenda 2022 in beeld gebracht.

Tezamen met de regionale agenda 2022 ligt er met deze begroting ook een financieel kompas om de ambities van onze regionale samenwerking in de komende jaren samen te bereiken.

Opbouw
De financiën van de nieuwe gemeenschappelijke regeling kent te onderscheiden elementen: kosten verbonden aan het faciliterend regiobureau en de bijdrage aan The Economic Board én middelen voor de vijf opgaven.

Het kosten voor het regiobureau zijn bedoeld voor de bemensing van het regiobureau, het financieren van algemene kosten voor ontmoetingen en voor communicatie- en lobbykosten. Dit budget komt als basis-financiering uit de bijdragen van alle deelnemende gemeenten. Om deze gemeentelijke bijdrage aan de proces- en bureaukosten te berekenen, hanteren we het inwoneraantal (per 1 januari 2021) als verdeelsleutel (zie hiervoor bijlage 2).

Naast deze basis-financiering brengen gemeenten een bijdrage in aan The Economic Board. Voor 2022 is begroot dat hier 14 gemeenten een bijdrage aan leveren. Ook voor deze bijdrage hanteren we het inwonertal om de hoogte van de bijdrage vast te stellen.

Dit betekent dat een deelnemende gemeente € 2,50 per inwoner[1] betaalt en € 1,00 per inwoner aan de Stichting The Economic Board. Het bedrag van € 2,50 aan is exclusief eventuele baten die de Groene Metropoolregio weet te realiseren.

Anderzijds is er budget nodig voor de opgaven. Deze budgetten worden gevormd door bijdragen van de gemeenten die intekenen op die opgaven, van andere partners (zoals koepelorganisaties, onderwijsinstellingen of bedrijven) en door subsidies van bijvoorbeeld het Rijk of Provincie. De opgaven zijn “verbonden regio”, “productieve regio”, “circulaire regio”, “ontspannen regio” en “groene groei regio”. Deze opgaven worden hierna in de kern uiteengezet. Belangrijk is te vermelden dat de volledige uitwerking van de opgaven in de concept regionale agenda 2022 is te lezen. In deze concept begroting is er voor gekozen om voor de inhoudelijke toelichting op de opgaven te verwijzen naar de concept regionale agenda 2022.

Aandachtspunten bij de begroting voor de opgaven

<u>Disclaimer op bijdrage per inwoner voor de opgaven</u>
De opgaven zijn inhoudelijk tot stand gekomen in een intensief samenspel van opgavemanagers, de gemeenten in de regio en bestuurlijk trekkers. De financiële vertaling van de opgave is uitgebreid beschreven in de concept regionale agenda 2022. De financiële vertaling is in deze begroting overgenomen waarbij ook in beeld is gebracht wat dit betekent voor de bijdrage van de gemeenten (in termen van de bijdrage per inwoner).

[1] Met uitzondering van de gemeente Mook en Middelaar die 50% korting krijgt op de inwonerbijdrage aan het procesgeld (artikel 29, lid 3 van de G.R.). Dit vanwege de unieke situatie dat het als enige gemeente gelegen is in de Provincie Limburg, waardoor het als enige niet-Gelderse gemeente o.a. niet altijd gebruik kan maken van investeringen in de regio vanuit de Provincie Gelderland.

Bij de berekening van de bijdrage per inwoner is uitgegaan van het aantal inwoners op 1 januari 2021 en is als uitgangspunt genomen dat alle gemeenten intekenen voor de opgaven (zie ook bijlage 3). Wanneer niet alle gemeenten intekenen op de opgaven dan kan dit gevolgen hebben voor de inwonerbijdrage voor de gemeenten die wel intekenen (wordt duurder). Het kan ook gevolgen hebben voor de inhoud van de opgave als de inwonerbijdrage ongemoeid moet blijven (inhoudelijke herbeoordeling).

Vliegwieleffect

Deze begroting is in een korte doorlooptijd tot stand gekomen waarbij de zekerheden voor wat betreft de baten in de begroting nog vaak onvoldoende zeker zijn om deze te begroting op te nemen. Niettemin wordt er de komende tijd (in 2021 en in 2022) nadrukkelijk aandacht besteed aan het verwerven van externe geldbronnen ter dekking van de kosten die nu gepresenteerd zijn dan wel dat de in de begroting opgenomen kosten vliegwiel kunnen zijn voor het realiseren van subsidies en/of cofinanciering.

Uitgangspunten begroting

Hierna volgt een aantal inhoudelijke uitgangspunten die aan de begroting 2022 ten grondslag liggen.

Algemeen

0) De focus op deze begroting is gericht op het jaar 2022, niet op de jaren daarna. Voor 2022 is de begroting materieel sluitend;
1) De inwoneraantallen per gemeente (peildatum 1/1/21) zijn leidend voor de bijdrage van de gemeenten;

Kosten regiobureau

2) Het bedrijfsplan “versterkte regio” van 15 september 2020 is uitgangspunt voor de begroting van het regiobureau;
3) De begroting 2022 voor de Groene Metropoolregio is niet geïndexeerd ten opzichte van 2021;
4) De bruto inwonerbijdrage van de gemeenten bedraagt 2,50 per inwoner;
5) Er zijn externe gelden (bijdragen van derden) opgenomen in de begroting van het regiobureau ter hoogte van € 600.000,-; Dit betreft een provinciale subsidie van € 600.000. Deze is, naast 2021, ook voor 2022 toegekend;
6) De gemeente Mook en Middelaar krijgt een korting van 50% op de inwonerbijdrage. Zij betaalt een bedrag van € 1,25 vanwege de unieke situatie dat zij als enige gemeente in deze G.R. is gelegen in de provincie Limburg;

Opgavegeld

7) De opgaven, en daarvan de financiële vertaling in deze begroting, hebben een looptijd van 1 jaar;
8) De financiële uitwerking van de opgaven zijn door de opgavemanagers aangereikt; deze zijn afgestemd met de betrokken bestuurlijk opdrachtgevers;
9) De benodigde middelen voor de opgaven worden in het najaar definitief aan de gemeenten gevraagd, nadat duidelijk is op welke opgaven de gemeenten op hebben ingetekend;
10) De investeringsagenda is nog niet in de begroting opgenomen. Dit proces loopt nog. Bijdragen van derden voor de opgaven zoals deze nu is opgenomen, kunnen later nog ter dekking worden opgevoerd;
11) Er zijn externe gelden (bijdragen van derden) opgenomen in de begroting. Bij de opgave “groene groei regio” is dit € 350.000,-; dit betreft gelden uit de Woondeal. Bij de opgave “ontspannen regio” gaat het om € 132.500,- (gevraagde bijdrage van de provincie);

12) In de begroting van de opgaven is één, voor alle gemeenten, verplicht onderdeel opgenomen (RPW). Deze is apart in beeld gebracht;

Kosten Regiobureau

Hieronder is de begroting van het regiobureau opgenomen. Rekening is gehouden met een bijdrage van de deelnemers van € 2,50 per inwoner.

Nu we voor 2022 nog een incidentele subsidie van de provincie hebben ontvangen van € 600.000, wordt voor het regiobureau een bijdrage van € 1,73 in rekening gebracht. Na 2022 vallen we terug op de oorspronkelijke afspraak van € 2,50 per inwoner.

Algemeen / regio bureau	taakveld		2022	2023	2024	2025
Personele kosten		n.t.b.	800.000			
overhead		n.t.b.	275.000			
transitie / bouwfase		n.t.b.	200.000			
Lobby, positionering en profilering (incl fte's)		n.t.b.	450.000			
Communicatie en ontmoeting		n.t.b.	200.000			
Onvoorzien		n.t.b.	31.167			
lasten			1.956.167			
Inwonerbijdrage gemeenten*	n.t.b.		1.356.167			
Subsidie provincie inwonersbijdrage	n.t.b.		600.000			
baten			1.956.167			
Saldo			-			
Dekking extern (provincie)			600.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			1.356.167			
Bijdrage per inwoner in euro's			1,73			

* De inwonerbijdrage per gemeente is apart in beeld gebracht in bijlage 3.

Subsidie The Economic Board

Binnen de regionale samenwerking hebben 14 gemeenten besloten een jaarlijkse bijdrage van € 1,00 te leveren aan de Stichting The Economic Board (TEB). Voor de deelnemers; zie bijlage 1. Deze subsidie wordt door de Groene Metropoolregio Arnhem–Nijmegen aan TEB verstrekt.

Bijdrage The Economic Board						
aantal deelnemende gemeenten				14	(zie bijlage 1)	
aantal inwoners per 1/1/21	3.1	3.1	698.937			
bijdrage per inwoner			1,-			

Opgaven

1 Verbonden regio

2 Productieve regio

3 Circulaire regio

4 Ontspannen regio

5 Groene groei regio

Enkele algemene uitgangspunten die we gehanteerd hebben:

1) Gemeenten krijgen een vergoeding voor capaciteit van mensen die een substantieel deel van hun tijd besteden aan de regionale opgave. Dit zijn bijvoorbeeld de speerpuntcoördinatoren.

2) De capaciteit van de opgavemanager is in de begroting verdeeld over algemeen opgavemanagement en de speerpunten. Dit is omdat de opgavemanagers ook werk doen voor de verschillende speerpunten.

3) Naast capaciteit is (proces)geld nodig om externe expertise in te huren of bepaalde specifieke activiteiten uit te voeren. Het gaat veelal om voorbereidend werk om de doelen van de opgaven in de jaren hierna te kunnen realiseren. Dit vraagt om onderzoek, verkenningen, lobby, een stevige basis leggen voor kennisuitwisseling en kennisverwerving als ook onderzoek naar de mogelijkheden van externe financiering. We gebruiken deze inzet dan ook nadrukkelijk om mogelijkheden voor financiering door andere partijen te creëren.

Opgave: De verbonden regio.

Wat willen we bereiken:
Over vijf jaar kunnen wij snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk.

Wat gaan we ervoor doen:
Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:
De regio Arnhem-Nijmegen werkt sinds 2019 met een regionaal Mobiliteitsfonds. Dit fonds wordt gevoed door de 18 gemeenten en voor een deel door andere partners . Het huidige regionaal Mobiliteitsfonds gaat per 1-1-2022 over van de gemeente Nijmegen naar de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Voor 2022 zien wij een vergelijkbare opgave en inzet vanuit de verbonden regio als in 2021. Om de opgaven te kunnen realiseren is een werkbudget nodig van € 1.022.000. Dit betekent dat wij uitgaan van een maximum van € 1,30 per inwoner per gemeente. 1/3 van dit bedrag is inzet op capaciteit. Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1,0 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau), 0,2 voor strategie en 1,9 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting.
Daarbij is onder de speerpunten een post ‘algemeen’ opgenomen voor kosten die niet specifiek aan een speerpunt zijn te relateren maar ten dienste staan voor alle speerpunten. Het gaat daarbij om activiteiten zoals een opgavegerichte uitwerking van Europa, onze lobbyactiviteiten en middelen voor promotie en communicatie als ook verwachte kosten voor bredere beleidsvragen en monitoring.

(Potentiële) opbrengsten
Binnen de uitwerkingen van de speerpunten zien wij een sterke (financiële) samenwerking met vooral de provincie Gelderland. Een groot aantal processen wordt mede door de provincie Gelderland gefinancierd en mogelijk gemaakt, waarbij cofinanciering vanuit de regio wenselijk is (zo heeft de provincie Gelderland een financiële bijdrage toegezegd voor de economische analyse ICE, verkenning westflankroute Fiets, de meerjarige agenda Hubs & knooppunten). Ook in 2022 heeft de provincie toegezegd in voorkomende gevallen samen te willen optrekken, o.a. bij het uitwerken van de regionale agenda’s (fiets, verkeersveiligheid, Hubs & knooppunten, Slim & Schoon Onderweg), maar ook het verder uitwerken (verkennen) van regionale projecten.

Ter toelichting de cofinanciering die voor 2021 voorzien is en de verwachting voor 2022:

- Voor het deelprogramma Slim & Schoon Onderweg is in 2021 cofinanciering vanuit het Ministerie van I&W, provincie Gelderland, gemeenten en werkgevers voorzien van € 1,15 miljoen, naast een bijdrage vanuit het regionaal mobiliteitsfonds van € 270.000. In de loop van dit jaar zal duidelijk worden in hoeverre de regio in 2022 weer subsidie voor dit programmaonderdeel kan krijgen. Vooralsnog wordt uitgegaan van een vergelijkbaar bedrag als in 2021.
- Voor de regionale agenda fiets is begin 2021 een uitvoeringsagenda 21-22 gemaakt. Voor het jaar 2021/2022 staat er in de regio voor € 12,7 miljoen aan fietsinvesteringen op stapel,

waarvoor het plan uitvoeringsgereed is en de gemeentelijke bijdrage beschikbaar. De Groene Metropoolregio heeft een verzoek gedaan aan de provincie Gelderland om € 6 miljoen euro beschikbaar te stellen om deze projecten in 2021-2022 uit te kunnen voeren. De projecten bestaan uit aanleg en verbeteringen aan bestaande snelfietsroutes, het realiseren van doorfietsroutes, fietsparkeren en een aantal overige fietsroutes.

- In de loop van 2021 zullen ook uitvoeringsagenda's worden voorbereid die uiteindelijk leiden tot een investeringsagenda (hubs & knooppunten, verkeersveiligheid). Vooralsnog wordt ingeschat dat voor uitvoering 2022 een bedrag van € 4 miljoen kan worden verwacht vanuit de provincie Gelderland voor de implementatie Hubs & Knooppunten en € 2,5 miljoen voor projecten verkeersveiligheid. Voor het Hoogwaardig openbaar vervoer is reeds een uitvoeringsagenda beschikbaar, die afhankelijk van de beschikbare middelen kunnen leiden tot gerichte implementatie (voor 2022 wordt gesproken over een bedrag van € 7,5 miljoen (100% subsidie))[2] . De provincie Gelderland heeft aangegeven dat subsidie mogelijk is als het project onderdeel uitmaakt van de regionale geprioriteerde agenda.

Verbonden Regio	taakveld		2022	2023	2024	2025
Algemeen		2.1	150.000			
speerpunten						
Algemeen		2.1	107.000			
Gebiedsgerichte corridoraanpak		2.1	125.000			
Regionaal (snel)fietsnetwerk		2.1	95.000			
Mobiliteitshubs en knooppunten		2.1	180.000			
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit		2.1	320.000			
Veiligheid		2.1	45.000			
lasten			1.022.000	-	-	-
Algemeen	2.1		-			
speerpunten						
Algemeen	2.1					
Gebiedsgerichte corridoraanpak	2.1					
Regionaal (snel)fietsnetwerk	2.1					
Mobiliteitshubs en knooppunten	2.1					
Gedragsaanpak duurzame mobiliteit	2.1					
Veiligheid						
baten			-	-	-	-
Saldo			1.022.000	-	-	-
Dekking extern (.....)			-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			1.022.000			
Bijdrage per inwoner in euro's			1,30	-		

[2] De Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen is nog in gesprek met de provincie Gelderland over de te hanteren subsidiebijdrage. Het gaat hierbij om fietsprojecten, de projecten verkeersveiligheid en Hubs & knooppunten. Voor HOV-projecten heeft de provincie Gelderland aangegeven dat het gaat om een 100%-subsidie.

Opgave: De productieve regio.

Wat willen we bereiken:
Over vijf jaar is het MKB de crisis te boven. Innovatief vermogen, positie en productiviteit van ons bedrijfsleven zijn versterkt. De werkgelegenheid is gestegen, er is passend werk voor iedereen en we hebben externe gelden binnengehaald en geïnvesteerd in onze economie.

Wat gaan we ervoor doen:
Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:
Voor 2022 is voor deze opgave aan capaciteit 1 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte voor procesondersteuning (ondergebracht bij het regiobureau) en 1,4 fte voor de speerpuntcoördinatoren opgenomen in onderstaande begroting. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, begroten wij voor 2022 een totaal van €190.000 voor proceskosten.

Ervan uitgaande dat alle gemeenten zich inschrijven voor de Productieve regio is voor 2022 de bijdrage per inwoner 73 cent, inclusief het RPW. Gemeenten die niet intekenen voor deze opgave zijn wel verplicht voor 2022 16 cent per inwoner voor het RPW bij te dragen. De jaarlijkse kosten voor het RPW gaan overigens omlaag van €175.000 per jaar (22 cent per inwoner) naar € 125.000 per jaar (16 cent per inwoner) omdat de ondersteuning van dit traject vanaf 1 juli 2021 door de Groene Metropoolregio wordt gedaan.

(Potentiële) opbrengsten
De benodigde capaciteit voor de uitvoering en ontwikkeling van plannen die voortkomen uit de lobby zijn erop gericht om externe gelden naar de regio te halen. Wij zetten ons actief in op het binnenhalen van externe gelden om te investeren in onze economie.

Capaciteit, procesgeld en projectgeld kunnen ook geleverd worden door onze samenwerkingspartners. Voor bestaande projecten gebeurt dit ook al. De provincie Gelderland heeft in diverse projecten al geïnvesteerd, waaronder € 4,6 miljoen in Connectr. De ambities binnen de speerpunten sluiten goed aan bij de doelstellingen van de provincie. Waar nodig sluit de provincie aan bij ambtelijke werkgroepen. Zo dragen zij in capaciteit, kennis en kunde bij aan de opgave. Hierover (en voor toekomstige projecten) maken we nog afspraken met de provincie. Dat geldt ook voor de andere samenwerkingspartners zoals TEB.

Productieve Regio	taakveld	2022	2023	2024	2025
Algemeen	3.1	60.000			
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1	99.500			
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1	99.500			
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1	99.500			
Versterking duurzame logistiek	3.1	91.500			
Toekomstbestendige werklocaties	3.1	125.000			
lasten		575.000	-	-	-
Algemeen	3.1				
speerpunten					
Ondernemerschap in het MKB	3.1				
Human Capital - onderwijs en arbeidsmarkt	3.1				
Ontwikkeling van (inter)nationale clusters	3.1				
Versterking duurzame logistiek	3.1				
Toekomstbestendige werklocaties	3.1				
baten		-	-	-	-
Saldo		575.000	-	-	-
Dekking extern (.....)		-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)		575.000			
Bijdrage per inwoner in euro's		0,73	-		
waarvan verplicht (i.v.m. inzet fte en projecten RPW)		0,16			

Opgave: De circulaire regio.

Wat willen we bereiken:
Over vijf jaar ontwikkelen we slagkracht om zuiniger en slimmer om te gaan met grondstoffen en producten. Daarmee maken we onze regio toekomstbestendig en versterken we onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid.

Wat gaan we ervoor doen:
Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:
In 2022 is 1,0 fte voor de opgavemanager en 0,8 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot. We verwachten dat ook onze partners, zoals de provincie, TEB en enkele andere partners een bijdrage in capaciteit leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken. Daarnaast komen uit een aantal activiteiten kosten voort voor onderzoeken, verkenningen, communicatie en ICT kosten die bij de speerpunten zijn begroot. Uitgaande van de in deze agenda benoemde acties en fasering, bedragen de totale kosten voor 2022 €637.500.

In 2020 hebben 15 gemeenten ingestemd met een meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw. Het project is gestart en loopt door t/m 2022. De financiële verrekening van gemeenten wordt verdeeld over de jaren 2021 en 2022 (2 x € 62.500). De bijdrage voor 2022 is in de inwonerbijdrage versleuteld. Niet deelnemende gemeenten krijgen een evenredige korting. De provincie draagt eveneens bij in de kosten (€ 75.000).

In het recente verleden hebben 17 regiogemeenten deel genomen aan het gezamenlijk inkopen van elektriciteit en aardgas en het verduurzamen daarvan. Onder voorwaarden kan het contract duurzame elektriciteit worden voorgezet. De inkoop van aardgas dient opnieuw opgestart te worden. In 2021 moeten daarvoor de uitgangspunten op het gebied van duurzaamheid worden bepaald. Daarna volgt in 2022 het aanbestedingsproces zelf. De kosten voor de voorbereiding in 2021 zijn begroot op € 60.000. De kosten voor het aanbestedingsproces zelf zijn in de inwonerbijdrage voor 2022 opgenomen (€ 45.000).

(Potentiële) opbrengsten
Zoals hierboven al genoemd, draagt de provincie bij aan het meerjarig Uitvoeringsprogramma Grond, Weg- en Waterbouw (€ 75.000)

Op welke wijze we de projectorganisatie RES kunnen continueren is nu nog niet in te schatten doordat het rijk nog geen helderheid heeft gegeven over de financiering van de vervolgfase. De provincie is gevraagd hierbij financieel te ondersteunen, zodat we de kern van de projectorganisatie kunnen behouden.

De provincie is gevraagd om in een aantal projecten te participeren en deze te voorzien van een versnellingsbijdrage. Indien deze bijdrage wordt toegekend kunnen een aantal projecten versneld in 2021 van start

Circulaire Regio	taakveld		2022	2023	2024	2025
Algemeen		3.1	60.000			
speerpunten						
Circulaire bouw en infrastructuur		3.1	147.500			
Circulaire economie: grondstoffen en ketens		3.1	145.000			
Water en klimaatadaptatie		3.1	105.000			
Transitie naar duurzame energie		3.1	180.000			
lasten			637.500		-	-
Algemeen	3.1					
speerpunten						
Circulaire bouw en infrastructuur	3.1					
Circulaire economie: grondstoffen en ketens	3.1					
Water en klimaatadaptatie	3.1					
Transitie naar duurzame energie	3.1					
baten			-		-	-
Saldo			637.500		-	-
Dekking extern (.....)			-			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			637.500			
Bijdrage per inwoner in euro's			0,81			

Opgave: De ontspannen regio.

Wat willen we bereiken:
Over vijf jaar hebben we een goede balans tussen groei en leefkwaliteit bereikt door onze inzet op duurzaam toerisme, complete voorzieningen in centra, een sterke culturele infrastructuur en versterking van natuur, landschap en cultureel erfgoed.

Wat gaan we ervoor doen:
Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:
In 2022 hebben we 0,9 fte voor de opgavemanager, 0,4 fte (ondergebracht bij het regiobureau) voor procesondersteuning en 1,2 fte voor de speerpuntcoördinatoren begroot.

Daarnaast begroten we voor 2022 €365.000 aan proceskosten voor bijvoorbeeld de inhuur van externe expertise, voor analyse, onderzoek en planvorming. Hiermee maken we programma's en projecten concreet en creëren we mogelijkheden voor (co-) financiering van provincie Rijk, Europa en de markt.

(Potentiële) opbrengsten
We verwachten dat ook onze partners, zoals provincie, TEB en TVAN, een bijdrage in capaciteit zullen leveren aan deze opgave. Hierover maken we nog nadere afspraken.

Omdat de doelen van de provincie en deze opgave sterk met elkaar in lijn zijn en de provincie ook het belang van investeren in deze opgave lijkt te zien, vragen we de provincie om naast kennis, kunde en capaciteit in 2022 een bijdrage van €132.500 te doen in de proceskosten. Dit is de helft van de kosten, excl. de bijdrage die de provincie al in 2021 doet en excl. de proceskosten voor het speerpunt Sterke culturele infrastructuur. Over dit speerpunt en dan met name over het transformatievoorstel, moeten we nog nadere afspraken met de provincie maken. De kosten voor gemeenten voor het uitvoeren van het transformatievoorstel zijn dan ook nog niet opgenomen in deze begroting. We streven ernaar dit zoveel mogelijk binnen reeds beschikbare middelen van gemeenten en met cofinanciering van de provincie te financieren. Het uitvoeren van het plan van aanpak voor een recreatief wandel- en fietsroutenetwerk is evenmin opgenomen in deze begroting, omdat we deze kosten nog niet kennen. Ook hier kijken we naar beschikbare gemeentelijke middelen en cofinanciering van de provincie.

Ervan uitgaande dat de provincie de gevraagde bijdrage in de proceskosten wil geven en dat alle gemeenten deelnemen aan deze opgave, bedraagt de bijdrage van de gemeente voor deze opgave €0,57 per inwoner.

Mocht de provincie, tegen onze verwachting in, besluiten geen bijdrage te leveren aan het procesgeld binnen deze opgave, dan komen we bij de definitieve regionale agenda met een aangepast voorstel voor acties, fasering en kosten van deze opgave. Het kan zijn dat de provincie bereid is om, als er in het najaar zicht is op financiering van deze opgave door gemeenten, haar bijdrage al in 2021 te doen. Dan kunnen we acties van deze regionale agenda eerder uitvoeren, onze inzet voor 2023 sneller concreet maken en daarmee de kans om externe financieringsbronnen aan te boren, vergroten.

Ontspannen Regio	taakveld		2022	2023	2024	2025
Algemeen			60.000			
speerpunten						
Duurzaam toerisme		3.4	250.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen		3.1	80.000			
Groen-blauw raamwerk		5.5	95.000			
Sterke culturele infrastructuur		5.5	100.000			
lasten			585.000	-	-	-
Algemeen			-			
speerpunten						
Duurzaam toerisme	3.4		75.000			
Bruisende binnensteden, krachtige kernen	3.1		32.500			
Groen-blauw raamwerk	5.5		25.000			
Sterke culturele infrastructuur	5.5					
baten			132.500	-	-	-
Saldo			452.500	-	-	-
Dekking extern (provincie)			132.500	-		
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			452.500	-		
Bijdrage per inwoner in euro's			0,57	-		

Opgave: De Groene groeiregio.

Wat willen we bereiken:
Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé Groene Metropoolregio.

Wat gaan we ervoor doen:
Samen met de begroting wordt aan de gemeenten de concept-regionale agenda 2022 aangeboden. In deze concept-agenda geven de bestuurlijk opdrachtgevers aan wat er in 2022 wordt opgepakt. Per opgave worden per speerpunt de acties beschreven die in 2022 plaatsvinden. De financiële vertaling van deze acties is in de concept-regionale agenda opgenomen in de financiële paragraaf. De daar genoemde bedragen voor 2022 corresponderen met de bedragen die in deze begroting zijn opgenomen.

Wat mag het kosten:
De te maken kosten voor deze opgave zijn gericht op het samenbrengen van de gemeenten, het bieden van een platform voor kennisuitwisseling (zoals dashboards, leveren van expertise en een vraagbaak), het doen van onderzoek en het organiseren van symposia of congressen.
De netto inzet is geraamd op € 642.500 voor 2022. Dit komt neer op een inwonerbijdrage van 82 cent.

(Potentiële) opbrengsten
De gevraagde financiële inzet creëert (meer) mogelijkheden voor financiering vanuit andere partijen naar onze regio Arnhem-Nijmegen. Actuele voorbeelden van dit 'multipliereffect' zijn de korting op de verhuurdersheffing (vergroting investeringscapaciteit corporaties ten behoeve van de bouw van betaalbare huurwoningen), het komende Verstedelijkingsakkoord met het Rijk en recente toekenningen van Woningbouwimpulsgelden. Het opstellen van Regionale Investeringsagenda's zorgt er bovendien voor dat wij experimenteren met fondsvorming en verevening. Zo verbinden wij de samenwerkende gemeenten met medeoverheden, private en maatschappelijke partners die - vanuit hun eigen doelstellingen - meewerken en investeren aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Binnen onze opgave zijn ook al vastgestelde bijdragen van andere partijen. Vanuit het procesgeld dat door de provincie en het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor uitvoering van de Woondeal zijn de kosten in speerpunt 1 (in totaal ca. € 650.000) voor een belangrijk deel gedekt. Voor 2021 (ca. € 300.000) en 2022 (€ 350.000).

De kosten van de flexpool voor 2021 (€ 250.000) zijn gedekt uit Rijksregeling 'Specifieke Uitkering Flexibele Inzet Ondersteuning Woningbouw' (FIOW). Er is een uitgebreide begroting beschikbaar voor de Woondeal als ook voor de uitwerking van de overige speerpunten. Voor het jaar 2022 spannen we ons in voor nog eens € 250.000 uit deze regeling voor de flexpool.

Groene groei regio	taakveld		2022	2023	2024	2025
Algemeen			60.000			
speerpunten						
Versnelling / wonen in balans		8.1	475.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen		8.2	307.500			
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio		3.1	150.000			
lasten			992.500	-	-	-
Algemeen						
speerpunten						
Versnelling / wonen in balans	8.1		350.000			
Leefomgeving: integraal ruimteclaims afwegen	8.2					
Agglomeratiekracht – groene metropoolregio	3.1					
baten			350.000	-	-	-
Saldo			642.500	-	-	-
Dekking extern (woondeal)			350.000			
Dekking opgavegeld (inwonerbijdrage)			642.500			
Bijdrage per inwoner in euro's			0,82	-		

Geconsolideerd beeld

Hierna is het geconsolideerd beeld opgenomen van de totale lasten en baten van de begroting 2022. De kosten van het regiobureau en de subsidie voor The Economic Board zijn niet nieuw. Het opgavegeld is wel nieuw en is nodig om de opgaven die in de concept-regionale agenda 2022 zijn opgenomen te kunnen oppakken. Dit betekent overigens niet dat dit ook allemaal nieuw geld hoeft te zijn. Op verschillende terreinen, zoals Verbonden regio, wordt al meerdere jaren samengewerkt. Gemeenten hebben wellicht binnen de bestaande begroting budgetten beschikbaar die ter dekking van deze kosten kunnen worden ingezet (bijvoorbeeld RPW) omdat deze activiteiten niet meer door de gemeenten zelf worden opgepakt.

LASTEN			**2022**
Algemeen / regiobureau			1.956.167
Subsidie The Economic Board			698.937
Opgaven			
Verbonden Regio			1.022.000
Productieve Regio			575.000
Circulaire Regio			637.500
Ontspannen Regio			585.000
Groene groei regio			992.500
			3.812.000
			6.467.104
BATEN			**2022**
Algemeen / regiobureau			1.956.167
Inwonerbijdrage The Economic Board			698.937
Opgaven			
Verbonden Regio			1.022.000
Productieve Regio			575.000
Circulaire Regio			637.500
Ontspannen Regio			585.000
Groene groei regio			992.500
			3.812.000
			6.467.104
Saldo			-

Uitwerking inwonerbijdrage

Hierna is in één oogopslag in beeld gebracht wat de inwonerbijdrage per begrotingsonderdeel is.

Kosten G.R. Groene Metropoolregio (netto)	1,73	inwonerbijdrage
In geval van deelname aan Stichting The Economic Board	1,00	inwonerbijdrage
Totale kosten van de opgaven per inwoner (netto)	4,22	inwonerbijdrage

Verplichte onderdelen in opgaven

Hierna is in één oogopslag in beeld gebracht wat de inwonerbijdrage is voor de verplichte onderdelen in de opgaven met de verwijzing naar de betreffende opgaven:

Verplichte onderdelen in de opgaven		
Regionaal programma werklocaties (productieve regio)	0,16	125.000
	0,16	125.000

Verplichte paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het doel van het weerstandsvermogen is het bepalen of tegenvallers die zich kunnen voordoen opgevangen kunnen worden zonder dat de normale bedrijfsvoering daardoor wordt verstoord. Hiervoor is het van belang dat er periodiek een inventarisatie plaatsvindt van risico's die zich kunnen voordoen. In de aanloop naar de vorming van de Groene Metropoolregio is een brede inventarisatie gemaakt van risico's. Periodiek houden wij het beeld van deze risico's actueel. Wij onderschrijven de principes van risicomanagement en risicobeheersing in ons werk. Dit houdt in dat risico's gekoppeld worden aan de doelstellingen en dat maatregelen worden genomen om de risico's te beheersen. Risicomanagement moet nog verder worden ontwikkeld en zal een integraal onderdeel uitmaken van de planning- en controlcyclus. Daarmee wordt het risicobewustzijn in de organisatie (regiobureau en in de opgaven) verhoogd en is het zicht op de uitvoering van beheersmaatregelen cyclisch geborgd.

weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de Groene Metropoolregio zijn de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet-voorziene uitgaven (tegenvallers) te dekken. Mogelijke onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn de Algemene Reserve, specifiek aan risico's gelieerde bestemmingsreserves, het resultaat over het boekjaar en de post onvoorzien.
In het geval van deze nieuw opgerichte organisatie is enkel voorzien in een kleine post Onvoorzien (31k) bij het regiobureau die als zodanig gekwalificeerd kan worden.

Financiering

De begroting van de Groene Metropoolregio wordt op dit moment grotendeels door de deelnemende gemeenten gedragen. De in de gemeenschappelijke regeling overeengekomen afspraak v.w.b. de bijdrage van de gemeenten (artikel 29 lid 1) waarborgt dat de inkomende en uitgaande geldstromen gematched zijn. Financiering van de organisatie door het aantrekken van leningen is niet aan de orde.

Bedrijfsvoering

Voor deze paragraaf verwijzen wij u naar het Bedrijfsplan Versterkte Regio van 15 september 2020, specifiek de hoofstukken 2 (besturingsmodel), 3 (opgavegericht werken in de regionale agenda) en 4 (de organisatie).

Bijlage 1: Deelnemers in de G.R / aan TEB

Deelname in GR	Deelname in TEB
Arnhem	Arnhem
Berg en Dal	
Beuningen	Beuningen
Doesburg	Doesburg
Druten	Druten
Duiven	Duiven
Heumen	Heumen
Lingewaard	Lingewaard
Montferland	Montferland
Mook en Middelaar	
Nijmegen	Nijmegen
Overbetuwe	Overbetuwe
Renkum	
Rheden	Rheden
Rozendaal	Rozendaal
Westervoort	
Wijchen	Wijchen
Zevenaar	Zevenaar

Bijlage 2 Inwoneraantallen per 1/1/2021

	(bron: cbs)
Gemeente	inwoners per 1/1/21
Arnhem	162.477
Berg en Dal	35.008
Beuningen	26.165
Doesburg	11.064
Druten	18.407
Duiven	25.067
Heumen	16.569
Lingewaard	46.863
Montferland	36.038
Mook en Middelaar	7.910
Nijmegen	177.453
Overbetuwe	48.214
Renkum	31.412
Rheden	43.536
Rozendaal	1.726
Westervoort	15.011
Wijchen	41.259
Zevenaar	44.099
	788.278

Bijlage 3 bijdragen

Hierna volgt een overzicht van de bijdragen van de gemeenten voor het regiobureau, TEB en voor de opgaven*

Deelname in GR	Regiobureau	Bijdrage TEB	Verbonden regio	Productieve Regio	Circulaire regio	Ontspannen Regio	Groene groei regio	totaal
Arnhem	280.303	162.477	210.651	118.517	131.399	93.268	132.430	1.129.044
Berg en Dal	60.395	-	45.388	25.536	28.312	20.096	28.534	208.261
Beuningen	45.139	26.165	33.923	19.086	21.160	15.020	21.326	181.819
Doesburg	19.087	11.064	14.344	8.071	8.948	6.351	9.018	76.883
Druten	31.755	18.407	23.865	13.427	14.886	10.566	15.003	127.909
Duiven	43.245	25.067	32.499	18.285	20.272	14.389	20.431	174.189
Heumen	28.585	16.569	21.482	12.086	13.400	9.511	13.505	115.137
Lingewaard	80.847	46.863	60.758	34.184	37.899	26.901	38.197	325.649
Montferland	62.172	36.038	46.723	26.287	29.145	20.687	29.373	250.426
Mook en Middelaa	9.888	-	10.255	5.770	6.397	4.541	6.447	43.297
Nijmegen	306.139	177.453	230.067	129.441	143.511	101.864	144.636	1.233.112
Overbetuwe	83.178	48.214	62.509	35.169	38.992	27.677	39.298	335.037
Renkum	54.192	-	40.726	22.913	25.404	18.032	25.603	186.868
Rheden	75.108	43.536	56.444	31.757	35.209	24.991	35.485	302.529
Rozendaal	2.978	1.726	2.238	1.259	1.396	991	1.407	11.994
Westervoort	25.897	-	19.462	10.950	12.140	8.617	12.235	89.300
Wijchen	71.179	41.259	53.492	30.096	33.367	23.684	33.629	286.707
Zevenaar	76.079	44.099	57.174	32.167	35.664	25.314	35.944	306.442
	1.356.167	698.937	1.022.000	575.000	637.500	452.500	642.500	5.384.604
dekking extern	600.000					132.500	350.000	1.082.500
totale kosten G.R.								6.467.104

* Noot: voor de 5 opgaven is in bovenstaand schema een doorrekening gemaakt van de kosten als alle gemeenten voor alle opgaven intekenen!

Bestuursakkoord

Groene Metropoolregio – Provincie Gelderland – The Economic Board

De Regio Arnhem-Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door zijn voorzitter, H.M.F. Bruls, handelend ter uitvoering van een besluit van het dagelijks bestuur d.d…… verder te noemen de "Groene Metropoolregio",

De Provincie Gelderland, rechtsgeldig vertegenwoordigd door P.G.J. Kerris, gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen, handelend ter uitvoering van een besluit van het college van Gedeputeerde Staten d.d. ….., verder te noemen de "Provincie",

en

Stichting The Economic Board Arnhem – Nijmegen, rechtsgeldig vertegenwoordigd door haar voorzitter A. Marcouch, verder te noemen The Economic Board,

Hierna gezamenlijk ook te noemen: "**partijen**";

partijen overwegen als volgt:

1. De Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland (verder de Provincie) zien een gezamenlijk belang om de regio Arnhem–Nijmegen verder te versterken.
2. De drie partijen zien voor de regio Arnhem-Nijmegen de volgende ambities:
   - Doorgroeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis die:
     - economisch tot de best presterende regio's van Nederland behoort,
     - zichtbaar is als topregio in energy, health en high tech (en food in verbinding met Food Valley),
     - met zijn innovatiekracht op deze specifieke sectoren bijdraagt aan de grote maatschappelijke opgaven en tegelijkertijd aan productiviteit en werkgelegenheid van de regio,

- met een internationale voorbeeldfunctie op het gebied van circulariteit, samenleving, energie, voedselproductie, gezondheid en technologie.
    - Dé circulaire topregio worden in Nederland en van Europa, in alle facetten van de leefomgeving;
    - Hét voorbeeld zijn voor een kwalitatieve groei met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit: ontspannen groeiregio in balans.
3. De Groene Metropoolregio werkt vanaf 1 januari 2021 aan deze ambities vanuit de Regionale Agenda (hierna te noemen regionale agenda);
4. De Provincie Gelderland en The Economic Board dragen hier aan bij vanuit hun eigen ambities en doelen.
5. De Groene Metropoolregio, de Provincie en The Economic Board willen graag samen de potentie van de regio ten volle benutten en hun krachten bundelen om de ambities via de regionale agenda invulling en uitvoering te geven. Dit vanuit de overtuiging dat werkelijke resultaten met toegevoegde waarde voor de regio geboekt worden met een integrale aanpak en in een Triple Helix samenwerking met uiteenlopende partijen (overheid, bedrijfsleven, onderwijs & onderzoek).
6. Voor een gezamenlijke uitvoering van de regionale agenda is een consistente, meerjarige samenwerking tussen deze drie partijen nodig.
7. Partijen delen de urgentie om zo snel mogelijk met volle kracht stevige voortgang te boeken op de realisatie van de opgaven in de regionale agenda.
8. Partijen zullen daartoe aanvullend op dit bestuursakkoord, een investeringsagenda opstellen. De Provincie en The Economic Board dragen vanuit hun doelen en ambities bij aan deze investeringsagenda.
9. Partijen zijn bereid om ten behoeve van de realisatie van de opgaven hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen samen te brengen en daarbij te kiezen voor het meest passende instrument.
10. Dit bestuursakkoord biedt de basis voor langdurig commitment aan het bereiken van de ambities van de Groene Metropoolregio voor de komende tien jaar.

partijen komen als volgt overeen:

1. Algemene bepalingen

In dit bestuursakkoord wordt verstaan onder:

a) Regionale agenda: de door de deelnemers van de Groene Metropoolregio vast te stellen verzameling van opgaven. Deze wordt jaarlijks geactualiseerd. Per opgave staat omschreven wat de opgave inhoudt. De opgave bevat een uitwerking van de voorgenomen bijdragen (opgavebegroting) van partijen alsmede de verhouding van partijen ten opzichte van de opgave en hun rollen.
b) Groene Metropoolregio: het openbaar lichaam Regio Arnhem-Nijmegen, ook wel de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, zetelend te Elst, opgericht bij de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen.

c) Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen: de jaarlijks of zo vaak als wenselijk door de partijen vast te stellen verzameling van investeringen gebaseerd op de opgaven.
d) Opgave: een opgave in de Regionale Agenda voldoet aan de volgende kenmerken:
   - De opgave draagt positief bij aan realisatie van de regionale ambities, aansluitend bij de ambities uit de lokale collegeprogramma's en de agenda's van hogere overheden.
   - De opgave betreft een integraal maatschappelijk vraagstuk, legt verbinding tussen meerdere sectoren en domeinen en wordt vertaald in concrete acties en resultaten.
   - De opgave vereist samenwerking in allianties met andere private en maatschappelijke partners op bovenlokaal niveau, alsmede met andere overheden op provinciaal, rijks- en Europees niveau.
   - De opgave biedt toegevoegde waarde op regionaal niveau met lokale impact in meerdere gemeenten.
e) Adviesteam: een vertegenwoordiging van de drie partijen op 'ambtelijk' niveau.
f) Gebiedsbreed overleg: een bestuurder van het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio, de gedeputeerde van de Provincie Gelderland en een bestuurder vanuit de triplehelix The Economic Board. Dit overleg fungeert als gebiedsbreed overleg in de zin van artikel 2.9 van de Regels Ruimte voor Gelderland.
g) Opgaveovereenkomst: afspraken tussen gemeenten en de Groene Metropoolregio over de realisatie van een opgave;
h) Regio Arnhem-Nijmegen: het geografisch gebied van de 18 deelnemende gemeente aan de Groene Metropoolregio.

2. Doel van het bestuursakkoord

Het doel van het bestuursakkoord is het vastleggen van:

a) de verhoudingen tussen de partijen in relatie tot de opgaven van de regionale agenda;
b) het proces om te komen tot de investeringsagenda, de uitvoering daarvan en de actualisatie.

3. Reikwijdte van het bestuursakkoord

1. Het bestuursakkoord heeft betrekking op de visie en ambitie van de Groene Metropoolregio, zoals deze zijn beschreven in de regionale agenda. De regionale agenda bestaat uit opgaven. De opgaven dragen bij aan het bereiken van de geformuleerde ambitie.
2. De investeringsagenda is op de regionale agenda gebaseerd. De eerste regionale agenda is in het najaar van 2020 vastgesteld door de Groene Metropoolregio i.o.

3. Deze overeenkomst ziet alleen toe op het grondgebied van de Groene Metropoolregio.

4. Verhouding partijen

1. De partijen verhouden zich als volgt ten opzichte van elkaar.
   a. De Groene Metropoolregio stelt jaarlijks in afstemming met de Provincie en The Economic Board de regionale agenda op. De regionale agenda bestaat uit opgaven. Een gemeente doet mee aan een opgave na een besluit van de gemeenteraad. Deze afspraken worden vastgelegd in een opgaveovereenkomst.
   b. De Provincie draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders bij aan de integrale totstandkoming van de opgaven ten behoeve van de regionale agenda. De wijze waarop de Provincie voornemens is bij te dragen aan de uitvoering van een opgave staat in de investeringsagenda. En komt ook terug als voorgenomen bijdrage in de opgave.
   c. The Economic Board draagt vanuit haar eigen inhoudelijke kaders bij aan de integrale totstandkoming van de opgaven ten behoeve van de regionale agenda. De wijze waarop The Economic Board met de aan haar verbonden triple helix-partners voornemens is bij te dragen aan de uitvoering van een opgave staat in de investeringsagenda. En komt ook terug als voorgenomen bijdrage in de opgave.
2. Partijen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de totstandkoming en uitvoering van de investeringsagenda vanuit ieders rol zoals per opgave omschreven in de regionale agenda.
3. Over de mogelijke bijdrage van de Rijksoverheid, Europa en andere instellingen aan de regionale agenda, stemmen partijen onderling af hoe partijen zich inzetten en welke bijdrage partijen daaraan leveren.

5. Rol adviesteam

1. Het adviesteam bestaat uit een vertegenwoordiging van de partijen op ‘ambtelijk’ niveau.
2. Het adviesteam komt regelmatig bijeen om de voortgang van de investeringsagenda te bewaken.

6. Totstandkoming en uitvoering van de investeringsagenda

1. Op initiatief van het adviesteam start het proces voor het opstellen of actualiseren van een investeringsagenda.
2. Het adviesteam maakt daarvoor een verdeling van werkzaamheden en een planning, waarbij de besluitvorming over de investeringsagenda de besluitvorming van de regionale agenda volgt.
3. Het adviesteam komt periodiek bij elkaar om de voortgang van de Investeringsagenda te bespreken.
4. De concept regionale agenda wordt door de Groene Metropoolregio, in dezelfde cyclus als de ontwerpbegroting en voorlopige jaarrekening, voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten om reacties op te halen. Tegelijkertijd wordt de concept regionale agenda ter informatie voorgelegd aan de Provincie en The Economic Board.

5. De investeringsagenda wordt jaarlijks, nadat gemeenten hebben besloten over deelname aan de opgaven, in december vastgesteld door het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio, het college van gedeputeerde staten van de Provincie en het bestuur van de The Economic Board.
6. Tussentijds toevoegen van activiteiten aan de investeringsagenda is na instemming van het gebiedsbreed overleg mogelijk.
7. Uitvoering van de investeringsagenda gebeurt conform de beschrijving per opgave in de regionale agenda.

7. Gebiedsbreed overleg Groene Metropoolregio

1. Zo vaak als nodig, maar minimaal vier keer per jaar, is er op initiatief van het adviesteam een gebiedsbreed overleg over de voortgang van de investeringsagenda.
2. Het adviesteam bereidt het overleg zoals bedoeld in het eerste lid voor zodat er adequate bestuurlijke monitoring van de voortgang van de realisatie van de investeringsagenda plaats kan vinden.
3. Hiernaast laat het gebiedsbreed overleg zich inspireren en voeden door ontwikkelingen, kansen en partners die samenhangen met de regionale agenda, om zo ideeën op te doen om de regionale ambities en agenda te actualiseren en te verrijken, en strategieën te ontwikkelen om te kunnen anticiperen op dergelijke ontwikkelingen.

8. Inwerkingtreding en looptijd

1. Dit bestuursakkoord treedt in werking met ingang van de dag van ondertekening door partijen, dan wel met ingang van de dag waarop de laatste ondertekening door een Partij heeft plaatsgevonden.
2. Deze overeenkomst wordt aangegaan onder het uitdrukkelijk opschortende voorbehoud, dat indien ?deze overeenkomst op grond van toepasselijke (wettelijke) voorschriften voor één of meer partijen nog goedkeuring behoeft, pas nadat de desbetreffende goedkeuring is verleend door de Partij in kwestie sprake is van rechtsgeldige binding aan deze overeenkomst.
3. Als bij een of meer partijen sprake is van een noodzakelijk te verkrijgen goedkeuring, als bedoeld in het eerste lid, dient/dienen deze Partij(en) het besluit tot goedkeuring met bekwame spoed, doch uiterlijk binnen drie maanden na ondertekening van deze overeenkomst te verkrijgen.
4. Dit bestuursakkoord is gesloten voor bepaalde tijd en eindigt tien jaar na inwerkingtreding.
5. Partijen gaan uiterlijk zes maanden voor de in het vorige lid genoemde einddatum in overleg over verlenging van de duur van dit bestuursakkoord.

9. Tussentijdse wijzigingen

1. Als zich gedurende dit bestuursakkoord omstandigheden voordoen die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van dit bestuursakkoord, zullen partijen met elkaar in overleg treden over de vraag of het noodzakelijk is dit bestuursakkoord te wijzigen.

10. Geschillen

1. Als geschillen optreden over de uitleg van dit bestuursakkoord of de investeringsagenda, treden partijen met elkaar in overleg. Partijen spannen zich maximaal in om tot een oplossing te komen en de samenwerking gestand te doen.
2. Als dit overleg niet tot een uitkomst leidt, beëindigen partijen op voorspraak van het gebiedsbreed overleg gezamenlijk de samenwerking.

Ondertekend op……., te…….

De Provincie,

P.G.J. Kerris
Gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen

De Regio Arnhem-Nijmegen,

De voorzitter
H.M.F. Bruls

Stichting The Economic Board,

De voorzitter
A. Marcouch

INVESTERINGSAGENDA regio Arnhem-Nijmegen 2022
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen – Provincie Gelderland – The Economic Board
conceptversie 07-04-2021

1. INLEIDING

De samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen tussen de gezamenlijke gemeenten, The Economic Board en de Provincie Gelderland kent een langjarige traditie. Met de start van de Groene Metropoolregio op 1 januari 2021, resultaat van een intensief versterkingsproces, kreeg deze samenwerking een nieuwe impuls en nieuw elan. Door hernieuwd met elkaar in overleg te treden over welke uitdagingen en kansen er liggen voor dit unieke gebied en wat ieders rol daarin is, aan de hand van ieders visie en plannen, ontstonden bij de partijen nieuwe energie en ideeën om, voortbordurend op de samenwerkingstraditie, deze regio verder te brengen. Om de samenwerking tussen de Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland te verankeren en concreet vorm te geven, dienen een Bestuursakkoord en deze Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022.

Het doel van deze Investeringsagenda

Deze Investeringsagenda regio Arnhem-Nijmegen 2022 geeft een overzicht van de investeringen die de Groene Metropoolregio, de provincie Gelderland en The Economic Board doen in 2022 in de regio Arnhem-Nijmegen. Ook worden de investeringen van andere partijen in deze investeringsagenda inzichtelijk. Investeringen kunnen verschillende vormen hebben bijvoorbeeld menskracht, middelen, lobby of netwerk. De Investeringsagenda is een dynamisch document dat jaarlijks hernieuwd wordt vastgesteld.

Het Bestuursakkoord: langjarig commitment op samenwerking

In het Bestuursakkoord dat wordt gesloten tussen de Groene Metropoolregio, de Provincie Gelderland en The Economic Board staan afspraken over de samenwerking in zijn algemeenheid. Het Bestuursakkoord heeft een looptijd van tien jaar en met het ondertekenen van het akkoord committeren de drie partners zich aan samenwerking aan de opgaven in de regio Arnhem-Nijmegen.

De totstandkoming van deze Investeringsagenda
De Investeringsagenda is tot stand gekomen door gesprekken tussen de drie partijen. Hierbij zijn de opgaven in de Regionale Agenda van de Groene Metropoolregio leidend geweest. Ook die Regionale Agenda is in afstemming met de Provincie Gelderland en The Economic Board tot stand gekomen. Voor het verder verdiepen en concretiseren van ieders aandeel te behoeve van deze Investeringsagenda hebben de opgavemanagers van de Groene Metropoolregio met hun inhoudelijke counterparts bij de Provincie en The Economic Board gesprekken gevoerd. Ook is met andere partijen gesproken over hun mogelijke bijdrage aan de regio Arnhem-Nijmegen.

Het beheer van deze investeringsagenda
De Investeringsagenda is dynamisch. Dit betekent dat hij jaarlijks wordt vastgesteld. Viermaal per jaar is er een 'gebiedsbreed overleg' over de Investeringsagenda waarbij de drie samenwerkingspartners kijken naar de stand van zaken rondom de opgaven en waarin ook nieuwe kansen en ontwikkelingen worden besproken. De drie partijen hebben in het Bestuursakkoord de afspraken over het totstandkoming en uitvoering van de Investeringsagenda en over het gebiedsbreed overleg vastgelegd.

Gezamenlijke ambitie, eigen inhoudelijke kader
De Groene Metropoolregio, The Economic Board en de Provincie Gelderland zien een gezamenlijk belang om de regio Arnhem–Nijmegen verder te versterken. Ze delen de ambitie om in de regio Arnhem–Nijmegen kwalitatieve groei te realiseren met een goede balans tussen levendige stedelijkheid en ontspannen leefkwaliteit. Alle partijen dragen vanuit hun eigen inhoudelijke kaders bij. Voor de provincie is het belangrijkste kader de zeven opgaven uit de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland, met als doel: een gezond, veilig, schoon en welvarend Gelderland. En voor The Economic Board vormt het belangrijkste kader het Strategisch Plan 2020 - 2025 en het Tactisch Plan. Hierin wordt voortgeborduurd op de missie van de The Economic Board: 'In 2025 is de regio Arnhem–Nijmegen, met Wageningen the place to be op het gebied van Food, Health en Energy'.

De rollen en bijdragen van de partijen
Een belangrijk speerpunt van de Groene Metropoolregio is het opgavegericht werken. De grote uitdagingen in de regio zijn in overkoepelende opgaven samengevat en die vormen samen de Regionale Agenda. Per opgave is in de Groene Metropoolregio een opgavemanager aangesteld. De opgavemanager is trekker van de opgave. De rol van The Economic Board en de Provincie Gelderland kunnen per opgave en per onderdeel daarvan verschillen. Ook de bijdrage en het aandeel kunnen per opgave verschillen. Onderstaand worden per opgave de rollen van de samenwerkingspartners toegelicht en in een tabel gekwantificeerd.

Bij de opgave Groene Groeiregio zijn als voorbeeld de rollen ingevuld. Dit wordt verder uitgewerkt en aangevuld. Dat geldt ook voor de tabellen en overige opgaven.

2. DE OPGAVEN

2.1

Groene groeiregio

Samen regisseren we de groei in de regio. Op zo'n manier dat we de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit behouden. Hierdoor worden we herkenbaar als dé groene metropoolregio. Er zijn in deze opgave drie speerpunten geformuleerd:

- Wonen in balans: Versnellen van de woningbouw
- Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven
- Agglomeratiekracht: Vertellen van de kracht van de Groene groeiregio

De rol van de Economic Board:
- Het verkennen van de agglomeratiekracht
- Het vergroten van de exposure
- Onderdelen van speerpunten 1 en 2 zoals bijvoorbeeld in het 'Future-lab'

De rol van de Provincie Gelderland:
- Inbreng expertise en advies door deelname aan de tempotafels versnelling woningbouw
- Gezamenlijk opstellen Verstedelijkingsstrategie
- Subsidie voor expertise en capaciteit via het Actieplan Wonen
- Kennisuitwisseling over agglomeratiekracht

Tabel 1. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Groene Groeiregio:

Groene Groeiregio	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Totaal Groene Groeiregio					

2.2
Verbonden regio

Snel, comfortabel, veilig, schoon en betrouwbaar reizen. Dat is het devies. We bieden duurzame oplossingen voor een robuust wegennet, betrouwbaar spoor, (H)OV voor iedereen en een aantrekkelijk fietsnetwerk. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- gebiedsgerichte corridoraanpak,
- regionaal (snel)fietspadennetwerk,
- hubs en knooppunten,
- gedragsaanpak en duurzame mobiliteit.

De rol van de Economic Board:

De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 2. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Verbonden Regio:

Verbonden regio	**Groene Metropoolregio**	**Provincie Gelderland**	**The Economic Board**	**Derden**	**Totaal**
Totaal Verbonden regio					

2.3

Circulaire regio

We versterken onze positie als circulaire topregio met internationale zichtbaarheid. Door projecten op te schalen naar regionaal niveau waarbij we circulariteit zichtbaar maken in economische processen, leefomgeving en samenleving. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- Circulaire bouw en infrastructuur
- Circulaire economie; Grondstoffen en ketens
- Water en klimaatadaptatie
- Transitie naar duurzame energie

De rol van de Economic Board:
De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 3. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Circulaire Regio:

Circulaire regio	**Groene Metropoolregio**	**Provincie Gelderland**	**The Economic Board**	**Derden**	**Totaal**
Totaal Circulaire regio					

2.4

Ontspannen regio

We willen leven in een ontspannen regio. Stedelijke ontwikkelingen van wonen, economie en mobiliteit groeien nog sterk. Dit brengen we in balans met onze goede leefkwaliteit en de aantrekkelijkheid van onze cultuur, recreatie, ons erfgoed en landschap. Er zijn in deze opgave vier speerpunten geformuleerd:

- Duurzaam toerisme
- Bruisende binnensteden en krachtige kernen
- Groen-blauw raamwerk
- Sterke culturele infrastructuur

De rol van de Economic Board:
De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 4. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Ontspannen Regio

Ontspannen regio	**Groene Metropoolregio**	**Provincie Gelderland**	**The Economic Board**	**Derden**	**Totaal**
Totaal Ontspannen regio					

2.5

Productieve regio

We investeren in de structuurversterking en innovatiekracht van onze economie. Vanuit een brede economische basis versterken we de positie en productiviteit van onze bedrijven, het innovatieve vermogen en de doorstroming naar beschikbaar werk voor iedereen. . Er zijn in deze opgave vijf speerpunten geformuleerd:

- Ondernemerschap in het MKB
- Human Capital; onderwijs en arbeidsmarkt
- Doorontwikkeling van (inter)nationale clusters
- Versterking van duurzame logistiek
- Toekomstbestendige Werklocaties

De rol van de Economic Board:
De rol van de Provincie Gelderland:

Tabel 5. De bijdragen van alle samenwerkingspartners aan de Productieve Regio:

Productieve regio	**Groene Metropoolregio**	**Provincie Gelderland**	**The Economic Board**	**Derden**	**Totaal**
Totaal Productieve regio					

3. Totaaloverzicht

Tabel 6: Totaaloverzicht van de bijdragen van de samenwerkingspartners aan alle opgaven

Opgave	Groene Metropoolregio	Provincie Gelderland	The Economic Board	Derden	Totaal
Groene Groeiregio					
Totaal Groene Groeiregio					
Verbonden Regio					
Totaal Verbonden Regio					
Circulaire Regio					
Totaal Circulaire Regio					
Ontspannen Regio					

Totaal Ontspannen Regio					
Productieve Regio					
Totaal Productieve Regio					
Totale investeringsopgave per partner					

Ondertekend op……., te……

De Provincie,

P.G.J. Kerris
Gebiedsgedeputeerde voor de regio Arnhem – Nijmegen

De Regio Arnhem-Nijmegen,

De voorzitter
H.M.F. Bruls

Stichting The Economic Board,

De voorzitter
A. Marcouch

GEMEENTE ZEVENAAR

Groene Metropoolregio
Dagelijks Bestuur
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

datum juli 2021
zaaknummer Z/21/389841/1030846
onderwerp Zienswijze concept Regionale agenda 2022, Begroting 2022 en Bestuursakkoord
contactpersoon Hans Bosch

Geacht bestuur,

Inleiding
Bij uw brief van 14 april 2021 heeft u de raad van onze gemeente verzocht om een zienswijze te geven op de concept regionale agenda 2022 en de concept begroting 2022 van de Groene Metropoolregio. Op 14 april 2021 heeft u ons tevens gevraagd om een reactie op het concept bestuursakkoord tussen de provincie Gelderland, The Economic Board en de Groene Metropoolregio. Di bestuursakkoord hebben wij ook aan onze gemeenteraad voorgelegd.

Deze documenten zijn behandeld en besproken in de raadsvergadering van 7 juli 2021 en met deze brief informeren wij u over de zienwijze van onze raad op de genoemde stukken. Voor meer achtergrondinformatie voegen wij in de bijlage bij de brief ons aan de raad gedane raadsvoorstel.

Regionale agenda 2022
In zijn algemeenheid kan de gemeenteraad instemmen met de regionale opgaven, die voor dit jaar en het jaar 2022 op de regionale agenda staan. Niet alle onderdelen van de opgaven (speerpunten/activiteiten) zijn van evenveel toegevoegde waarde voor Zevenaar. Daarnaast zijn sommige speerpunten op dit moment nog niet voldooende concreet uitgewerkt om daarover al een afgewogen oordeel uit te spreken. Maar alles bij elkaar genomen is de raad positief over de voorliggende agenda.

Voor het speerpunt Human Capital, Onderwijs en Arbeidsmarkt vraagt de raad zich af of alle voorgenomen acties in de regio Arnhem Nijmegen wel op het juiste schaalniveau landen. Voor de inzet van de lobbykracht van de regio voor dit speerpunt is dat ongetwijfeld het geval, maar voor andere acties zijn voor Zevenaar wellicht de sub regio Arnhem of zelfs de Liemers een betere schaalgrootte. Ons oogmerk is steeds de activiteiten zo dicht mogelijk bij de burger of client te organiseren.

Verder kan de vraag worden gesteld of we met nu de voorziene organisatie van de opgaven niet te veel bestuurlijke drukte wordt georganiseerd met een algemeen bestuur, dagelijks bestuur, regionale agendacommissie, bestuurlijke opgaventeams, portefeuille overleggen en ambtelijke werkgroepen. Daar komt de lokale organisatie rond de opgaven nog bovenop. Het is van belang hier een goede balans in te vinden. We zullen in de praktijk zien hoe zich dat ontwikkelt en of deze organisatie, die vooral zo is opgezet om de verbinding met de deelnemende gemeenten op een goede wijze vorm te geven, niet ten

koste gaat van de flexibiliteit en slagkracht van de regio. We zullen dit kritisch volgen en als het nodig is hiervoor aandacht vragen.

Wij vertrouwen erop dat de voorliggende regionale opgaven met name de provincie voldoende uitnodigt zich substantieel met financiële middelen en menskracht in te zetten om van deze regionale samenwerking een succes te maken. Wij hopen dat we voor de definitieve besluitvorming over de opgaven duidelijk is waar de provincie aan mee wilt doen. Wij roepen de Groene Metropoolregio op zich daar sterk voor te maken.

Begroting 2022 en Bestuursakkoord
De begroting 2022 en het bestuursakkoord geven geen aanleiding tot op- of aanmerkingen.

Slot
Wij zien met belangstelling uw reactie op onze zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen	Lucien van Riswijk
Secretaris	Burgemeester

Bijlage:

1030640	Zienswijze op concept-regionale agenda 2022 (incl. actualisatie 2021), begroting 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen en bestuursakkoord Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, The Economic Board en provincie Gelderland

De verstedelijkingsstrategie voor de regio Arnhem-Nijmegen en Foodvalley

Waarom maken we een verstedelijkingsstrategie?
In de regio's Arnhem-Nijmegen en Foodvalley (die met elkaar de Groene Metropool vormen) wonen op dit moment al meer dan een miljoen inwoners. De bevolkingsprognoses geven aan dat dat aantal in de komende decennia nog flink zal groeien. Dat maakt dat er een enorme bouwopgave ligt om aan de vraag aan woningen te voldoen: als de prognoses uitkomen zijn er in de komende 20 jaar zo'n 100.000 woningen extra nodig in de regio. Dat is niet alleen een forse (bouw)opgave, dat heeft ook een ongekende impact op de regio die bekend staat om zijn groene en ontspannen karakter. Mensen wonen en werken graag in de groene metropool. De opgave die voorligt is dan ook hoe de verwachte groei zó opgevangen kan worden, dat de kwaliteit van de regio overeind blijft en als het even kan versterkt wordt. De opgave is dan ook veel breder dan alleen de vraag om woningen.

De regio heeft zichzelf als doel gesteld om de groei van woningen en werklocaties zó vorm te geven dat het meerwaarde oplevert voor alle inwoners. Om die opgave goed in te vullen zullen regiobreed keuzes gemaakt moeten worden: waar willen we dat er niet gebouwd wordt en waar kan ontwikkeling van een woon- of werklocatie een kern of stad juist helpen om een gebied te versterken en de vitaliteit te behouden? Wat is een logisch moment om te bouwen? Welke randvoorwaarden stellen we aan locaties bijvoorbeeld als het gaat om bereikbaarheid of om de kwaliteit van het programma? En: hoe faseren we deze ontwikkelingen? Om deze vragen te kunnen beantwoorden wordt de verstedelijkingsstrategie opgesteld.

De uitgangspunten
In de contourennotitie die in september 2020 door alle colleges in de regio is vastgelegd (en die ter informatie aan de gemeenteraden is aangeboden) is te lezen hoe de opdracht van de verstedelijkingsstrategie voor de groene metropool eruitziet. Het begint ermee dat de regio een nadrukkelijke plek wil innemen in het stedelijk netwerk van Nederland.
De regio ligt zeer centraal tussen de Randstad en Duitsland en die unieke ligging biedt kansen die we nog beter willen benutten. We zoomen uit naar het (inter)nationale niveau, maar vervolgens zoomen we uiteraard ook weer in om de opgave binnen de regio scherper te krijgen.

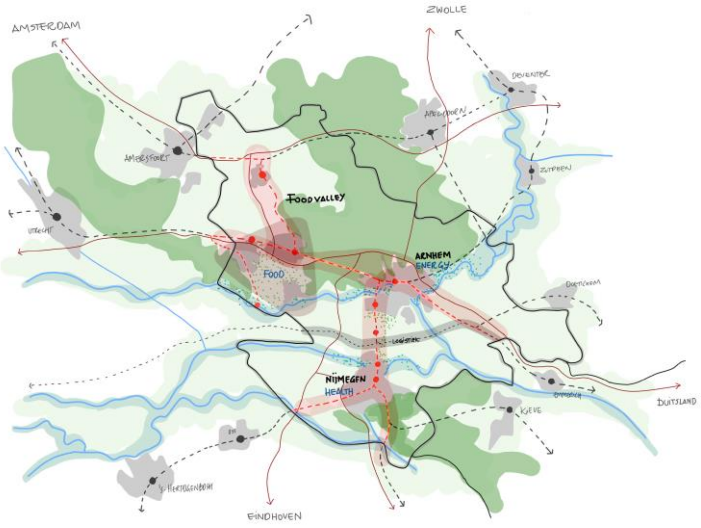

De verstedelijkingsstrategie wordt opgebouwd langs vier bouwstenen: leefomgeving, mobiliteit, economie en wonen. Voor al die bouwstenen zijn ambities meegegeven. De beschreven volgorde is niet toevallig. Het behoud en versterken van de leefomgeving staat voorop. Vervolgens kijken we naar plekken die goed bereikbaar (te maken) zijn, bij voorkeur met openbaar vervoer. Het versterken van de economie is belangrijk: het zou mooi zijn als iedere nieuwe woning ook een baan oplevert want daarmee houden we een goede woon-werkbalans in de regio. En natuurlijk is er de woonopgave. Die opgave is niet alleen kwantitatief: we willen vooral ook goede woningen maken die aansluiten op de behoefte die er is bij doelgroepen in

de verschillende gemeenten. Woningen die energieneutraal zijn en circulair gebouwd. Deze opgave moet ook de bestaande wijken en buurten versterken. In de afgelopen zes maanden zijn de bouwstenen verder uitgewerkt en verfijnd en is onderzocht in hoeverre er ontwerpprincipes te formuleren zijn vanuit deze bouwstenen.

Naast het onderzoek naar de bouwstenen is ook goed gekeken naar prognoses en cijfers over ruimtebehoefte. In de planmonitor zijn de woningbouwplannen voor de periode tot 2025-2027 opgenomen. Deze locaties en aantallen liggen al vast in bestemmingsplannen, in contracten met ontwikkelende partijen of ze zijn opgenomen in gebiedsvisies. Datzelfde geldt voor de plannen die er zijn voor werklocaties. Ook daarvan is voor de komende tien jaar al veel bekend. De verstedelijkingsstrategie legt hier niet de focus op. De meerwaarde wordt vooral geboden voor de periode daarna en naar hoe de ruimtevraag voor nieuwe plannen het beste een plek kan krijgen in de regio.

Wat leveren we op?
De verstedelijkingsstrategie beschrijft welke voorwaarden en principes (onder andere de versterking en verduurzaming van de economie, bereikbaarheid en de kwaliteit van de ontspannen leefomgeving) er zijn om te komen tot nieuwe locaties voor wonen en werken. Er wordt globaal een beeld geschetst waar op de middellange (2030) en lange termijn (2040) de extra woon-en werklocaties voor de komende jaren een plek kunnen krijgen. De strategie schetst een zogenaamd ‘adaptief ontwikkelpad’: het geeft inzicht in welke keuzes nu en op een later moment genomen worden. Daarmee staat nog niet alles vast en is er voldoende flexibiliteit om veranderingen op te vangen.
De strategie reikt ontwerpprincipes en een afwegingskader aan. In de spreekt over het landschap en over aantallen, over vlekken voor wonen en werken, over bandbreedtes, over prioritaire gebieden, over randvoorwaarden en over investeringen die nodig zijn. En de strategie geeft aan hoe we in de regio gaan werken met de strategie met richtlijnen en spelregels.

Wat is onze werkwijze nu en straks?
In een intensieve samenwerking tussen de twee regio’s, de 26 gemeenten, het Rijk, de provincies Gelderland en Utrecht is ontwerpend onderzoek uitgevoerd en is een analyse gemaakt van prognoses voor wonen en werken. Op basis van de uitkomsten is een strategie ontwikkeld. Deze strategie laat zien wat het kostbare groene raamwerk van de regio is: de landschappen, de fijne uitloopgebieden en de groene dorpen en steden. De versterking (en waar nodig bescherming) daarvan staat voorop. Over die ‘groene laag’ heen zijn de lagen van economie en economische ontwikkeling gelegd, van de mobiliteitsstructuur zowel bestaand als gewenst en tot slot de laag van het woonprogramma. Met elkaar vormt dat een overzicht met kaarten waarop ‘vlekken’ te zien zijn die aangeven waar bij voorkeur in de periode vanaf 2025 – 2040 nieuwe gebieden voor wonen en werken ontstaan.

Wie heeft welke rol?
Deze strategie is opgesteld vanuit de intentie dat alle regiopartners en het rijk met elkaar van mening zijn dat dit de manier is waarop de groene metropool tot groei kan komen. De uitwerking daarvan begint hierna. Om breed draagvlak te krijgen worden de samenwerkingspartners in het veld zoals de waterschappen, de woningcorporaties, projectontwikkelaars en economic boards voor de zomer

meegenomen in de strategie en worden zij gevraagd om een steunverklaring af te geven bij deze strategie.
Aan het eind van het jaar wordt aanvullend op de verstedelijkingsstrategie een verstedelijkingsakkoord gesloten waarin rijk en regio (de eerder genoemde partijen) werk-, onderzoeks- en investeringsafspraken met elkaar maken. Dat akkoord wordt eind dit jaar getekend.

Het is vervolgens aan de gemeenten en de provincies om deze uitgangspunten te onderstrepen en vervolgens over te nemen in het lokale omgevingsbeleid. Dat is waar de rol van de raden ligt: beoordelen waar het lokale en regionale omgevingsbeleid aangepast kan of moet worden om als gemeente binnen deze regionale ambitie je eigen programma en ambities vorm te geven.
De opzet van deze strategie sluit zoveel mogelijk aan op staand beleid in de regio en op de visies die tegelijkertijd met deze verstedelijkingsstrategie ontwikkeld worden. Deze strategie helpt om in de komende dertig jaar de keuzes te maken bij het aanwijzen van nieuwe, duurzame plekken voor wonen en werken in de groene en ontspannen regio.

Waar staan we nu?
Het onderzoek naar de bouwstenen, de onderliggende cijfers en plannen hebben geleid tot de ruimtelijke uitgangspunten en ontwerpprincipes zoals net verteld. Die worden op dit moment omgezet in schetsen en een ruimtelijk raamwerk. Dat document kunnen we u nu nog niet toesturen omdat het in nog opbouw is. Voor het gereed maken van dit voorstel hebben we nog ongeveer een maand voor nodig. Toch nemen we u vast mee in waar we staan en welke afwegingen er ook voor u te maken zijn. In april wordt u eerst in een webinar bijgepraat over de verstedelijkingsstrategie. U krijgt dan een toelichting op de opdracht, de werkwijze en de principes. Maar we laten u ook de eerste schetsen zien en de hoofdkeuzes die voorgesteld worden. We horen graag uw reactie op de uitgangspunten en uw gedachten over uitwerkingen daarvan in de komende jaren. De opbrengsten van deze consulatie zullen worden gebruikt in de verdere ontwikkeling van de Verstedelijkingsstrategie.

‘Meer landschap, meer vitale stad en kernen’
De conclusie van het onderzoek naar de bouwstenen en locaties is kort samengevat dat als we het goed willen doen - de groei die op ons afkomt versterkt dat wat we graag willen zijn - dat we dan meer landschap moeten maken én meer vitale steden, regiokernen en dorpskernen.

Hieronder is kort weergegeven wat enkele voorgestelde eerste ontwerpprincipes zijn per bouwsteen. Als voorbeeld om te schetsen hoe de uitwerking per bouwsteen plaatsvindt. En tevens om te laten zien hoe dat bijdraagt aan het totaalbeeld van de opgave.

Leefomgeving: meer landschap!

→ Niet bouwen in beschermde natuurgebieden. In eerste instantie niet bouwen in de natste delen van het gebied. Maar die plekken maken wel een belangrijk onderdeel uit van onze integrale ontwerpen omdat ze belangrijk zijn voor biodiversiteit en klimaatadaptatie. We zetten in op natuur- en klimaatadaptief verstedelijken.
→ We sluiten aan op de Regionale Energie Strategie (RES 1.0).

→ In onze regio is er voldoende publiek toegankelijk groen voor dagelijks gebruik en zijn er dagrecreatieve voorzieningen op nabije afstand van nieuwe woningen.
→ Onze planvorming is stikstofinclusief: we lossen het stikstofvraagstuk voor de verstedelijking zoveel mogelijk in het gebied zelf op. Waar nodig faseren we in ruimte en tijd.

Mobiliteit: duurzaam en nabij

→ Er wordt gekozen voor laagdrempelige en efficiënte OV-verbindingen, waarbij woon- en werklocaties worden verbonden, maar waar ook economische clusters aan elkaar worden verbonden.
→ Nieuwe woningen worden zoveel mogelijk geprogrammeerd bij (H)OV-trein en bus- en/of in verbinding met nabij gelegen (regionale/snel-) fietspaden. Waarbij in de eerste plaats bestaande capaciteit wordt benut en knooppuntvorming wordt gestimuleerd. Daarna wordt pas gekeken naar uitbreiding van bestaande mobiliteitsvoorzieningen en pas daarna naar de aanleg van nieuwe gebieden.
→ Een locatie wordt alleen benoemd voor economie of wonen als de toekomstige mobiliteitsoplossing er al ligt of voorzien is. Dat geldt voor infrastructuur, maar ook voor regelgeving zoals de parkeernormen.

Economie: food, health & energy als aanjagers voor economische groei

→ Het versterken van de agglomeratiekracht van de regio door het creëren van een sterke stedelijke dichtheid in de aantrekkelijke context van de groene leefomgeving/ het regionale landschap + excellente bereikbaarheid via OV (internationaal en regionaal)!
→ Inzet op de versterking van campussen en werklocaties en de verbindingen daartussen (ontwikkelen ecosysteem).
→ Duurzaam omgaan met nieuwe en oude bedrijfsterreinen door innovatief om te gaan met de ruimtevraag voor bedrijventerreinen (waar kan het beter en intensiever) en het categoriseren van werkmilieus.

Wonen: meer vitale stad en vitale kernen

→ We werken vanuit een *Groen raamwerk: o*ntwikkel groen (in en rond het stedelijk gebied), koppel dit aan een regionale netwerk van voet- en (snel) fietspaden en ov en zet daarmee ook in op het versterken van recreatie, biodiversiteit, klimaatadaptatie, enzovoort.
→ Belangrijk is ook de inzet op variatie en complementariteit: nieuwe plannen zijn een aanvulling op bestaande voorraad én op de variëteit aan (groene) woonmilieus. Daarbinnen realiseren we verschillende prijssegmenten. De komende jaren is er vooral behoefte aan meer betaalbare woningen.
→ We zetten in op een circulaire leefomgeving. Dat betekent dat we de ‘bestaande voorraad’ benutten met efficiënt gebruik van ruimte en grondstoffen. Deze strategie is een stimulans voor het verduurzamen en vitaal maken van bestaande wijken. We zetten vooral in op functiemenging, verdichten en inbreiden, op transformeren en herstructering. We zorgen daarbij voor meer en beter handelingsperspectief.

Als we deze vier bouwstenen en de kaarten die daarvan te maken zijn over elkaar heen leggen, volgen daar een flink aantal verhaallijnen uit. Als je die lijnen volgt, kom je uit op locaties waar aantallen woningen en banen aan te verbinden zijn. We kunnen uitrekenen hoeveel ruimte er is – en welke randvoorwaarden er zijn – om hier woon- en werklocaties te maken. En we hebben getest of het past. We kunnen de vraag naar ruimte in onze regio oplossen op een versterkende manier, maar dat betekent dat we op tijd moeten beginnen om te zorgen dat de randvoorwaarden om te kunnen bouwen op orde zijn. Het is dus ook een belangrijk planningsvraagstuk. Tegelijkertijd hebben we nu de tijd om aan de slag te gaan met locaties die pas verder in de tijd nodig zijn.

De verhaallijnen die ontstaan zijn: IC-stations, onderbenutte stationslocaties, nieuwe stations of HOV-locaties, plekken op e-bike afstand van banen en van de steden, economische brandpunten,

transformatie en revitalisering van bedrijventerreinen, integrale wijkaanpak, verdichting van stads- of dorpsranden, vitale dorpskernen en stadsranden in combinatie met wijkaanpak.

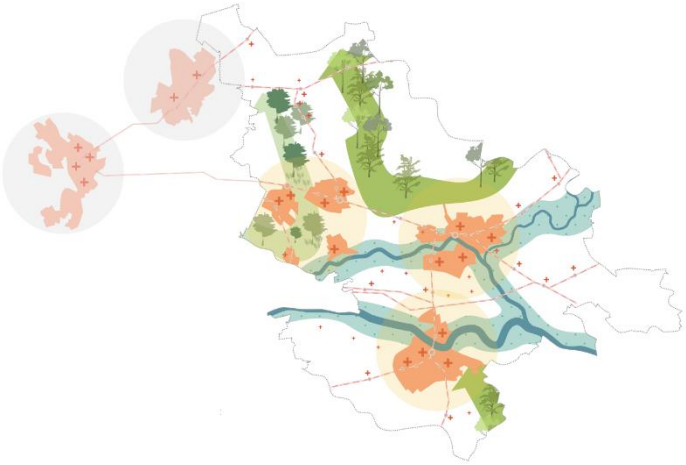

Dat betekent niet dat we nu puntjes op de kaart zetten “hier moet het gebeuren”, maar wel dat we richting geven. Een belangrijke element hierin is (door)ontwikkeling van de polycentrische polen als onderdeel van Stedelijk Netwerk Nederland. De centra van iedere ‘pool’ worden goed met elkaar én met het omliggende gebied verbonden, zodat de netwerkkracht versterkt wordt. We gaan hierbij uit van drie belangrijke centra in het gebied: het ‘WERV-gebied’[1], Arnhem en Nijmegen. Op deze plekken kan een substantieel deel van de woon- en werkbehoefte een plek krijgen. Deze (stads)centra zijn nauw verbonden met het gebied eromheen. Verbinden van netwerkkracht betekent ook dat ook in deze verbonden gebieden de woon- en werkbehoefte geaccommodeerd wordt. In dit netwerk spelen ook opgaven op het gebied van leefkwaliteit en mobiliteit. Die gecombineerde opgaven hebben we samengevat onder de term vitaliteit.

Werken met de verstedelijkingsstrategie

De verstedelijkingsstrategie maken we met elkaar voor 20 tot 25 jaar. Dat is een lange periode waarvan we nu al weten dat er van alles gaat gebeuren. Er zullen zich veranderingen voordoen in de economie en in de politiek, maar ook in de woonbehoeften van inwoners, de manier waarop we reizen en waarop bedrijven zich organiseren. Wat er precies verandert kunnen we nu niet voorspellen, maar we weten wel dat het zal veranderen.

Door vooraf afspraken te maken over hoe we om (willen) gaan met die veranderingen en op welke manier we dan met elkaar bijsturen, zijn we met elkaar in staat om op tijd te reageren. We monitoren met elkaar en kijken steeds naar wat er op (middel)lange termijn nodig is om integrale doelen te halen. Dat gaat over de inhoud, maar ook over timing. Alleen als we zo dubbelhandig sturen kunnen we komen tot een aanpak die onze regio versterkt en vooral ook vergroent.

[1] Het gebied Wageningen, Ede, Rhenen, Veenendaal.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
Zaaknummer	Z/21/388475
Documentnummer	INT/21 /1029173
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
Portefeuille	Regionale samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Op 1 januari 2021 is de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen in werking getreden. Deze regeling vormt de juridische basis voor de versterkte regionale samenwerking in de regio Arnhem en Nijmegen. Na inwerkingtreding is er noodzaak gebleken van aanpassing van de regeling op een aantal punten. Vaststellen van aanpassing van de regeling is een bevoegdheid van het college. Om de regeling aan te passen is echter toestemming nodig van de raad. Via een raadsvoorstel verzoekt het college de raad toestemming te geven voor aanpassing van de regeling, zodat het college de aanpassing kan vaststellen.

2. Raadsvoorstel

1 Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen 2020 te wijzigen.

3. Waarom naar de raad

Volgens artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijk regelingen gaan de colleges van burgemeester en wethouders niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. Via dit raadsvoorstel verzoekt het college de raad toestemming te geven voor aanpassing van de regeling, zodat het college de aanpassing kan vaststellen.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

De tekst van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen aanpassen om daarmee een adequate en actuele gemeenschappelijke regeling te verkrijgen.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1 De gemeente Beuningen is toegetreden tot de gemeenschappelijke regeling

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen heeft op 9 februari 2021 besloten om toe te treden tot de regeling. Dit betekent dat de gemeente Beuningen als deelnemer aan de regeling moet worden toegevoegd. Dat vraagt om een aanpassing van de regeling.

1.2 De rechtspersoon wordt met de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen aangeduid

Bij het opstellen van de regeling medio 2020 was de formele naam van de rechtspersoon nog niet gekozen. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gebruikt. Deze naam wordt in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd en de verwijzing naar de rechtsperspoon in verschillende

artikelen aangepast.

1.3 Een omissie wordt hersteld
In artikel 31, lid 7, is per abuis verwezen naar artikel 29, lid 3. Dit wordt gewijzigd in artikel 29, lid 4.

1.4 Uitvoering motie Raad houdt handen aan het stuur is nog in behandeling
Bij de behandeling van deze gemeenschappelijke regeling in de raad op 26 november 2020 is de motie *Raad houdt handen aan het stuur* aangenomen, waarin het college is opgeroepen te bewerkstelligen dat de regioagendacommissie en de raadsontmoetingen een formele plaats krijgt in de gemeenschappelijke regeling. Met de regioagendacommissie wordt nog overleg gevoerd of (en zo ja op welke wijze) de positie van de regioagendacommissie in de gemeenschappelijke regeling geborgd moet worden.

2.1. Wijziging van de gemeenschappelijke regeling kan pas na verkregen toestemming van de gemeenteraad
De voorliggende gemeenschappelijke regeling is een regeling aangegaan door colleges.
Wijzigingen van de collegeregelingen dienen door de deelnemende colleges te worden vastgesteld, maar gelet op het bepaalde in artikel 1van de Wgr, dient het college daarvoor echter wel de toestemming van de gemeenteraad te krijgen. De gemeenteraad kan toestemming slechts weigeren wegens strijd met het recht of het algemeen belang. Na verkregen toestemming van de gemeenteraad zal het college worden voorgesteld om een definitief besluit tot wijziging te nemen.

Alternatieven
Niet van toepassing.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
Niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid
Niet van toepassing.

8. Communicatie
De gemeente Overbetuwe zorgt voor bekendmaking van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Kosten, baten en dekking
Er zijn geen kosten verbonden aan dit voorstel.

9. Bijlagen

1028010	aanbiedingsbrief wijziging gemeenschappelijke regeling
1028008	concept-wijzigingsbesluit

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Janssen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Wijziging gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen
Zaaknummer	Z/21/388475
Documentnummer	INT/21/1029173

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Het college toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem Nijmegen 2020 te wijzigen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

GROENE METROPOOL REGIO ARNHEM NIJMEGEN

Colleges van B&W van de deelnemende gemeenten aan de
Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Datum	: 28 april 2021
Uw kenmerk	:
Ons kenmerk	: 2021-GMDB-08a
Zaaknummer	:
Contactpersoon	: A. Joustra
Telefoonnummer	: a.joustra@regioan.nl

Onderwerp: aanbieden gewijzigde gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen

Geacht college,

De gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is compleet. Met de toetreding van de gemeente Beuningen nemen alle 18 gemeenten deel. En dat is goed nieuws! In de bijlage treft u de gewijzigde gemeenschappelijke regeling aan.

WAT IS ER GEWIJZIGD

Artikel 1

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen heeft op 9 februari 2021 besloten om toe te willen treden tot de regeling. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen als deelnemer aan de regeling moet worden toegevoegd. Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

Artikel 2

Bij het opstellen van de regeling medio 2020 was de formele naam van de rechtspersoon nog niet gekozen. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gebruikt.

Artikel 3

In verschillende artikelen van de regeling wordt verwezen naar de rechtspersoon. De naam moet dus ook in deze artikelen worden aangepast.

Artikel 4

In deze bepaling is per abuis een onjuiste verwijzing blijven staan. Verwezen werd naar artikel 29 lid 3 van de regeling. Dit moet zijn artikel 29, lid 4 van de regeling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

WAT VRAGEN WIJ

Wij vragen uw college om de gewijzigde gemeenschappelijke regeling, na toestemming van uw gemeenteraad, vast te stellen. Graag ontvangen wij het ondertekende wijzigingsbesluit zo spoedig mogelijk van u retour.

TOT SLOT

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie graag tegemoet. Nadere informatie kunt u verkrijgen bij de directeur van Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, de heer A. Joustra.

Met vriendelijke groet,
het dagelijks bestuur van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen,

de voorzitter	de secretaris
Drs. H.M.F. Bruls	Drs. A. Joustra

Bijlage:

- Wijzigingsbesluit gemeenschappelijke regeling Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen

Besluit tot wijziging van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

overwegende dat:

- zij op 1 januari 2020 een Gemeenschappelijk regeling Regio Arnhem-Nijmegen zijn aangegaan waarmee het openbaar lichaam de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is opgericht;
- het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen wenst toe te treden tot deze regeling;

gelet op:
de Wet gemeenschappelijke regelingen;
de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen;
de toestemming van de respectievelijke gemeenteraden op grond van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten

de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen als volgt te wijzigen:

Artikel 1

Aan de aanhef wordt Beuningen toegevoegd en komt te luiden:

De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Arnhem, Berg en Dal, Beuningen, Doesburg, Druten, Duiven, Heumen, Lingewaard, Montferland, Mook en Middelaar, Nijmegen, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort, Wijchen en Zevenaar;

Artikel 2

Artikel 2, eerste lid, komt te luiden:

Er is een openbaar lichaam zoals bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de wet, genaamd ‘Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen’.

Artikel 3

In artikel 3, lid 1, artikel 4, artikel 5, lid 1, artikel 6, lid 1 t/m 3, artikel 9, lid 3, artikel 14, lid 1, 4 en 5, artikel 26, lid 3, artikel 27, lid 1, artikel 30, lid 1 en 2, artikel 31, lid 1, artikel 33, lid 5, artikel 34, lid 4 en artikel 36, lid 2 wordt 'Regio Arnhem-Nijmegen' vervangen door 'Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen'.

Artikel 4

Artikel 31, lid 7 komt te luiden:

In de geconsolideerde jaarrekening wordt als bijlage de deelexploitaties van de opgaven opgenomen. Per deelexploitatie wordt het door elk van de deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen, berekend op de wijze zoals omschreven in artikel 29, lid 4, van deze regeling.

Artikel 5 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na bekendmaking.

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Arnhem

R.J.M. van Wuijtswinkel	A. Marcouch
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Berg en Dal

E.W.J. van der Velde	mr. M. Slinkman
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Beuningen

D. Kocken	D. Bergman
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Doesburg

P. Werkman	drs. L.W.C.M. van der Meijs – van de Laar
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Druten

A.P.J.M. Litjens	C.A.A. van Rhee – Oud Ammerveld
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Duiven

ing. C.J. Papjes	mr. H.B. Hieltjes
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Heumen

mr. D.C. van Eeten	drs. G.M. Mittendorff
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Lingewaard

drs. I.P. van der Valk	dr. P.T.A.M. Kalfs
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Montferland

drs. M.J.J. Wagener	mr. P. de Baat MPM
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Mook en Middelaar

J.M.G. Smits – de Kinkelder	mr. drs. W. Gradisen
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

mr. drs. A.H. van Hout	drs. H. Bruls
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Overbetuwe

P.J.E. Breukers	R.P. Hoytink – Roubos
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Renkum

drs. M.G.M. van de Geijn	A.M.J. Schaap
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Rheden

N. Renkema – Holstein	Carol van Eert
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..

Het college van burgemeester en wethouders van Rozendaal

B. Boelens	drs. E. Weststeijn
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..
Het college van burgemeester en wethouders van Westervoort

mr. J. Kersten	drs. A.J. van Hout
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..
Het college van burgemeester en wethouders van Wijchen

R. Boer	M. van Beek
secretaris	burgemeester

Ondertekend op …….te…..
Het college van burgemeester en wethouders van Zevenaar

mr. D. Jansen	drs. L.J.E.M. van Riswijk
secretaris	burgemeester

Toelichting bij het eerste wijzigingsbesluit van de Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen heeft op 9 februari 2021 besloten om toe te willen treden tot de regeling. Dit betekent dat het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beuningen als deelnemer aan de regeling moet worden toegevoegd. Hiervoor moet de regeling worden gewijzigd.

Artikel 2

Bij het opstellen van de regeling medio 2020 was de formele naam van de rechtspersoon nog niet gekozen. Inmiddels wordt de naam Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen gebruikt.

Artikel 3

In verschillende artikelen van de regeling wordt verwezen naar de rechtspersoon. De naam moet dus ook in deze artikelen worden aangepast.

Artikel 4

In deze bepaling is per abuis een onjuiste verwijzing blijven staan. Verwezen werd naar artikel 29 lid 3 van de regeling. Dit moet zijn artikel 29, lid 4 van de regeling. Dit wordt nu gecorrigeerd.

Raadsvoorstel

Onderwerp	Jaarrekening 2020 tevens liquidatierekening Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen met inbegrip van jaarverslag/rekening 2020 van The Economic Board
Zaaknummer	Z/21/389366
Documentnummer	INT/21 /1029140
Portefeuillehouder	Lucien van Riswijk
Portefeuille	Regionale samenwerking
Behandelend ambtenaar/afdeling	Hans Bosch (staf)
Telefoon	0316-595615
E-mail	h.bosch@zevenaar.nl

1. Samenvatting

De jaarrekening 2020 is de laatste jaarrekening van het gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen. Het Gemeenschappelijk orgaan is per 31 december 2020 opgehouden te bestaan waarmee deze jaarrekening tevens de liquidatierekening is.
De jaarrekeningen 2020 van het Gemeenschappelijke Orgaan van de Regio Arnhem Nijmegen en The Economic Board sluiten met een batig saldo. Van deze bedragen wordt toegestaan dat een deel wordt ingezet voor aflopende projecten en ter verzekering van de bedrijfscontinuïteit. Het overige deel wordt teruggestort naar de gemeente. Voor Zevenaar betekent dit een teruggave van in totaal € 8800.

2. Raadsvoorstel

1. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan van de Regio Arnhem Nijmegen;
2. Een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van The Economic Board

3. Waarom naar de raad

Op grond van artikel 10 van de regeling zendt het bestuur van het gemeenschappelijk orgaan vóór 15 april de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden kunnen een zienswijze over de jaarrekening naar voren brengen alvorens deze wordt vastgesteld.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Met de jaarrekening 2020 legt het Gemeenschappelijke Orgaan financiële verantwoording af over het in 2020 gevoerde beleid en uitgevoerde activiteiten en worden de jaarstukken van The Economic Board ter kennisname aangeboden.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1. *De voorlopige jaarrekening 2020 van het GO (tevens liquidatierekening) sluit met een overschot van ruim € 150.000.*

De jaarrekening 2020 is de laatste jaarrekening van het gemeenschappelijk orgaan Arnhem Nijmegen. Het Gemeenschappelijk orgaan is per 31 december 2020 opgehouden te bestaan waarmee deze jaarrekening tevens de liquidatierekening is.
De voorlopige jaarrekening sluit met een overschot van € 150.892,00.

Dit overschot is gerealiseerd, omdat de kosten van de PFO-secretarissen in de begroting te hoog zijn ingeschat. Daarnaast zijn de kosten voor Bureau Brussel en de enkele overige kosten (w.o. Regiodag en communicatie) lager uitgevallen, mede als gevolg de coronapandemie.
Het bestuur stelt voor van dit resultaat een bedrag van € 62.365,00 in te zetten voor:

- voortzetting 4 portefeuillehoudersoverleggen (PFO) gedurende het eerste kwartaal 2021. Zoals door de Stuurgroep Versterking regionale samenwerking gemeld, is het eerste kwartaal van 2021 een overgangsperiode. In die overgangsperiode is het werk van de 4 PFO's doorgegaan. De kosten van het secretariaat van deze 4 PFO's bedragen gedurende deze periode € 42.000,00.
- reservering voor (eventuele) liquidatiekosten die door de gastheergemeente worden gemaakt. Verwachte liquidatiekosten € 7.500,00.
- de finale financiële afronding van 2 projecten PFO-Economie. Het betreft de MKB-deal en het project kosten onderzoek "Bruisende Binnensteden Krachtige Kernen". Benodigd bedrag € 12.865,00.

Het bestuur stelt voor het restant ad. € 88.527,00 terug te geven aan de deelnemende gemeenten.
Wij stellen voor met de voorgestelde inzet van het batige saldo in te stemmen.

2. *De jaarrekening 2020 van The Economic Board sluit met een overschot van ruim € 210.000*

Het jaarverslag en de jaarrekening 2020 van The Economic Board maken onderdeel uit van de verantwoording van de jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan.
De gemeente Zevenaar heeft als consistent beleid dat bij alle verbonden partijen, waaraan onze gemeente deelneemt, geen medewerking wordt verleend aan de vorming van reserves. Met eventuele risico's en tegenvallers bij verbonden partijen houdt de gemeente zelf rekening in het weerstandsvermogen. Daarom is er geen reden dat de verbonden partij zelf ook aan reservevorming doet. The Economic Board is strikt genomen geen verbonden partij, maar de hier afgesproken gedragslijn hanteren wij ook voor deze semi verbonden partij.
Het voorstel van The Economic Board om het exploitatieresultaat 2020 aan de reserveringen toe te voegen past niet binnen de in Zevenaar afgesproken gedragslijn en daarom wordt voorgesteld daarmee niet in te stemmen en erop aan te dringen dit bedrag aan de deelnemende gemeenten terug te betalen.

Alternatieven
n.v.t.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Met de vaststelling van de jaarrekening wordt de financiële administratie van het Gemeenschappelijke Orgaan afgesloten en kan het samenwerkingsverband worden geliquideerd.

7. Klimaat en duurzaamheid

Niet van toepassing

8. Communicatie

Het bestuurlijk overleg van het Gemeenschappelijk Orgaan zal geïnformeerd worden over uw zienswijze ten aanzien van de jaarrekening 2020.

Kosten, baten en dekking
Zevenaar ontvangt wegens niet bestede middelen van het gemeenschappelijk orgaan een bedrag retour van € 8800. Dit bedrag wordt verantwoord in de 2e Voortgangsrapportage 2021

9. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

1026238	Jaarrekening 2020 Gemeenschappelijke Orgaan Regio Arnhem Nijmegen
1027538	Het jaarverslag 2020, met de jaarrekening 2020, van The Economic Board
1031034	Zienswijze op jaarrekening 2020 van The Economic Board

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Janssen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Jaarrekening 2020 tevens liquidatierekening Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen met inbegrip van jaarverslag/rekening 2020 van The Economic Board
Zaaknummer	Z/21/389366
Documentnummer	INT/21/1029140

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

gelet op de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen;

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan van de Regio Arnhem Nijmegen;
2. Een zienswijze in te dienen over de jaarrekening 2020 van The Economic Board

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier	De burgemeester
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Concept Jaarverslag 2020

Regio Arnhem Nijmegen

Bureau Brussel
&
The Economic Board

Vastgesteld op 3 maart 2021

Zaaknummer: 545512

Inhoudsopgave

Concept Jaarverslag 2020 1
Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
Jaarrekening 2020 4
Een terugblik op 2020 6
Covid-19 6
Communicatie 6
Versterkingsproces 7
Bestuurlijke tafel 7
PFO Duurzaamheid 8
PFO Economie 10
PFO Mobiliteit 12
PFO Wonen 15
Bureau Brussel 17
Bijlage 1 Organogram 19
Bijlage 2 Het team 20

Andere foto's zijn uit eigen beheer. Bij stockfoto's staat fotograaf vermeld.

Inleiding

Dit jaarverslag is bedoeld om allen die betrokken zijn bij de regionale samenwerking, raadsleden, bestuurders en partners te informeren over de voortgang van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. Een samenwerking die zich sinds 2016 richt op vier domeinen waarop 18 gemeenten zich gevonden hebben om lokale uitdagingen op de schaal van de regio Arnhem-Nijmegen aan te pakken.
Het jaarverslag bestaat uit de financiële verantwoording van het boekjaar en een verslag van de activiteiten. 2020 is het laatste jaar van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region. Per 31 december is deze samenwerking opgeheven. Een versterkte samenwerking, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, is per 1 januari 2021 gestart.

Jaarrekening 2020

De administratie van de regio wordt verzorgd door de gemeente Arnhem, die als sinds de start in 2016 fungeert als gastheergemeente. Hieronder treft u het overzicht aan zoals dat door de gemeente Arnhem beschikbaar is gesteld. De cijfers komen - uiteraard- overeen met de boekhouding van de gemeente Arnhem. Accountantscontrole wordt uitgevoerd conform de daartoe strekkende regels van de gemeente Arnhem.

Totale baten	**Begroot**	**Werkelijk**
Gemeenschappelijke bijdrage 18 gemeenten	1.470.656	1.470.656
Lasten		
Stichting Economic Board	782.259	782.259
Bureau Brussel	298.000	256.342
Bureau Regio	142.072	142.072
Regiodag/regioactiviteiten	12.000	12.331
Communicatie	7.500	
Overige kosten	4.450	
PFO-secretarissen	224.365	167.945
Totaal lasten	1.470.646	1.360.949

De inwonerbijdrage voor 2020, groot € 1,88 per inwoner, is van alle 18 gemeenten ontvangen, gebaseerd op het inwoneraantal per 1 januari 2019.

Het jaar sluit met een overschot van **€ 109.697,00.** De uitgaven komen nagenoeg overeen met de begroting. Meest opvallende afwijking zijn de kosten van de PFO-secretarissen. Deze zijn in de begroting te hoog ingeschat omdat bij het opstellen van de begroting een rekenmethodiek is toegepast die niet juist bleek te zijn. De kosten voor Bureau Brussel en de overige kosten (w.o. Regiodag en communicatie) zijn lager uitgevallen, wat mede te wijten is aan de pandemie.

Vanuit eerdere jaren was een bedrag van € 41.194,00 nog niet besteed. Dit maakt dat op 31 december 2020 een positief saldo resteert van **€ 150.892,00.** Over de besteding van dit bedrag wordt het Bestuurlijk Overleg een voorstel gedaan.

De financiële verantwoording ziet op de 'organisatie' van het Gemeenschappelijk Orgaan. De programmagelden die door de 4 PFO's, veelal via de collectezakmethode, worden binnengehaald bij de deelnemende gemeenten, danwel uit bijdrage van provincie Gelderland of Rijk, worden via he betreffende PFO verantwoord. Zoals gebruikelijk is een actueel overzicht van deze middelen niet opgenomen in dit jaarverslag.

The Economic Board

Van de inwonerbijdrage wordt € 1,00 in twee termijnen overgemaakt aan de Stichting The Economic Board als basisfinanciering. Het financieel jaarverslag over 2020 van The Economic Board vindt u op de website **Fout! De hyperlinkverwijzing is ongeldig..** The Economic Board heeft laten weten over het jaar 2020 een bedrag groot € 211.525,00 overgehouden te hebben van de ontvangen inwonerbijdrage van de 18 gemeenten.
Bij de aanbieding van de begroting 2021, eind september 2020, heeft zij al melding gemaakt van het voornemen om omwille van de bedrijfscontinuitiet een deel van de middelen 2020 mee te nemen naar 2021. Enerzijds als overbrugging naar de ontvangst van de 1e bijdrage 2021 medio februari/maart anderzijds vanwege de onduidelijkheid over voortzetting van de gemeentelijke bijdragen voor de 2e vijfjaarsperiode. Dit heeft er toe geleid dat zij zeer voorzichtig is geweest met het doen van uitgaven in de 2e helft van 2020.

Besluitvorming over het overschot dat resteert uit de gemeentelijke inwonerbijdrage vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg.

Een terugblik op 2020

Alvorens uitgebreider stil te staan bij het werk dat in 2020 door 4 PFO's is verzet en terug te blikken op de activiteiten en resultaten van Bureau Brussel kort enige onderwerpen die speelden in de samenwerking binnen de regio Arnhem Nijmegen.

Covid-19

De Covid-19 crisis heeft ook de regionale samenwerking niet onberoerd gelaten. Na het 1e RegioOverleg(t) op 11 maart, waar de regio te gast was van het college van Heumen, zijn de daaropvolgende geplande samenkomsten van PFO's en Bestuurlijk Overleg voornamelijk online gehouden. Dit betekende dat één van de pijlers van regionale samenwerking, bestuurlijke ontmoeting, op een geheel nieuwe en andere wijze plaats heeft moeten vinden. Ook de geplande RegioReis in mei 2020, naar Groningen, kon geen doorgang vinden.

Communicatie

De uitvoering van de in 2018 door het bestuur aangenomen notitie *Verbetering informatievoorziening* is ook in 2020 weer stevig doorgezet. De maandelijkse nieuwbrief van de regio en de nieuwsbrief van Bureau Brussel ('Brussels Lof') hebben een groot bereik en worden goed gelezen.
Voor de interne medewerkers verschijnt sinds de herfst een aparte nieuwsbrief die het proces van versterken en bouwen aan een nieuwe regionale samenwerking toelicht. Deze tweewekelijkse nieuwsbrief voorziet in een behoefte. De abonneelijst blijft groeien met collega's die geïnteresseerd zijn in alle ontwikkelingen. Intentie is deze nieuwsbrief ook in 2021 door te zetten.

In 2019 is gestart om vlogs te maken waarin de voorzitter van een PFO of Bestuurlijk Overleg kort verslag doet van wat in de vergadering besproken is. Ook dit initiatief bleek door het noodzakelijk online-vergaderen niet goed uitvoerbaar tegen redelijk kosten zodat in het najaar gestopt is met het maken van de vlogs.

Daarnaast wordt door het regiobureau veel aandacht besteed aan het actueel houden van de website www.regioan.nl. Voornamelijk de pagina Versterkingsproces blijkt in een grote behoefte te voorzien en gaf een actueel beeld van de stappen die werden gezet in het Versterkingsproces onder aansturing van de Stuurgroep Versterking regionale samenwerking.
Daarnaast zijn er meerdere actuele pagina's gecreëerd: res-regioan.nl, regioan.nl/polis/, regioan.nl/woondeal/, regioan.nl/mkb-deal.

Versterkingsproces

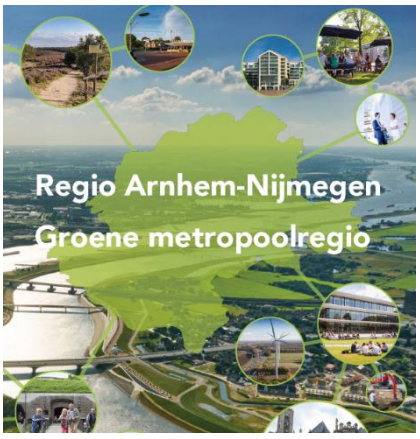

Het Versterkingsproces, gestart in 2019, is in 2020 doorgezet.
Het proces heeft mede door de Covid-19 crisis vertraging opgelopen. Het bleek voor de Stuurgroep niet mogelijk voor de zomer alle eindproducten ter besluitvorming aan de 18 gemeenten voor te leggen. De Stuurgroep, bestaande uit de burgemeester Van Riswijk, Bruls, Marcouch en de wethouders Witjes, Fleuren, Derks en Verstand koos ervoor alle afgesproken stappen met belanghebbenden, ondanks de daardoor optredende vertraging, te doorlopen.
Daarmee stond het tweede half jaar in het teken van de gemeentelijke besluitvorming.
De Stuurgroep presenteerde de volgende voorstellen:

- Visie op de regio Arnhem-Nijmegen;
- Regionale agenda 2021-2025;
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen 2020.
- Bedrijfsplan.

De provincie Gelderland wilde graag met de regio samenwerken om zo een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem-Nijmegen te laten ontstaan, waarin zowel de regiogemeenten als de provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Zij is in het hele versterkingsproces actief geinformeerd en betrokken door de Stuurgroep. De keuze is gemaakt om de nieuwe samenwerking vast te leggen in een nieuw bestuursakkoord dat voortbouwt op het oude Bestuursakkoord (2017) maar dan met de hele regio en triple helix goed betrokken. De intentie is vastgelegd in een intentieovereenkomst die tegelijkertijd aan de colleges werd aangeboden.

Nadat op 6 oktober 2019 alle colleges instemde met de voorstellen, was het de beurt aan de gemeenteraden. Uiteindelijk besloten 17 gemeenteraden positief te adviseren waardoor de colleges over konden gaan tot het aangaan van de nieuwe versterkte samenwerking en tegelijkertijd besluiten tot opheffing van de huidige samenwerking. De gemeenteraad van Beuningen heeft de beslissing uitgesteld tot na de jaarwisseling.

Het hele versterkingsproces heeft de nodige inzet gevraagd van vele bestuurders en ambtenaren uit de regio. Ook voor het regiobureau vormde het secretariaatschap van de stuurgroep, deelname aan het ambtelijk kernteam en alle ondersteunde wertkzaamheden (communicatie, financien e.d.) forse extra inzet die deels is gecompenseerd door de inhuur van tijdelijk ondersteunende capaciteit (16 uur).

Bestuurlijke tafel

Het Bestuurlijk Overleg is in 2020 4 maal bijeen geweest. De eerste keer op de RegioOverleg(t) in Heumen. De volgende 3 geplande RegioOverrleg(t) op locatie konden geen doorgang vinden. De vergaderingen van de 4 PFO's, het Bestuurlijk Overleg en de kring van gemeentesecretarissen vonden nadien, overwegend, online plaats op de 3 geplande dagen. De agenda en stukken van het Bestuurlijk Overleg zijn te vinden op de www.regioan.nl. De in 2019 gestarte vrijdagochtendontmoetingen (RegioOntmoet) zijn in 2020 vooral gebruikt om de bestuurders te informeren en te betrekken bij het verstekingsproces.

PFO Duurzaamheid

Dit is het laatste jaarverslag van PFO Duurzaamheid. In dit jaar is het PFO naast de vier reguliere regiodagen, drie keer extra bij elkaar gekomen in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen.
Het voorbereidend regionaal ambtelijk overleg Klimaatberaad is acht keer bij elkaar gekomen.
Naast besluiten nemen heeft het PFO ook kennis onderling gedeeld zoals over brandpreventie bij zonnepanelen en elektrische auto's en de impact van de Wespendief op windenergie op en rond de Veluwe.

Regionale routekaart

In dit jaar heeft het PFO de voortgang gemonitord met betrekking tot de uitvoering van de Regionale Routekaart. Hiervoor zijn datagegevens uit 2018 en 2019 gebruikt. De bestuurlijke samenvatting hierover is vastgesteld. De conclusie was dat we goed bezig zijn op het gebied van hernieuwbare energie, maar dat we op gebied van energiebesparing en elektrisch vervoer meer moeten stimuleren. Deze boodschap is overgedragen aan de Groene Metropoolregio.
In het kader van de Regionale Routekaart zijn enkele regionale projecten uitgevoerd waaronder het stimuleren van bewustwording in de gebouwde omgeving (enquête uitgezet), het verduurzamen van bedrijventerreinen, en duurzaam/circulair inkopen (in regionaal verband).
Vijftien colleges van B&W hebben het door het door PFO vastgesteld regionaal ambitiedocument circulariteit in GWW sector vastgesteld. Daarna is het bijbehorend programma inclusief de begroting voor 2021 door het PFO vastgesteld.

Energie inkoop

Op het gebied van energie inkoop is besloten om de huidige leveringscontracten voor elektriciteit en aardgas te verlengen tot 1 januari 2023. Om het vergroenen van aardgas te verbeteren besloot het PFO om in 2021, een nieuwe aanbesteding voor aardgas in regionaal verband voor te bereiden.
Naar aanleiding van de boerenprotesten tegen de stikstofuitstoot heeft de provincie een Gelderse Maatregelen Stikstof aanpak georganiseerd. Hierover is in PFO regelmatig de stand van zaken gedeeld en input gevraagd voor gesprekken met de provincie.

RES

Tot slot stonden 3 extra PFO's in het teken van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen. Deze RES is een verplichting in het kader van het nationaal Klimaatakkoord om 49% CO2 te reduceren in 2030. De werkorganisatie RES organiseerde deze PFO's en vele andere regionale bijeenkomsten (waaronder ruimte ateliers) voor de zestien deelnemende gemeenten (Montferland en Mook & Middelaar nemen deel in andere RESsen). Na vaststelling in het PFO Duurzaamheid is in januari 2020 de startnotitie RES door alle 16 gemeenteraden vastgesteld. In september 2020 hebben alle 16 colleges het concept bod RES 1.0 vastgesteld omdat deze uiterlijk 1 oktober 2020 moest zijn ingediend bij het Nationaal Programma RES. Ook alle reacties van gemeenteraden en andere stakeholders op het concept bod RES zijn meegestuurd. Vanaf oktober is de werkorganisatie gestart met de beantwoording van alle ontvangen reacties op het concept bod RES 1.0 en de verwerking daarvan in het definitief bod RES 1.0.
Het PFO heeft besloten om alle hierboven genoemde projecten voort te zetten via de opgave Circulaire regio van de Groene Metropoolregio.

PFO Economie

Coronacrisis

De regiogemeenten hebben onverwacht alle zeilen bij moeten zetten om de gevolgen van de coronacrisis te beteugelen. In het portefeuillehoudersoverleg economie deelden de wethouders hun zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor het lokale bedrijfsleven en hun ervaringen met de aanpak op lokaal niveau.
Maar tegelijkertijd keken zij ook vooruit en bespraken wat nodig is om de regionale economie in de herstelfase een impuls te geven. De geïntensiveerde samenwerking wordt gezien als een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de regio weer sterk uit deze economisch crisis komt.

Economische ambities

In 2020 zijn weer stappen gezet in de concretisering van de drie regionale ambities die de portefeuillehouders economie hebben geformuleerd *op het gebied van 1. profilering, vitale binnensteden en vrijetijdseconomie, 2. arbeidsmarkt en 3. circulaire economie.*
Ad 1: In opdracht van de regio Arnhem Nijmegen is een regionale uitvoeringagenda opgesteld voor het Toeristisch Perspectief 2030. Het proces dat samen is doorlopen heeft de samenwerking in de regio op het gebied van Recreatie en Toerisme versterkt. De komende periode wordt benut om met partners de geformuleerde projecten uit te voeren, een gezamenlijke opdrachtverlening aan TVAN overeen te komen en de regio nog sterker te profileren.
Ad 2: er is een businesscase opgesteld voor een Skillshub waarbij gebruik wordt gemaakt van lopende- en nieuwe initiatieven die aansluiten bij de behoefte van het bedrijfsleven. Behoud en versterking van het arbeidspotentieel in onze regio vanuit een skills-gerichte oriëntatie staat hierbij voorop. Daarbij richt men zich niet alleen op werkzoekenden maar juist ook op het werk-fit houden van werkenden.
Ad 3: in de regio wordt goed aan de weg getimmerd op het gebied van circulaire economie. Alle regiogemeenten ondertekenden in december 2020 het manifest Circulaire Economie. Hierin wordt het bedrijfsleven aangespoord om het belang van een circulaire economie te onderkennen. Deze oproep kreeg gehoor getuige de medeondertekening door een aantal grote ondernemersorganisaties/-kringen in de regio.
Als meest circulaire werklocatie van het jaar viel Synergiepark InnoFase in Duiven in de prijzen. Het synergiepark won de Circular Economy Award. Het zorgde ervoor dat de circulaire prijs, die jaarlijks door het vakblad BT wordt georganiseerd, in de regio blijft. Vorig jaar won het bedrijvenpark IPKW in Arnhem de award en in 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen als meest circulaire regio in Nederland uitgeroepen.

MKB-deal

In december kon een succes worden gevierd. Staatssecretaris Mona Keijzer kende de mkb-deal voor het project Sm@rtTogether aan de regio Arnhem Nijmegen toe. De regio krijgt de maximale bijdrage van €400.000 van het ministerie EZK. Daardoor kan de komende drie jaar een totale investering in het mkb van 1,6 miljoen worden gerealiseerd. De middelen worden ingezet om digitalisering bij enkele honderden midden- en kleinbedrijven te stimuleren.

The Economic Board (TEB)

Er wordt veel waarde gehecht aan de samenwerking in Triple Helix-verband die door de TEB wordt vormgegeven. De regio is door burgemeester Van Eert bestuurlijk in de Board vertegenwoordigd en draagt jaarlijks €1 per inwoner bij. Om te zorgen voor een goed verbinding met de regiogemeenten stond TEB in iedere PFO-vergadering op de agenda. In dit kader werd o.a. het Strategisch- en Tactisch Plan 2020-2025,

waarvan een investeringsagenda deel uitmaakt, besproken. De inhoudelijke focus ligt daarbij op de twee iconische clusters: Health, Hightech, Food én Energy. Ook de wijze waarop TEB in de Groene Metropoolregio vanaf 2021 wordt gepositioneerd kwam aan de orde.

Regionaal Programma werklocaties (RPW)

Om het aanbod aan bedrijvenlocaties in balans te brengen zijn er in 2018 afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in het RPW. Eén van de afspraken betreft de monitoring van de terreinuitgifte om tijdig bij te kunnen sturen.

Begin 2020 kwam uit de cijfers naar voren dat als gevolg van positieve economische ontwikkelingen in de afgelopen paar jaar de uitgifte van grond op bedrijventerreinen was versneld. Daaruit is geconcludeerd dat de afgesproken schrapopgave kon worden gestopt.

Vervolgens is in de tweede helft van dit jaar een nieuw RPW 2021-2024 opgesteld. Na de bespreking in de laatste PFO-vergadering van 2020 is dit document met bijbehorende documenten aan alle colleges aangeboden ter vaststelling in de gemeenteraden.

In het nieuwe RPW staat dat na jaren van krimp er tot 2030 ruim 120 hectare ontwikkelruimte voor nieuwe bedrijfskavels wordt gezien. Daarvan is 40 hectare bestemd voor grote logistieke bedrijven (XXL-logistiek), waarvoor de regio een aantal voorwaarden heeft geformuleerd. Indachtig de geformuleerde ambities voor de Groene Metropoolregio is in het RPW aangegeven aan welke duurzaamheidaspecten nieuwe bedrijvenlocaties moeten voldoen.

PFO Mobiliteit

Dit is het laatste jaar van het reguliere portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit. Vanaf 2021 gaat het om de Regionale Opgave "Verbonden Regio" .
Naast een overgang van een GO Regio Arnhem Nijmegen naar een GR "de Groene Metropoolregio", hadden we dit jaar ook te maken met de COVID 19 pandemie. Dat betekende o.a. dat 11 maart 2020 voorlopig de laatste fysieke bijeenkomst was van het portefeuillehoudersoverleg, de digitale portefeuillehoudersoverleggen zijn daarna snel opgepakt.
Het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit heeft ook dit jaar weer een aantal belangrijke onderwerpen besproken en besluiten genomen.

ALGEMEEN

- **Regionaal Mobiliteitsfonds en bestedingsplan**

Dit jaar is het Mobiliteitsfonds voor het eerst volledig gefinancierd door de Regiogemeenten. De gemeentelijke bijdrage is €1,30 per inwoner/gemeente.
De onderwerpen/studies die hierna genoemd worden zijn (grotendeels) gefinancieerd vanuit het mobiliteitsfonds en overeenkomstig het bestedingsplan 2020.

- **POLIS conferentie december 2020 Regio Arnhem Nijmegen**

Van 7-10 december heeft de jaarlijkse internationale POLIS conferentie plaatsgevonden in onze Regio. In verband met COVID 19, geheel digitaal. De conferentie was een groot succes met meer dan 900 digitale deelnemers uit 46 landen. De conferentie heeft ons ondanks de beperkingen van COVID 19, goed op de kaart gezet. De Regio Arnhem-Nijmegen presenteerde tijdens Polis 2020 het programma ‘Meet the Dutch’. Hierin werden vier actuele thema's behandeld: Mobility Hubs, Smart charging the city, Changing mobility behaviour en Creating a zero emission corridor. Aan de hand van praktijkvoorbeelden uit de regio konden deelnemers inspiratie opdoen over slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen en het stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag.

De Europese Polis conferentie 2020 over duurzame mobiliteit is afgerond met een topontmoeting tussen bestuurders verantwoordelijk voor mobiliteit en vertegenwoordigers van de Europese Unie. Ze gingen in dialoog om hun bijdrage aan de Green Deal te bespreken hoe de EU steden en regio's kan ondersteunen om nog beter te presteren. In totaal zetten 16 regio’s en steden hun handtekening onder de Urban Green-Deal-Makers Pledge, waaronder wethouders Timens namens de regio Arnhem Nijmegen. Daarin beloven ze zich volledig in te zetten om rond 2030 een emissiereductie van 55% te bereiken door de verschuiving naar duurzame stedelijke mobiliteit te versnellen. De Europese coronaherstelfondsen zijn daarbij cruciaal.

- **Mobiliteitsvisie provincie**

Als Regio hebben we gereageerd op de mobiliteitsvisie van de provincie. We hebben in deze reactie onze zorgen geuit over o.a. spoorontwikkelingen, het OV en de financierbaarheid van projecten (fiets, hubs, verkeersveiligheid e.d.).
Samen met ons eigen Mobiliteitsbeleid (o.a. het Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit en Bereikbaarheid) zal de provincale Mobiliteitsvisie gebruikt worden als opmaat vanuit Mobiliteit voor het in 2021 af te sluiten Bestuursaccoord met de provincie.

- **Notitie Landbouwverkeer**

Door nieuwe wetgeving werden gemeenten geconfronteerd met landbouwverkeer op wegen, waar dat voorheen niet mogelijk was. De Regio heeft een coordinerende rol vervuld en geinventariseerd waar de betreffende gemeenten (de problemen spelen niet overal in onze regio) tegenaan zijn gelopen door deze nieuwe wetgeving. Op basis van deze inventarisatie wordt het gesprek met de provincie in 2021 aangegaan.

SPOOR

- Spooragenda/ OV Toekomstbeeld 2040.

De Regio is via de landsdelige en landelijke "spoortafels" nauw betrokken bij de totstandkoming van het Toekomstbeeld OV 2040. Hierin geeft het Rijk aan wat kansrijke spoorcorridors en verbindingen zijn op de wat langere termijn, dat wil zeggen na 2030. Een van die kansrijke spoorcorridors is de zogenaamde "A12 corridor" (Utrecht-Arnhem-Duitse grens). Het gaat hierbij om personenvervoer (internationale (ICE Frankfurt en ICE Berlijn), nationale (6-8 intercity's) en regionale treinen) en goederenvervoer (Noordtak Betuweroute mogelijk via Arnhem).
Langs deze "A12"spoorcorridor liggen ook een aantal belangrijke Verstedelijkingslocaties uit de Woondeal/Verstedelijkingsstrategie met de Regio Arnhem Nijmegen, waaronder Arnhem Oost (10.000 woningen). De lobby richting het ministerie van I&W is door onze Regio in 2020 gestart en we gaan dat in 2021 verder oppakken met andere belangrijke partners langs de A12 corridor (bijvoorbeeld de Vervoerregio Amsterdam, G4, provincies Gelderland, Utrecht, NS en NS Internationaal, Regio's Foodvalley en Achterhoek, The Economic Board).

De lobby richting I&W richt zich op

- Het geven van rijksprioriteit aan een integrale gebiedsontwikkeling A12 corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens
- Het verbeteren van de huidige ICE naar Frankfurt en op een nieuwe ICE verbinding (Berlijnlijn) via Arnhem (ook als duurzaam alternatief voor het vliegverkeer)
- Het realiseren van een ongelijkvloerse kruising bij spoorknoop Oost in combinatie met de ontwikkeling van de verstedelijkingslocatie Arnhem Oost
- Een Noordtak Betuweroute die niet via Arnhem loopt i.v.m. aantasting leefbaarheid in Arnhem (en omliggende kernen) en het belemmeren van de woningbouwlocatie Arnhem Oost.
- Mogelijke bijdragen aan de A12 vanuit het Groeifonds (of EU fondsen)

Daarnaast vinden belangrijke lobbywerkzaamheden ook plaats rondom de woondeal en verstedelijkingsstrategie (ministerie BZK en I&W, waarbinnen getracht wordt geld voor een goede bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties te ontvangen.
De regionale samenwerking voor "spoor" is geborgd in de *kopgroep spoor* (6 gemeenten) die een aantal keer per jaar samenkomt ter voorbereiding en advisering van het PFO, de spoortafels en het ambtelijk overleg.

HOOFDWEGENNET

- Studie Zuid- en Westflank Nijmegen

Deze studie, uitgevoerd in samenwerking met de provincie Gelderland is dit jaar afgerond.

- Studie A12 Arnhem Oost-Duitse grens

Deze studie "minder hinder A12" uitgevoerd in samenwerking met o.a. Rijkswaterstaat is inmiddels ook afgerond en wordt begin 2021 geaccordeerd door het BOM. Om de filedruk op de A12 te verminderen zijn aantal maatrregelen voorgesteld, waaronder gedragsmaatregelen, maar ook voorstellen die meer in ruimtelijk vlak etc (BOM jan)

OV

- OV Concessie 2023

De provincie heeft de OV concessie 2023 (nieuwe aanbesteding) voor 2 jaar stilgelegd in verband met COVID 19. Voorafgaand aan deze stillegging heeft de Regio in het kader van het programma van Eissen, wensen vanuit de regiogemeenten aangegeven t.a.v. het toekomstig OV.

- **Basismobiliteit**

De Regio heeft in een studie onderzocht hoe de basismobiliteit verbeterd zou kunnen worden."Dit heeft het rapport "Mobiliteit op Maat" opgeleverd. De provincie heeft helaas het voorstel van de Regio niet overgenomen en gekozen voor een halte taxisysteem (HUB taxi).

VERKEERSVEILIGHEID

- SPV 2030 (Strategisch Plan Verkeersveiligheid)

Subsidieregeling van het Rijk voor projecten die verkeersveiligheid verbeteren in gemeenten. De Regio heeft hierbij een coordinerende rol vervult. Veel Regiogemeenten hebben projecten ingediend voor cofinanciering. Bijna alles is gehonoreerd door het ministerie. Totaal is er voor 5 mln binnengehaald voor onze regio

- Verkeersveiligheidagenda

Eind 2020 is er in alle regiogemeenten in opdracht van de Regio een risicoscan uitgevoerd. Mede op basis hiervan zal in 2021 een verkeersveiligheidsagenda opgesteld worden voor 2021 e.v. Daarnaast hebben wij een tweetal studies uitgevoerd naar schoolroutes en 30 km/h binnen bebouwde kom.

FIETS

In 2020 is volop uitvoering gegeven aan de uitwerking van aantrekkelijk *regionaal (snel)fietsnetwerk*. Basis daarvoor is de *Samenwerkingsagenda Fiets Arnhem Nijmegen* en de werkagenda uit december 2019. In 2020 hebben we de plannen voor 4 kansrijke snelfietsroutes een stap verder weten te brengen. Dat is gelukt, onder andere voor de beoogde SFR Westflank, met als voorlopig hoogtepunt nieuwe bestuurlijk afspraken met betrokken gemeenten en provincie. In het vierde kwartaal is veel energie gestoken in de opzet van de nieuwe *meerjarige regionale werkagenda fiets*, waarbij we alle 18 gemeenten hebben geconsulteerd. De regionale samenwerking voor fiets is geborgd in de *kopgroep fiets* (6 gemeenten) die 6 keer per jaar samenkomt om het PFO en ambtelijk overleg van plannen en uitwerkingen te voorzien.

SLIM EN SCHOON ONDERWEG

Door corona moest een aantal projecten van Slim & Schoon Onderweg een andere invulling krijgen of ze werden vertraagd, toch is veel werk verzet. Vanuit communicatie is de website vernieuwd en de campagne Zo Werkt Het uitgevoerd. De mobiliteitsmakelaar heeft bij 38 werkgevers mobiliteitsonderzoek (postcodescans, enquêtes) uitgevoerd, en organiseerde voor 53 werkgevers mobiliteit gerelateerde acties (o.a. een beweegchallenge in Nijmegen en e-bike probeeracties). Ruim 2.800 werknemers namen deel aan die mobiliteitsacties. De logistiek makelaars hielpen ondernemers en overheden bij (het voorbereiden van) het slimmer en schoner maken van de logistiek. Zij hebben contact gehad met 120 bedrijven. Bij 30 bedrijven zijn activiteiten in uitvoering gebracht, zoals het inzetten van een EV-scan, gebruik van platformen, voorbereiding van een subsidie e.d. De campussen Arnhem en Nijmegen werden geholpen bij het corona-proof opstarten, de samenwerking wordt in 2021 uitgebouwd. Voor Anders Reizen A12 zijn vele acties uitgezet en maatregelen voorbereid die in 2021 worden uitgevoerd, als de samenleving na corona weer op gang komt. Het Slim Spitsen project Waalbrug heeft geleid tot structurele gedragsverandering en met de implementatie van 13 eHUBS in Arnhem en Nijmegen heeft de regio de eerste ervaringen opgedaan met elektrische deelmobiliteit. Ook is gewerkt aan een visie op logistieke hubs in de steden en regio. Voor de digitaliseringsopgave van mobiliteitsdata is een Plan van Aanpak goedgekeurd en een coördinator aangesteld die dit project vanaf januari 2021 gaat trekken.

PFO Wonen

2020: De regio als één woningmarkt

Wonen heeft met het sluiten van de Woondeal regionale prioriteit gekregen. De aankomende jaren moeten woningbouwprojecten versneld tot uitvoer worden gebracht. Er is veel voor nodig om dat te realiseren. 2020 heeft in het teken gestaan om daar als regio voorzieningen voor te treffen.

Woondeal en uitvoeringplan

Op 4 maart 2020 werd de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend met een steunverklaring van belangrijke private en maatschappelijke partners. De woningbouwopgave bestaat uit het bestaande woningtekort terugdringen tot 2% in 2030 (35.000 woningen). Om deze opgave te realiseren is een uitvoeringsplan opgesteld en zijn gemeenten aan de slag gegaan met de uitbreiding van hun plancapaciteit naar 130% van de behoefte. Woningcorporaties hebben voor de bouw van ruim 4.000 woningen in de regio een beroep gedaan op de Regeling Vermindering Verhuurderheffing. Door binnen twee jaar te starten met de bouw van deze woningen ontvangen zij €25.000 korting per woning. De gemeente Nijmegen heeft twee aanvragen voor Woningbouwimpulsgelden gedaan: voor het stationsgebied en voor de Winkelsteeg (Kanaalzone). Daarnaast is er €5 miljoen aan de regio toegekend voor de (flexibele, tijdelijke) huisvesting van kwetsbare groepen. Deze middelen worden in ieder geval in de gemeenten Arnhem en Nijmegen ingezet. Om gemeenten te ondersteunen met extra ambtelijke capaciteit en kennis hebben het Rijk en de provincie middelen beschikbaar gesteld. De cofinancieringsregeling van de provincie is van kracht. De vliegende brigade / flexpool wordt uitgewerkt en is het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar.

Animatiefilm Woondeal

De animatiefilm staat op regioan.nl/woondeal.

Publiek private Tempotafels

In de tweede helft van het jaar zijn de publieke private Tempotafels die uitvoering geven aan de Woondeal van start gegaan. Voor de versnellingsopgave zijn de meest kansrijke woningbouwprojecten in kaart gebracht. De regionale woningmarktmonitor brengt de woningmarktontwikkeling in beeld. Deze monitor kijkt terug en geeft daarmee inzicht in de voortgang. Daarnaast toont de monitor toekomstige ontwikkelingen.
Om de betaalbaarheid te waarborgen en tegelijkertijd in te zetten op versnelling en circulariteit, zijn de toepassing van innovaties als conceptueel bouwen en industrialisatie verkend.

Huisvesting specifieke doelgroepen

De aandacht voor de huisvesting van specifieke doelgroepen groeit op regionaal niveau. Ervaring en kennis zijn gedeeld en wordt bekeken wat er nodig is om tot realisatie van woonruimte voor de verschillende doelgroepen te komen. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een regionaal beleidskader. Daarnaast is er regionaal afstemming over standplaatsenbeleid voor woonwagens.

Stikstof

De regio ligt dichtbij Natura 2000 gebieden, waar de kritische depositiewaarde voor stikstof van veel habitattypen wordt overschreden. De in de Woondeal opgenomen projecten hebben voorrang gekregen in de aanvragen voor stikstofdepositieruimte. Begin 2021 start een regisseur Stikstof die namens de regio met de provincie afspraken maakt over het pakket Gelderse Maatregelen Stikstof. Met de ontwikkeling van circulaire en natuur-inclusieve woningbouw wordt bijgedragen aan verminderen stikstofdepositie (en vergemakkelijken vergunningverlening).

Verstedelijkingsstrategie

Ruimte is schaars. Om de groeiopgave (60.000 woningen tot 2040) goed en zorgvuldig vorm te geven in samenhang met de met landbouw, natuur, water, bereikbaarheid, duurzame energie, energie & klimaat wordt samen met de regio Foodvalley een verstedelijkingsstrategie opgesteld. In oktober 2020 hebben 26 gemeenten en 2 provincies ingestemd de contourennotitie dat de bouwstenen en uitgangspunten voor deze strategie beschrijft. In een ontwerpend onderzoek zijn drie verschillende toekomstvarianten uitgewerkt. Om gezamenlijk de juiste keuzes te maken richting een volwaardige verstedelijkingsstrategie, worden in de komende periode de vier bouwstenen verder uitgewerkt en aangescherpt.

Training Woonbeleid

In 2020 hebben beleidsmedewerkers Wonen en enkele collega's in het Sociaal domein de driedaagse training Woonbeleid gevolgd. Een training op maat georganiseerd door de VNG Academie samen met Platform 31.

Subregionale Woonagenda's

De drie subregio's geven uitvoering aan de subregionale woonagenda's. Naar aanleiding van de Woondeal hebben de subregio's hun Woonagenda herijkt.

Het portefeuillehouders overleg Wonen en het ambtelijk platform Wonen zijn in 2020 viermaal bijeen geweest. Een afsluitend overleg voor beide gremia staat gepland voor het eerste kwartaal 2021. De Woondeal regio Arnhem-Nijmegen en de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley gaan onderdeel uitmaken van de Groene groeiregio.

Bureau Brussel

Hoogtepunten en resultaten

Met het toewerken naar én een nieuwe regionale organisatie, én de nieuwe Europese periode 2021-2027, was 2020 een jaar van de winkel open houden tijdens de verbouwing en lockdown. In dit verslag geven we een inkijk in de resultaten die hierin geboekt zijn aan de hand van een aantal voorbeelden. 2020 was ook voor Bureau Brussel een uitdagend jaar in tijden van Covid-19 en aflopende EU fondsen. Ook in Brussel ging alles digitaal, wat toch flinke impact dreigde te hebben op samenwerkingskansen, partnerschappen en ontmoeting.

Profilering

Toch was dit hét jaar waarin we ons alvast als Groene Metropoolregio hebben geprofileerd, met name ten aanzien van duurzame mobiliteit tijdens de Polis conferentie in december 2020 vanuit de regio. Met meer dan 900 deelnemers, veel Europese zichtbaarheid van de regio, en het aannemen van de Polis Pledge door 19 regio's in aanwezigheid van de Europese Commissie zijn veel van de doelstellingen behaald. Zo is actief opgeroepen Europese herstelfondsen ook voor duurzame verbindingen in te zetten. Tijdens de conferentie zagen we veel betrokkenheid van de hele regio, iets wat ook in uiting kwam tijdens de **European Week of Regions and Cities**. In de digitale editie van dit jaar heeft met name **NextGarden** / Lingewaard zich sterk gepresenteerd, samenwerking andere Europese regio's opgezocht, en zo voorgesorteerd voor Europese projecten. We zijn dus dankbaar voor alle flexibiliteit in de regio, waardoor het ook 'vanuit huis' gelukt is ons Europees te profileren.

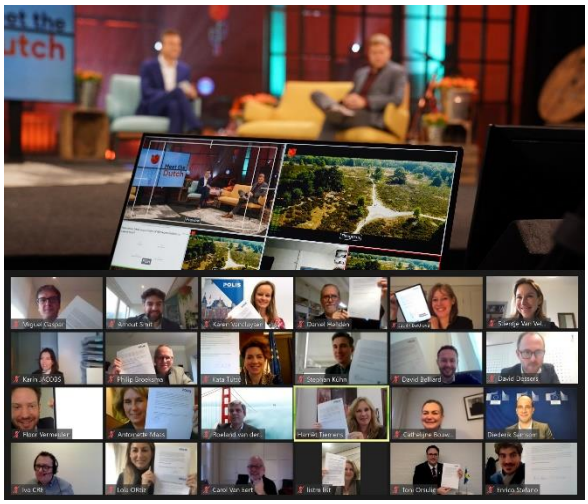

Partners

Profilering leidt tot samenwerking, zeker met Europese partners die de regio niet van nature vinden. De Polis conferentie heeft tot een sterkere samenwerking met meer dan 80 Europese regio's en steden op mobiliteit gelet. Dit schept een goede basis voor meer activiteiten op 'verbonden regio', bijvoorbeeld door betere aansluiting op de Europese corridors (internationale treinen en binnenvaart). In 2021 geven we hier een vervolg aan. Ook in een ander netwerkverband, ERRIN, is actief bijgedragen aan de inzet op de Europese TEN-T vervoercorridors: we verwachten nu dat Europese regelgeving en funding beter gaat aansluiten bij initiatieven van de regio als de A12 spoorcorridor, Energy Hubs en schone binnenvaart.
Ook is de samenwerking met andere Energy regio's verstevigd, met name in het European Hydrogen Valleys Platform. Dit heeft ook al geleid tot eerste projectresultaten.
Niet alleen Europese partners, maar ook regionale partners zijn verder aangehaakt, geadviseerd en geïnformeerd over Europese kansen. Niet alleen de clusters rondom the Economic Board, maar ook organisaties als Royal Eijkelkamp (advies en netwerk EU aanvraag), Foundation for Global Goals (Rheden), Radboud Universiteit, Rijnstate, Van Hall Larenstein en bedrijven als NedStack.

EUROPEAN HYDROGEN VALLEYS PARTNERSHIP

Europese public affairs gebeurt ook steeds meer in Oost Nederlands verband. Met 'Think East Netherlands' gaat ook Oost-Nederland met steun van de twee provincies en Oost NL actief in samenwerking met ons aan de slag op de Bureau Brussel thema's Energy, Health High Tech en Circular. Begin 2021 leidt dit tot een Strategische Innovatie en Investeringsagenda, waarmee we gezamenlijk voor EU fondsen kunnen gaan.
Desalniettemin bleek 2020 een lastig jaar voor Europese partnerschappen. Bureau Brussel is normaal gesproken bij uitstek in staat om vanuit Europese ontmoeting kansen voor de regio op het spoor te komen. We zijn dus blij dat we wel hebben kunnen voortbouwen op bestaande partnerschappen.

Projecten

Ook is de regio er in geslaagd regionale aanvragen bij de EU van de grond en goedgekeurd te krijgen. Het huidige portfolio van projecten gaat om minstens 5,8 mln baten, tegen 1,5 miljoen kosten (+ 10 miljoen baten voor regionale partners). Op schone scheepvaart (ET Transhipment Hub), zorginnovatie (dRural) en waterstof hebben we projecten goedgekeurd gekregen. In totaal is er ca. 80 miljoen euro in de regio geland afgelopen jaar (401,3 mln sinds 2014). Dit is geen direct 'Bureau Brussel resultaat' maar wel wat we faciliteren en waar we voor pleiten in Brussel en regio. Ook dit jaar was er in meer dan de helft van de gevallen niet alleen sprake van Europees geld, maar ook bijbehorende Europese samenwerking. Relaties met Europese regio's en andere stakeholders zijn hiervoor onontbeerlijk.

In 2020 is een effect dat we hebben gezien dat Europese projectontwikkeling heeft geïnspireerd en initiatieven in de regio van de grond heeft helpen krijgen. In minstens twee gevallen kon een Europese kans in eerste instantie niet opgepakt worden door gebruik aan ruimte en capaciteit in de regio. Ondertussen zien we zowel op voedselstrategie (feed the city) als op elektronica hub (repair economy) concrete projecten in de regio, waar helaas de EU samenwerking en subsidie nog te vroeg voor kwam.

Desalniettemin, deden zich zoals verwacht minder specifieke projectenkansen voor, met name door de aflopende EU fondsenperiode. Daarom hebben we in 2020 ons voornamelijk gefocust op lobby voor de nieuwe Europese fondsen, met het nieuw Meerjarig Financieel Kader dat in 2021 van start gaat.

Doorontwikkeling

Maar 2020 stond uiteraard ook voor een groot deel in het teken van het regionale versterkingsproces richting de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vanaf de zomer zijn we als Bureau Brussel ook begonnen met de voorbereiding van de nieuwe Public Affairs Strategie. In de Regionale Agenda zijn specifiek activiteiten op lobby benoemd. Dit wordt gevat in een 'Public Affairs Strategie'; de Groene Metropoolregio wil een sterke samenwerking, lobby en positie met het Rijk, EU en Duitsland.

Voor 2021 worden nieuwe Bureau Brussel activiteiten meegenomen in de nieuwe Public Affairs Strategie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Praktisch betekent dit dat de thema's Energy, Mobiliteit, Health High Tech, Circulaire Economie blijven staan uit het jaarplan 2020. De precieze inzet wordt nu bijgewerkt, op basis van de invulling van de regionale opgaven. Hier verwachten we veel Europese kansen en sterkere regionale voeding. Naar een Europese Groene Metropoolregio!

Bijlage 1 Organogram

Inrichting van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Provincie

Rijk

Europa

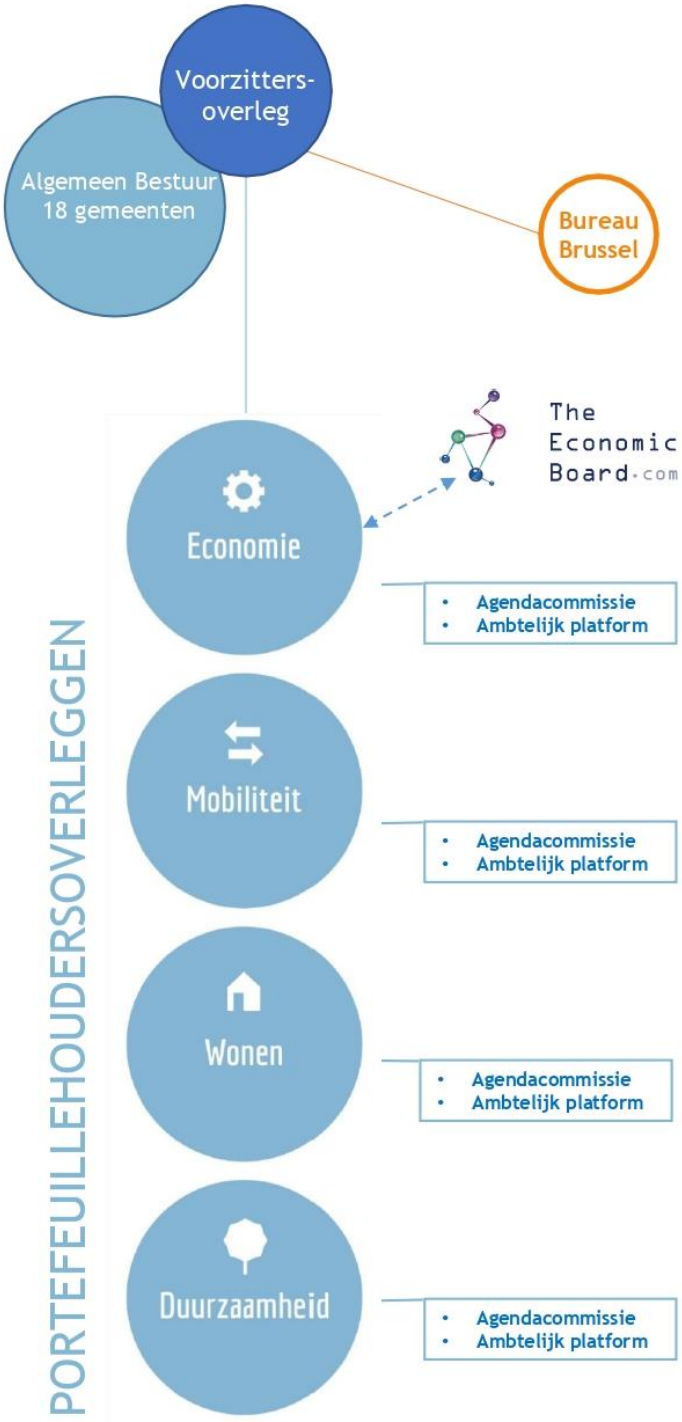

Bijlage 2 Het regioteam

Henk van den Berg
Secretaris

Rachel Drosterij
Managementassistent &
Communicatie

Arnout Smit
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Geert Ritsema
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Maaike Mulder
Ondersteuner
Versterkingsproces

Ferit Bahceci
Bureau Brussel
Trainee

PFO-secretarissen

Patrick Aelmans
PFO Duurzaamheid

Yvonne Hazelaar
PFO Economie

Suzanne Hesseling
PFO Mobiliteit

Elke Dreier
PFO Wonen

JAARREKENING 2020

STICHTING ECONOMIC BOARD REGIO ARNHEM-NIJMEGEN

NIJMEGEN

I N H O U D S O P G A V E

RAPPORT

A.	Opdracht	pagina 3
B.	Samenstellingsverklaring	pagina 3
C.	Algemeen	pagina 4
D.	Resultaten	pagina 4

JAARREKENING

1.	Balans per 31 december 2020	pagina 5
2.	Staat van baten en lasten over 2020	pagina 7
3.	Kasstroomoverzicht 2020	pagina 8
4.	Grondslagen voor waardering en bepaling exploitatieresultaat	pagina 9
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2020	pagina 11
6.	Toelichting op de staat van baten en lasten	pagina 13

Overige gegevens

1.	Ontbreken van de verklaring	pagina 17
2.	Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat	pagina 17

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen
Toernooiveld 300
6525 EC Nijmegen

Nijmegen, 22 april 2021

Geacht bestuur,

A. Opdracht

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2020 van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen samengesteld.

Het bestuur van de stichting is op grond van wettelijke bepalingen verantwoordelijk voor de jaarrekening.

B. Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen te Nijmegen is door ons opgesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2020 en de staat van baten en lasten over 2020 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij deze jaarrekening wordt door de externe accountant Reith & Ten Böhmer, in de persoon van de heer N.H.M. Reith AA, een controleverklaring verstrekt. Voor deze controleverklaring verwijzen wij naar de overige gegevens.

C. Algemeen

Bedrijfsgegevens
De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

Directie
Per balansdatum wordt de directie gevoerd door mevrouw S.M. Helbig.

D. Resultaten

Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 38.244.
De vergelijking van de staat van baten en lasten ten opzichte van de begroting ziet er als volgt uit:

	Gerealiseerd		Begroot		Verschil
	€	%	€	%	€
Baten	**889.737**	**100,0**	**828.000**	**100,0**	**61.737**
Personeels- en salariskosten	516.547	58,1	580.000	70,0	-63.453
Huisvestingskosten	38.560	4,3	40.000	4,8	-1.440
Reiskosten	2.771	0,3	17.000	2,1	-14.229
Projectondersteuning	132.351	14,9	60.000	7,2	72.351
Communicatie / Media	116.642	13,1	100.000	12,1	16.642
Advieskosten	5.285	0,6	22.000	2,7	-16.715
Administratiekosten	20.271	2,3	15.000	1,8	5.271
Afschrijvingskosten	8.043	0,9	8.000	1,0	43
Kantoorkosten	11.023	1,2	16.000	1,9	-4.977
Onvoorzien	0	0,0	20.000	2,4	-20.000
Totaal Lasten	**851.493**	**95,7**	**878.000**	**106,0**	**-26.507**
Exploitatieresultaat	**38.244**	**4,3**	**-50.000**	**-6,0**	**88.244**

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
De Administratiekamer B.V.

De heer A.W.N. Wijers

1. BALANS PER 31 DECEMBER 2020
(na verwerking exploitatieresultaat)

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Vaste activa		
Materiële vaste activa	**6.899**	**14.942**
Vlottende activa		
Overige vorderingen	20.495	40.210
	20.495	**40.210**
Liquide middelen	**249.437**	**109.951**
Totaal	**276.831**	**165.103**

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Stichtingskapitaal		
Continuïteitsreserve	50.000	50.000
Bestemmingsreserve	92.850	54.606
	142.850	**104.606**
Kortlopende schulden		
Crediteuren	32.322	16.763
Belastingen	13.682	14.008
Overige schulden	87.977	29.726
	133.981	**60.497**
Totaal	**276.831**	**165.103**

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2020

	2020	2019
	€	€
Baten	**889.737**	**869.831**
Personeels- en salariskosten	516.547	537.812
Huisvestingskosten	38.560	32.217
Reiskosten	2.771	16.224
Projectondersteuning	132.351	100.046
Communicatie/Media	116.642	150.679
Advieskosten	5.285	31.323
Administratiekosten	20.271	19.947
Afschrijvingskosten	8.043	7.969
Kantoorkosten	11.023	15.688
Onvoorzien	0	0
Totaal Lasten	**851.493**	**911.905**
Exploitatieresultaat	**38.244**	**-42.074**

3. KASSTROOMOVERZICHT OVER 2020

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2020	
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	38.244	
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	8.043	
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	19.715	
Mutatie kortlopende schulden	73.484	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		139.486
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa		0
		139.486

Samenstelling geldmiddelen

	2020	
	€	€
Liquide middelen per 1 januari	109.951	
Mutatie liquide middelen boekjaar	139.486	
Geldmiddelen per 31 december		249.437

4. GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN BEPALING EXPLOITATIERESULTAAT

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen is feitelijk en statutair gevestigd op Korte Nieuwstraat 6, 6511 PP te Nijmegen en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 65371992.

De stichting heeft ten doel het versterken van de samenwerking tussen ondernemers, kennisinstelleingen en overheden op de groeisectoren Health, Energy en Food en de cross-overs daartussen om daarmee de economische slagkracht van de regio Arnhem-Nijmegen verder te ontwikkelen en de regionale groeikansen te benutten met alle voor dat doel dienstige middelen.

De jaarrekening is opgesteld conform de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Terugbetaling Subsidie Gemeenten

De stichting heeft de afgelopen vijf jaar telkens een overschot op de ontvangen basisfinanciering gerealiseerd. Omdat de overboeking van middelen in maart van het lopende jaar plaatsvindt, werd er telkens een minimale buffer van twee maanden (circa 130.000 euro) aangehouden. In het kader van de subsidierelatie van TEB en de Regio Arnhem Nijmegen is elk jaar goedkeuring gevraagd om overgebleven bedragen over te mogen hevelen naar het volgende jaar; dit is telkens gehonoreerd. Dat was ook de intentie voor het boekjaar 2020. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft in oktober 2020 goedkeuring gegeven aan de begroting 2021 van TEB. In deze begroting is uitgegaan van een gelijkblijvende basisfinanciering van circa 780.000 euro en werd er een overschot van 140.000 euro over het boekjaar 2020 geprognotiseerd. Omdat pas in december definitief duidelijk werd welke gemeenten een bijdrage zouden blijven geven en hoe groot de basisfinanciering uiteindelijk zou worden, is in de tweede helft van 2020 voorzichtiger geld uitgegeven. Hierdoor is er 70.000 euro minder uitgegeven dan was begroot. TEB heeft in februari bij de liquidatie van de Regio Arnhem Nijmegen gevraagd het totaal gerealiseerde overschot van nu 210.000 euro over te mogen hevelen naar 2021. Het algemeen bestuur van de Regio Arnhem Nijmegen heeft besloten niet in te stemmen met dit verzoek en heeft aan de gemeenten voorgesteld 70.000 euro terug te vorderen, onder andere omdat in haar ogen de toelichting van de bestemming van de gelden onvoldoende was. De schuld van 70.000 euro heeft hierop betrekking. Deze post is gereserveerd voor het geval de regiogemeenten definitief besluiten de gelden terug te vorderen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling, Na balansdatum is bekend geworden dat veertien van de achttien regiogemeenten via de inwonersbijdrage zullen blijven bijdragen aan de basisfinanciering van The Economic Board. De bijdrage van de gemeenten zal in 2021 uit komen op € 697.000.

Subsidie Provincie Gelderland voor het project Triple Helix 3.0

In 2020 is door de provincie een subsidie voor het project “Triple Helix 3.0” toegekend van maximaal € 150.000. In 2020 is een voorschot van 80% ontvangen, derhalve € 120.000. Deze subsidie is toegekend voor het opstellen van een uitvoeringsplan om te komen tot een eerste nieuwe investeringsagenda van The Economic Board. De ontvangen bijdrage van € 120.000 is verwerkt onder de baten (zie blz. 13) en de kosten van dit project ad. € 123.108 is verwerkt onder de lasten onder het kopje projectondersteuning. (zie blz. 14). Per 31 december 2020 is het project nog niet afgerond.

Waarderingsgrondslagen voor de balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen aanschaffingswaarde of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waarde-verminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de aanschaffings- of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de stichting krachtens een financiële lease-overeenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële lease-overeenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële lease-overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. Voor zover niet anders is vermeld hebben de vorderingen een looptijd van korter dan 1 jaar.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Waarderingsgrondslagen voor de staat van baten en lasten

Baten

De baten bestaan uit subsidiebijdragen van €1 per inwoner van de deelnemende gemeenten.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van economische levensduur. Boekwinsten en - verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen, boekwinsten alleen voor zover deze niet in mindering zijn gebracht op vervangende investeringen.

Bestemming exploitatieresultaat 2020
Het exploitatieresultaat over 2020 bedraagt € 38.244.
De voorgestelde bestemming is opgenomen onder de toelichting op de balans.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2020

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Materiële vaste activa		
Stand 1 januari	14.942	22.062
Investeringen	0	849
Afschrijving	8.043	7.969
Stand 31 december	6.899	14.942

De materiële vaste activa betreft inventaris. Er wordt voor de inventaris geen restwaarde gehanteerd.

Overige vorderingen		
Vooruitbetaalde kosten	7.924	8.507
Doorbelastingen Provincie Gelderland/HAN/Gemeente Arnhem	497	26.973
Waarborg	225	225
Subsidie Ministerie van SZW project "Duurzaam Inzetbaar"	6.250	0
Overige vorderingen	5.599	4.505
	20.495	40.210

Liquide middelen		
Rabobank	119.425	59.945
Rabobank spaarrekening	130.012	50.006
	249.437	109.951

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

	31-12-2020	31-12-2019
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand 1 januari	50.000	50.000
Dotatie boekjaar	0	0
Stand 31 december	50.000	50.000
Bestemmingsreserve		
Stand 1 januari	54.606	96.680
Resultaat boekjaar	38.244	-42.074
Stand 31 december	92.850	54.606

De bestemmingsreserve ultimo 2020 zal in 2021 worden aangewend voor diverse activiteiten, die aansluiten bij de strategische doelstellingen van de Stichting zoals vastgelegd in het strategisch plan. De activiteiten hebben betrekking op de onderwerpen Food, Health en Energy.

Crediteuren		
Crediteuren	32.322	16.763
	32.322	16.763
Belastingen		
Loonheffingen	13.682	14.008
	13.682	14.008
Overige schulden		
Voorziening vakantiegeld	17.977	17.580
Nettolonen	0	146
Terugbetaling subsidie gemeenten	70.000	0
Overige te betalen kosten	0	12.000
	87.977	29.726

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

De stichting heeft per 15 april 2019 een huurovereenkomst afgesloten voor de huur van een kantoor- en bedrijfsruimte. De huurverplichting bedraagt op jaarbasis € 36.587,64 exclusief btw. Er is sprake van onbelaste huur. De looptijd van de verplichting is van 1 mei 2019 tot en met 30 april 2020. Opzegging kan gebeuren met inachtneming van een termijn van drie maanden voorfgaande aan het verstrijken van de lopende periode. Anders wordt de huurovereenkomst verlengd tot en met 28 februari 2021.

De stichting is in 2020 een subsidie project gestart genaamd Triple Helix 3.0. De looptijd van het project was in eerste instantie van 19 februari 2020 tot en met 2 november 2020. Vanwege de uitbraak van het Corona virus is verzocht tot verlenging van het project. Dit verzoek is in januari 2021 goedgekeurd, hiermee is de projectduur verlengd tot 1 juli 2021. De totale subisidie voor het project is vastgesteld op € 150.000. 80% hiervan zijnde € 120.000 is als voorschot uitgekeerd in 2020. Het restant voorschot van 20% zijnde € 30.000 wordt uitgekeerd in januari 2021.

Voorstel exploitatiebestemming

De directie stelt voor om € 38.244 van het exploitatieresultaat over 2020 toe te voegen aan de bestemmingssreserve. Vooruitlopend op de vaststelling door de bestuursvergadering is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

6. TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020

	2020	2019
	€	€
Baten		
Subsidie gemeenten	782.259	778.488
Terugbetaling subsidie gemeenten	-70.000	0
BTW teruggave gemeenten	51.104	71.343
Subsidie Provincie Gelderland project "Triple Helix 3.0"	120.000	0
Subsidie Ministerie van SZW project "Duurzaam Inzetbaar"	6.250	0
Overige baten	124	20.000
	889.737	869.831

Er zijn diverse in kind bijdragen. Deze zijn opgenomen in het bestuurlijk verslag.

	2020	2019
	€	€
Personeels- en salariskosten		
Loonkosten	421.565	443.668
Voorziening vakantiegeld	25.825	24.064
Sociale verzekeringen	50.934	47.615
Ziekengeldverzekering	12.578	9.725
Reiskostenvergoedingen	2.528	2.632
Werkkostenregeling vrije ruimte	1.581	1.337
Scholingskosten	1.566	7.147
Overige personeelskosten	-30	1.624
	516.547	537.812
Huisvestingskosten		
Huur	36.190	23.861
Parkeerkosten	1.595	2.435
Overige huisvestingskosten	775	5.921
	38.560	32.217
Reiskosten		
Declaratie zakelijke kilometers	2.287	7.186
Reis- en verblijfkosten	484	9.038
	2.771	16.224
Projectondersteuning		
Projectstimulering	6.439	35.713
Events	2.804	64.333
Kosten project "Triple Helix 3.0"	123.108	0
	132.351	100.046
Communicatie/Media		
Internet en automatiseringskosten	11.490	12.291
Telefoon	2.679	3.617
Content website	22.857	15.877
Marketing en regiobranding	35.525	55.805
Advertentie- en reclamekosten	44.091	63.089
	116.642	150.679

	2020	2019
	€	€
Advieskosten		
Advieskosten	5.285	31.323
Administratiekosten		
Administratiekosten	18.731	18.477
Salarisadministratie	1.540	1.470
	20.271	19.947
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	8.043	7.969
Kantoorkosten		
Kantoorartikelen	1.404	2.097
Verzekeringen	2.297	2.268
Kleine aanschaffingen	554	1.850
Contributies en abonnementen	4.080	2.700
Representatiekosten	2.286	6.270
Rente en bankkosten	227	388
Overige kantoorkosten	175	115
	11.023	15.688
Onvoorzien		
Uitgaven onvoorzien	0	0

Binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen waren over het boekjaar 2020 5,45 fte werkzaam (2019: 5,39 fte). Deze fte is verdeeld over 7 medewerkers.
De salarissen binnen de Stichting Economic Board regio Arnhem-Nijmegen voldoen voor 2020 aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (WNT)

ONDERTEKENING BESTUUR VOOR AKKOORD

Nijmegen, ……. 2021

Directeur:	Mevrouw S.M. Helbig
Voorzitter:	De heer A. Marcouch
Voorzitter financiële auditcommissie:	De heer C.F. van Eert
Bestuurder:	Mevrouw M. Esselbrugge

OVERIGE GEGEVENS

1. Ontbreken van de verklaring

Conform artikel 15.3 van de oprichtingsakte wordt de accountantsverklaring door de directie van de stichting aan deze jaarrekening toegevoegd.

2. Statutaire regeling bestemming exploitatieresultaat

In de statuten is geen vermelding over de bestemming van het exploitatieresultaat opgenomen. Echter in de vergadering is overeengekomen, dit resultaat mee te nemen naar een opvolgend jaar.

GEMEENTE ZEVENAAR

Aan het bestuur van het
Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem
Nijmegen
Postbus 9029
6800 EL Arnhem

datum	juli 2021
zaaknummer	Z/21/389366/1031034
onderwerp	Zienswijze jaarverslag 2020 en jaarrekening 2020 Gemeenschappelijk Orgaan en concept jaarrekening 2020 The Economic Board
contactpersoon	Hans Bosch 0316-595516

Geacht bestuur,

Inleiding
Bij uw brief van 6 mei 2021 heeft u de jaarstukken 2020 van The Economic Board aangeboden. Eerder ontvingen wij op 26 maart 2021 het jaarverslag en jaarrekening 2020 van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen.

Deze documenten zijn behandeld en besproken in de raadsvergadering van 7 juli 2021 en met deze brief informeren wij u over de zienwijze van onze raad op de genoemde stukken..

Jaarverslag 2020 en jaarrekening 2020 Gemeenschappelijk Orgaan
Dit jaarverslag en deze jaarrekening geven geen aanleiding tot op- of aanmerkingen.

Concept jaarrekening 2020 The Economic Board
De gemeente Zevenaar heeft als consistent beleid dat bij alle verbonden partijen, waaraan onze gemeente deelneemt, geen medewerking wordt verleend aan de vorming van reserves. Met eventuele risico's en tegenvallers bij verbonden partijen houdt de gemeente zelf rekening in het weerstandsvermogen.

Daarom is er geen reden dat de verbonden partij zelf ook aan reservevorming doet.
The Economic Board is strikt genomen geen verbonden partij, maar de hier afgesproken gedragslijn hanteren wij ook voor deze semi verbonden partij.

De gemeenteraad kan zich daarom niet verenigen met de reserveringen van het exploitatieresultaat van The Econiomic Boarden dringt er op aan dit bedrag aan de deelnemende gemeenten terug te betalen.

Slot
Wij vernemen graag of, en zo ja op welke wijze, de zienswijze van Zevenaar in de oordeels- en besluitvorming over de jaarrekening 2020 van The Economic Board betrokken wordt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen	Lucien van Riswijk
Secretaris	Burgemeester

Bijlage: --

*Z0442E95C
35*

Raadsvoorstel

Onderwerp	Zienswijze jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025 SALD
Zaaknummer	Z/21/389785
Documentnummer	1028160
Portefeuillehouder	L. van Riswijk
Portefeuille	Verbonden partijen
Behandelend ambtenaar/afdeling	Arianne Zwaan/Afdeling Informatiebeheer
Telefoon	0316595394
E-mail	a.zwaan@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD) heeft de gemeenteraad per brief gevraagd om een mening (zienswijze) te geven over de jaarstukken 2020 en de begroting 2022-2025. Met dit raadsvoorstel doen wij een voorstel voor een zienswijze.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg;
2. In te stemmen met de conceptbegroting 2022-2025 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg, met de volgende kanttekeningen:
    1. In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om een bezuinigingsmaatregel te realiseren. Er is kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen en uit diverse gesprekken is gebleken dat de gevraagde bezuinigingsdoelstellingen om moverende maatregelen niet haalbaar zijn.
    2. De gemeenteraad Zevenaar wil geïnformeerd worden zodra meer helderheid is over de richting van het besluit van het algemeen bestuur naar aanleiding van de businesscase e-depot.
3. Het college op te dragen de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2020 en de conceptbegroting 2022-2025 kenbaar te maken aan het SALD.

3. Waarom naar de raad

Conform de Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg zendt het dagelijks bestuur de gemeenten voor vaststelling door het algemeen bestuur van het SALD de rekening en begroting toe, zodat zij hun zienswijzen kunnen indienen. Aan de hand daarvan zal vaststelling van de Jaarrekening 2020 en Begroting 2022-2025 door het bestuur van het SALD plaatsvinden.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Door uw zienswijzen kenbaar te maken kunt u invloed uitoefenen op de afwegingen en besluitvorming in het begrotingsproces en de financiële huishouding van het SALD. Met als beoogd resultaat dat de taken van het SALD op een effectieve wijze worden uitgevoerd.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. *Conform de gemeenschappelijke regeling "Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg" dient de raad in de gelegenheid te worden gesteld een zienswijze te geven.*
Uw raad dient geïnformeerd te worden over de inhoudelijke en financiële stand van zaken bij het SALD. In de gemeenschappelijke regeling "Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg" is opgenomen dat de deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld om hun zienswijze over de concept jaarrekening en de conceptbegroting te geven. Het dagelijks en het algemeen bestuur van SALD betrekt de zienswijze van de raad in hun besluitvorming over deze financiële stukken.

1.2 *In de jaarrekening 2020 legt SALD verantwoording af over het afgelopen jaar.*
De jaarstukken 2020 van SALD geven geen aanleiding tot het indienen van een zienswijze. De jaarrekening van SALD is overzichtelijk en biedt financieel inzicht en het jaarverslag biedt een compact beeld van de werkzaamheden van het SALD.

2.1 *De begroting 2022-2025 vertoont een stabiel financieel beeld.*
De ontwerpbegroting voldoet aan de eisen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Behoudens onderstaande ontwikkelingen zijn in de ontwerpbegroting 2022 uitsluitend de loon-en prijspeilontwikkelingen verwerkt.

2.1.1 *De ontwikkeling van het e-depot Liemers en Doesburg is van invloed op de financiële huishouding van de deelnemende gemeenten en het SALD*
Belangrijk speerpunt is de realisering van een e-depotvoorziening, zodat de deelnemende gemeenten en het SALD naast de papieren archieven in de toekomst ook de nieuwe digitale overheidsarchieven kan beheren en beschikbaar stellen. Dat vraagt van de deelnemende gemeenten een investering in mensen en in middelen. Maar dat levert ook wat op: een gezamenlijke, efficiënte omgeving waar overheidsinformatie duurzaam wordt bewaard en toegankelijk is voor burgers, bedrijven, ambtenaren en medeoverheden.
Voor de gemeente Zevenaar is het van belang om te kunnen voldoen aan de eisen van de wetgever, die stelt dat gemeenten hun archieven (analoog én digitaal) in goede, geordende en toegankelijke staat moeten bewaren, zodat die informatie openbaar, beschikbaar en herbruikbaar is door burgers en bedrijven. Het e-depot is daarmee een basisvoorziening voor een open, transparante en dienstverlenende overheid. Het SALD zal mogelijk gaan aansluiten op het e-depot van het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers (hierna: ECAL). Deze aansluiting is op verzoek van het bestuur uitgewerkt in een businesscase. Deze businesscase geeft inzicht in zowel de organisatorische als financiële consequenties van de invoering en geeft een routekaart voor de aansluiting op het ECAL, zowel voor de deelnemende gemeenten en het SALD. Mocht er positieve besluitvorming komen over de businesscase, dan zullen wij u hiervan op de hoogte stellen.

2.1.2 *Het opstellen van een nieuwe gemeenschappelijke regeling SALD voor de toekomst is van invloed op de financiële huishouding van SALD.*
De huidige gemeenschappelijke regeling SALD is gedateerd. Eerder is besloten om de gemeenschappelijke regeling eerst praktisch te actualiseren, waarbij slechts sprake is van een technische omzetting.

In de toekomst zal er een nieuwe gemeenschappelijke regeling worden opgesteld en aan de raden van de gemeenten worden voorgelegd. Voorgesteld wordt om dan over te gaan op een aangepaste, meer praktijkgerichte, kostenverdeling. Deze is nu gebaseerd op het aantal inwoners en personeelskosten per gemeente, terwijl in de praktijk de kosten vooral afhankelijk zijn van het aantal meters archief dat door het SALD per gemeente wordt beheerd.

3.1 *Voor 2022 en 2023 wordt van het SALD een bezuiniging op de exploitatiekosten verwacht van respectievelijk 2,5 en 5%*
In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om deze bezuinigingsmaatregel te realiseren. In de afgelopen periode is uiterst kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen. Van de totale begrote lasten 2022 ad € 292.802, betreft 84% vaste personeelslasten. De overige 16% ad € 48.036 bestaat onder andere uit administratiekosten (betaling aan de gemeente Zevenaar) ad € 23.100,-- accountskosten ad € 12.100,-- verzekeringspremie ad € 595,-- en afschrijvingslasten ad € 1.839,-- totaal € 37.634 (13%). Dit zijn vaste kosten. Er blijft van de overige kosten nog zo'n 3% over. Dit zijn vooral de automatiseringskosten, studiekosten en algemene kosten (vrijwilligers). De mogelijkheden tot bezuinigingen zijn gelet hierop nihil en daarom is besloten dat de bezuinigingsopgave niet haalbaar is voor het SALD.

Alternatieven
Binnen het SALD, maar ook bij de deelnemende gemeenten, ontbreekt de kennis en capaciteit om zelf het E-depot vorm te geven. Een alternatief is daarom niet aanwezig.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?
De financiële en organisatorische consequenties van de aansluiting op het E-depot van bijvoorbeeld het ECAL zijn in beeld gebracht. Zo nodig wordt uw raad hierover afzonderlijk geadviseerd.

7. Klimaat en duurzaamheid
Door de vergaande digitalisering neemt het gebruik van papier af en bestaat het huidige en toekomstige archief nagenoeg geheel uit digitale archiefbescheiden.

8. Communicatie
Na behandeling en besluitvorming in de gemeenteraad wordt de zienswijze in een brief aan het SALD medegedeeld.

9. Kosten, baten en dekking
De gemeentelijke bijdrage voor 2020 bedraagt € 138.647,--. De onderlinge verdeling van de bijdrage van de gemeenten is gebaseerd op het aantal inwoners (50%) en op de verdeling van de werktijden (50%). Voor 2020 zijn kosten begroot voor de aanstelling van een projectleider voor het project e-depot. Echter, door het niet aanstellen van deze projectleider zijn er in werkelijkheid minder kosten dan begroot, waardoor de bijdrage van de deelnemende gemeenten lager uit valt ten opzichte van de begroting 2020. De begrote bijdrage was namelijk € 154.109 en valt in werkelijkheid € 15.462,-- lager uit. Wel dient rekening te worden gehouden met de effecten van de nog vast te stellen richting ten aanzien van het project e-depot.

10. Bijlagen
De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	1027573	Aanbiedingsbrief SALD
2.	1028156	Kaderbrief SALD
3.	1028165	Jaarstukken SALD
4.	1028168	Meerjarenbegroting 2022-2025 SALD
5.	1028845	Brief aan SALD met zienswijze
6.	1028169	Dashboard SALD

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris	De burgemeester
Danielle Jansen	Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp	Raadsvoorstel-en besluit zienswijze jaarstukken 2020 en MJB 2022-2025 SALD
Zaaknummer	Z/21/389785
Documentnummer	1028160

De raad van de gemeente Zevenaar;

gelet op artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, alsmede gelet op de artikelen artikel 24 en 25 van de Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar;

besluit:

1. In te stemmen met de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg;
2. In te stemmen met de conceptbegroting 2022-2025 van het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg, met de volgende kanttekeningen:
    1. In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om een bezuinigingsmaatregel te realiseren. Er is kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen en uit diverse gesprekken is gebleken dat de gevraagde bezuinigingsdoelstellingen om moverende maatregelen niet haalbaar zijn.
    2. De gemeenteraad Zevenaar wil geïnformeerd worden zodra meer helderheid is over de richting van het besluit van het algemeen bestuur naar aanleiding van de businesscase e-depot.
3. Het college op te dragen de zienswijze van de raad over de jaarstukken 2020 en de conceptbegroting 2022-2025 kenbaar te maken aan het SALD.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 7 juli 2021.

De griffier,	De burgemeester,
W.M. van der Vlies	L.J.E.M. van Riswijk

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg

Aan de gemeenteraden van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar

Postbus 100
6980 AC Doesburg
T (0313) 481 319
E sald@freeler.nl

Administratie
Postbus 10
6900 AA Zevenaar
T (0316) 595 326
E gemeente@zevenaar.nl

datum : 30 april 2021

zaaknummer : Z/21/389785/1027373
onderwerp : Aanbiedingsbrief zienswijze jaarstukken 2020 en Begroting 2022 SALD

Beste Gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de Jaarstukken 2020 en de Meerjarenbegroting 2022-2025 van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg (SALD) aan. Graag stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze kenbaar te maken op deze stukken.

Het is de planning dat, rekening houdende met de zienswijzen, het algemeen bestuur van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg op 5 juli 2021 beide stukken zal beoordelen. Graag ontvangen wij uw voorlopige zienswijze en wijzen u op de mogelijkheid een voorlopige zienswijze in te dienen voor 5 juli 2021.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg,

D. Jansen
secretaris

J. Goossen
voorzitter

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg

De gemeenteraden van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar

Postbus 100
6980 AC Doesburg
T (0313) 481 319
E sald@freeler.nl

Administratie
Postbus 10
6900 AA Zevenaar
T (0316) 595 326
E gemeente@zevenaar.nl

datum : 11 mei 2021

zaaknummer : Z/21/389785/1028156
onderwerp : Kaderbrief voor het begrotingsjaar 2022

Geachte leden van de raad,

Bijgaand treft u aan de kaderbrief van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg voor het begrotingsjaar 2022. In deze kaderbrief zijn de belangrijkste financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het komende kalenderjaar in beeld gebracht. De vaststelling van de jaarrekening 2020 en de begroting 2022 vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 5 juli 2021. Graag stellen wij u in de gelegenheid uw zienswijze kenbaar te maken op deze stukken en wijzen u op de mogelijkheid een voorlopige zienswijze in te dienen voor 5 juli 2021. De jaarrekening 2020 en de ontwerpbegroting 2022 zijn als bijlagen meegezonden.

De ontwerpbegroting voldoet aan de eisen van het Besluit begroting en verantwoording (BBV). Behoudens onderstaande ontwikkelingen zijn in de ontwerpbegroting 2022 uitsluitend de loon- en prijspijlontwikkelingen verwerkt.

In deze kaderbrief zijn de volgende ontwikkelingen en ambities opgenomen:

- E-depot
  In 2020 is gestart met een eerste fase om te komen tot de invoering van een e-depot. Met het e-depot kan het digitaal informatiebeheer en de toegankelijkheid van digitale informatie van alle aangesloten gemeenten duurzaam worden geborgd. Om te kunnen starten met fase 1 zijn in de begroting van 2020 financiële middelen beschikbaar gesteld voor het aantrekken van een projectleider. Deze vacature van projectleider e-depot is echter nog niet opgevuld. Het Algemeen Bestuur heeft eerst verzocht om een businesscase voor de inrichting van een e-depot. Afgelopen jaar is deze businesscase opgeleverd op basis van onderzoek bij SALD en de aangesloten gemeenten. De uitkomsten hiervan liggen nu voor aan het Algemeen Bestuur van SALD. Het Algemeen Bestuur beraadt zich nog over de vervolgstappen. Op basis van aanvullend onderzoek zal het Algemeen Bestuur dit jaar een besluit nemen over de volgende stappen of fase voor de invoering van een e-depot.

- Nieuwe gemeenschappelijke regeling SALD
  De huidige gemeenschappelijke regeling is gedateerd en voldoet niet meer aan de eisen. Er zal een nieuwe gemeenschappelijke regeling aan de gemeenten worden voorgelegd. Deze heeft nu echter eerst nog een tijdelijk karakter waarbij sprake is van slechts een ‘technische omzetting’. Over enkele ingrijpende delen zal nog overeenstemming verkregen moeten worden.

- Toekomstvisie SALD
  Het bestuur SALD wil zich over de toekomst van het SALD beraden als de nieuwe GR en het e-depotproject zijn gerealiseerd. Zeker dat laatste is van belang, want dat zou de richting kunnen zijn waar men in de toekomst heen wil.

- Rechtmatigheidsverantwoording
  Hoewel er nog onzekerheden zijn over de precieze invulling, vormt een goede interne controle de basis voor het kunnen opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording die naar verwachting vanaf verantwoordingsjaar 2021 in werking treedt. Concerncontrol van de gemeente Zevenaar zal worden gevraagd om dit proces te verzorgen.
  De komende maanden zal het bestuur zich verder verdiepen in de gevolgen en de te ondernemen acties als gevolg van de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij hopen u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg,

D. Jansen	J. Goossen
secretaris	voorzitter

Bijlagen:
1. Jaarstukken 2020 Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
2. Meerjarenbegroting 2022-2025 Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg

Jaarstukken 2020

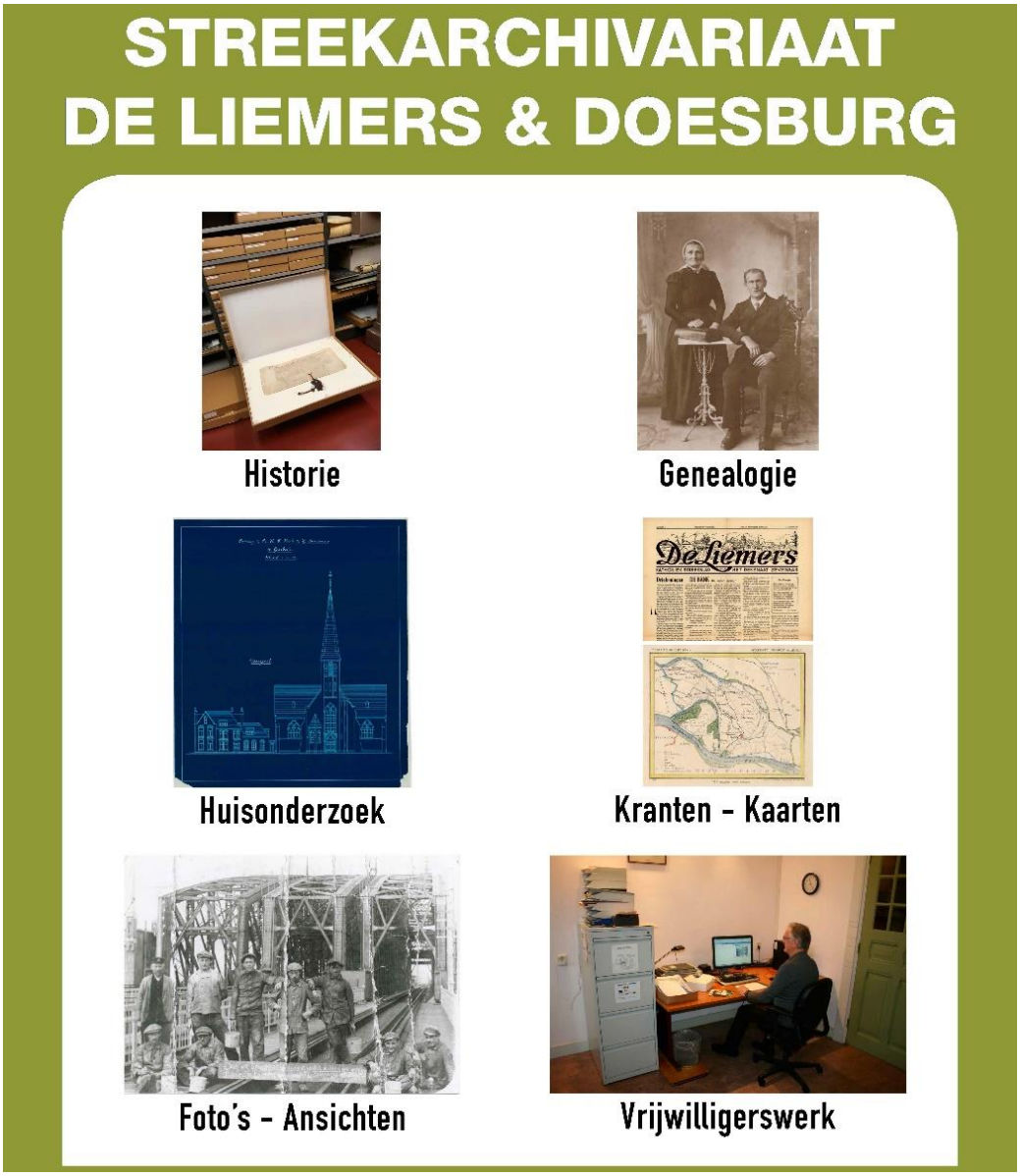

INHOUD

Algemeen **4**

Inleiding *4*

Jaarverslag **6**

Programma archief *6*

Programma overhead *8*

Paragrafen *9*

jaarrekening **13**

Overzicht van baten en lasten *13*

Incidentele baten en lasten *15*

Begrotingsrechtmatigheid *16*

Wet normering topinkomens (WNT) *17*

Balans *18*

Vaststellingsbesluit *211*

Bijlagen **22**

Overzicht van baten en lasten naar taakveld *22*

Bijdragen van de deelnemende gemeenten *22*

ALGEMEEN

INLEIDING

Algemeen
Voor u liggen de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg. Deze jaarstukken zijn net zoals 2019 opgesteld volgens de nieuwe regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). De getoonde primitieve begroting in de cijfers van deze jaarstukken sluiten niet aan met de cijfers van de vastgestelde primitieve begroting. In de vastgestelde primitieve begroting van 2020 is namelijk nog geen rekening gehouden met de afsplitsing van de overhead. In deze jaarstukken is de primitieve begroting optisch aangepast om een goed vergelijk met de realisatie te kunnen maken.

Beknopt overzicht 2020
Overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en werkzaamheden van het streekarchivariaat in 2020.

Het corona virus en de daarmee gepaard gaande maatregelen hadden voor een aanzienlijk deel van 2020 invloed op de werkzaamheden van de medewerkers en vooral van de vrijwilligers. Op twee van de drie locaties konden de werkzaamheden van de medewerkers, met inachtneming van de te nemen maatregelen, nog redelijk worden voortgezet. Op de derde locatie waren de genomen maatregelen dusdanig dat we een groot deel van het jaar niet aanwezig waren. De maatregelen kwamen voor de vrijwilligers en bezoekers veel harder aan; zij mochten niet meer komen. Op verzoek van de gemeenten was de archiefdienst alleen nog in beperkte mate en op afspraak te bezoeken voor het inzien etc. van bouwdossiers. Ambtenaren, architecten, aannemers, makelaars en burgers hoefden zo dus geen tijdsverlies in de procedure voor bouwplannen te ondervinden.
Naast dit alles speelde ook de langdurig verminderde personele bezetting een belangrijke rol bij de te verrichten werkzaamheden. Pas in het najaar kon hier een gedeeltelijke oplossing voor worden gevonden.
Regelmatig werden werkzaamheden, voor zover mogelijk, thuis uitgevoerd. Het betrof hier dan met name het maken van overzichten of verslagen.
In de tweede helft van het jaar werd er relatief veel tijd besteed aan het voorbereiden voor het opzetten van een e-depot en de perikelen rond de inzage van het archief van de enquêtecommissie P&O Zevenaar.

Het kritisch beoordelen van de documentatiecollecties werd voortgezet. Enkele onderdelen van die collecties (met name ansichtkaarten en foto's) konden met nieuw materiaal worden aangevuld. De oudste edities van verschillende lokale of regionale kranten werden in eigen beheer gedigitaliseerd. Een gedeelte daarvan werd op de website geplaatst. De rest volgt.

Enkele kleinere archieven in de archiefbewaarplaatsen werden ontsloten en omgepakt. De digitale toegangen zullen door bezoekers op de studiezaal en via de website geraadpleegd kunnen worden.

De laatste verouderde computers werden vervangen, zodat we nu overal over moderne en beter beveiligde hard- en software beschikken.

De gemeenten Doesburg en Zevenaar stelden extra uren beschikbaar voor het op orde brengen van de bouwdossiers. Deze werkzaamheden werden verricht door de archiefassistent.

De samenwerking met onze collega's van het Regionaal Archief Zutphen en het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers werd voortgezet. Met de laatste werd regelmatig overleg gevoerd over het opzetten van een e-depot en aansluiting daarvan op hun e-depotvoorziening. De eerste restaureerde enkele tientallen charters (oorkonden) uit Zevenaar voor ons.

De samenwerking met het museum de Roode Tooren in Doesburg en het Liemers Museum in Zevenaar kon ook worden voortgezet. Dankbaar werd gebruik gemaakt van elkaars collecties en mogelijkheden op diverse terreinen.
De vorig jaar geopende beeldbank werd sporadisch aangevuld met nieuw materiaal.

Algemeen/archiefwerkzaamheden.

In 2020 is er tijd (door werknemers en/of in mindere mate vrijwilligers) besteed aan:
(Zoals hierboven al aangegeven werd er aan diverse onderdelen beduidend minder tijd besteed vanwege de corona maatregelen.)

- Het zuurvrij verpakken van archieven van verschillende gemeenten
- Het inventariseren van enkele archieven en collecties
- Digitaliseren van indexen en inventarissen
- Digitaliseren van diverse edities lokale kranten (o.a. Koning en Grondwet Doesburg vanaf 1860)
- Bijhouden van de Facebookpagina
- Advisering gemeenten met betrekking tot substitutie archiefbescheiden, overdracht archieven, ambtelijke samenwerking en het opzetten van een e-depot
- Het scannen van bouwtekeningen, kaarten, foto's, dia's fotonegatieven en ansichtkaarten

Ook de komende jaren zullen we aan een groot deel van deze projecten en werkzaamheden verder werken.

Ontwikkelingen 2021.

In 2021 zullen de werkzaamheden ook nog door de beperkende maatregelen in verband met het corona virus worden bepaald. Met name de primaire werkzaamheden zullen voorrang krijgen.
Daarnaast zal er ook verder worden gewerkt aan het opbouwen van een e-depot. Het ligt in de bedoeling om enkele audits op inspectiegebied te gaan doen.
Een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling zal aan de gemeenten worden voorgelegd. Deze zal echter eerst nog een tijdelijk karakter hebben. Over enkele ingrijpende delen zal nog overeenstemming verkregen moeten worden.
Tenslotte zal er, eindelijk, een heldere toekomstvisie moeten komen. Eentje die voor iedereen acceptabel is en jaren mee zal kunnen.

JAARVERSLAG

PROGRAMMA ARCHIEF

Wat wilden we bereiken?

De antwoorden op deze vragen zijn opgesloten binnen de doelstelling van de GR.
Volgens artikel 3 heeft het streekarchivariaat tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers voor het beheer van hun archiefbescheiden zoals omschreven in de Archiefwet 1995.

Beleidskaders

1. Wettelijke taken van de streekarchiefdienst op basis van de Archiefwet 1995.
Artikel 32
1. De gemeentelijke archiefbewaarplaats wordt beheerd door een gemeentearchivaris, die in het bezit dient te zijn van een diploma archivistiek of, zo geen zodanige archivaris mocht zijn benoemd, door de secretaris.
2. Voor het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen, voor zover deze archief bescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van burgemeester en wethouders, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet belast de gemeentearchivaris. Over dit toezicht stelt de gemeenteraad een verordening vast, welke aan gedeputeerde staten wordt medegedeeld.
3. De gemeentearchivaris wordt door de gemeenteraad benoemd, geschorst en ontslagen.

2. Ministeriële regelingen voor archiefvorming en archiefbeheer.
Drie regelingen geven een nadere uitwerking van de Archiefwet op het terrein van materialen, ontsluiting en bewaarplaats.

3. Financiële verordening en Controleverordening (artikel 212 en 213 van de Gemeentewet).
Bij besluit van 2 november 2004 heeft het Algemeen Bestuur de "Financiële verordening" en de "Controleverordening" vastgesteld. Op 9 mei 2005 is de "Financiële verordening" gewijzigd.
De gemeente Zevenaar verzorgt namens het dagelijks bestuur de boekhouding, de financiële administratie en het kasbeheer. De gemeente Zevenaar regelt tevens de controle op de financiële administratie en het kasbeheer.

4. Overige regelgeving.
Bij de bepaling van het beleid en het beheer dient, naast de onder sub 1 en 2 vermelde regelingen, rekening gehouden te worden met de volgende externe en interne regelgeving:

- Gemeentewet;
- Wet Gemeenschappelijke regelingen;
- Besluit Begroting en Verantwoording;
- Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten;
- Raamwet EEG-voorschriften;
- Archiefwet 1995;
- Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg;
- Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Zevenaar;
- Wet op de omzetbelasting 1968;

- Wet op het BTW-compensatiefonds:
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;
- Vennootschapsbelasting.

Met ingang van 1 januari 2016 geldt dat ook de lokale overheden belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor gemeenschappelijke regelingen zoals de gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg. Gezien de aard van de activiteiten van onze gemeenschappelijke regeling achten wij de kans klein dat wij vennootschapsbelasting moeten gaan betalen. Als gevolg van voorgaande is in de jaarrekening 2019 geen belastinglast uit hoofde van vennootschapsbelasting verantwoord.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de begroting. Deze beleidsindicatoren voor de bedrijfsvoering worden voor het Streekarchivariaat als geheel vermeld en gerelateerd aan het totaal aantal inwoners van de deelnemende gemeenten.

Indicator	Definitie	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,030	0,040	0,038
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,032	0,040	0,038
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2,66	3,16	2,99
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom plus inhuur	4,0%	0,0%	6,3%
Overhead	Kosten als % van de totale lasten begroting	42,6%	35,9%	45,1%

PROGRAMMA ARCHIEF

Wat hebben we gedaan?

Volgens artikel 4 heeft het streekarchivariaat ter verwezenlijking van de in artikel 3 aangegeven doelstelling tot taak:

- het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers door een daartoe bevoegd streekarchivaris, die voldoet aan de bij of krachtens de Archiefwet 1995 gestelde eisen;
- het gevraagd of ongevraagd doen van aanbevelingen aan de deelnemers over de archiefbewaarplaatsen, de aan hun archieven te besteden zorg, en andere aangelegenheden die verband houden met het beheer van archieven;
- het verstrekken van informatie aan de deelnemers of aan derden over de in de archieven aanwezige bescheiden.

Wat heeft het gekost?

	Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Archief					
Lasten	143.859	194.417	194.417	166.093	28.324
Baten					
- Overige	15.197	750	750	14.125	13.375
- Bijdragen gemeenten	131.839	193.667	193.667	151.174	-42.493
Saldo	**3.177**	**-**	**-**	**-794**	**-794**
Dotatie aan de bestemmingsreserve	3.177	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	794	794
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

De afwijkingen op dit programma worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten , programma archief (onderdeel jaarrekening).

PROGRAMMA OVERHEAD

Wat wilden we bereiken?

De ondersteunende taken voor een efficiënte uitvoering van het programma archief worden verzameld in een apart programma overhead.

Wat hebben we gedaan?

De overheadkosten bestaan uit de salariskosten van de streekarchivaris, de kosten van de administratie, accountantskosten en verzekeringskosten.

Wat heeft het gekost?

	Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Overhead					
Lasten	131.222	126.084	126.084	136.439	-10.355
Baten					
-Overige	-	-	-	-	-
-Bijdragen gemeenten	131.222	126.084	126.084	136.439	10.355
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotatie aan reserves	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

De afwijkingen op dit programma worden toegelicht bij het overzicht van baten en lasten , programma overhead (onderdeel jaarrekening).

PARAGRAFEN

Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de gemeenschappelijke regeling. In het Besluit Begroting en Verantwoording staat aangegeven dat in de begroting tenminste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen "onderhoud kapitaalgoederen", "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op het Streekarchivariaat van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting. Door aandacht voor het weerstandsvermogen, voorkom je dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf, maar het kan ook betrekking hebben op meerdere begrotingsjaren. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de GR's beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zoals bijvoorbeeld de algemene reserve.

a) Het streekarchivariaat heeft binnen haar begroting een kleine post onvoorzien. Gezien het karakter van de GR (puur uitvoerend) zijn lasten redelijk nauwkeurig te ramen en zijn incidenten zeldzaam.
b) Overschotten c.q. tekorten wikkelt het streekarchivariaat bij de jaarrekening af via de aangesloten gemeenten. Het streekarchivariaat heeft om deze reden geen algemene reserve.

Financiële kengetallen

	Werkelijk 2019	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Netto schuldquote	0%	0,6%	1,4%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	0%	0,6%	1,4%
Solvabiliteitsratio	5,91%	0,0%	3,1%
Structurele exploitatieruimte	0%	0,0%	0%

Netto schuldquote

De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter.
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

Voor het Streekarchivariaat bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2020 1,4%.

De gecorrigeerde netto schuldquote komt eveneens uit op 1,4%. Het Streekarchivariaat leent geen bedragen door aan derden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Heeft de gemeenschappelijke regeling structurele ruimte in de begroting om de eigen lasten te dragen of is er sprake van een tekort . Omdat het saldo van baten en lasten bij het Streekarchivariaat wordt doorberekend aan de deelnemende gemeenten is er geen sprake van een jaarrekeningresultaat en is de structurele exploitatieruimte dus 0.

Financiering

De administratie, alsmede het geldelijk beheer van het streekarchivariaat, worden door de gemeente Zevenaar gevoerd. Het betalingsverkeer loopt via een rekening van de gemeente Zevenaar bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De gemeente Zevenaar voert daarmee de treasuryfunctie van het Streekarchivariaat uit. Dit gebeurt op grond van de Wet Fido en het treasurystatuut.

Kasgeldlimiet

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Werkelijk 2020

Omvang van de begroting 1 januari	320	320
Kasgeldlimiet in % van omvang begroting	8,50%	8,20%
Toegestane kasgeldlimiet	**27**	**26**
Vlottende schuld	0	73
Vlottende middelen	0	69
Netto vlottende schuld	**0**	**4**
Toegestane kasgeldlimiet	27	26
netto vlottende schuld	0	4
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**27**	**22**

De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld < 1 jaar van een gemeenschappelijke regeling in een kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal (€ 320.000). Dit betekent dat het Streekarchivariaat maximaal € 26.000 aan kort geld (kasgeld) mag aantrekken. De netto schuld op korte termijn bedraagt op 31 december 2020 € 4.000 en blijft daarmee binnen de kasgeldlimiet.
De kasgeldlimiet is niet per kwartaal weergegeven omdat deze cijfers niet precies uit de administratie berekend kunnen worden. Omdat de bijdrage van de gemeenten per kwartaal in rekening wordt gebracht blijft de kasgeldlimiet in alle kwartalen onder de toegestane limiet.

Renterisiconorm

Bedragen x € 1.000	Begroting 2020	Werkelijk 2020
Omvang van de begroting 1 januari	320	320
renterisiconorm in % van omvang begroting	20%	20%
Toegestane renterisiconorm	**52**	**52**
Renteherzieningen	0	0
Aflossingen	0	0
Renterisico	**0**	**0**
Renterisiconorm	52	52
Renterisico	0	0
Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	**52**	**52**

De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en renteherziening. Hiermee wordt een maximum gesteld aan het renterisico op langlopende geldleningen. Omdat het Streekarchivariaat geen vaste geldleningen heeft is er ook geen sprake van een renterisico.

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat lokale overheden overtollige financiële middelen moeten afromen naar de schatkist van het Rijk. Op basis van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren is het Streekarchivariaat vrijgesteld van schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Bedrijfsvoering

Voor de archiefbescheiden zijn de voorschriften van de gemeente Zevenaar omtrent de zorg, de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden, alsmede het toezicht daarop, van overeenkomstige toepassing.
Op de medewerkers van het streekarchivariaat zijn de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Zevenaar, vastgelegd in de Cao-gemeenten.

JAARREKENING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

	Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Lasten					
Programma archief	143.859	194.417	194.417	166.093	28.324
Programma overhead	131.222	126.084	126..084	136.439	-10.355
Totale lasten	**275.081**	**320.501**	**320.501**	**302.532**	**17.969**
Baten					
Programma archief	15.197	750	750	14.125	13.375
Programma overhead	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten archief	131.839	193.667	193.667	151.174	-42.493
Bijdragen gemeenten overhead	131.222	126.084	126.084	136.439	10.355
Totale baten	**278.258**	**320.501**	**320.501**	**301.738**	**-18.763**
Saldo	**3.177**	**-**	**-**	**-794**	**-794**
Dotatie aan bestemmingsreserve	3.177	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	794	794
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting programma archief

Hieronder worden de programma's archief en het programma overhead toegelicht. In een tabel wordt het programma onderverdeeld in soort kosten. Daarna worden de afzonderlijke posten zo nodig toegelicht.

	Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Lasten					
Salarissen en sociale lasten	123.375	179.707	179.709	142.197	37.512
Overige personeelslasten	326	100	100	68	32
Personeel van derden	9.177	-	-	16.299	-16.299
Automatisering en kantoorbehoeften	2.539	5.340	5.340	2.036	3.304
Kantoorartikelen en diversen	102	-	-	206	-206
Studiekosten	3.535	3.000	3.000	170	2.830
Telefoon en internet	504	440	440	559	-119
Lidmaatschappen en abonnementen	1.066	1.270	1.270	2.037	-767
Algemene kosten en post onvoorzien	2.215	2.898	2.868	1.442	1.456
Jubileum Streekarchivariaat	460	-	-	-	-
Kosten aanschaf boekwerken	562	660	660	286	374
Toekomstvisie	-	1.000	1.000	-	1.000
Afschrijvingslasten	-	-	-	794	-794
Totale lasten	**143.859**	**194.417**	**194.417**	**166.093**	**28.324**
Baten					
Overige opbrengsten	15.197	750	750	14.125	13.375
Bijdragen gemeenten archief	131.839	193.667	193.667	151.174	-42.493
Totale baten	**147.036**	**194.417**	**194.417**	**165.299**	**-29.118**
Saldo	**3.177**	**-**	**-**	**-794**	**-794**
Dotatie aan bestemmingsreserve	-3.177	-	-	-	-
Onttrekking bestemmingsreserve	-	-	-	794	794
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Salarissen en sociale lasten
Het verschil met begroot 2020 is dat met name de vacature projectleider e-depot nog niet is ingevuld.

Personeel van derden
Dit betreft inhuur voor e-depot. Tijdens begroting van 2020 was dit nog niet bekend en dus ook niet begroot.

Automatisering
Deels van het begrote bedrag voor 2020 is uitgeven in 2019.

Studiekosten
Wegens Corona is aantal begrote cursussen niet doorgegaan.

Lidmaatschappen en abonnementen
Er is een nieuw wettelijk verplicht lidmaatschap Werkgeversvereniging bijgekomen.

Algemene kosten en onvoorzien
Door Coronacrisis is het jaarlijks uitje niet doorgegaan. i.p.v. daarvan zijn er manden met streekprodukten en VVV-bonnen aan de vrijwilligers overhandigd.

Toekomstvisie
De plannen zijn vooruitgeschoven

Overige opbrengsten
Voor de gemeenten Doesburg en Zevenaar zijn werkzaamheden verricht ten behoeve van bouwvergunningen. Bij Doesburg is € 6.201,25 en bij Zevenaar is € 6.201,25 gedeclareerd.

Toelichting programma overhead

	Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Lasten					
Salarissen en sociale lasten	94.461	92.138	92.138	101.069	-8.931
Assurantie	555	471	471	571	-100
Administratie	22.145	22.475	22.475	22.699	-224
Accountantskosten	14.060	11.000	11.000	12.100	-1.100
Totale lasten	**131.222**	**126.084**	**126.084**	**136.439**	**-10.355**
Baten					
Bijdragen gemeenten archief	**131.222**	**126.084**	**126.084**	**136.439**	**10.355**
Saldo	-	-	-	-	-
Dotaties reserves	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	-	-	-	-	-

Salarissen en sociale lasten
Hier worden de salarislasten van de streekarchivaris verantwoord. De salariskosten van de leidinggevende worden volgens de BBV-voorschriften tot de overhead gerekend, ook als deze ook uitvoerende taken verricht. Het verschil bedraagt € 8.931. Dit is deels te verklaren doordat de streekachivaris vanaf augustus 2020 4 uur in de week extra is gaan werken. Tevens is in de begroting geen rekening is gehouden met verkoop verlofuren ad € 2.079.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling dient structureel in evenwicht te zijn. Daarmee wordt bedoeld dat alle structurele lasten worden gedekt door structurele baten. In de jaarrekening 2020 is in het programma archief een incidentele bate opgenomen van in totaal

€ 14.125. Het betreft diverse kleine ontvangen leges en extra inkomsten voor bouwvergunningen ad € 12.402,50. Omdat het saldo van alle kosten en opbrengsten aan de deelnemende gemeenten worden doorberekend is in 2020 daarom ook sprake van eenzelfde incidentele last.

BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

	Begroting definitief	Werkelijk 2020	Verschil
Lasten			
Programma archief	194.417	166.093	28.324
Programma overhead	126.084	136.439	-10.355

Deze begrotingsafwijkingen passen binnen het bestaande beleid maar zijn niet eerder gemeld omdat bij het streekarchivariaat geen tussentijdse rapportage plaatsvindt. Voor een verklaring van de verschillen zie de toelichting op de baten en lasten 2020.Voorgesteld wordt om de jaarstukken 2020 inclusief de overschrijding vast te stellen.

Wet normering topinkomens (WNT)

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

Gegevens 2020 **bedragen x € 1**	**A.G.B. Koster**
Functiegegevens	STREEKARCHIVARIS
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,04
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.881
Beloningen betaalbaar op termijn	13.196
Subtotaal	*91.076*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0
Bezoldiging	**91.076**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019 **bedragen x € 1**	**A.G.B. Koster**
Functiegegevens	STREEKARCHIVARIS
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	72.510
Beloningen betaalbaar op termijn	11.780
Subtotaal	*84.290*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
Bezoldiging	**84.290**

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
J. Goossen	VOORZITTER / PENNINGMEESTER
D. Jansen	SECRETARIS
L.W.C.M. van der Meijs	BESTUURSLID
A.J. van Hout	BESTUURSLID
L.J.M. Riswijk	BESTUURSLID

BALANS

Waarderingsgrondslagen balansposten

Bij de waarderingsgrondslagen gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten (bezittingen), teneinde een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie van de gemeenschappelijke regeling. Het BBV geeft strikte regels voor de waardering van activa. Hiermee wordt voorkomen dat financiële resultaten kunnen worden beïnvloed en anderzijds wordt bereikt dat financiële gegevens in de loop der tijd vergelijkbaar blijven.

De hoofdregel voor waardering van activa is opgenomen in artikel 63 van de BBV: activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs die ook Het Streekarchivariaat hanteert. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Bij materiële vaste activa is het onderscheid van belang tussen activa met een economisch nut en activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Een ***investering met economisch nut***:

- is verhandelbaar;
- kan bijdragen aan het genereren van middelen;
- *moet geactiveerd* worden (m.u.v. kunstvoorwerpen met cultuurhistorische waarde).

De geactiveerde kosten in 2020 voor de aanschaf van de PC's is een investering met economisch nut en wordt in 4 jaar afgeschreven.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente (BBV)

Overzicht van baten en lasten.

Kosten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Balans

Activa	Ultimo 2020	Ultimo 2019
VASTE ACTIVA		
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	6.561	3.177
Totaal vaste activa	**6.561**	**3.177**
VLOTTENDE ACTIVA		
Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	69.292	3.414
Overige vorderingen	95	-
Liquide middelen		
Banksaldo	-	47.097
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde kosten	-	26
Overige nog te ontvangen bedragen	-	-
Totaal vlottende activa	**69.387**	**50.536**
Totaal activa	**75.948**	**53.713**

Passiva	Ultimo 2020	Ultimo 2019
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen		
Bestemmingsreserves	2.383	3.177
	2.383	**3.177**
VLOTTENDE PASSIVA		
Vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar		
Overige schulden	47.054	50.536
Banksaldo	26.426	-
Crediteuren	85	-
Totaal vlottende passiva	**73.536**	**50.536**
Totaal passiva	**75.948**	**53.713**

Toelichting balans

Materiële vaste activa

Investeringen met economisch nut

Totaal per balanssoort	Overige materiele vaste activa	Totaal
Aanschafwaarde	0	0
Cumulatieve afschrijving	0	0
Boekwaarde 1-1-2020	**3.177**	**3.177**
Investeringen 2020	4.178	4.178
Desinvesteringen	0	0
Afschrijvingen	794	794
Bijdragen van derden	0	0
Afwaarderingen	0	0
Boekwaarde 31-12-2020	**6.561**	**6.561**

Uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen bestaan uit het restant verschuldigde bijdrage van de deelnemende gemeenten over 2019 (€ 1.811), 2e voorschot 2020 gemeente Westervoort (€ 18.091,50), 2e voorschot 2020 gemeente Doesburg (€ 36.987,50) en een vordering voor een bouwvergunningsproject van de gemeente Zevenaar en gemeente Doesburg (€ 12.402).

Liquide middelen

Banksaldo

Het bankverkeer, inclusief onderlinge verrekeningen met de gemeente Zevenaar, loopt via de rekening bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Het tekort op het banksaldo per 31 december 2020 bedraagt € 26.426.

Eigen vermogen

Bestemmingsreserves

Verloop bestemmingsreserves

Naam reserve	Saldo 1-1-2020	Toevoe-gingen	Onttrek-kingen	Vermin-dering afschrijvin-gen activa	Saldo 31-12-2020
Reserve afschrijvingslasten PC's	3.177	-	-	794	2.383
Totaal	**3.177**	**-**	**-**	**794**	**2.383**

Vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit nog te betalen facturen 2020 (€ 2.817), afrekening 2020 deelnemende gemeenten (€ 32.137) en een raming van nog te betalen accountantskosten 2020 (€ 12.100)

Niet uit de balans blijkende rechten en verplichtingen

Volgens het BBV wordt in de toelichting op de balans de niet uit de balans blijkende belangrijke financiële rechten en verplichtingen vermeld waaraan het Streekarchivariaat voor toekomstige jaren is verbonden. Dit betreft meerjarige financiële verplichtingen zoals bijvoorbeeld langlopende huurcontracten of leasecontracten. Voor Het Streekarchivariaat zijn dit de verlofrechten ad € 5.881.

Gebeurtenissen na balansdatum

N.v.t.

VASTSTELLINGSBESLUIT

De Streekarchiefcommissie van het "Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg" stelt de jaarstukken 2020 vast waarbij ook is besloten in te stemmen met:

- de overschrijding van de budgetten;
- het activeren van de PC's en deze af te schrijven in 4 jaar met ingang 2021;

Aldus vastgesteld door de Streekarchiefcommissie van het "Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg" in haar vergadering van .... juli 2021.

De secretaris, De voorzitter,

BIJLAGEN

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN NAAR TAAKVELD

		Werkelijk 2019	Primitieve begroting	Na wijziging	Werkelijk 2020	Verschil
Lasten						
0.4	Overhead	131.222	126.084	126.084	136.439	-10.355
0.10	Mutaties reserves	3.177	-	-	-	-
5.4	Musea	143.859	194.417	194.417	166.093	28.324
Totaal lasten		**278.258**	**320.501**	**320.501**	**302.532**	**17.969**
Baten						
0.4	Overhead	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	-	-	794	794
5.4	Musea	15.197	750	750	14.125	13.375
Totaal baten		**15.197**	**750**	**750**	**14.919**	**14.169**
Saldo		**263.061**	**319.751**	**319.751**	**287.613**	**32.138**
0.4	Bijdragen gemeenten	131.222	126.084	126.084	136.439	10.355
5.4	Bijdragen gemeenten	131.839	193.667	193.667	151.174	-42.493
		-	-	-	-	-

BIJDRAGEN VAN DE DEELNEMENDE GEMEENTEN

Krachtens artikel 23, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling geschiedt de verdeling van de kosten over de samenwerkende gemeenten voor de ene helft naar het aantal inwoners volgens de laatstelijk door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers en voor de andere helft naar de op grond van hun bezoldiging gekwalificeerde werktijden van de personeelskosten van het streekarchivariaat in de samenwerkende gemeenten.

De door de gemeenten te betalen kosten bedragen € 287.613

Op grond van bovenstaande regeling komt ten laste van de deelnemende gemeenten:

op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2020:

Doesburg	11.077	/	94.924	x	0,5	x	287.613	=	16.781
Duiven	25.126	/	94.924	x	0,5	x	287.613	=	38.065
Westervoort	14.971	/	94.924	x	0,5	x	287.613	=	22.681
Zevenaar	43.750	/	94.924	x	0,5	x	287.613	=	66.280

naar rato van de werktijden:

Doesburg	91,2	/ 263,7 x	0,5 x	287.613	=	49.735
Duiven	21,6	/ 263,7 x	0,5 x	287.613	=	11.779
Westervoort	18,2	/ 263,7 x	0,5 x	287.613	=	9.925
Zevenaar	132,7	/ 263,7 x	0,5 x	287.613	=	72.367

De deelnemende gemeenten hebben in 2020 voorschotten verleend op de hierboven berekende bedragen.
Per saldo is heeft de gemeente een bedrag van € 32.137 tegoed , berekend als volgt:

gemeente	bijdrage 2020	verleend voorschot	te verrekenen
Doesburg	66.516	73.975	- 7.459
Duiven	49.844	55.483	- 5.639
Westervoort	32.606	36.183	- 3.577
Zevenaar	138.647	154.109	- 15.462
	287.613	319.750	-32.137

Laatst genoemd bedrag is op de balans opgenomen onder overige nog te betalen bedragen.

Meerjarenbegroting

2022-2025

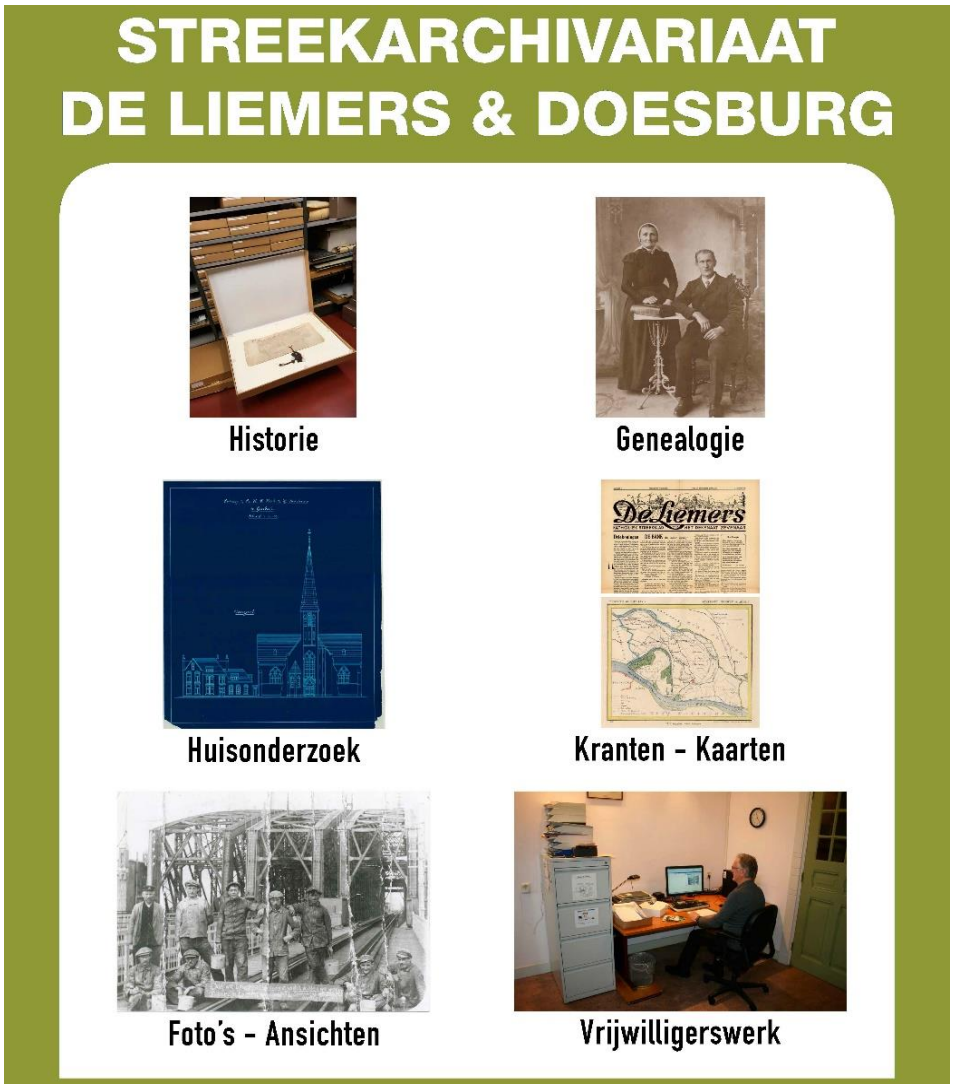

STREEKARCHIVARIAAT DE LIEMERS EN DOESBURG

INHOUD

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg 1

Algemeen 3

Inleiding 3

Uitgangspunten begroting 2022 3

Beleidsbegroting 4

Programma archief 4

Programma overhead 6

paragrafen 7

Financiële begroting 10

Overzicht van baten en lasten 10

Uiteenzetting financiële postitie 13

Vaststellingsbesluit 133

Bijlagen 144

Overzicht van baten en lasten naar taakveld 144

Bijdragen van de deelnemende gemeenten 14

.....

ALGEMEEN

INLEIDING

Voor u ligt de meerjarenbegroting 2022-2025 van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg. Deze begroting voldoet aan de nieuwe regels van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze regels zijn vanaf 2018 ook van toepassing op gemeenschappelijke regelingen.

UITGANGSPUNTEN BEGROTING 2022

In de begroting zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

Prijsstijging

De nu voorliggende begroting is gebaseerd op het prijspeil uit de begroting 2021 vermeerderd met 1,4% inflatiecorrectie. Het percentage is gebaseerd op de Macro Economische Verkenningen van het CPB (maand maart 2021).

Lonen

De lonen in de begroting zijn gebaseerd op de jaarrekening 2020 vermeerderd met 0,4% loonstijging in 2021 en 0,1% loonstijging in 2022. Deze percentages zijn gebaseerd op de gemiddelde CAO loonontwikkeling bedrijven (loonvoet) volgens het CBS.

Rente

Het streekarchivariaat heeft geen materiële vaste activa die met leningen zijn gefinancierd. Daarom zijn in de begroting geen rentekosten opgenomen.

BELEIDSBEGROTING

PROGRAMMA ARCHIEF

Wat willen we bereiken?

De antwoorden op deze vragen zijn opgesloten binnen de doelstelling van de GR.
Volgens artikel 3 heeft het streekarchivariaat tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers voor het beheer van hun archiefbescheiden zoals omschreven in de Archiefwet 1995.

Beleidskaders

1. Wettelijke taken van de streekarchiefdienst op basis van de Archiefwet 1995 (artikel 32).

1. De gemeentelijke archiefbewaarplaats wordt beheerd door een gemeentearchivaris, die in het bezit dient te zijn van een diploma archivistiek of, zo geen zodanige archivaris mocht zijn benoemd, door de secretaris.
2. Voor het beheer van de archiefbescheiden van de gemeentelijke organen, voor zover deze archief bescheiden niet zijn overgebracht naar een archiefbewaarplaats, is, onder de bevelen van burgemeester en wethouders, met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet belast de gemeentearchivaris. Over dit toezicht stelt de gemeenteraad een verordening vast, welke aan gedeputeerde staten wordt medegedeeld.
3. De gemeentearchivaris wordt door het algemeen bestuur van het streekarchivariaat benoemd, geschorst en ontslagen.

2. Ministeriële regelingen voor archiefvorming en archiefbeheer.

Drie regelingen geven een nadere uitwerking van de Archiefwet op het terrein van materialen, ontsluiting en bewaarplaats.

3. Financiële verordening en Controleverordening (artikel 212 en 213 van de Gemeentewet).

Bij besluit van 2 november 2004 heeft het Algemeen Bestuur de "Financiële verordening" en de "Controleverordening" vastgesteld. Op 9 mei 2005 is de "Financiële verordening" gewijzigd.
De gemeente Zevenaar verzorgt namens het dagelijks bestuur de boekhouding, de financiële administratie en het kasbeheer. De gemeente Zevenaar regelt tevens de controle op de financiële administratie en het kasbeheer.

4. Overige regelgeving.

Bij de bepaling van het beleid en het beheer dient, naast de onder sub 1 en 2 vermelde regelingen, rekening gehouden te worden met de volgende externe en interne regelgeving:

- Gemeentewet;
- Wet Gemeenschappelijke regelingen;
- Besluit Begroting en Verantwoording;
- Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten;
- Raamwet EEG-voorschriften;
- Archiefwet 1995;
- Gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg;
- Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Zevenaar;
- Wet op de omzetbelasting 1968;
- Wet op het BTW-compensatiefonds:
- Regeling schatkistbankieren decentrale overheden;
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector;
- Vennootschapsbelasting.

Met ingang van 1 januari 2016 geldt dat ook de lokale overheden belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Dit geldt in beginsel ook voor gemeenschappelijke regelingen zoals de gemeenschappelijke regeling Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg. Gezien de aard van de activiteiten van onze gemeenschappelijke regeling achten wij de kans klein dat wij vennootschapsbelasting moeten gaan betalen. Als gevolg van voorgaande is in de begroting 2021 geen belastinglast uit hoofde van vennootschapsbelasting verantwoord.

Beleidsindicatoren (verplicht)

Volgens het BBV worden onderstaande beleidsindicatoren verplicht opgenomen in de begroting. Deze beleidsindicatoren voor de bedrijfsvoering worden voor het streekarchivariaat als geheel vermeld en gerelateerd aan het totaal aantal inwoners van de deelnemende gemeenten.

Indicator	Definitie	2022	2021
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	0,037	0,030
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	0,037	0,030
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	€ 2,84	€ 2,77
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom plus inhuur	0%	0%
Overhead	Kosten als % van de totale lasten begroting	41,4%	43,8%

Wat gaan we daarvoor doen?

Volgens artikel 4 heeft het streekarchivariaat ter verwezenlijking van de in artikel 3 aangegeven doelstelling tot taak:

- het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemers door een daartoe bevoegd streekarchivaris, die voldoet aan de bij of krachtens de Archiefwet 1995 gestelde eisen;
- het gevraagd of ongevraagd doen van aanbevelingen aan de deelnemers over de archiefbewaarplaatsen, de aan hun archieven te besteden zorg, en andere aangelegenheden die verband houden met het beheer van archieven;
- het verstrekken van informatie aan de deelnemers of aan derden over de in het archief aanwezige bescheiden, onder meer voor het vervaardigen van publicaties.

Wat gaat dat kosten?

	Jaarrek 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Archief						
Lasten	166.093	148.401	159.594	162.100	163.851	165.399
Baten						
- Overige	14.125	5.000	7.500	7.500	7.500	7.500
- Bijdragen gemeenten	151.174	143.401	219.304	153.805	156.351	157.899
Saldo	**-794**	**0**	**-794**	**-795**	**-**	**-**
Onttrekking reserve	794	-	794	795	-	-
Dotatie aan de bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

PROGRAMMA OVERHEAD

Wat willen we bereiken?

De ondersteunende taken voor een efficiënte uitvoering van het programma archief worden verzameld in een apart programma overhead.

Wat gaan we daarvoor doen?

De overheadkosten bestaan uit de salariskosten van de streekarchivaris, de kosten van administratie en verzekeringskosten.

Wat gaat dat kosten?

	Jaarrek 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Overhead						
Lasten	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
Bijdragen gemeenten	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
Saldo	-	-	-	-	-	-
Dotatie aan de bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	-	-	-	-	-	-

PARAGRAFEN

Inleiding

In de paragrafen wordt ingegaan op het beleid met betrekking tot de beheersmatige aspecten van de gemeenschappelijke regeling. In het Besluit Begroting en Verantwoording staat aangegeven dat in de begroting tenminste de volgende paragrafen opgenomen moeten zijn:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Onderhoud kapitaalgoederen
- Financiering
- Bedrijfsvoering
- Lokale heffingen
- Grondbeleid

De paragrafen "onderhoud kapitaalgoederen", "lokale heffingen", "verbonden partijen" en "grondbeleid" zijn niet op het streekarchivariaat van toepassing. De overige paragrafen staan hieronder toegelicht.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin de gemeenschappelijke regeling (GR) in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Bij het weerstandsvermogen gaat het dus om de robuustheid van de begroting. Door aandacht voor het weerstandsvermogen, voorkom je dat elke financiële tegenvaller dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen kan betrekking hebben op het begrotingsjaar zelf, maar het kan ook betrekking hebben op meerdere begrotingsjaren. Voor het beoordelen van de robuustheid van de begroting is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Coronavirus

Het Coronavirus brengt bij veel bedrijven en instellingen veel onzekerheden en risico's met zich mee. Voor het streekarchivariaat zal dit echter nihil tot minimaal zijn.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de GR's beschikken om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zoals bijvoorbeeld de algemene reserve.

a) Het streekarchivariaat heeft binnen haar begroting een kleine post onvoorzien. Gezien het karakter van de GR (puur uitvoerend) zijn lasten redelijk nauwkeurig te ramen en zijn incidenten zeldzaam.
b) Overschotten c.q. tekorten wikkelt het streekarchivariaat bij de jaarrekening af via de aangesloten gemeenten. Het streekarchivariaat heeft om deze reden geen algemene reserve.

Financiële kengetallen

	Jaarrek 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Netto schuldquote	1,4%	0,8%	0,7%	0,5%	0,0%	0,0%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	1,4%	0,8%	0,7%	0,5%	0,0%	0,0%
Solvabiliteitsratio	3,1%	2,84%	1,59%	0,0%	0,0%	0,0%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Netto schuldquote

De netto schuldquote bestaat uit twee kengetallen:

a. netto schuldquote: dit kengetal geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het percentage hoe beter.
b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen: Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De gegevens zijn ontleend aan de geprognosticeerde balans. Voor het streekarchivariaat bedraagt het percentage van de netto schuldquote in 2022 0,7%. Vanaf 2020 is er een geringe afschrijvingslast vanwege aanschafte computers.

De gecorrigeerde netto schuldquote komt eveneens uit op 0,7%. Het streekarchivariaat leent geen bedragen door aan derden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeenschappelijke regeling in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. . In 2019 is een bedrag gestort in de reserve afschrijvingslasten voor de aangeschafte PC's (€ 3.177). Deze reserve valt onder het eigen vermogen. Omdat het streekarchivariaat nu eigen vermogen heeft, is de solvabiliteitsratio (eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal) in 2022 1,59 %.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Heeft de gemeenschappelijke regeling structurele ruimte in de begroting om de eigen lasten te dragen of is er sprake van een tekort . Omdat het saldo van baten en lasten bij het streekarchivariaat wordt doorberekend aan de deelnemende gemeenten is er geen sprake van een begrotingssaldo en is de structurele exploitatieruimte dus 0.

Financiering

De administratie, alsmede het geldelijk beheer van het streekarchivariaat, worden door de gemeente Zevenaar gevoerd. Het betalingsverkeer loopt via een rekening van de gemeente Zevenaar bij de Bank Nederlandse Gemeenten. De gemeente Zevenaar voert daarmee de treasuryfunctie van het streekarchivariaat uit. Dit gebeurt op grond van de Wet Fido en het treasurystatuut.

Kasgeldlimiet
De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde netto vlottende schuld < 1 jaar van een gemeenschappelijke regeling in een kwartaal niet hoger mag zijn dan 8,2% van het begrotingstotaal (€ 285.000). Dit betekent dat het streekarchivariaat maximaal € 23.000 aan kort geld (kasgeld) mag aantrekken. De netto schuld op korte termijn bedraagt op 1 januari 2022 € 3.133 en blijft daarmee binnen de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm
De renterisiconorm bepaalt dat jaarlijks maximaal 20% van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en renteherziening. Hiermee wordt een maximum gesteld aan het renterisico op langlopende geldleningen. Omdat het streekarchivariaat geen vaste geldleningen heeft is er ook geen sprake van een renterisico.

Schatkistbankieren
Schatkistbankieren houdt in dat lokale overheden overtollige financiële middelen moeten afromen naar de schatkist van het Rijk. Op basis van artikel 9 van de regeling Schatkistbankieren is het streekarchivariaat vrijgesteld van schatkistbankieren voor decentrale overheden.

Bedrijfsvoering

Voor de archiefbescheiden zijn de voorschriften van de gemeente Zevenaar omtrent de zorg, de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden, alsmede het toezicht daarop, van overeenkomstige toepassing.
Op de medewerkers van het streekarchivariaat zijn de arbeidsvoorwaarden van de gemeente Zevenaar, vastgelegd in de Cao-gemeenten.

FINANCIËLE BEGROTING

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

	Jaarrekening 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten						
Programma archief	166.093	148.401	159.594	162.100	163.851	165.399
Programma overhead	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
Totale lasten	**302.532**	**283.474**	**292.802**	**297.274**	**301.069**	**304.589**
Baten						
Programma archief	14.125	5.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Programma overhead	-	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten archief	151.174	143.401	151.301	153.805	156.351	157.899
Bijdragen gemeenten overhead	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
Totale baten	**301.738**	**283.474**	**292.008**	**296.479**	**301.069**	**304.589**
Saldo	**-794**	**0**	**-794**	**-795**	**-**	**-**
Onttrekking reserve	794	-	794	795	-	-
Dotatie aan bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Toelichting programma archief en overhead

Hieronder worden de programma's archief en het programma overhead toegelicht. In een tabel wordt het programma onderverdeeld in soort kosten. Daarna worden de afzonderlijke posten zo nodig toegelicht.

Toelichting programma archief

	Jaarrekening 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	142.197	131.652	147.355	149.860	152.408	154.499
Overige personeelslasten	68	100	100	100	100	100
Personeel van derden	16.299	4.500	pm	pm	pm	pm
Automatisering en kantoorbehoeften	2.036	2.600	2.000	2.000	2.000	2.000
Kantoorartikelen en diversen	206	100	200	200	200	200
Studiekosten	170	3.000	2.500	2.500	2.500	2.500
Telefoon en internet	559	500	600	600	600	600
Lidmaatschappen en abonnementen	2.037	1.200	2.000	2.000	2.000	2.000
Algemene kosten en post onvoorzien	1.442	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Jubileum streekarchivariaat	-	-	-	-	-	-
Kosten aanschaf boekwerken	286	660	500	500	500	500

Toekomstvisie	-	-	-	-	-	-
E-depot	-	pm	pm	pm	pm	pm
Afschrijvingslasten (computers)	794	1.589	1.839	1.840	1.043	-
Totale lasten	**166.093**	**148.401**	**159.594**	**162.100**	**163.851**	**165.399**
Baten						
Overige opbrengsten	14.125	5.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Bijdragen gemeenten archief	151.174	143.401	151.301	153.805	156.351	157.899
Totale baten	**165.299**	**148.401**	**158.800**	**161.305**	**163.851**	**165.399**
Saldo	**-794**	**-**	**-794**	**-795**	**-**	**-**
Onttrekking reserve	794	-	794	795	-	-
Dotatie aan bestemmingsreserve	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Salarissen en sociale lasten
De kosten zijn berekend o.b.v. de werkelijke kosten 2020, rekening houdend met de te verwachte FTE in 2022. Tevens is het bedrag verhoogd met de loonvoetpercentage 2021 en 2022 van het CPB.

Personeel van derden
De verwachting is dat in 2022 het e-depot (verder) wordt uitgerold. Hiervoor zal een projectleider worden aangesteld. Bekeken moet worden voor hoeveel FTE en of het een tijdelijke of vaste aanstelling betreft.

Studiekosten
Er wordt een bedrag opgenomen om het volgen van cursussen mogelijk te maken. De raming is € 2.500. Denk hierbij aan AVG, e-depot, digitalisering, substitutie en dergelijke.

Algemene kosten
Voor personeel en vrijwilligers wordt jaarlijks een uitgaansdag georganiseerd. Naast deze kosten wordt eveneens een bedrag geraamd voor representatie. In 2015 is besloten op deze post eveneens een bedrag voor onvoorzien op te nemen. De post onvoorzien bedraagt € 1.000.

E-depot
Om te voldoen aan wet- en regelgeving en duurzame bewaring van digitale informatie te realiseren, is een e-depot (digitale archiefbewaarplaats) nodig. Zo'n e-depot is niet op korte termijn gebouwd. De informatie van de gemeenten in zo'n E-depot zal aan een aantal randvoorwaarden moeten voldoen. Voor de realisatie er van dient een projectleider te worden aangesteld.

Afschrijvingslasten
In 2019 en in 2020 zijn er computers aangeschaft. Deze worden in 4 jaar afgeschreven. De afschrijvingslasten worden geraamd op € 1.839.

Overige opbrengsten
De opbrengsten van uitgevoerde onderzoeken en de verkoop van boeken worden hier verantwoord. Hiervoor wordt een bedrag van € 1.000 geraamd. Tevens worden de ontvangsten voor uren archief assistent, doorberekend aan de Gemeente Zevenaar, hier verantwoord. Dit is geraamd op € 6.400.

Toelichting programma overhead

	Jaarrekening 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten						
Salarissen en sociale lasten	101.069	100.798	97.412	99.068	100.753	102.465
Assurantie	571	585	595	605	615	625
Administratie	22.699	22.800	23.100	23.400	23.750	24.000
Accountantskosten	12.100	10.890	12.100	12.100	12.100	12.100
Totale lasten	**136.439**	**135.073**	**133.207**	**135.173**	**137.218**	**139.190**
Baten						
Overige opbrengsten	-	-	-	-	-	-
Bijdragen gemeenten overhead	136.439	135.073	**133.207**	135.173	137.218	139.190
Totale baten	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
Saldo	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Dotaties reserves	-	-	-	-	-	-
Saldo na bestemming	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Salarissen en sociale lasten
Hier worden de salarislasten van de streekarchivaris verantwoord. De salariskosten van de leidinggevende worden volgens de BBV-voorschriften tot de overhead gerekend, ook als deze ook uitvoerende taken verricht.

Assurantie
Dit betreft een aansprakelijkheidsverzekering en een rechtsbijstandverzekering.

Administratie
De administratie van het streekarchivariaat wordt uitgevoerd door de gemeente Zevenaar. De geraamde kosten bedragen € 23.100.

Accountantscontrole
Op grond van de controleverordening wordt de accountantscontrole opgedragen aan de accountant van de gemeente Zevenaar. Met ingang van 2018 is de controle opgedragen aan Stolwijk Kelderman Accountants Fiscalisten. Voor onze GR is een kostenraming neergelegd van € 12.100.

UITEENZETTING FINANCIËLE POSTITIE

	Jaarrekening 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Materiële vaste activa	6.561	5.561	2.883	1.043	-	-
Vorderingen < 1 jaar	69.292	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Overige vorderingen	95	-	100	100	100	100
Liquide middelen	0	48.000	43.000	43.000	43.000	43.000
Overlopende activa	-	-	-	-	-	-
Totaal activa	**75.948**	**57.561**	**49.983**	**48.143**	**47.100**	**47.100**
Reserve afschrijvingslasten	2.383	2.383	795	-	-	-
Vlottende schulden < 1 jaar	73.565	55.178	49.188	48.143	47.100	47.100
Overlopende passiva	-	-	-	-	-	-
Totaal passiva	**75.948**	**57.561**	**49.983**	**48.143**	**47.100**	**47.100**

In 2019 is een bedrag van € 3.200 geïnvesteerd in PC's. Hiervoor is een gelijk bedrag gestort in een reserve afschrijvingslasten. In 2020 wordt nog een investering in PC's gedaan. Hiervoor is geen storting in de reserve adfschrijvingslasten geraamd, zodat de afschrijvingslast hiervan vanaf 2021 op de exploitatie zal drukken.

VASTSTELLINGSBESLUIT

Aldus vastgesteld door het Alegemeen Bestuur van het "Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg" in haar vergadering van ..... juli 2021.

De secretaris, De voorzitter,

BIJLAGEN

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN NAAR TAAKVELD

		jaarrek 2020	begroot 2021	begroot 2022	begroot 2023	begroot 2024	begroot 2025
Lasten							
0.4	Overhead	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
5.4	Musea	166.093	148.401	159.594	162.100	163.851	165.399
Totaal lasten		**302.532**	**283.474**	**292.802**	**297.274**	**301.069**	**304.589**
Baten							
0.4	Overhead	-	-	-	-	-	-
0.10	Mutaties reserve	794	-	794	795	-	-
5.4	Musea	14.125	5.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Totale baten		**14.919**	**5.000**	**8.294**	**8.295**	**7.500**	**7.500**
Saldo		**287.613**	**278.474**	**284.508**	**288.979**	**293.569**	**297.089**
0.4	Bijdragen gemeenten	136.439	135.073	133.207	135.173	137.218	139.190
5.4	Bijdragen gemeenten	151.174	143.401	151.301	153.805	156.351	157.899
		-	-	-	-	-	-

BIJDRAGEN VAN DE DEELNEMENDE GEMEENTEN

Krachtens artikel 23, lid 3 van de gemeenschappelijke regeling geschiedt de verdeling van de kosten over de samenwerkende gemeenten voor de ene helft naar het aantal inwoners volgens de laatstelijk door het Centraal Bureau voor de Statistiek openbaar gemaakte bevolkingscijfers en voor de andere helft naar de op grond van hun bezoldiging gekwalificeerde werktijden van de personeelskosten van het streekarchivariaat in de samenwerkende gemeenten.

De door de gemeenten te betalen kosten bedragen € 284.508

Op grond van bovenstaande regeling komt ten laste van de deelnemende gemeenten:

op basis van het aantal inwoners per 1 januari 2021:

Doesburg	11.064 /	95.241 x	0,5 x	352.511	=	16.525
Duiven	25.067 /	95.241 x	0,5 x	352.511	=	37.441
Westervoort	15.011 /	95.241 x	0,5 x	352.511	=	22.421
Zevenaar	44.099 /	95.241 x	0,5 x	352.511	=	65.867

naar rato van de werktijden:

Doesburg	96,2 /	273,2 x	0,5 x	352.511	=	50.091
Duiven	22,1 /	273,2 x	0,5 x	352.511	=	11.507
Westervoort	18,7 /	273,2 x	0,5 x	352.511	=	9.737
Zevenaar	136,2 /	273,2 x	0,5 x	352.511	=	70.919

GEMEENTE
ZEVENAAR

Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
Postbus 10
6900 AA ZEVENAAR

Datum	7 juli 2021
zaaknummer	Z/21/389785/UIT/21/1028845
onderwerp	Zienswijze SALD jaarrekening 2020 en begroting 2022-2025
contactpersoon	Arianne Zwaan

Geacht bestuur,

Inleiding
In uw brief van 11 mei 2021 verzoekt u de raad van de gemeente Zevenaar om zijn zienswijze kenbaar te maken over de begroting 2022-2025 en de jaarstukken 2020 van het Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg (SALD). Belangrijke ontwikkelingen heeft u opgesomd in een bijgevoegde kaderbrief. De stukken zijn behandeld in raadsvergadering van 7 juli 2021 en met deze brief informeren wij u over de zienswijze.

Zienswijze
- De raad van de gemeente Zevenaar stemt in met de jaarstukken 2020.
- Voor wat betreft de conceptbegroting 2022-2025 stemmen wij in, met de volgende kanttekeningen:
    1. In februari 2020 heeft de gemeente Zevenaar alle verbonden partijen verzocht om een bezuinigingsmaatregel te realiseren. Er is kritisch gekeken naar de mogelijkheden tot bezuinigingen en uit diverse gesprekken is gebleken dat de gevraagde bezuinigingsdoelstellingen niet haalbaar zijn.
    2. De gemeenteraad Zevenaar wil geïnformeerd worden zodra meer helderheid is over de richting van het besluit van het algemeen bestuur naar aanleiding van de businesscase e-depot.

Slot
Wij vertrouwen erop dat de goede samenwerking tot gedragen besluitvorming leidt.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Zevenaar,

Danielle Jansen	Lucien van Riswijk
Secretaris	Burgemeester

Kerkstraat 27 ◆ Postbus 10 ◆ 6900 AA Zevenaar ◆ (0316) 595111 ◆ gemeente@zevenaar.nl ◆ www.zevenaar.nl

Dashboard verbonden partij

Naam: Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg (SALD)

Samenwerkingsvorm: Gemeenschappelijke regeling met verplichte deelname	**Samenwerkingspartners:** Gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar.	**Aandeel Zevenaar:** Verdeelsleutel a.d.h.v. aantal inwoners en gewerkte uren en komt uit op ± 48% van de begroting
Aard van de samenwerking: Het SALD is samenwerking op het gebied van archiefbeheer en –toezicht.	**Belangrijk voor wie:** - college - raad	**Bestuurlijke vertegenwoordiging:** Lucien van Riswijk Het algemeen bestuur bestaat uit een vertegenwoordiger van college van elke deelnemer. De leden van het dagelijks bestuur worden door het algemeen bestuur uit zijn midden benoemd. De secretaris van de gemeente Zevenaar treedt op als secretaris van beide besturen.
Taken: Het SALD beheert de overgedragen (historische) archieven van de deelnemende partijen, adviseert en houdt toezicht op uitvoering van de wettelijke taken en bereidt aansluiting op de elektronische opslag van de digitale gemeentelijke archieven in het e-depot. Daarnaast is het SALD het centrum voor de Liemerse geschiedenis en historisch erfgoed van onze lokale overheid en bevordert zij publicatie over deze streek.		**Risico's:** - bestuurlijk - financieel
Beoogd resultaat: Langdurig te bewaren archieven worden voor beheer na 20 jaar aan het SALD overgedragen. In het kader van een modernisering van de Archiefwet wordt deze overbrengingstermijn verkort van 20 jaar naar 10 jaar, met als gevolg: blijvend te bewaren informatie bereikt eerder de openbare archieven. Voert het wettelijk toezicht uit op de bij de deelnemende gemeenten in beheer zijnde archieven.		**Risicoprofiel:** Laag Het werkgebied van het SALD kent een beperkt aantal financiële en beleidsmatige ontwikkelingen.
Begrote kosten en baten 2021 Begrote kosten € 283,474	**Dekking gemeentebegroting Zevenaar:** € 124.000	**Bijdrage per inwoner 2021:** €3,09 per inwoner (bij 43.500 inwoners)

Begrote kosten en baten 2022 Begrote kosten € 284,508		**Dekking kaderbegroting Zevenaar**: € 136.786		**Bijdrage per inwoner 2021:** €3,10 per inwoner (bij 44.900 inwoners)
Nieuw beleid: Deelname aan het project E-depot voor het archiveren en duurzaam toegankelijk houden van digitale archiefbescheiden. Verkorting van de huidige overbrengingstermijn van 20 jaar naar een toekomstige termijn van 10 jaar als gevolg van een modernisering van de Archiefwet. Actualisering van de verouderde gemeenschappelijke regeling met aanpassing van kostenverdeling.		**Kostenstijging/verlaging**		